Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Dansk Handels og Kontormedhjælper-Tidende
Udgiver: De Danske Handelsmedhjælperes Forbund
Udgivelsesår: 1907-1907

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Organ for Medhjælperstandens faglige Interesser

Udgivet af

Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger

---

Redigeret af Vilh. Hansen.

ARBEJDERBEVÆGELSENS
ARKIV
ROSENØRNS ALLÉ 12
KØBENHAVN V.

1907.

7de Aargang.

KØBENHAVN
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI
1907

Indholdsfortegnelse.

Redaktionsartiklerne ere betegnede med *.

Side.

Centralorganisationens Anliggender.

a) Agitationen.

Credo: Vor Fremmarch ... 29
Kirkegaard, S. I.: Det midtjydske Stævne ... 59
* Ny Afdeling (Holbæk) ... 8
* Agitationen paa Sjælland (Møder i Holbæk, Roskilde, — Helsingør) ... 10
* Nye Afdelinger (Samsø, Helsingør) ... 14
* Ny Afdeling (Frederikshavn) ... 20
* Afdeling i Næstved ... 23
* Fra Agitationen (Møder i Middelfart, Horsens, Skive, Køge) 26
* — („ i Kjøbenhavn, Rudkjøbing, Svendborg, Vejen) ... 34
* Et sjællandsk Medhjælperstævne ... 38, 43
* Fra Agitationen (Møde i Vejen) ... 38
* Medhjælperstævne ... 49
* Sydvestsjællandsk Stævne ... 51
* Det sjællandske Medhjælperstævne ... 55
* Ny Afdeling (Ebeltoft) ... 56
* Medhjælperstævner (nord- og sydjyske Stævner) ... 51, 59
* Vestjysk Medhjælperstævne ... 60, 64
* Ny Afdeling (Vordingborg) ... 63
* Ved Kolding-Stævnet ... 69
* Medhjælperstævnet i Kolding ... 79
* Ny Afdeling (Middelfart) ... 81
* Ny Afdeling (Ringkøbing) ... 89
* Afdeling oprettet i Viborg ... 100
* Ny Afdeling (Præstø) ... 103

b) Arbejdsløshedskassen.

Autor: Arbejdsløshedskassen ... 88
C. J.: Tvangsarbejdsløs ... 51
Hvidtved, R.: Understøttelsessagen ... 62
Hyllested, Åge: Arbejdsløshed med eller uden Anerkendelse 33
— Handels- & Kontormedhj. Arbejdsløshedskasse og Alderdomsunderstøttelse ... 37
— Tvangsarbejdsløs ... 41
— Arbejdsløs, efter egen Vilje ... 45
— Til Medlemmerne ... 49
— Arbejdsløs udaf andres Magtbrynde ... 53
— Gensvar til C. J. ... 60
— Urafstemning ... 78
Johansen, Jens: Det brændende Spørgsmaal ... 66
Wulff, Chr.: Arbejdsløshedskassen og Alderdomsunderstøttelsen ... 57
* Arbejdsløshedsunderstøttelse I ... 61
* „ II ... 65
* „ III ... 79
* Arbejdsløshedskassens Oprettelse vedtaget ... 91
Til Centralorganisationens Medlemmer (Henvendelse fra Hovedbestyrelsen) ... 91

c) Formanden beretter.

* Maanedsberetninger for December og Januar ... 19
* „ „ Februar og Marts ... 36
* „ „ April ... 38
* „ „ Maj og Juni ... 59
* „ „ Juli ... 63

d) Andre Anliggender.

Gleerup, Anker: Rent Papir ... 71
Hansen, Th.: Aabent Brev til Hovedbestyrelsen ... 26
* *Hansen, Vilh.:* Svar til Th. Hansen ... 27
* do. Gensvar til C. P. Henningsen ... 67
H. C.: Hvilke Fordele giver det at være Medlem af Centralorg. ... 31
Henningsen, C. P.: Rent Papir ... 67
Hvidtved R: Vore egne Rigsdagsmænd ... 26
—n: Hentydninger ... 30
Sørensen, Ove W.: Tillidsmændenes Ansvarsfølelse ... 81
* Ved Aarskiftet ... 1
* Socialpolitiske Anliggender ... 18
* Vore Andragender til Rigsdagen ... 89

Side.

Organisationsspørgsmaalet.

Autor: Er Strejken berettiget? ... 94
C. J.: De Uselvstændige ... 38
„ Frihed ... 64
Gundel, Axel: Agitationen i Kjøbenhavn for 10 Aar siden 84
h.: Er Strejken berettiget? ... 103
* *Hansen, Vilh.*: 1897 — 1ste November — 1907 ... 83
Hintz, K.: Da det første Medhjælperblad udkom ... 84
Hyllested, Åge: Ord, Ord, Ord ... 2
„ Et Punkt paa Dagsordenen ... 57
p.: Brancher og Organisation ... 103
Rib.: Er Strejken berettiget? ... 103
Th. S: Et Hjertesuk ... 6
* Hvad vi vil ... 10
* Handelsstandens Uddannelse og faglige Organisation ... 37
* 1897 — 1ste August — 1907 ... 63
* Vore Modstandere ... 64
* Harmoniana ... 88
* Brancher og Organisation ... 104

Arbejdstiden.

a) Butikslukningsloven.

Andersen, Johan: „Lukketid" ... 87
Hvidtved, R.: Lovforslagets Mangler ... 86
Hyllested, Åge: 1/4 Time ... 98
* Detaillisterne og 8-Lukningsloven ... 18
* Frem med Butikslukningsloven! Principalers og Medhjælperes Fællesinteresse. — Den frivillige Lukning — Butiksluknings-Lovgivning ... 29
Regeringsforslagets Forhistorie ... 37
Regeringens Forslag — Forslagets Mangler — Centralorganisationens Betænkning. (Artikelrækken sluttet Side 85) ... 45
* 8-Lukningsloven ... 43
* Bort med Lovforslagets Undtagelsesbestemmelser! ... 48
* Butikslukningsloven forelagt i Folketinget ... 80
* Medhjælperne og Butikslukningsforslaget ... 85
* Et Interview ... 86
* Et Nødraab ... 86
* Butikslukningsforslaget i Rigsdagen (1ste Behandling i Folketinget) ... 91
* Centralorganisationen og Butikslukningsforslaget. (Hovedbestyrelsens Resolution og Betænkning) ... 97
* Agitationen for Butikslukningsloven:
* Møder i Kjøbenhavn, Randers, Aarhus ... 98
* „ i Svendborg, Nykjøbing M., Odense, Frederikshavn ... 102
* „ i Næstved ... 103
N. C. N.: i Kolding ... 102
N.: i Aalborg ... 102
* Lovbestemte Spise- og Hviletider ... 100
Detailhandler-Societetets Resolution ... 87
Butikslukningsforslagets Ordlyd ... 87

b) 7-Lukningen.

Eggers, A. Floridan: Esbjerg under 7-Lukningens Tegn 54, 69
Gleerup, A.: Agitationen i Randers ... 58
Petersen, Robert: „ for 7-Lukningen ... 46
* 7-Lukningen (Aarhus) ... 34, 46
* Saglighed og Snak ... 41
* 7-Lukningen (Aarhus, Kalundborg, Næstved) ... 42
* 7-Lukningen gennemføres i Aarhus ... 46
* 7-Lukningens Sejr i Aarhus ... 50
* 7-8 eller 6-7 ... 50
* En Principal om 7-Lukningen ... 51
* 7-Lukningen (Esbjerg) ... 54
* „ (Kolding etc.) ... 58
* „ (Aalborg) ... 63
* Helaarlig 7-Lukning i Esbjerg ... 69

c) 8-Lukningen.

* Dagspressen og Butikslukningen (Skive) ... 51
* 8-Lukningen paa Samsø ... 63

Side

d) Statistik.

* Spørgeskemaer vedr. Butiksmedhjælpernes Arbejdstid... 42
* Butiksmedhjælpernes Arbejdstid (med statistisk Oversigt) 53

e) Forskelligt.

* Half-Holyday ... 11
* Natarbejdet i Kjøbenhavn ... 63

Lønspørgsmaalet.

Andreasen, A: Indtægt og Udgift ... 13
Cosmus: Samfundet og dets Lønarbejdere ... 9
Geertsen, Johannes: Kolonialmedhjælperne og Dyrtiden.. 17
Hyllested, Åge: Livets Hasardspil ... 25
„ Arbejdslyst ... 30
Just, Hjalmar: Hindhediana ... 39
Nielsen, N. C.: Vore Livsvilkaar ... 9
Sørensen, John.: Forholdene i Grenaa ... 39
Vov—Vov: Kontormedhjælperne og Dyrtiden ... 56
X: Dyrtiden og Medhjælperne ... 32
* Smaa Gager og ubetalt Arbejde ... 2
* Dyrtid og faglig Organisation ... 5
* Boghandlermedhjælpernes sociale Stilling ... 3
* Statsfunktionærerne og Dyrtiden ... 12
* Bedre og bestemtere Lønninger ... 18
* Kontormedhjælperne og Dyrtiden ... 56

Lærlingespørgsmaalet.

Dan: Principal og Lærling ... 17
Hyllested, Åge: Kommunale Vedtægter ... 99
John: Principal-Pligtfølelse ... 5
* Den esbjergske Lærlingevedtægt ... 33
* Kjøbstadsforeningens Repræsentantmøde og Lærlinges Arbejdstid ... 48
* Indenrigsministeren sanktionerer Esbjerg-Vedtægten ... 72
* De kommunale Lærlingevedtægter (Odense) ... 94
* Handelsskolerne og Butikslukningen (Dr. Møllers Tale i Folketinget) ... 98
* Lærlingevedtægterne (Slagelse) ... 100

Kost- og Logisystemet.

* Fra Kampen mod Kost- og Logisystemet ... 14

Kvindespørgsmaalet.

* Kvindelige Handelslærlinge ... 103

Koncurrenceklausulér.

* Indsamling af Materiale vedr. K ... 18

Rejseunderstøttelser.

Hyllested, Åge: Til Medlemmerne ... 48
Rejselegater ... 15

Hovedbestyrelsesmøder o. l.

Christensen, Carl: Referat af Repræsentantskabsmødet i Kolding 15-9-07 ... 73
* Hovedbestyrelsesmøde ... 20
* Fra Centralledelsen:
Referat af Hovedbestyrelsesmødet den 3-3 i Aarhus 21
„ „ den 1-9 i Esbjerg 70
* Hovedbestyrelsesmødet den 14-4 (i Kjøbenhavn) ... 35
* Til Afdelingsbestyrelserne ... 67
* Repræsentantskabsmødet i Kolding. (Indledning til Referatet) 73
* Forretningsudvalgsmøde d. 3-11 (Esbjerg) ... 95

Petersen, Vald.: Principal og Medhjælper ... 6
* Medhjælperærlighed og Principalmoral ... 3
* Principalretten og Højesteret ... 25
* Stjæler hveranden Handelsmedhjælper? ... 62

Mejlby, M.: Stenografi ... 104
* Aarhus Handelsskole ... 40, 89
* Ubemidlede Handelsskoleelever (Andragende til Rigsdagen) 60
* Den jyske Handelshøjskole ... 89
* Aalborg Handelsgymnasium ... 89

Udlandet.

Hyllested, Åge: Den 2den internationale Kongres ... 71
„ Fremtidsmusik ... 87
„ De internationale Linier ... 93
John: Under Kost- og Logisystemet i England 3, 7, 11, 15, 19, 31, 39
„ Den engelske Medhjælperkongres ... 47
* Internationalt Rundskue:
8 Lukningen i Tyskland — Tyske Rigsdagsvalg — Butikslukning og Belysning — Fagretsvalg i Østerrig — Demonstrationer i Galicien og Paris — Søndagshvilen i Italien — Fra Rusland etc. .. 6

Side

Arbejdstiden i Italien — 7 Lukningen i Østerrig. 19
* Strejkende Handelsskoleelever (Fra Sprogkampen i Sønderjylland) ... 7
* Fédération internationale des Employès ... 43
* Sociale Køberforbund ... 67
* Norsk Medhjælperbevægelse ... 95

Handelshistorie,

* Handelshistoriske Brudstykker I (Fuggerne) ... 10

Literaturanmeldelser.

C. C.: Lærebog i Maskinskrivning (af Louise Christensen) 12
* Jahrbuch des Verbandes reisender Kaufleute ... 15
* Nøgle til „Esperanto" ... 40

Forskelligt.

Hyllested, Åge: Bagsnak ... 8
„ Ansvar ... 61
Poulsen, P. M.: Hvad vi vil (Digt) ... 96
Sagasta: En Verdenskorrespondanceforening ... 39
* Udstillingen af Fagblade og Tidsskrifter ... 8, 20
* Handels- og Kontormedhjælper-Marchen .. 12, 51, 56, 64, 95
* Udstilling af Kontorartikler ... 15
* „D. H. K. M. T." Distribution ... 23
* Redaktion og Ekspedition ... 43
* Vore Modstandere ... 51
* Kunsten at reformere ... 60
* Læs ikke — ... 104
Ekspeditionen, Meddelelse fra ... 45. 100
Indsamling (Regnskabsaflæggelse) ... 16

Afdelingsreferater og Meddelelser.

Aalborg—Nørresundby ... 4, 12, 24, 44, 72, 81, 90
Aarhus ... 16, 27, 32, 36, 81, 104
Ebeltoft ... 52
Esbjerg ... 27, 81
Frederikshavn ... 90, 104
Grenaa ... 16, 24, 28, 32, 68
Helsingør ... 16
Herning ... 68, 81
Hjørring ... 24, 72, 82, 96
Holbæk ... 12
Holstebro ... 28
Horsens ... 40
Kalundborg ... 4, 44
Kjøbenhavn:
Agitationsudvalget ... 27, 40, 44, 60, 89, 96
Isenkram- & Galanterimedhj. Organisation ... 4
Kontormedhjælpernes „ . 24, 64, 72
Kolonial- og Materialmedhjælpernes „ 20, 24, 89, 100
Manufakturmedhjælpernes ... 24
Kolding ... „ 8, 24, 28, 44, 82
Køge ... 44
Middelfart ... 90
Nibe—Aars—Løgstør ... 24, 28
Nykjøbing M. ... 104
Næstved ... 36, 44
Odense ... 20, 32, 72, 82
Randers ... 16, 24, 64, 68, 72, 99
Ringkjøbing ... 100
Roskilde ... 12
Rudkjøbing ... 52
Samsø ... 20, 64, 104
Silkeborg ... 4
Skanderborg ... 4, 16, 20, 52
Skive ... 36, 72, 82, 100
Slagelse ... 20, 28, 40, 96
Sorø ... 36, 40, 52, 82, 96
Svendborg ... 44, 90, 96
Thisted ... 72, 100
Vejle ... 36
Viborg ... 100
Vordingborg ... 68, 90
Agitationsudvalget for Jylland ... 47
„ „ Øerne ... 11, 47, 96
Brevkasse ... 8, 104
Den sorte Tavle 8, 12, 16, 24, 27, 43, 60, 64, 68, 72, 82, 90, 96, 104
Engageringsbureauerne: ... 16, 24, 32, 40, 52, 64, 82
Illustrationer:
Repræsentantskabsmødet i Kolding 15/9 1907 ... 80
Forsiden af „Organ for De danske Handelsmedhjælperes Forbund" Nr. 1 ... 13
Bestyrelsen for „De danske Handelsmedhjælperes Forbund" 1897/98 ... 85

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1907. 7. Aargang.

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ“,**
Østersøgade 32, Københavns.
Separate Værelser. Telefon 7913.

Øvre Rhinske Forsikringsselskab i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier.
Gunstige Forsikringsvilkaar.
Kulant Skadesregulering.
Dyftige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON 239.
Indleveringslokale:
Algade 11. Tele on 976.

Klingebergs Bogtrykkeri
(Kr. E. Petersen)
Telf. 1044. anbefales. Odense.

Cloëtta's
pr. Pd.
Surinam Chokolade Kr. 1,40
Caracas do. „ 1,20
Trinidad do. „ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse „ 2,00
sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

C. W. OBELS
Cigar- og Tobaksfabrikker.
AALBORG.

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreningen indrømmes **10 pCt. paa alle**
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl“ Guldsmedegade 23, Aarhus.
Telefon 1950. **Telefon 1950.**
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
Iste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøj og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs Cacao
Analyseret af Prof. Steins Laboratorium.
Telefon Tagensvej Elleve.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

A. Kanstrups Bogtrykkeri
Krystalgade 7, 1.
Telefon 29405y.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

GRATIS
FOR D'HRR PRINCIPALER
OG
CENTRALORGANISATIONENS MEDLEMMER.

LEDIGE PLADSER BEDES ANMÆLDT.

Handelsforeningenaf 5. Juni 1864
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere
Kontor **Nygade 6, 3. S.** Telefon 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foren

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

ESBJERG.
VALDM. NIELSEN.
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.
Andreas Kyster & Søn,
Adelgade,
FODTØJ
i stort smagfuldt Udvalg.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. *Telefon 282.*
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

VIL De have en absolut **1. Kl. Cycle**, gaa da til **Andreas Jensen**, *Nørregade, HJØRRING*, som er Eneforhandler af *»DÜRKOPP« og »NIELS EBBESEN«*.
Cyclereparationer hurtigt solidt og billigt.

Cafe „NATIONAL", Esbjerg
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
HAVE MED VERANDA.

Der er **intet Valg,**
thi **Worning & Petersens**
Xeroformsæbe,
til 25 Øre Stykket
har forlængst baaret Sejren hjem!

Husk! **Husk!**
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Støt
vore Averterende!

SKANDERBORG.
JENS OVERGAARD
anbefaler sit righoldige Lager af moderne *Paletot- Habit- Benklæde- og Veste-Stoffer.*
Altid det Nyeste i Habit, Huer, Kraver, Slips, Underbeklædning etc. Paraplyer, Stokke, Rejsetæpper m. m.

AARHUS

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.
BRUUNSGADE 14. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1094. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Lille Torv 4. Søndergade 58.

AARHUS.
N. C. NIELSEN,
Cigarforretning
anbefales.
Ryg Nr. 46.

Assurance-Agenter.
i Livs-, Syge- og Ulykkesforsikring
tilbydes energiske og dygtige Folk af Iste Klasses danske Selskaber. Fineste Betingelser bydes.
Billet mrkt. „Ass." *modt. Bl. Kontor.*

N. I. CEDERSTRØM
Iste Klasses Skræderforretning,
stort Lager.
Clemensborg.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden skør og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 263).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

P. Joh. Døring.
BUNDTMAGER, ODENSE.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

BOIESENS CAFE, VEJLE.
JENS C. NIEKSEN.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

Engelske Gummifrakker.
Engelske Habitter.
Engelske Paletots.
Engelske Hatte.
købes billigst hos
Engelsk BEKLÆDNINGS MAGASIN, Østergade 26.
Kolding. *Telefon 431.*

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

SKANDERBORG.
Peter Sørensen
SKOMAGER,
anbefaler sit righoldige Udvalg af Fodtøj i mange Facons samt St. Petersborg Galocher, Slepper, Filt og Balfodtøj.
Reparationer udføres hurtigt og med Akuratesse.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklænding.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Abonnement
paa „D. H.- & K.-M. Tidende"
koster 1,50 pr. Halvaar.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 1. 1. Januar 1907. 7. Aargang.

Ved Aarskiftet.

Med 1907 træder vi ind i Tiaaret for dansk Medhjælperbevægelse.

Et Spand af Tid, der glider saa umærkeligt i den lange Række af skiftende Aar. Men et Tidsafsnit, der tog de sidste af de uorganiserede Lønarbejdere med, — eller var Vidne til fortsatte Bestræbelser, for at faa dem med under det almindelige Opbrud.

Naar det dengang hed, at det var umuligt at organisere Handels- og Kontormedhjælperne, var det en Overdrivelse, men naar det spaaedes, at Arbejdet vilde blive trægt og tungt, maa det nu erkendes, at Spaadommen er slaaet til. Organisationsbevægelsen blandt Handels- og Kontormedhjælperne har endnu ikke set sine store Maal opfyldte, og end er der sikkert et langt Stykke frem inden vor Centralorganisation kan maale sig med sine prøvede Forbilleder i Haandværkets og Industriens Verden.

Havde den Ungdom, der i Efteraaret 1897 tog fat paa Organisationsforsøgene med ungdommeligt Vovemod, evnet at stille Medhjælperbevægelsens Horoskop ti Aar frem i Tiden, var den opblussende Begejstring og sikre Tillid til egen Styrke og Standsfællernes Paavirkelighed muligvis bortvejret lige saa hurtigt som den var opstaaet. — Men heldigvis fik vi Mennesker sjældent Seerblik i Fødselsgave.

— — — — — —

Aaret, der nu er sluttet, har ikke bragt os nogen egentlig Skuffelse, fordi de ni Aar har lært os ikke at stille for store Forventninger i Retning af store, epokegørende Resultater. Vor Fremgang har været jævnt fremadskridende, vore Afdelingers Antal er forøget med Medhjælperforeninger i Kolding, Skanderborg, Holstebro, Slagelse og Kallundborg, og Centralorganisationens finansielle Stilling er bedre end nogen Tid før.

For første Gang har vi taget et større fagligt Spørgsmaal op til Løsning ved direkte Forhandling med Principalorganisationerne, — og netop valgt det Spørgsmaal, der maaske mere end noget andet sætter et Særpræg paa Handelsmedhjælperne. Vore Henvendelser til Principalerne bragte hverken de foreslaaede Fællesudvalg endsige delvis Afskaffelse af Kost- og Logisystemet, men det vel forberedte Arbejde, Statistikindsamlingen, Interviews, Butiksmedhjælpernes virkelighedstro Skildringer af Systemets Virkninger, vore Besøg i Medhjælperboliger, Foredrag for Principalforsamlinger og ved offentlige Medhjælpermøder, Dagspressens Behandling af denne Side af vore Arbejdsforhold, har henledt alle interesserede Parters Opmærksomhed paa dette Anliggende. Vort første egentlige Forsøg paa at bortrydde denne Fortidslevning af Arbejdsforholdets Afhængighed kunde selvfølgelig ikke straks krones med Held. Dertil er „Systemet" for rodfæstet. Men det indledte Arbejde maa fortsættes, Forsøgene maa gøres om atter og atter, indtil Opgaven er løst.

Medens flere af vore Afdelinger med større eller mindre Udbytte har virket for Arbejdstidens Forkortelse og paa dette og andre Omraader fulgt den gamle Virkeplan, paapegede vor i alle Henseender vellykkede Kongres i Esbjerg en Række nye Opgaver, af hvilke de socialpolitiske Anliggender allerede et Par Maaneder efter forelagdes Folketingskandidaterne Landet over. — Socialpolitiske Anliggender! Dersom man skulde nævne Forventninger, der ikke opfyldtes, maatte de søges paa dette Omraade. Vi begyndte Aaret med en Betænkning angaaende Ministeriets Lovforslag om 8-Lukning og Siddepladser i Butikker, men saa langsommelig har Ministeriets Fremgangsmaade været, at Lovforslaget endnu ikke er fremsat i Rigsdagen, — der ventes jo nu som altid paa, at Landboerne skal sige det sidste og vægtigste Ord. Og ikke stort bedre er det gaaet vore Andragender om Understøttelse af ubemidlede Handelsskoleelever og commercielle Foredrag i Provinserne. Trods halve Løfter og Tilsagn om Støtte er disse Anliggender endnu ved Aarskiftet svævende Spørgsmaal. — Den kommunale Lovgivning med Henblik paa unge Menneskers Arbejde har bestandig været begrænset til Esbjerg, hvor Chancerne for en Lærlingevedtægt efter vort Ønske maatte anses for bedst. Men baade Arbejdsraad og Ministerium er gaaet mod Byraadets Beslutning, og den første Provins-Vedtægt vil derfor bære Kompromiets Præg.

Aarets socialpolitiske Resultater viser os saaledes Nødvendigheden af, at vi faar vore Mænd ind i lovgivende Forsamlinger i Staten som Kommunerne. Esbjerg-Kongressens Forhandlinger om Medhjælperstandens politiske Repræsentation bekræfter dette, og Arbejdsraadets for nogen Tid siden udsendte Beretning, viser hvilken overordentlig Betydning det vilde have for Medhjælperne, at deres egne Mænd havde direkte Indflydelse paa de Bestemmelser og Betænkninger, der skal danne Grundlag for sociale Love vedrørende Handelsstandens Medhjælpere og Lærlinge. — Tidens Knaphed fra Kongres til Folketingsvalg levnede os ikke Tid til at faa en Medhjælper opstillet, men Spørgsmaalet vil melde sig igen ved given Lejlighed. Iøvrigt er 1906 bemærkelsesværdig ved at vor ene kommunale Tillidsmand har faaet flere Kolleger, — et Bevis paa Centralorganisationens voksende Indflydelse.

— — — — — —

Disse almindelige Bemærkninger vedrørende de vigtigste organisatoriske og socialpolitiske Anliggender i det svundne Aar skal ikke her fuldstændiggøres ved et Resumè af alle de Sager, der har beskæftiget Hovedledelse og Afdelinger udadtil og i det indre

Foreningsliv — lige fra vor Tilslutning til den internationale Handels- og Kontormedhjælper Føderation til Indvielsen af vort første Samlingsmærke.

Vore Bestræbelser har som hidtil været samlet om Medlemsantallets Forøgelse, et Arbejde, der maa fortsættes, ligesom vi maa holde et vaagent Øje med Harmoniforeningerne, der ifølge hele deres Karakter er den faglige Medhjælperbevægelses farligste Modstandere. Farlige, fordi vi vanskelig kan møde dem i aaben Kamp og fordi mindre befæstede Naturer let lader sig indfange og udnytte af dem.

Men ved Siden af Agitationen og Ordets Benyttelse maa vi snarest vende os til de praktiske Opgaver. Kongressen og vort sidste Hovedbestyrelsesmøde drøftede Oprettelsen af et Understøttelsesfond, der kan yde Medlemmerne en værdifuld Hjælp og konsolidere vor Organisation i langt højere Grad end hidtil og danne det nødvendige Supplement til Agitationen og Reformarbejdet. — Maaske bliver det en af vore vigtigste Opgaver i det nye Aar at forberede og ordne denne helt nye Side af vor Virksomhed, der vil danne et fast Baand om Centralorganisationens Medlemmer og kalde Standsfællerne skarevis til vor Fane.

Smaa Gager og ubetalt Arbejde.

Butiksmedhjælperne og Juletravlheden.

Det hænder, at Folk, der omgaas letfærdigt med Sandheden, tilsidst tror paa deres egne Løgnehistorier, ligervis som de største Urimeligheder kan forsøges og gentages saa længe, at de bliver anerkendte nødvendige Foreteelser, som ingen tænker paa at opponere imod — maaske end ikke dem, det gaar ud over.

Saaledes opstaar den konventionelle Løgn — den vedtægtsmæssige Urimelighed, der trives med Snylterens Ret paa de virkelige Forholds Bekostning.

Indenfor vor Stand findes der adskillige af den Slags vedtægtsmæssige Urimeligheder, som ingen agter paa og som gentages saa hyppigt, at de forlængst staar for den almene Bevidsthed som en uomgængelig Nødvendighed, det baade er haabløst og uberettiget at rokke ved.

Hvert Aar stiller Forretningstravlheden i Aarets sidste Maaned de største Krav til Butiksmehjælpernes Tusinder og Arbejdstimernes Tal løber op til Hundrede i Ugerne omkring Højtiden. Arbejdsdagen er uden Grænse og ingen Løntarif med Satser for Over- og Natarbejde lader Medhjælperen faa sin berettigede Andel i den forøgede Omsætning og deraf flydende Profit. Kommer det højt sker Betalingen for det præsterede Extraarbejde i Form af et ofte karrigt tilmaalt Gratiale, der ydes som Skænk og Gave, og hvortil Modtageren er aldeles uden Ret og Krav.

Derfor er det naturligt, at vore Principaler og „Harmoniforeningerne", der varetager Principalinteresserne, altid advarer mod Sammenligning mellem Haandværkets og Industriens Arbejdere og Handels- og Kontormehjælperne. Thi hine har altid Rede paa, naar Arbejdsdagen begynder og slutter, og ethvert Sæsonarbejde maales ud i en Merindtægt, der nøjagtig svarer til Summen af de præsterede extra Arbejdstimer. Der falder ganske vist intit Gratiale af, men hvad man faar, modtages med Bevidstheden om, at det tilkommer én og derfor ikke kræver særlig Taksigelse. —

De travle Forretningstider kræver et forøget og forceret Arbejde af Medhjælperen, der billigvis bør have sin Del af det forøgede Udbytte, fordi den Værdiforøgelse, han frembringer gennem de mange ekstra Arbejdstimer, paa sit Felt er ligesaa stor som det Overarbejde der udføres paa Fabriken eller en hvilken som helst anden Arbejdsplads. Det er en Urimelighed, at Medhjælperne med de smaa Gager tvinges til at udføre dette Overmaal af ubetalt Arbejde. Og det er i den enkeltes som i Standens Interesse at bekæmpe dette Uvæsen, der forringer vor Anseelse og bidrager til at forværre vor sociale Stilling.

Juletravlheden er god at drage Lære af. Den viser vor Stands Brøst paa mangt et Omraade. Det største Antal Arbejdstimer, præsterede og ubetalte; de usleste Lønninger og den største Mængde ulært Arbejdskraft mødes under den højspændte Juletravlhed. Arbejdsløse Medhjælpere og unge Piger uden mindste Faguddannelse finder „Engagement", og den mest gemene og hensynsløse Udbytning gaar i Svang i adskillige af Hovedstadens Storforretninger.

Men Travlheden hersker ikke alene i Butikker og paa Lagre, ogsaa Engageringsbureauerne faar Part deri, ogsaa deres „Omsætning" forøges. Rigtigt ledet og med Medhjælpernes Tarv for Øje kunde de bestaaende Harmoniforenings-Bureauer faa nogen Indflydelse paa Gageringen af den ekstraordinære Arbejdskraft. Men den Art Pladsanvisning, der er anlagt paa „Omsætningen" — Besættelsen af det størst mulige Antal Pladser — uden smaaligt Hensyn til Gagevilkaar og Arbejdsforhold, er ikke egnet til Reformering af de bestaaende Tilstande. Her er et frisk Eksempel paa de af en kjøbenhavnsk Harmoniforening (der altid skilter med sin Medhjælpervenlighed) udbudte Pladser: Sæsonarbejde for en udlært Manufakturmedhjælper i en af Strøgets største Forretninger. Arbejdstid: Kl. 8—8½ — foruden det obligate Overarbejde; Spisetid 2 Timer; Søndagsarbejde: Kl. 8—11. Maanedlig Gage: *Kr. 50,00.*

Naar en Forening, der søger at optræde som Medhjælperrepræsentation, gennem sit Engageringsbureau udbyder Pladser paa saa skandaløse Vilkaar, har den ikke blot karrikeret sig selv som „Medhjælperforening", men samtidig givet sit Bidrag til at kendetegne de Arbejdsforhold, der hersker under Sæsonarbejdet — ved Jule- og Nytaarstid.

At raade Bod paa disse Forhold magter hverken „Harmoniforeninger" af den ene eller anden Art, endsige deres Engageringskontorer, men kun en stærk, faglig Organisation. *Virk derfor for Tilslutning til Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger!*

Ord, Ord, Ord.

Hvis Ord alene kunde gøre det, havde Danmark alle Betingelser for at være et af de mest fremmeste Lande; thi intet Steds flyder Talens Strøm rigeligere, og intet Steds er Pennen hyppigere brugt eller Trykkersværten mere benyttet; — og vi Handels- og Kontormedhjælpere er godt paa Vej til denne Lykkens Tinde paa Toppen af Vrøvlets Bjerg, hvor ingen hører hvad den anden siger af Begejstring over egen Tale; hvor der stadig maa prækes og prækes, mens Vinden fører Talen bort, hen over Verden i en traadløs Bølge, der stadig finder det Modtagerapparat, der er afstemt derefter, fordi Ordene højst kan opnaa en mekanisk Gengivelse, men aldrig omsættes i Handling — Ordets eneste Fuldkommengørelse.

Paa Ordets Bølge har vor Bevægelse redet Aaret igennem; — to Gange om Maaneden har vort Medlemsblad bragt Budskabets Ord til os, paa talrige Møder har Ordet flydt hen over Kollegernes Hoveder, for ikke at forglemme vort Hovedstævne, Kongressen, hvor Ordenes Talrighed omsat i Handling vilde bygge op en Verden, vi næppe kunde finde os til Rette i med det samme.

Men bedre end nok saa mange Ord, lad dem være aldrig saa gode eller store, er selve Handlingen, er den end aldrig saa lille, — men for denne er vi Danske bange. Vi sluger gladeligen en syv Alen lang Præken, gaar hjem og gylper den op igen, for atter at nyde den inden den endelig fordøjes, — og efter en saadan Heltedaad føler vi os selv voksne — i vore egne Tanker — men Handling — føj, føj, — det er brutalt, det er raat, det støder her og det støder der, — lad os saa hellere vente lidt og snakke om Sagerne igen.

Men Ordene hævne sig; og for hvert Ord udtalt, bag hvilket der ikke staar en Handlingens Mand tillige, dèr vender Ordene sig mod ham og slaar ham ned for hans falske Tale; eller — hvad der hyppigere sker — de store Ord har aldrig været andet end store Ord, har aldrig været bestemt som Forløber for Handling, og Menneskets Leg med Ord ender i Vrøvlets Apoteose.

Enhver Bevægelse har naturligt disse to Stadier at gen

nemgaa — Ordets og Handlingens Tid. Vor Bevægelse bør snart være naaet til Grænsen af sin Virkeliggørelse. Vor Bevægelse er vokset op, og navnlig det forløbne Aar har bragt os god Tilvækst, paa Grundlag af Ordenes Løfterigdom. Vi bør derfor nu snart se os om efter Handling, finde vor Gærning, lad den være aldrig saa ringe, — begynde at holde lidt af alt det de mange Ord har lovet, men dertil kræves Mod og Mands Vilje, og de, der ikke raader over denne Vare, bør hellere ty tilbage til Kakkelovnskrogen igen og drømme videre om Stordaad, der aldrig øves, om en Verden, der aldrig skal bygges.

Gaa stille, tal sagte, væk ikke de Sovende. Disse gyldne Ord bør staa med Flammeskrift over Indgangen til det Drømmerige, som den graa Virkelighed hurtigst faar os til at ty tilbage til, naar vi en enkelt Gang vaagner af Dvalen.

Ord, der ikke fører til Handling, ender i Vrøvl. Vi, Handels- og Kontormedhjælpere, bør være paa vor Post, at ikke Vrøvlet tager os.

Åge Hyllested.

Medhjælperærlighed og Principalmoral.

„Købmandsbladet"s Svar.

I „Købmandsbladet" No. 51 har Hr. *I. Chr. Laursen* givet et Gensvar paa vor Artikel i sidste Nummer af „D.H.&.K.M.T".

Efter først med Tilfredshed at have konstateret, at hans Notits om Butikstyverier har været at „sætte Fingeren paa Bylden", og at den er falden „midt ned i en Hvepserede" fordi „den er Sandhed fra Ende til anden", skriver Hr. L., at

> „jeg maa anses for god nok til at være Syndebuk og til at bære alle Principalernes Smaasynder. Jeg indrømmer, jeg er ikke for god dertil, og jeg vil straks erklære, at der er brodne Kar i begge Lejre. Vi har meget at rette, men det sker ikke ved Ordkløveri eller andre Spidsfindigheder. Det sker kun ved at være ærlige overfor hverandre, ved gensidig at indrømme de Fejl, der er begaaet og søge dem rettet.
>
> Mit Standpunkt vil derfor altid blive det samme som hidtil, at Medhjælpernes Stilling i Samfundet forpligtiger til at være varsomme i deres Krav. Det nytter lidet at ville hovmesterere Principalerne. Tiden er os alle imod. Og hvis vi har Kærlighed til vor Stand, saa har vi alle som èn Pligt til for Tiden at slutte os sammen om at ville det bedste for den; men vil Hr. Åge Hyllested det? Jeg maa her sige, at det ikke forekommer mig, han vil det; thi ved til Stadighed at kaste Smuds paa Principalerne, som H. har gjort og gør, opnaar han intet.
>
> Vi maa ind paa Sandhedens, Fordragelighedens og Forhandlingens Vej, saa kan vi nok faa noget gennemført imellem Principal og Medhjælper".

Vi er ikke ganske sikker paa om ovenstaaende har til Hensigt at afkræfte vor — i Forhold til Herr L.s Udfald — lemfældige Kritik, men vi fatter, at det ikke er Herr L.s Agt at bringe de krasse Forholdsregler mod Medhjælperne, som skimtedes mellem Linierne i hans Notits, til Anvendelse. Og dette finder vi forstandigt!

Iøvrigt synes jo vor Artikel at have aabnet Hr. L.s Blik for „alle Principalernes Smaasynder" og „de brodne Kar", der findes i begge Lejre, men den paabegyndte Slutningsfølge heraf fuldendes desværre ikke, fordi Hr. L. atter lader den saglige Argumentation vige for et personligt Moment — den forhadte Åge Hyllested.

Imidlertid giver vi gærne Hr. L.s sidste Punktum vor Tilslutning, saafremt de vildledte Medhjælpere da ikke skal „lettes" for den „al for megen Frihed" for hurtigere at finde ind paa „Sandhedens, Fordragelighedens og Forhandlingens Vej".

Boghandlermedhjælpernes sociale Stilling.

En Statistik.

Boghandelens Lønarbejdere har altid yndet at indtage en Særstilling overfor Handelens øvrige Medhjælpere, og de særlige næsten lavsmæssige Etableringsbestemmelser, der hersker i dette Fag, har da ogsaa i meget større Grad end den Elitemedhjælper-Følelse, som forhen er bemærket blandt disse Fordelere af den aandelige Produktion, givet den fremhævede Særstilling en vis Baggrund.

Boghandlermedhjælperne har gennem deres Forening og deres velredigerede Organ „Bogormen", navnlig i de senere Aar taget de faglige Spørgsmaal op til grundig og alvorlig Drøftelse, og nu har man ved Hjælp af en Fagstatistik, der er udarbejdet af „Privat statistisk Laboratorium", tilvejebragt et overskueligt og værdifuldt Materiale til Bedømmelse af Medhjælpernes sociale Stilling, og samtidig et Basis for fremtidigt fagligt Reformarbejde.

Statistiken viser, at Lønvilkaarene ere bedst — om end langtfra glimrende — i Hovedstaden. Aarsgager paa 1800 Kr. er kun forbeholdt et lille Mindretal, medens Flertallet maa nøjes med en Aarsindtægt af 1200 Kr. eller derunder. Det er betegnende for Lønvilkaarene indenfor dette ingenlunde faatallige Fag, at kun 4 (fire) Medhjælpere har en Indtægt af over 3000 Kr. aarlig. Saa langsomt stiger Gagerne, at den gennemsnitlige Aarsindtægt efter 7—8 Aars Medhjælpertid andrager — 1208 Kr;

Naturligvis staar Arbejdstiden — som overalt indenfor Handels- og Kontormedhjælperstanden — i omvendt Forhold til disse usle Lønninger. Boghandlermedhjælperne maa arbejde deres 10—12 eller flere Timer om Dagen, og det indenfor denne Branche almindelige Sæsonarbejde, der yderligere forlænger Arbejdsdagen, maa ydes uden Ekstrabetaling.

Den foreliggende Statistik, der giver en klar og udmærket Fremstilling af Forholdene, som de er indenfor Boghandelen, er et fortjenstfuldt Arbejde, der før eller senere maa finde Efterligning i Handelens øvrige Brancher.

Thi de statistiske Tabellers større Tal udøver en virkningsfuld Kritik af de bestaaende Arbejdsforhold og deres Facit viser Medhjælperne den lige og slagne Vej mod *den faglige Organisation.*

Under Kost- og Logisystemet i England.

Under ovenstaaende Titel paabegynder „D. H. og KM-Tid„ her med en Række Artikler om det engelske Kost- og Logissystem, der navnlig i de store Forretningsbyer har antaget de frygteligste Former og derfor har fremkaldt en ivrig Agitation fra den engelske Medhjælperorganisations Side. Vor Medarbejder, Hr. *John,* der i Fremtiden særlig vil behandle engelske Forhold, er Forfatteren af disse Artikler, som utvivlsomt vil følges med Interesse af vore Læsere, fordi de vil bringe en indgaaende Fremstilling af de værste Udslag af et System, som ogsaa Centralorganisationen søger afskaffet.

England er i Almindelighed betragtet som det Land, der er længst fremskredet i Stats- og Samfundsudvikling, og som det Land, hvis Indretninger Statsmænd og Tænkere vil have størst Udbytte af at studere, og desuden ser man ogsaa hen til England som det store Forbillede for de Lande, for hvilken Handelen spiller nogen videre Rolle, og ingen Handelsmænd anses — og vel med Rette — for at være helt uddannet, medmindre han i England har studeret Bank- og Handelsforhold.

Men ved Siden af alt det udmærkede og efterlignelsesværdige, der findes i England, raader der mange daarlige og urimelige Forhold og Sædvaner, som det gaar meget langsomt med at faa afskaffet.

Ligesom hos os er Kost- og Logisystemet fremherskende, men medens det under vore smaa Forhold har været haardt og urimeligt, spiller det dog langtfra den frygtelige Rolle for Medhjælperne, som det spiller i England og navnlig i London og de mange store Byer.

De store Kæmpeforretninger, hvoraf der findes mange, navnlig i West-End, ejer eller besidder paa anden Maade Huse til deres Personale, og disse Kaserner, der ofte ligger i de værste Gader, — hvilket vil sige meget i London — beskrives af alle som det usleste og modbydeligste, man kan finde noget Sted af den Art. I disse Kaserner findes der naturligvis det størst mulige Antal Værelser, hvoraf hvert indeholder flere Senge, nogle Steder endog Dobbeltsenge, og medens den engelske Lovgivning bestemmer, at en Forbryder skal have mindst 600 Kubikfod, er der mange Medhjælpere, der maa nøjes med under 300 Kubikfod, ja der er endog Steder, hvor der kun er 200 Kubikfod for hver Medhjælper.

Trapper og Gange ere halvmørke, nogle Steder helt mørke, og de er ligesom Værelserne i høj Grad snavsede og daarlige eller slet ikke ventilerede, i det hele taget er Renligheden i disse Kaserner af samme Slags som Kællingens i Ordsproget.

Ved hver af Kasernerne er der ansat en Portner eller Opsynsmand, der skal aflaase Gadedøren til den fastsatte Tid, i Reglen Kl. 11, med Undtagelse af Lørdagen, da der først lukkes Kl. 12., desuden skal han lukke Gassen samt paasé, at der ikke findes Lys i Værelserne efter den Tid, og at der hersker Ro og Orden.

Uvedkommende tillades under ingen Omstændigheder Adgang, og det er Personalet strængt forbudt at modtage Besøg i Kasernerne. Da disse Værelser som Regel kun tjener til Sovestuer, findes der ogsaa Dagligstue og nogle Steder Bibliothek. Værelset, der beæres med Navnet Dagligstue, findes i Kælderen, hvor man forgæves vilde søge efter ethvert Spor af Hygge. Væggene ere nøgne, ofte mangler Kakkelovn eller Kamin, Borde og Stole er af tarveligste Slags og saa faa, at Halvdelen af de Personer, Værelset er bestemt for, vilde være nødsagede til at staa op, hvis de skulde faa i Sinde at tilbringe en Aften dèr. Hvad Bibliotheket angaar, da findes der to Slags Bøger deri, hvoraf den ene Slags burde brændes og den anden kun anvendes som Makulatur, men iøvrigt er der ingen Lejlighed til at læse.

Maaltiderne indtages som Regel ikke i Kasernerne men i Forretningen, da det vilde være for megen Tidsspilde, hvis Funktionærerne skulde fjerne sig ret langt fra Forretnngslokalerne, hvor der i Kælderen eller paa anden eller tredie Sals — Husene i London er sjældent saa høje som her i Kjøbenhavn — indrettet Spisestue, i første Tilfælde er Lokalet da kun oplyst med Gas eller Elektricitet og der findes overalt af Møbement kun et Uhr, lange Borde og det nødvendige Antal Stole, alt af tarveligst mulige Slags. Væggene er nøgne eller forsynede med Reklameplakater.

John.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested,* Esbjerg.

Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, 2. Kjøbenhavn Ø.

„D. H-. & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn. Redaktør *Vilh. Hansen,* Kronprinsesse Sofies Vej 23.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn. Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H-. & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Kjøbenhavn. Søllerødgade 24.

Agitationsudvalgene:

Kjøbenhavn og Omegn: Formand *Georg Reich,* Svejgaardsvej 2, Hellerup.

Jylland: Formand *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, Aalborg.

Øerne: Formand *Chr. Dreyer,* Slagelse.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.

Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Ægirsgade 51. Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).

Formand: *Georg Reich,* Svejgaardsvej 2, Hellerup. Kasserer *Carl Christensen,* Ægirsgade 51, L.

Vore Lokaler i Vintermaanederne er i *„Alsterpavillonen"*, Vester Boulevard. Møde hver Onsdag Aften.

Isenkram- og Galanterimedhj. Organisation. Formand: *J. Madsen,* Mariendalsvej 48, 3. Kasserer: *H. C. Andersen,* Nansensgade 96, 1.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *H. P. Hansen jun.,* Aagade 94. Kasserer: *Chr. Wulff,* Søllerødgade 24, 3.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich,* Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen,* Ole Suhrsgade 2, 2.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Magrethevej 21, Hellerup. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Jylland.

Aalborg-Nørresundby: Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Danmarksgade 45, 1. (Indgang fra Gyden). Træffes fra Kl. 1—3 Eftm.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes paa National den 12 December 1906 med

Dagsorden:

1. Lokalespørgsmaalet. 2. Valg af Agitationsudvalg 3. Eventuelt.

1. Til Dirigent valgtes Translatør *C. Rasmussen.* Det nedsatte Udvalg ved *H. Volters* afgav Beretning. Det var lykkedes at finde passende Lokaler, og han anbefalede at fremme Sagen. Formanden og flere andre anbefalede at fremme Sagen og derefter vedtoges enstemmig følgende af Formanden og Volters stillet Forslag:

„Bestyrelsen bemyndiges til at arrangere det fornødne med Hensyn til Oprettelse af faste Lokaler. Endvidere nedsættes et Lokaleudvalg paa 5 Medlemmer til at varetage den daglige Kontrol og Ledelse af Lokalerne."

Til Medlemmer af Lokaleudvalget valgtes Bogholder *Axel Langvad,* Bogholder *N. Madsen,* Bogholderske Frk. *Berg,* Translatør *Rasmussen,* Kommis *Brandi.*

2. Formanden anbefalede dernæst at nedsætte et indenbyes Agitationsudvalg paa 11 Medlemmer, hvoraf Formanden var selvskrevet Medlem. Forslaget vedtoges enstemmig.

Til dette Udvalg valgtes: Frk. *Berg, P. Rasmussen, H. Volthers, Brandi, Langvad, N. N. Dahl, Lindahl-Poulsen, H. Broch, H. Nielsen Helboe* og *D. Wülsbøll.*

3. C. Rasmussen anbefalede at skaffe Medlemmerne billige Badebilletter o. lign. Formanden lovede at bringe Sagen frem i Bestyrelsen.

Aarhus. Formand: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24. Kasserer: *Th. Nielsen,* Museumsgade 6, 2.

Esbjerg: Formand: *Åge Hyllested.* Kasserer: Forretningsfører *Alfred Mikkelsen.*

Grenaa. Formand: Kommis *Johan Sørensen.* Kasserer: *S. J. Kirkegaard.*

Herning. Formand: Forretningsfører *Johs. Jespersen.* Kasserer: Kommis *Strange Christensen.*

Hjørring. Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer og Korrespondent til Engageringsbureauet: *C. Hebbelstrup,* Adr. Sagfører Kloch.

Holstebro. Formand: Bogholder *P. M. Berg.* Kasserer: Bogholder *Chr. F. Svenningsen.*

Afdelingen holder Møde den 1ste og 3die Tirsdag i hver Maaned Kl. 9 Aften paa Hotel „Royal".

Kolding. Formand: *Johs. Petersen,* Gl. Dalbyvej 19. Kasserer: *N. C. Nielsen,* Jærnbanegade 1.

Møde afholdes første Torsdag i hver Maaned paa „Hotel Kronborg".

Nibe-Aars-Løgstør. Formand og Kasserer: Kommis *Vald. Schlüter,* Vægger St.

Nykjøbing M. Formand og Kasserer: Boghandlermedhjælper *H. Jørgensen.*

Randers. Formand: *M. P. Willumsen,* Nordregrave 6. Kasserer: *P. C. Nielsen-Junge,* Nørregade 2.

Silkeborg: Formand: Kommis *Jessen* (adr. Klindt). Kasserer: Bogholder *Jens Jensen.* Sekretær: Frk. *J. Sørensen.* Foreningen afholder Møde hver *Onsdag* Aften Kl. 8½ i Lokalet i Silkeborg Haandværkerforening.

Skanderborg. Formand: Bogholder *Ove W. Sørensen.* Kasserer: Forvalter *N. Nielsen Tornsberg.*

Foreningen afholder Stiftelsesfest Søndag den *13. Januar 1907* paa Hotel „Skandinavien".

Alle Medlemmerne maa komme til Stede.

Bestyrelsen.

Thisted: Formand: Kæmnerassistent *Chr. Brandi.* Kasserer: Kontorist *G. V. E. Larsen.*

Mødeaften hver Fredag Kl. 9 paa Hotel „Royal". Skiftevis afholdes Diskussion, Foredrag og Oplæsning.

Vejle. Formand: *N. Christensen,* Vissingsgade 22. Kasserer: *A. Hamburg,* Volmersgade 6.

Øerne.

Kallundborg. Formand: Forvalter *F. C. Larsen.* Kasserer: Kommis *Kr. Sandersen.*

Foreningsmøde afholdes *hver 2den Onsdag* paa Hotel „Postgaarden".

Som tidligere meddelt oprettedes Afdelingen ved et offentligt Medhjælpermøde den 25. November, og efter de til Redaktionen indløbne Efterretninger er den nystiftede Forening i god Trivsel. — Ved Generalforsamlingen den 2den December optoges saaledes flere nye Medlemmer og ved de foretagne Valg udfyldtes Afdelingens Tillidsposter paa følgende Maade:

Formand blev Forvalter *F. C. Larsen,* Kasserer: Kommis *Kr. Sandersen* og Næstformand og Sekretær: Kommis *P. Clemmensen.* Endvidere valgtes Assistent *Aage Larsen* og Kommis *Pheiffer* til Bestyrelsesmedlemmer, medens Kommis *Mikkelsen* blev 1ste Suppleant. — De forskellige Fag ere saaledes repræsenterede i Bestyrelsen.

Der er nedsat et Agitationsudvalg med Herr. *Th. Chr. Jensen* som Formand til at lede Agitationen som man tænker paa at udstrække til de større Landsbyer og Landstationer i Nordvestsjælland.

Odense. Formand: *Birger Kruuse.* Flakhaven Nr. 1. Kasserer: *J. Ulriksen,* Nørregade 79.

Foreningens Lokaler i Munkemøllestræde, staar aaben for Foreningens Medlemmer hver Dag til Kl. 12 Aften.

Slagelse. Formand: Bogholder *Chr. Dreyer,* Jernbanehotellet, Kasserer: *A. Philipsen,* Jernbanehotellet.

Mødeaften *Iste og 3die Torsdag* Kl. 8½ i hver Maaned paa *»Jernbanehotellet«.*

Sorø. Formand: Kommis *G. Juul.* Kasserer: *H. Madsen.*

„Store nordiske Fagskole for Vindues-Dekoration",

H. SCHMAHL, Vesterbrogade 35, København B.
(Eneste Dekoratør hos Firmaet CARL J. SCHIØNNING Højbrohus).

Eneste originale Fagskole for Vindues-Dekoration i Skandinavien,
som bliver ledet af en professionel Dekoratør og hvor Undervisningen gives efter 15 Aars egen Erfaring.

Undervisuing i Lakskrift. **Forlang Prospekt.**

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
1ste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

Denne Rubrik forbeholdes

Johan Jensens
Ur- & Grammofonlager
Odense.

Vindues-Dekoration
bør De læ,e hos
THORKILD HANSEN & CO.
Acsalonsgade 16. København V.
Uddannet ca. 500 Elever.
Fineste Referancer. Forlang Prospekt.
Grundlagt 1901.

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

Husk altid
at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos
Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

SKANDERBORG
V. Christensen's
Barbér & Frisørstue,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

Køb hos
de Averterende!

ODENSE

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

„NERO"
FODTØJ.
44, VESTERGADE 44.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Carl Fernis *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,
Fotograf,
Dronningensgade 5. Telf. 1157.
Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

HOTELLER

JERNBANEHOTELLET
Slagelse
anbefales. **Andreas Hansen.**

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nystaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

Skaf
Centralorganisationen
nye Medlemmer!

HERNING.
Hotel VESTJYLLAND
GODE VÆRELSER
FORTRINLIGT KØKKEN.
M. PETERSEN.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Hotel „Spangsberg",
ESBJERG,
anbefales. *N. Jensen.*

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under
CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHIÆLOER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.

! I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Svejgaardsvej 2, Hellerup. !

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

AALBORG.
Adolph Møllers *Ur- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16.**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

100,000

Billig! **Blickensderfer** Godt!
Skrivemaskine.
MARINUS M. SCHULTZ,
Ene-Udsalg. Aalborg.

AALBORG.
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

HJØRRING. HJØRRING.
Agnes Petersen,
Torvet, Hjørring.
anbefaler:
Underbeklædning, Kraver, Flipper, Manchetter, og Humbug.
Absosolut billigste Priser.

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.

1ste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt 1ste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrisgk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

O. M. OLSEN, Skomagermester,
St. Mikkelsgade, Slagelse.
Stort Lager af færdigt Fodtøj, smukt Haandarbejde efter Maal. Reparationer udføres.

C. V. OBELS

UDSALG.

SLAGELSE.

Lager en gros & en detail af
Fabrikkernes anerkendte Røgtobakker og Cigarer samt Skraatobakker.

Barbersalonen

i Jærnbanehotellet anbefales de ærede Handels- & Kontormedhjælpere. **C. CHRISTENSEN.**

Husk

at købe Deres Forbrug i **Hatte, Kravetøj, Skjorter, Slips m. m.** hos
EINAR NYLANDER, **Slagelse.**
Specialforretning i **Herrelingeri** *samt* **Hattemagasin.**
Obs! Lager af færdige *imprægnerede Gummi-Regnfrakker, Overfrakker* og *Habitter.* Leveres efter Maal. Elegant Snit, og ekstra godt forarbejdet.
— Telefon 321 —
Leverandør til Varelotteriet.

HERNING

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
24, SØLLERØDGADE 24

FORLANG TILBUD

ABONNÉR

PAA

DANSK H. & K. M. TD.!

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisatonens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Anmæld altid Flytning til Afdelingskassereren!

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. Th. Overgaard, „Hermes".
Grenaa: Hj. Kommis Joh. Sørensen.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. C. Nielsen, Jærnbanegade 1.
Kallundborg: Hr. Kommis P. Clemmensen.
Nibe: Hr. Kommis Vald. Schlüter, Vægger. St.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Silkeborg: Hr. Bogholder Jens Jensen.
Skanderborg: Hr. Kommis Chr. Dehs.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7, KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 2. 15. Januar 1907. 7. Aargang.

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ“,
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

Øvre Rhinske
Forsikringsselskab
i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — — 4 Millioner Mark.
Tegner af Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier.
Gunstige Forsikringsvilkaar.
Kulant Skadesregulering.
Dyftige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg ◇ ◇ ◇ ◇ Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON 239.
Indleveringslokale:
Algade 11. Tele on 976.

Klingebergs Bogtrykkeri
(Kr. E. Petersen)
Telf. 1044. anbefales. Odense.

Cloëtta's
pr. Pd.
Surinam Chokolade Kr. 1,40
Caracas do. „ 1,20
Trinidad do. „ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse „ 2,00
sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte-
og Bundtmager.
ESBJERG.

C. W. OBELS
Cigar- og
Tobaksfabrikker.
AALBORG.

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas
hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreningen indrømmes 10 pCt. paa alle
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl“ Guldsmedegade 23, Aarhus.
Tele on 1950. Telefon 1950.
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
1ste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøj og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs Cacao
Analyseret af Prof. Steins Laboratorium.
Telefon Tagensvej Elleve.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

A. Kanstrups
Bogtrykkeri
Krystalgade 7, 1.
Telefon 29405y.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

GRATIS
FOR D'HRR PRINCIPALER
OG
CENTRALORGANISATIONENS
MEDLEMMER.

LEDIGE PLADSER BEDES ANMÆLDT.

Handelsforeningenaf 5. Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere
Kontor Nygade 6, 3. S. Telefon 1424.
Optager Medhjælpere udenfor Foren

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

ESBJERG.
VALDM. NIELSEN.
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.
Andreas Kyster & Søn,
Adelgade,
FODTØJ
i stort smagfuldt Udvalg.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. *Telefon 282.*
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

VIL De have en absolut **1. Kl. Cycle**, gaa da til **Andreas Jensen**, *Nørregade, HJØRRING,* som er Eneforhandler af *»DÜRKOPP« og »NIELS EBBESEN«.*
Cyclereparationer hurtigt solidt og billigt.

Cafe „NATIONAL", Esbjerg
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
HAVE MED VERANDA.

Der er **intet Valg,**
thi **Worning & Petersens**
Xeroformsæbe,
til 25 Øre Stykket
har forlængst baaret Sejren hjem!

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Støt
vore Averterende!

SKANDERBORG.
JENS OVERGAARD
anbefaler sit righoldige Lager af moderne *Paletot- Habit- Benklæde- og Veste-Stoffer.*
Altid det Nyeste i Habit, Huer, Kraver, Slips, Underbeklædning etc. Paraplyer, Stokke, Rejsetæpper m. m.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.
BRUUNSGADE 14. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Lille Torv 4. Søndergade 58.

AARHUS.
N. C. NIELSEN,
Cigarforretning
anbefales.
Ryg Nr. 46.

Assurance-Agenter.
i Livs-, Syge- og Ulykkesforsikring
tilbydes energiske og dygtige Folk af Iste Klasses danske Selskaber. Fineste Betingelser bydes.
Billet mrkt. „Ass." *modt. Bl. Kontor.*

N. I. CEDERSTRØM
Iste Klasses Skræderforretning,
stort Lager.
Clemensborg.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden skør og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 263).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

P. Joh. Døring.
BUNDTMAGER, ODENSE.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

BOIESENS CAFE, VEJLE.
JENS C. NIEKSEN.
FROKOSTRETTER.
Konaert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

Engelske Gummifrakker.
Engelske Habitter.
Engelske Paletots.
Engelske Hatte.
købes billigst hos
Engelsk BEKLÆDNINGS MAGASIN, *Østergade 26.*
Kolding. *Telefon 431.*

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama- Livs- Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

SKANDERBORG.
Peter Sørensen
SKOMAGER,
anbefaler sit righoldige Udvalg af Fodtøj i mange Facons samt St. Petersborg Galocher, Slepper, Filt og Balfodtøj.
Reparationer udføres hurtigt og med Akuratesse.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Abonnement
paa „D. H.- & K.-M. Tidende"
koster 1,50 pr. Halvaar.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 2. *15. Januar 1907.* *7. Aargang.*

Dyrtid
og faglig Organisation.

Det skete hyppigt under den kortvarige kjøbenhavnske Sporvejsstrejke, at Arbejdsstandsningen og navnlig Lønkravenes Berettigelse fremkaldte ivrig Drøftelse Mand og Mand imellem. Vi vare alle mere eller mindre interesserede i Kampens Forløb, fordi den greb forstyrrende ind i vore Vaner og vor Magelighed.

Naar man færdedes mellem Standsfæller fik man ofte at høre om Funktionærkravenes Ubilligbed, og disse Paastande underbyggedes ved Henvisning til andre, ikke faglærte, Arbejderes Indkomster og ved Sammenligning med andre Funktionærindtægter eller — Medhjælperlønningerne.

Naturligvis kan det være os Medhjælpere ret ligegyldigt, hvad der var de stridende Parter imellem og et Forsøg paa at tage Parti vilde nu baade være hensigts- og betydningsløst, omend man utvivlsomt kan enes om, at 1100—1200 Kr. ikke er nogen fyrstelig Aarsindtægt for en kjøbenhavnsk Familieforsørger, medens det paa den anden Side maa indrømmes, at der findes tnsindvis af Tilfælde, hvor den „faglærte" Arbejdskraft betales baade relativt og absolut langt ringere.

Det er ejheller Motiverne, der her skal fængsle vor Interesse, men derimod den Forbindelse, der er mellem dette og lignende i andre Fag rejste Lønkrav og den nuværende almindelige Prisstigning. Vi Medhjælpere, der hver paa sit Omraade, i de industrielle Virksomheder, i Engros- eller Detailhandelen, hvor vi end maatte være ansatte, have fulgt de sidste Tiders stadig stigende Prisnoteringer indenfor vor Branche, vi have ogsaa selv mærket Prisforhøjelsernes Virkninger, derved, at vor Pengepung ebber hurtigere ud end forhen. — Det er iøvrigt den Slags Foreteelser, der nok skal vide at tiltrække sig Opmærksomheden.

Men der er en stor og iøjnespringende Forskel paa de Virkninger, Konjunkturstigningen udøver paa os og alle de andre. De organiserede Erhvervsgrupper raader i det mindste over Midler til Smerternes Fordeling. Alt eftersom Raamaterialierne og Arbejderlønningerne stiger, tvinges Fabrikanterne til Omkalkulationer, og gennem deres Organisationer reguleres Industriprodukternes Pris. Ligervis i Handel og Vandel. Konsumenternes uensartede Masse ruster sig til at møde de forøgede Krav til deres Betalingsevne. Den organiserede Arbejderstand omkalkulerer sin eneste gangbare Salgsartikel: Arbejdskraften. — Lønkravene vil rejse sig og Statens og Kommunernes Embeds- og Funktionærstab vil møde frem til Rigsdag og Kommunalbestyrelser med Andragender om Tillæg paa Grund af Dyrtiden.

Her er det at Handels- og Kontormedhjælperne atter kommer til kort, fordi de ikke ejer Organer, der med Magt og Myndighed kan fremsætte lignende Krav, og paa denne Baggrund kan man begribe den ret besét løjerlige Forargelse over, at nogle Sporvejsfunktionærer søger deres beskedne Indtægt forøget med et ringe Løntillæg. Det er en kendt Sag, at man sjældent faar noget uden at lukke Munden op, og kun et Par Tilfælde er os bekendt, hvor Forretningspersonaler i den allerseneste Tid har opnaaet et almindeligt Gagetillæg. I det ene Tilfælde har en stor Stearinlysfabrik i Hovedstaden tilstaaet sine Funktionærer et Løntillæg af 10 pCt. under Henvisning til Dyrtiden; i det andet Tilfælde har vort største Dampskibsselskab indrømmet sit store Personale Lønforhøjelser, uden at det dog kan paavises, at den almindelige Prisstigning her har været det ene afgørende Motiv. Men i al Almindelighed har Dyrtiden ikke bidraget til at højne Medhjælperlønningerne og man kan være forvisset om, at der er mange Erhvervsgrupper, der forøger deres Indtægter, før Turen kommer til os. Her viser sig da et Billede af vor Stands Magtesløshed med Hensyn til Fastsættelsen af sine Arbejdsbetingelser, der vilde virke alvorsstemmende og advarende paa de uorganiserede Medhjælpermasser, dersom de kunde gøre sig bekendt med alle dets Enkeltheder. —

Det hændte kort før Aarskiftet, at 2914 merkantile og tekniske Funktionærer i det store Elektricitetsfirma „Allgemeine-Elektricitäts-Gesellschaft" i Berlin sendte et Andragende til Direktionen, hvori det hedder, at „vi har i længere Tid lidt under en overordentlig Fordyrelse af alle Livsfornødenheder. Under disse Omstændigheder vil det være os — med enkelte Undtagelser — næsten umuligt at komme igennem med vore nuværende Gager. Mange Medhjælpere ere allerede nu geraadede i saa trykkede Kaar, at en Forringelse af deres Fagdygtighed kan befrygtes i Løbet af kort Tid." — „A. E. G" er bekendt for sine daarlige Arbejdsforhold og 30 pCt. af Funktionærerne gageres med under 125 Mk., andre 30 pCt. lønnes med 125—150 Mk. og kun 10 pCt. med 150—200 Mk. maanedlig. — Direktionens Svar paa dette Andragende er betegnende. Sidstnævnte betragtes som anonymt (fordi Underskrifterne vare maskinskrevne) og man fremhæver, at „vi ikke er vant til at fastsætte Gagerne generelt, men efter hver enkelts Flid og Ydelse", og Slutningen lyder: „Vi ønsker ikke at samarbejde med et utilfreds Personale i vort Firmas Embedsstand og er derfor rede til at modtage Opsigelser indtil Aarets Udgang". — Men ikke nok hermed. I en Konference med 17 Afdelingschefer, der var mellem Underskriverne, betegnede en af Direktørene samtlige Underskrivere som „Okser" og „Æsler".

Man vil forstaa at denne Sag har vakt stor Opsigt, og navnlig fremkaldt Harme mellem den elektrotekniske Industris mægtige Funktionærstab, af hvem det netop nu under det overordentlige Opsving, som denne Industrigren overalt tager, kræves den største Arbejdsanspændelse. — Disse Funktionærer har tilmed følt det rigoristiske Afslag dobbelt haardt; thi det var de samme Folk, som under den store berlinske Elektrisitetsstrejke efter Evne traadte i de Strejkendes Sted, og derfor begunstigedes med en Takskrivelse for „deres Ofre i den gode Sags Tjeneste". Den Gang formentes deres Tjenstivrighed vel at være en Tak værd — et Par trykte Linier koster jo ikke synderligt — men naar de selv høfligst andrager om et ringe Løntillæg, er de „Okser" og„ Æsler".

Selv Medhjælperorganer, som ingen mistænker for Omstyrtnings-Tendenser, kritisere „A. E. G."s Fremgangsmaade i skarpe Ord og henviser til, at man aldrig havde vovet at byde den organiserede Arbejderstand sligt.

Dyrtiden taler manende Ord til os Handels- og Kontormedhjælpere. Den peger paa den faglige Organisation som det eneste Middel til at højne vor samfundsmæssige Stilling og føre os frelst over de stadig tilbagevendende Kriser. Derfor I uorganiserede Medhjælpere:

Ind i Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger!

Principal-Pligtfølelse.

I Nr. 22 af „D. H.- & K.-M. Tidende" for 15de November, har Hr. *Hjalmar Just,* Aarhus, skrevet en varmt følt Artikel, „I Lære", hvori han skildrer den skændige Maade, hvorpaa de arme Handelslærlinge udnyttes i den Tid, da de uden at have nogen Ret, kontraktmæssig er bundne til at vise Principalerne Lydighed og Troskab. Da der under Debatten mellem „Købmandsbladet" og „D- H-. & K.-M. Tidende" atter og atter blev talt om de Pligter, Personalet burde føle at have overfor Principalerne, medens der aldrig blev nævnt noget om Principalernes Pligter overfor Personalet, turde der være Anledning til at minde d'Herr Principaler om, at de ogsaa har Pligter, som de navnlig overfor Lærlingene paa en aldeles utilgivelig Maade negligerer.

Selv om det maaske ikke er Flertallet, der som Sørens Principal lader Lærlingene gøre Karlearbejde i de 3 første Aar af Læretiden, er det dog Faktum, at de nylig udlærte Kommiser sjældent kan andet af Handelen end det at ekspedere; Varekundskab og Kendskab til Bogføring og de mest elementære Handelsfag, hvori der om Vinteren gives en Smule Under-

visning i den stedlige Handelsskole, er noget, de kender saare lidt for ikke at sige intet til.

Hvad Handelsskoleundervisningen iøvrigt angaar, da er der meget faa Principaler, der indser Nytten af, at Lærlingene faar lært noget, og det er dog i Sandhed nødvendigt, naar Lærlingene, hvad ofte er Tilfældet, kun har modtaget den elendige Landsbyskoles fordummende Undervisning.

Det er saa almindeligt, at det næsten er Reglen, at Lærlingene møder sent og daarligt eller slet ikke forberedte i Handelsskolen; og naar der saa, som nu for nogen Tid siden af et Kommunalraad, der har nogen Forstaaelse af denne Sags Betydning, søges gennemført en Reform paa dette Omraade, og der forlanges, at Lærlingene skal have Tid til at passe Skolen, skal have Tid til at forberede sig, og at Arbejdstiden skal holdes inden for nogenlunde rimelige Grænser, — saa hæver der sig et Rhamaskrig fra en Del af den danske Handelsstand, der skældes ud, der samles Underskrifter, der trues med frygtelige Følger, med Standens Ruin osv. osv., og en Minister, der, hvis han ikke havde været Søn af en demokratisk Folkefører, næppe vilde have indtaget denne Stilling, afviser det kommunale Raads Beslutninger.

En saadan Kortsynethed, for hvad der tjener Standen og den Enkelte bedst, vil man vanskelig kunne træffe andre Steder end hos danske Handelsmænd.

Andre Stænder ser klart, at den første Betingelse for Standens Trivsel og den enkeltes Velfærd er den, at Standens Yngste udrustes med det største Maal af Viden og Kundskaber, for at de senere som Mænd kan gøre god Fyldest paa de mere eller mindre vigtige Pladser, de kommer til at indtage; derfor bringes der Ofre, og derpaa arbejdes der tidlig og sent.

Købmændene derimod søger at faa den størst mulige Nytte af Lærlingene i de fire Aar og lader dem derefter gaa efter at have givet dem de bedste Anbefalinger for Ærlighed, Dygtighed, Paalidelighed o.s.v.

John.

Et Hjertesuk.

Som Agitator for herværende Afdeling har jeg hørt de mest forskelligartede Grunde anført, hvorfor den og den ikke ønskede sig optaget i Handels- og Kontormedhjælperforeningen.

En af de mest gængse kunde jeg have Lyst til at fremføre, nemlig: »*Hvad kan det nytte at staa i den Forening, den udretter jo ikke noget alligevel.*«

Dette Svar karakteriserer en saadan Kollega fuldstændig; thi han har jo ikke den fjerneste Ide om, hvad der er Foreningens Formaal. Det er ingenlunde paa Højde med Tidens Krav i den oplyste Tid vi Nutidens Mennesker lever i, at træffe Kolleger inden for Handelsstanden, som nok ved, at der eksisterer en Forening for dem, og som udelukkende beskæftiger sig med deres Interesser uden at de har den fjerneste Anelse om eller Forstaaelse af hvad der er Foreningens Formaal eller Program.

Til disse uinteresserede og uforstaaende vil jeg benytte Lejligheden til gennem „D. H.- & K.-M. Tidende" at sige: „Staa ikke udenfor deres Organisation, og se ikke med Ligegyldighed paa, at deres Kolleger ene bære Arbejdet, men meld Dem ind i den lokale Forening. Mød ved Møderne, agitér for Tilslutning og De vil sammen med Deres Kolleger finde Førnøjelse i Arbejdet for den fælles Sag.

Hjørring, Decbr. 1906.

Th. S.

Principal og Medhjælper.

En Artikel af Vald. Pedersen i „Købmandsbladet".

Foranlediget af de i „Købmandsbladet" fremkomne Artikler om Butikstyverier, som vi have omtalt i de sidste Numre af „DHKM-T.", har Centralorganisationens Næstformand, Herr Kontrollør *Vald. Pedersen,* Aarhus, indsendt nedenstaaende Artikel til „Købmandsbladet", der offentliggør den i sit Nr. 1 for 4de Januar.

Artiklen, som „Købmandsbladet" optager uden Kommentarer, lyder in extenso:

I Anledning af de Angreb, der i den senere Tid har været fremme i „Købmandsbladet" paa Medhjælpernes Organisation eller rettere dens Formand, Hr. Hyllested, beder jeg om Plads for følgende, idet jeg straks gør opmærksom paa, at jeg ikke ønsker at blande mig i de personlige Angreb paa Hr. H., som har været i nogle af Artiklerne.

Først og fremmest beder jeg da erindret, at Hr. H. skriver for *Medhjælperne*, og for at oplyse disse om deres nuværende og fremtidige Stilling i Samfundet og i Livet i det hele taget. Dette synes ikke at staa klart for flere af de ærede Indsendere. Tag f. Eks. en Artikel som „Urtekræmmeren paa Hjørnet". Den er af flere bleven opfattet som et Angreb paa Principalerne, hvilket jeg nu slet ikke kan se nogen Grund til. For mig staar denne Artikel som et manende Ord til Medhjælperne om ikke at stræbe altfor meget efter Principalværdigheden, da Fremtiden ofte, endda meget ofte, vil forme sig for dem, som af Hr. H. angivet; og jeg tror sikkert, at mange Principaler, navnlig dem, der selv har prøvet det, vil give mig Ret i, at en ordentlig lønnet Medhjælper er bedre stillet end den Principal, der ikke er særlig godt rustet til at tage Konkurrencen op.

Og som det gaar med denne, gaar det med de fleste af Hr. H.s Artikler. Hvis d'Hrr vilde forsøge at se dem fra et Medhjælperstandpunkt, vilde de sikkert i de allerfleste Tilfælde indrømme, at Artiklerne er vel egnede til at give Medhjælperne det rigtige Syn paa Livet, som det er i Virkeligheden. At Hr. H.s Anskuelser ikke altid falder sammen med *alle* Medhjælperes, og undertiden heller ikke med mine, er jo kun et Bevis paa, at vor Organisation tæller selvstændigt tænkende Medlemmer, og det er Hr. H. sikkert mere glad for, end hvis Medlemmerne kun var en Samling Eftersnakkere, og det er jo iøvrigt et Fænomen, der kan paapeges ogsaa indenfor Principalorganisationerne.

Iøvrigt finder jeg i Hr. Carl Laursens Artikel i Nr. 47 en virkelig saglig Kritik, som det har interesseret mig og sikkert mange flere Medhjælpere at læse.

Hr. L. kommer imidlertid meget ind paa Begrebet *Pligter,* og Hr. Chr. Hansen og Red. har slet ikke kunnet finde andet at kritisere end vor Organisations Stilling til Medhjælpernes Pligter. Naar saa endda d'Hrr. havde Ret! Men aldeles bortset fra, at alle de Pligter, der opregnes, er af den Art, at de burde indprentes Medhjælperne i Læretiden og i det hele taget under Opdragelsen, saa kan vi jo heldigvis nævne Masser af Tilfælde, hvor Organisationen har talt til Medhjælperne om deres Pligter baade i og udenfor Forretningerne. Og naar der saa tillige skrives saa stærke Ord om Medhjælpernes Mangel paa Ærlighed, som her er sket, saa maa man paa Standens Vegne protestere, thi vel findes der braadne Kar i vor Stand, men det findes der sandelig i alle Stænder, og det berettiger absolut ikke til at stemple Hovedparten af en Stands Medlemmer som saadanne „braadne Kar". Hvad specielt det af Hr. H. sidst fremdragne Tilfælde angaar, hvor en tidl. Købmand her paa Vestergade har tilbageholdt 25 Kr. for $1^1/_2$ Pd. Druer efter flere Maaneders Forløb, saa kan man dog, selv om man selvfølgelig ikke kan dadle den utro Medhjælper stærkt nok, heller næppe modstaa Fristelsen til at bruge stærke Ord om Principalen, — det har forresten flere herværende Principaler gjort overfor mig. At der ikke findes en eneste Medhjælper indenfor eller udenfor vor Organisation, der vil finde paa at tage Uærlighed i Forsvar, er en Selvfølge, men mon der ikke hist og her skulde findes Tilfælde, hvor man kunde finde en Slags Undskyldning for de Medhjælpere, der efter Hr. Chr. Hansens og Red.s Mening saa ofte forgriber sig paa Varer? Ja, naturligvis ikke, hvor Talen er om Varer, der maa henregnes under Luksus; — men hvor mange Steder bliver Medhjælperne ikke ledet i Fristelse ved at faa en daarlig Kost? — Jeg spørger blot!

Hr. Carl Laursens Ønske om Samarbejde mellem vore to Organisationer deles sikkert i fuldeste Maal af alle Medhjælpere, og det har jo ogsaa vist sig at kunne lade sig gøre mange Steder, nemlig hvor Principalerne har villet det.

Maatte dette Samarbejde snart finde Vej over hele Landet.

Internationalt Rundskue.

—o—

8-LUKNINGEN I TYSKLAND.

Den tyske Butikslukningslov, der paabyder obligatorisk 9-Lukning, tillader som bekendt Kommunalbestyrelserne at paabyde 8-Lukning, naar mindst $^2/_3$ af samtlige Butiksindehavere i en Kommune stemmer derfor. En Mængde Kommuner har paa denne Maade opnaaet obligatorisk 8-Lukning. Siden 1ste December f. A. har følgende Byer indført tidlig Lukning: Heidelberg, Wiesbaden, Löbau i S., Quidlingburg, Danzig og Crimmitschau.

MEDHJÆLPERE SOM BYRAADSMEDLEMMER.

Medlemmer af „Verband deutscher Handlungsgehilfen" er nylig valgt til Medlemmer af Borgerraadene i Dresden, Erfurt og Thorn.

DE TYSKE RIGSDAGSVALG.

Vore tyske Kolleger ruster sig til Valgene, der finder Sted den 25 Januar. Kandidaterne interpelleres angaaende Medhjælpernes socialpolitiske Fordringer og der udfoldes en kraftig Agitation, for at sikre de Medhjælperrepræsentanter Gen-

valg, der havde Sæde i den opløste Rigsdag. „Verband deutscher Handlungsgehilfen" har dannet et Agitationsudvalg, for at gennemføre Valget af Hr. *Georg Lizske*, der er opstillet som liberal Kandidat i Kredsen Bitterfeld-Delitzsch.

DEN TIDLIGE LUKNING OG BELYSNINGEN.

Det kommunale Gas- og Elektricitetsværk i Leipzig har offentliggjort sit Budget for indeværende Aar. Budgettet har særlig Interesse, fordi det viser hvilken Indskrænkning i de Forretningsdrivendes Handelsomkostninger den for kort Tid siden gennemførte 8-Lukning har medført. Paa Grundlag af de allerede indhøstede Erfaringer har Byraadet kalkuleret Mindreindtægten i 1907 til Mk. 150,000 sammenlignet med forrige Aars Indtægt. Af nævnte Beløb falder ca. Mk. 70,000 paa Gasanstalten, medens Elektricitetsværkets Mindreindtægt anslaas til Mk. 80,000.

FAGRETSVALG I ØSTERRIG.

Ved de nylig stedfundne Valg af Medhjælperrepræsentanter til Fagretterne i Böhmen, Mähren og Steiermarck, har den tidligere omtalte „Zentralverein der kaufmännischen Angestellten Oesterreichs" tilkæmpet sig flere betydningsfulde Sejre, efter en yderst heftig Valgkamp. „Zentralverein" maattet tage Kampen op med de czechiske, tysknationale og liberale Medpjælperorganisationer, men har gennemført Valget af sine Kandidater i saa vigtige Byer som Prag, Pilsen, Teplitz og Mährisch-Ostrau.

„GLASRUDER OG MENNESKERETTIGHEDER".

Under denne Titel bringer „Der Oesterreichische Handelsangestellte" en Artikel om en barbarisk Dom, som Kredsretten i Suczava har fældet over en Handelsmedhjælper. Suczava er en Kredsby paa en halv Snes Tusinde Indbyggere i Østerrigs østligste Provins Bukovina, og kun den nære Berøring med den til middelalderligt Barbari grænsende balkanske Justits, synes at umuliggøre en saa umenneskelig Domfældelse. Sagen er i Korthed følgende: Den 27de August f. A. foranstaltede de Suczavaer-Handelsmedhjælpere en af de i Østerrig-Ungarn hyppige Medhjælperdemonstrationer mod en Principal, der trods Overenskomst ikke vilde lukke sin Forretning Kl. 9 om Aftenen. Under Demonstrationen knustes ved et Stenkast en Butiksrude til en Værdi af 8 Kr. (østr.), og en Medhjælper, *Abraham Häupter*, blev trods vedholdende Nægtelse og mangelfulde Beviser af Kredsretten dømt til *8 Maaneders strængt Fængsel med en ugentlig Fastedag og et haardt Leje en Gang om Maaneden.* — Denne frygtelige Dom er afsagt over en Krøbling, der er saa svag, at han næppe kunde have udøvet Molesten, og seks Vidner erklærede sig da ogsaa rede til at besværge hans Uskyldighed. Men Häupter maatte bøde, skønt han var sin gamle Moders eneste Forsørger.

Vort österrigske Broderorgan retter et voldsomt Angreb paa Dommerne og „den Slaveholder, hvem det ikke var tilstrækkeligt at drive de til hans Profitbegærlighed hjemfaldne Ofre til at forøge hans Indtægter fra Kl. 7 Morgen til Kl. 9 Aften". „Paa Anklagebænken med ham", — raaber „Der Oesterreische Handelsangestellte"-

MEDHJÆLPERDEMONSTRATION I PARIS.

Kravet om en ugentlig Fridag foranledigede i November f. A. flere Hundrede parisiske Butiksmedhjælpere til en Demonstration foran Raadhuset i Paris. Demonstranterne begav sig dernæst til Politipræfekturet, hvor en Deputation forebragte Politipræfekt Lepine Medhjælpernes Klager. Lepine lovede at bringe Loven til Anvendelse og Medhjælperne drog — nogenlunde tilfredsstillede med denne Erklæring — til Arbejderbørsen. Undervejs kom det til et Sammenstød med Politiet, der foretog flere Anholdelser.

SØNDAGSHVILE I ITALIEN

har hidtil langtfra været almindelig i Butiksverdenen. Deputeretkammeret har tidligere behandlet et Lovforslag om Søndagshvile for Handels- og Kontormedhjælperne, og Forslaget fik en velvillig Modtagelse, men forkastedes imidlertid ved den hemmelige Afstemning. — Regeringen har nu foretaget nye Undersøgelser angaaende Virkningerne af Helligdagsarbejdets Afskaffelse og Resultatet heraf bliver et Lovforslag, der fastsætter en fortsat ugentlig Hviletid af 24 Timer for Medhjælpere dg Arbejdere i industrielle og merkantile Virksomheder. Hvileoagen skal almindeligvis henlægges til Søndagen, og det skal forbydes at forlænge Arbejdstiden de Dage, der følger før og efter den ugentlige Hviledag. — Forslaget har dog en Række Undtagelsesbestemmelser, der tillader Helligdagsarbejde i visse Erhvervsgrene.

FRA RUSLAND.

De sidste Aars bevægede Forhold i Rusland har ikke været uden Indflydelse paa Medhjælperne i de store Byer. Den organiserede Bevægelse er i stærk Fremgang blandt Medhjælperne, navnlig i St. Petersborg og Moskva. I den sidstnævnte By findes der ca. 2500 organiserede Handels- og Kontormedhjælpere, og sidste Foraar kom det gentagne Gange til større eller mindre Medhjælperstrejker i forskellige Byer. Nu meldes der fra Baku i Kavkasus, at Butiksmedhjælperne i en for kort Tid siden afholdt Medhjælperforsamling har opstillet følgende Krav til Principalerne: Butikslukning fra Kl. 7 om Aftenen til Kl. 9 Morgen, Lønforhøjelse, 2 Aars Læretid og Afskaffelse af Kost- og Logisystemet.

En Tildragelse, der fandt Sted i St. Petersborg den 18de November er iøvrigt betegnende for russiske Tilstande. Nævnte Dag afholdtes der paa Foranledning af Handelsmedhjælpere en Takkegudstjeneste i Kasan-Kathedralen til Minde om Aarsdagen for Søndagshvilens Indførelse. Flere Tusinde Handelsmedhjælpere strømmede til Kathedralen fra alle Hovedstadens Kvarterer, men fandt alle Indgange til Kirken afspærret af Politiet. Medhjælpermasserne samlede sig paa Viktualietorvet foran Kathedralen og forsøgte forgæves at skaffe sig Adgang til Kirken. Da Politiet imidlertid i dette Tilfælde optraadte paa en besindig Maade, undgik man voldsomme Optrin, og Medhjælperne spredtes lidt efter lidt efter Politiets gentagne Opfordringer.

Under Kost- og Logisystemet i England.

II.

Forholdene set fra to Sider.

Det udmærkede engelske Medhjælper-Organ „The Shop Assistant" indledede for nogen Tid siden en Kamp for Afskaffelsen af Kost- og Logisystemet, og Bladets Afsløringer af Systemets mange og store Brøst har vakt stor Opmærksomhed i England og navnlig i London. „Kensington News" har bragt et Interview af Direktøren for Whiteley's Limited, Iohn Lawrie, der erklærer som sin Opfattelse, at der i moralsk Henseende ikke kan være nogen Tvivl om, at Systemet er det bedst mulige og at han ikke nærer ringeste Tvivl om, at Forældre ikke aaledes som nu vilde lade deres Døtre drage til London for st tjene i store Forretninger, hvis de selv maatte søge sig Hjem i Byen, og han fremhæver af Systemets Fordele, at der ydes absolut rene Værelser og Senge, Billard-Værelse og særlig god Kost, at der findes forskellige Klubber, Tennis, Fodbold, Hockey osv., og han gør opmærksom paa, at Medhjælpere, der ikke kunde leve under Systemet, efter al Sandsynlighed vilde faa de billigste Værelser i Sidegader, hvor tvivlsomme Eksistenser var til Huse, og at der ikke burde behøves nogen stærk Indbildningskraft for at tænke sig, hvad der vilde blive af de mange godt opdragne unge Piger i Forretningerne, hvis de paa egen Haand skulde skaffe sig Bopæl og Kost. Direktøreren tilføjede, at det var nødvendigt, at Reglementet var strængt, at Medhjælperne skulde være hjemme inden Kl 11 med Undtagelse af en Aften i Ugen, hvor de saa kunde gaa i Theater eller besøge Venner, og han nævnede, at Firmaet — Whiteley's Ltd. — havde 5 à 600 Mænd og 800 à 1000 Kvinder i Kost og Logi.

Alt dette vil kunne lyde ret smukt, naar der ses bort fra, at det hist og her lyder noget ulogisk, men de fremsatte Paastande vil bedst kunne belyses af en, der er kendt med Forholdene.

En tidligere Medhjælper skriver saaledes: „Hr. Lawrie, der tegner et saa vidunderligt Billede af absolut rene Værelser, Cycle-, Tennis- og andre Klubber, glemmer imidlertid, at Værelserne hos Whiteley's er nogle af de mindst hyggelige, der findes.

Forestil Dem hvad et ungt Menneske, der lige er kommet ind fra Landet og maaske fra et hyggeligt Hjem, maa føle ved at være indlogeret sammen med flere Personer, med maaske lastefulde Vaner, i et Værelse, der netop er stort nok til at rumme det foreskrevne Antal Senge, der kun lader en smal Gang mellem sig; der er fælles Vadskerum med nogle faa Tinfade, Badeindretninger findes ikke. Værelserne ligger i fem Etager, og da Trappen, der findes i Midten af Huset, er af Sten med Jernlister, forstaar man, hvilken Støj der fremkommer, naar nogen færdes op eller ned. Der er en stadig Vandring i Korridorerne og paa Trappen indtil Kl. 11, og det vil være unyttigt at gaa tidlig i Seng, hvis en eller anden paa Grund af Upasselighed eller andre Grunde kunde ønske det. Dagligstuen er i Kælderen, Væggene er saa godt som nogne og Stolene ere umalede.

Billardet tilhører nogle faa Medhjælpere, der selv har købt det.

Hvad Under at Folk, der er vant til omend kun den mest beskedne Hygge, ikke tilbringer Aftenerne et sligt Sted, men paa Kaféerne. Og Direktør Lawrie taler om den moralske Side ved Systemet! Det undrer mig, at der overhovedet findes moralske Medhjælpere. De beskedne Hjem i Sidegaderne er Paradis i Sammenligning med Kasernerne.

En kedelig Omstændighed er, at Publikum føres bag Lyset ved Snak og falske Fremstillinger, som de, der fremføres af Direktør Lawrie.

Men der er kun én Løsning paa Spørgsmaalet: Medhjælperne maa organisere sig og gøre det af med Systemet".

Strejkende Handelsskoleelever.

Fra Sprogkampen i Sønderjylland.

Som bekendt er de prøjsiske Myndigheder ikke kræsne i Valget af „Germaniseringsmidler" over for den danske Befolkning i Sønderjylland. Og navnlig lægges der særlig Vægt paa at opdrage Ungdommen til „rigstro" Undersaatter.

Det sidste Udslag af Germaniserings-Foranstaltningerne er en af Kredsdagen i Haderslev-Kredsen tagen Beslutning om Indførelse af Fortsættelsesskoler for Lærlingene i Handel, Haandværk og Industri, hvorefter det paabydes disse at deltage i den tyske Undervisning i de Skoler, der er oprettet i alle større Landkommuner.

Den tyske Fortsættelsesskole udøver en stor og gavnlig Indflydelse, men den prøjsiske Embedsvældes bureaukratiske Optræden overfor den dansksindede og dansktalende Befolkning medfører at Fortsættelsesundervisningens Fordele forringes i væsentlig Grad, fordi den af Befolkningen betragtes som et Led i Fortyskningsarbejdet og derfor udæsker til Obstruktion. — De danske Sønderjyder hævder nu i Tale og Skrift, at Skolernes Oprettelse ikke er sket paa et retsligt Grundlag og Lærlingene og deres Værger opfordres derfor til at yde passiv Modstand ved at undlade at deltage i Undervisningen.

I den store Kommune Skjærbæk har Lærlingene etableret en formelig Skolestrejke, idet der af 40 skolepligtige Elever kun mødte 8 paa Aabningsdagen.

„Verbandsblätter" (Kaufmännische Reform), der omtaler Sagen, oplyser at „Politimyndighederne foreløbig vil forsøge med det Gode at bestemme de Genstridige til at opgive Strejken."

Bagsnak

har vi nok af, der kan vi allesammen give vort Besyv med, der giver vi vor Misfornøjelse Luft, — men uden Virkning.

Er der noget De synes der burde være anderledes, en Sag, der ikke gribes rigtig an, da

mød ved Møderne!

sæt Deres Stempel paa Bevægelsen, thi da er det Tid at tale, — men hold Bagsnakken for Dem selv.

Åge Hyllested.

„Udstillingen af Fagblade og Tidsskrifter"
i Kjøbenhavn.

Vi have modtaget følgende med Anmodning om Offentliggørelse:

Komitéen for Afholdelsen af „International Udstilling af Fagblade og Tidsskrifter samt grafiske Erhverv og Reklamekunst" har lejet „Industriforeningen"s samtlige Udstillingslokaler, hvor Udstillingen altsaa vil finde Sted i Maj—Juni Maaned dette Aar,

Interessen for Udstillingen har vist sig at være meget stor, idet der til Dato er anmeldt over 3000 Fagblade og Tidsskrifter paa henved 40 Sprog. For at den skandinaviske Fag- og Tidsskriftspresse, der tæller henved 800 Blade, ikke skal drukne i denne Syndflod, vil hvert af de nordiske Lande faa anvist en særlig Plads i Midten af Udstillingens Hovedhal.

De øvrige Afdelinger, der vil omfatte arbejdende Trykkeri- og Bogtrykkerimaskiner samt grafiske Erhverv og Reklamekunst, synes ligeledes at skulle blive højst interessante; efter alt at dømme maa Komitéen — hvor nødig den end vil — allerede om ganske kort Tid notere Pladsmangel over hele Linien.

Udstillingens Bureau er Colbjørnsensgade 14, Kbhvn. B.

Ny Afdeling.

Ved et den 13de Januar afholdt offentligt Medhjælpermøde i Holbæk, med Hovedkassereren som Indleder, vedtoges Oprettelsen af en Afdeling for Holbæk og Omegn. Mødet var besøgt af ca. 50 Kolleger.

Nærmere Meddelelse følger i Nr. 3.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested,* Esbjerg.

Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, 2. Kjøbenhavn Ø.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn. Redaktør *Vilh. Hansen,* Kronprinsesse Sofies Vej 23.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn. Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Kjøbenhavn. Søllerødgade 24.

Agitationsudvalgene:

Kjøbenhavn og Omegn. Formand *Georg Reich,* Svejgaardsvej 2, Hellerup.

Jylland: Formand *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, Aalborg.

Øerne: Formand *Chr. Dreyer,* Slagelse.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.

Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Ægirsgade 51. Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).

Formand: *Georg Reich,* Svejgaardsvej 2, Hellerup. Kasserer *Carl Christensen,* Ægirsgade 51, L.

Vore Lokaler i Vintermaanederne er i *„Alsterpavillonen",* Vester Boulevard. Møde hver Onsdag Aften.

Isenkram- og Galanterimedhj. Organisation. Formand: *J. Madsen,* Mariendalsvej 48, 3. Kasserer: *H. C. Andersen,* Nansensgade 96, 1.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *H. P. Hansen jun.,* Aagade 94. Kasserer: *Chr. Wulff,* Søllerødgade 24, 3.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich,* Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen,* Ole Suhrsgade 2, 2.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Magrethevej 21, Hellerup. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Jylland.

Aalborg-Nørresundby: Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Danmarksgade 45, 1. (Indgang fra Gyden). Træffes fra Kl. 1—3 Eftm.

Aarhus. Formand: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24. Kasserer: *Th. Nielsen,* Museumsgade 6, 2.

Esbjerg: Formand: *Åge Hyllested.* Kasserer: Forretningsfører *Alfred Mikkelsen.*

Grenaa. Formand: Kommis *Johan Sørensen.* Kasserer *S. J. Kirkegaard.*

Kolding. Formand: *N. C. Nielsen,* Jærnbanegade 1. Kasserer: *C. Hammer.*

Møde afholdes første Torsdag i hver Maaned paa „Hotel Kronborg".

Fredag den 4. Januar afholdt den herværende Afdeling Bestyrelsesmøde, hvor Herr Bogholder *Johs. Petersen* fratraadte sin Stilling som Formand begrundet paa, at han i den nærmeste Fremtid rejser herfra Byen, for at etablere Forretning i Herning. — Til Formand i Johs. Petersens Sted blev den hidtidige Kasserer, Herr Boghandlermedhjælper *N. C. Nielsen,* enstemmig valgt. Bestyrelsen konstituerede sig derefter, saa at den nu ser saaledes ud:

Boghandlerm. *N. C. Nielsen,* Formand, Ekspedient *N. Nielsen,* Næstformand, Kommis *C. Hammer,* Kontorist *Johs. Grumstrup,* Sekretær, Kommis *N. P. Petersen,* Annonceekspeditør. Herr Johs. Petersen fortjener Tak for den Dygtighed, han har udvist den Interesse og Varme, han har omfattet Foreningen med i den Tid, den har bestaaet, og han har været Formand. Vi ønsker ham Held og Lykke til den Gerning, han nu gaar til.

Vor Afdeling begynder i de nærmeste Dage et Kursus i Handels- og Vexelret med Sagfører *Arendt Petersen* som Foredragsholder.

J. G.

DEN SORTE TAVLE.

Rejsende V. Nielsson, Adr. Hr. Fabrikant Kragelund, Aalborg, er paa Grund at Restance slettet som Medlem af Aalborg-Nørresundby-Afdelingen.

N. C. Nielsen, pt. Kasserer.

BREVKASSE.

Anonym Indsender (Esbjerg), Foranlediget af et os tilsendt maskinskrevet anonymt Manuskript meddele vi herved, at alle saadanne Bidrag, der indsendes til os uden at Forfatteren navngiver sig, **ikke** optages i „D.H-&K.-M.T".

Redaktionen paatager sig intet Ansvar for saadanne Manuskripters Opbevaring eller Tilbagesendelse.

Red.

„Store nordiske Fagskole for Vindues-Dekoration",

H. SCHMAHL, Vesterbrogade 35, København B.
(Eneste Dekoratør hos Firmaet CARL J. SCHIØNNING Højbrohus).

Eneste originale Fagskole for Vindues-Dekoration i Skandinavien,
som bliver ledet af en professionel Dekoratør og hvor Undervisningen gives efter 15 Aars egen Erfaring.

Undervisning i Lakskrift. **Forlang Prospekt.**

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
1ste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

Denne Rubrik forbeholdes

Johan Jensens
Ur- & Grammofonlager
Odense.

Vindues-Dekoration
bør De lære hos
THORKILD HANSEN & CO.
Aesalonsgade 16. København V.
Uddannet ca. 500 Elever.
Fineste Referancer. Forlang Prospekt.
Grundlagt 1901.

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

Husk altid
at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos
Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

SKANDERBORG
V. Christensen's
Barbér & Frisørstue,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

Køb hos
de Averterende!

ODENSE

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

„NERO"
FODTØJ.
44, VESTERGADE 44.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Carl Fernis *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,
Fotograf,
Dronningensgade 5. Telf. 1157.
Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

HOTELLER

JERNBANEHOTELLET
Slagelse
anbefales. **Andreas Hansen.**

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nystaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

Skaf
Centralorganisationen
nye Medlemmer!

HERNING.
Hotel VESTJYLLAND
GODE VÆRELSER
FORTRINLIGT KØKKEN.
M. PETERSEN.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Hotel „Spangsberg",
ESBJERG,
anbefales. *N. Jensen.*

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under
CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.

! I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Svejgaardsvej 2, Hellerup. !

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Prise. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

AALBORG.
Adolph Møllers *Ur- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16.**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

100,000

Billig! **Blickensderfer** Godt!
Skrivemaskine.
MARINUS M. SCHULTZ,
Ene-Udsalg. Aalborg.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

HJØRRING. HJØRRING.

Agnes Petersen,
Torvet, Hjørring.
anbefaler:
Underbeklædning, Kraver, Flipper, Manchetter, og Humbug.
Absosolut billigste Priser.

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.

1ste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt 1ste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrisgk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet **„THOR"**
RANDERS
anbefales.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

O. M. OLSEN, Skomagermester,
St. Mikkelsgade, Slagelse.
Stort Lager af færdigt Fodtøj, smukt Haandarbejde efter Maal. Reparationer udføres.

C. V. OBELS

UDSALG.

SLAGELSE.

Lager en gros & en detail af
Fabrikkernes anerkendte Røgtobakker og Cigarer samt Skraatobakker.

Barbersalonen
i Jærnbanehotellet anbefales de ærede Handels- & Kontormedhjælpere. **C. CHRISTENSEN.**

Husk at købe Deres Forbrug i **Hatte, Kravetøj, Skjorter, Slips m. m.** hos
EINAR NYLANDER, Slagelse.
Specialforretning i **Herrelingeri** *samt* **Hattemagasin.**
Obs! Lager af færdige *imprægnerede Gummi-Regnfrakker, Overfrakker* og *Habitter.* Leveres efter Maal. Elegant Snit, og ekstra godt forarbejdet.
— Telefon 321 —
Leverandør til Varelotteriet.

HERNING

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
24, SØLLERØDGADE 24

FORLANG TILBUD

ABONNÉR

PAA

DANSK

H. & K. M. TD.!

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisatonens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

Anmæld altid Flytning til Afdelingskassereren!

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. Th. Overgaard, „Hermes".
Grenaa: Hj. Kommis Joh. Sørensen.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. C. Nielsen, Jærnbanegade 1.
Kallundborg: Hr. Kommis P. Clemmensen.
Nibe: Hr. Kommis Vald. Schlüter, Vægger. St.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Silkeborg: Hr. Bogholder Jens Jensen.
Skanderborg: Hr. Kommis Chr. Dehs.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7, KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 3. | 1. Februar 1907. | 7. Aargang.

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ“,
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

Øvre Rhinske
Forsikringsselskab
i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier.
Gunstige Forsikringsvilkaar.
Kulant Skadesregulering.
Dygtige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON 239.
Indleveringslokale:
Algade 11. Telefon 976.

„The Berlitz School“,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte-
og Bundtmager.
ESBJERG.

C. W. OBELS
Cigar- og
Tobaksfabrikker.
AALBORG.

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas
hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes 10 pCt. paa alle
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl“ Guldsmedegade 23, Aarhus.
Telefon 1950. Telefon 1950.
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
1ste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøj og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs Chokolader
er
forholdsvis lidt søde.
Telefon Tagensvej Elleve.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Hvor trykkes „D. H.- & K.-M. Tid.“
?

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

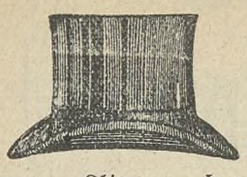
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

GRATIS
FOR D'HRR PRINCIPALER
OG
CENTRALORGANISATIONENS
MEDLEMMER.
LEDIGE PLADSER
BEDES ANMÆLDT.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere
Kontor Nygade 6, 3. S. Telefon 1424.
Optager Medhj. udenfor Foreningen.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

ESBJERG.
VALDM. NIELSEN.
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

Telefon 430. KOLDING. Telefon 430.
Andreas Kyster & Søn,
Adelgade,
FODTØJ
i stort smagfuldt Udvalg.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Cafe „NATIONAL", Esbjerg
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
HAVE MED VERANDA.

Der er
intet Valg,
thi **Worning & Petersens**
Xeroformsæbe,
til 25 Øre Stykket
har forlængst baaret Sejren hjem!

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Støt vore Averterende!

SKANDERBORG.
JENS OVERGAARD
anbefaler sit righoldige Lager af moderne *Paletot- Habit- Benklæde- og Veste-Stoffer.*
Altid det Nyeste i Habit, Huer, Kraver, Slips, Underbeklædning etc. Paraplyer, Stokke, Rejsetæpper m. m.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.
BRUUNSGADE 14. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Lille Torv 4. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden skør og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Carl Ferniss
Telefon 1170. Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

„NERO" FODTØJ.
VESTERGADE 44.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Læs Annoncepriserne paa 3dje Side.

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 263).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

BUNDTMAGER, ODENSE.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

MUSIK.
Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

Vindues-Dekoration
bør De lære hos
THORKILD HANSEN & CO.
Absalonsgade 16. København V.
Uddannet ca. 500 Elever.
Fineste Referancer. Forlang Prospekt.
Grundlagt 1901.

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama- Livs- Elixir
faas overalt og anbefales
af **alle Butiksmedhjælpere.**

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

SKANDERBORG.
Peter Sørensen
SKOMAGER,
anbefaler sit righoldige Udvalg af Fodtøj i mange Facons samt St. Petersborg Galocher, Slepper, Filt og Balfodtøj.
Reparationer udføres hurtigt og med Akuratesse.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Abonnement
paa „D. H.- & K.-M. Tidende", koster 1,50 pr. Halvaar.

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 3. 1. Februar 1907. 7. Aargang.

Samfundet og dets Lønarbejdere.

I dette Blads Nr. 5 f. A., fandtes optaget en Notits om en i Berlin afsagt Dom i et Lønspørgsmaal, som direkte vedrørte vor Stand. Man erindrer, at de tyske Handelsretsdommere her fulgte et hidtil i Praksis ukendt Princip, idet d'Herr udtalte det forkastelige i en Overenskomst mellem Principal og Medhjælper om Løn, naar denne Løn var saa ringe, at den maatte siges „at støde an mod gode Sæder" i et velordnet Samfund. Denne Retsafgørelse har tidt beskæftiget mine Tanker og den har bibragt mig den Overbevisning, at der indenfor vor Stand i Særdeleshed findes mange Lønoverenskomster, som maa siges at være stridende mod gode Sæder og absolut *umoralske*. Og hvorfor? Jo, fordi det er en for Stmfundet meget farlig Sag, at nogle af dets Borgere maa sælge det eneste den har at falbyde (in casu Arbejdskraft) for en saa ringe Pris, at den kun kan friste en kummerlig Tilværelse eller endog slet ikke selvstændigt eksistere. Thi hvad faar Samfundet ud af et saadant Samfundsmedlem? En Mand, der enten sløves fuldstændig for sin Gerning i det Samfund, han er Medlem af, eller En, der — maaske sig selv ubevidst — efterhaanden antager sig den Mening om sig selv, at han ikke er mere værd her i Livet end netop det, han kan opnaa i Penge for sin Gerning. Og i Henseende til slet Løn kan sikkert ingen Stand maale sig med vor, naar denne tages som Helhed. Som det ofte er hævdet her i Bladet, gaar hele Samfundsudviklingen i Retning af Stordrift og derfor kan det enkelte Individ som Regel ikke vente at trænge sig frem til en saavidt selvstændig Stilling, at han selv bliver Arbejdskøber; man maa derfor indrette sig paa at forblive som et Hjul i den Maskine, der skal frembringe Aktionærføde; og dette maa videre føre med sig, at Medhjælperstanden ikke længer kan betragtes som et Gennemgangsled, en Station paa Vejen til Principalstillingen. Naar Haabet om at naa denne Stilling — der endnu staar som Idealet for altfor mange af vor Stand — maa lades ude, da trænges frem i første Række Kravet om fuld Løn for ydet Arbejde. Medhjælperen kan ikke længere indlulle sig i Forestillinger om, at snart maa hans Trængselstid være forbi og den Tid nær, da han kan give sig selv de Behageligheder, han som Medhjælper sagtens mener at kunne give Afkald paa. Og nu kommer vi til det umoralske ved en ussel Løn. Naar Medhjælperen først mærker, at han ikke kan naa det Slaraffenland, han har tænkt sig, vil han, halvt modvillig, slaa sig til Ro i sin underordnede Stilling; han vil maaske forsøge en ydmyg Bøn om Gageforhøjelse, men faar Afslag; han prøver at skifte Chef, gentager sin Bøn og møder atter Afslag paa sin Fordring om bedre Lønvilkaar for sig og sine; mulig prøver han endnu nogle Gange og opnaar fremdeles samme Resultat og for hvert Afslag bliver han mere og mere overbevist om, at han vel ikke maa være mere værd, end hans Arbejdskøber byder paa ham, han hensynker i en Sløvhedstilstand, en „given-sig-hen-til" sin Skæbne, og opgivende sin menneskelige Selvstændighedsfølelse bliver han en daarlig Borger i Samfundet. Altsaa er daarlig Løn samfundsmæssig set absolut umoralsk og forkastelig. —

Jeg har desværre ikke statistisk Materiale til nøjagtig at anføre Forholdet mellem Stigning paa Livsfornødenheder og Stigning paa Arbejdsløn, men det slaar næppe meget fejl, at medens Livsfornødenhederne i de sidste 20 Aar ere stegne til det dobbelte, er Arbejdsløn i Almindelighed kun steget med to Trediedele. Men skal vi af Lønarbejderne tage de forskellige Erhverv og lave en særskilt Beregning for hver af dem, saa faar vi den sørgelige Sandhed, at for den Del af disse, der hører ind under Kategorien Handels- og Kontormedhjælpere, er Stigningen i Løn næppe mere end en Trediedel, medens Stigningen paa Livsfornødenheder ingenlunde er lavere her end hos hine. Fra mit særlige Arbejdsomraade kan jeg nævne Ekspl. paa, er der i de sidste 30 Aar er givet samme Løn i samme Stilling.

Og skal man saa udlede Grunden til den ugunstige Stilling, vi Medhjælpere indtager blandt Lønarbejderne, da kan vi kun finde et Svar: Vor Mangel paa Forstaaelse af Organisationens Betydning. Hvor langt vilde vel de øvrige Erhvervsgrene have naaet, hvis de ikke havde grebet Organisationstanken og udnyttet den til det yderste? Nu staar de saa stærke som ingensinde, ja endog saa stærke, at de behersker Arbejdsmarkedet. Her hjemme har man fra den nu afsluttede Sporvejsstrejke det bedste Bevis for dette i Hr. Dir. Winsløw's Udtalelser i „Politiken" om, at det ikke vilde have været Sporvejsselskabet muligt, paa Trods af Funktionærernes Organisation at genoptage Driften af Sporvejene. En saadan Udtalelse af en saadan Mand er Guld værd for os i vort Agitationsarbejde og vi bør ikke lade den ligge; vi maa anvende denne og andre som denne, for at aabne Øjnene for de Medhjælpere, der endnu ikke fatter eller vil forstaa, at en fast Sammenslutning kan gøre Underværker i Retning af bedre Kaar for hele Standen. — Vi maa ikke blive trætte af atter og atter at raabe ud til vore uorganiserede Kolleger, hvilken Forskel i økonomisk og social Stilling der er imellem os og de maalbevidste, fast organiserede Lønarbejdere i de øvrige Erhverv.

Og hver forstaaende Medhjælper gør sig Fortjeneste som god Samfundsborger, naar han lægger sit Arbejde ind paa at hjælpe sine Medmennesker til fuld Forstaaelse af deres eget Værd.

Cosmus.

Vore Livsvilkaar.

Statistiken fortæller os, at i 1898 udgjorde Handelsmedhjælperne $^1/_{10}$ af Kjøbenhavns Forsørgere og af denne Tiendedel havde over Halvdelen under 800 Kroner i aarlig Indtægt.

Trods dette er Tilgangen til de fleste Handelsfag stadig steget, mens Udsigten til at blive selvstændig er gaaet i den modsatte Retning.

Men Udviklingen skrider frem og enhver Stand — hvert enkelt Menneske — maa følge med den. Indtil for faa Aar siden har Handelsmedhjælperne holdt sig forsigtigt og konservativt tilbage. Nu har vor Stand faaet sin Fortrop i Centralorganisationen. Standen har aflagt den aristokratiske Overlegenhed og taget Maal efter de ligestillede Fag i Haandværkets og Industriens Verden, i det Haab ad den fredelige Forhandlingens Vej at skabe sig bedre Vilkaar at leve under.

Enhver Sag møder Modstand, og det samme er Tilfældet med vor. Vi møder Modstand indenfor Principalernes Kreds, saavel af den Enkelte som gennem deres Organisation.

Men vi møder ogsaa en Modstand indenfor vor egen Kreds, vore egne Kolleger. En Del af disse har saa vanskeligt ved at afryste de gamle konservative Fordomme og tage fat med det bevidste Maal for Øje, at skabe os bedre Kaar og derigennem en solid, social Position. Og dette vort Maal kan kun gennemføres ved radikale Midler, ikke ved Hjælp af Konservatisme, al Ungdoms og Fremskridts svorne Fjende. Derfor ere vore værste Modstandere de gamle, selskabelige Handels- og Kontoristforeninger. — — Der findes mange svage Sjæle i vor Stand, søm af Hensyn til dit og til dat ikke straks tør gaa med.

Af disse hører man stadig dette: „Jeg er tilfreds i min Stilling og trænger ikke til Organisation". Et egoistisk og i høj Grad usmageligt Synspunkt. Vi maa tage Hensyn til de mindre velstillede iblandt os og ikke i Overlegenhed ødelægge deres Eksistensmuligheder.

I disse Dage læses i Bladene, at en Del af Statens Funktionærer har indgivet Ansøgning om Dyrtidstillæg. Der var al Grund til for os at gøre det samme. Det kan vi imidlertid ikke og vi søge ad andre Veje.

Man hører saa ofte Principalerne klage over uduelige og forlystelsessyge Medhjælpere, og at der findes saadanne kan ikke benægtes. Men derpaa har Centralorganisationen ogsaa

henvendt sin Opmærksomhed. Vi søge at bøde paa dette Forhold ved Kursus og faglige Foredrag at uddanne os i den Henseende. For os, der arbejder i Sagens Tjeneste, gælder det at fastslaa dette: Vor Forening er baseret paa faglige Spørgsmaal; om der er Selskabelighed, er af ganske underordnet Betydning.

Og derfor bør vi alle gøre os solidariske ved et energisk Arbejde for vor egen og for vor Stands Fremtid.

Kolding, den 21de Januar 1907.

N. C. Nielsen.

Hvad vi vil!

Siden hin Augustdag 1897, da den første faglige Medhjælperforening stiftedes i Kjøbenhavn, har der — i det mindste i Hovedsagen — været Enighed blandt de organiserede Medhjælpere om det *Reformprogram*, det gjaldt om at kæmpe for. Derfor genfandt man det oprindelige kjøbenhavnske Program i den Programbeslutning, som toges ved Centralorganisationens Oprettelse i Høst 1900. Vore Kongresser har foretaget en eller anden uvæsentlig Ændring og knyttet et nyt Punkt til de oprindelige, men hvad vi vilde i 1897, vil vi ogsaa i 1907, og vedblive at ville, indtil hvert af de Maal, disse Programmets Punkter peger imod, er naaet.

Vi vil følgende Programpunkters Gennemførelse:

Bedre og bestemtere Lønninger. — Kortere Arbejdstid. — Kost- og Logisystemets Afskaffelse. — Regulering af Lærlingevæsenet. — Samme Løn for lige Arbejdsydelse af mandlige og kvindelige Medhjælpere. — Afskaffelse af Helligdagsarbejde. — Indførelse af Voldgift til Afgørelse af Uoverensstemmelser mellem Principal og Medhjælper. — Indførelse af bedre hygiejniske Forhold paa Arbejdsstederne. — Lovbeskyttelse mod Konkurrenceklavsuler — og Oprettelse af et Understøttelsesfond.

Alt dette er ikke Paradeforslag, — tomme Ord, der intet har med Virkeligheden at skaffe. Tvertimod er det Spørgsmaal, der altid — og efterhaanden som Lejligheden melder sig — beskæftiger os. Og paa dette og hint Omraade kan vi paapege, at vort Arbejde for at naa disse Endemaal, alt har baaret Frugt.

Løsningen af vore Programpunkter afhænger af den Fremgang vor Bevægelse har, af den Interesse og Nidkærhed hver enkelt fremsynet Medhjælper, der er vunden for sin Stands Sag, lægger for Dagen, i det smaa som i det store Foreningsarbejde.

Men under det almindelige dagligdags og ofte ensformige Foreningsarbejdes Røgt, maa vi ikke tabe vore Fremtidsmaal af Syne. Thi de grundfæster vor Tro paa Fremtiden, giver os Mod, Udholdenhed og Lyst til utrætteligt Arbejde for vor Organisations Fremgang, adler selv den ringeste Foreningsfunktion, styrker vor Selvtillid og giver vort Haab om lysere Fremtid for vor Stand ny Næring. Vore Programpunkter vil altid vise os den rette Vej; de er Centralorganisationens Grundlov, og den Standsfælle, der ret har forstaaet disse Kravs Hendigt og fattet Virkningen af deres Gennemførelse, vil føle sig ben ynkværdige Harmoniforenings-Mand langt overlegen i sosdal Erkendelse og i rigtig Opfattelse af sin samfundsmæssige ciilling og Forpligtigelse mod sin Stand.

St Derfor bør hver organiseret Medhjælper kende Centralganisationens Program fra første til sidste Punkt og aldrig orde nogen Anledning ubenyttet til ogsaa at gøre enhver Kollega laekendt dermed.

Agitationen paa Sjælland.

Afdelinger stiftede i Holbæk og Roskilde.

Hidtil har vore Distrikts-Agitationsudvalg kun i Ny og Næ ladet høre fra sig. Det er som bekendt disse Udvalgs Opgave at skaffe foroget Tilslutning til Centralorganisationen ved Oprettelse af nye Afdelinger, men først efter det sidste Hovedbestyrelsesmøde er der fastslaaet en Ordning, der — ved Hjælp af de af Kongressen givne Regler — giver Distriktsudvalgene en Betydning og Virkeomraader, der svarer til de Fremskridt, der nu kendetegner Centralorganisationen og de Midler, denne raader over. Resultatet af Udvalgenes Agitationsarbejde beror nu for en meget væsentlig Del paa den Interesse og Arbejdsiver, der udvises af de paagældende Udvalgs-Formænd og Medlemmer.

Her er det at det sjællandske Agitationsudvalg i den senere Tid har givet de andre Udvalg et smukt og følgeværdigt Eksempel, der forhaabentlig vil virke ansporende paa dem.

Medens der indenfor det jyske Udvalgs Omraade findes en Række gamle Afdelinger, der som et Næt breder sig over Halvøen, har der indtil Slutningen af afvigte Aar kun været et Par sjællandske Afdelinger udenfor Hovedstaden. De spredt-bo ende organiserede Standsfæller paa den største af de danske Øer har tilhørt den direkte Afdeling, og trods den ret omfattende Korrespondance, som Agitationsudvalget har holdt vedlige, har det skortet paa egnede Kræfter til at overtage Formands- og Bestyrelsesposterne i de forskellige Byer.

Som en Følge af det dygtige forberedende Arbejde, som Udvalgsformanden, Hr. Bogholder *Chr. Dreyer,* Slagelse og Hr. *Chr. Ingvoldsen* har udført siden Efteraaret, er der nu kommen Fart i Agitationen paa Sjælland, og den udmærkede Tilslutning, som de allerede afholdte Møder har opnaaet, viser at der er god Jordbund for Organisationstanken i denne Del af Landet.

I November stiftedes Kallundborg-Afdelingen og i Aarets sidste Maaned opnaaede Hr. Chr. Ingvoldsen ved et Møde i Præstø det foreløbige Resultat at tilføre den direkte Afdeling adskillige nye Medlemmer. — I den forløbne Maaned er de sjællandske Afdelinger foroget med nye Foreninger i *Holbæk* og *Roskilde*, og Udvalget har, som dets Opfordring andet Steds i Bladet viser, fremdeles sin Opmærksomhed henvendt paa at føje nye Led i Centralorganisationens Afdelingskæde. Om de to Afdelingers Oprettelse bringer vi nedenfor nogle nærmere Oplysninger.

Holbæk.

Efter et lokalt forberedende Arbejde af Hr. Manufakturmedhjælper *Frode Pedersen,* afholdtes et offentligt Medhjælpermøde paa Hotel „Isefjord" Søndag den 13de Januar. Nævnte Kollega indledede og dirigerede Mødet, ved hvilket Hr. *Chr. Ingvoldsen* holdt det indledende Foredrag om Organisationens Betydning, Centralorganisationens Program og dens opnaaede Resultater, idet han sluttede med at anbefale Oprettelse af en Afdeling under Centralorganisationen. Foredraget paahørtes med Interesse af Forsamlingen, der bestod af ca. 50 Medhjælpere, hvoriblandt flere Damer. Kun en af Deltagerne, Hr. Bogholder Holm, søgte paa enkelte Punkter en mat Imødegaaelse af Indlederen, men fik et klart og grundigt Gensvar. — Efter nogle afsluttende Bemærkninger af Hr. Frode Pedersen, der anbefalede Oprettelse af en Afdeling, sluttede Mødet. Afdeling oprettedes og dens Tilslutning til Centralorganisationen fastsattes til 1ste Februar.

Den foreløbige Bestyrelse sammensattes saaledes: Manufakturmedhj. *Frode Pedersen* (Formand), Kolonialmedhjælperne *Conrad Marcussen* og *Carl Winther* samt Kontormedhjælperne *N. C. Nielsen* og *N. I. C. Clausen.*

Roskilde.

Her havde Manufakturmedhjælperne d'Herr *Oluf Andersen* og *Georg F. Larsen* paataget sig det forberedende Arbejde til det Medhjælpermøde, der afholdtes Tirsdag den 15de Januar paa „Jernbanehotellet". Hr. G. F. Larsen aabnede Mødet, der var besøgt af ca. 75 Medhjælpere (deriblandt næsten alle de kvindelige Medhjælpere i Roskilde) og Hr. Isenkrammedhjælper *Joh. Andreasen* valgtes til Dirigent. Det indledende Foredrag, som den lokale Presse betegner med Adjektiver som „klart og tydeligt", „besindigt og velovervejet", blev holdt af Hr. *Chr. Ingvoldsen,* der siden besvarede nogle Spørgsmaal, som Deltagere i Mødet rettede til ham. — Ogsaa her vedtoges det at oprette en Forening, der tiltræder Centralorg. den 1ste Februar, ligesom der nedsattes et Udvalg til at udarbejde Love og indkalde den konstituerende Generalforsamling, der nylig har valgt følgende Bestyrelse: Manufakturmedhjælper *Oluf Andersen* (Formand), Adr.: Raadhustorvet 6, Isenkrammedhjælper *E. Hastrup,* Kontormedhjælperne *C. Clausen, H. Henriksen* og *I. Petersen.*

* * *

Møde i Helsingør.

Det sjællandske Agitationsudvalg fortsætter Agitationen for Oprettelse af nye Afdelinger ved et offentligt Medhjælpermøde i Helsingør Torsdag den 31te Januar. De indledende Foredrag holdes af Hovedkasserer *Chr. Ingvoldsen* og Redaktør *Vilh. Hansen.*

Handelshistoriske Brudstykker.

I.

Med efterfølgende Artikel begynder vi en Række kortfattede Afhandlinger om handelshistoriske Emner. Offentliggørelsen vil ikke ske periodisk, men lejlighedsvis, naar vort Spalterum tillader det.

Fuggerne.

Udgangen af det 15de Aarhundrede har været en af de mest bevægede Perioder i det europæiske Samfunds Historie. Afrikaomsejlingen og Columbus' Opdagelsesfart over det atlantiske Ocean, udvidede Datidens Forestillingskreds og medførte som bekendt et overordentligt commercielt Opsving med en deraf følgende Forskydning af Handelens Centre.

De norditalienske Handels-Republiker saa' snart deres Magtstilling truet, og de mellemeuropæiske Handelsbyer følte den haarde Konkurrence med de gunstigere beliggende Søstæder. Augsburg og Nürnberg havde hidtil ubestridt været den syd- og mellemtyske Handels Hovedcentre, og omend vedblivende hævdende deres commercielle Magtstilling, begrænsedes dog denne hovedsagelig til Handel med Metaller og til Pengeforretningerne. Paa denne Tid og paa nævnte Omraade er det, at

det augsburgske Handelshus, Fugger, grundlægges og udvikler sig til sin Tids Rothschildere.

Fuggerne stammer fra Augsburgs Omegn, hvor Slægtens Mænd drev Agerbrug og Væveri, indtil de ved det 15de Aarhundredes Slutning optræder som Købmænd i Augsburg. Efter Grundlæggerens Død førtes Firmaet videre af Sønnerne Jacob og Anton Fugger. Den første var det fødte Købmandsgeni. Oprindelig bestemt for den gejstlige Stand, maatte han allerede i de unge Aar opgive denne Vej og drage til Italien, for at uddanne sig til Købmand. Jacob Fugger fik særlig Betydning for Handelshusets Udvikling, og ham var det, der traf den Bestemmelse, at Fuggernes Formue skulde tilhøre Forretningen, og at Familiens kvindelige Medlemmer ved Indgaaelse af Ægteskab erholdt en bestemt Affindelsessum, saaledes at „der Fuggerhandel unzerteilt bleibe", som dette hedder i det endnu bevarede Dokument. Denne Fugger, almindelig betegnet Jacob Fugger II., havde snart opdaget, at Handelens Tyngdepunkt maatte søges i Pengeforretningerne, og Tiden viste sig gunstig for Udførelsen af hans Finansplaner.

Det var endnu den Tid, hvor „Retten sad i Spydstagen", hvor de store og smaa Fyrster bekrigede hverandre og Usikkerhed herskede. De evindelige Krige kostede Penge, og dem var det tidt vanskeligt at faa paa rette Tid og Sted, fordi Datidens Indtægtskilder begrænsedes til Domæner, Land- og Bjærgværksbesiddelser o. l., medens Skatter i moderne Forstand var et ukendt Middel til at bringe Ligevægt i de fyrstelige Finanser. Alt dette indsaa Jacob Fugger og vidste at benytte sig deraf til Fremme af Husets Interesser — I Aaret 1487 forstrakte han Ærkehertugen af Tyrol med 23,000 Gylden og det følgende Aar med 150,000 Fl. mod Sikkerhed i sydtyske Bjærgværker. Men snart antog Pengeudlaanene endnu større Dimensioner. Indehaveren af den tyske Kejserkrone, Maximilian I., laa i idelige Fejder med Franskmænd, Venetianere osv., og var derfor i stadig Pengeforlegenhed. I 1507 laante Fugger Kejseren den efter Datidens Forhold uhyre Sum af 500,000 Fl. Sikkerheden for disse Laan bestod i Domænegodser og Bjærgværker, hvis Udbytte, væsentlig Sølv og Kobber, underbyggede Bankierhusets finansielle Magtstilling langt udover det tyske Riges Grænser. Ogsaa med Romerkirkens Øverste stod Fugger II i livlig Forretningsforbindelse, og da Pavens Udsending, Reklamemageren Tetzel, berejste Mellemeuropa og solgte Aflad i spandevis, var det med den augsburgske Købmand, at han afregnede de indsamlede Summer.

Fuggernes politiske Indflydelse fejrede sin Triumf ved Kejservalget efter Maximilians Død i 1519, da baade den franske Kong Frants I. og M.s Sønnesøn (senere Karl V.) optraadte som Tronprætendenter, og det galdt om at købe Kurfyrsternes Stemmer. Jacob Fugger holdt paa Habsburgerne, og ved Hjælp af sin Indflydelse tilvejebragte han den nødvendige Kapital, saaledes at Karl V. sikredes den tysk-romerske Kejserværdighed. — Reformationens bevægede Tidsalder stillede de største Krav til Husets Ydeevne, og da Jacob døde 1526 var Kejseren geraadet i et ligefrem Afhængighedsforhold til ham, da hin langtfra kunde opfylde sine Forpligtelser. Jacob, der gentagne Gange havde optraadt som Vært for den mægtige Kejser, havde fuldtud forstaaet at benytte sig af den skabte Situation; han forøgede Husets Grundbesiddelser og der opbevares endnu et Rykkerbrev fra ham til Kejseren, hvori denne erindres om, at det var Fuggernes Penge, der hjalp ham til Kejserkronen. Det fortælles, at da Karl V. gæstede den franske Konge og besaa hans Skatkammer, skal Kejseren have ytret: „Der er en Linnedvæver i Augsburg, der kunde købe alt dette af sin egen Pung".

Sønnen, Anton Fugger, overtog den vidtforgrenede Forretning da han var 32 Aar gammel. Han søgte de gamle Forretninger afviklede og prøvede paa at undgaa ny Forpligtelser. Men da Karls Efterfølger, Ferdinand I., var i stadig Pengeforlegenhed, var Huset snart engageret med Laan paa henved en Million Fl. Til Tak for de ydede Tjenester optoges Anton og hans Brødre Raimund og Hieronimus i Adelsstanden. — Vanskelighederne med at faa Udlaanene dækkede, havde allerede vist sig under Karl V., der endogsaa greb til saadanne Midler som Beslaglæggelse af en Fuggerne tilhørende Sølvladning til en Værdi af ½ Mill. Fl. og gav Ordre til at indstille Betalingerne til Ausburgerhuset. — Selve den rivende Udvikling, som Firmaet undergik, og som medførte Anlæggelsen af Faktorier i de større Handelsbyer, vanskeliggjorte under Datidens besværlige Kommunikationsforhold en virksom Kontrol fra Stamhusets Side. Husets betroede Udsendinge forpligtede i flere Tilfælde Huset ved Engagementer, der ikke altid *var* lige sikre. Faktoren Oertel i Bryssel skal saaledes paa egen Haand have laant det fanderske Hof ½ Mill. Fl. Da *Anton* Fugger døde 1560 ansloges Husets Formue til ca. 260 Mill. Mk., regnet efter Nutidens Værdiforhold. — I de følgende Aartier begyndte Nedgangen i Fuggernes finansielle Magtstilling; Laanene til Fyrsterne tilbagebetaltes ikke rettidig, i nogle Tilfælde slet ikke, de givne Løfter indfriedes ikke og Huset maatte selv til at optage Laan, for at udligne sine Forpligtelser. Familien, der blev grevelig i 1530, beholdt vel sine udstrakte Grundbesiddelser, men dens Pengeforretninger havde lidt et Knæk, som ikke blev oprettet. —

Fuggerslægten blomstrer endnu; en Gren af den, Babenhausen i Augsburg, blev rigsfyrstelig i 1803. Den har, og navnlig i sin Velmagtsperiode, udfoldet en omfattende filantropisk Virksomhed. Endnu i vore Dage eksisterer det saakaldte „Fuggerei" i Augsburg, et Kompleks af 106 Boliger, hvor fattige Borgere kan faa Husly for en ringe Leje.

Agitationsudvalget for Sjælland og Lolland-Falster

anmoder indtrængende Centralorganisationens Medlemmer om at opgive Navne og Adresser paa Kolleger i de Byer indenfor Distriktet, hvor der endnu ikke findes Afdelinger. Udvalget vil derefter henvende sig til disse Kolleger for derigennem at søge nye Afdelinger oprettede.

De ønskede Oplysninger bedes snarest tilsendt
Chr. Dreyer, Slagelse eller *Chr. Ingvoldsen, Kjøbenhavn Ø.*

Under Kost- og Logisystemet i England.

III.

Smaa Glimt fra „lykkelige Hjem".

Tilstande som de hos Whiteley's Lmt. omtalte, er paa ingen Maade usædvanlige, tvertimod; utallige Steder er Forholdene lige saa daarlige, og mange Steder endog værre. Af de mange næsten utrolige Beretninger om disse Kaserner og de Tilstande, der hersker i dem, skal der her gengives et Par, der hverken er værre eller bedre end mange andre.

En Ekspeditrice fra en Provinsby giver følgende Skildring af de Omgivelser, hvori hun lever: „Værelset, der er tildelt os, var tidligere Fabrikslokale, og der findes deri de bekendte Jernvinduer med de smaa Ruder. Der er tre Senge i Værelset, en enkelt og to dobbelte, Sengene skal redes før vi gaar ned om Morgenen, og da Døren til Soveværelset skal være lukket hele Dagen, kan man tænke sig, hvorledes Luften efterhaanden maa blive i et Værelse, hvor 5 Personer sover. I første Uge af August blev der lagt et rent Lagen paa hver Seng, medens de andre, der havde været i Brug mindst 6 Uger, ikke blev byttede før i Oktober ved Frk. A.s Ankomst; næste Ombytning skete i December, da en anden ny Dame kom. Lagenerne ere i Brug uden at blive vadskede i tre, fire, ja endogsaa seks Maaneder. Et rødt og hvidt Sengetæppe er bleven vadsket een Gang, siden jeg kom hertil — Maj til Februar. Andre i mørkere Farver er ikke blevne vadskede i to Aar. Naar man har haft fat paa dem, er Hænderne blevne saa snavsede (gritty), at man maa vadske dem".

En velkendt londonsk Journalist beskriver sit Besøg i en af de londonske Kaserner paa følgende Maade: „Vi famlede os op ad Trappen, der førte til Værelserne; jeg siger med Forsæt famlede, thi uagtet det var højlys Dag udenfor, var der bælgmørkt paa Trappen. I Soveværelserne var Lofterne helt sorte, Væggene ligeledes og Gulvene vare dækkede af Snavs. Fra Loftet var en Del af Gibsen falden ned. Overalt, hvor der var Plads, var Senge stuvede sammen — daarlige Senge og usselt Sengetøj. Vinduerne var smaa og Ventilationen daarlig.

Af de Bekvemmeligheder, som den fattigste Arbejder vilde forlange i sit Hjem, var der saa godt som ingen.

Nogle af Værelserne vare lavloftede Loftsværelser med skraa Vægge. Værelserne havde været tomme hele Dagen, men endnu var dog den Stank de udsendte frygtelig.

Jeg har været indelukket paa et Emigrantskibs Mellemdæk Dage igennem, jeg har besøgt de tættest befolkede Steder i de fattigste Kvarterer i mere end én Hovedstad, men med al min Kendskab til de skumleste Opholdssteder, føler jeg min Strube sammensnøres og en Svimmelhed komme over mig, naar jeg opholder mig et Minut eller to i disse Værelser.

Smudsige, yderst tarvelige og elendige, som disse Værelser er, saa er de værre end de Barakker, jeg har set fra den Tid, da England behandlede sine Soldater uværdigt og uden Hensyn. Hvis en Straffefange skulde leve i slige Omgivelser, vilde der rejse sig en Protest fra hele Landet. Men de Mænd og unge Folk, som lever der, er ikke Fanger, de er ikke saa lykkelige. De ere kun sortfrakkede, blege og blodfattige Butiksslaver".

Forholdene er overalt de samme: Uhyggelige Kaserner i skumle Kvarterer, Smuds, Elendighed og Uhygge fra Kælder til Kvist, Soveværelser og Dagligstuer uden ringeste Antydning af Hygge, intet Forsøg paa at skabe Omgivelser, der blot nogenlunde kunde imødekomme de mest beskedne Krav om Hygge, og medvirke til at skabe en nogenlunde taalelig Tilværelse, Sammenhobning af de mest forskellige Mennesker, uden mindste Antydning af at forstaa og imødekomme den enkeltes Krav om Individualitet — strænge og næsten barbariske Regler.

Ved at gennemlæse Beretninger om de Forhold, hvorunder Kost- og Logisystemet trives i England, maa man uvilkaarlig tænke paa de Skildringer, som Charles Dickens i mange af sine Bøger har givet af de mørkeste Dele af London, og det synes, som om Englands Handelsmedhjælpere for Størstedelen lever i lignende Omgivelser i det tyvende Aarhundrede som de, hvori Samfundets Ulykkelige levede i hine Dage.

Half-Holyday.

Den engelske „Halv-Helligdag", der nu er almindelig i Englands Forretningsverden, begynder at finde Efterligning paa Kontinentet. Hverken Lovgivere eller Medhjælperorganisationer har fremtvungen denne Skik, der giver Medhjælperne en Fri-

Eftermiddag Onsdag, Torsdag eller helst Lørdag fra Kl. 12 eller 2, og dermed Betingelser for en Landudflugt med de gavnligste Virkninger for Storbyernes anstrængte Merkursønner. „The Half-Holyday" er navnlig indført paa Foranledning af det filantropiske Samfund „Voluntary Early Closing Association", der bl. a. ogsaa i sin Tid fik Parlamentet til at vedtage en Lov om de 4 „Bankholydays" efter Jul, Paaske og Pinse samt den første Mandag i August, paa hvilke Dage Børser, Banker og alle Forretninger ere lukkede.

I enkelte større tyske Byer har nogle Storforretninger i den seneste Tid gjort Forsøg i lignende Retning.

Her i Landet har den tidlige Lukning Lørdag Eftermiddag væsentlig været begrænset til enkelte engelske og amerikanske Filialer som „Vacuum Oil Company" og „Maypole Dairy Co. Ltd." i Kjøbenhavn. Ligeledes har „Danish co-oporative Butter Factory" i Esbjerg for nogen Tid siden indført tidlig Lukning om Lørdagen. — Senest har Ingenieurfirmaet I. Krüger, Studiestræde, Kjøbenhevn, optaget denne engelske Skik, ligesom vi erfare, at der blandt kjøbenhavnske Kolonial-Grossister skal være Stemning for at indføre denne Ordning.

Vi haabe, at der maa blive overvejende Stemning for at indføre „Halvhelligdagen" i den nævnte Branche, og at Forsøgene maa blive fulgte i alle saadanne Forretninger, hvor der er Betingelser for, at de kunne praktiseres.

Der er ingen Tvivl om, at det overvejende Flertal af Forretningspersonalet vil vide at benytte den indrømmede Fritid, saaledes at den baade kan blive dem selv og Forretningen til Nytte.

Statsfunktionærerne og Dyrtiden.

Den i vor Spidsartikel i sidste Nr. forudsagde Henvendelse til Regeringen fra Statsfunktionærernes Organisationer angaaende Dyrtidstillæg, er allerede forberedt paa et den 19de Januar paa Frederiksberg afholdt Repræsentantskabsmøde, der sammensattes af Delegerede fra følgende Embeds- og Funktionærorganisationer:

Jernbaneforeningen, Stationsforstanderforeningen, Dansk Jernbaneforbund, Dansk Postforening, Postmesterforeningen, Kjøbenhavns Postcirkel, Kjøbenhavns Postbudeforening, Provinspostbudenes Forening, Postpakmesterforeningen, Dansk Telegrafforening, Foreningen af Embeds- og Bestillingsmænd i Telegrafvæsenets 1ste til 5te Lønningsklasse, Telegrafbudenes Forening af 1896, Provinstelegrafbudenes Forening, Den danske Toldetats Forening og Toldrorsbetjentforeningen af 1904.

Det vedtoges at konstituere sig som permanent Lønningsudvalg, hvis Opgave skal være at udarbejde og indstille til den af Regeringen nedsatte Lønningskommission ensartede Forslag til Lønningslove for Jernbane-, Post-, Telegraf- og Toldetaterne.

Det er betegnende for den Standsfølelse, der besjæler disse Statens over- og underordnede Funktionærer, at de i dette Anliggende som ved tidligere Lejligheder optræder i Fællesskab og under Samvirken.

Vi Handels- og Kontormedhjælpere burde drage en Lære deraf. Ogsaa vi maa lide ligesaa haardt under Dyrtiden som Statsfunktionærerne, men vi har hverken stærke, alle Medhjælperne omfattende faglige Foreninger, eller den gode Standsaand, der virker samlende til fælles Arbejde paa Trods af sociale Uligheder og gamle Fordomme.

FAGLITERATUR.

Lærebog i Maskinskrivning af *Louise Christiansen.* Pris 1 Kr. I Kommission hos Tillges Boghandel.

Dette er den første danske Lærebog i Maskinskrivning, og dens Udgivelse maa hilses med Glæde, navnlig fordi det her drejer sig om en virkelig værdifuld Publikation, der utvivlsomt vil faa en heldig Indflydelse paa den herhjemme hidtil saa stedmoderligt behandlede Undervisning i Maskinskrivning.

Allerede i Slutningen af 1902 blev det i „D,H.-&K-M.T."s Nr. 22-23 med Styrke hævdet, at man i al Almindelighed ikke forstaar at vurdere Skrivemaskinens Betydning tilstrækkelig højt paa Grund af de i det store og hele ret maadelige Præstationer, man er vant til at se ydet fra de Personers Side, der betjener Maskinerne, og at Grunden dertil er en meget mangelfuld Uddannelse eller rettere: komplet Mangel paa metodisk Undervisning i Maskinskrivning. Man ser f. Eks. kun forholdsvis faa maskinskrevne Breve, der er virkeligt fikst arrangerede, smagfuldt opstillede og fejlfrit skrevne, simpelthen fordi det store Flertal mener, at Maskinskrivning er „noget man kan lære paa et Par Timer". At lære at skrive korrekt, absolut sikkert og samtidig hurtigt paa Maskine (ved hvis Hjælp man i Parantes bemærket kan opnaa en 2 à 3 Gange større Hurtighed end den almindelige Skrifts), naas lettest ved at øve sig planmæssigt efter en bestemt systematisk gennemført og fremadskridende Metode, og til en saadan giver den foreliggende Lærebog en fortrinlig Anvisning efter Udlandets Mønsterlærebøgers Forbillede.

Naar man lærer at skrive paa Maskine, bør man vænne sig til at skrive uden at se paa Tangenterne, da Tanken er hurtigere end Synet. Paa den Maade naas den største Sikkerhed og Hurtighed, og i Udlandet er man derfor ogsaa naaet ti Erkendelse af, at den saakaldte Blindskrivningsmetode (Touch Typewriting) i Forbindelse med 10-Fingersystemet er den, der giver de bedste Resultater. Dette indrømmer Forfatterinden ogsaa i sit Forord, men hun har dog beklageligvis ikke turdet gøre Skridtet fuldt ud ved gennem Lærebogen at give Anvisvisning til den saakaldte Blindskrivningsmetodes Indøvelse. Forf. er gaaet en Slags Mellemvej og har ikke tildelt Lillefingeren de Tangenter, den skal betjene efter Blindskrivningsmetoden, for at de andre Fingre bedre kan betjene de dem nærmereliggende Tangenter. Forf. siger, at Anslaget skal være „staccato". Dette passer dog ikke for alle Maskiners Vedkommende; f. Eks. er „Hammond"-Skrivemaskinens Mekanisme indrettet paa „legato"-Anslag. Men Bogen fortjener ellers den fuldeste Anerkendelse. Nævnes bør „Tabulatorøvelserne".

C. C.

Handels= og Kontormedhjælper= Marschen

har opnaaet en betydelig Succes og mangler sjældent paa Musikprogrammet i de — navnlig jyske — Byer, hvor Centralorganisationen har Afdelinger. Den iørefaldende og taktfaste Melodi, der faar Medhjælperne til at nynne med og altid sikrer d'Herr Musici et forstaaende Bifald, betragtes med Rette som et virkningsfuldt Middel i Agitationen for Medhjælperbevægelsen.

Vor Marsch begynder endogsaa at vinde Indpas udenfor Medhjælpernes Kreds. Vi have saaledes modtaget et Musikprogram fra „Hjørring Haandværker- og Borgerforening"s Nytaarsfest, og finde her „Handels- og Kontormedhjælpernes Festmarsch" som Programmets første Musiknummer.

Formodentlig har en eller anden af vore organiserede nordjyske Stannsfæller Æren af dette Arrangement, der bør finde Efterligning i andre Byer, naar Lejlighed dertil gives.

Noderne faas som tidligere meddelt ved Henvendelse til Medhjælpermarschens Digter, Hr. Kontrollør *Vald. Pedersen,* Hjelmensgade Nr. 11 A., Aarhus.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Jylland.

Aalborg=Nørresundby: Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Danmarksgade 45, 1. (Indgang fra Gyden). Træffes fra Kl. 1—3 Eftm.

Søndag den 6te Januar indviedes vore nye Lokaler med en lille Højtidelighed. Hovedbestyrelsesmedlem Andreasen fra Hjørring var efter Indbydelse kommen til Stede, og Medlemmer med Damer havde givet talrigt Møde. Formanden, *Th. Hansen,* bød velkommen og bad Medlemmerne samle sig om det Hjem, der her var skabt dem, ligesom han betonede, at det, der her var foregaaet, var at betragte som et Led i Agitationen for at samle Standen.

Hr. *A. Andreasen,* Hjørring, holdt derefter en udmærket lille Tale, hvori han dvælede ved Aalborg Afdelings lyse og mørke Sider. Han bad Medlemmerne skønne paa Lokalerne, som han fandt meget tiltalende, og han betonede, at det ikke alene gjaldt om at kunne samles til Fest, men ogsaa at være med til at gøre et alvorligt Arbejde i vor Stands Tjeneste.

Derpaa gik Dansen ca. 4 Timer, hvorpaa man samledes til Frokostbordet, hvor Talernes Mængde var legio..

Lokalerne er beliggende i Bernh. Reesgade (over Stiftstidende) og er forbunden med Pensionat, der kun bespiser Foreningsmedlemmer. Foreningen har 3 store Værelser til fuld Raadighed.

H. W.

Øerne.

Holbæk. Formand: Manufakturmedhj. *Frode Pedersen.*

Roskilde. Formand: Manufakturmedhj. *Oluf Andersen,* Raadhustorvet 6.

Den fuldstændige Fortegnelse over Centralorganisationens Afdelinger fremkommer den 1ste April.

DEN SORTE TAVLE.

Følgende direkte Medlemmer er i Oktober Kvartal 1906 slettede med Restance

Bogholder I. K. Andersen, Vestervig.
Kommis Knud Christiansen, Højen pr. Skagen.
„ Chr. Skaarup, Kolind.
„ M. Th. Frydendal, Brørup.
„ Henning Andersen, Brøndby Ø, pr. Glostrup.
„ Axel Hansen, Glostrup.
Kontorist Krogh, Skern.
Kommis Em. Nielsen, Skive.

Kjøbenhavn, Januar 1907.

Chr. Ingvoldsen, p. t. Hovedkasserer.

„Store nordiske Fagskole for Vindues-Dekoration",

H. SCHMAHL, Vesterbrogade 35, København B.
(Eneste Dekoratør hos Firmaet CARL J. SCHIØNNING Højbrohus).

Eneste originale Fagskole for Vindues-Dekoration i Skandinavien,
som bliver ledet af en professionel Dekoratør og hvor Undervisningen gives efter 15 Aars egen Erfaring.

Undervisning i Lakskrift. **Forlang Prospekt.**

Avertér i **Abonnér paa**

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.
(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

EKSPEDITION:
Hr. V. Zwicki,
Jacob Danefærdsvej 6. København V.

REDAKTION:
Hr. Vilh. Hansen,
Kronprinsesse Sofies Vej 23.
København F.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
1ste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

Husk altid
at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos
Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

SKANDERBORG
V. Christensen's
Barbér & Frisørstue,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

Køb hos de Averterende!

ODENSE

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,
Fotograf,
Dronningensgade 5. Telf. 1157.
Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:
1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal.
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.
Linjebetaling ved kortere Tids Tegning:
25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

HOTELLER

JERNBANEHOTELLET
Slagelse
anbefales. **Andreas Hansen.**

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

Skaf Centralorganisationen nye Medlemmer!

HERNING.
Hotel VESTJYLLAND
GODE VÆRELSER
FORTRINLIGT KØKKEN.
M. PETERSEN.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Hotel „Spangsberg",
ESBJERG,
anbefales. *N. Jensen.*

Klip ud! — *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under
CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Prise.. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

AALBORG.
Adolph Møllers *Ur- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16.**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

100,000
Billig **Blickensderfer** Godt
Skrivemaskine.
MARINUS M. SCHULTZ,
Ene-Udsalg. Aalborg.

AALBORG.
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

HJØRRING. HJØRRING.
Agnes Petersen,
Torvet, Hjørring.
anbefaler:
Underbeklædning, Kraver, Flipper, Manchetter, og Humbug.
Absolut billigste Priser.

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.

Iste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt Iste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet **„THOR"**
RANDERS
anbefales.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler
kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

O. M. OLSEN, Skomagermester,
St. Mikkelsgade, Slagelse.
Stort Lager af færdigt Fodtøj, smukt Haandarbejde efter Maal. Reparationer udføres.

C. V. OBELS

UDSALG.

SLAGELSE.

Lager en gros & en detail af
Fabrikkernes anerkendte Røgtobakker og Cigarer samt Skraatobakker.

Barbersalonen

i Jærnbanehotellet anbefales de ærede Handels- & Kontormedhjælpere. **C. CHRISTENSEN.**

Husk

at købe Deres Forbrug i **Hatte, Kravetøj, Skjorter, Slips m. m.** hos
EINAR NYLANDER, Slagelse.
Specialforretning i **Herrelingeri** *samt* **Hattemagasin.**
Obs! Lager af færdige *imprægnerede Gummi-Regnfrakker, Overfrakker* og *Habitter.* Leveres efter Maal. Elegant Snit, og ekstra godt forarbejdet.
— Telefon 321 —
Leverandør til Varelotteriet.

HERNING

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
24, SØLLERØDGADE 24

FORLANG TILBUD

ABONNÉR

PAA

DANSK

H. & K. M. TD.!

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisatonens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. Th. Overgaard, „Hermes".
Grenaa: Hr. Kommis Joh. Sørensen.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Kommis Frode Pedersen.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Kommis P. Clemmensen.
Nibe: Hr. Kommis Vald. Schlüter, Vægger. St.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Roskilde: Hr. Oluf Andersen, Raadhustorv 6.
Silkeborg: Hr. Bogholder Jens Jensen.
Skanderborg: Hr. Kommis Chr. Dehs.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7
KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 4. 15. Februar 1907. 7. Aargang.

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ“,
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

Øvre Rhinske
Forsikringsselskab
i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier.
Gunstige Forsikringsvilkaar.
Kulant Skadesregulering.
Dygtige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON 239.
Indleveringslokale:
Algade 11. Telefon 976.

„The Berlitz School“,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,40
Caracas do.	„ 1,20
Trinidad do.	„ 1,00
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte-
og Bundtmager.
ESBJERG.

C. W. OBELS
Cigar- og
Tobaksfabrikker.
AALBORG.

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas
hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes 10 pCt. paa alle
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl“ Guldsmedegade 23, Aarhus.
Telefon 1950. Telefon 1950.
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
1ste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøj og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs Chokolader
er
forholdsvis lidt søde.
Telefon Tagensvej Elleve.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Hvor trykkes „D. H.- & K.-M. Tid.“

?

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

GRATIS
FOR D'HRR PRINCIPALER
OG
CENTRALORGANISATIONENS MEDLEMMER.

LEDIGE PLADSER BEDES ANMÆLDT.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere
Kontor Nygade 6, 3. S. : Telefon 1424.
Optager Medhj. udenfor Foreningen.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

ESBJERG.
VALDM. NIELSEN.
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.
Andreas Kyster & Søn,
Adelgade,
FODTØJ
i stort smagfuldt Udvalg.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— **KR. E. PETERSEN** —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Cafe „NATIONAL", Esbjerg
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
HAVE MED VERANDA.

Der er **intet Valg,**
thi **Worning & Petersens**
Xeroformsæbe,
til 25 Øre Stykket
har forlængst baaret Sejren hjem!

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg,
billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Støt
vore Averterende!

SKANDERBORG.
JENS OVERGAARD
anbefaler sit righoldige Lager af moderne *Paletot- Habit- Benklæde- og Veste-Stoffer.*
Altid det Nyeste i Habit, Huer, Kraver, Slips, Underbeklædning etc. Paraplyer, Stokke, Rejsetæpper m. m.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso,
Assuranceforretning.
BRUUNSGADE 14. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Lille Torv 4. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden skør og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

SKANDERBORG.
Peter Sørensen
SKOMAGER,
anbefaler sit righoldige Udvalg af Fodtøj i mange Facons samt St. Petersborg Galocher, Slepper, Filt og Balfodtøj.
Reparationer udføres hurtigt og med Akuratesse.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 263).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

BUNDTMAGER, ODENSE.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

MUSIK.
Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

Vindues-Dekoration
bør De lære hos
THORKILD HANSEN & CO.
Absalonsgade 16. København V.
Uddannet ca. 500 Elever.
Fineste Referancer. Forlang Prospekt.
Grundlagt 1901.

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama- Livs- Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 4. 15. Februar 1907. 7. Aargang.

Indtægt og Udgift.

Arbejdet er en Vare. Langt den største Del af Menneskeheden er henvist til at skulle sælge denne Vare, sin Arbejdskraft, til andre for at erhverve det nødvendige til Livets Ophold.

Det er berettiget og egentlig i dybere og dobbelt Forstand en Pligt at sælge denne Vare saa dyrt som vel muligt.

Det arbejdende Menneskes Livsbetingelser er baade økonomisk og aandeligt nøje afhængige af hvormeget Salget af Arbejdskraften indbringer.

Hvis en Købmand sælger Varer, hvis Værdi er en Kr. for 50 Øre, da handler han ilde med sin Forretning, og naar arbejdende Mennesker sælger deres Arbejdskraft for 20 Kr. hvis den er 40 Kr. værd, da handler de ilde med sig selv, og ilde mod den Klasse af Mennesker, hvortil de selv hører.

En Vares Værdi er ikke konstant men variabel, og naar Variationen i Prisen paa de fleste Varer, og navnlig dem, der benævnes Livsfornødenheder, blot i det sidste Tiaar har bestaaet i en ganske overordentlig Stigning, da bliver der et Misforhold, mellem Indtægt og Udgift hos arbejdende Mennesker, saafremt der ikke samtidig sker en tilsvarende Forøgelse af Prisen paa Arbejdet.

Ikke alene er næsten alt, hvad der forbruges i enhver Husholdning steget ganske betydeligt i Pris; men tillige er alt, hvad der hører til for at stifte en Husholduing, stærkt fordyret. Dette gælder ikke mindst Haandværks- og Industrigenstande. Det er ved at blive en almindelig Annonce i Dagbladene, at nu har det Fag og nu har den Gren af Industrien, paa Grund af Raamaterialernes Stigning osv., sét sig nødsaget til at forhøje Prisen paa sit Produkt. Endelig er Skatter og Afgifter til Stat og Kommune i Stigning, de sidste Aar ikke mindst for vor Stand, som hovedsagelig findes i Købstæderne.

Udgifterne til Livets Ophold er blevne større og større.

Det er bleven dyrt at leve.

Hvorledes møder de forskellige Samfundsklasser og Erhverv nu en saadan Dyrtid?

For vort største Erhverv — Landbruget — betyder Prisstigningen en Gevinst, idet en Mængde af de Produkter, som er fordyret, netop produceres af Landbruget.

De Fag indenfor Handel og Industri, som har faglige Organisationer og faglige Overenskomster, og som er stærke nok dertil, gaar som foran nævnt den Vej, at forhøje Prisen paa deres Produkter, og styrker derved deres Betaleevne.

Handelsstanden, Købmandsstanden, som staar uden betydende faglige Foreninger og endnu fjernere fra faglige Overenskomster og ordnede Forhold, hvorved den skulde betrygge sig selv som Stand! — Søger den at samle sig, for at skaffe ordnede Forhold indenfor Faget og at naa Idealet for al Handel, nemlig dette at tjene saa meget paa Varerne, der omsættes, at det kan betale sig at handle?

Absolut Nej.

I Stedet for søger den saavidt muligt at ødelægge sig selv ved en vanvittig Konkurrence, Fagets Udøvere søger at æde hverandre ved Hjælp af Tilgift, Rabat- og Humbugssystemer, saa at det hele er saa langt ude i anarkistisk Virvar, at ingen kan sige hvor réel Handel hører op og hvor Humbugen begynder.

Naar én Købmand siger „Kollega“ til en anden, virker det som den rene Ironi.

Men saaledes maa det ikke være! Heri ligger Grunden til den Uforstand, hvormed en Mængde Principaler møder vore Krav.

Handels- og Kontormedhjælperne skal ikke være den billige Arbejdskraft, som skal til for at opretholde et Fag, der ødelægger sig selv mere og mere. Et saa vigtigt Fag som Handelen skal kunne lønne den Arbejdskraft, den behøver, anstændigt.

Endelig kommer vi til den store Masse af Mennesker, som er henvist til at sælge deres Arbejdskraft, og hertil hører jo netop Handels- og Kontormedhjælperne.

Naar der for det arbejdende Menneske indtræder det Misforhold mellem Indtægt og Udgift, som er en Følge af Dyrtid, da maa der søges et Middel til at skaffe Balance til Veje. For Arbejdere af alle Slags, incl. Handels- og Kontormedhjælperne, er der kun én Vej at gaa, nemlig at søge at faa mere ud af sin Arbejdskraft, søge at bringe den eneste Vare, de har at sælge, i saa høj Pris som muligt.

Derfor er denne Vej ogsaa saa inderlig berettiget.

Tiden førte med sig at det blev nødvendigt at gaa denne Vej.

Selv et berettiget Forlangende opfyldes sjældent uden at det bliver udtalt, og tillige maa det ofte udtales med Vægt, hvis det skal frugte. — I forstandig Erkendelse heraf opstod Fagforeningerne. Haandværkets og Industriens Arbejdere dannede stærke faglige Organisationer, ved Hjælp af hvilke de søgte at bøde paa det Misforhold, der efterhaanden opstod mellem Indtægt og Udgift.

Som en Følge heraf dannedes store faglige Sammenslutninger af Arbejdskøbere. Organisations-Idéen smittede andre Klasser. Sammenslutning paa alle Felter og Kanter har præget det sidste halve Hundrede Aar mere end noget andet.

Men nu Handels- og Kontormedhjælperne?

En Stand som tæller sine 20,000. Hvorledes berørtes denne store Skare af arbejdende Mennesker af de vanskelige økonomiske Livsvilkaar. Og hvorledes berørtes denne Stand af det mest mærkbare og selvfølgeligste, som var oppe i Tiden. Reves vi med af den Bevægelse, som tog med sig alle, lige fra Arbejdsmændene til de øverste paa den sociale Trappestige?

Stod Handels- og Kontormedhjælperstanden ikke og saa maabende til, hvis den overhovedet saa noget. Viste den ikke en Uforstand, som er ganske uforstaaelig, selv da man langt om længe søgte at faa den til Bevidsthed? Dette hævner sig nu og vil endnu mere i Fremtiden føles tungt paa Standens Skuldre.

Jeg kunde forstaa Handels- og Kontormedhjælpernes Ligegyldighed, hvis Organisation og Kamp for bedre Kaar ved fælles Hjælp var et Fænomén, som kun fandtes mellem Haandværkets Arbejdere, for over disse føler de fleste Medhjælpere sig jo højt hævede. Saa tyk er vor Stands sociale Uforstand.

Men naar hele vort Samfund er saa gennemsyret af Sammenslutning, som Tilfældet er, da forfærdes man over den Ligegyldighed, som har et saa fast Tag i største Parten af Handels- og Kontormedhjælperne; thi den Stand, der staar stille, medens Tiden gaar den forbi med Organisation af andre Klasser, den kommer til at ligge under.

Og hvis vi ikke allerede er saa langt, da er vi stærkt paa Vej til, at naar Hensyn tages til de Fordringer, der stilles med Hensyn til Uddannelse, Paaklædning og Levesæt, da er gennemsnitlig

Handels- og Kontormedhjælperne de daarligst lønnede Arbejdere i vort Land.

Et er givet: Saafremt Handels- og Kontormedhjælperne som Stand ikke skal ligge under, socialt og økonomisk, saafremt vi som Stand ikke helt skal umuliggøres, men blot i nogen Maade følge Udviklingen, og saafremt vi skal kunne møde en Dyrtid som indeværende og bringe det Forhold mellem Indtægt og Udgift til Stede, som er nødvendigt for at eksistere, da gives der kun et Middel: Organisation!

Ofte er der sagt og skrevet: Medhjælpere, organiserer Eder! Slut Eder til Centralorganisationen! og lige saa ofte er det overhørt; men ligesaa sikkert som en Skibbruden griber efter en Redningsplanke, lige saa sikkert skal det høres en Gang.

Centralorganisationen har alt flere smukke Resultater at notere, Resultater, som ligesaa meget kommer de Medhjælpere til Gode, som uvirksomt lader deres Kolleger ofre Tid og Penge paa at naa Resultater.ne

Men Lønspørgsmaalet er det fornemste og vigtigste. Vel bedrer det altid paa et Misforhold, at det stadig bliver fremdraget og belyst, selv om man ikke kan notere Dag og Tid for et Fremskridt; men saafremt et Krav fra danske Handels- og Kontormedhjælpere om en virkelig Forbedring i de daarlige Lønforhold skal faa den Vægt, som er nødvendig, for at naa et Resultat, da maa alle Medhjælpere gaa den Vej, som af alle andre Klasser er anvist som den eneste farbare, og da maa alle danske Handels- og Kontormedhjælpere tilsidst forstaa og følge Opfordringen:

Støt Centralorganisationen.

Hjørring, Januar 1907.

A. Andreasen.

Fra Kampen mod Kost- og Logisystemet.

Farmacevtisk Medhjælperforening dømt. Hvad vi kan lære deraf.

Den 20de December 1906 har den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsret i Kjøbenhavn afsagt en Dom over de farmacevtiske Medhjælperes Organisation, der er af Interesse ogsaa for os Handels- og Kontormedhjælpere, fordi dens Aarsag bunder i Farmacevternes forlængst sejrrigt tilendeførte Kamp mod det Kost- og Logisystem, som Centralorganisationen netop i den senere Tid har aabnet Agitationen imod.

Dette Afhængighedssystem stillede allerede i 90-erners Begyndelse den nystiftede Fagforeniug sin første store faglige Opgave. Om dette Spørgsmaal var det, at Farmacevternes første Foregangsmand, den nuværende Aalborg-Redaktør, Hr. Schiöttz-Christensen, samlede sine Kolleger til Kamp for deres faglige Interesser. Og saa kraftigt førtes Agitationen, at Medhjælpernes Organisation ikke blot snart var en Kendsgærning, men at den endog følte sig stærk nok til at beslutte, at ingen organiseret Medhjælper maatte tage Plads paa et Apothek med mere end een Medhjælper, uden at faa Kost- og Logipenge udbetalt i Kontanter. Apotekerne strittede vel imod Kost- og Logisystemets Ophævelse — akkurat som vore Principaler nu afviser vort Krav — men de 700 organiserede farmacevtiske Medhjælpere vidste ved deres Sammenhold at gennemføre den opstillede Fordring. Kun en Principal i Horsens søgte at spænde Ben for Reformen, og han fandt i et tidligere Medlem af Medhjælperforeningen en Mand, der var villig til at falde sine Kolleger i Ryggen i dette for Standen saa vigtige Reformspørgsmaal. Denne Farmacevt, — Axel Thomsen var hans Navn — tog Pladsen for en Maanedsgage af 80 Kr. og med Kost og Logi hos Principalen. Mange Aar er gaaet hen siden da, Farmacevtisk Medhjælperforening har for længst lært den Horsens Apoteker at tage mod Ræson, saavel m. H. t. Kost- og Logisystemets Afskaffelse, som Benyttelse af organiserede Medhjælpere.

Men Nachspielet er ogsaa her det artigste.

Den ukollegiale Medhjælper fik sine Standsfællers Uvilje at fornemme. Han, der stod imod dem, da det gjaldt Standens Interesser, var, da Overenskomsten blev afsluttet, henvist til at søge Engagement paa de smaa Apoteker med kun én Medhjælper; thi ingen standsbevidst Medhjælper skøttede om at nævne ham som god Kollega. Saa greb han til Processens Middel mod sit Fags Organisation, han krævede sig optaget i Medhjælperforeningen, og paastod den forpligtet til at yde ham Skadeserstatning i klingende Mønt, — en halv Snes Tusinde Kroner mente Manden kunde være passende!

Nu er Dommen afsagt og den lyder paa, at Foreningen forpligtes til at optage A. Th. som Medlem (en uheldig Affattelse af Foreningens Love hjemler ham Optagelsesret), medens Retten resolverer, at „iøvrigt bør de Indstævnte for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være" og Sagens Omkostninger ophæves.

Manden, som har taget denne Pyrrussejr hjem, hilses af „Farmacevtisk Tidende" Velkommen i følgende Vendinger: „Hr. Th. er nu Medlem af vor Forening og kan søge Plads hvor og naar han vil. Saaledes lyder Dommen ifølge en i sin Tid uheldig Redaktion af vore Love. Hr. Th. træder ind i en Forening, hvor Kollegialitet og Sammenslutning er sat i Højsædet. Han vil have et brandsort Stempel paa sit Navn, og dér, hvor han træder, vil vi alle vende os bort, vi vil vende os bort fra den Mand, som kynisk og koldt har krydset alle Kollegernes Interesser. Dommen over A. Th. er blevet udsagt. Har har Ret til at være Medlem i en Forening, hvor hvert Medlem vender ham Ryggen. — Hi ønsker denne Mand til Lykke med det gode Resultat".

Naar vi her udførligt har dvælet ved en Tildragelse, der angaar en hel anden Stand end vor, er det ej for blot at berette om dette Tilfælde, men især fordi det er saa lærerigt for os Handels- og Kontormedhjælpere.

Sagens Forhistorie viser os en Stand, der rejser sig til samdrægtig Kamp mod et System, som Tusinder af vore Standsfæller den Dag i Dag knægtes af, — en Kamp, som efter en glimrende Agitation og enig og bestemt Optræden, føres til sejrig Afslutning.

Denne Forhistorie er i sig selv en Spore for os i *vort* Arbejde mod Kost og Logisystemet, og et manende Vidnesbyrd for os til at følge de anviste Veje. Thi den overgemte Lønningsform overvindes ikke ad socialpolitisk Vej, men alene ved Hjælp af de Magtmidler, som en stærk og ubrydelig faglig Organisation vil forlene Handels- og Kontormedhjælperstanden med.

Og nu selve Dommen! Saa vidt er Farmaciens Lønarbejdere naaet, at en daarlig Kollega maa famle sig igennem Processens Krinkelkroge, for at faa et Glimt af det frie Udsyn, som hans standsbevidste organiserede Kolleger kan nyde. Ingen misunder ham den besværlige Vandring til Carnossa, hvor der i dette Tilfælde end ikke kan ventes Aflad for, hvad der blev forbrudt mod Kollegialitet og Standsære.

Mærkelige Følelser bemægtiger sig os, naar vi, der endnu maa kæmpe for Organisationsretten, hører om denne Kamp for Medlemsretten til en faglig Organisation, omfattende en Del af den samme „nye Middelstand" hvortil ogsaa Handels- og Kontormedhjælpernes Tusinder maa henregnes. End arbejde vi vor Organisation frem Fod for Fod mod Medhjælpernes Stupiditet og Ligegyldighed, end maa vi ofre Tid og Penge paa at aabne Medhjælpernes Øjne for hvad der ikke alene tjener den Enkelte til Bedste, men endogsaa er det eneste nuværende og fremtidige Middel til at sikre den Enkelte som vor Stand en mere betryggende Fremtid. —

Farmacevterne indsaa forlængst den faglige Organisations Nødvendighed og Standens Medlemmer har gennem en mønsterværdig Korpsaand og en udviklet Kollegialitetsfølelse vist sig i Besiddelse af en Fordomsfrihed og et socialt Fremsyn, der bør virke som Eksempel. Deres Organisation har forlængst afskaffet Kost- og Logisystemet, — gennemført adskillige andre vigtige Reformer og for et Par Aar siden fremtvungen en betydningsfuld Lønreform.

Men Handels- og Kontormedhjælperne, hvoraf det store Flertal er værre farne end de farmacevtiske Medhjælpere, er — naar Centralorganisationens Medlemmer undtages — endnu ikke naaet til et saadant Maal af social Erkendelse, at de fatter den faglige Organisations bydende Nødvendighed. Derfor maa de finde sig i Kost- og Logisystemets Afhængighed, lang Arbejdstid og er trods de stigende Prisforhøjelser paa alle Livsfornødenheder uden forhaandenværende Midler til en tilsvarende Reform af Medhjælperlønningerne.

Dommen, der er overgaaet „Farmacevtisk Medhjælperforening", paakalder hver Handels- og Kontormedhjælpers Eftertanke. Thi den viser hvilket Trin af Standsfølelse Farmaciens Medhjælpere har naaet og hvilken fin Sigtning de anvender overfor Kollegialitetsbegrebet.

Og endelig lærer denne Domfældelse os Handels- og Kontormedhjælpere hvor uendelig langt vi staar tilbage med Hensyn til *det*, der giver en Stand Respekt og Anseelse udadtil.

Nye Afdelinger.

Medhjælperforeninger paa Samsø og i Helsingør.

Allerede den 12te Januar indeholdt „Jysk Morgenblad" en Meddelelse om, at Handels- og Kontormedhjælperne paa *Samsø* ved et den 9de Januar afholdt Møde havde vedtaget at danne en samsingsk Medhjælperforening med Tilslutning til Centralorganisationen.

Nærmere Oplysninger vedrørende den nye Afdeling er ikke tilgaaet os, saaledes at vi tidligere kunde bringe Meddelelse om de nærmere Omstændigheder ved Afdelingens Oprettelse.

Det forberedende Arbejde er gjort af et Par trofaste direkte Medlemmer, og ved det ovenfor nævnte Møde kunde Afdelingen dannes med en halv Snes Medlemmer, — der findes endnu paa Øen et Par Kolleger, som vor Meddeler mener snart ville indmelde sig.

Til Afdelingens Formand er valgt Herr Kommis *Chr. Licht*, Tranebjerg, medens Kassererposten er overtaget af Herr. Kommis *N. Fristed*, Onsbjerg.

Vi hilse den nystiftede Afdeling Velkommen i Landsorganisationen, og haaber at den snart og stedse maa tælle samtlige samsingske Standsfæller som Medlemmer.

* * *

Den 31te Januar taltes Organisationens Ord første Gang til Handels- og Kontormedhjælperne i Helsingør.

Agitationsudvalget for Sjælland havde indvarslet Mødet og det lokale forberedende Agitationsarbejde var udført med Bistand af Herr Kommis *J. Christensen*, der uheldigvis, grundet paa Sygdom, ikke kunde deltage i Mødet, hvortil d'Herrer *Chr. Ingvoldsen* og *Vilh. Hansen*, Kjøbenhavn vare mødte som Indledere.

Hotel „Øresund"s Sal var besøgt af 50 Medhjælpere — deraf 20 Damer — da Herr Chr. Ingvoldsen aabnede Mødet og i et instruktivt Foredrag skildrede Medhjælpernes Arbejdsvilkaar og Samfundsstilling samt gav en Oversigt over Centralorganisationens Virksomhed og vort Reformprogram.

Vilh. Hansen talte derefter om de nærmest foreliggende Opgaver: Butikslukningsloven, Kost- og Logisystemets Afskaffelse, Siddepladser for Butikspersonalet og Lærlingelovens

Revision og sluttede ligesom den første Taler med en indtrængende Opfordring til Medhjælperne om at danne en Afdeling for Helsingør og Omegn, og derved deltage i det faglige Reformarbejde, der udfoldes af de organiserede Medhjælpere Landet over.

Indledningsforedragene paahørtes med stor Opmærksomhed, men affødte — trods gentagne Opfordringer — ingen Diskussion.

Efter Mødets Afslutning vedtoges det at oprette en Medhjælperforening, der indtræder under Centralorganisationen fra 1ste Marts. Der valgtes en midlertidig Bestyrelse bestaaende af d'Herrer Kolonialmedhjælpere *J. Christensen* og *Gottlieb* samt Bogholder *A. Petersen*.

Det maa nu være dette Udvalgs Opgave at søge den størst mulige Forøgelse af Medlemstallet opnaaet, inden den konstituerende Generalforsamling. Iøvrigt er Antallet af helsingørske Medhjælpere saa stort, at det ved fortsat energisk Agitation vil lykkes, dér som andre Steder, at oparbejde en stor og levedygtig Afdeling.

Under Kost- og Logisystemet i England.

IV.

Fortid og Nutid.

Naar man undersøger de Forhold, hvorunder Medhjælperne lever nu og levede i Fortiden, bliver man nødvendigvis i høj Grad forbavset over den Kendsgærning, at tre Fjerdedele af et Aarhundrede med en enestaaende social, national og økonomisk Fremgang liden eller ingen Forandring har bragt i Principalernes Stilling til Kost- og Logisystemet.

En Klædehandler i London skrev saaledes i 1828: „Nogle Firmaer har antaget det System at give deres Medhjælpere en Fritid paa 1 à 2 Timer efter Forretningens Lukning til at strejfe rundt i Gaderne. Skønt det fra et Medhjælperstandpunkt kunde synes haardt og imod deres Interesser, maa jeg dog sige, at jeg tror, det gør mere Skade end Gavn. Naar de unge Folk har et hyggeligt Værelse at opholde sig i og nu og da Frihed til at gaa ud, naar der spørges om det, tror jeg, at alt andet er overflødigt og skikket til at virke uheldigt paa Moralen. Ved at de bliver hjemme, er der i hvert Fald Udsigt til at de gaar tidlig til Sengs, og at de bliver mere arbejdsdygtige til den følgende Dag".

Tyve Aar senere var Forholdene ganske de samme, hvad følgende Uddrag af „The Life of Sir George Williams" viser:

„Skønt Hitchoch & Rogers's Forretning hørte til de mest fremskredne i London paa den Tid George Williams kom dertil, var der dog endog i de mindste Værelser to eller tre Senge hver optaget af to Medhjælpere. Paa Slaget elleve blev Gadedøren lukket, og hver der var paa den forkerte Side deraf, maatte blive ude. En halv Time efter Lukningen kom Opsynsmanden for at se efter, om Lysene vare slukkede, men naar han var gaaet forbi, blev Lysene atter tændte, og man begyndte at tilbringe Aftenen.

Det er senere bleven sagt, at da han (George Williams) kom til Hitchoch & Rogers, var det næsten umuligt for et ungt Menneske at være Kristen dér i Huset. — Kost- og Logisystemet blev praktiseret paa en Maade, der lod haant om de unge Folks legemlige og aandelige Velfærd. Var der en Forretning, hvor Tonen ikke var særlig umoralsk, var Livet dog trættende og trist: Arbejde i Forretningen med de nødvendige Afbrydelser til Maaltiderne, en Spadseretur og saa til Sengs, saaledes var Livet Dag ud og Dag ind. Ingen brød sig om deres aandelige Tilstand, og dog var der, da George Williams kom til London, mindst 150,000 saadanne Medhjælpere i City.

Men det værste var dog, at Systemet var en direkte Tilskyndelse til Laster. Unge Forretningsfolk kræver ligesom andre unge Mennesker en Smule Rekreation og Fornøjelse.

Deres sene Fritid forhindrede dem i at drage Fordel af den Smule rationel og sund Rekreation, der paa den Tid fandtes i London, og Følgen var, at Ønsket om noget, der kunde faa dem til at glemme den daglige Trædemølle, førte dem til de laveste Grader af Drik og sanselige Nydelser".

George Williams var som bekendt Stifteren af den over hele Jorden udbredte „Kristelig Forening for unge Mænd", han har gennem hele sit Liv søgt at forbedre Medhjælpernes Kaar. Bogen udkom for nogen Tid siden.

„Der findes", skrev et Medlem af Forvaltningen for St. Paul, „ingen mere nedværdiget og udsvævende Klasse, ingen, der er sunken dybere i Ugudelighed og Udsvævelser end Butiksmedhjælperne i London".

Og hvorledes kunde det være anderledes, unge Folk, der lige var kommet fra Landet, blev tvungne til at leve og arbejde sammen med, at dele Soveværelse og ofte Seng med Lastens Veteraner, der fandt en djævelsk Glæde i at besudle og vanære alt omkring sig.

Men som det er nu, var det dengang, Principalerne paastod, at Systemet var gavnligt og fordelagtigt for Medhjælperne, at Ophævelse af Systemet vilde være ufordelagtig og skadelig for Medhjælperne, at den vilde fjerne den tilstedeværende Beskyttelse mod Storbyens Fristelser og at de unge Menneskers Moral vilde lide derunder.

Udstilling af Kontorartikler.

„Industriforeningen" i Kjøbenhavn har for Tiden arrangeret en Udstilling af Kontorartikler af enhver Art. Da den hidtil har været ret upaaagtet og kun lidet besøgt, skulle vi med nogle Linier henlede vore kjøbenhavnske Læseres Opmærksomhed paa Udstillingen, som indeholder Ting der fortjener at tages i Øjesyn.

Træder man ind i Udstillingssalen vil man ikke lade sig opholde af den brogede Blanding af alskens almindelige Kontorartikler, der kun danner Staffage om den langt interessanteste Del af Udstillingen: De moderne tekniske Hjælpemidler i Kontorfaget.

Naturligvis domineres denne Del af Udstillingen af Skrivemaskinerne, hvoraf man finder „Remington", „Oliver", „Densmore". — Skrivemaskinen er forlængst et almindeligt og næsten uundværligt Kontorinventarium, og man er nu naaet endnu længere end til den Korrespondancemetode, hvor Maskinskriveren arbejder efter Stenogram. — Akts. „Dansk Telegrafonfabrik" udstiller en Telegrafon som Diktatmaskine, bestaaende af to Telegrafonapparater, dels til Optagelse af Diktatet dels til dettes Viderebesørgelse til Maskinskriversken ved Hjælp af en Bøjletelefon, der — som vi overtydede os om — gengiver Diktatet klart og tydeligt.

Sindrigt indrettede Regnemaskiner („Brunsviga"), der ikke alene til Fuldkommenhed arbejder med de fire Species, men med alle Slags i det praktiske Liv forekommende Beregninger, gør det muligt at spare overordentlig i Tid og opnaa en absolut Sikkerhed; Betjeningen er hurtig lært. — En Kombination af Skrive- og Regnemaskinen finder man i den af Firmaet C. F. M. Knudsen udstillede „Elliott-Fischer" Bogholderi- og Faktureringsmaskine, der præsterer prima Arbejde, og fritager Kontorarbejderen for det lidet eftertragtede Additionsarbejde ved lange Talkolonner.

Andet Steds finder man Duplikeringsmaskinen „Roneo", der kan mangfoldiggøre en Skrivelse indtil 5000 Gange og samtidig optæller Eksemplarerne. „Adressographen", der adresserer indtil 2000 Konvolutter, Omslag osv. med forskellige Adresser i Løbet af en Time, og indvidere Kopimaskiner af forskellige Konstruktioner. Af de sidstnævnte bærer den af Møller & Landschultz udstillede Hurtig-Kopimaskine „Victoria" Prisen. Maskinen, der drives af en lille elektrisk Motor, giver 1000 Kopier i Timen, afskærer Kopierne automatisk, kopierer baade Haand- og Maskinskrift og kan betjenes af en Lærling.

Denne overfladiske Omtale af „Maskintekniken i Kontorfaget" kun for at antyde overfor Interesserede, at Udstillingen fortjener et Besøg, der uden Skade kan udstrækkes til en Timestid.

Løsenet: Flere Maskiner, færre Arbejdere, lyder ikke alene i Industrien, — det har ogsaa fundet Sangbund indenfor Kontorets Vægge. Udstillingen har ogsaa en socialøkonomisk Side, selv om den ikke vender ud mod den Besøgende.

Og ikke mindst af denne Grund vil Udstillingen være af Interesse for enhver stands- og faginteresseret Medhjælper.

LITERATUR.

Jahrbuch des Verbandes reisender Kaufleute Deutschlands in Leipzig. (Tilsendt fra Forbundets Hovedledelse). Det over 11,000 Medlemmer omfattende tyske Handelsrejsende-Forbund har i denne ca. 500 Sider omfattende Aarbog samlet en Mængde værdifulde, vejledende Oplysninger for sine Medlemmer. Foruden en Mængde Meddelelser af særlig Interesse for den store Medlemsstab indeholder Bogen mangeartede Tabeller og Oversigter, der har almindelig Interesse for Handelsstanden. Til Trods for det store Sidetal — der endda rummer en fuldstændig Medlemsfortegnelse — er Bogen ikke større, end at den bekvemt kan finde Plads i en Sidelomme. Den er nemlig trykt paa lignende tyndt Papir som er benyttet i „Gyldendals Aarbog."

Iøvrigt ligner Bogen de af flere tyske Medhjælperorganisationer udgivne Aarbøger, men er mere omfangsrig.

Rejselegater.

Grosserer-Societetets Komité, Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse og Handels- og Kontoristforeningen har i Aar i Forening en Sum af 6000 Kr. disponibel til Rejseunderstøttelser for dygtige, unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser, saavel i Evropa, som særlig i oversøiske Lande.

Ansøgerne maa have sikret sig Plads eller i hvert Fald have grundet Udsigt til at opnaa en saadan ved Ankomsten til Bestemmelsesstedet.

Kortfattet Andragende om saadan Understøttelse, stilet til Handelsstandens Rejsestipendieudvalg, skal være indsendt til Handels- og Kontorist-Foreningen, Palægade 3, København K., inden førstkommende 1. Marts, og maa indeholde fyldige Oplysninger om Andragerens Alder, Uddannelse og Kundskaber — navnlig Sprogkundskaber — om han har besøgt nogen Handelsskole og med hvilket Resultat, om hans tidligere og nuværende

Engagementsforhold, alt ledsaget af attesterede Kopier af Eksamensbeviser og Anbefalinger samt Attester, vedrørende Alder, Uformuenhed og Familieforhold, Gageforhold ved den opnaaede Plads i Udlandet, til hvilken Tid Pladsen er tiltraadt eller skal tiltrædes, og endelig om, hvor stort et Understøttelsesbeløb, Ansøgeren anser for nødvendigt til sit Formaal.

Foruden ovennævnte Andragende maa Ansøgeren nøjagtig udfylde et Skema, der faas ved Henvendelse til Kontoret i Palægade 3, og som vedlægges Andragendet.

Indsamlingen

til den i „D.H. og K.M.-T.“s Nr. 24/1906 omtalte Kollega har givet følgende Resultat:

Kjøbenhavn. Chr. Ingvoldsen 2,00, H. P. Jensen 1,00, Gertsen 1,00, H. C. Andersen 1,00, C. Wulff 1,00, H. Norman Sørensen 2,00, Johs. Jacobsen 1,00, Eiler Schibler 2,00, Høok 2,00, Victor Jensen 2,00, Herlev Møller 5,00, Georg S. Salomonsen 1,00, Carl Christensen 4,00, N. Nielsen 5,00, Afr. Andersen 2,00, Vilh. Hansen 2,00, H. P. Hansen 5,00, L. W. 2,00, Kock 1,00, Holck Smith 2,00, G. R. 5,00, *Esbjerg.* Broder Søren 2,00, Flere Esbjerg Kolleger 12,00, En Kollega 1,00. *Hjørring.* Hjørring Afdeling 10,00, C. H. 2,00, A. Ipsen 1,00, H. Hein 1,00, A. Andreasen 1.00 *Skanderborg.* I. P. J. 2,00, N. N. og P. T. 2,00, En Kollega 2,00. *Kolding* Afdeling 10,00. *Frederikshavn.* L. Klitgaard 2,00, J. Jensen 2,00, S. West 2,00. *Vejle.* H. Been 2,00. *Grenaa* Afdeling 2,00. *Odense.* Albert Andersen og Carl Nielsen 5,00, Odense Afdeling 9,00. Ialt Kr. 119.00.

Undertegnede takker paa det hjærteligste paa den trængende Kollegas Vegne, og kan nu oplyse, at disse Penge tildels klarede ham over de vanskelige Forhold.

H. P. Hansen jun., Aagade 94.
Georg Reich, Svejgaardsvej 2, Hellerup.

Engageringsvæsenet.

Til et jydsk Svineslagteri søges en ung Mand, kyndig i Afskibningsforhold og Bogholderi. Kundskab i Engelsk og helst Tysk. Vedkommende maa være en hurtig og sikker Arbejder. Tiltrædelse snarest, senest 1ste Marts. Gage 1200 Kroner. Henvendelse til Centralorganisationens Engageringsbureau, Ægirsgade 51, Kbhvn. L.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested,* Esbjerg.

Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, 2. Kjøbenhavn Ø.

„D. H-. & K.-M. Tidende“s Redaktion: Kjøbenhavn. Redaktør *Vilh. Hansen,* Kronprinsesse Sofies Vej 23.

„D. H.- & K.-M. Tidende“s Ekspedition: Kjøbenhavn. Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H-. & K.-M. Tidende“s Annonceekspedition: Kjøbenhavn. Heinegade 5. L.

Agitationsudvalgene:

Kjøbenhavn og Omegn. Formand (fung.) *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L.

Sjælland og Lolland-Falster: Formand *Chr. Dreyer,* Slagelse.

Jylland: Formand *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, Aalborg.

Fyen: Formand *C. Møller,* Kongensgade 13, Odense.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.

Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Ægirsgade 51. Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).

Formand (fung.) *Chr. Wulff,* Heinegaae 5. L. Kasserer: *Carl Christensen,* Ægirsgade 51, L.

Vore Lokaler i Vintermaanederne er i *„Alsterpavillonen“*, Vester Boulevard. Møde hver Onsdag Aften.

Isenkram- og Galanterimedhj. Organisation. Formand: *J. Madsen,* Mariendalsvej 48, 3. Kasserer: *H. C. Andersen,* Nansensgade 96, 1.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *H. P. Hansen jun.*, Aagade 94. Kasserer: *Chr. Wulff*, Heinegade 5. L.

Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag d. 22. Februar Kl. 9 i Alster-Boulevard Pavillon, Vester Boulevard.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Formand, 2 Bestyrelsesmedlemmer og 1 Revisor. 4. Eventuelt.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *G. Reich,* Strandvej 147, Hellerup. Kasserer: *H. P. Jensen*, Ole Suhrsgade 2, 2.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Magrethevej 21, Hellerup. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Jylland.

Aarhus. Formand: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24. Kasserer: *Th. Nielsen,* Museumsgade 6, 2.

Det lokale Agitationsudvalg har i forrige og indeværende Maaned arrangeret nogle Møder for Medhjælperne i Isenkrambranchen. Møderne, der ere afholdt i „Handels- og Kontoristforeningen“ kunne vel ikke opvise særlig stærk Tilslutning, men Antallet af organiserede Kolleger i ovennævnte Branche er dog forøget med 11 nye Medlemmer.

Efter de Oplysninger, der er tilgaaet Redaktionen, synes Agitationsudvalget i Aarhus her at have iværksat en systematisk Brancheagitation, der, naar den fortsættes, antagelig vil spores i Afdelingens Medlemsprotokol.

Grenaa. Formand: Kommis *Johan Sørensen.* Kasserer *S. J. Kirkegaard.*

Foreningens Lokaler er ved Herr P. Andersen og ere aabne for alle Kolleger hver *Tirsdag* Aften. Den samme Aften afholdes Diskussionsmøde, hvortil alle Kolleger have Adgang og kunne deltage i Diskussionen.

Vort Vinterprogram er nu snart gennemført. Den 10. ds. begyndte Besøgene paa de industrielle Virksomheder og fortsættes herefter. 8-Lukningen mislykkedes, men genoptages nu, efter at der foreligger Svar ang. Lukketid fra samtlige Handlende og Brugsforeninger i Oplandet. Den 25. November afholdtes en Solonskydning, som gav et godt Overskud. Der har været afholdt en Oplæsning og flere følger efter, ligesom der agtes afholdt et Foredrag. Der afholdes Bal en af de nærmeste Dage; det vil forhaabentlig blive vellykket. Til et Sprogkursus har der allerede indtegnet sig saa mange, at det kan gennemføres. Agitationsudvalgets Arbejde har skaffet lidt Fremgang. Til de ugentlige Diskussionsmøder har der altid været god Tilslutning, med Undtagelse af en enkelt Gang, dog skulde det glæde mig og sikkert mange andre om ikke alene de, der møder til Møderne ville deltage en Del mere i Diskussionen, men endnu mere vilde det glæde mig, om disse Mødeaftener kunne blive noget, som enhver Kollega længtes efter og satte Pris paa at overvære. Hertil maa der fremfor alt Interesse, og ingen god Kollega maa være uinteresseret; thi da modarbejder han indirekte vor Bevægelse, fordi vi netop skal naa Resultaterne ved Arbejde, men i dette Arbejde maa Interessen gøre sig gældende ellers er Arbejdet spildt.

Johan Sørensen.

Randers. Formand: *M. P. Willumsen*, Nordregrave 6. Kasserer: *P. C. Nielsen-Junge,* Nørregade 2.

Søndag den 3. ds. afholdt Foreningen sin aarlige Stiftelsesfest paa Skydepavillonen ved en Fællesspisning med paafølgende Bal. Ved Festen, der havde ret god Tilslutning, herskede en munter og fornøjelig Stemning.

Ordinær Generalforsamling afholdes *Onsdag den 20. ds.* Aften Kl. 8½ paa Hotel Rosen med følgende Dagsorden: 1. Dirigentvalg. 2. Formandens Beretning. 3. Kassereren fremlægger Regnskabet. 4. Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer. 5. Valg af 2 Suppleanter. 6. Eventuelt.

D'Herrer Medlemmer anmodes indtrængende om at møde alle.

Skanderborg. Formand: Bogholder *Ove W. Sørensen.* Kasserer: Forvalter *N. Nielsen Tornsberg.*

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes paa Hotel Skandinavien Mandag den 18. Februar 1907 Kl. 8¾ med følgende Dagsorden: 1. Valg af Formand. 2. Valg af et Medlem til Bestyrelsen i Stedet for Kommis Dehs, som bortrejser. 3. Valg af Annoncerepræsentant. 4. Eventuelt.

Medlemmerne bedes give talrigt Møde. *T.*

Øerne.

Helsingør. Formand (fung.) Kommis *J. Christensen,* „Ankerhus“.

Samsø. Formand: Kommis *Chr. Licht*, Tranebjerg. Kasserer: Kommis *N. Fristed*, Onsbjerg.

Den fuldstændige Fortegnelse over Centralorganisationens Afdelinger fremkommer den 1ste April.

DEN SORTE TAVLE.

Manufakturmedhjælpernes Organisation, Kjøbenhavn har slettet *Peter Sander* (Nr. 383) Fiolstræde 15, St. paa Grund af Kontingentrestance.

E. Schibler, p. t. Kasserer.

„Store nordiske Fagskole for Vindues-Dekoration",

H. SCHMAHL, Vesterbrogade 35, København B.
(Eneste Dekoratør hos Firmaet CARL J. SCHIØNNING Højbrohus).

Eneste originale Fagskole for Vindues-Dekoration i Skandinavien,
som bliver ledet af en professionel Dekoratør og hvor Undervisningen gives efter 15 Aars egen Erfaring.

Undervisning i Lakskrift. **Forlang Prospekt.**

Avertér i **Abonnér paa**

DANSK HANDELS- OG KONTOR-MEDHJÆLPER-TIDENDE

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.
(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

EKSPEDITION:
Hr. V. Zwicki,
Jacob Danefærdsvej 6. København V.

REDAKTION:
Hr. Vilh. Hansen,
Kronprinsesse Sofies Vej 23.
København F.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
1ste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

Husk altid
at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos
Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

SKANDERBORG
V. Christensen's
Barbér & Frisørstue,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

Køb hos de Averterende!

ODENSE

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,
Fotograf,
Dronningensgade 5. Telf. 1157.
Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

„NERO" FODTØJ.
VESTERGADE 44.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

HOTELLER

JERNBANEHOTELLET
Slagelse
anbefales. **Andreas Hansen.**

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

Skaf Centralorganisationen nye Medlemmer!

HERNING.
Hotel VESTJYLLAND
GODE VÆRELSER **FORTRINLIGT KØKKEN.**
M. PETERSEN.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Hotel „Spangsberg",
ESBJERG,
anbefales. *N. Jensen.*

Klip ud!

Skaf et Medlem!

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under
CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Prise. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

AALBORG.
Adolph Møllers *Ur- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16.**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

100,000
Billig **Blickensderfer** Godt
Skrivemaskine.
MARINUS M. SCHULTZ,
Ene-Udsalg. Aalborg.

AALBORG.
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

HJØRRING. HJØRRING.
Agnes Petersen,
Torvet, Hjørring.
anbefaler:
Underbeklædning, Kraver, Flipper, Manchetter, og Humbug.
Absolut billigste Priser.

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.

1ste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt 1ste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet **„THOR"**
RANDERS
anbefales.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler
kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

O. M. OLSEN, Skomagermester,
St. Mikkelsgade, Slagelse.
Stort Lager af færdigt Fodtøj, smukt Haandarbejde efter Maal. Reparationer udføres.

C. V. OBELS

UDSALG.

SLAGELSE.

Lager en gros & en detail af
Fabrikkernes anerkendte Røgtobakker og Cigarer samt Skraatobakker.

Barbersalonen

i Jærnbanehotellet anbefales de ærede Handels- & Kontormedhjælpere. **C. CHRISTENSEN.**

Husk

at købe Deres Forbrug i **Hatte, Kravetøj, Skjorter, Slips m. m.** hos
EINAR NYLANDER, Slagelse.
Specialforretning i **Herrelingeri** *samt* **Hattemagasin.**
Obs! Lager af færdige *imprægnerede Gummi-Regnfrakker, Overfrakker* og *Habitter.* Leveres efter Maal. Elegant Snit, og ekstra godt forarbejdet.
— Telefon 321 —
Leverandør til Varelotteriet.

HERNING

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

FORLANG TILBUD

ABONNÉR

PAA

DANSK H. & K. M. TD.!

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisationens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. Th. Overgaard, „Hermes".
Grenaa: Hr. Kommis Joh. Sørensen.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Kommis Frode Pedersen.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Kommis P. Clemmensen.
Nibe: Hr. Kommis Vald. Schlüter, Vægger. St.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Roskilde: Hr. Oluf Andersen, Raadhustorv 6.
Silkeborg: Hr. Bogholder Jens Jensen.
Skanderborg: Hr. Kommis Chr. Dehs.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7, KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 5. 1. Marts 1907. 7. Aargang.

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ“,
Østersøgade 32, Københavns.
Separate Værelser. Telefon 7913.

Øvre Rhinske
Forsikringsselskab
i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier.
Gunstige Forsikringsvilkaar.
Kulant Skadesregulering.
Dygtige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON 239.
Indleveringslokale:
Algade 11. Telefon 976.

Berlitz School“,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's
pr. Pd.
Surinam Chokolade Kr. 1,60
Caracas do. „ 1,40
Trinidad do. „ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse „ 2,00
sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte-
og Bundtmager.
ESBJERG.

C. W. OBELS
Cigar- og
Tobaksfabrikker.
AALBORG.

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas
hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes 10 pCt. paa alle
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl“ Guldsmedegade 23, Aarhus.
Telefon 1950. Telefon 1950.
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
1ste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøj og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs
Chokolader
er
delikate til Spisebrug.
Telefon Tagensvej Elleve.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. W. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Hvor trykkes „D. H.- & K.-M. Tid.“
?

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

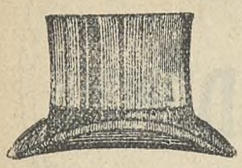
Centralorganisationens Engageringsbureauer:

KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere
Kontor Nygade 6, 3. S. Telefon 1424.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

ESBJERG.
VALDM. NIELSEN.
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.
Andreas Kyster & Søn,
Adelgade,
FODTØJ
i stort smagfuldt Udvalg.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. *Telefon 282.*
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— **KR. E. PETERSEN** —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Cafe „NATIONAL", Esbjerg
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
HAVE MED VERANDA.

Der er **intet Valg,**
thi **Worning & Petersens**
Xeroformsæbe,
til 25 Øre Stykket
har forlængst baaret Sejren hjem!

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Støt vore Averterende!

SKANDERBORG.
JENS OVERGAARD
anbefaler sit righoldige Lager af moderne *Paletot- Habit- Benklæde- og Veste-Stoffer.*
Altid det Nyeste i Habit, Huer, Kraver, Slips, Underbeklædning etc.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.
BRUUNSGADE 14. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Lille Torv 4. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden skør og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

SKANDERBORG.
Peter Sørensen
SKOMAGER,
anbefaler sit righoldige Udvalg af Fodtøj i mange Facons samt St. Petersborg Galocher, Slepper, Filt og Balfodtøj.
Reparationer udføres hurtigt og med Akuratesse.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklænding.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1 Hjørring

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 263).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

BUNDTMAGER, ODENSE.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

MUSIK.
Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

Vindues-Dekoration
bør De læ,e hos
THORKILD HANSEN & CO.
Absalonsgade 16. København V.
Uddannet ca. 500 Elever.
Fineste Referancer. Forlang Prospekt.
Grundlagt 1901.

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama- Livs- Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 5. 1. Marts 1907. 7. Aargang.

Principal og Lærling.

Med Interesse har jeg læst „Johns" Artikel i Nr. 2 af „D.H. & K.M.-T" om Principal-Pligtfølelse. Han hævder ganske rigtigt, at Principalerne forsømmer de Pligter, de har overfor deres Lærlinge, forsømmer de Pligter, enhver Principal paatager sig den Dag, han tager en ung Mand i Lære, og hvilke Pligter han burde have i Tanker hver eneste Dag i de Aaringer, Lærlingen staar under hans Forsyn. — De fleste Principaler tænker desværre kun paa at udnytte deres Lærlinge, presse saa meget Arbejde som muligt ud af dem for det Vederlag, der ydes dem — enten det nu er tarvelige Kost- og Logiforhold eller et knapt tilmaalt Penge-Vederlag.

Efter at en ung Mand har staaet 4 Aar i Lære, er han ofte ikke kommen videre end til at kunne ekspedere en Smule; han har ingen af de Kundskaber, enhver ung Handelsmand er nødt til at være i Besiddelse af, hvis han vil komme frem i den Konkurrencens haarde Tid, vi lever i. Men hvorledes skulde han ogsaa være kommen til disse Kundskaber? Under det meste af sin Læretid har han maattet gaa i By, køre med Trækvogn eller ogsaa udrettet andet Karlearbejde hjemme i Butik eller paa Lager. Forretningens Bogføring har han aldrig haft noget med at gøre, og dog er Bogføring noget, enhver udlært Kommis burde være ganske fortrolig med. Men desværre er saa mange blottede for Kundskab til dette Fag. Muligvis har de i Handelsskolen faaet Undervisning heri, men efter en lang Dags haardt Arbejde, og naar de unge Mennesker, efter maaske at have maattet nedsvælge deres Aftensmad i et Par Minutter, kommer et Kvarters Tid for sent, er de kun daarlig oplagt til at modtage nogen Undervisning.

Handelsskolen er en god Institution, mange har stort positivt Udbytte af den, men det er dog den praktiske Øvelse og Færdighed, det kommer an paa her i Livet. Kun naar Handelsskole og Principal Haand i Haand i god Forstaaelse arbejder sammen om den unge Mands Oplæring, er det først, at Handelsskolen faar sin rette Betydning.

„John" skriver i sit Stykke: „Der er kun faa Principaler, der indser Nytten af, at Lærlingene faa lært noget, og det er dog i Sandhed nødvendigt, naar Lærlingen, hvad ofte er Tilfældet, kun har modtaget den elendige Landbyskoles fordummende Undervisning."

Det, „John" der skriver, vilde jeg gerne have Lov til at gøre en Bemærkning til. Haarde Ord, forekommer det mig at være. Ikke det han siger om Principalernes ringe Forstaaelse, men det er Ordene „elendige Landsbyskole", „fordummende Undervisning", der falder mig for Brystet.

At vore Landsbyskoler skulde være saa elendige, og at den Undervisning, der gives dér, skulde være saa meget mere fordummende end den, man modtager i Kommuneskolerne i Byerne, tillader jeg mig at betvivle. Selvfølgelig, vi er jo endnu ikke naaet til Idealet af vort Skolevæsen, saadan som det burde være, men ellers kan man nok sige, at gennemgaaende er den Undervisning, der nu til Dags gives i vore Skoler, saavel i By som paa Land, rigtig god. Man kan ikke andet end indrømme, at der i vore Dage gøres meget for at forbedre Skolevæsenet, og det er kun at haabe, at dette maa fortsættes i den gode Retning, man er inde paa.

At de unge Handelsmænd, der er udgaaede fra Landsbyskoler, ikke skulde være lige saa godt forberedte til Handelsskolens Undervisning som de andre, troer jeg ikke. Det tyder det dog heller ikke paa, da det gerne er de unge Mennesker, der ude fra Landet kommer ind til Byernes Latin- og Realskoler, der opnaar de fineste Resultater.

„John" har derimod Ret i, at mange Principaler stiller sig uforstaaende og uinteresseret overfor Handelsskolen. De tænker som saa: I vore unge Dage gik vi ikke paa Handelsskole, og vi kommer dog godt gennem Verden med de Kundskaber, vi har, saa kan de unge Mennesker nu vel ogsaa slaa sig igennem uden Handelsskolen. Dette er en fuldstændig forkert Tankegang. Tiden kræver mere af os unge Handelsmænd, end den gjorde af vore Fædre og Forfædre. Tilmed er der en Ting til, man maa tage i Betragtning, og det er, at den Uddannelse, de nuværende Principaler fik, da de var i Lære i Butik og paa Kontor, var — tror jeg — mere alsidig, end den de unge Mennesker nu til Dags modtager.

Hvad de nuværende unge Handelsmænd desværre ikke kan modtage ad praktisk Vej, maa de indhente ved at lære det teoretisk.

Hvad skal der gøres for at Principalerne kan faa Øjnene op for de Pligter, de har overfor deres Lærlinge og for at de opfylder dem?

Det beror mest paa Forældrene. Disse maa, naar de sætter deres Børn i Lære, stille deres Krav, og mod den Principal, der ikke opfylder sine Pligter, maa der fra Samfundets Side hæve sig høje Røster.

Under de nuværende Forhold bliver Tilstandene sikkert ikke bedre. Naar en Lærling eller hans Forældre vover at knyende det gærne med, at de modtager den Besked fra Principalen, at den unge Mand kan rejse, Principalen kan faa 10 for 1 til Lærling i hans Sted. Og det véd man jo hvad vil sige for en ung Mand at komme af Lære i Utide. Han bider da hellere Tænderne sammen i Harme og finder sig i det Aag, Forholdene byder ham.

Det er det gale ved det, der er altfor stor en Overflod af Handelslærlinge. Forældrene synes det er saa nemt, naar deres Børn er konfirmerede, da at anbringe dem i Købmandslære, hvor de straks kan faa Kost og Logi. — Og saa tænker de ikke saa nøje over, om det virkelig er en god Læreplads, tænker ikke over, at den Tid, hvor den unge Mand skulde lære noget, maaske tildels bliver spildt.

Det er ikke Kvantiteten af unge Handelsmænd men Kvaliteten, som det kommer an paa og som vi mest trænger til. Der maa arbejdes for at man faar Øjnene op herfor.

Og arbejdes maa der, for at vor Handelsstand maa komme til at bestaa af oplyste Mænd, der er sig saavel sine Pligter som sine Rettigheder fuldt ud bevidste.

Dan.

Kolonialmedhjælperne og Dyrtiden.

I lang Tid og vel stærkest i den sidste Tid hører man stadig Tale om Prisstigninger paa de forskellige Livsfornødenheder. Men samtidig er man jo ogsaa Vidne til, at der fra saa godt som alle organiserede Funktionærer og Arbejdere fremsættes Krav om højere Lønninger, for derigennem at kunne tage Kampen op med Dyrtiden. Der gives dog enkelte Fag, som Dyrtiden rammer ved større Udgifter uden at deres Indtægter forøges. Blandt disse indtager Handels- og Kontormedhjælperne en fremragende Plads. I det efterfølgende skal jeg beskæftige mig lidt med Kolonialmedhjælperne som det Fag hvis Løn og Arbejdsvilkaar jeg bedst kender, og ved nogle Eksempler søge at paavise, at Kolonialmedhjælpernes Løn i adskillige Aar kun er gaaet meget lidt frem og i de sidste Aar vel endogsaa helt er stagneret.

Hvorledes Kolonialmedhjælperne lønnes.

Jeg tiltraadte min første Plads som udlært Medhjælper her i Kjøbenhavn i 1901, og for en meget lille Løn. Jeg fratraadte Pladsen i 1903, men har stadig haft Lejlighed til at følge Medhjælpernes Lønvilkaar i denne Forretning. I Tidsrummet 1903—1907 har der været ansat 3 forskellige Medhjælpere. Disse Medhjælpere arbejder stadig for den samme Løn, som jeg fik for 6 Aar siden. Et andet Eksempel: For ca. 4 Aar siden blev en Medhjælper ansat i en større Materialforretning, hans Kollega, som fratraadte Pladsen, havde en Løn paa 45 Kr. om Maaneden og fri Station; først nu efter ca. 4 Aars Forløb er han naaet op paa den samme Løn. Vedkommende Medhjælper er 28 Aar. Et tredje Eksempel: 1ste Januar 1906 blev en ny Medhjælper ansat i en mindre Forretning til den svimlende Løn af 25 Kr. om Maaneden og fri Station; nu fra 1ste Januar 1907 er hans Løn 28 Kr. om Maaneden! Det lyder utroligt, at

nogen Principal vil byde sin Medhjælper en Lønforhøjelse af 3 Kr. pr. Maaned, men det er ikke desto mindre fuldt ud korrekt. Og endelig et fjerde og sidste Eksempel: Gennem en Annonce i „Berl. Tid." søgtes en Medhjælper til en større Kolonial- og Materialforretning. Lønnen var averteret til 35 Kr. om Maaneden og fri Station. Paa denne Annonce indløb siger og skriver 56 Billetter og blandt Ansøgerne var der flere Medhjælpere imellem 25 og 30 Aar. Jeg kunde nævne flere Eksempler som disse. Ved Samtaler med mange af mine Kolleger er jeg ogsaa blevet bestyrket i min Formodning om, at der ingen Lønforhøjelser finder Sted for Kolonialmedhjælpere, der arbejder under Kost- og Logisystemet, skønt Lønningerne er saa usle som de er. Det er sikkert, at adskillige Medhjælpere arbejder for en Løn af 25 Kr. om Maaneden og en Mængde Medhjælpere arbejder for 30 a 35 Kr. maanedlig.

Hvor Kost- og Logisystemet ikke hersker.

For Medhjælperne, som modtager hele deres Løn i Kontanter, er Forholdene lidt bedre; men langt fra tilfredsstillende, desuden gælder dette kun for ca. 25 pCt. af samtlige Kolonialmedhjælpere i Kjøbenhavn. Lønnen her varierer noget; 70 Kr. er vel det mindste, der bydes. De fleste har 80 a 90 Kr., nogle kommer op paa 100 og ganske enkelte endnu lidt højere. Gennemsnitslønnen vil, for at drage en Sammenligning, ikke overstige hvad Sporvognsfunktionærernes Begyndelsesløn andrager. Det er endda kun tilsyneladende, da vor ugentlige Arbejdstid andrager 75 à 85 Timer. Funktionærernes Arbejdstid er derimod kun 60 Timer. Tilmed har de Pensionsret, gratis Uniform o.s.v., og Medhjælperen har desuden ofret 4 Aar paa sin Uddannelse.

Lønstigning og Lønreduktion.

Aarsagen til de daarlige Vilkaar er jo Mangel paa Sammenhold. Saaledes som Forholdene er nu, bestemmer Principalen alene Lønnen. Medhjælperen siger kun Ja og Amen, og er taknemmelig til, for at faa en Plads omend Lønnen er aldrig saa lille. Naar han saa endelig har skikket sig til Principalens Tilfredshed og i Løbet af et Par Aar har bragt Lønnen 5 à 10 Kr. op pr. Maaned, saa daler den uvægerlig ned til den oprindelige Sats igen, saasnart en ny Medhjælper indtager hans Plads. En saadan Lønforhøjelse gavner altsaa kun den enkelte og er tilmed kun forbigaaende.

Almindelig Lønforhøjelse for alle Fagets Udøvere som Følge af Dyrtid eller fordi Udviklingen har ført med sig, at Medhjælperne i Lighed med andre Fag kunne forbedre deres Livsvilkaar, finder ikke Sted, og meget lidt eller slet intet taler for, at det vil ske i nogen nær Fremtid.

Sociale Følger.

Dyrtiden vil jo i Almindelighed mærkes mest i en Husstand paa flere Personer, og man kan derfor ikke sige, at Kolonialmedhjælperne hører til dem, der mærker Prisstigningen følelsigst, da de kun har dem selv at sørge for. Gifte Kolonialmedhjælpere er nemlig rene Undtagelser, og nægtes kan det ejheller, at der hører lidt mere end almindeligt Mod til at gifte sig paa de nuværende Lønninger. Hører Medhjælperne saaledes ikke til dem, der mærker Dyrtiden mest, undgaar de dog ingenlunde at føle dens Virkninger; thi med de karrigt tilmaalte Lønninger, de har, skal der naturligvis ikke meget til, for at bringe Underskud i det maanedlige Budget.

At Medhjælperne selv bære Skylden for de daarlige Vilkaar, de lever og virker under, er jo sagt dem saa tidt, men kan dog ikke siges ofte nok. Sikkert er det, at ingen Klasse af Mennesker — faguddannede og ikke faglærte — kan interessere sig saa lidt eller stræbe mindre henimod at forbedre deres Kaar end netop Kolonialmedhjælperne. Thi i Stedet for at søge at skabe sig en Livsstilling som Medhjælper lader de deres bedste Ungdomsaar gaa hen uden at røre en Finger for at bedre de elendige Vilkaar, som de selv er i højeste Grad utilfredse med, naar de bliver ældre.

Naar undtages de som bliver Principaler gaar de over i andre Erhverv, for om mulig dér at skabe sig den Livsstilling, som deres egen Dumhed og Sløvhed umuliggjorde dem at opnaa i deres eget Fag.

Kolonialmedhjælperne og Organisationen.

Det er trist, at den Medhjælperorganisation, der nu i flere Aar har eksisteret her i Landet og det store Arbejde, der er udfoldet af Organisationens Ledere, ikke har vundet mere Tilslutning og Paaskønnelse hos den store Mængde af Medhjælpere. Aar efter Aar er gaaet hen uden at Handelsmedhjælperne har faaet Øjnene op for hvad andre Organisationer har udrettet for deres Medlemmer. Gid da denne Sløvhedens Tilstand snart maa høre op og Medhjælperne lære at indse, at de ikke alene har Pligter men ogsaa Rettigheder; først og fremmest simpel Menneskerettighed til at forbedre deres daarlige Lønvilkaar. Gid de snart vilde indse, at dette kun kan ske ved Sammenslutning, — ved Organisation. Naar Medhjælperne naar saa vidt vil de med Virkning kunne fremsætte deres Krav, og jeg tror tillige, at vore Principaler, som jo kommer fra Medhjælpernes Rækker, da vil faa mere Sympathi for og Forstaaelse af de Krav, som stilles til dem af vor Organisation.

Johannes Gertsen, Kjøbenhavn.

Bedre og bestemtere Lønninger.

Tiden er inde, hvor hver alvorligt tænkende Handels- og Kontormedhjælper kan lægge sig dette vort første Programpunkts Betydning og Berettigelse paa Sinde. Thi der er Dyrtid i Landet og ikke mindst vi Medhjælpere med de forud fastsatte Maanedsgager mærker de stigende Priser.

De dyre Tider er det staaende Samtaleemne i Medhjælperhjemmene, og et Emne, der i den senere Tid bestandig vender tilbage i vor Tidendes Spalter.

Pengenes svindende Købeevne kan mærkes ubehageligt nok paa de store Indtægter; men særlig mærkbar bliver den for de Hundredtusinder med de smaa Indtægter. Og Medhjælperne i Almindelighed høre til de Mange.

Skønt sysselsatte i Handelen og øvede i at købe, kalkulere og sælge Varer har Medhjælpernes store Gros endnu ikke lært at vurdere den eneste gangbare Vare, som de besidder, — deres Arbejdskraft. Derfor sælger de den oftest altfor billigt, mange Gange til en meningsløs, lav Pris. Ofte ikke engang mod rede Penge, men mod Naturalydelser, der yderligere trykker Prisen og sætter Nutidsmedhjælperen tilbage til Tilstande, der vel kunde være gode og gængse for et Hundrede Aar siden, men nu er ligesaa afvigende fra de moderne Arbejdsforhold som Postmakken fra Dampfærgen.

Og nu den anden og langt den største Del af Medhjælperstanden, der faar Lønnen udbetalt i Landets Mønt! Taget under ét er Gennemsnitsindtægten for alle Danmarks Handels- og Kontormedhjælpere ca. 800 Kr. aarlig. Det er langt ringere end den gennemsnitlige Aarsløn for de faglærte Arbejdere. — Undersøger man Enkelthederne finder man et Utal af Tilfælde, hvor den Mand, der arbejder paa Kontoret eller bag Disken, og af hvem man kræver ubetinget Paalidelighed og Forretningsinteresse, i hvis Haand det ofte ligger at tilføre en Virksomhed betydelig Avance igennem et Arbejde, der spænder over en lang og elastisk afgrænset Arbejdsdag, — at denne Mand lønnes langt ringere end Pakhusarbejderen, Arbejdsmanden eller Fabriksarbejderen i den samme Virksomhed. Af disse Lønarbejdere fordres der vel Akkuratesse under Udførelsen af deres Gerning, men der stilles sjældent de Forhaandskrav til dem som til „Medarbejderen" i Forretningen, og deres Arbejdstid har sin bestemte Grænse, deres Overtid honoreres med 50 eller 100 % Tillæg, medens Medhjælperens Overtimer betragtes som en Selvfølge, der ikke behøver Godtgørelse.

Hine Arbejdere faar sikkert ikke for meget for deres Gerning, men deres Organisationer har evnet at højne deres Indtægter, — derimod faar den uorganiserede, slet lønnede Medhjælper, der endda maa ofre adskilligt mere paa sin Garderobe end Arbejdsmanden og Fabriksarbejderen, alt for lidt for det samfundsnyttige Arbejde, han udfører.

Alle organiserede Fag søge at regulere Lønningerne ved Fastsættelse af en Minimalløn. Ogsaa Butikernes og Kontorernes Arbejdere maa kræve Indførelse af en Mindsteløn og ved Indmeldelse i Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger virke for en Reform i vort første Programpunkts Aand: *Bedre og bestemtere Lønninger.*

Socialpolitiske Anliggender.

Vore Andragender indbringes i Rigsdagen.

Det vedtoges — som tidligere meddelt — ved det sidst afholdte Hovedbestyrelsesmøde at søge vore Andragender om en lovmæssig Regulering af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdstid, Siddepladser for Butikspersonale, Lærlingevæsenet, Understøttelse til ubemidlede Handelsskoleelever samt Foredrag i Provinserne indbragt i Rigsdagen.

Andragenderne ere nu indbragte i Folketinget af Kommandør Bluhme (Esbjerg) og er de førstnævnte to Spørgsmaal henvist til Udvalget for Andragender.

Konkurrenceklavsuler.

Centralorganisationens 2den ordinære Kongres i Esbjerg vedtog, som det vil erindres, at optage som Programpunkt: „Lovmæssigt Forbud mod Konkurrenceklavsuler". Formanden har nu udsendt Opfordring til Afdelingerne om at samle det størst mulige Materiale til den Agitation, der agtes indledet mod de nævnte kontraktmæssige Baand, der paalægges Medhjælperne i mange Tilfælde.

Afdelingsbestyrelserne og Medlemmerne anmodes derfor om at indsende saadanne Kontrakter i Afskrift, der indeholder den Art Bestemmelser; thi — som det hedder i Cirkulæret — „det er nødvendigt at kunne fremlægge et fyldigt Materiale til Belysning af dette Spørgsmaal, om hvis Eksistens de færreste af Lovgiverne har nogen Anelse".

De indsendte Oplysninger, Navne osv., ville naturligvis blive behandlede med al mulig Diskretion.

8-Luknings-Loven.

Indenrigsministeren har endnu ikke funden Anledning til i Folketinget at fremsætte sit mere end aargamle Forslag om lovbestemt Butikslukning og der er kun ringe Udsigt til at de foreliggende Forslag, Betænkninger og Andragender, vedrørende dette Anliggende vil komme til Behandling i denne Rigsdagssamling.

Da der har været rigelig Tid til at afæske alle mere eller mindre interesserede Parter et Svar angaaende det oprindelige ministerielle Forslag vækker den Ligegyldighed, der tilsyneladende vises fra Regeringens Side overfor dette fra saa mange Sider stærkt udtalte Ønske, almindelig Utilfredshed, og nedennævnte Udtalelse, der fornylig enstemmig er vedtaget af en Forsamling af kjøbenhavnske Detaillister, peger da ogsaa i samme Retning:

„Til Regeringen og Rigsdagen!
Da Utilfredsheden med de nuværende Forhold er stigende, og Interessen for „8-Lukning ved Lov" er i stærk Vækst mellem Handelsstandens Medlemmer, saa anmoder en meget stor Forsamling af Vesterbros Handlende (samlet til Møde i Vesterbros Detailhandlerforening Torsdag den 7de Febr. 1907) herved *enstemmigt* den høje Regering og Rigsdag om, at Forslag til „8-Lukkelov" maa blive fremsat og vedtaget i denne Rigsdagssamling".

Denne Resolution er senere ved en Deputation overbragt Indenrigsministeren og samtidig indbragt i Folke- og Landsting.

Formanden beretter.

Maanedsberetning for December og Januar.

Centralorganisationens Formand har under 16de Februar udsendt den sædvanlige Beretning om Virksomheden, denne Gang omfattende de to ovennævnte Maaneder.

Agitationen har paa Grund af Decembertravlheden væsentlig været begrænset til Aarets første Maaned, dog er der i den første Beretningsmaaned afholdt offentlige Møder i Præstø og Kolding, med henholdsvis Hovedkassereren og Redaktøren som Talere. Mødet i Præstø resulterede i en Del Medlemmer til den direkte Afdeling, og vil det muligvis senere lykkes at faa oprettet en særlig Afdeling for denne By med Omegn. — Mødet i Kolding var, som tidligere refereret, velbesøgt og meget livligt. — Fra Formandskontoret i Esbjerg er udsendt det af Hovedbestyrelsen affattede Opraab til vore uorganiserede Standsfæller om Tilslutning til vor Organisation. Samtidig med disse Opraab har Afdelingerne modtaget Brevkort til Brug ved Indmeldelser. De fleste Afdelinger har begyndt Udsendelsen af Opraabene.

Januar Maaned karakteriseres ved Fremgangen paa Øerne. Afdelinger oprettedes paa Samsø paa de stedlige Kollegers eget Initiativ, endvidere i Holbæk, Roskilde og Helsingør efter Indledningsforedrag af Chr. Ingvoldsen og — sidstnævnte Sted — Vilh. Hansen.

Iøvrigt kan Beretningsperioden opvise *Personskifter* blandt vore Tillidsmænd, idet Formændene i Skanderborg og Kolding paa Grund af Bortrejse har nedlagt deres Mandater. De to dygtige og mangeaarige Forkæmpere for den faglige Bevægelse, Joh. Petersen, Kolding og Ove W. Sørensen, Skanderborg, hvoraf førstnævnte har etableret sig, ere imidlertid afløste af Kolleger, der utvivlsomt vil og kan arbejde videre i Forgængernes Aand. Endelig har Forretningsanliggender tvunget det kjøbenhavnske Agitationsudvalgs Formand, Hovedbestyrelsesmedlem Georg Reich, til Mandatnedlæggelse som Formand for nævnte Udvalg. Heldigvis bliver denne Mandatnedlæggelse dog kun af kortere Varighed, idet R. til Foraaret atter vil overtage Formandsposten. I Stedet for R. fungerer Chr. Wulff, en af de mest kendte og interesserede af Centralorganisationens kjøbenhavnske Medlemmer, som Agitationsudvalgets Formand.

Som meddelt andet Sted i Bladet er *vore Andragender* indsendt til Folketingsmand Bluhme, der havde lovet at indbringe dem i Rigsdagen.

Formanden har endvidere til Hovedbestyrelsens Medlemmer udsendt Udkast til Forslag til Love og Regler for Handels- og Kontormedhjælpernes *Arbejdsløsheds- og Understøttelseskasse*, en Sag, der navnlig vil blive gjort til Genstand for grundig Drøftelse og Beslutning i den nærmeste Fremtid.

Endelig har Formanden efter Anmodning fra Redaktøren ladet foretage Afstemning om „D. H. & K. M. T."s Deltagelse i *den internationale Udstilling* af Fagblade og Tidsskrifter. Forslaget blev enstemmigt vedtaget.

Under Kost- og Logisystemet i England.

V.

„Gadedøren lukkes Kl. 11, om Lørdagen Kl. 12. Gassen slukkes 15 Minutter senere. Enhver, der har Lys efter den Tid, vil blive afskediget."

„— — For at komme 5 Minutter for sent hjem en Bøde paa en Shilling, et Kvarter for sent ingen Bøde, men lukket ude for Natten".

Disse to Regler, der er meget almindelige for Manufaktur-, Ekviperings- og Klædemagasiner, betyder i Praksis det samme. „Gassen slukkes —" — og „lukket ude for Natten" er simpelthen to Udtryk for det samme. Men at denne Laasning af Gadedøren er fordømmelig i højeste Grad, skulde man dog tro var indlysende, fra hvilket Standpunkt man end kan se Sagen, Principalerne har dog Ansvar, og der findes absolut ingen Undskyldning for at tvinge unge Mænd eller Damer til at opholde sig i Gaderne om Natten.

Lad Straffen for at komme for sent være Afskedigelse, Retten til at komme ind kan ikke bestrides. For et Par Aar siden blev dette Forhold forandret hos Whiteley's Lim., idet en ung Dame, der var kommen 10 Minutter for sent og derfor var bleven tvungen til at vandre rundt i Gaderne om Natten, den følgende Morgen rejste en harmfuld Protest mod en saadan Behandling og forlangte sin Afsked.

Nu skulde man jo tro, at der blev undersøgt, om de i Kasernerne boende Funktionærer var hjemme, men dette er ingenlunde Tilfældet, Principalernes moralske Ansvar strækker sig kun til at beordre Døren lukket Kl. 11, og Følgen er, at en stor Del Damer og endnu flere Mænd ikke er hjemme om Natten.

De lave Gager, de uhyggelige Boligforhold og den daarlige Paavirkning har gjort mange unge Piger til et let Bytte for Storbyens Fristelser. De unge Piger, der ofte som meget unge er komne i Forretningen, er vel i Førstningen bleven forskrækkede over, hvad de hørte og saa, men efterhaanden er de bleven vante dertil, og de har begyndt at le ad det og har endt med at efterligne.

Der kan her tilføjes, at mange af de flotte Dagdrivere fra Picadilly ved Lukketid plejer at drive om ved de store West-End Firmaer, der beskæftiger unge Piger, for atsøge Lejlighed til at knytte Forbindelser med dem.

„En Kendsgerning er det", sagde Præsident Morris i en for nogen Tid siden i Liverpool holdt Tale, „at mange unge Damer i forskellige Huse ikke kan klæde sig paa den Maade, de gør, af deres Gager".

Under det Røre, som denne Tale fremkaldte, læste man i Bladet „New Age" følgende:

„— Chefen for et stort og fint Hus i West-End har den Vane at tilbyde unge Damer, der ansøger om en Ansættelse og kræver en vis Løn, Halvdelen eller højst de to Trediedele af den ringe Løn, der forlanges, med den afskyelige Tilføjelse: De ved vi indrømmer Dem Gadedørsnøgle, og at vi ikke er strenge, hvis De kommer en halv Times Tid for sent om Morgenen".

Naar man sammenligner disse Forhold med de Forhold, som Walter Scott har beskrevet i „The Fortunes af Nigel",*) hvor Principalen er som en Fader med alle en Faders Forpligtelser, maa man rigtignok udbryde: „Ak, hvor forandret!"

Det turde være overflødigt at bemærke, at mere end talrige Udsagn godtgør, at de, der lever udenfor Systemet, bor bedre, lever bedre og vælger bedre Omgang end de, der maa leve under det kun af Principaler lovpriste System.

Internationalt Rundskue.

—o—

ARBEJDRTIDEN I ITALIEN.

Arbejdstiden i de norditalienske Handelskontorer er almindeligvis kortere og bedre reguleret end i Nordevropa. Om Vinteren er Kontortiden fra Kl. 9 Morgen (i enkelte Tilfælde Kl. 8½ eller Kl. 8) til Kl. 5—6 eller — men sjældent — til Kl. 7 Aften. Om Sommeren begyndes og sluttes der i Reglen en halv Time tidligere. Middagspavsen andrager 1—2 Timer og falder ved 11—12 Tiden, hvorfor den almindeligvis benyttes til at indtage et lettere Maaltid, medens man derimod benytter Tiden efter Kontorlukning til Indtagning af Hovedmaaltidet (Præsoto). Sommerferien varer i Reglen 15 Dage. — Arbejdstiden er ofte noget længere hos de — især i Mailand værende — tyske og svejtsiske Forretningsindehavere, hvorfor der ogsaa tales om en „Orario d. tedeschi" (tysk Arbejdstid).

7-LUKNINGEN I ØSTERRIG.

Den østerrigske Medhjælperorganisation „Zentralverein der Kaufmännischen Angestellten Oesterreichs" har begyndt en almindelig Agitation for Indførelse af 7-Lukning. Agitationen aabnedes ved et Massemøde i Wien, hvori deltog ca. 3000 Medhjælpere og hvor Hovedtalen holdtes af Organisationens Formand *Karl Pick*. Mødet var indvarslet af Medhjælperrepræsentanterne i Wiens Købmandsgremium (en speciel østerrisk lavsmæssig Institution), og disse, der tilhører ovennævnte udpræget moderne Medhjælperorganisation, maa betragtes som det overvejende Medhjælperflertals Mænd, idet de for et Par Aar siden valgtes med ca. 7300 Stemmer mod ca. 900, der afgaves paa de allierede Harmoniforeningers Kandidater. — Indlederen skildrede i en timelang, glimrende Tale den overordentlige Betydning, den moderne Organisationsbevægelse har haft for Østerrigs og navnlig Wiens Medhjælperstand. Taleren dvælede derefter ved Arbejdstiden og paapegede de Resultater, der alt var opnaaet. Nu kunde Medhjælperne med Udsigt til en gunstig Afgørelse fremsætte Kravet om 7-Lukningen i Detailhandelen og Arbejdets Ophør Kl. 6 i Engrosforretningerne. — Den tusindtallige Forsamling vedtog enstemmig en Udtalelse i Overensstemmelse med de af Indlederen fremsatte Anskuelser.

*) Bogens danske Titel er, saa vidt jeg husker, „Nigels Hændelser".

At 7-Lukningen allerede er under Fremmarsch i Østerrig viser en Meddelelse, der umiddelbart for Redaktionens Slutning tilgaar os fra Wien, og hvorefter Forstanderskabet for Handelsgremiet i Linz har rettet en direkte Henvendelse til samtlige Forretningsindehavere i Detail- og Levnedsmiddelbranchen om at forpligtige sig til almindelig 8-Lukning. Gremiets Opfordring er selvfølgelig fremkommen paa Foranledning af Mephjælperorganisationen.

Ny Afdeling i Frederikshavn.

Fra det jyske Agitationsudvalgs Formand, Hr. *Th. Hansen*, Aalborg, har vi modtaget Meddelelse om, at der i Frederikshavn den 19. Februar er afholdt offentligt Møde og startet en ny Afdeling under Centralorganisationen.

Mødet afholdtes i „Aftenstjærnen"s Lokaler og var besøgt af ca. 50 Mennesker, hvoriblandt en Del Principaler.

Th. Hansen bød paa Centralorganisationens Vegne Velkommen og omtalte Centralorganisationen og dens Betydning for Medhjælperne samt sluttede med en stærk Appel til de mødte Medhjælperes Kollegialitetsfølelse.

Til Dirigent under den paafølgende Diskussion valgtes Bogholder *West*. Efter at Købmand *Gylding-Sabro* og Dirigenten havde anbefalet at danne en Forening under Centralorganisationen sluttede det vellykkede Møde, idet omtrent alle de mødte Medhjælpere indmeldte sig i den nye Afdeling.

Der valgtes en foreløbig Bestyrelse paa 5 Medlemmer, nemlig Bogholderne *West* og *J. Nielsen*, Kommis'erne *Schmidt*, *Andersen* og *Brøndberg*. Afdelingen tæller henimod 40 Medlemmer.

Vi byde Afdelingen hjærtelig velkommen i Rækkerne og ønske Bestyrelsen Held og Lykke med Arbejdet.

Hovedbestyrelsesmøde.

Centralorganisationens Hovedbestyrelse afholder sit første Møde i Aar Søndag den 3die Marts. Mødet, der afholdes i Handels- og Kontoristforeningens Bygning i Aarhus, behandler følgende Dagsorden: 1) Formandens Beretning. 2) Hovedkassererens Regnskabsaflæggelse. 3) Redaktørens Beretning. 4) Planlæggelse af Sommerens Arbejde, hvorunder forskellige Anliggender som Budgetforslag, Agitationen, eventuel Afholdelse af et almindeligt Medhjælperstævne og Repræsentantskabets Indkaldelse vil komme til Behandling, endvidere 5) Behandling af Forslag til Love og Regler for Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløsheds- og Understøttelseskasse samt 6) Eventuelt.

Af disse Forhandlingsemner vil særlig Arbejdsløsheds- og Understøttelseskassen samle Interessen om sig og Mødet vil sikkert anvende langt den største Tid til indgaaende Drøftelse af det af Formanden fremsatte Forslag, der allerede for over en Maaned siden er tilsendt Hovedbestyrelsens Medlemmer til Gennemsyn og Betænkning.

Aarhusmødet vil saaledes blive særlig bemærkelsesværdigt, fordi det danner Indledningen til et nyt Virkeomraaade for vor Organisation, der forhaabentlig snart i Lighed med andre faglige Foreninger kan yde sine Medlemmer økonomisk Hjælp og Støtte under vanskelige Perioder, og derigennem give Centralorganisationen større Fasthed og Styrke.

Fagblad- og Tidkrift-Udstillingen.

Som tidligere meddelt har „Foreningen af danske Fagblade og Tidsskrifter" indbudt til en international Udstilling af den periodiske Presse samt for grafisk Erhverv og Reklamekunst. — Udstillingen, der aabnes den 25de Maj i Industriforeningens Udstillingslokaler i Kjøbenhavn, tegner til at blive særdeles omfangsrig. Ogsaa „D. H.- & K.-M. Tidende" har naturligvis fulgt Indbydelsen og anmeldt sin Deltagelse, ligesom vi deltage i den historiske Udstilling, der knyttes til Hovedudstillingen.

„Foreningen af danske Fagblade og Tidsskrifter" havde iøvrigt paatænkt at kombinere ovennævnte Udstilling med en Udstilling af Arbejderbeskyttelsesmidler og sendte i den Anledning et Udvalg til de sociale Musæer i Berlin, Wien og Budapest, for at underkaste disse Indretning et nøjere Studium. Udvalgets indhøstede Erfaringer foreligger nu i et af Foreningen udgivet illustreret Skrift, der giver et Overblik over mange af de Midler, til at modvirke Farerne, som Maskinteknik, Tuberkulose, Alkohol osv. medføre for det moderne Samfunds Mennesker.

Den paatænkte Udstilling er imidlertid udsat til 1910 efter Overenskomst med „Dansk Forening for Arbejderbeskyttelse", der oprettedes efter at den førstnævnte Forening havde planlagt den kombinerede Udstilling.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).

Formand (fung.) *Chr. Wulff*, Heinegade 5. L. Kasserer: *Carl Christensen*, Ægirsgade 51, L.

Vore Lokaler i Vintermaanederne er i „*Alsterpavillonen*", Vester Boulevard. Møde hver Ønsdag Aften.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: (konst.) *Otto Ottosen*, Lombardigade 15 3, S. Kasserer: *H. P. Jensen*, Ole Suhrsgade 2, 2.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes *Onsdag den 6te Marts* Kl. 9 i „Alsterpavillonen", Vester Boulevard.

Dagsorden: 1) Forhandlingsprotokollen. 2) Beretningen. 3) Regnskabet. 4) Valg af Formand, Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter. 5) Valg af Revisorer. 6) Revision af Forretningsordenen. 7) Eventuelt.

De anmodes indtrængende om at give Møde, da vigtige Valg skal foretages.

Bestyrelsen.

Jylland.

Skanderborg. Formand: *P. Thomsen*. Kasserer: *N. Nielsen-Tornsberg*.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Mandag den 18. Februar med følgende Dagsorden: 1) Valg af Formand. 2) Valg af 1 Bestyrelsesmedlem. 3) Valg af Annonceekspedient. 4) Eventuelt.

Den fungerende Formand, P. Thomsen, aabnede Generalforsamlingen, og foreslog Kommis *Kerff* til Dirigent, hvortil han valgtes enstemmigt. Derefter foretoges Valg af Formand i Stedet for Bogholder Ove W. Sørensen, som er bortrejst fra Byen. *P. Thomsen* valgtes enstemmigt. Til Medlem af Bestyrelsen i Stedet for Kommis Dehs, og den ved P. Thomsens Valg til Formand ledigblevne Plads i Bestyrelsen valgtes Kommis'erne *H. I. Hansen* og *Schaumborg*. Til Annonceekspedient valgtes *C. I. Kerff*.

Formanden takkede for Valget, bød de nyvalgte Tillidsmænd Velkommen i Bestyrelsen og udtalte Haabet om Medlemmernes Støtte i Agitationen for Foreningens Fremgang, hvorefter den ret talrigt besøgte Generalforsamling hævedes.

T.

Øerne.

Odense. Formand: *Birger Kruuse*. Flakhaven Nr. 1. Kasserer: *J. Ulriksen*, Nørregade 79.

Foreningens Lokaler i Munkemøllestræde, staar aaben for Foreningens Medlemmer hver Dag til Kl. 12 Aften.

Halvaarlig ordinær Generalforsamling afholdes i Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11, Torsdag den *7de Marts*, Aften Kl, 8 3/4 med følgende Dagsorden: 1) Beretning. 2) Fremlæggelse af Regnskab. 3) Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer. 4) Valg af 2 Suppleanter. 5) Valg af 1 Revisor. 6) Eventuelt.

Bestyrelsen.

Samsø. Formand: Kommis *Chr. Licht*, Tranebjerg. Kasserer: Kommis *N. Fristed*, Onsbjerg.

Som tidligere meddelt her i Bladet, er her paa Samsø dannet en Afdeling af Handels- og Kontormedhjælpere under Centralorganisationen. Som første Opgave har vi stillet os at arbejde for 8-Lukningens Gennemførelse, i hvilken Anledning der om kort Tid vil blive sammenkaldt til et Møde, hvorefter vi vil henvende os til Principalerne, for at høre deres Mening. Jeg haaber vi om kort Tid vil faa 8-Lukningen indført overalt her paa Samsø, i Stedet for som nu at arbejde til sent paa Aftenen, hvad der er Tilfældet mange Steder herovre. Ligeledes haaber jeg snart at kunne tælle de endnu udenfor Foreningen staaende Kolleger som Medlemmer.

Tranebjerg, Samsø, Februar 1907.

Chr. Licht.

Slagelse. Formand: Bogholder *Chr. Dreyer*, Jernbanehotellet, Kasserer: *A. Philipsen*, Jernbanehotellet.

Mødeaften *Iste og 3die Torsdag* Kl. 8 1/2 i hver Maaned paa »*Jernbanehotellet*«.

Lørdag den 2. Februar 07 afholdt Foreningen et meget vellykket Bal. Omendskønt Tilslutningen kunde have taalt at være noget større, var Stemningen dog ypperlig.

Paa en enkelt Undtagelse nær, var da ogsaa alle enige om at have tilbragt en Del fornøjelige Timer, som i høj Grad har animeret til en Gentagelse.

Vi udtrykke herved vor Beklagelse over ikke at kunne faa en Del Kolleger fra Sorø herop, men dette lod sig af særlige Grunde ikke gøre.

W. W.

„Store nordiske Fagskole for Vindues-Dekoration",

H. SCHMAHL, Vesterbrogade 35, København B.
(Eneste Dekoratør hos Firmaet CARL J. SCHIØNNING Højbrohus).

Eneste originale Fagskole for Vindues-Dekoration i Skandinavien,
som bliver ledet af en professionel Dekoratør og hvor Undervisningen gives efter 15 Aars egen Erfaring.
Undervisning i Lakskrift. **Forlang Prospekt.**

Avertér i
Abonnér paa

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.
(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

EKSPEDITION:
Hr. V. Zwicki,
Jacob Danefærdsvej 6. København V.

REDAKTION:
Hr. Vilh. Hansen,
Kronprinsesse Sofies Vej 23.
København F.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
1ste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

Husk altid
at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos
Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

SKANDERBORG
V. Christensen's
Barbér & Frisørstue,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

ODENSE

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,
Fotograf,
Dronningensgade 5. Telf. 1157.
Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

NERO **FODTØJ.**
KLAREGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

HOTELLER

JERNBANEHOTELLET
Slagelse
anbefales. **Andreas Hansen.**

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

Skaf Centralorganisationen nye Medlemmer!

HERNING.
Hotel VESTJYLLAND
GODE VÆRELSER
FORTRINLIGT KØKKEN.
M. PETERSEN.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Hotel „Spangsberg",
ESBJERG,
anbefales. *N. Jensen.*

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Køb hos de Averterende!

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.
I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Prise.. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

AALBORG.
Adolph Møllers *Ur- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16.**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

100,000
Billig **Blickensderfer** Godt
Skrivemaskine.
MARINUS M. SCHULTZ,
Ene-Udsalg. Aalborg.

AALBORG.
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

HJØRRING. HJØRRING.
Agnes Petersen,
Torvet, Hjørring.
anbefaler:
Underbeklædning, Kraver, Flipper, Manchetter, og Humbug.
Absolut billigste Priser.

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.

Iste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt Iste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler
kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

O. M. OLSEN, Skomagermester,
St. Mikkelsgade, Slagelse.
Stort Lager af færdigt Fodtøj, smukt Haandarbejde efter Maal. Reparationer udføres.

C. V. OBELS

UDSALG.

SLAGELSE.

Lager en gros & en detail af
Fabrikkernes anerkendte Røgtobakker og Cigarer samt Skraatobakker.

Barbersalonen

i Jærnbanehotellet anbefales de ærede Handels- & Kontormedhjælpere. **C. CHRISTENSEN.**

Husk

at købe Deres Forbrug i **Hatte, Kravetøj, Skjorter, Slips m. m.** hos
EINAR NYLANDER, Slagelse.
Specialforretning i **Herrelingeri** *samt* **Hattemagasin.**
Obs! Lager af færdige *imprægnerede Gummi-Regnfrakker, Overfrakker* og *Habitter.* Leveres efter Maal. Elegant Snit, og ekstra godt forarbejdet.
— Telefon 321 —
Leverandør til Varelotteriet.

HERNING

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

FORLANG TILBUD

ABONNÉR

PAA

DANSK

H & K M TD!

Under-visning.

Den jydske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisatonens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. Th. Overgaard, „Hermes".
Grenaa: Hr. Kommis Joh. Sørensen.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Kommis Frode Pedersen.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Kommis P. Clemmensen.
Nibe: Hr. Kommis Vald. Schlüter, Vægger. St.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Roskilde: Hr. Oluf Andersen, Raadhustorv 6.
Silkeborg: Hr. Bogholder Jens Jensen.
Skanderborg: Hr. Kommis Kerff.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 6. 15. Marts 1907. 7. Aargang.

Remington Skrivemaskine
er den bedste
og derfor den mest udbredte.

ENEFORHANDLER:
L. KRISTENSEN,
27, Vestergade — Kjøbenhavn K.
Telefoner: 6033 og 6034.

Tabt 1000 Kr.

aar De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ“, Østersøgade 32, København. Separate Værelser. Telefon 7913.

Øvre Rhinske
Forsikringsselskab
i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier.
Gunstige Forsikringsvilkaar.
Kulant Skadesregulering.
Dygtige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg ◇ ◇ ◇
◇ Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON 239.
Indleveringslokale:
Algade 11. Telefon 976.

Berlitz School“,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte=
og Bundtmager.
ESBJERG.

C. W. OBELS
Cigar- og
Tobaksfabrikker.
AALBORG.

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas
hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes 10 pCt. paa alle
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl“ Guldsmedegade 23, Aarhus.
Telefon 1950. Telefon 1950.
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
1ste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøj og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs
Cacao
Analyseret af Prof. Steins Laboratorium.
Telefon Taga Elleve.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. W. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Hvor trykkes „D. H.- & K.-M. Tid.“
?

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere
Kontor Nygade 6, 3. S. Telefon 1424.
Optager Medhj. udenfor Foreningen.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

ESBJERG.
VALDM. NIELSEN.
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.
Andreas Kyster & Søn,
Adelgade,
FODTØJ
i stort smagfuldt Udvalg.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. *Telefon 282.*
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Cafe „NATIONAL", Esbjerg
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
HAVE MED VERANDA.

Der er **intet Valg,**
thi **Worning & Petersens**
Xeroformsæbe,
til 25 Øre Stykket
har forlængst baaret Sejren hjem!

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings
Compagni.
Største Udvalg,
billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Støt
vore Averterende!

SKANDERBORG.
JENS OVERGAARD
anbefaler sit righoldige Lager af moderne *Paletot- Habit- Benklæde- og Veste-Stoffer.*
Altid det Nyeste i Habit, Huer, Kraver, Slips, Underbeklædning etc. Paraplyer, Stokke, Rejsetæpper m. m.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso,
Assuranceforretning.
BRUUNSGADE 14. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Lille Torv 4. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden skør og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

SKANDERBORG.
Peter Sørensen
SKOMAGER,
anbefaler sit righoldige Udvalg af Fodtøj i mange Facons samt St. Petersborg Galocher, Slepper, Filt og Balfodtøj.
Reparationer udføres hurtigt og med Akuratesse.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265)
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant.
Moderate Priser

MUSIK.
Undertegnede anbefaler sig herved ti de ærede Foreninger og Selskaber me saavel større som mindre Bestillinger pa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

Vindues-Dekoration
bør De læ,e hos
THORKILD HANSEN & CO.
Absalonsgade 16. København V.
Uddannet ca. 500 Elever.
Fineste Referancer. Forlang Prospekt.
Grundlagt 1901.

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama- Livs- Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 6. 15. Marts 1907. 7. Aargang.

Fra Centralledelsen.

Hovedbestyrelsesmødet i Aarhus.

Centralorganisationens Hovedbestyrelse afholdt sit ordinære halvaarlige Møde i *Aarhus* den 3die Marts.

Den fuldtallig mødte Hovedledelse fandt sig denne Gang stillet overfor et særligt omfangsrigt Arbejdspensum, der dog blev grundigt gennemgaaet i en ca. 8 Timers Forhandling. Iøvrigt prægedes dette vort andet Hovedbestyrelsesmøde efter Esbjerg-Kongressen af Fremgangen i det forløbne Tidsrum siden sidste Møde, en Fremgang, der ikke alene kendetegnes ved Forøgelsen af Medlemsantal og Afdelinger, men tillige af en glædelig Fremgang i Centralorganisationens finansielle Stilling. Det er da ogsaa denne jævne og sikre Fremdrift i vor Bevægelse og det deraf følgende økonomiske Rygstød, der afgiver Baggrund for det nye og for vor Organisations Fremtid overordentlig vigtige Virkefelt, som affødte en omfattende og interessant, almindelig Drøftelse ved Hovedbestyrelsesmødet. Det af Formanden fremsatte Forslag om en Arbejdsløsheds- og Understøttelseskasse for Handels- og Kontormedhjælpere fandt i al Almindelighed Hovedbestyrelsesmedlemmernes Tilslutning, men man begrænsede Behandlingen af det vidtrækkende og af mange Enkeltheder sammensatte Anliggende til en Generaldebat, og lod derefter Forslaget gaa i Udvalg, for allerede i næste Maaned at give Sagen en endelig Behandling med efterfølgende Beslutning ved et ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde.

Efterfølgende refererende Fremstilling af Hovedbestyrelsesmødet vil imidlertid give Medlemmerne et Overblik over Mødets Forhandlinger og Resultater.

FORMANDENS BERETNING.

Vort agitatoriske Arbejde.

Formandens Beretning omfattede Tiden siden det ultimo September 1906 afholdte Hovedbestyrelsesmøde, og altsaa den Aarstid, hvor det organisatoriske Arbejde har de bedste Chancer. Delingen af Øernes Agitationsudvalg havde vist sig gavnlig, — i hvert Fald for det sjællandske Distrikt. Her var der dannet flere Afdelinger (Kallundborg, Holbæk, Roskilde, Helsingør og Næstved), og selv om enkelte af disse ikke gik uskadt gennem Børnesygdommene og atter maatte opløses paa Grund af Mangel paa egnede Kræfter, var der dog paa hvert af de paagældende Steder sikret Centralorganisationen en trofast Medlemsstab, der ligesom efter Mødet i Præstø foreløbig maatte henføres til den direkte Afdeling, indtil der var skabt Betingelser for en betydelig og levedygtig Forening. Samsø havde ligeledes faaet sin Afdeling. — Det fynske Agitationsudvalg havde ikke arrangeret noget Møde, men Udvalgsmedlem *Chr. Karlsen,* Holstenhuus, mente det muligt at faa Afdelinger dannet i Rudkjøbing og Svendborg, ligesom Formanden efter Indbydelse skulde holde et Foredrag i Middelfart.

De jyske Afdelingers Antal var nylig forøget med Frederikshavn og Oprettelse af Afdelinger forberedtes i Skive og Horsens. Der var afholdt adskillige offentlige Møder og Branchemøder af flere Afdelinger. Hovedstadens organiserede Medhjælpere havde indenfor Beretningsperioden afholdt en Række mindre Møder, og disse i Forbindelse med de fornævnte Agitationsmøder havde tilført Centralorganisationen flere Hundrede nye Medlemmer.

Et af Midlerne i det agitatoriske Arbejde har det Opraab været, som man havde besluttet at udsende i et stort Oplag. Denne Henvendelse til vore uorganiserede Kolleger er anvendt i stor Udstrækning af Afdelingerne, der synes at være tilfredse dermed.

Vore Andragender til Rigsdagen

angaaende Understøttelse til ubemidlede Handelsskoleelever og Foredrag i Provinserne var, som tidligere meddelt, indbragt i Tinget af Folketingsmanden for Esbjerg. Meget tyder paa, at der er gode Betingelser for disse Andragenders Bevilling og Formanden kommenterede disse Oplysninger med Udtrag af Indenrigsministerens Tale i Folketinget den 18de Januar. Imidlertid var det Ministerens Agt kun at yde Understøttelse til Handelsskoleelever, der frekventerer 2—3 Aars Kursus, hvorved Bevillingens Betydning forringes i væsentlig Grad. Naturligvis er der fra vor Side sket Henvendelse, for at faa Bevillingen udstrakt til ogsaa at omfatte almindelige Kursus.

De kommunale Vedtægter.

Konflikten mellem Esbjerg Byraad og Indenrigsministeren angaaende den af Byraadet affattede Vedtægt for Børn og unge Menneskers Arbejde (herunder Handelslærlinge) foranledigede Formanden til en Omtale af denne Sags hidtidige Forløb. Ministeriet maa erkende, at Esbjerg-Vedtægten er i Samklang med Lovens Bestemmelser, men det „skønner" imidlertid ikke at kunne sanktionere Vedtægten. Naar den Art ministerielle „Skøn" bliver til Praksis, vil den i Forvejen sparsomme Beskyttelseslovgivning blive ganske illosorisk, og det er derfor af stor Vigtighed for fremtidige lignende Tilfælde, at Byraadet fastholder sit Krav om kommunalt Selvstyre.

Organisation og Socialpolitik.

Den kommunale Vedtægts Skæbne og Regeringens Stilling til Butikslukningsloven belære os om ikke at stille store Forventninger til de socialpolitiske Resultater, der kunne opnaas i den nærmeste Fremtid. Det gælder derfor om at rette Blikket mod det egentlige faglige Arbejde og de nødvendige Midler til at give vor Organisation en saadan Fasthed, at vi ved dens Hjælp kan opnaa de faglige Reformer, som aldrig eller kun med Langsommelighed vindes ad Socialpolitikens Vej. — Forslaget angaaende Oprettelsen af en ny Institution under Centralorganisationen indeholdt i en vis Henseende Midler til at styrke den som faglig Organisation, og vilde i al Almindelighed bevirke, at Svingninger i Medlemstallet blev undgaaet.

Vor Administration

omtalte Formanden nærmere med særligt Henblik paa de i sin Tid indførte Skemaer til maanedlige Indberetninger fra Afdelingerne vedrørende Medlemsantallet, Restancer, Omflytninger, Pengesager og iøvrigt vedrørende den almindelige administrative og faglige Virksomhed. Det maatte i høj Grad dadles, at enkelte Afdelinger havde undladt, endog nægtet, at give disse Oplysninger, under Henvisning til, at Lovene ikke udtrykkelig hjemlede Beretningsmeddelelse i den angivne Form. Formanden kritiserede denne Mangel paa Samarbejde mellem Hovedledelse og Afdelinger, og beklagede de divergerende Anskuelser, der var kommen til Orde blandt Hovedbestyrelsens Medlemmer angaaende dette Punkt. Imidlertid var det absolut nødvendigt for Organisationens sunde Udvikling og en ordnet Administration, at Beretninger indsendtes fra alle Afdelinger. Hovedledelsen (in casu dens Formand) burde til enhver Tid have et Overblik over de Midler, de enkelte Afdelinger raadede over, saaledes at den kunde træde hjælpende til overfor den mindre Afdeling, der ikke raader over tilstrækkelige Midler til Gennemførelse af et fagligt Arbejde.

Forskellige Anliggender.

Sluttelig omtalte Formanden Rejsestipendieudvalgets Virksomhed, det af samme afholdte Møde i Kjøbenhavn, hvor han for første Gang havde deltaget samt udtalte sin Beklagelse over en indsendt Artikel i „D. H. & K. M. T." Nr. 16 1906, vedrørende Fordelingen af Stipendier, da de deri fremsatte Synspunkter ikke var i Overensstemmelse med de virkelige Forhold. Endelig berørte han de stedfundne Personskifter indenfor Centralorganisationens Tillidshverv og nogle nær forestaaende Omflytninger, der dog forhaabentlig vilde bringe Liv i Organisationsarbejdet i andre Byer.

Formandens Beretningsaflæggelse efterfulgtes af en

DISKUSSION OM DEN HALVAARLIGE VIRKSOMHED,

hvori samtlige Medlemmer gentagne Gange udtalte sig, og som væsentlig kan henføres til de i det Efterfølgende angivne Hovedpunkter.

Engageringsvæsenet

drøftedes paa Foranledning af *Alvin Lorensen*, der gav nærmere Meddelelse angaaende denne Side af vor Virksomhed og omtalte Samarbejdet med det kjøbenhavnske Bureaus Leder, *Carl Christensen,* der havde tilstillet ham en Beretning angaaende det af C. udførte Arbejde i afvigte Halvaar. *Formanden* udtalte, at Engageringsvæsenet og — som Svar paa en fremsat Forespørgsel — det paatænkte Oplysningsbureau ikke vilde opnaa nogen gennemgribende Betydning, før de nødvendige Kræfter vare disponible til at sætte disse Institutioner i System og yde et stort, personligt Arbejde for deres Fremme. Antagelig vil den projekterede Understøttelses- og Arbejdsløshedskasse medføre, at vi inden altfor lang Tid kan raade over de paagældende Funktionærer. Indtil da maa Engageringsvæsenet ledes under de samme Former som hidtil.

Butikslukningsloven

gav Anledning til en indgaaende Forhandling, hvori *A. Andreasen* stærkt fremhævede Nødvendigheden af, at Afdelingsarbejdet blev forceret for denne Reform, at der herskede almindelig Misfornøjelse med, at Lovforslaget endnu ikke var fremsat i Rigsdagen og at Formanden (eller Hovedbestyrelsen) burde dirigere det Agitationsarbejde, der skulde udfoldes af Afdelingerne med Hensyn til dette og andre faglige Spørgsmaal. — *Chr. Ingvoldsen* kritiserede, at Formanden ikke allerede havde taget Initiativet til en almindelig Agitation for Butikslukningsloven, der netop dannede et udmærket Basis for vort Arbejde udadtil.

Lærlingenes Arbejdstid.

Under en Forhandling om Esbjerg-Vedtægtens Skæbne, paapegede *A. Andreasen*, at man burde søge Lærlingelovens Bestemmelse angaaende Lærlingenes Arbejde indtil Kl. 9 Aften strængt overholdt. Overtrædelser af denne Bestemmelse burde paatales i ethvert Tilfælde, der kom til Afdelingernes Kundskab, ligesom man burde foranledige, at Politimyndighederne fik Paalæg om at paase at Loven overholdtes. — *Chr. Ingvoldsen* udtalte sig med Skepsis om de Beskyttelseslove, der gav de kommunale Raad Indrømmelser. Sligt er — med Esbjerg-Affæren in mente — det rene Humbug, naar Ministeriet uden videre kan omstøde Byraadsvedtagelser, der holder sig paa Lovens Grund. Vi maa vogte os for den Art Indrømmelser og i vor Agitation vise Medhjælperne hvad saadanne Bestemmelser er værd i dansk Socialpolitik. — Efter en yderligere Debat og Gensvar fra Formanden, vedtoges enstemmig følgende af A. Andreasen foreslaaet Udtalelse:

> „Hovedbestyrelsen retter en Henvendelse til Justitsministeren om at paalægge Politimestrene at paase, at den i Lærlingeloven indeholdte Bestemmelse om at Lærlinge ikke maa beskæftiges efter Kl. 9 Aften overholdes".

Det paalagdes Formanden nærmere at formulere denne Henvendelse.

Lærlingeloven.

De af Arbejdsraadet indhentede Betænkninger vedrørende Lærlingelovens Revision er i sin Tid tilstillet Indenrigsministeriet, hvor samtlige Aktstykker vedrørende Revisionen endnu beror uden at nærmere Oplysninger er tilgaaet Offentligheden. Dette Anliggende gav Anledning til grundig Drøftelse, hvorunder *Vilh. Hansen* stærkt ankede over den Form, hvori Arbejdsraadets sidste Beretning behandlede Centralorganisationens Betænkning. Man lærte deraf, at lignende Betænkninger maa udarbejdes paragrafvis og ikke som sket var begrænsende sig til en almindelig Kendelse over den foreliggende Sag. Betragtet fra et Medhjælperstandpunkt savnede Arbejdsraadets Betænkning den nødvendige Grundighed, Upartiskhed i Stoffets Behandling og den Sagkundskab, som maa forudsættes hos en saadan Institution. De paa Foranledning af „De samvirkende Fagforbund" valgte Arbejdere skulle antagelig varetage Lønarbejderinteresser, men den Stilling som Arbejdsraadet havde indtaget til Esbjerg-Vedtægten og nærværende Anliggende dokumenterede, at disse „Arbejderrepræsentanter" ihvert Fald ikke havde Forstand paa eller Interesse for at varetage Handelens og Kontorernes Lønarbejder-Interesser. Der var al Grund til at søge Medhjælperspørgsmaalet behandlet indenfor Raadet gennem sagkyndig Repræsentation. — Disse Anskuelser vandt Tilslutning fra flere Medlemmer og Diskussionen afsluttedes med en Replik af Formanden, hvori denne bemærkede, at Arbejdsraadet var gaaet ud af denne Sag med et moralsk Nederlag, og at vi jo ingenlunde endnu havde sagt det sidste Ord i Sagen.

Da maanedlige Indberetninger.

Chr. Ingvoldsen hævdede, at Formanden ved sit angaaende Maanedsberetningerne udsendte Cirkulære, havde grebet ind paa Hovedkassererens Omraade, og at denne kunde give ham den væsentligste Del af de ønskede Oplysninger til enhver Tid. Angaaende denne Sag udspandt der sig iøvrigt en lang Meningsudveksling, hvori samtlige Medlemmer — dog særlig Formanden og Hovedkassereren — deltog. Man enedes sluttelig om en foreløbig Ordning af dette Anliggende ved Vedtagelse af følgende ved *A. Andreasen* stillet Forslag:

> „Formanden indhenter Maaneds-Indberetningerne som hidtil, indtil Forretningsudvalget har behandlet Sagen i et Møde, og hvis Enighed ikke opnaas forelægges Sagen paa næste ordinære Hovedbestyrelsesmøde".

Agitationsudvalgenes og Afdelingernes Virksomhed.

Vald. Pedersen omtalte det jyske Agitationsudvalgs Arbejde, der lod en Del tilbage at ønske. Aarsagen hertil skyldes navnlig, at de kommunale Tillidshverv, som Udvalgets Formand beklæder, kun har levnet ham ringe Tid. Iøvrigt udtalte V. P. sin Tilfredshed med det Arbejde, der var udfoldet i Afdelingerne og de opnaaede Resultater. I lignende Retning udtalte Chr. Ingvoldsen sig, idet han gav en nærmere Fremstilling af det sjællandske Udvalgs Virksomhed. — Foranlediget af nogle kritiske Bemærkninger vedrørende Forretningsgangen henviste Formanden — ligesom netop anført — til at hans Byraadsmandat og dermed forbundne Hverv i den senere Tid havde optaget ham meget, — og at det ikke var uden Risiko, at Organisationens ledende Mænd modtog offentlige Tillidshverv. *Reich* udtalte Ønsket om, at de kjøbenhavnske Afdelinger kunde faa Andel i den forventede Bevilling paa Finansloven til Foredrag om commercielle Emner, men Formanden henviste til, at den omtalte Bevilling kun omfattede Provinserne.

Der førtes endelig nogen Forhandling angaaende det faglige Arbejde i Afdelingerne og enkelte nye Opgaver, som Afdelingerne eventuelt kunde optage paa deres Arbejdsplan. Dog fandt man ikke Tidspunktet inde til bindende Beslutninger vedrørende de omforhandlede Anliggender.

Den af Formanden aflagde Beretning godkendtes, hvorefter Mødet gik over til Dagsordenens 2det Punkt.

HOVEDKASSERERENS REGNSKABSAFLÆGGELSE.

Finansiel Fremgang.

Chr. Ingvoldsen forelagde det sidste Kalender-Halvaars Regnskab, der ligesom det foregaaende Regnskab viste en glædelig og betydelig Fremgang i Centralorganisationens finansielle Stilling, — og sluttede med det største Overskud, der endnu er opnaaet ved vore Halvaars-Afslutninger. Hovedkassereren gennemgik og kommenterede de enkelte Poster, men beklagede, at en endelig Afslutning ikke havde været mulig, da Annonceopgørelserne stadig indgik forsinket.

En tidligere Afslutning af Regnskabet og en Omforandring af Annoncevæsenet drøftedes indgaaende, ligesom Regnskabet underkastedes en kort Behandling.

Kritik af Annonceafregningerne.

Hovedkassererens Beretning viste, at der hersker en højst uheldig Langsomhed med Hensyn til Opgørelsen af Annonceregnskaberne, og dette resulterede i, at enkelte Afdelingskasserere og Annonceagenter ved at undlade at indsende de paagældende Afregninger rettidigt, havde foraarsaget, at Hovedkassereren maatte forelægge Regnskabet urevideret og uden endelig Afslutning.

Hovedbestyrelsen besluttede overfor de paagældende Restanter at *udtale sin Beklagelse over denne uheldige Forretningsgang.*

Budgetforslag.

Chr. Ingvoldsen forelagde dernæst Udkast til indeværende Halvaars Budget. Det specificerede Udkast viste et Overskud af Kr. 2200, — efter Dækning af samtlige Administrationsomkostninger, „D. H-. & M. Tid".s Udgivelse, Møder, Agitationen for nye Afdelinger osv., Rejser, Engageringsbureauerne etc. Budgettet toges til Efterretning efter en kort Drøftelse.

Hovedkassererens Kaution

gav Anledning til nogen Drøftelse, idet saavel Ingvoldsen som andre Medlemmer ansaa det for forretningsmæssigt rettest og conform med Lovenes § 12, at der med Henblik paa Centralorganisationens nuværende og fremtidige finansielle Stilling af Hovedkassereren tegnedes en Kautionsforsikring. Det paalagdes Ingvoldsen at foretage de nødvendige Skridt i denne Retning, saaledes at det førstkommende (ekstraordinære) Hovedbestyrelsesmøde kan tage den endelige Beslutning.

Af de ovennævnte Grunde maatte Regnskabets formelle Godkendelse henvises til førstkommende Hovedbestyrelsesmøde.

REDAKTØRENS BERETNING.

Vilh. Hansen gav en kort Oversigt over „D. H-. & K. M. Tidende" siden sidste Hovedbestyrelsesmøde, og udtalte sin Tilfredshed med at Trykkestedet var forandret. — Afdelingsadresserne fremkom ifølge tidligere Beslutning kun en Gang Kvartalet, hvorved der var opnaaet en betydelig Pladsbesparelse. Forøget Indhold og et aktuelt Stof karakteriserede Beretningsperioden. Der var offentliggjort ca. 100 Artikler, heraf var $^1/_3$ indsendt, Resten Redaktionsartikler. Rubriken „Fra Centralorganisationen" var reduceret til gennemsnitlig $1^1/_3$ Spalte pr. No. — En Forandring i Indholdet var forsøgt med indeværende Aargang, navnlig m. H. t. Beretningerne fra Udlandet og Behandlingen af handelshistoriske Emner, der vilde blive forøget med Artikler om Arbejdsforholdene i Udlandet. I den seneste Tid var der forsøgt at faa offentliggjort Artikler fra forskellige Kolleger vedrørende Dyrtiden og dens Indflydelse paa Medhjælperstanden.

Redaktørens Beretning affødte en kort Meningsudveksling, og et Forslag fra det kjøbenhavnske Agitationsudvalg om Offentliggørelse af de kjøbenhavnske Afdelingsadresser i hvert No. forkastedes. — Beretningen godkendtes enstemmig.

DEN FAGLIGE VIRKSOMHED I SOMMERHALVAARET.

Agitationen for 7-Lukningen.

Forhandlingerne angaaende denne Sag viste, at der var Enighed om, at det nu var vor nærmest foreliggende Opgave at rejse en Stemning for Indførelse af Butikslukning Kl. 7. — *Formanden* fremhævede stærkt denne Opgaves Betydning og gav nogle Oplysninger vedrørende Forholdene i Esbjerg; *Vald. Petersen* sluttede sig hertil med Meddelelser vedrørende Betingelserne for den tidlige Luknings Gennemførelse i Aarhus og andre jyske Byer. 8-Lukningen var imidlertid en betyd-

ningsfuld Sag for Medhjælperne paa Landet. *Reich* udtalte sig angaaende de Tendenser til tidlig Lukning, der i den seneste Tid viste sig i de større kjøbenhavnske Forretninger og paa Forslag af *A. Andreasen* vedtoges det at lade trykke Plakater med Paaskriften „Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften" til Benyttelse i Agitationen. Disse Plakater skal tilstilles Afdelingerne til videre Foranledning.

Henvendelse til Indenrigsministeren.

Chr. Ingvoldsen ansaa en Henvendelse til Indenrigsministeren angaaende Butikslukningslovens hurtige Fremme for betimelig og stillede følgende Forslag til en Udtalelse:

„Hovedbestyrelsen for Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, samlet i Aarhus til ordinært halvaarligt Møde, udtaler *sin Beklagelse* over at der endnu ikke er fremsat Forslag til den bebudede Lov om Butikernes Lukning og *sit Haab* om at dette Lovforslag maa fremkomme snarest, ihvert Fald først i næste Rigsdagssamling".

Resolutionen vedtoger enstemmig og det overlodes til Formanden at indsende den til Indenrigsministeren.

Agitationen i Almindelighed.

foranledigede en kortere Diskussion. *Lorensen* omtalte Lønspørgsmaalet som et Omraade, hvor det ikke blot med Henblik paa den nuværende Dyrtid var højst ønskeligt, om der kunde opnaas Forbedringer, men hvor der ogsaa i visse Henseender var Betingelser for at naa frem til Resultater. Udtalte sin Tilfredshed med Spørgsmaalets Behandling i „D. H-. & K. M. Tidende". — Nødvendigheden af at begrænse sig til de enkelte nærmest foreliggende Opgaver fremhævedes af flere Medlemmer, bl. a. *Reich, Vald. Pedersen* og *Vilh. Hansen*, der nærmere omtalte disse Anliggender.

ET ALMINDELIGT DANSK MEDHJÆLPERSTÆVNE.

Denne Sag havde — som *Formanden* bemærkede — været et atter og atter tilbagevendende Spørgsmaal ved de senere Hovedbestyrelsesmøder. En smuk Tanke er det at søge samlet det størst mulige Antal af danske Handels- og Kontormedhjælpere til et stort Sommerstævne paa et centralt beliggende Sted i Jylland eller paa Øerne — baade Himmelbjærget og Sorø havde været udpeget. Helst skulde det være et 2 Dages Sstævne, hvor ikke alene Organisationens Mænd, men i nok saa høj en Grad saadanne fremragende Mænd, som det maatte lykkes at interessere for Tanken, kunde medvirke ved Sammenkomstens alvorligere Del. Selv om der endnu rejste sig Vanskeligheder for Ideens Virkeliggørelse, burde man stedse skænke Sagen sin bedste Opmærksomhed.

Af den korte Forhandling angaaende Medhjælperstævnet fremgik det, at der kun herskede én Mening om Ønskeligheden af et saadant almindeligt dansk Medhjælpermøde, der ikke burde arrangeres som et Agitationsmøde og iøvrigt iværksættes saaledes, at der skabtes Garantier for et stilfuldt og fuldtud værdigt Forløb. Muligvis kunde Rejseudgifterne tilvejebringes uden større Vanskelighed ved at Medlemmerne gennem Afdelingerne sammensparede det for Rejsen og Opholdet nødvendige Beløb. Man fandt dog en foreløbig Udsættelse af Stævnet nødvendig af praktiske Grunde, medens det henstilledes til Formanden at paavirke Atdelingerne til Arrangement af de allerede enkelte Steder almindelige Fællesudflugter om Sommeren, og saaledes, at der ved disse Sammenkomster toges Hensyn til det agitatoriske Moment.

ARBEJDSLØSHEDS- OG UNDERSTØTTESESKASSEN.

Formandens Forslag.

Samtlige Hovedbestyrelsesmedlemmer havde allerede en Maaned før Mødet modtaget et af *Formanden* udarbejdet detailleret Forslag om Oprettelse af en Arbejdsløsheds- og Understøttelseskasse for Centralorganisationens Medlemmer.

Nærværende Referats knappe Affattelse forbyder os en blot nogenlunde anskuelig Fremstilling af det omfangsrige Statutforslags Indhold, der har kostet dets Udarbejder et anseligt Arbejde, og foreligger saaledes affattet, at han ved Mødet høstede fortjent Anerkendelse derfor.

Efter at *Formanden* havde gennemgaaet Forslaget, fremhævet og kommenteret dets Hovedpunkter underkastedes det samlede Forslag en særdeles indgaaende og af Medlemmerne med den største Interesse fulgt Generaldebat, der forud betragtedes som en 1ste Behandling, idet man fandt det nødvendigt først at tage de endelige Beslutninger, efter en paa et senere afholdt Hovedbestyrelsesmøde foretagen 2den Behandling.

Generaldebatten, hvori samtlige Medlemmer deltog, samlede sig især om, hvorvidt den paatænkte Institution skulde beskæftige sig med Alderdomsunderstøttelse, dennes Omfang, Forudsætninger og nærmere Bestemmelser. Endvidere Handelslærlinges Adgang til Optagelse i den almindelige Understøttelseskasse med Krav paa Kassen efter Læretidens Udløb, naar de herfor opstillede særlige Forpligtelser vare opfyldte. En projekteret af selve Understøttelseskassen uafhængig Reservefond gav — ligesom en Række andre Forslaget vedrørende Punkter — ogsaa Anledning til grundige Forhandlinger.

Lovforslaget om Arbejdsløshedskasser.

Det paa Foranledning af „Kommissionen til Overvejelse af Spørgsmaalet om en almindelig Invaliditets- og Alderdomsforsikring i Henhold til Lov Nr. 50 af 27. Marts 1903" i Rigsdagen fremsatte Forslag til en Lov om statsanerkendte Arbejdsløshedskasser omtaltes af Formanden i hans indledende Bemærkninger og blev under Generaldebatten navnlig drøftet af Forslagsstilleren, *Chr. Ingvoldsen* og *Vilh. Hansen*, der sammenholdt Lovforslagets Bestemmelser med det foreliggende Forslag. Iøvrigt fremhævedes det fra flere Sider, at sidstnævnte Forslag ikke burde gøres afhængig af Lovforslaget, der omend det principielt betød et uimiskendeligt Fremskridt, lod meget tilbage at ønske bl. a. i Retning af den Selvbestemmelsesret og Indflydelse, som der fornuftigvis burde tilkomme de interesserede Organisationer.

Forslaget gaar til 2den Behandling.

Gennen Generaldebatten blev Forslaget grundigt uddybet og dets enkelte Punkter belyst fra forskellig Side. Der raadede imidlertid Enighed om, at der i Forslaget fandtes baade principielle og praktiske Spørgsmaal, der krævede en yderligere Prøvelse, og navnlig ønskede man fra alle Sider et solidt talmæssigt Materiale som Basis for den afsluttende Behandling.

Af disse Grunde nedsattes der et Udvalg bestaaende af *Formanden, Vald. Pedersen* og *A. Andreasen* til Behandling af Forslagets talmæssige Side, og det vedtoges at foretage den 2den Behandling ved et ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde i Kjøbenhavn den 14. April.

MØDETS AFSLUTTENDE FORHANDLINGER.

Repræsentantskabet indkaldes.

Foranlediget af det for vor Organisation saa vigtige Spørgsmaal om Arbejdsløsheds- og Understøttelseskassen og af Hensyn til næste Agitationskampagnes Opgaver vedtoges det at indkalde Repræsentantskabet til Møde i Eftersommeren. — Repræsentantskabsmødet vil blive afholdt i *Kolding* den 15de September d. A.

Fagpressens Organisation.

Paa Forslag af *Vilh. Hansen* vedtoges det at lade „D. H. K. M. T." tiltræde den danske Fagpresses Organisation „Foreningen af danske Fagblade og Tidsskrifter", der omfatter de anseligste Organer indenfor Landets periodiske Presse. I denne Forbindelse gav Redaktøren nogle Oplysninger vedrørende den af nævnte Organisation projekterede Udstilling i Kjøbenhavn, hvortil „D. H. K. M. T." har anmeldt sin Deltagelse.

Forskellige Anliggender

vedrørende administrative Spørgsmaal behandledes og sluttelig vedtoges det at afholde næste ordinære Hovedbestyrelsesmøde i *Esbjerg* den 11. August.

Agitationen paa Sjælland.

Afdeling i Næstved.

I Næstved afholdtes den 28de Februar et velbesøgt Møde paa Jærnbanehotellet. Kommis *Chr. F. Johannessen* aabnede Mødet og bød Velkommen, hvorefter Kommis *J. Bøttern* valgtes til Dirigent. Paa Agitationsudvalgets Vegne talte *Ingvoldsen* og *Dreyer* for Dannelsen af en Afdeling i Næstved, hvortil Hr. Johannessen sluttede sig.

Man vedtog derefter Afdelingens Dannelse og af ca. 35 Tilstedeværende indmeldte sig 28 straks. Afdelingen konstituerede sig derpaa med en foreløbig Bestyrelse paa 7 Mand. Til Formand valgtes Hr. Johannessen, der har gjort det forberedende Arbejde, og hvem det gode Resultat i første Række skyldes. Vi haaber og venter, at Afdelingen med sin energiske og interesserede Formand i Spidsen, maa arbejde sig godt frem og snart omfatte alle Medhjælperne i Næstved.

Vi byder hermed den nye Afdeling Velkommen indenfor Centralorganisationens Rammer.

„D. H. & K.-M. T."s Distribution.

Paa given Foranledning skal vi hermed meddele, at ethvert No. af „D. H-. & K.-M. Tidende" afleveres fra Trykkeriet til Postvæsenet Dagen førend Bladet skal udkomme.

Bladene til Jylland afsendes med Aftentoget No. 53, der f. Eks. først naar Aarhus Kl. 4 næste Dags Eftermiddag, hvorfor Bladet ofte først med et Par Dages Forsinkelse kan naa at komme de mere fjærntboende jyske Kolleger i Hænde.

Alle Eksemplarer til de sjællandske Medlemmer afsendes med de først afgaaende Bureautog, og hine skal derfor — ligesom de fynske Medlemmer — ordinært modtage Blades rettidigt.

Vi indfører herefter den Praksis paa Bagsiden at angive Datoen for Bladets Aflevering til Postvæsenet, og anmoder vi samtidig Afdelinger og Medlemmer ufortøvet at reklamere overfor dette, saafremt der viser sig særlige Uregelmæssigheder i Bladets Distribution.

Af Hensyn til Redaktionens rettidige Afslutning, henstille vi hermed atter til Afdelingernes Tillidsmænd at indsende alle Manuskripter indenfor den under „Fra Centralorganisationen" angivne Tid.

Engageringsvæsenet.

En Dame søges til en fynsk Eksportforretning. Øvelse i Stenografi, Maskinskrivning og engelsk Korrespondance nødvendig. Henvendelse snarest til Engageringsbureauet, Ægirsgade 51, 2. Sal. Kjøbenhavn L.

Pladssøgende Medlemmer bedes erindre at forlange Skema.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Kjøbenhavn og Omegn.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *O. Larsen,* Stengade Nr. 18. Kasserer: *P. Schou,* Valby Langgade 68.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes Onsdag d. 6. Marts Kl. 9 i Alster-Pavillonen.

Dagsordenen er bekendtgjort i Nr. 5.

Til Dirigent valgtes O. Larsen.

1. Forhandlingsprotokollen oplæstes. 2. Formanden aflagde Beretning. 3. Kassereren fremlagde Regnskabet; efter at disse Punkter var godkendt skred man til Valg af Formand. 4. *G. Reich* kunde af flere Grunde ikke modtage Valg men vilde foreslaa *O. Larsen,* som derefter valgtes enstemmig. Af Bestyrelsesmedlemmer afgik efter Tur O. Ottosen, H. P. Jensen grundet paa Forandring i Livsstilling og J. Gertsen paa Grund af Bortrejse.

Efter en lang Diskussion valgtes til Bestyrelsesmedlemmer *O. Ottosen* (Genvalg), *Th. Petersen* (Nyvalg) og *P. Schou* (Nyvald). Til Suppleanter valgtes O. Kristiansen og A. B. Andersen. 5. Til Revisorer valgtes *L. Valhers* og *C. Kemp.* 6. Det vedtoges at forandre Ordlyden i Punkt 2 og 6 i Afdelingens Forretningsorden. Under „Eventuelt" førtes der en meget livlig Diskussion om forskellige Emner.

Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde har Bestyrelsen konstitueret sig som følgende:

Næstformand *O. Ottosen,* Kasserer *P. Schou* og *Fr. Petersen,* Sekretær.

Johann. G.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *Julius B. Grothen,* Mikkel Bryggersgade 8. Kasserer: *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L.

Generalforsamling fandt Sted den 21. Februar Kl. 9 i Café Østersø, Østersøg. Formanden Hr. *H. P. Hansen* jun aflagde Beretning. Af samme fremgik, at Medlemsantallet i andet Halvaar var forøget med 30 Medlemmer. Kassereren aflagde Regnskab som balancerede med Kr. 678,40 og udviste en Kassebeholdning Kr. 167,51. Beretning over Virksomheden i Afdelingen som over Regnskabet blev enstemmig godkendt. Den afgaaede Formand mindede i faa Ord Sekretæren, Frk. *L. Børner,* Arbejde og Interesse for Afdelingen. Den nye Bestyrelse kom til at bestaa af *Julius B. Grother,* Formand, Mikkel Bryggersgade 8, *Chr. Wulff,* Kasserer, Heinegade 5, St., Frk. *C. Lyse,* Sekretær, *Carl Christensen,* Næstformand, *H. Christensen.*

G.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Magrethevej 21, Hellerup. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Den ordinære Generalforsamling afholdes Onsdag den 20. Kl. 9½ i Alsterspavillionen.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Formand. 4. Valg af Bestyrelse og Revisorer. 5. Eventuelt.

Alle bedes møde.

Bestyrelsen.

Jylland.

Aalborg-Nørresundby: Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Danmarksgade 45, 1. (Indgang fra Gyden). Træffes fra Kl. 1—3 Eftm.

Generalforsamling afholdes Torsdag d. 21. Marts Kl. 9 Aften i Foreningslokalerne.

Dagsorden: 1) Beretning. 2) Regnskabets Fremlæggelse. 3) Eventuelt.

Bestyrelsen.

Grenaa. Formand: Kommis *Johan Sørensen.* Kasserer *S. J. Kirkegaard.*

Den *halvaarlige Generalforsamling* afholdes Tirsdag den 26. Marts Kl. 9½ med følgende Dagsorden: 1) Beretning. 2) Regnskabet til Godkendelse. 3) Plan for Sommer-Halvaaret. 4) Behandling af indkomne Forslag. 5) Valg af Formand (paa Grund af Bortrejse). 6) Valg af Næstformand (Bortrejse). 7) Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlede, maa være Formanden i Hænde senest den 20de ds.

Alle Medlemmer bedes punktlig give Møde.

Johan Sørensen.

Hjørring. Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer og Korrespondent til Engageringsbureauet: *C. Hebbelstrup,* Adr. Sagfører Kloch.

Ord. Generalforsamling afholdes Mandag den 18de Marts Kl. 9 Aften paa „du Nord" med følgende Dagsorden: 1) Beretning for sidste Halvaar. 2) Regnskabsaflæggelse. 3) Valg af en Suppleant. 4) Eventuelt. Medlemmerne anmodes om talrigt Møde.

Bestyrelsen.

Kolding. Formand: *N. C. Nielsen,* Jærnbanegade 1. Kasserer: *C. Hammer.*

Møde afholdes første Torsdag i hver Maaned paa „Hotel Kronborg".

Den herværende Afdeling afholdt Mandag den 18de Februar et Møde paa Hotel „Kronborg", hvor Formanden, *N. C. Nielsen,* talte om Nationaløkonomi, idet han kortfattet gennemgik de vigtigste Punkter i vor Samfundslære. Foreningen har fornylig afsluttet en vellykket Foredragsrække i Handels- og Vekselret og har nu paabegyndt et Kursus i Tysk.

Generalforsamling afholdes Mandag den 18de Marts Kl. 8¾ paa Hotel „Kronborg" med følgende Dagsorden: 1) Beretning fra Agitationsudvalget. 2) Regnskabsaflæggelse. 3) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de ved Lodtrækning afgaaende: N. P. Petersen og J. Grumstrup. 4) Valg af 2 Suppleanter og 1 Revisor. 5) Eventuelt.

Vi anmoder indtrængende alle Medlemmerne om at give Møde.

Bestyrelsen.

Nibe-Aars-Løgstør. Formand og Kasserer: Kommis *Vald. Schlüter,* Vægger St.

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 17de Marts Kl. 5 Efterm. paa *Aars* Gæstgivergaard med følgende Dagsorden: 1) Formandens Beretning. 2) Kassereren fremlægger Regnskabet. 3) Valg af 4 Bestyrelsesmedlemmer. 4) Valg af 1 Suppleant. 5) Eventuelt. Medlemmerne anmodes om at møde alle.

Randers. Formand: *M. P. Willumsen,* Nordregrave 6. Kasserer: *P. C. Nielsen-Junge,* Nørregade 2.

Onsdag den 28de Februar afholdtes ekstraordinær Generalforsamling paa Hotel „Rosen".

Til Dirigent valgtes ensstemmig Hr. P. Pedersen, der gav Ordet til Formanden, som aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar og noterede god Fremgang for Foreningen i sin Helhed. Derefter fremlagdes det reviderede Regnskab, der ensstemmigt godkendtes. Hr. Bogholder Krogh foreslog her at yde Foreningens Kasserer, Hr. Junge, en Anerkendelse for det store Arbejde, han i denne Egenskab havde udført for Foreningen, hvortil Generalforsamlingen ensstemmigt sluttede sig. Derefter foretoges Valg af Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de 4, der ved Lodtrækning afgik, nemlig: Formanden, Kommis Willumsen, Kommis H. Bøje, Bogholder Kolding og Kontorist Svendsen. Efter at Hr. Junge, der fremsatte Ønsket om at udtræde af Bestyrelsen grundet paa mulig Bortrejse, havde indvilget i at fungere indtil videre, genvalgtes de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer med Akklamation. Derefter foretoges Valg af Formand og efter at den hidtidige Formand, Kommis Willumsen, havde erklæret sig villig til paany at overtage denne Stilling, genvalgtes han, ligeledes med Akklamation. Som Suppleanter valgtes derefter d'Herr Kommis'er Levin og Bech Nielsen. Endelig valgtes til Udvalget for Besøg i merkantile og industrielle Virksomheder i Stedet for Hr. Drachmann, der udtraadte, Hr. Kommis P. Pedersen.

Efter forskellige Bemærkninger om Betimeligheden for at afholde en lille selskabelig Sammenkomst i Foraaret, sluttede Generalforsamlingen med et Leve for henholdsvis Bestyrelsen, Formanden, Centralorganisationen og Dirigenten.

Øerne.

Næstved. Formand: *Chr. F. Johannessen.*

Den fuldstændige Fortegnelse over Centralorganisationens Afdelinger fremkommer den 1ste April.

DEN SORTE TAVLE.

Kommis Bech, adr. Brødrene Westerbye, Bispensgade, Aalborg, er slettet som Medlem af Aalborg Afdeling paa Grund af Mangel paa Evne til at betale Indskud og Kontingent, ialt 2 Kr.

Aalborg, den 2. Marts 1907.

N. C. Nielsen, p. t. Kasserer.

Afleveret til Posthuset den 14de Marts.

„Store nordiske Fagskole for Vindues-Dekoration",

H. SCHMAHL, Vesterbrogade 35, København B.
(Eneste Dekoratør hos Firmaet CARL J. SCHIØNNING Højbrohus).

Eneste originale Fagskole for Vindues-Dekoration i Skandinavien,
som bliver ledet af en professionel Dekoratør og hvor Undervisningen gives efter 15 Aars egen Erfaring.

Undervisning i Lakskrift. **Forlang Prospekt.**

Avertér i **Abonnér paa**

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.
(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

EKSPEDITION:
Hr. V. Zwicki,
Jacob Danefærdsvej 6. København V.

REDAKTION:
Hr. Vilh. Hansen,
Kronprinsesse Sofies Vej 23.
København F.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
1ste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

Husk altid
at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos
Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

SKANDERBORG
V. Christensen's
Barbér & Frisørstue,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

ODENSE

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,
Fotograf,
Dronningensgade 5. Telf. 1157.
Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

NERO **FODTØJ.**
KLAREGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

HOTELLER

JERNBANEHOTELLET
Slagelse
anbefales. **Andreas Hansen.**

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

HERNING.
Hotel VESTJYLLAND
GODE VÆRELSER
FORTRINLIGT KØKKEN.
M. PETERSEN.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Hotel „Spangsberg",
ESBJERG,
anbefales. *N. Jensen.*

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Køb hos de Averterende!

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Prise.. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

AALBORG.
Adolph Møllers *Ur- og optiske Forretning,* **Bispensgade 16.**
anbefales alle Handels- og Kontormedhj.
Hurtig og reel Ekspedition.

100,000
Billig **Blickensderfer** Godt
Skrivemaskine.
MARINUS M. SCHULTZ,
Ene-Udsalg. Aalborg.

AALBORG.
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

HJØRRING. HJØRRING.
Agnes Petersen,
Torvet, Hjørring.
anbefaler:
Underbeklædning, Kraver, Flipper, Manchetter, og Humbug.
Absolut billigste Priser.

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.

1ste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt 1ste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet **„THOR"**
RANDERS
anbefales.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler
kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

O. M. OLSEN, Skomagermester,
St. Mikkelsgade, Slagelse.
Stort Lager af færdigt Fodtøj, smukt Haandarbejde efter Maal. Reparationer udføres.

C. V. OBELS

UDSALG.

SLAGELSE.

Lager en gros & en detail af
Fabrikkernes anerkendte Røgtobakker og Cigarer samt Skraatobakker.

Barbersalonen

i Jærnbanehotellet anbefales de ærede Handels- & Kontormedhjælpere. **C. CHRISTENSEN.**

Husk

at købe Deres Forbrug i **Hatte, Kravetøj, Skjorter, Slips m. m.** hos
EINAR NYLANDER, Slagelse.
Specialforretning i **Herrelingeri** *samt* **Hattemagasin.**
Obs! Lager af færdige *imprægnerede Gummi-Regnfrakker, Overfrakker* og *Habitter.* Leveres efter Maal. Elegant Snit, og ekstra godt forarbejdet.
— Telefon 321 —
Leverandør til Varelotteriet.

HERNING

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

FORLANG TILBUD

ABONNÉR

PAA

DANSK H. & K. M. TD!

Under-visning.

Den jydske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder **ny** 1/1 og 1/2 Aars **Kursus den 1. Maj.** Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen,
eksam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. Th. Overgaard, „Hermes".
Grenaa: Hr. Kommis Joh. Sørensen.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Kommis Frode Pedersen.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Kommis P. Clemmensen.
Nibe: Hr. Kommis Vald. Schlüter, Vægger. St.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Roskilde: Hr. Oluf Andersen, Raadhustorv 6.
Silkeborg: Hr. Bogholder Jens Jensen.
Skanderborg: Hr. Kommis Kerff.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 7. 1. April 1907. 7. Aargang.

Forlang
„Wanderer"-Cycler
og
Motor-Cycler.
Hovedoplag for Danmark:
HANS LYSTRUP.
SLAGELSE.

Tabt 1000 Kr.
har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à **35 Kr** pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ",**
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon **7913.**

Øvre Rhinske
Forsikringsselskab
i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier.
Gunstige Forsikringsvilkaar.
Kulant Skadesregulering.
Dygtige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg ◇ ◇ ◇ ◇ Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON 239.
Indleveringslokale:
Algade 11. **Telefon 976.**

„Berlitz School",
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Hvor trykkes „D. H.- & K.-M. Tid."
?
Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes **10 pCt. paa alle**
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl" Guldsmedegade 23, Aarhus.
Telefon 1950. **Telefon 1950.**
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
1ste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøj og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs Chokolader
er hædret med højeste Udmærkelse og m. Guldmedaille
Telefon Taga Elleve.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. W. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, **Esbjerg.**

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*
GRATIS
FOR D'HRR PRINCIPALER
OG
CENTRALORGANISATIONENS MEDLEMMER.
LEDIGE PLADSER BEDES ANMÆLDT.

Aalborg,
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Reesgade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere
Kontor **Nygade 6, 3. S.** Telefon 1424.
Optager Medhj. udenfor Foreningen.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

ESBJERG.
VALDM. NIELSEN.
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.
Andreas Kyster & Søn,
Adelgade,
FODTØJ
i stort smagfuldt Udvalg.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— **KR. E. PETERSEN** —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Cafe „NATIONAL", Esbjerg
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
HAVE MED VERANDA.

Der er **intet Valg,**
thi **Worning & Petersens**
Xeroformsæbe,
til 25 Øre Stykket
har forlængst baaret Sejren hjem!

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings
Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Støt
vore Averterende!

SKANDERBORG.
JENS OVERGAARD
anbefaler sit righoldige Lager af moderne *Paletot- Habit- Benklæde- og Veste-Stoffer.*
Altid det Nyeste i Habit, Huer, Kraver, Slips, Underbeklædning etc. Paraplyer, Stokke, Rejsetæpper m. m.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.
BRUUNSGADE 14. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Lille Torv 4. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden skør og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

SKANDERBORG.
Peter Sørensen
SKOMAGER,
anbefaler sit righoldige Udvalg af Fodtøj i mange Facons samt St. Petersborg Galocher, Slepper, Filt og Balfodtøj.
Reparationer udføres hurtigt og med Akuratesse.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

MUSIK.
Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**
Olaf Ryesgade 8.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Cigarer:

La Renommé	**Turf**
Amata	**Flor de Cuba-Regalia**
Reforma	**Donna Anna.**

samt øvrige Sorter anbefales
og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama- Livs- Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

BRISTOL SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

Abonnement
paa „D. H.- & K.-M. Tidende"
koster 1,50 pr. Halvaar.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 7. 1. April 1907. 7. Aargang.

Livets Hasardspil.

Medens man med den voksende Kultur har indset Nødvendigheden af, at de forskellige Værdi-Enheder som Pund, Alen, Pot osv. altid og overalt virkelig er Udtryk for den Enhed der tilsigtes, og man yderligere arbejder hen til, at de forskellige Landes Enheder skal gaa op i en og samme Enhed, saa er det anderledes med selve Værdiernes Værdimaaler: Pengene. Disse indtager den dobbelte Stilling baade at være Værdi og Værdimaaler, baade at være Varen og Betalingen.

Og dermed har vi Spillet gaaende. Porten er aabnet for Dyrtid og sløje Tider, hvor Pengene synker ned under deres normale Værdi, eller de bliver dyre; og i en Opgangsperiode, som den vi er inde i for Øjeblikket, har Pengene høj Værdi hvor de skal købes, og ringe Værdi, hvor man køber for Pengene; og Købmandens Regel, at købe i det billige Marked og sælge i det dyre, vender Spidsen nedad og tvinger Folket til at købe (Pengene) i det dyre Marked og bruge dem i det billige Marked, hvor Varer er dyre; thi ringe Købeevne eller høje Varepriser kommer ud paa et.

Men lad os for at anskueliggøre Systemet tænke os det samme Tilfælde med et Alenmaal. Hvad om dette skrumpede ind til et Mindstemaal hver Gang vi skulde købe, medens det voksede og voksede inden vi fik fremstillet det Maal af Klæde, der var Dagens Arbejde. Vi vilde med rette føle, at vi blev baade snydt og narret i hvert enkett Tilfælde; først maatte vi fremstille Værdier for mere end vi fik i Arbejdsløn, og dernæst maatte vi betale for mere end vi fik i Varer. Men galt som det synes at være naar Alenmaalet skrumper ind, saa er der dog en Grænse for hvor lille det kan blive, men ti Gange værre er det dog naar Alenmaalet vokser; thi for hver Tomme det udvider sig, kræver det mere og mere af menneskeligt Arbejde, af Energi, Kraft og Sundhed, før der bliver noget til Arbejderen selv, — og Alenmaalet vokser og vokser, mange Gange ud over sin oprindelige Længde, og hører aldrig op med at vokse, naar det én Gang er begyndt.

Det er ingenlunde den ringeste Side af det sociale Spørgsmaals Løsning, den at Menneskets stigende Kultur kræver en Reform i Møntfoden saaledes, at ogsaa dennes Værdimaaler bliver en Enhed af konstant Størrelse. Men trang vil Vejen være for slig en Forandring; thi derved vinder Arbejdet frem til sin Højheds Ret, og det besværliggøres for alle de, der nu leve af Overskudet af de manges Arbejde uden selv at yde noget, eller blot kun et Skin af Arbejde.

Men kan man ikke straks naa saa vidt som Maalet viser, saa maa man finde Udveje, saaledes at der altid bestaar et vist Forhold mellem Penges og Varers Værdi, og man maa dér i første Række tage Sigte paa det Flertal af Mennesker, hvis Kaar af Andenmand bestemmes i Form af faste Lønninger.

Under Perioder af Dyrtid svirrer det — mest i Luften — med Dyrtidstillæg, i den rigtige Erkendelse, at Manden med den faste Indtægt, saaledes som det ogsaa er Tilfældet indenfor vor Stand, i saadanne Tider har mindre i Løn end oprindelig tilsigtet og fastsat; man imødekommer det derfor ved et Tilskud; dog kun i de færreste Tilfælde, og hvor Misforholdet er mest iøjnefaldende, uden paa langt nær at udjævne Forskellen og ofte kun efter megen Kamp.

Selve Spørgsmaalet er imidlertid kun et simpelt Regnestykke, og kan løses om man vil løse det. Hvis f. Eks. man samtidig med Fastsættelsen af visse Lønninger tillige lavede en Tabel over Gennemsnitsprisen paa alle de vigtigste Næringsmidler og Livsfornødenheder; — Summen af disse Tal vilde da staa i et givet Forhold til den fastsatte Lønskala. Ved da ugentlig at føre disse Tabeller vil man Uge for Uge kunde aflæse Svingningerne i Hovedtallet. Lønnen kunde da udjævnes i Forhold hertil, med halv- eller helaarlige Mellemrum, ved atter at tage Gennemsnittet af de ugentlige Hovedsummer i Forhold til det oprindelige Tal man er gaaet ud fra. I saadanne Beregninger vilde der intet være til Hinder for ogsaa at omfatte Sæsonartikler, eller Husleje og lign., kun maatte alt saadant være aftalt i Forvejen.

Helt løses Spørgsmaalet dog ikke ad denne Vej, saasom Kapitalen alene har et helt eller halvt Aars Forspring, som aldrig vil indhentes, men regnskabsmæssig set vil Lønnen stedse være paa Højde med sit oprindelige Maal, og Dyrtidernes Virkninger vil i hvert Fald ikke ramme de faste Lønninger saaledes som Tilfældet er nu, hvor vort Arbejde er sunket i Værdi netop i Kraft af de gode Tider.

Men heller ikke for en saadan Reform, hvor logisk retfærdig den end kan synes, er der nogen overhængende Fare; thi i samme Maal, som man kommer Pengenes Værdisvingninger til Livs, kommer Arbejdet til Ære, og hvor bliver saa Livets Hasardspil af, som Livets Herrer spiller med vor Arbejdskraft og Livskaar som Indsats.

Åge Hyllested.

Principalretten og Højesteret.

Medhjælperne bør repræsenteres i Sø- og Handelsretten.

I disse Dage er der gennem Dagspressen gaaet en Meddelelse om en Retsafgørelse ved Sø- og Handelsretten, der kaster et skarpt Lys over Handels- og Kontormedhjælpernes Retsstilling og tilfulde viser Nødvendigheden af en Revision af Loven af 19de Februar 1861 (om Sø- og Handelsretten) som Overgang til det af Centralorganisationens 2den ordinære Kongres fremsatte Krav om Indførelse af faglige Voldgiftsretter.

Sagens Sammenhæng er i Korthed følgende:

I Sommeren 1905 engagerede Parfume-Grosserer P. T. Breining i Kjøbenhavn en Bogholderske med en maanedlig Gage af Kr. 60,00 (!). Overanstrængt af Forretningsarbejde blev hun syg den 1ste Februar 1906, og da hun atter mødte i Forretningen den 13de Februar meddelte B. hende, at Pladsen var optaget af en Bogholder, og at hun maatte forlade sin Plads den 1ste Marts. Bogholdersken gjorde selvfølgelig Krav paa 3 Maaneders Opsigelse subs. Gage for dette Tidsrum, men B. erklærede, at hans „Foretningskotume" var 14 Dages Opsigelse. B. konfererede imidlertid med sin Sagfører med det Resultat, at han den 14de Marts tilbød Bogholdersken de 3 Maaneders Frist, saafremt hun vilde fortsætte med Arbejdet i denne Tid. Fornuftigvis afviste hun Tilbudet under Henvisning til, at hun var opsagt og Pladsen besat.

Sagens 2det Akt udspilledes for Sø- og Handelsrettens Skranke, bag hvilken fire Dommere, deriblandt Storkøbmændene Rohde (Baadh & Winthers Eftf.) og C. A. Olesen voterede Parfumegrossereren fri for Paaklage at være under særlig Henvisning til, at Bogholdersken i Tiden mellem 13de og 28de Februar havde modtaget en Anbefaling af B., hvori denne havde nævnt 28de Februar som Fratrædelsesdagen, uden at hun havde gjort Indsigelse mod denne Ordning.

Det tredje og sidste Afsnit fandt Sted den 26de Marts. d. A. i Højesteret, der *omstødte* Sø- og Handelsrettens Dom og tilkendte Citanten 3 Maaneders Gage (180 Kr.). I Domspræmisserne hedder det, at det maa antages at have tilkommet Bogholderssken 3 Maaneders Opsigelsesfrist, og da hun ikke har godkendt den stedfundne Opsigelse med 14 Dages Varsel, vil der være at give hendes Paastand Medhold. Endelig skal B. godtgøre Bogholdersken hendes Procesomkostninger for begge Instanser. —

Sagens Gang er lærerig.

Et Tilfælde — blandt saa mange — hvor en Medhjælper efter en hensynsløs Affærdigelse søger sin Ret hævdet hos den nærmeste juridiske Instans, der imidlertid. sammensat som den er af et overvejende Flertal af Storkøbmænd, er en Institution med en altfor ensidig Betragtnings- og Afgørelsesmaade. Derfor kan det ikke undre, at denne *Principalret* voterer i Principalens Favør. *Thi Medhjælperen har ikke en eneste Talsmand bag Sø- og Handelsrettens Skranke.* Og hvor mange Medhjælpere kan som denne Bogholderske forfølge deres aabenlyse Ret, risikere Salærer og Procesomkostninger, og — med Lægmandens Skyhed for et indviklet Juristeri in mente — give sig vort forældede og langsomt virkende Retssystem i Vold?

Men selv om den forurettede Medhjælper skyder disse Betænkeligheder til Side og indanker sin Sag for vor højeste juridiske Instans, strejfer man dog Urimeligheden. Thi det bør ikke være saa, at Tvistemaal om 100—200 Kr. skal henstaa uafgjort i aarevis endsige forelægges en Domstol, der ifølge

hele sin Karakter skulde beskæftige sig med langt større og mere indviklede Anliggender. —

Den omtalte Sag viser derfor tydelig Mangelen af en særlig Domstol til Paakendelse af saadanne Stridsspørgsmaal. En Domstol, der ligeligt sammensat af Principaler og Medhjælpere, besidder den fornødne Sagkundskab, Hurtighed i Retsafgørelsen og ved et ringe Gebyr staar aaben for selv den fattigste Medhjælper. Loven om Købmandsretter, der traadte i Kraft i Tyskland den 1ste Januar 1905, opfyider netop disse Forudsætninger. Denne Lovs § 16 bestemmer, at Stridsgenstande paa mindre end 300 Mk. er inadpellable, og en tysk Købmandsret vilde i Løbet af en Uge have fældet Dom i den Sag, der her hjemme henstod uafgjort i over et Aar.

Altsaa er det værd at mærke sig den nylig afsluttede Retsstrid, naar Centralorganisationen fremsætter sit Krav om faglige Voldgiftsretter, og Sø- og Handelsrettens omstødte Dom giver samtidig vort Ønske om Medhjælperrepræsentanter i denne Ret den bedst mulige Basis.

Fra Agitationen.

Nye Afdelinger i Middelfart, Horsens, Skive og Køge.

Et veliykket Møde i Næstved.

Som meddelt i sidste No. oprettedes Næstved-Afdelingen den 20de Februar. Det foreløbige Udvalg havde indbudt Næstved-Medhjælperne til et Møde, der afholdtes den 14de Marts og samtidig havde Karakteren af en konstituerende Generalforsamling.

Mødet, der talte ca. 50 Deltagere, lededes af Kommis *Mortensen*, og Indledningsforedraget blev holdt af Udvalgets Formand, Kommis *Chr. F. Johannesen*. Indlederen paapegede Organisationens Betydning for Handels- og Kontormedhjælperne og fremdrog træffende Eksempler paa de stedlige Arbejdsforhold og de nærmest foreliggende Opgaver for den nystiftede Forening, der ikke skulde begrænse sit Virkeomraade til Næstved, men ogsaa henvende sig til Medhjælperne i Haslev, Lundby, Køng og Sandved.

Afdelingen stiftedes med 28 Medlemmer, men da dette Møde sluttedes var Medlemsantallet naaet 46, hvad der maa betegnes som et særdeles respektabelt Resultat. (Ved Redaktionens Slutning tæller Afdelingen *53* nye Medlemmer).

Angaaende Valgene, der foretoges ved den konstituerende Generalforsamling, henvise vi til Referatet andet Sted i Bladet. — Alt tyder paa, at den unge Forening har den bedste Fremtidsmulighed, ikke mindst fordi Formandsposten er overtaget af en Kollega, der utvivlsomt har baade Evne og Vilje til at lede Afdelingen med sikker Haand.

Middelfart Handels- og Kontoristforening indmeldt.

Vore Standsfæller i Middelfart, der hidtil har staaet udenfor Centralorganisationen men derimod samlet sig til selskabeligt Samvær i en lokal Handels- og Kontoristforening, havde indbudt Centralorganisationens Formand, *Åge Hyllested*, til et Møde den 10de Marts for gennem et instruktivt Foredrag om Centralorganisationens Program og den moderne Medhjælperbevægelses Opgaver at vinde Indsigt i de vigtige Standsanliggender, som man dér, som trindt om i Landet, føler er Tidens brændende Spørgsmaal for Medhjælperne.

Foreningens Formand, *A. Hansen*, aabnede Mødet og oplyste om dettes Hensigt, hvorefter *Age Hyllested* holdt sit med Opmærksomhed fulgte Foredrag, der affødte nogen Diskussion. Den indenfor Detaillistbevægelsen kendte Købmand *L. P. Jensen* udtalte sig til Dels i Tilslutning til vor Formand.

Ved en efter Diskussionens Afslutning foretagen Afstemning, viste der sig overvejende Flertal for Tilslutning til Centralorganisationen og Indmeldelsen er senere definitivt vedtaget paa en ekstraordinær Generalforsamling.

Vi hilser den ny Afdeling Velkommen i Landsorganisationen!

Ny Afdeling i Horsens.

I en Korrespondance fra Horsens dateret den 21de Marts har vi modtaget følgende Meddelelse angaaende Oprettelse af en Medhjælperforening under Centralorganisationen:

Ved et paa „Palækaféen“ i Aftes afholdt Møde med *Vald. Pedersen* som Taler og efter forudgaaende Indbydelse af *Steen-Vandborg* dannedes en ny Afdeling i Horsens med følgende Bestyrelse: *Steen-Vandborg, Chr. Broe Thind, A. L. Klitholm, Ad. Petersen, Werner Svendsen*, og Suppleanter: *A. C. Greve Rasmussen, I. Wædelse*. Afdelingen tæller nogle og tyve Medlemmer, og at dømme efter den udmærkede Stemning ved Mødet vil der ved den om faa Dage stedfindende Generalforsamling være mindst dobbelt saa mange.

Vi ønsker Horsenskollegerne til Lykke indenfor vore Rækker. Det vil sikkert vise sig, at vi har faaet de rette Folk i Ledelsen, og at vi snart vil spørge godt Nyt fra den unge Afdeling.

Skive-Afdelingens Oprettelse.

Det jyske Agitationsudvalg har tilsendt os nedenstaaende Referat af et Møde i Skive, der resulterede i Oprettelse af en Medhjælperforening i denne By:

Den 10de Marts afholdtes offentligt Møde i Skive, for at starte en Afdeling under Centralorganisationen. Mødet var besøgt af et halvt Hundrede Mennesker, hvoriblandt enkelte Principaler og Lærlinge.

Th. Hansen, Aalborg, var mødt som Taler og gjorde Rede for Centralorganisationens Maal og Virken. Han belyste ved Tal og Sammenligninger med andre Samfundsklasser Medhjælperstandens daarlige Forhold og manede kraftigt de Mødte til at slutte sig sammen i en Organisation.

Efter at bl. a. Bogholder *Alf. Andersen* varmt havde anbefalet Organisationen vedtog omtrent alle de mødte Medhjælpere at indmelde sig i en Afdeling under Centralorganisationen. Der valgtes en foreløbig Bestyrelse paa 5 Medlemmer til at varetage det fornødne herom.

Vi ønske de Skive Kolleger hjærtelig Velkommen i vore Rækker og udtale vore bedste Ønsker for Afdelingens Fremtid.

Køge Afdelingens Oprettelse.

Ved et her den 25. Marts paa Jernbanehotellet afholdt Møde dannedes en Afdeling for *Køge* under Centralorganisationen.

Der var mødt ca. 20. Kolleger, hvilke Hr. *Chr. Dreyer* bød Velkommen paa Agitationsudvalgets Vegne, hvorefter Hr. *Chr. F. Johannesen*, Næstved og *Chr. Ingvoldsen*, Kjøbenhavn talte for Oprettelse af en Afdeling. Af de tilstedeværende Medhjælpere indmeldte 14 sig straks og Afdelingen valgte derefter følgende foreløbige Bestyrelse: Isenkrammedhjælper *Oluf Hansen* (Formand), Kolonialmedhjælperne *P. Hartvig-Larsen* og *Aage Mørch*, Bogholderske *Mathilde Nielsen* og Kolonialmedhj. *Anders Petersen*. Denne Bestyrelse indvarsler først i April til konstituerende Generalforsamling.

Vi ønsker den ny Afdeling Velkommen i vore Rækker og haaber, at Centralorganisationen altid i den maa have en kraftig Støtte for sit faglige Arbejde.

Endvidere melder det jyske Agitationsudvalg:

Alt vel i Nykjøbing M.

i følgende Korrespondance, der ligesom den foregaaende Meddelelse er tilstillet os fra Udvalgets Formand *Th. Hansen*, Aalborg:

Afdelingen i Nykjøbing har i det sidste Aars Tid haft ret trange Vilkaar at arbejde under, og Centralorganisationen har da støttet Afdelingen ved at sende en Taler derop paa Hovedkassens Regning. Mødet afholdtes den 17. Marts paa Bendix Hotel. Agitationsudvalgets Formand Th. Hansen, Aalborg var mødt og omtalte kort Centralorganisationens Arbejde bl. a. for Helligdagslukningen og for 8 Lukningen.

Mødet resulterede i en halv Snes nye Medlemmer og denne Afdeling synes atter at være i god Gænge, særlig da man er sikker paa adskillige nye Medlemmer.

Vore egne Rigsdagsmænd.

Det fremgaar ikke af Referatet fra Hovedbestyrelsesmødet og jeg tør derfor nok gaa ud fra, at der heller ikke har været forhandlet om paa hvilken Maade vi bedst kunde faa en Medhjælper-Repræsentant ind i Rigsdagen ved næste Valg. Jeg anser denne Sag for at have overordentlig stor Betydning, og jeg tror ikke der kommer Fart i Medhjælperlovgivningen, før vi faar vor egen Mand til paa Tinge at tale vor Sag. Af de nuværende Rigsdagsmænd er der i hvert Fald ingen — eller saa godt som ingen — der har gjort noget nævneværdigt for at forbedre Handels- og Kontormedhjælpernes Krav, omend et lille Tilløb blev gjort ved Helligdagsloven.

Jeg er ikke blind for, at det vil have sine Vanskeligheder for at faa en Kandidat sat igennem, især da vor Forening ifølge dens Love er upolitisk, men dette at Foreningen er upolitisk, kan efter min Mening ikke være nogen Hindring for at vi ved Valget støtter os til det politiske Parti, der vil acceptere vor Kandidat i den Kres, hvor han opstilles, eventuelt ogsaa i andre Krese; deri ser jeg i hvert Fald intet lovstridigt. Thi selv at sætte en Kandidat igennem uden Medvirken af et af de politiske Partier er sikkert aldeles umuligt.

Det vilde være mig særdeles kært heri Bladet at høre andres Mening angaaende denne Sag, og jeg tillader mig at henstille, at Hovedbestyrelsen tager det op til Forhandling i næste Møde.

Ebeltoft, i Marts 1907.

R. Hvidtved.

Aabent Brev til Hovedbestyrelsen.

I Anledning af Referatet af Hovedbestyrelsens Møde den 3. ds. tillader jeg mig herved at udtale min Forbavselse over, at de fra Vald. Pedersen faldne Udtalelser om Agitationsudvalgets Virksomhed i Jylland, har kunnet passere uden Paatale fra noget af Hovedbestyrelsens Medlemmers Side, og endnu mere min Utilfredshed med, at hele Referatet om Virksomheden med Hensyn til Agitation indskrænker sig til et Hib til Undertegnede, et Hib som jeg mener er ufortjent. V. P. ankede over, at mit Arbejde for Kommunen her havde optaget

mig saaledes, at Agitationsarbejdet er bleven forsømt. Sandheden er ganske vist, at jeg næsten hver Søgnedags Aften er optaget af Skatteligningen i Tiden fra 15de Februar til 1ste April. Jeg henleder imidlertid til Belysning af V. P.s Kritik kun Opmærksomheden paa det Faktum, at jeg den 19. Februar har været til Møde i Frederikshavn, den 10de Marts til Møde i Skive og den 17de Marts i Nykøbing M.

Det er imidlertid muligt, at Hovedbestyrelsen mener sin Omtale af mit Arbejde berettiget, og jeg skal da kun i saa Fald udtale, at mit Mandat i Agitationsudvalget ganske staar til Hovedbestyrelsens Disposition.

Aalborg, den 22de Marts 1907.

Th. Hansen.

Som det saa haardt medtagne Referats Autor skynder jeg mig at erklære, at Næstformanden lige saa lidt som andre af Hovedbestyrelsens Medlemmer udtalte nogensomhelst *Kritik* af Hr. Th. Hansens Formandsskab i Udvalget. Den refererede Ytring var en Bemærkning en-passant, og kunde — jeg indrømmer gærne *burde* — for den Sags Skyld uden Skade for Referatet være udeladt. Den fremsattes ikke som et „Hib", og som saadan refereredes den ejheller. — Henvisningen til H.s kommunale Tillidshverv kunde have overtydet ham derom.

Og nu har hans egne Gærninger — to nye Afdelinger og Fremdrift i den stagnerede Nykjøbing-Afdeling — givet ham Statisfication i Overflod.

Til Slutningsbemærkningen kun: Af en Mand, hvis Navn gennem Aarene har været uløselig knyttet til jysk Medhjælperbevægelse, turde man vente en vis Overlegenhed overfor en, selv umotiveret Kritik, — og et Højmod, der lod ham læse et mere redeligt end egentlig godt Referat gennem Velvillighedens Brilleglas.

Men ligemeget, jeg kender Theodor Hansen, tror paa den gode Vilje og ønsker ham — utvivlsomt sammen med mange andre — fortsat Held som Agitationsudvalgsformand.

Vilh. Hansen.

DEN SORTE TAVLE.

Nibe-Aars-Løgstør-Afdeling har paa Grund af Restance slettet

Kommis Knudsen (boitrejst),
Kommis Nielsen, Borup,
Kommis Knud Nielsen, Nibe,

som Medlemmer af Afdelingen.

C. Rørholm, p. t. Kasserer.

Dette Nummer indeholder den fuldstændige Afdelingsfortegnelse, der atter vil fremkomme d. 1. Juli.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested,* Esbjerg.

Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, 2. Kjøbenhavn Ø.

„D. H-. & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn. Redaktør *Vilh. Hansen,* Kronprinsesse Sofies Vej 23.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn. Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H-. & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Kjøbenhavn. Heinegade 5. L.

Agitationsudvalgene:

Kjøbenhavn og Omegn. Formand (fung.) *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L.

Sjælland og Lolland-Falster. Formand *Chr. Dreyer* Slagelse.

Jylland: Formand *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, Aalborg.

Fyen: Formand *C. Møller,* Kongensgade 13, Odense.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.

Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Ægirsgade 51. Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).

Formand (fung.) *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L. Kasserer: *Carl Christensen,* Ægirsgade 51, L.

Vore Lokaler i Vintermaanederne er i *„Alsterpavillonen"*, Vester Boulevard. Møde hver Onsdag Aften.

Stort offentligt Møde *Mandag d 15. April Kl. 9* i Studenterhuset, Frue Plads. Hr. Redaktør Vilh. Hansen vil tale om *Butikslukningsloven.*

Isenkram- og Galanterimedhj. Organisation. Formand: *J. Madsen,* Mariendalsvej 48, 3. Kasserer: *H. C. Andersen,* Nansensgade 96, 1.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *Julius B. Grothen,* Mikkel Bryggersgade 8. Kasserer: *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *O. Larsen,* Stengade Nr. 18. Kasserer: *P. Schou,* Valby Langgade 68.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Magrethevej 21, Hellerup. Kasserer: *E. Schibler,* Istedgade 120.

Jylland.

Aalborg-Nørresundby: Formand: *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, 2. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Danmarksgade 45, 1. (Indgang fra Gyden). Træffes fra Kl. 1—3 Eftm.

Foreningens 1. Kl. Pensionat i Lokalerne i Bernhard Reesgade anbefales Medlemmerne. Fuld Pension 35 Kr. maanedlig.

Aarhus. Formand: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24. Kasserer: *Carl Knudsen,* Falstersgade 7. Sekretær: *S. Madsen,* Evaldsgade 4. Bladekspeditør *P. H. Olesen,* Frederiksallé 30.

Tirsdag den 12. Marts afholdtes ordinær Generalforsamling i Handels- og Kontoristforeningens Lokale med følgende Dagsorden:

1. Valg af Dirigent. 2. Beretning om Virksomheden. 3. Fremlæggelse af Regnskabet. 4. Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de efter Tur afgaaende, d'Hrr. Th. Nielsen, E. Storck og S. Madsen. 5. Valg af Suppleanter. 6. Valg af 1 Revisor. 7. Valg af Bannerbærer. 8. Eventuelt.

Til Dirigent valgtes Hr. A. Sørensen. Tilstede var godt 50 Medlemmer.

Formanden aflagde Beretning om den forløbne Virksomhed, der var afholdt en Række Foredrag om Nationaløkonomi, oprettet Kursus i Tysk, Engelsk og Stenografi, Medlemmerne havde haft Adgang til en Række Foredrag paa Handels-Højskolen, og der var holdt nogle Brancemøder, som havde givet en Del nye Medlemmer.

Efter at Formanden havde opfordret Medlemmerne til kraftig at støtte Bestyrelsen i dens Arbejde, godkendtes Virksomheden enstemmig. Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som viste god Fremgang i Foreningens Status. Godkendtes enstemmig.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse. Hr. Th. Nielsen og E. Storch ønskede ikke Genvalg. Efter Forslag af Formanden foretoges først et Prøvevalg, derefter valgtes d'Herr. C. Knudsen (Nyvalg), S. Madsen (Genvalg), Chr. Hansen (Nyvalg). Som Suppleanter valgtes Hr. P. A. Nielsen, og Frk. K. Rasmussen. Til Revisor valgtes Hr. Th. Nielsen og til Bannerbærer Hr. P. A. Nielsen.

Formanden takkede de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer og Suppleanter for det store og gode Arbejde, de havde gjort for Foreningen.

Under Eventuelt drøftedes forskellige Ting, som skulle tjene til Foreningens Bedste i den kommende Tid, hvorefter Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Foreningen.

Paa et senere afholdt Bestyrelsesmøde har Bestyrelsen konstitueret sig som følgende:

Formand Robert Petersen, Næstformand A. Lundbech, Kasserer Carl Knudsen, Sekretær S. Madsen, Bladekspeditør P. H. Olesen, A. Bech og Chr. Hansen.

S. Madsen.

Esbjerg: Formand: Kommis *Eggers.* Kasserer: Forretningsfører *Alfred Mikkelsen.*

Tirsdag den 26de ds. afholdtes i herværende Forening „Hermes" ordinær Generalforsamling. Formanden og Kassereren aflagde Beretninger, der begge godkendtes. Derefter gik man til Valg af Formand, 6 Bestyrelsesmedlemmer, 2 Suppleanter samt 2 Revisorer.

Kommis Eggers valgtes til Formand og den øvrige Bestyrelse kom til at bestaa af: Bogholder Åge Hyllested (Genvalg), Forretningsfører A. Mikkelsen (Genvalg), Kommunekasserer Jensen (Genvalg), Bogholder H. Holm, Bogholder Sort, Kommis Maibom.

I det derefter afholdte Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig med Kommunekasserer Jensen som Næstformand, Forretningsfører Alfr. Mikkelsen som Kasserer og Bogholder H. Holm som Sekretær.

H. Holm.

Frederikshavn: Bogholder *West.*

Grenaa. Formand: Kommis *J. Brinch,* Adr. J. B. Hansen, Grenaa Havn. Kasserer *S. J. Kirkegaard.*

Afdelingen har aflagt Besøg paa Rugbrødsfabriken og Djurlands Bryggeri som Led i den Række Besøg i industrielle Virksomheder, der er planlagt.

Rugbrødsfabriken toges i Øjesyn under Hr. Bestyrer Echvaldts elskværdige Ledelse. Da de interesserede Deltagere havde afsluttet Vandringen gennem Fabriken, rettede Formanden en Tak til Bestyrelsen og udbragte et Leve for denne.

Besøget paa Bryggeriet lededes af dettes Ejer, Hr. Krogh, der var en grundig og elskværdig Foreviser og Forklarer. Sluttelig smagte Deltagerne paa Bryggeriets Produkt og Formanden takkede Ejeren for udvist Imødekommenhed. Hr. Krogh udtalte sin Glæde over at se Handelsmedhjælperne som sine Gæster og udbragte et Leve for Foreningen.

Herning. Formand: Forretningsfører *Johs. Jespersen.* Kasserer: Kommis *Strange Christensen.*

Hjørring. Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer og Korrespondent til Engageringsbureauet: *C. Hebbelstrup,* Adr. Sagfører Kloch.

Holstebro. Formand: Bogholder *P. M. Berg.* Kasserer: Bogholder *Chr. F. Svenningsen.*

Afdelingen holder Møde den 1ste og 3die Tirsdag i hver Maaned Kl. 9 Aten paa Hotel „Royal".

Tirsdag den 9. April Aften Kl. 9 afholdes ord. Generalforsamling paa Hotel „Royal" med Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskabet fremlægges. 3. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer og 2 Suppleanter. 4. Eventuelt.

Alle Medlemmer maa møde.

Bestyrelsen.

Horsens: Formand (fung.) *Steen-Vandborg.*

Kolding. Formand: *N. C. Nielsen,* Jærnbanegade 1. Kasserer: Kommis *C. Hammer.*

Ordinær Generalforsamling afholdtes den 18de Marts. Formanden, N. C. Nielsen, aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Foreningen kan glæde sig ved en stadig Stigning i Medlemsantal ligesom Tilslutningen til de arrangerede Kursus har været god. Formanden mindede om det nye Programpunkt i Centralorganisationen, „Lovbeskyttelse mod Konkurrenceklavsuler", fremhævede hvor vigtigt dette Punkt var og bad Medlemmerne være paa deres Post, hvor de stode overfor en saadan Klavsul. Foreningen havde for kort Tid siden anmodet Handelsforeningen om dens Bistand ved at paase, at den vedtagne 8-Lukning blev præcis overholdt overalt i Byen, og var der herpaa kommen Svar, at Sagen havde Handelsforeningens Sympati, og havde den henstillet til sine Medlemmer om at overholde Lukketiden. Kassereren, Kommis C. Hammer, oplæste Regnskabet, der blev enstemmig godkendt. Bogholder N. Nielsen aflagde Beretning fra Agitationsudvalget, der havde arbejdet med et godt Resultat. Til Bestyrelsen genvalgtes N. P. Petersen, Bristol og valgtes Kommis Rohrberg. Til Suppleanter valgtes Th. Larsen og S. Andersen. Til Revisorer genvalgtes J. Grumstrup og valgtes M. R. Stapel. Et Forslag fra J. P. Johansen om at unge Medhjælpere skulde kunne optages i Foreningen uden Indskud, naar de indmeldte sig straks efter Læretidens Udløb blev forkastet, hvorimod et Forslag fra samme, om at Damernes Kontingent sattes til 75 Øre pr. Maaned uden Indskud, vedtoges. N. P. Petersen erindrede Medlemmerne om at købe hos dem, der averterer i vort Blad. Efter en livlig Meningsudveksling om forskellige Emner, sluttede Generalforsamlingen.

N. C.

Afdelingens Kasserer meddeler os, at der er indløbet et særdeles imødekommende Svar fra den stedlige Handelsforening i Anledning af den tidligere omtalte Henvendelse ang. 8-Lukningen. Iøvrigt meldes der om god Fremgang i Medlemstallet efter at der er nedsat et Agitationsudvalg. Der er saaledes i Løbet af den senere Tid indmeldt 13 nye Medlemmer. Efter hvad vi erfarer, hersker der indenfor Afdelingen almindelig Tilfredshed med at Hovedbestyrelsen har besluttet at afholde det kommende Repræsentantskabsmøde i Kolding.

Nibe-Aars-Løgstør. Formand: Kommis *Schjødt,* Hornum. Kasserer: Kommis *C. Rørholm,* Løgstør.

Den ordinære Generalforsamling blev afholdt Søndag den 17. Marts paa Aars Gæstgivergaard. Det reviderede Regnskab blev fremlagt og enstemmigt godkendt. Derefter blev i Stedet for de to udmældte Dyrberg og Nielsen af Nibe valgt Kommis Poulsen, Nørager og Petersen, Aars. Rørholm, Løgstør og Markvardsen, Aars valgtes i Stedet for Gam, Løgstør og Vald. Schlüter, Vegger paa Grund af Fraflytning.

Bestyrelsesmøde afholdtes derefter og Bestyrelsen konstituerede sig saaledes:

Formand: Kommis Schjødt, Hornum, Næstformand: Kommis Petersen, Aars. Kasserer: Bogholder Rørholm, Løgstør. Sekretær: Kommis Markvardsen, Aars. Suppleanter: Bogholder Gam, Løgstør og Kommis Jesper Nielsen, Hornum.

Offentligt Møde som paa sidste Generalforsamling blev vedtaget afholdt i Løgstør, blev efter Bestyrelsens nærmere Overvejelse omforandret til at afholdes i Aars, formedelst utilstrækkelig Tilslutning.

Bestyrelsen.

Nykjøbing M. Formand og Kasserer: Boghandlermedhjælper *H. Jørgensen.*

Randers. Formand: *M. P. Willumsen,* Nordregrave 6. Kasserer: *P. C. Nielsen-Junge,* Nørregade 2.

Silkeborg: Formand: Kommis *Jessen* (Adr. Klint). Kasserer: Bogholder *Jens Jensen.*

Skanderborg. Formand: Kommis *P. Thomsen.* Kasserer: Forvalter *N. Nielsen-Tornsberg.*

Skive: Formand: Bogholder *Alf. Andersen.*

Thisted: Formand: Kæmnerassistent *Chr. Brandi.* Kasserer: Kontorist *G. V. E. Larsen.*

Mødeaften hver Fredag Kl. 9 paa Hotel „Royal". Skiftevis afholdes Diskussion, Foredrag og Oplæsning.

Vejle. Formand: *N. Christensen,* Vissingsgade 22. Kasserer: *A. Hamburg,* Volmersgade 6.

Øerne.

Helsingør. Kommis *W. Gottlieb,* Adr. *L. P. Nielsen.*

Holbæk. Kommis *Frode Pedersen,* Adr. W. R. Tidemands Eftf.

Kallundborg. Formand: Forvalter *F. C. Larsen.* Kordilgade 38 Kasserer: Kommis *Kr. Sandersen.*

Køge: Formand: Kommis *Oluf Hansen,* Brogade.

Middelfart: Bogholder *Adolph Hansen.*

Næstved. Formand: Kommis *Chr. F. Johannessen.*

Odense. Formand: Kommis *Birger Kruuse,* Flakhaven Nr. 1. Kasserer: Lagerist *H. Biering,* Dronningensgade 5.

Roskilde. *C. Clausen,* Allehelgenesgade 1.

Samsø. Formand: Kommis *Chr. Licht,* Tranebjerg. Kasserer: Kommis *N. Fristed,* Onsbjerg pr. Koldby.

Slagelse. Formand: Bogholder *Chr. Dreyer,* Jernbanehotellet. Kasserer: Forretningsf. *Waldemar Würst.*

Mødeaften i Lokalerne paa „Jærnbanehotellet" hver *Torsdag* Aften Kl. 9. Enhver Kollega anmodes om at give Møde.

Tirsdag den 12te Marts afholdtes den aarlige Generalforsamling med meget stor Tilslutning.

Dagsordenen var følgende: 1) Valg af Dirigent og 2 Tillidsmænd. 2) Formanden aflægger Beretning. 3) Kassereren fremlægger det reviderede Regnskab. 4) Valg af Formand. 5) Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for de efter Tur fratrædende samt Valg af 2 Revisorer. 6) Forslag til Optagelse af passive Medlemmer. 7) Eventuelt.

Kontorist H. Møller valgtes til Dirigent medens d'Herrer Høegh og Jørgensen valgtes til Tillidsmænd.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i Foreningens første Leveaar. Omend de positive Resultater kunde synes smaa, er der præsteret et godt og solidt Grundarbejde, og Foreningen staar nu godt funderet. Beretningen godkendtes.

Efter at Bestyrer Würtz i nogle Ord savde takket Dreyer for hans samvittighedsfulde Arbejde for Foreningen, genvalgtes D. med Akklamation. Derefter valgtes til Bestyrelsen E. Overgaard og H. Møller. Til Revisorer H. Larsen og Staal. Til Suppleanter Sig. Hansen og P. Larsen.

Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: Formand Chr. Dreyer, Næstformand H. Thomsen, Kasserer Wald. Würtz og Sekretær H. Møller.

Der fremlagdes dernæst Forslag om Optagelsen af passive Medlemmer indenfor Foreningen, dels for at forbedre i pekuniær Henseende, dels for at faa oftere Lejlighed til at holde Forelæsninger etc. Forslaget fandt fuld Tilslutning hos Forsamlingen, og efter at de i den Anledning fremsatte Lovforslag vare godkendte, gik man over til Punkt 7, under hvilket der fremsattes Forslag om Oprettelsen af et Fornøjelsesudvalg til Arrangement af Udflugter o. l., hvilket resulterede i Valg af E. Overgaard, A. Jørgensen og P. Larsen til samme.

Endelig vedtoges det efter nogen Diskussion at fremsætte Forslag til første Kongres om Nedsættelse af Kontingentet til Hovedkassen, og da i Særdeleshed for Damerne.

Derefter takkede Formanden for Valget og den ham udviste Tillid, takkede de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer og bød de nye Tillidsmænd Velkommen, samtidig udtalende Haabet om, at den kommende Tid vilde give Foreningen god Vækst.

Dirigenten sluttede Generalforsamlingen og der udbragtes et kraftigt Leveraab for Foreningen.

W. W.

Sorø. Formand: Kommis *G. Juul.* Kasserer: *H. Madsen.*

Avertér i
Abonnér paa

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.
(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

EKSPEDITION:
Hr. V. Zwicki,
Jacob Danefærdsvej 6. København V.

REDAKTION:
Hr. Vilh. Hansen,
Kronprinsesse Sofies Vej 23.
København F.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Dürkopp-Cyclen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Gaa til MOGENS PROBSTs bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
1ste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

Husk altid
at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos,
Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

SKANDERBORG
V. Christensen's
Barbér & Frisørstue,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

ODENSE

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,
Fotograf,
Dronningensgade 5. Telf. 1157.
Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

NERO **FODTØJ.**
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer
køb
hos **Deres Hatte**
P. Joh. Døring,
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Køb hos de Averterende!

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:

1. Side:	10 Kr. pr. Rubrik	pr. Kvartal.
2., 3., 4. —	8 -	—	—

eller 6 paa hinanden følgende Gange.
Linjebetaling ved kortere Tids Tegning:
25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHIÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.
I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Aalborg billigste og bedste Udsalg af **Uhre** samt **Briller** og **Pincenez,** er hos
ADOLPH MØLLER, Slotsgade 5,
tidligere Bispensgade 16.
Enhver Køber efter nærv. Annonce faar 10 pCt. Rabat.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd, 16. Underofficersbygn.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.

Iste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt Iste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS
anbefales.

Eneudsalg: MARIUS M. SCHULTZ, Fuld Garanti
Aalborg, Jomfruanegade 3,

Forsendes overalt. WATERMAN „IDEAL" FYLDEPEN. Over hele Verden anerkendt som den bedste.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.

Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.

SLAGELSE

K. Skaarups

Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.

Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.

Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
——— elegante—solide—letløbende ———
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

ABONNÉR

PAA

DANSK
H. & K. M. TD.!

HERNING

Husk M. KAMPMANN'S Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

FORLANG TILBUD

Undervisning.

Den jydske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder **ny** 1/1 og 1/2 Aars **Kursus den 1. Maj.** Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen,
eksam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Hvorfor

er
„D. H-. & K.-M. Tid."
et godt og billigt
ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. Th. Overgaard, „Hermes".
Grenaa: Hj. Kommis Joh. Sørensen.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Kommis Frode Pedersen.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Kommis P. Clemmensen.
Nibe: Hr. Kommis Vald. Schlüter, Vægger. St.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Silkeborg: Hr. Bogholder Jens Jensen.
Skanderborg: Hr. Kommis Kerff.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Afleveret til Posten den 4de April.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.
KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 8. 15. April 1907. 7. Aargang.

Forlang
„Wanderer"-Cykler
og
Motor-Cykler.
Hovedoplag for Danmark:
HANS LYSTRUP.
SLAGELSE.

Tabt 1000 Kr.
har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à **35 Kr** pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ",**
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon **7913.**

Øvre Rhinske
Forsikringsselskab
i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier.
Gunstige Forsikringsvilkaar.
Kulant Skadesregulering.
Dygtige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg ◇ ◇ ◇ ◇ Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON **239.**
Indleveringslokale:
Algade 11. **Telefon 976.**

„Berlitz School",
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's
pr. Pd.
Surinam Chokolade Kr. 1,60
Caracas do. „ 1,40
Trinidad do. „ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse „ 2,00
sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Hvor trykkes „D. H.- & K.-M. Tid."
?

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes **10 pCt. paa alle**
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl" **Guldsmedegade 23, Aarhus.**
Telefon 1950. **Telefon 1950.**
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
1ste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøj og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs
Chokolader
fabrikeret af udsøgte Raastoffer.
Telefon Taga Elleve.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, **Esbjerg.**

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

GRATIS
FOR D'HRR PRINCIPALER
OG
CENTRALORGANISATIONENS MEDLEMMER.
LEDIGE PLADSER BEDES ANMÆLDT.

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling for ugifte Medhjælpere
Kontor **Nygade 6, 3. S.** Telefon 1424.
Optager Medhj. udenfor Foreningen.

ESBJERG.

VALDM. NIELSEN.

Fotografisk Atelier.

Kongensgade 71.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**

eller

Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.

Special-Cigarforretning,

Kongensgade 49. Telefon 282.

Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

Cafe „NATIONAL", Esbjerg

Musik hver Aften.

Stort Bladhold. — Billard.

HAVE MED VERANDA.

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

SKANDERBORG

V. Christensen's

Barbér & Frisørstue,

bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens

Skræderi & Klædelager

(Kolding)

bringes i velvillig Erindring.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.

1ste Kl. Reparationsværksted.

Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**

Smedegade 28, Esbjerg.

Husk altid

at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos

Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

Dürkopp-Cyklen

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,

fine Konfecturer

faas hos alle Handlende.

N. J. Cederstrøm.

1ste Kl. Skræderforretning

Stort Lager.

„Sct. Clemensborg", Aarhus.

Telefon 856.

AARHUS

E. Melchiorsen,

Cigarer & Tobakker.

Store Torv 7, AARHUS.

Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"

AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.

Telefon 881. Telefon 881.

Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.

BRUUNSGADE 14. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,

Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.

Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.

1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus

Dampvaskeri

Telefon 668.

Indleveringssteder:

Lille Torv 4. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe

er **Savon 18—13**

Kun 25 Øre pr. Stk.

Gør Huden skør og smidig.

E. Mehls Fabrik

ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Husk! Husk!

Dansk Beklædnings

Compagni.

Største Udvalg, billigste Priser.

Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklænding.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Cafe „Standard"

(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).

Jærnbanepladsen, Vejle,

anbefales.

1ste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

MUSIK.

Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**

Olaf Ryes Gade 8.

Boiesens Café,

VEJLE.

Jens C. Nielsen.

FROKOSTRETTER.

Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S

Cigarer:

Perfect	**Exeption**
Apollo	**Fix**
Perla	**Beduino**

samt øvrige Sorter anbefales

og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste ægte

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.

P. HANSENS BOGTRYKKERI

leverer alle Slags Tryksager *hurtigt, smukt og billigt.*

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Der er **intet Valg,**

thi **Worning & Petersens**

Xeroformsæbe,

til 25 Øre Stykket

har forlængst baaret Sejren hjem!

Støt vore Averterende!

„BRISTOL"

SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

Abonnement paa „D. H.- & K.-M. Tidende" koster 1,50 pr. Halvaar.

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 8. 15. April 1907. 7. Aargang.

Vor Fremmarsch.

Der siges, at vor Bevægelse staar stille, at der intet sker, at det hele ikke bliver til noget. Dem der siger det, er som Regel dem, der vil have et Paaskud til at „spare" deres Kontingent. Men ogsaa fra vore egne kan vi høre saadanne Udtalelser, fra de Vankelmodige, der ikke er stærke nok i Troen, og dog modsiger Kendsgærningerne paa det bestemteste al saadan Tale, og kun den, der hverken kan høre eller se, kan finde paa at paastaa, at vore Organisationsbestræbelser ikke vinder frem fra Gang til Gang, da vort Medlemsblad bringer Budskab til os om, hvad der er sket siden sidst. —

Vi har i denne Vinter set et anseligt Antal Afdelinger dannes, flere end i nogen foregaaende Agitationskampagne, medens de allerfleste af de gamle har lagt en Tomme eller en Alen til deres Vækst. Det glædeligste er imidlertid, at de nye Afdelinger hovedsagentlig er dannede paa Øerne, altsaa i Landsdele, hvor vi hidtil har haft vanskeligt ved at finde Fodfæste. Maaske kan en og anden af de nye Afdelinger lidt vel hurtigt gaa ud af Sagaen igen; men de allerfleste vil bestaa og fremkalde andre Afdetinger i Nabobyerne, og inden længe vil paa Øerne som i Jylland enhver større By have sin Medhjælperforening. Denne Tilvækst af Afdelinger er iøvrigt endnu ikke sluttet for denne Gang; thi der er endnu Udsigt til, at der i dette Foraar vil blive dannet flere Afdelinger, saaledes i Korsør, Rudkøbing, Rønne, Svendborg, Vejen. Endvidere bør det ogsaa bemærkes, at en tidligere bestaaende Medhjælperforening (Middelfart) har indmeldt sig i Centraltralorganisationen og derved givet et Eksempel til Efterfølgelse for andre Medhjælperforeninger, der endnu staar udenfor. Alle saadanne Foreninger, der mener det alvorligt med Arbejdet for deres Stands Interesser, og hvor Principalerne ikke fører det store Ord, maa nu finde deres Plads indenfor Centralorganisationens Rammer.

Med det forøgede Antal Afdelinger følger et forøget Medlemsantal og med det forøgede Medlemsantal en forbedret økonomisk Stilling, der muliggør en mere intensiv Agitation baade for nye Afdelinger op for den rette Løsning af de til enhver Tid aktuelle Spørgsmaal, og som giver os det fornødne Rygstød til Gennemførelse af den længe savnede Arbejdsløsheds- og Understøttelseskasse.

Saaledes er Centralorganisationens nuværende Stilling; der er en sund og jævn og stigende Fremgang over hele Linjen. Nye Egne drages ind i Bevægelsen og nye Spørgsmaal tages op til Løsning. Ingen, der vil se, kan undgaa at se, at vi nu gaar frem med raskere Skridt end nogensinde mod Maalet at samle vor Stands store Flertal om Løsningen af vort Program.

Men ogsaa paa en anden Maade, der maaske ikke er saa iøjnefaldende for alle, vil i hvert Fald de, som har Lejlighed til at følge Arbejdet paa nært Hold, se en stor Forskel paa før og nu. — Hvor er de henne, alle de, der traadte op mod os, der lo af os, da vi rejste Organisationsspørgsmaalet indenfor vor Stand? De er som blæst væk, man hører aldrig noget til dem mere, eller de indskrænker sig til en spagfærdig „Forespørgsel", naar det kommer højt. — Sagen er den, at der i de Aar, Centralorganisationen har gjort sit store, banebrydende Agitationsarbejde, er sket en Forandring i alles Bevidsthed og Tænkemaade overfor Medhjælperspørgsmaalet.

Det er rykket ned fra Utopiernes og Tankeeksperimenternes Verden til Virkeligheden, og alle ser, at det er en Sag, man ikke længer kan gaa uden om, enten man saa er for eller imod. Alle føler, at det er en Sag, der har sin Berettigelse, om der end kan være Meningsforskel om denne Berettigelses Rækkevidde, og vi paastaar dristigt, at ingen Medhjælper, ejheller nogen Principal, er uberørt af vort Oplysningsarbejde, at dette har sat sit Præg — mer eller mindre — paa alle, hvem Medhjælperspørgsmaalet paa nogen Maade angaar, og at de alle ser anderledes paa den Ting, end om Centralorganisationen ikke havde været i disse 6—7 Aar og først nu skulde paabegynde sit Arbejde. —

Saaledes er da vor Fremmarsch stadig og støt. Med stigende Tilslutning fra alle Landets Egne, med stadig større Magt og Ævne til at føre vore Principper ud i Livet, med forøget Tillid i egne Rækker og med voksende Anerkendelse udenfor.

Og denne vor nuværende Stilling maa være en Spore for alle vore Tillidsmænd til forøget Nidkærhed i Arbejdet, til aldrig at hvile, til stedse at holde fast paa det vundne og til derfra at gøre nye Erobringer blandt de Ligegyldige og Uinteresserede, og paa de døde Pletter i Landet.

Vor Bevægelse er i sikker Fremmarsch! Endnu et Stykke Arbejde fra vor Side, og Fremmarschen vil ske i Stormskridt.

Credo.

Frem med Butikslukningsloven!

Vi Nutidsmennesker er næppe mindre arbejdssomme og flittige end tidligere Generationer, men at vi almindeligvis søger at slutte vor Arbejdsdag tidligere og holde nøjere og bestemtere Tal paa Dagens Arbejdstimer er utvivlsomt. Derfor behøver det daglige Arbejdspensum ikke at være ringere end det man fik fra Haanden i „de gode gamle Dage". Tværtimod! Thi den Antagelse, at Arbejdsydelsen stiger i samme Forhold som Arbejdstiden tiltager, er ikke uden videre rigtig. Det er en Opfattelse, som kun forstaar at addere og subtrahere, ikke at multiplicere og dividere, — den regner med den menneskelige Arbejdsmaskine som en almindelig død Maskine, der Time efter Time kan udføre den samme Arbejdsmængde. Men denne mekaniske Opfattelse maa lide Skibbrud, fordi den menneskelige Organisme er et System med Muskler og Nerver, der slappes ved et vist Maal af aandelig eller fysisk Anspændelse, og derfor kræver Hvile og Rekreation.

PRINCIPALERNES OG MEDHJÆLPERNES FÆLLESINTERESSE.

Den kortere Arbejdsdag betyder, at Arbejdet sammentrænges indenfor et kortere Tidsrum og den Enkeltes Ydelse derfor tvinges i Vejret, Tiden udnyttes, Arbejdsdelingen gennemføres i videste Omfang. Flertallet vil se sin ubetingede Fordel i denne Ordning og det kulturelle Fremskridt befordres.

Betegnende er det, at Handelsstandens Principaler og Medhjælpere først mødes til Forhandling om Butikslukning. Det er et Spørgsmaal, der ligger begge Parter paa Sinde og ikke har mindre Betydning for Principal end Medhjælper. Bortset fra om Konkurrenten om Hjørnet tvinger ham til at ødsle Belysningen, der maaske end ikke kaster Skygge af en Kunde foran Disken, vil vor Tids Butiksindehaver almindeligvis ønske sin officielle Arbejdsdag sluttet inden Nattens Mulm overrasker ham. Thi hvilken god Standsfælle og Samfundsborger vil nu trække Nathuen over Ørene, naar han har lukket Værksted eller Bod. Maaske skal Dagens Regnskab gøres op, Aviserne og Bøgerne, der finder Vej til alle de tusinde Hjem, kræver deres „Fyraftenstime", — kan hænde, at et Møde i eller et Arbejde for en af de utalte Foreninger ogsaa fordre hans Tid, — og den egentlige Hvilestund efter Dagens Gærning ikke at forglemme. — Medhjælperen har paa sin Vis de samme Krav at stille til Fritiden, og ikke mindst den unge Mærkursøn, som Handelsskolen kalder og Friluftsliv og Sport indbyder til fysisk Fornyelse.

Saaledes er den tidligere Butikslukning bleven den faglige Reform, der først har samlet et Principalflertal og Medhjælperstanden om sig. Men om Maal og Midler kan der være delte Meninger i dette som i ethvert Anliggende, der angaar Socialreformers Indførelse.

DEN FRIVILLIGE LUKNING.

Bestræbelserne kan spores langt tilbage. De gaar i Bølgegang, men vinder frem alt som Tiden og Forholdene lader Kravet vokse sig stærkt. Allerede i det bevægede Aar 1848 finder vi 8-Lukningen gennemført i enkelte tyske Byer. Det er karakteristisk for Gennembrudsperioder, at de vender Menneskenes Blik udad, bort over Butiksdisken, og de nye Idéer kræver deres Del af den Tid, der forhen gled ud i den lange Arbejdsdag. Dog disse spredte Lokalreformer, der fødtes under Friheasaarets Impuls, fejede bort af den efterfølgende Reaktion, og den Dag i Dag staar Kampen om 8-Lukningen i adskillige af Tysklands Byer.

I det sidste Tiaar er 8-Lukningen vunden frem og ikke mindst kendetegnes dens Sejrsgang af den voksende Medhjælperbevægelse. Vore Afdelinger har nedlagt et stort og resultatrigt Arbejde paa dette Omraade, men ofte er Bestræbelserne glippet. Den liden Tue væltede ogsaa her tidt det store Læs. Nogle faa eller en enkelt Butiksindehaver, som Profitjageriet havde gjort uimodtagelig for ethvert Standshensyn, har ofte bragt den frivillige 8-Lukning til Kæntring, og selv gennemført blev Lukning eller Ikke-Lukning et stadigt Gengangerspørgsmaal, der vendte tilbage ved hver Sæsons ɔ: Sommerhalvaars Begyndelse, satte Sindene i Bevægelse og krævede — kræver endnu — et ofte besværligt Forarbejde.

Eftersom Ønsket om en tidligere, ensartet Butikslukning bliver almindelig, maa de Manges Afhængighed af de enkelte „outsiders" forekomme urimelig. I Stats- og Kommunalstyrelsen, i det borgerlige Samfunds økonomiske og politiske Sammenslutninger, overalt hvor parlamentarisk Sædvane raader, maa et ringe Mindretal indordne sig under det overvejende Flertals Afgørelser, ellers var intet sundt Fremskridt muligt. Men fattig paa Samfølelse som Handelsstanden hidtil har været, fik den Enkelte eller de Faa ofte Lejlighed til for en — maaske problematisk — Fordels Skyld at hindre Reformens Gennemførelse.

Paa denne Baggrund maa vi se Kravet om lovtvungen Butikslukning. Erfaringen fra andre Lande talte derfor. England er som bekendt i visse Henseender gaaet i Spidsen for Reformen i Butiks- og Kontorarbejdet; og netop dér havde et aarelangt, ihærdigt og velorganiseret Arbejde for den frivillige Butikslukning maattet erkende sin bristende Evne til at naa Maalet. Det bekendte filantropiske Samfund, „Voluntary Early Closing Association", der gennem mange Aar har virket for at skaffe Medhjælperne kortere Arbejdstid ad Frivillighedens Vej, erklærede allerede i 1886, at kun Lovgivningsmagtens Indgriben kunde hidføre en tilfredsstillende og beskyttende Ordning af Arbejdstidsspørgsmaalet.

Fra den Tid fremsættes Kravet om den lovtvungne Butikslukning med stigende Styrke.

BUTIKSLUKNINGS-LOVGIVNINGEN.

Det australske Statsforbund, dette alle Socialreformatorers forjættede Land, marscherede foran ogsaa paa dette Omraade. Vestaustraliens Parlament vedtog i 1898 den første Lov, der endog paabyder Butikslukning mellem Kl. 6 Eftermiddag og Kl. 8 Morgen, alle Ugedage undtagen Onsdag og Lørdag, medens der indrømmedes Medhjælperne en halv ugentlig Fridag. De øvrige Kolonier er senere fulgt efter og med yderligere Begrænsning af Arbejdstiden. I den sidst vedtagne Lov (for Sydaustralien) af 5. Debember 1901, har Medhjælperbeskyttelseslovgivningen naaet det største hidtidige Resultat paa Butikslovgivningens Omraade.

Forholdene i Australien er imidlertid egenartede og Betingelserne for Socialreformers Indførelse særdeles gunstige. I Europa er Socialpolitikens Veje vanskeligere at befare, og de Hensyn; der skal tages, legio. De organiserede Medhjælpere har nu i de fleste Lande stillet deres Krav til Lovgivningsmagten og har flere Steder de bedste Udsigter til gunstige Resultater. Dog, en nærmere Fremstilling af disse Bestræbelser vilde føre altfor vidt, og vi begrænser os derfor til en kortelig Omtale af, hvad der er naaet i vort sydlige Naborige, Tyskland.

Her foranledigede Kommissionen for Arbejderstatistik i 1893 en officiel Enquête om Arbejdstiden i Butikerne, Lærlingevæsenet og Kvindearbejdet i Butiksfaget. Resultatet var — som vi tidligere udførligt har omtalt — opskræmmende. Det viste sig bl. a., at Fjerdedelen af Medhjælperne havde en Arbejdsdag, der oversteg 16 Timer. Rigskommissionen foreslog Rigsregeringen at forelægge Forslag om obligatorisk 8-Lukning, men under Pres af den Forbitrelsens Storm, som Principalerne rejste derimod, blev Forslaget lagt ad acta. — Men netop i disse Aar falder den moderne Medhjælperbevægelses Gennembrud i Tyskland, og under den glimrende Agitation, som den unge Bevægelse udfolder over hele Riget, sker der ikke blot en Svingning i Principalernes og den offentlige Menings Stilling til Spørgsmaalet, men de Organisationens Ord, der i disse Aar taltes ved de Tusinde Medhjælperforsamlinger Riget over, lagde Grunden til Tysklands nuværende stærke Medhjælperorganisationer. Der skulde endnu en god Stunds Kommissions-ogRigsdagsforhandlinger, Regeringsforslag, Massepetitioner osv. til, før Rigsdagen vedtog Butikslukningsloven (med Lovkraft fra 1. Oktober 1900), der paabyder obligatorisk 9-Lukning, men bestemmer, at 8-Lukningen kan gøres obligatorisk ved Afstemning blandt Butiksindehaverne indenfor en Kommune, naar $^2/_3$ af de i Afstemningen deltagende stemmer derfor. Ved Hjælp af denne Bestemmelse er det lykkedes Medhjælperorganisationerne at slaa saaledes til Lyd for 8-Lukningen, at denne nu er indført obligatorisk hele Aaret i Hundreder af tyske Byer.

Blandt de Butikslukningsforslag, der er forelagt de lovgivende Forsamlinger, skal sluttelig nævnes det Lovudkast, som Sir Charles Dilke indbragte i Underhuset for et Par Aar siden. Det indeholdt Forslag om 7-Lukning paa 3 af Ugens Dage, øvrige Dage Kl. 9 og 10. Forslaget, der begrænsede Undtagelserne til et Minimum, ansatte den ugentlige Maximalarbejdstid til 60 Timer incl. Spisetiden. Parlamentet vedtog „The Shop Hours Act" i 1904. Loven afveg fra Forslaget paa det væsentlige Punkt, at den overlod til Lokalmyndighederne og $^2/_3$ af Butiksindehaverne at fastsætte en Lukketid, der ikke var tidligere end den anførte. Der er nu fremsat et Forslag i Parlamentet om at underkaste Loven en effektiv Revision, saaledes at man opnaar den med det oprindelige Forslag tilsigtede Indskrænkning i Arbejdstiden.

(Forts.)

Arbejdslyst.

For den der kender og har Lejlighed til at følge Udviklingen af engelsk Forretningsliv, hvor det med store Skridt bærer hen imod Andelsvirksomhed paa den ene Side og storkapitalistiske Foretagender paa den anden Side, med en gradvis men sikker Overflødiggørelse af den enkelte Butiksholder, vil det være iøjnefaldende hvorledes man i højere og højere Grad bygger disse Virksomheder op ved Hjælp af en talrig og dygtig Stab af Medhjælpere. Og i flere og flere af Aarsberetningerne kommer dette til Orde i større eller mindre Maal. Man kan i enkelte af saadanne Beretninger, der jo fremtræde som offentlige Aktstykker til Belysning af Folkets Næringsliv, ligefrem læse imellem Linierne hvorledes de ledende Direktører gør sig det til et Studium at fremelske en Stab af dygtige, paalidelige og interesserede Medhjælpere. Og man forsøger de mest forskelligartede Maader for at holde Arbejdslysten og Iveren levende, som den væsentligste Grundpille, paa hvilken en god og stor Forretning kan bygges op.

Selv om man nu ikke maa lade ude af Betragtning, at saadanne Foranstaltninger blot kan tilsigte at binde Medhjælperne, ligesom Lovprisningerne kan tjene til Dækning for daarlige Lønningsforhold, saa er dette for saa vidt Sagen uvedkommende, som jeg ikke i Længden kan tænke mig en Stand udsat for Lovprisninger, naar disse ikke i nogen Grad tillige omsættes i Kontanter. Man faar derfor se bort herfra, og tilbage bliver saa blot at fremhæve Forskellen mellem disse Forhold og de hjemlige.

Medens en Direktør i England saaledes godt i sin Beretning for et finansielt udmærket Forretningsaar kan fremhæve, at en ikke uvæsentlig Grund hertil maa søges i den fortrinlige Stab af Medhjælpere, lige fra Kontordrengen til den første Direktør, som det paagældende Selskab raader over, og lader disse Ord faa et synligt Udslag i Tantiémefordelingen, saa gad jeg sé noget lignende finde Sted herhjemme i vort lille Danmark.

Mig bevidst er det aldrig forekommet. Selskabernes Beretninger herhjemme præges ikke af sligt et Storsyn, og jeg tror de ærede Forretningsledere vilde se en personlig Fare for egen Værdighed om et saadant Ord en Gang slap ud.

Nej, herhjemme er Medhjælperne en Flok uvillige Idioter, som Principalen altid maa være paa Nakken af for i det hele taget at faa Arbejdet gjort. Og at indrømme en Mands Dygtighed anses for en dyr Luksus som ingen tillader sig, — i i hvert Fald ikke saa længe han er i ens egen Tjeneste.

Men én af Grundene til Udviklingens hurtige Gang bort fra Enkeltmandsforretningen er ikke mindst at søge i disses Mangel paa Evne til at skabe den dygtige Medhjælper, og der er kun én Vej til at give Udviklingen en modsat Retning, om dette end er gørligt, og Vejen er den at betinge gode Arbejds- og Lønningsvilkaar for sin Medhjælp.

Arbejdslyst er en liden uanselig Urt, paa hvilken de færreste agter, den kræver daglig Næring for at trives; dens Duft spreder sig rundt og virker ansporende paa Dagens Arbejde, den er som en liden Urt, hvis Vellugt fylder os med Behag, men i Længden virker den bedøvende, men den kræver ogsaa Tid til egen Fornyelse, og den lader sig kun alt for let udrydde.

I England er man begyndt at frede den, man styrker den til kraftig Vækst ved kortere Arbejdstid og højere Lønninger samt rigelig tilmaalte Ferier, man omgaas den med nænsom Haand, og Forretningerne trives derved.

Herhjemme tramper vore Principaler med brede Hæle henover den, og undrer sig endda fra deres ophøjede Stade, at den vokser saa sparsomt.

Åge Hyllested.

„Hentydninger".

Under vort Agitationsarbejde hænder det jo af og til, at vi støder paa „Kolleger", der er i saa sjælden Grad blottede for Forstaaelse af den faglige Organisations Væsen og Betydning, og at de end ikke undser sig for at modarbejde deres organiserede Standsfæller. Som Regel er der imidlertid ikke Anledning til at opholde sig derved. Den Sort „Kolleger" vil med Tiden forsvinde, og man gør som oftest bedst i at behandle dem med den Tavshed, de fortjener. For en Gangs Skyld skal vi dog holde nogle saadanne frem for Dagens Lys, da det er lykkedes dem at sprænge en af vore Afdelinger, og da d'Herrer har gjort sig den Ulejlighed at motivere deres Forræderi, hvad sjældent sker i slige Tilfælde.

Ved et Møde midt i Januar, dannedes der en Medhjælperforening under Centralorganisationen i *Holbæk*. Der indmeldte sig straks en Del Medlemmer, og Afdelingen konstituerede sig med en foreløbig Bestyrelse. Man skulde saaledes tro denne

Sag i bedste Gang; men det skulde gaa anderledes. Afdelingen blev sprængt inden den fik begyndt, fordi den desværre i sin Midte — ja, i sin Bestyrelse — talte Folk, der kunde skifte Mening paa 8 Dage.

Man læse herom hvad Afdelingens Formand, Hr. *Frode Pedersen*, har skrevet i en Artikel i de lokale Blade.

„Som ganske kort meddelt i dette Blads Fredagsnummer, afgik den nystiftede Holbæk-Afdeling af Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger ved en blid og rolig Død i Onsdags Aftes, og da det formodentlig kan interessere vore Kolleger nærmere at lære Dødsaarsagen at kende, kan vi ikke modstaa Fristelsen til at offentliggøre nedenstaaende Skrivelse, som bedre end alt andet beviser, at store Dele af Handels- og Kontormedhjælperne ikke har Gnist af Begreb om de Bevægelser, som i lange Tider har været fremme, for gennem Sammenslutning at værne og dygtiggøre enhver Stand.

Skrivelsens Ordlyd er følgende:

Til den fungerende Formand for „Handels- og Kontormedhjælpernes Organisation" i Holbæk.

Begrundet paa
1) den ringe Tilslutning,
2) den stærke Opposition og Pres fra Kollegers Side,
3) den store Fejl ved Agitationsmødet ikke at lade Forsamlingen dømme om Trangen til en saadan Forening her, samt
4) Hentydninger fra flere Principalers Side,

tillader undertegnede Medlemmer at udmelde sig af Organisationen.

Efter vor Formening kan en Forening af den Art — ved hvilken det socialistiske Navn absolut er hæftet — intet udrette for vor Stand, men kun bringe et daarligt Forhold til Veje med Principalerne og Fjendskab indbyrdes mellem Medhjælperne.

Eventuelle Udgifter, vi kunne have bragt Organisationen, er vi villige til at yde.

Holbæk, den 21de Januar 1907.

Carl Winther. Vald. Nielsen. Wm. Nielsen. Chr. Winther.
Aksel Fønss. Kay Petersen. C. Marcussen. V. Olsen.

Til Punkt 1 skal vi bemærke, at Foreningen efter 8 Dages Bestaaen talte 14 Medlemmer, som i Betragtning af Antallet af Medhjælpere her i Byen findes ganske respektabel, saa meget mere, som det er en bekendt Sag, at Handels- og Kontormedhjælperne kun meget nødig giver sig af med Interesser indenfor deres Stand.

Punkt 2. Vi beklager meget de af Underskriverne, som ikke har kunnet modstaa et saadant Pres; det viser en Uselvstændighed, som vi ikke havde ventet at finde hos Medhjæjpere, som er naaet til Skelsaar og Alder.

Punkt 3. Der skete paa det indledende Møde gentagne Gange Opfordring til de Tilstedeværende om at udtale sig, en Opfordring, som kun blev fulgt af en enkelt Medhjælper, som forlangte et Par Spørgsmaal besvarede, hvilket skete udførligt af den indledende Taler. Derimod var der ingen af d'Herrer Underskrivere, som spurgte om noget.

Punkt 4 staar vi uforstaaende overfor. Vi kan nemlig ikke tænke os Muligheden af, at der skulde kunne findes Principaler, som vilde forbyde deres Medhjælpere at være Medlem af vor Forening. Det vilde jo være et stærkt Indgreb i den personlige Frihed. Tværtimod tror vi, at enhver fremsynet Principal vil hilse vor Sammenslutning med Glæde, thi kun gennem den kan vi opnaa et af vore største Formaal: at dygliggøre vor Stand, og den dygtige Købmand har altid Bud efter den dygtige Medhjælper og ikke efter Mæ-hæet. Vor Tids Købmænd ved saa godt, tror vi da, at det ikke betaler sig at købe billig Medhjælperkraft. Det bliver i Længden den dyreste.

Paastanden om, at det socialistiske Navn skulde være paahæftet Foreningen, viser ret, hvorledes d'Herrer Underskrivere har tænkt sig om, inden de skrev. Vor Stand spænder jo over politiske Afskygninger fra yderste Højre til næsten Anarkister, og hvis de kendte en Smule til Sagen, vilde de være paa det rene med, at højre Fløj er langt den stærkeste, og at det vilde være det pure Vandvid, om Foreningen drev Politik paa nogen som helst Maade, da det jo vilde ensbetydende med, at den sprængtes i Stumper og Stykker straks.

Endvidere véd d'Herrer godt, at det til enhver Tid og ved enhver given Lejlighed paa det skarpeste er fremhævet, at Foreningen *har været, er og vil blive* ved at være upolitisk.

Denne Paastand om det sosialistiske Navn kunde d'Herrer jo med lige saa stor, eller rettere lige saa lidt Ret hæfte paa enhver Sammenslutning af f. Eks. Embedsmænd, Kunstnere, Landmænd osv. i en Uendelighed. — Logikken i d'Herrers Tankegang er mildest talt slet.

Hvorfor i Himlens Navn skulde vi Medhjælpere ikke slutte os sammen, alle andre gør det; er vi for fine eller for dumme? Ser vi ikke, at vi kører langt bag efter alle andre? — Tror nogen, at det er et Bevis paa Følgen-med, at man kommer bag efter? Vor Stand tæller indenfor sin Midte utallige taagede Hjerner, som kan se Syner ved højlys Dag, og som er troskyldige nok til at raabe det ud.

Men kommer Tid, kommer Raad. Vi faar trøste os med, at de. der kører med Stude, kommer ogsaa med, selv om man end lever i Elektricitetens og Bilernes Tidsalder, og derfor burde komme raskere af Sted.

Holbæk, den 26de Januar 1007.

Paa de ikke-udmeldte Agitationsudvalgsmedlemmers Vegne:

Frode Pedersen.

De 8 Herrer har ved deres ovenstaaende „Erklæring" sat sig et Mindesmærke, der lige saa lidt som deres Navne bør forglemmes blandt de organiserede Medhjælpere, og navnlig er der et Udtryk fra d'Herrer, der tkke bør overses. — Den fjerde og formentlig væsentligste Aarsag til Udmældensen er:

»*Hentydninger fra flere Principalers Side.*«

Er det ikke en ovenud förtrinlig Grund? Eller tyder den ikke snarere paa et Overmaal af barnlig Uselvstændighed, af slavisk Følelse af det uberettigede i at have anden Mening end Principalen? — Herregud, fordi visse firbenede Medskabninger stikker Halen mellem Benene, naar man gør Mine til at tage til en Kæp, derfor behøver d'Herrer dog ikke at skifte Mening ved de første Hentydninger, selv om det var fra „flere" Principalers Side.

Men man maa give dem Ret i, at i Centralorganisationen hører de ikke hjemme. Thi et af dennes bærende Principer er netop dette, at vi holder os Medhjælpere for ligeberettigede med alle andre Mennesker — ogsaa med vore Principaler — til at have vor egen Mening, navnlig om alt, hvad der angaar os selv og vore Arbejdsforhold.

Iøvrigt har vi ikke meget at tilføje til Hr. Frode Pedersens velskrevne Artikel; men vi skal slutte med at sige, at hermed er selvfølgelig Tanken om en Medhjælperforening i Holbæk ikke opgivet, og den Dag vil ikke være fjærn, da der er saa mange Kolleger i Holbæk, der kan taale et Par Hentydninger, at Centralorganisationen tæller ogsaa denne By i sin stadig voksende Række af Afdelinger.

—*n.*

Hvilke Fordele giver det at være Medlem af Centralorganisationen?

er et Spørgsmaal man saa ofte faar; men et Par af de vigtigste Svar maa altid lyde:

Man fremmer Afskaffelsen af Kost og Logisystemet! og
Man virker med til at hæve Standens økonomiske Stilling og fremme dens aandelige Udvikling!

Hvor naturligt er det ikke at vi Handelsmedhjælpere saa ofte staar ganske blottede for Forstaaelse af det Liv, der rører sig udenfor Butikens Omraader. Vi bliver sat i Lære i 14 Aars Alderen og siger dermed Farvel til den Udvikling, Skolen har lagt Grunden til, og som vi nu saa smaat har begyndt at forstaa. Vi skal fra nu af tidlig op om Morgenen og først forlade Forretningen i gunstigste Tilfælde ved 9-Tiden om Aftenen. Vi er da trætte og velskikkede til at hvile en Times Tid, saa vi ikke føler overdreven Lyst til at opholde os — 3—4 Personer eller flere — paa vort „Værelse", der jo desværre som Regel langt fra er, hvad man uden at være fordringsfuld kan kalde hyggeligt, men et Tagværelse med kalkede Vægge, med eller uden en Imitation af en Kakkelovn, et Bord, der hvert Øjeblik risikerer at vælte, en á to Stole, defekt med Hensyn til Ben eller Ryg og det højst nødvendige Antal Senge, som mangen Gang ikke fortjener en saadan Benævnelse.

Slige „Værelser" er absolut udmærkede baade med Hensyn til Udstyrelse og de mange Personer, der skal sove sammen, Voksne og ikke Voksne, for ikke at tale om, at et saadant „Værelse" ikke kan være et Tilflugtssted, hvor man kan læse og skrive uden Forstyrrelse og uden at være lige saa klog naar man er færdig, som da man begyndte. Naar der saa hertil kommer en sulten Mave, ja saa maa Resultatet blive kummerligt.

Men af ovennævnte Grunde maa det være enhver Medhjælpers Pligt at være med til Afskaffelsen af et til Nutiden saa daarligt svarende System som Kost- og Logisystemet.

Hjælp til at vi kan faa en kortere Arbejdstid og en bedre Gage, for derigennem at fremme vor Udvikling, specielt vor faglige, til ikke mindre Gavn for Principalen end for os selv, hvad enten vi senere bliver Principal eller ej. Det er dog uomstødeligt, at en saavel paa Legeme som Sjæl sund Medhjælper maa kunne varetage sin Gærning bedre end en Medhjælper, der savner disse Fordele, men dette Gode opnaar vi kun gennem Organisation; thi enkelt Mand betyder vi intet, samlet er vi en Magt.

Kolding, April 1907.

H. C.

Under
Kost- og Logisystemet i England.

VI.

„The Drapers' Record" — et Principalblad — skrev engang: „Naar vi skal være ærlige, tror vi, at det er en stor Fejl af Principalerne at forsvare Kost- og Logisystemet med moralske Grunde, ingen vil tro, at Cheferne udelukkende eller hovedsagelig er besjælede af Iver for Medhjælpernes Velfærd. Sandheden af Historien er, at Principalerne som Helhed tror, at en Forandring fra Kost- og Logisystemet vil betyde et Tab for dem, og dette Tab har de besluttet at undgaa. Vi dadler ikke denne Handlemaade, men hvorfor ikke sige det ligefrem.

Hvad Afskaffelsen af Kost- og Logisystemet angaar, anta-

ger vi, at den ikke vil blive en ublandet Velsignelse, men den vil komme før eller senere, fordi den er en naturlig Eksistens-Tilstand. De fleste Principaler vil holde fast ved den nuværende Tilstand saa længe som muligt, fordi de mener, at en Ophøren deraf vilde betyde et Tab for dem. Medhjælperne vil faa Tilladelse til at bo, hvor de vil, netop paa det Tidspunkt, da de kan tvinge Principalerne til at betale Lønninger, der sætter dem i Stand til at gøre det, men ikke før da".

„Det er altsammen et Spørgsmaal om Fordel", indrømmede en London-Klædehandler for et Aars Tid siden. „Frihed til at gifte sig vilde betyde Ret til at bo ude og højere Lønninger". Vel findes der intet skrevet Forbud mod at gifte sig, men det uskrevne virker lige saa godt; det er end ikke tilladt Medhjælpere, der bor udenfor Forretningen at gifte sig uden Firmaets Tilladelse. Folk, der er vel kendte med Forholdene i London, kan derfor fortælle om de hemmelige Ægteskaber, hvoraf der findes mange. Nu og da bliver et Tilfælde jo opdaget og den skyldige bliver da straks afskediget. At disse Forhold er højst uheldige, behøver ikke at siges, og at det medfører frygtelige Tilstande og nedværdigende Forhold for de unge Mennesker, er det bedst ikke at tale om.

En interessant Modsætning hertil findes i Amerika, og de der har læst Horace Lorimer's Bog, vil sikkert erindre, at den gamle Millionær foretrak gifte Folk, fordi de var mere stadige og paalidelige end ugifte, en Paastand, der er bleven bekræftet fra anden og fuldt paalidelig Side.

Noget af det værste ved Kost- og Logisystemet er imidlertid det, at Folk under det aldrig har Lejlighed til at være alene, aldrig har Lejlighed til at være uforstyrret. Det er umuligt for dem at hengive sig til Studier eller aandeligt Arbejde, og det er vanskeligt for dem at læse.

Efter at være komne fra Butiken, drejer Samtalen sig oftest om de Kunder, der er betjent i Løbet af Dagen o. lign., bestandig den samme Trædemølle.

De, der har været Soldater, vil sikkert mindes den Længsel, hvormed man imødesaa den Tid, da man skulde slippes løs af det modbydelige Hoveri, og det var dog kun en kort Tid, men her er Talen om et Livs Hoveri.

Dertil kommer, at Medhjælperne i England saa vel som her er afskaarne fra forskellige borgerlige Rettigheder f. Eks. Valgret til Parlamentet.

Dyrtiden og Medhjælperne.

En ung Kontormedhjælper skriver:

De beder mig sende mit Bidrag til Artikel-Serien „Dyrtiden og Medhjælperne".

Dyrtid? Jeg mærker i Grunden ikke saa meget til Dyrtid. Nu skal De høre hvorfor.

Jeg er Kontormedhjælper, 20 Aar gammel og har efter 6 Aars Virksomhed i samme Forretning en Gage paa 50 Kr. mdl. Jeg bor hos min Familie som er ubemidlet, og maa derfor betale 35 Kr. maanedlig hjemme for Kost og Logi, hvilket jo er meget mindre end Opholdet er værd. Min Skrædder betaler jeg 6 Kr. om Maaneden, og Sko, Linned, Vask etc. koster ogsaa Penge, saa De vil forstaa, at der altid er Underskud paa mit Regnskab.

Nu er Livsfornødenhederne stegne betydeligt og det maa være haardt for min Skrædder og Skomager at klare sig. Jeg mærker mindre til Fordyrelsen, for jeg betaler stadig 35 Kr. hjemme, og de resterende 15 Kr. deler jeg mellem de øvrige Creditorer. Jeg har jo ikke mere end de sølle 50 Kr. at give af, og der er altid Folk, der vil give Kredit.

Foreløbig har jeg altsaa ikke mærket Dyrtiden paa anden Maade end at min Gæld er vokset betydeligt; men min Gæld faar jeg vist aldrig betalt, for jeg har i Forretningen set gifte Mænd med Gager fra 80—100 Kr., og jeg kan ikke vide, hvordan de Mennesker klarer sig uden at gøre Gæld.

Nu gaar det sin elendige Gang som hidtil. Min Skrædder faar 6 Kr. om Maaneden, samtidig med at min Gæld til ham vokser Aar for Aar, men han og jeg gaar begge og haaber paa, at jeg engang maa skyde Papegøjen. — Men vi er begge forberedt paa at maatte resignere.

Den eneste Udvej jeg har, hvis da ikke et særligt Held vil overgaa mig, er Organisationen, den er jeg Medlem af og den maa hjælpe mig. Ganske vidst er Handels- og Kontormedhjælperne nogle søvnige Medborgere at faa vækket, men det skulde da være Pokkers, om man ikke langt om længe kan faa dem til at forstaa, at de maa melde sig ind alle, for ved denne Sammenslutning at fordre sig respekteret som Mennesker og skaffe sig Levevilkaar, der staar over den nuværende Slavetilværelse.

X.

Engageringsvæsenet.

Plads er ledig for en Bogholder med Kendskab til juridiske Forretninger. Hurtig Tiltrædelse. Herning. Med Sportler etc. Aarsindtægt ca. 1500 á 1600 Kroner.

Kontorist, ca. 22 Aar. Dobbelt Bogholderi. Begyndelsesgage Kr. 1200 aarlig. Tiltrædelse 1ste Maj i Kjøbenhavn.

Henvendelse til Engageringsbureauet, Ægirsgade 51, 2. S. Kjøbenhavn L.

Fra Centralorganisationen.

Jylland.

Aarhus. Søndag den 5 Maj fejres Foreningens 8-aarige Stiftelsesfest i Handels- & Kontoristforeningen med Fællesspisning Kl. 6½ pr. og paafølgende Bal. Liste til Paategning for Spisningen vil blive præsenteret Medlemmerne.

De Medlemmer, der eventuelt ikke ønsker at deltage i Spisningen, er selvfølgelig hjærtelig velkomne til Ballet.

Manuskript til Festsange bedes venligst indsendt til Herr Robert Petersen inden d. 25. April.

Mød talrigt! Det skal nok blive en fornøjelig Sammenkomst. Fest-Udvalget.

Grenaa. Den ordinære halvaarlige Generalforsamling afholdtes den 26. Marts.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. Der har været afholdt ugentlige Diskussionsmøder, hvortil saa godt som alle Medlemmer har givet Møde. Foreningen har beset forskellige af Byens industrielle Virksomheder som Rugbrødsfabriken, Bryggeriet „Djursland" m. fl. og afventer i nær Fremtid at bese Væveriet, Slagteriet m. m.

Der har været afholdt Salonskydning, som gav et godt Overskud.

Endvidere har der været arrangeret selskabelige Sammenkomster.

Ifølge Invitation har Foreningen overværet en Diskussion i den socialdemokratiske Diskussionsklub „Pio".

Beretningen godkendtes.

Kassereren aflagde derefter det reviderede Regnskab, som godkendtes.

Valgt blev: (Som Formand midlertidig at fungere) Kommis J. Brinch. Næstformand Frk. A. Andersen.

Det vedtoges atter at forsøge 8-Lukningen gennemført samt at afholde Diskussionsmøde 2 Gange om Maaneden i Sommerhalvaaret.

Efter at de forskellige paa Dagsordenen værende Punkter var behandlede, udtalte Formanden Ønsket om, at Foreningen vedblivende maa arbejde sig større og stærkere, og at Medlemmerne stadig vil vise samme Interesse, som i den Tid han har været Formand, hvorefter Formanden sluttede med et Leve for Afdelingen.

J. Brinch rettede paa Medlemmernes Vegne en Tak til den afgaaede Formand for dennes gode Arbejde for Foreningen. Det bliver et Savn for Foreningen, der ikke let faar en saa energisk Formand, som John. Sørensen har været.

Medlemmerne rejste sig.

Ligeledes rettedes en Tak til den afgaaede Næstformand, Chr. Schmidt.

Efter endt Generalforsamling fandt en selskabelig Sammenkomst Sted for den afgaaede Formand og Næstformand, hvori alle Medlemmer deltog. Der herskede en ypperlig kollegial Stemning. Chr. Thomsem.

Øerne.

Odense. Afdelingens Lokaler, Munkemøllestræde 11 er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften. Fremmede kunne indføres ved et Medlem. Stort Bladhold. Eget Pensionat.

Sangkoret holder Prøve hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Torsdag Aft. Kl. 9—11.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling fandt Sted Torsdag d. 7. Marts i Afdelingens Lokaler. Til Dirigent valgtes Kommis *Chr. Jensen,* ca. 40 Medlemmer var mødt.

Fmd. *B. Kruuse* aflagde Beretning for det fortløbne Halvaar. Tilgangen af Medlemmer havde været 30. Afgang 12.

I November var afholdt en Dilletantkomedie med Bal, der havde givet et Overskud af 102 Kroner. Denne gentoges i Decbr. til Fordel for Samaritanen med 70 Kr. i Overskud.

Der var anskaffet en Del Møbler til Lokalerne. Afdelingen indgik i Februar til Byraadet med Andragende om Regulering af Arbejdstiden for den unge Handelsstand og havde haft den Glæde, at dette havde faaet en særdeles velvillig Modtagelse.

Kassereren, *J. Ulriksen,* fremlagde det reviderede halvaarlige Regnskab, som enstemmig godkendtes. Regnskabet balanceredes med Kr. 594,68. Aktiver fra 1ste Marts androg Kr. 372,69. Passiver 61,00 Kr.

Til Bestyrelsen valgtes *N. Christensen Krogh,* (Genvalg) *H. Biering, V. B. Jørgensen* og *Chr. Jensen.* Af de afgaaende ønskede H. Hansen, J. Ulrichsen og P. Pohlsson ikke at modtage Genvalg. Suppleanten blev H. Knudsen og I. S. Christensen. I Stedet for den afgaaende Revisor, H. Knudsen. valgtes *E. Frederiksen.*

Til Bibliotekudvalg valgtes *B. Kruuse, Hansen- Møller* og Frk. *Agnes Petersen.* Det afgaaende Udvalg, D'hrr. Carl Nielsen, H. Biering og E. Skovlund Petersen frabad sig Genvalg. Det vedtoges, at Foreningens Sangkor administrerer sig selv.

Formanden bragte de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer en varm Tak for trofast Samarbejde og vilde ligeledes takke det afgaaede Biblioteksudvalg for den Præcision og Hurtighed, hvormed dette havde arbejdet paa Oprettelse af Biblioteket.

Sluttelig udbragtes begejstrede Leveraab for Centralorganisationen.

Generalforsamlingen aabnedes og hævedes med Alsyngelse af Vald. Petersens Medhjælpersang samt Opsangen og Medhjælpermarschen.

Bestyrelsen har konstitueret sig som følger. *Carl Nielsen,* Næstfmd., *H. Biering,* Kasserer, *N. Christensen Krogh,* Sekretær og Annonceekspeditør, Vice-Sekretær *V. B. Jørgensen, E. Møller* og *Chr. Jensen.* *N. C. K.*

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. Chokolade.

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. Odense.
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,

Fotograf,
Dronningensgade 5. Telf. 1157.
Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

Avertér i
Abonnér paa

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.
(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

EKSPEDITION:
Hr. V. Zwicki,
Jacob Danefærdsvej 6. København V.

REDAKTION:
Hr. Vilh. Hansen,
Kronprinsesse Sofies Vej 23.
København F.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Køb hos de Averterende!

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:
1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal.
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.
Linjebetaling ved kortere Tids Tegning:
25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.

! I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælver-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn. !

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Aalborg billigste og bedste Udsalg af **Uhre** samt **Briller** og **Pincenez,** er hos **ADOLPH MØLLER, Slotsgade 5, tidligere Bispensgade 16.**
Enhver Køber efter nærv. Annonce faar 10 pCt. Rabat.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales, Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.

1ste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt 1ste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet **„THOR"**
RANDERS
anbefales.

Forsendes overalt.

WATERMAN „IDEAL" FYLDEPEN.

Over hele Verden anerkendt som den bedste.

Eneudsalg: MARIUS M. SCHULTZ, Aalborg, Jomfruanegade 3, Fuld Garanti

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.

Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

SLAGELSE

K. Skaarups

Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

ABONNÉR

PAA

DANSK H. & K. M. TD.!

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.
Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

FORLANG TILBUD

Undervisning.

Den jydske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)

begynder **ny** 1/1 og 1/2 Aars **Kursus den 1. Maj.** Fripladser søges inden 1. April. Program paa Forlangende fra Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.

Niels P. Nielsen,
eksam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. Th. Overgaard, „Hermes".
Grenaa: Hj. Kommis Joh. Sørensen.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Kommis Frode Pedersen.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Kommis P. Clemmensen.
Nibe: Hr. Kommis Vald. Schlüter, Vægger. St.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Silkeborg: Hr. Bogholder Jens Jensen.
Skanderborg: Hr. Kommis Kerff.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Afleveret til Posten den 13de April.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7, KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 9. 1. Maj 1907. 7. Aargang.

Forlang
„Wanderer"-Cykler
og
Motor-Cykler.
Hovedoplag for Danmark:
HANS LYSTRUP.
SLAGELSE.

Tabt 1000 Kr.
har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ",**
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

Øvre Rhinske Forsikringsselskab i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier.
Gunstige Forsikringsvilkaar.
Kulant Skadesregulering.
Dygtige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg ◇ ◇ ◇ ◇ Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON 239.
Indleveringslokale:
Algade 11. Telefon 976.

„Berlitz School",
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Hvor trykkes „D. H.- & K.-M. Tid."
?
Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes **10 pCt. paa alle Fotografi-Artikler.**
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl" Guldsmedegade 23, Aarhus.
Telefon 1950. Telefon 1950.
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
1ste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøi og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs Chokolader
er forholdsvis lidt søde.
Telefon Taga Elleve.

Depotet for Tuborg Fabriker og De forenede Bryggerier er J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

GRATIS
FOR D'HRR PRINCIPALER
OG
CENTRALORGANISATIONENS MEDLEMMER.

LEDIGE PLADSER BEDES ANMÆLDT.

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet. Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.

ESBJERG.

VALDM. NIELSEN.

Fotografisk Atelier.

Kongensgade 71.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**

eller

Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.

Special-Cigarforretning,

Kongensgade 49. Telefon 282.

Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

Cafe „NATIONAL“, Esbjerg

Musik hver Aften.

Stort Bladhold. — Billard.

HAVE MED VERANDA.

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

SKANDERBORG

V. Christensen's

Barbér & Frisørstue,

bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens

Skræderi & Klædelager

(Kolding)

bringes i velvillig Erindring.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.

Iste Kl. Reparationsværksted.

Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Husk altid

at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos

Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

Dürkopp-Cyklen

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,

fine Konfecturer

faas hos alle Handlende.

N. J. Cederstrøm.

Iste Kl. Skræderforretning

Stort Lager.

„Sct. Clemensborg“, Aarhus.

Telefon 856.

AARHUS

E. Melchiorsen,

Cigarer & Tobakker.

Store Torv 7, AARHUS.

Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres“

AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.

Telefon **881.** Telefon **881.**

Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.

SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,

Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.

Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.

Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus Dampvaskeri

Telefon **668.**

Indleveringssteder:

Lille Torv 4. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe

er **Savon 18—13**

Kun 25 Øre pr. Stk.

Gør Huden skør og smidig.

E. Mehls Fabrik

ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Husk! Husk!

Dansk Beklædnings Compagni.

Største Udvalg, billigste Priser.

Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Cafe „Standard“

(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).

Jærnbanepladsen, Vejle,

anbefales.

Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

MUSIK.

Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**

Olaf Ryes Gade 8.

Boiesens Café,

VEJLE.

Jens C. Nielsen.

FROKOSTRETTER.

Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S

Cigarer:

Nicot Melange, meget let.
Obels Melange, middelstærk.
Sanitas Melange, meget let,

samt øvrige Sorter anbefales

og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste ægte

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.

P. HANSENS BOGTRYKKERI

leverer alle Slags Tryksager *hurtigt, smukt og billigt.*

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Der er **intet Valg,**

thi **Worning & Petersens**

Xeroformsæbe,

til 25 Øre Stykket

har forlængst baaret Sejren hjem!

Støt vore Averterende!

SPECIALFORRETNING — BRISTOL — HJÆLPEUDSTYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

Abonnement paa „D. H.- & K.-M. Tidende“ koster 1,50 pr. Halvaar.

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 9. 1. Maj 1907. 7. Aargang.

Arbejdsløshed,
med eller uden Anerkendelse.

Det er et sært Træf der har bevirket, at ét af Rigsdagsarbejdets faa Resultater er blevet Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser, netop som vi i lange Tider har tumlet med den Tanke. Det er et sært Træf, der bevirker, at man maa bedømme de to Standpunkter i Forhold til hinanden, og ikke hvert for sig.

Med Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser, er det at være arbejdsløs gaaet over til at være en af Staten anerkendt normal Tilstand, der fortjener Støtte fra det Offentliges Side. En Tilstand, der ganske vist bør være periodisk for den Enkeltes Vedkommende, men som altid er til Stede blandt os, og som altsaa i Fremtiden opretholdes og fremmes ved Statens Hjælp.

Det er en Lov om Arbejdets Prostitution, netop som anden offentlig Prostitution er ophævet.

Før denne Lov herskede der Frihedens Selvbestemmelsesret paa dette Omraade, og var end Arbejdsløsheden i større eller mindre Grad altid til Stede blandt os, saa stod det til de forskellige Fag selv at raade Bod herpaa bedst muligt, og hvert Fag har hidtil ogsaa vidst indenfor sine Rammer at komme Ondet til Livs.

Man kan maaske synes, at Forskellen ikke er saa stor, naar Ulempen dog er iblandt os, om Hjælpen sker ad offentlige eller private Veje, men dette er ingenlunde Tilfældet.

Saalænge hvert Fag, gennem dettes naturlige Organ, dets faglige Sammenslutning, selv har Haand i Hanke med Arbejdsløsheden indenfor Faget, og dens Afhjælp; saalænge det begrænser sig til en human, gensidig Støtte blandt Kammeraterne, saalænge vil Faget ved Lønbevægelser altid kunne fremhæve, at Lønnen indenfor et Fag ogsaa i nogen Grad bør staa i Forhold til de Krav, hvert Fag saaledes selv maa afhjælpe; med andre Ord, Hjælpen til de arbejdsløse Kolleger erholdes i nogen Grad gennem større Lønkrav, og styrker i hvert Fald disse.

Dette Forhold er straks forrykket hvor Talen bliver om vores allesammens Malkeko, og man kan ikke i samme Grad føre dette Bevis i Marken; thi Arbejdsgiveren kan rolig henvise til Statens Hjælp. Her som saa ofte før bliver Resultatet da dette, hvor det offentlige vil forsøge at fuske i de humane Bestræbelser, — at Loven, som tilsigter Hjælp til de Smaa i Samfundet, i Virkeligheden bliver en Støtte for Arbejdsgiverne, som derigennem kan forskaffe sig Arbejdskraften paa en billig og bekvem Maade.

Desuden maa man regne med den menneskelige Natur, som overfor den private Godgørenhed, hvortil Arbejdernes gensidige Hjælp i Tilfælde af Arbejdsløshed m. m. ogsaa maa regnes, altid stiller sig noget sødladen, medens man, naar Talen er om Statens Indgriben, bliver mere haardhændet. Hvor Arbejdsgiveren saaledes tidligere i mange Tilfælde holdt overflødig Arbejdskraft gaaende i sløje Perioder, vil han nu kun finde det naturligt, at han kaster saa mange af sine Forpligtelser af sig som muligt over paa Samfundet.

Naar man ser saaledes paa Tingene, og vor Stand har ikke megen Anledning til at falde i Fristelse, saasom langt den største Del af dens Medlemmer paa Forhaand er udelukket fra „Anerkendelsen“ ved Bestemmelsen om, at kun saadanne kan være Medlem af en anerkendt Arbejdsløshedskasse, som tillige kan optages i en anerkendt Sygekasse, saa kan man vanskeligt oparbejde nogen Begejstring for dette sidste Produkt fra det partipolitiske Lappeskrædderi i Fredericiagade; — og i det Forslag som Hovedbestyrelsen om føje Tid udsender til Medlemmernes Bedømmelse, har man da ogsaa ganske set bort herfra; thi Maalet bør være Modarbejdelse og ikke Opretholdelse eller Anerkendelse af Arbejdsløsheden, og dette kan kun ske ved højere Løn, kortere Arbejdstid og Regulering af Lærlingevæsenet, samtidig med, at man af rent humane Grunde hjælper hverandre, hvor ufrivillig Arbejdsløshed rammer den Enkelte.

Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser er derfor i mine Øjne en reaktionær Lov, der kun forkludrer Spørgsmaalet, og enhver Handels- og Kontormedhjælper bør gaa langt udenom Statens Anerkendelse af hans Arbejdsløshed, og dette sker bedst ved at Standen selv løser Opgaven; thi den Hjælp, der ydes fra det Offentlige, er for intet at regne mod den Frihed og Styrkeudfoldelse, der ligger i ved egen Kraft at løse sociale Spørgsmaal.

Vor Vej bør være den, indadtil at hjælpe og støtte hverandre, udadtil at betegne ufrivillig Arbejdsløshed som en Skamplet for det Samfund vi lever i, og saalænge Staten indskrænker sin Hjælp til Pengehjælp, bør vi gaa langt udenom denne; thi ved Pengenes Magt knæsættes kun Arbejdsløsheden som et naturligt Led i Samfundsordenen.

Åge Hyllested.

Den esbjergske Lærlingevedtægt.

Esbjerg Byraad kræver atter Vedtægten sanktioneret af Indenrigsministeren.

„Denne Afgørelse maa imødeses med den største Interesse; thi hermed vil i Virkeligheden Betydningen eller Betydningsløsheden af den kommunale Lovgivning være fastslaaet“.

„D. H-. & K.-M. Tid.“ No. 22-1906.

For de af vore Læsere, der har fulgt Centralorganisationens Reformarbejde i det sidste Par Aar, vil den esbjergske Lærlingevedtægts Historie være i frisk Minde.

Esbjerg Byraad var det første Kommunalstyre i Provindsen, der bragte Bestemmelserne i Fabriksloven af 11. April 1901 til Anvendelse paa Handelslærlinge, efter at Kjøbenhavns og Frederiksbergs Kommunalbestyrelser i 1903 havde givet Loven den hjemlede Udstrækning. Esbjerg-Vedtægten, hvis Tilblivelse i væsentlig Grad skyldes vor Formand, der som bekendt er Medlem af Byraadet, vedtoges i Eftersommeren 1905 og bestemmer i Hovedsagen følgende:

> Unge Mennesker af begge Køn fra Udskrivningen af Skolen til 18-Aars Alderen maa ikke beskæftiges erhvervsmæssig ved Handelsvirksomhed eller noget dertil hørende Arbejde i mere end 10 Arbejdstimer i Løbet af et Døgn, ejheller i Tiden før Kl. 6 Morgen eller efter Kl. 8 Aften, undtagen Aftenen før Folkekirkens Helligdage samt de sidste 14 Dage før Juledag.
>
> Arbejdstiden skal efter højst $4^1/_2$ Times samlet Arbejdstid være afbrudt af mindst $^1/_2$ Times Hviletid. For dem, der besøger Handelsskolen, skal Arbejdstiden lægges saaledes, at den ikke hindrer dem i at benytte saadan Undervisning.

Desuden findes det almindelige Paabud om Lægeundersøgelse optaget, samt en i den kjøbenhavnske Vedtægt ukendt Bestemmelse: At et Eksemplar af Vedtægten skal anbringes paa det paagældende Arbejdssted.

Vedtægten skal efter Loven sanktioneres af Indenrigsministeriet, men dette nægtede imidlertid — og ganske uventet — at give Sanktion under Henvisning til en iøvrigt ganske usagkyndig Erklæring fra Arbejdsraadet (se „D.H.-&K.-M.Tid. No. 4-1905) og under Pres af de Protester og Deputationer, som de lokale Principalforeninger skyndsomst lod løbe af Stabelen. — Byraadet vidste imidlertid at værge om sin Ret og Myndighed, og Vedtægten indsendtes igen til Ministeriet, — der atter nægtede Sanktion.

I Byraadsmødet den 22de April d. A. droftedes det nedsatte Udvalgs Indstilling. Flertallet, med Åge Hyllested som Ordfører, foreslog at Byraadet atter krævede Vedtægten godkendt af Ministeriet. „Esbjerg Avis“ refererer Forhandlingerne saaledes:

Hyllested erklærede, at denne Sag nu var naaet til det Standpunkt, at Ministeriet erkender, at Vedtægten er overensstemmende med Loven, men forbeholder sig Skønnet over Nødvendigheden af Vedtægten. Det kendetegnende for Sagen er, at vi i Byraadet ser paa den fra et socialt Standpunkt, medens Ministeriet nærmest ser med Principaløjne. Udvalget vil imødekomme Ministeriet ved at lade en enkelt Passus udgaa af Vedtægten.

H. Olsen kunde ikke indse, at Ministeriet skulde være mindre kvalificeret end Byraadet til at skønne over Sagen. Spørgsmaalet burde ordnes ens for hele Landet, ellers vilde Vedtægten blot være til Skade for den enkelte By. Han vilde være med at henstille til Ministeriet, at vi fik Lovbestemmelser for hele Landet,

Hyllested: Ja, det er meget pænt, men Konsekvensen kan drages videre til, at man gærne vil gaa med til en saadan Lov, naar andre Lande ogsaa gør det. Vil Hr. Olsen og Tilhængere virkelig arbejde for en ensartet Lov for hele Landet, bør de stemme for denne Vedtægt, saa faar vi nok engang Loven. Den eneste Vej til at holde Detailhandlerstanden i Live er at give de unge Mennesker taalelige Kaar.

Tobiesen mente det ligegyldigt, om Vedtægten vedtoges eller ikke, den bliver næppe stadfæstet af Ministeriet, og bliver den det, vil den ikke blive overholdt. Han mente det ogsaa rigtigst, om man fik en Lov. Her i Esbjerg tiltrængtes den dog ikke saa haardt. Han vilde ikke stemme i Sagen.

Form. ironiserede over, at Udvalget efter 6 Maaneders Betænkningstid nu har strammet sig op til at ville give Indenrigsministeriet en ordentlig Omgang og det i en Tone, som Byraadet næppe vilde sætte Pris paa fra en af dets underordnede Funktionærer. Ministeriet kan ifølge Lovgivningen tillade Vedtægten, men det er ikke ensbetydende med, at Ministeriet skal føje sig efter alle Forlangender. For Resten har Ministeriet jo blot fulgt Arbejdsraadet, hvori ogsaa Arbejderne har Repræsentanter. Taleren vilde anbefale, at man ikke oftere indsendte Skrivelser som den her foreslaaede, thi sligt vilde blot vække Uvilje.

Hyllested formodede, at Tobiesens Udtalelser var Kendetegn for den radikale Politik i Raadet. Der forlanges her i Byen Arbejde til sent Fredag Aften af Handelslærlinge; det gøres der ikke andre Steder. Taleren savnede i Borgmesterens Kritik kun den sædvanlige Vending om de nødvendige sproglige Rettelser i Udvalgets Skrivelse. Udvalget havde kun været 4½ Maaned om at betænke sig. Flertallet havde allerede i Januar været klar over sin Stilling, men saa forlangte Mindretallet pludselig Tid til at sætte sig ind i Sagen, og Resultatet heraf blev, at Mindretallet intet som helst vilde gaa med til. Taleren kunde ikke indrømme, at Byraadet havde overordnede Myndigheder.

Efter en yderligere Meningsudveksling vedtodes Åge Hyllesteds Forslag med 8 Stemmer mod 3. Vedtægten indsendtes altsaa paany til Godkendelse.

De organiserede Medhjælpere skylder Esbjerg Byraad Anerkendelse og Tak, fordi Raadet — eller rettere et Flertal indenfor dette — saa kraftigt og vedholdende støtter vore Bestræbelser for Indførelse af Beskyttelsesbestemmelser for den unge Arbejdskraft. Og man erindre tillige, at det her ikke blot gælder et Principspørgsmaal af lokal Rækkevidde, men Hævdelse af Kommunalbestyrelsernes naturlige Ret til i Overensstemmelse med Loven at træffe de Bestemmelser, som er Udtryk for det Flertals Vilje, der har betroet dem Forvaltningen af Kommunens Anliggender.

Udfaldet af den foreliggende Konflikt bør derfor afventes med Interesse af de organiserede Medhjælpere, fordi det vil være af stor Betydning for fremtidige kommunale Lærlingevedtægter, saavel som for de Bestemmelser, den ventede Butikslukningslov antagelig vil komme til at indeholde.

7=Lukningen.

Rigsdagen er atter hjemsendt uden at vi er kommen Butikslukningsloven et Haarsbred nærmere end da Thingene i Oktober f. A. traadte sammen. Regeringen har indhentet Betænkninger fra snart alle i større eller mindre Grad i Spørgsmaalet interesserede Repræsentationer, og skønt der blandt de førstnævnte Adspurgte synes at herske almindelig Stemning for en langt videregaaende Lov end den Regeringens agrarfarvede Forslag tilsigtede, forlyder der aldeles intet om, at Ministeren denne Gang vil ofre Hensynet til Landboerne.

Naturligvis er det vore Godsejere, Proprietærer og Gaardmænd revnende ligegyldigt, om Tusinder af Handelsmedhjælpere maa give Afkald paa Aftenfrihed og Rekreation i den korte Sommertid.

Vor Agitation for 7=Lukningen

planlagdes paa Hovedbestyrelsesmødet i Marts. Det at Butikslukningsloven ikke blev gennemført trods alle virkelig interesserede Parters Ønske, bør fornuftigvis ikke afholde os fra at arbejde videre paa Lukkespørgsmaalets Løsning i vor Betænknings Aand. Vi er ikke standset ved den obligatoriske 8-Lukning som Maalet, men som Midlet til 7-Lukningens Gennemførelse, og vi vil derfor samle vort Arbejde paa at faa dette Maal virkeliggjort i Sommerens Tid, hvor Kravene om Frihed rejser sig stærkest. Formanden har som Følge heraf allerede for en Maanedstid siden henledet Afdelingsbestyrelsernes Opmærksomhed paa den frivillige 7-Lukning, som denne Sommers naturlige Førsteopgave, og givet nærmere Anvisning paa den Fremgangsmaade, der kan vælges, og som naturligvis i væsentlig Grad afhænger af de lokale Forhold.

Denne Agitation er nu indledet, idet vor største Provinsafdeling, Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Aarhus, har begyndt Arbejdet for Reformspørgsmaalet paa en baade heldig og energisk Maade.

Henvendelser til Principalerne og Publikum.

Aarhusforeningens Bestyrelse har tilstillet de lokale Handelsforeninger en Skrivelse, hvori det bl. a. hedder:

> „Som den højtærede Bestyrelse vil erindre, blev der sidste Sommer arbejdet paa Gennemførelse af Lukning af Butikerne i Aarhus Kl. 7 Aften i de 3 Sommermaaneder, og at Sagen ikke den Gang kom videre, havde nærmest sin Grund i, at den var grebet lovlig sent an. Paa de til d'Herr. Principaler omsendte Lister, var der imidlertid saa mange der ved at skrive „Ja" gav Sagen sin Tilslutning, at Foreningen har ment det rigtigt at tage Spørgsmaalet op igen i Aar, og tillade vi os derfor herved at bede den højtærede Bestyrelse støtte os i vore Bestræbelser for at gennemføre denne Reform ved at paavirke Deres Forenings Medlemmer til Gunst for Sagen".

I Skrivelsen meddeles endvidere, at Foreningen agter at opnaa Principalernes Indvilligelse og derfor vil præsentere en Liste til Underskrift for de Butiksindehavere, der vil yde Sagen Støtte.

Endelig har Afdelingen gennem samtlige Aarhusblade rettet Opfordrirg til det købende Publikum om at gøre sit Indkøb inden Kl. 7 de 3 Sommermaaneder, Juni, Juli og August. Denne Henvendelse til Befolkningen slutter med følgende Anmodning:

> „Gør Deres Indkøb inden Kl. 7 Aften, saaledes at d'Herr. Købmænd kan faa Bevis for, at det er unødvendigt at holde aaben Bod til Kl. 8.
>
> Vort Ønske gælder for de fire første Ugedages Vedkommende, og naar Butikerne, som nu lukker om Fredagen Kl. 8 á 9 og om Lørdagen Kl. 10 à 11, tror vi sikkert, at hverken Publikums eller de Handlendes Interesser gaas for nær. Vi tillade os at henstille til de højtærede Husmødre, at paalægge deres Tyende at afgive Ordre samt foretage Indkøb inden nævnte Tid, og det skulde glæde os, om Publikum i Almindelighed vilde vise os deres Interesse ved i Pressen at give sin Mening tilkende.
>
> I Løbet af kort Tid vil Foreningen udsende Lister til Paategning, og en hel Del nærmere mod Maalet ville vi da være, om Befolkningen ydede os sin Støtte ved at efterkomme vor Henstilling".

Udtalelser i Dagspressen.

Opfordringen til Publikum er allerede fulgt, og der foreligger flere Indlæg — alle for 7-Lukningen — der vidner om, at Sagen har vakt Interesse og Sympati blandt Byens Borgere. Under Overskriften „Et Retfærdighedskrav" bringer „Aarhus-Spejlet" en ledende Artikel, hvori følgende Bemærkninger knyttes til 7-Lukningens-Spørgsmaalet:

„Arbejdet i Butikerne er vel ikke saa meget sundere end i mange Fabriker. I hvert Fald kan Luften i en Manufakturbutik paa en gloende varm Sommerdag være slem lummer, og den er maaske ikke meget bedre i Kolonialbutikerne.

Før Publikum aabenlyst giver sin Tilslutning til 7-Lukningen tilkende, er der næppe nogen Udsigt til, at Principalerne gaar med til denne. Vi forstaar derfor Handelsmedhjælperne, at de sørger for at faa fremlagt Lister paa passende Steder, hvor de af Publikum, der vil give sin Tilslutning til 7-Lukningen, og det bliver forhaabentlig et stort Flertal, kan skrive under paa Henstilling til Principalerne om at faa denne lille Reform gennemført.

Muligvis er det ikke alle Principaler, der vil give Tilladelsen til, at saadanne Lister bliver fremlagt i deres Butiker. Men saa kan der vel findes andre Lokaler, og vi for vort Vedkommende stiller med største Fornøjelse vort Ekspeditionskontor til Handelsmedhjælpernes Disposition, hvis de skulde ønske at fremlægge en Liste til Underskrift dér. Det er et absolut Retfærdighedskrav de opstiller, og vi skal gøre vort bedste til, at de kan faa det gennemført".

Fra Agitationen.

Møder i Kjøbenhavn, Rudkjøbing, Svendborg og Vejen.

Butikslukningsloven

var Emnet, som Redaktør *Vilh. Hansen* behandlede i Indledningsforedraget ved det offentlige Møde Agitationsudvalget i *Kjøbenhavn* havde indvarslet i „Studenterhuset"s Festsal den 15de April. Mødet, der aabnedes af Udvalgets Formand, *Chr. Wulff*, var kun faatalligt besøgt, væsentlig af Butiksmedhjælpere, hvoraf dog næppe 100 havde givet Møde. Ordstyrerhvervet overtoges af Fuldmægtig *H. P. Hansen jun.*

Vilhelm Hansen holdt et timelangt sagligt Foredrag om Bestræbelserne for Indførelsen af tidligere Butikslukning og beskrev Reformbevægelsens Udvikling fra de første Forsøg

paa frivillig Lukning til det af Regeringen fremsatte Forslag. Han paapegede de Resultater, der var opnaaet i Udlandet med denne Art Sociallovgivning, og kritiserede indgaaende den Halvhed, der kendetegner Regeringsforslaget. Efter at have givet indgaaende Oplysninger om Arbejdstiden i de forskellige Butiksfag i Hovedstaden, paaviste Indlederen, at netop Centralorganisationens til Ministeriet afgivne Betænkning var det eneste af de fremsatte Reformforslag, der gennemført vilde betyde en virkningsfuld Indskrænkning af den umenneskelig lange Arbejdstid, som store Dele af Butiksmedhjælperne var underkastet, og som for manges Vedkommende var betydelig længere end de importerede, uvidende polske Arbejderes lange Arbejdsdag. Den nuværende Arbejdstid i Butiksforretningerne er en Skandale for en Nation, der befinder sig paa et Kulturstandpunkt som den danske, og dersom Lovgiverne havde nogen Anelse om, hvorledes de virkelige Forhold er, blev der sandsynligvis arbejdet med større Kraft for en lovbunden Regulering. Taleren sluttede under Bifald med en kraftig Opfordring til Butiksmedhjælperne om at organisere sig; thi uden Organisation blev al Sociallovgivning illusorisk.

Folketingsmand *A. C. Meyer* (Socialdemokrat) udtalte, at Indlederens Oplysninger om Arbejdstiden i Butiksverdenen havde forbavset ham meget, og sluttede sig iøvrigt til det af Centralorganisationen fremsatte Reformforslag. M. udtalte sin Sympati overfor de organiserede Medhjælperes Krav og tilsagde dem Støtte af den Rigsdagsgruppe, hvoraf han var Medlem (Bifald).

Folketingsmand Dr. polit. *L. Birch* (Højre), der derefter tog Ordet, udtalte, at han med Interesse havde fulgt Handels- og Kontormedhjælpernes Organisationsbevægelse. B. var stemt for den obligatoriske 8-Lukning hele Aaret. Taleren berørte forskellige Punkter vedrørende Organisationsarbejdet i Almindelighed, og stillede nogle Spørgsmaal, som Indlederen og Hovedbestyrelsesmedlem, Fuldmægtig *A. Andreasen*, Hjørring, besvarede. Den sidstnævnte Taler udtalte sin Forbavselse over den ringe Tilslutning til Mødet, og fandt Aarsagen hertil i de slettere Arbejdsforhold og den større Afhængighed for de kjøbenhavnske Butiksmedhjælpere, end for deres Standsfæller i Provindsen.

Der indløb telegrafiske Hilsener fra Bogholder *Alvin Lorensen,* Aarhus, der skulde have talt ved Mødet, men i sidste Øjeblik maatte melde Forhindring, samt fra Aarhus-Afdelingen.

Mødet sluttede med enstemmig Vedtagelse af følgende Udtalelse:

> „Mødet udtaler sin Beklagelse over, at der endnu ikke er fremsat Forslag til den bebudede Lov om Butikernes Lukning, og sit Haab om at dette Lovforslag maa fremkomme i Begyndelsen af næste Rigsdagssamling.
>
> Endvidere udtaler man Haabet om, at Loven maa blive affattet i nøje Overensstemmelse med den af Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger om dette Spørgsmaal afgivne Betænkning".

Efter Mødet fandt der nogle Indmeldelser Sted.

Afdeling i Rudkjøbing.

Søndag den 21de April var *Vilh. Hansen* paa Agitationsrejse i Sydfyn og paa Langeland, hvor der ved det fynske Agitationsudvalgs Mellemkomst var arrangeret Møder i Rudkjøbing og Svendborg. Ankommen til Svendborg Søndag Morgen havde H. en Samtale med et af vore direkte Medlemmer, Bogholder *C. A. Møller,* der havde udført det lokale forberedende Arbejde for et Møde dèr i Byen.

Fra Svendborg tog Vilh. Hansen med Dampskibet til Rudkjøbing, hvor der ved 11-Tiden afholdtes et privat Medhjælpermøde paa Hotel „Skandinavien". Halvdelen af den lille Bys Medhjælpere — ca. 20 — havde givet Møde og der førtes en livlig Meningsudveksling om Centralorganisationens Maal og Midler. Diskussionen stod navnlig mellem H. og to af Deltagerne, der uden Skygge af Begreb om Medhjælperspørgsmaalet, frakendte Organisationsbestræbelserne al Berettigelse. For disse to Medhjælpere var kollegial Samfølelse et ukendt Begreb. Da deres svævende Paastande grundigt blev imødegaaet af Vilh. Hansen, tog de det fornuftige Parti at forlade Lokalet.

Det vedtoges at stifte en Afdeling under Centralorganisationen og i dette Øjemed nedsattes et Udvalg, bestaaende af Kontorist *N. Bønnelykke*, Kommis *C. Christensen* og Sparekasseassistent *H. I. Andersen.*

Afdeling i Svendborg.

Samme Dags Eftermiddag afholdtes et Møde i *Svendborg* paa Hotel „Svendborg", der var besøgt af ca. 40 Medhjælpere. Formanden for det fynske Agitationsudvalg, Bogholder *C. Møller,* Odense, aabnede Mødet med en kort Indledningstale om Organisationens Betydning. Bogholder *C. A. Møller,* Svendborg, overtog Dirigenthvervet, hvorefter

Vilh. Hansen i et 1¼ Times Foredrag klarlagde Medhjælperstandens sociale Stilling og de vigtigste af de Faktorer, hvis Produkt var Medhjælperspørgsmaalet. H. gennemgik de Anker mod Centralorganisationen, som Ukendskab til dens Opgaver havde affødt, og paaviste disse Paastandes Meningsløshed og Uholdbarhed, hvorefter han skitserede vort Program og især dvælede udførligt ved Butikslukningsloven og Lærlingelovens Revision. Indlederen udtalte, at den Ungdom, der udgjorde det store Kontingent af Medhjælperstanden, burde føle og som Fremtidens Folk, og drage Lære af Fortid og Nutid. Ved Eksempler, hentet fra det danske Samfunds Historie i den sidste Menneskealder, paaviste H. de forskellige Erhvervsgruppers Andel i Tidens kulturbærende Arbejde. Men Butikernes og Kontorernes Lønarbejdere havde hidtil været ude af Spillet, socialt, økonomisk og socialpolitisk. — Taleren sluttede med en indtrængende Opfordring til Svendborg-Medhjælpere om at yde deres Skærv til Kulturarbejdet i vort Land og røgte deres Standsanliggender ved Tilslutning til Landsorganisationen.

Foredraget, der fra først til sidst fulgtes med øjensynlig Interesse af Forsamlingen, hilstes med Bifald. Da ingen Diskussion fulgte, foretoges der en Prøveafstemning om hvorvidt en Medhjælperforening skulde oprettes. — Foreningens Oprettelse vedtoges.

Ved et Møde, der afholdtes efter det offentlige Mødes Slutning, nedsattes et Udvalg, bestaaende af følgende Kolleger: Kommis'erne *H. Hansen* (Formand), *Joh. Hansen*, *Bentzen* og *E. Hansen* samt Bogholder *A. C. Møller.* Det konstituerende Møde sluttede med Leveraab for den nystiftede Afdeling.

* * *

Gennem de to her omtalte Møder vil Centralorganisationen være naaet et stort Skridt videre i den Del af Landet, der ligger indenfor det fynske Agitationsudvalgs Omraade. Alt dog under Forudsætning af et energisk og udholdende Arbejde af de nedsatte Udvalg. Da der i disse findes Standsfæller, som har et aabent Blik for Standens Anliggender og en god Forstaaelse af Organisationsbevægelsens Betydning, tør vi vente et godt Resultat af deres Arbejde.

* * *

Afdeling i Vejen.

Kort før Redaktionens Slutning modtager vi en Brevkortmeddelse fra *Vejen*, om at der Store Bededag er oprettet en Afdeling paa 11 Medlemmer i denne By. Efter Underskrifterne paa Kortet at dømme, er det Kolding-Afdelingens Tillidsmænd der har Æren af det nye Led i vor Afdelingskæde.

Vejen er en Stationsby paa 1100 Indbyggere Nord for Grænsen. Det opnaaede Resultat maa altsaa anses for udmærket. Nærmere i næste No.

Hovedbestyrelsesmøde.

2den Behandling af Lovene for Arbejdsløsheds- og Alderdomsunderstøttelseskassen.

Ved Hovedbestyrelsens ordinære Møde i Aarhus den 3die Marts behandledes som tidligere meddelt et af *Formanden* fremsat Forslag om en Arbejdsløsheds- og Alderdomsunderstøttelseskasse for Centralorganisationens Medlemmer. Denne indgaaende 1ste Behandling endte med Nedsættelse af et Udvalg til Undersøgelse og Drøftelse af Forslagets talmæssige Side.

Udvalget, der bestod af Formanden, Næstformanden og Sekretæren, afholdt Møde i Esbjerg den 28de Marts. Her underkastedes det samlede Forslag atter en indgaaende Drøftelse, navnlig med Henblik paa Sagens statistiske Side. Vore store udenlandske Broderorganisationer „The National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks" og „Deutschnationaler Handlungsgehilfen Verband" havde med stor Beredvillighed stillet Regnskaber, statistiske Oplysninger osv. vedrørende de af disse Landsorganisationer med særdeles Held drevne understøttende Institutioner af samme Art som den her paatænkte til Udvalgets Raadighed. Disse udenlandske Kasser, der længst er naaet udover Forsøgets Stadium og i en Aarrække har funktioneret absolut tilfredsstillende, blev ved de Erfaringer, de stillede til Raadighed for Udvalget, dette en god Støtte i Arbejdet.

Hovedbestyrelsen afholdt ekstraordinært Hovedbestyrelsesmøde i *Kjøbenhavn* den 14de April. Udvalget aflagde sin Beretning ved Formanden, der fremsatte nogle Ændringer til det oprindelige Forslag, særlig med Henblik paa Alderdomsunderstøttelsen. Udvalgets enstemmige Indstilling om at gøre den paatænkte Kasse uafhængig af de ved Loven af 9de Marts d. A. indførte statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, blev først behandlet og enstemmig vedtaget. Aarsagerne hertil — nærmere anskueliggjort i Spidsartiklen i dette No. — maa søges i at Loven bestemmer, at Optagelsesbetingelserne i de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser er de samme, som i de statsanerkendte Sygekasser. Da disse ansætter Optagelsesretten til en Indtægtsgrænse af Kr. 1200 aarlig, vil Loven — selv med Sygekasseinspektørens nuværende Fortolkningsmaade — kun være af Betydning for en Del af vor Stands Medlemmer. Endvidere skal *vor* Understøttelseskasse kun tage Sigte paa *den organiserede Medhjælperstand*, medens Loven vil aabne Adgang for enhver Medhjælper, og endelig er det Bidrag, der kan paaregnes fra Stat og Kommune, ikke saa stort, at det bør friste os til at sælge noget af vor frie Ret til at administrere Kassen paa en saadan Maade, at den tjener vor Stand og vor Organisation bedst.

Forslagets enkelte Punkter med Udvalgets Ændringer drøftedes derefter detailleret i en flere Timers Forhandling, hvorefter det samlede Forslag med nogle Tilføjelser og Rettelser af mere redaktionel end principiel Art, enstemmig vedtoges. — Sluttelig blev en udførlig Redegørelse vedrørende den tilsigtede Kasses Virkemaade og Betydning samt Anledningen til dens Oprettelse underkastet indgaaende Behandling og det besluttedes at udsende denne Redegørelse til samtlige Centralorganisationens Medlemmer.

Forretningsudvalget fik derefter overdraget at planlægge og udføre det administrative Arbejde vedrørende Sagens yderligere Fremme, indtil Hovedbestyrelsens Forslag fremsættes til Behandling paa Repræsentantskabsmødet i *Kolding* den 15de September d. A., hvorefter Forslaget gaar til Urafstemning blandt alle Centralorganisationens Medlemmer.

Hovedbestyrelsen behandlede endelig forskellige administrative Anliggender, ligesom den formelle Godkendelse af forrige Halvaarsregnskab fandt Sted.

Næstformanden, *Vald. Pedersen*, Aarhus, var paa Grund af en uopsættelig Forretningsrejse forhindret i at deltage i Mødet, der sluttede Kl. 7 efter 7 Timers Forhandlinger.

Formanden beretter.

Maanedsberetninger for Februar og Marts.

Vor Bevægelses Fremgang. I et i Februar til Afdelingerne udsendt Cirkulære kan Formanden henvise til den jævne men vedholdende Fremgang, som kendetegner Centralorganisationen i dette Vinterhalvaar, og som giver sig praktiske Udslag i en stadig Forøgelse af Afdelingernes Tal, ligesom ved en betydelig Forøgelse af Medlemsantallet i de ældre Afdelinger. Denne gunstige Udvikling er fortsat i de to ovennævnte Beretningsmaaneder, der kan opvise Oprettelse af Afdelinger i Frederikshavn, Middelfart, Horsens, Skive og Køge, medens Nykjøbing M. atter er kommen paa Fode. Derimod viser Silkeborg-Afdelingen Tegn paa Frafald, men vil denne Forening forhaabentlig kunde reddes for Opløsning.

Ved nævnte Møder er de indledende Foredrag holdt af følgende Kolleger: *Formanden*, *Th. Hansen*, Aalborg, *Vald. Pedersen*, Aarhus, *Chr. F. Johannessen*, Næstved og *Chr. Ingvoldsen*, Kjøbenhavn.

Marts kendetegnes især ved *det ordinære Hovedbestyrelsesmøde* i Aarhus, hvis vigtige Forhandlinger vil være vore Læsere bekendt gennem det udførlige Referat her i Bladet. Et af Mødets vigtigste Forhandlingsemner var

Arbejdsløsheds- og Alderdomsunderstøttelseskassen, hvortil Forarbejderne allerede var paabegyndt i de forudgaaende Maaneder ved Spørgeskemaer og Cirkulærer til Afdelingerne. Angaaende de videre Foranstaltninger til denne Sags Fremme, henviser vi til andre Artikler i dette No. af „D.H.&K.-M.Tid.".

Agitationen for 7-Lukningen i Sommermaanederne og ad Fririllighedens Vej, er planlagt gennem et Vejledningscirkulære fra Formanden. Aarhus-Afdelingen er, efter hvad der ved Repaktionens Slutning foreligger, i Fronten ved denne Agitation.

Der er endvidere rettet Henvendelse til Afdelingerne om Tilvejebringelse af Materiale til vor Agitation for *lovmæssigt Forbud mod Konkurrenceklavsuler*, en Sag, der paakræver hvert enkelt Medlems Interesse, og er et Krav til Lovgivningsmagten, der kun faar Vægt, naar det støttes af den størst mulige Bevismængde. Opfordringerne til Afdelingerne gaar derfor ud paa at tilvejebringe Afskrift af enhver Kontrakt, der indeholder Bestemmelser, som tilsigter at hindre Medhjælperne i Retten til at frugtbargøre deres Evner og Erfaringer i enhver Stilling, der tilbyder sig for dem indenfor deres Fag.

Martsberetningen opfordrer desuden Afdelingerne til at arrangere *Medhjælpermøder distriktsvis*. Herom skriver Formanden: Det er en Kendsgerning, at der hver Sommer finder samlede Udflugter Sted af flere Naboafdelinger. Disse Møder bør udnyttes agitatorisk og en fremmed Talers Deltagelse bør være Regel. Omkostningerne herved fordelt paa de deltagende Afdelinger, er sikkert overkommelige og det vil give disse Sammenkomster det fornødne Præg af faglig Alvor og Værdighed. — Navnlig skal jeg i saa Henseende henlede Opmærksomheden paa det til Søndag den 15de September 1907 i Kolding berammede Repræsentantskabsmøde, hvor det sikkert vil være af Betydning, om saa mange Afdelinger som muligt gav Møde, ligesom det tillige vilde være af almén Interesse for enhver organiseret Kollega.

Sluttelig omtaler Beretningen de *Formandsskifter*, der har fundet Sted ved de i Maanedens Løb afholdte Generalforsamlinger i Esbjerg, Grenaa, Vejle, og Nibe-Aars-Løgstør, hvorved nogle af vore dygtige og prøvede Kræfter paa Grund af Bortrejse har nedlagt deres Mandater. Forhaabentlig vil Mandattagerne følge i Forgængernes Spor og fortsætte Arbejdet for de nævnte Afdelingers stadige Fremgang. De bortdragne Kolleger vil utvivlsomt genoptage Arbejdet paa deres nye Opholdssted og saaledes berede nye Veje for Organisationsbevægelsen.

Den fuldstændige Afdelings- og Adressefortegnelse fandtes i No. 7 og fremkommer atter i No. 13 pr. 1ste Juli.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Kjøbenhavn og Omegn.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Kassererens Adresse er nu: P. Schou, Griffenfeldtsgade 9.

Jylland.

Aarhus. Søndag den 5. Maj fejres Foreningens 8-aarige Stiftelsesfest i Handels- & Kontoristforeningen med Fællesspisning Kl. 6½ pr. og paaløgende Bal. Liste til Paategning for Spisningen vil blive præsenteret Medlemmerne.

De Medlemmer, der eventuelt ikke ønske at deltage i Spisningen, er selvfølgelig hjærtelig velkommen til Ballet.

Mød talrigt! Det skal nok blive en fornøjelig Sammenkomst. Fest-Udvalget.

Esbjerg: Formandens Adresse: Kommis A. F. Eggers.

Frederikshavn: Formand: Bogholder Fred. Nielsen.

Skive: Formand: Bogholder R. Sjørup-Nielsen Kasserer: Kommis B. Gantriis.

„Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Skive og Omegn" afholdt den 3die April konstituerende Generalforsamling paa Hotel „Phønix, hvor der vedtoges Love, og hvor følgende Bestyrelse valgtes: Formand Bogholder R. Sjørup-Nielsen, Kasserer Kommis B. Gantriis. Sekretær Forretningsfører Alf. Andersen. Næstformand Kommis Nicolaj Petersen. Kommis P. Kjær.

De af det dertil nedsatte Udvalg udarbejdede Love vedtoges saa godt som uforandret med Undtagelse af, at Kontingentet, der var foreslaaet til 1 Kr. maanedlig, blev nedsat til 75 Øre.

Medlemsmøde afholdes første Onsdag i hver Maaned Kl. 9 Aften paa Hotel „Phønix". Første Gang dog Mandag den 6. Maj.

Vejle. Formand: C. Christensen, Torvegade 18. Kasserer: A. Hamburg, Volmersgade 6. Sekretær: A. Andersen. Jærnbanegade 6.

Vejle-Afdelingen afholdt den 21. Marts sin ordinære halvaarlige Generalforsamling.

Formanden aflagde Beretning om den lokale Virksomhed i det forløbne Vinterhalvaar, ligesom han ogsaa omtalte Centralorganisationens Arbejde for 8 Lukke-Loven etc.

Derefter oplæste Kassereren Regnskabet, der balancerede med Kr. 697,75 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 142,25. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Bestyrelsen foreslog dernæst en Lovændring iflg. hvilken Generalforsamlingen direkte skulde vælge Foreningens Formand i Forbindelse med Valget til Bestyrelsen, hvilket vedtoges.

Til Bestyrelsen valgtes C. Christensen (tillige som Formand), A. Andersen, H. P. Carstensen og Chr. Nielsen.

Torsdag den 4. ds. holdt Foreningen en Fest i Anledning af den hidtidige Formand, Bogholder N. Christensen's Bortrejse. Festen, der begyndte med Koncert og Fællesspisning og sluttede med en Svingom, var meget vellykket og der faldt i Aftenens Løb mangt et Takkeord til Hr. Christensen for hans dygtige og ihærdige Virksomhed for Foreningen, som han havde ledet siden dens Stiftelse.

A. A.

Øerne.

Næstved: Formand: Chr. F. Johannesen, Kasserer: M. Mortensen, Akseltorv. Afdelingens Tillidsposter er fordelt paa følgende Maade: Bestyrelsesmedlemmer, Kommis'erne Bredberg-Jensen, H. Damkilde, A. Oluff (Næstformand) Forvalter Johs. Hansen (Sekretær) og Bogholder Aage Frederiksen. Suppleanter: Kommis Carl Clausen og Bogholderske Frk. Agnes Petersen. Revisorer: Kommis Nic. H. Hansen og Bankassistent Petersen.

Slagelse: Kassererens Adresse: Forretningsf. Waldemar Würtz.

Sorø: Formand: Kommis Gregersen. Kasserer: Kommis Madsen, Storegade 13.

Referat af Afdelingens Generalforsamling den 9de April maa paa Grund af Pladsmangel udgaa til næste No.

Paa Grund af et Uheld paa Trykkeriet er dette No. først afleveret til Postvæsenet den 1ste Maj, Formiddag.

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften. *Fremmede* kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.

Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,

Fotograf,
Dronningensgade 5. **Telf. 1157.**
Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

NERO

FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens Pensionat

Munkemøllestræde 11
anbefales.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Centralhotellet

Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:

1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal.
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.

Linjebetaling ved kortere Tids Tegning:
25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Aalborg billigste og bedste Udsalg af **Uhre** samt **Briller** og **Pincenez,** er hos **ADOLPH MØLLER, Slotsgade 5, tidligere Bispensgade 16.**
Enhver Køber efter nærv. Annonce faar 10 pCt. Rabat.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd, 16. Underofficersbygn.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.

Iste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt Iste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotø smagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet **„THOR"**
RANDERS
anbefales.

Forsendes overalt.

WATERMAN „IDEAL" FYLDEPEN

Over hele Verden anerkendt som den bedste.

Eneudsalg: **MARIUS M. SCHULTZ,**
Aalborg, Jomfruanegade 3,
Fuld Garanti

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.

Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

ABONNÉR

PAA

DANSK
H. & K. M. TD.!

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.
Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

FORLANG TILBUD

Undervisning.

Den jydske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

Lille Torv 2. Telefon 1179.

begynder **ny** 1/1 og 1/2 Aars **Kursus** for Damer og Herrer **den 1. Maj.**
Program paa Forlangende.

Niels P. Nielsen,
eksam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Hvorfor

er
„D. H-. & K.-M. Tid."
et godt og billigt
ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Grenaa: Hj. Kommis J. Brinch.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Kommis Frode Pedersen
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Kommis P. Clemmensen.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Roskilde: Hr. Kom. C. Clausen, Allehelgenesgd. 1.
Silkeborg: Hr. Bogholder Jens Jensen.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Afleveret til Posten den 1ste Maj.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7
KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 10. 15. Maj 1907. 7. Aargang.

Forlang
„Wanderer"-Cykler
og
Motor-Cykler.
Hovedoplag for Danmark:
HANS LYSTRUP.
SLAGELSE.

Tabt 1000 Kr.
har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à **35 Kr** pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ", Østersøgade 32, København.**
Separate Værelser. Telefon **7913.**

Øvre Rhinske Forsikringsselskab i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier. Gunstige Forsikringsvilkaar. Kulant Skadesregulering.
Dygtige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON **239.**
Indleveringslokale:
Algade 11. **Telefon 976.**

„Berlitz School",
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Hvor trykkes „D. H.- & K.-M. Tid."
?

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes **10 pCt. paa alle**
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl" Guldsmedegade 23, Aarhus.
Telefon 1950. **Telefon 1950.**
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
Iste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøi og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs Chokolader
ere fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19,1 **Esbjerg.**

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

GRATIS
FOR D'HRR PRINCIPALER
OG
CENTRALORGANISATIONENS MEDLEMMER.
LEDIGE PLADSER BEDES ANMÆLDT.

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pansionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder.
Fri Læge, Medicin, Hospital Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet. Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.

ESBJERG.

VALDM. NIELSEN.

Fotografisk Atelier.

Kongensgade 71.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**

eller

Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.

Special-Cigarforretning,

Kongensgade 49. Telefon 282.

Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

Cafe „NATIONAL", Esbjerg

Musik hver Aften.

Stort Bladhold. — Billard.

HAVE MED VERANDA.

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

SKANDERBORG

V. Christensen's

Barbér & Frisørstue,

bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens

Skræderi & Klædelager

(Kolding)

bringes i velvillig Erindring.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.

Iste Kl. Reparationsværksted.

Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,** Smedegade 28, Esbjerg.

Husk altid

at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos

Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

Dürkopp-Cyklen

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,

fine Konfecturer

faas hos alle Handlende.

N. J. Cederstrøm.

Iste Kl. Skræderforretning

Stort Lager.

„Sct. Clemensborg", Aarhus.

Telefon 856.

AARHUS

E. Melchiorsen,

Cigarer & Tobakker.

Store Torv 7, AARHUS.

Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"

AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.

Telefon **881.** Telefon **881.**

Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.

SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,

Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.

Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.

Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus

Dampvaskeri

Telefon **668.**

Indleveringssteder:

Lille Torv 4. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe

er **Savon 18—13**

Kun 25 Øre pr. Stk.

Gør Huden skør og smidig.

E. Mehls Fabrik

ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Husk! Husk!

Dansk Beklædnings Compagni.

Største Udvalg, billigste Priser.

Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklænding.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Cafe „Standard"

(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).

Jærnbanepladsen, Vejle,

anbefales.

Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

MUSIK.

Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**

Olaf Ryes Gade 8.

Boiesens Café,

VEJLE.

Jens C. Nielsen.

FROKOSTRETTER.

Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S

Cigarer

anbefales

og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste **ægte**

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.

P. HANSENS BOGTRYKKERI

leverer alle Slags Tryksager

hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Der er **intet Valg,**

thi **Worning & Petersens**

Xeroformsæbe,

til 25 Øre Stykket

har forlængst baaret Sejren hjem!

Støt vore Averterende!

BRISTOL

SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

Abonnement paa „D. H.- & K.-M. Tidende" koster 1,50 pr. Halvaar.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 10. 15. Maj 1907. 7. Aargang.

Handels- og Kontormedhjælpernes

Arbejdsløshedskasse og Alderdomsunderstøttelse.

Et langt Navn, der dog ikke kan være kortere om Betegnelsen skal ramme, hvad der tilsigtes; og som Navnet angiver, er det Hensigten at skabe et Foretagende, der kan blive til Gavn for enhver Handels- og Kontormedhjælper, der vil benytte sig af de Goder, som saaledes bydes, hvilket kan ske ved simpel Indmeldelse i Organisationen.

Det der tilsigtes er ikke alene de rent humane Formaal, men tillige at skabe en Løftestang for vore Kravs Fyldestgørelse, og at danne det Kit, der ubrødeligt kan holde os sammen i Medgang som i Modgang. Belært af Erfaringen er det da nødvendigt at hver Kollega ser sin Fordel ved at blive Medlem, — de Unge for at værne sig mod den ufrivillige Arbejdsløsheds Svøbe, og de Ældre for at sikre sig en Hjælp i de Aar, der altid er kritiske for en Lønarbejder, inden Stat og Kommune træder til med sin Alderdomsunderstøttelse.

Det er ikke alene nødvendigt, at hver sér sin øjeblikkelige Fordel ved Medlemsskabet, men det er — for disse Formaal som for Organisationen i Almindelighed — en Nødvendighed, at de Kolleger, der én Gang er blevet Medlem, ogsaa bliver staaende som saadanne, og da Rettighederne vokser med Medlemsalderen, og Udmeldelse betyder Tab af Rettigheder, saa skulde det der tilstræbes ogsaa naaes, og fremtidig vil det da hedde: én Gang Medlem, altid Medlem.

For nogle Aar tilbage gav vi os jo i Kast med Spørgsmaalet om ufrivillig Arbejdsløshed. Vort Foretagende blev ikke nogen Sukces, men da vi har betalt hver sit, og indløst alle vore Forpligtelser, kan der ikke bebrejdes os noget, og tilbage bliver saa kun at drage den Lære vi kan af vore Erfaringer.

Jeg tager da ikke i Betænkning at udtale, at det der gjorde vort daværende Foretagende til et fra Begyndelsen af dødsdømt Foretagende, var ene og alene det, at det var en frivillig Sag om vore Medlemmer, eller vore Kolleger, benyttede sig af vor Forsikring mod Pladsledighed eller ej. Dette bevirkede, ikke alene at Foretagendet blev økonomisk slet stillet, men det blev heller aldrig til nogen Støtte for vor Organisation som saadan.

Alene af den Grund maa vi skyv Anerkendelsen, hvis Betingelse netop er, at Kassen staar aaben for alle uden at forudsætte alles Deltagelse, ligesom vi maa sige til vore nuværende som fremtidige Medlemmer, at det er Gensidighed, der bærer en Organisation oppe; det er Gensidighed, der hjælper over vanskelige Tider; og det er ved fælles Kræfter at vi kan binde an med de store Samfundsspørgsmaal; — derfor maa vi alle være med, og navnlig alle organiserede Medhjælpere, og den Kollega, der ikke har Forstaaelsen heraf, har i det Hele taget ikke Forstaaelsen af hvad Organisation er.

Vi har indenfor Hovedbestyrelsen Følelsen af, at lidt af denne Tanke er ved at trænge igennem langt udover de organiserede Kollegers Tal; vi føler, at indenfor vore Afdelinger er der en voksende Forstaaelse af, hvor det bærer hen, — derfor fremkommer vort Forslag nu. Tiden vil da vise, om vi har haft Ret i denne vor Opfattelse, og Medlemmerne faar bedømme, hvorvidt den saaledes stillede Opgave ogsaa er løst gennem det fremsendte Forslag.

Åge Hyllested.

Handelsstandens Uddannelse og faglige Organisation.

I nogle Artikler af Grosserer *Peschcke Køedt* i „Politiken"s Kronik, har den kendte Storhandelsmand givet en kortfattet men livlig og læseværdig Oversigt over Handelsskolevæsenets Udvikling i de forskellige Lande med særligt Henblik paa vore hjemlige Forhold, sluttende med en mere indgaaende Redegørelse for den kjøbenhavnske Kjøbmandsskoles Opgaver og Virksomhed.

Foranlediget af disse Artikler har „Politiken" offentliggjort en Redaktionsartikel, hvis Indhold — der her gengives — har Krav paa Interesse hos „D. H.- & K.-M. Tidende"s Læsere:

„Grosserer *Peschcke Køedt* fortæller i vor Kronik, at 1600 unge Handelsmænd møder til frivilligt Aftenarbejde paa Kjøbmandsskolen. Det er et godt Resultat, denne udmærket ledede Undervisningsanstalt saaledes kan fremvise. Men det viser tillige, at der virkelig er ved at gøre sig nye Strømninger gældende blandt vore unge Handelsmænd og Kontorfolk.

Hidtil var Forholdet som Regel dette — og endnu er det altfor ofte saaledes — at medens den moderne Ingeniør, Lægen, Opfinderen, Landmanden var knyttet saa inderligt til sit Arbejde, at det var dette, der gav ham nogle af hans allerbedste Glæder, saa søgte Skriveren og Kontorassistenten, Handelsfuldmægtigen og Kommis'en sit egentlige Indhold udenfor Kontoret — hvor det nu kunde falde sig. Og det *faldt sig* jo undertiden ikke netop til Fremme for hans Arbejdsevne. Det er vel Reglen, at hver 16—17-aarig, der bliver sat ved Pulten eller bag Disken, begynder med Drømme, der ender i Bankernes Direktørværelser eller i de hemmelige og lokkende Rum, hvor Aktieselskaberne bliver til. Men det er ogsaa Reglen, at disse Drømme af Mangel paa Næring sygner med ekspedit Hastighed; de klaskes op ad Kontorets graa Vægge, indtil de tilsidst forsvinder, og der ikke er andet tilbage end disse samme stakkels mistrøstige Vægflader, der kun fremkalder den ene Lyst: at faa Dagen til at gaa og slippe ud til Aftenen og Fornøjelserne.

Kjøbmandsskolerne og den moderne Uddannelse er god nok, hermed betegnes et Fremskridt, hvis Videreførelse paakalder den hele danske Handelsstands Interesse. Men tillige gælder det at skabe de unge Handelsmænd et nyt og reelt Forhold til Tiden og Samfundet. Paa altfor mange Kontorer er deres Arbejde ordnet efter den vilkaarligste Tilfældighed, med lange, unyttige Arbejdstimer, hvor en koncentreret Arbejdstid vilde udrette det dobbelte, og intet Arbejde har mere vilkaarlige og private Regler for Oprykning og Forfremmelse end deres.

Der er ingen Stand, der er saa spredt og usammenhængende som Kontormændenes; de er fagligt udiciplinerede. Men de unge Kontorfolk vil nu med den stigende Dygtighed samle sig i faglige Sammenslutninger, saaledes som fornylig Kommunens Skrivere og Assistenter har slaaet sig sammen.

Det er Ansvaret for sit Arbejde, Tilliden og Henvisningen til eget Omløb og egne Kræfter, der skal give Kontoristen Dygtighed og Fremtid. Til Handelsstandens Skoleuddannelse svarer Kontorarbejdets moderne Organisation".

Frem med Butikslukningsloven!

(Fortsat fra Side 30).

REGERINGSFORSLAGETS FORHISTORIE.

Skildringen af Butikslukning-Lovgivningens Udvikling i andre Lande vil have vist, at det Forslag, som Indenrigsministeriet fremsatte i Slutningen af 1905, ingenlunde var Resultatet af en original Idé, undfanget af Ministeren. Men det havde ejheller manglet paa Forslag og Paamindelser, der viste, at det her drejede sig om et almindeligt Ønske hos det overvejende Flertal af de interesserede Parter.

„Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger" er gaaet i Spidsen med Reformkravet om en lovmæssig Ordning af Arbejdstiden i Handels- og Kontorfagene.

Da Centralorganisationen dannedes i 1900 var der mere Tale om Endemaal end Midlerne til disses Opnaaelse, og det blev derfor den første Kongres i Kjøbenhavn, Paasken 1902, forbeholdt at tage nærmere Stilling til det praktiske Arbejde for et af de Programpunkter, der havde særlig Betydning for den kommende Tids faglige Arbejde: Kortere Arbejdstid.

Kongressens Behandling af Arbejdstids-Spørgsmaalet resulterede i en Udtalelse, der endnu maa anses som vort principielle Standpunkt til en lovbestemt Ordning af Medhjælpernes Arbejdstid. Kongressen krævede den maksimale Arbejdstid ansat til 12 Timer pr. Døgn, med Fradrag af mindst 2 Timer til Spise- og Hviletid; almindelig Butikslukning de første 4 Ugedage Kl. 7, Fredag Kl. 9. Undtagelse fra disse Regler

skulde de to sidste Uger før Jul og Aftenerne før Folkekirkens Helligdage være. Beslutningen om at inddrage Markeds- og Torvedage under Undtagelsesdagene, var ihvert Fald for de sidste Dages Vedkommende uheldig, og vilde sine Steder i væsentlig Grad forringe Lovens Betydning. Denne Bestemmelse er derfor udgaaet af vor sidste, afgivne Betænkning. Endvidere toges der Afstand fra alt Helligdagsarbejde, og Maximalarbejdstiden for kvindelige Medhjælpere og unge Mennesker under 18 Aar fastsattes til 10 Timer (Spise- og Hviletid medregnet), med en tilladt Forøgelse af 2 Timer Aftenerne før Helligdage.

Disse vore Ønsker formuleredes i et Andragende til Regering og Rigsdag og indbragtes i December 1902 i Folke- og Landstinget, henholdsvis af nu afdøde Skoleinspektør Johan Ottosen og Statsrevisor Madsen Mygdal. Begge disse Politikere udtalte overfor denne Artikels Forfatter deres Sympati for Andragendets Hovedpunkter, og Madsen Mygdal, der dengang ligesom nu var Regeringspartiets Ordfører i Landstinget, betegnede det bl. a. som et fornuftigt Krav, der utvivlsomt havde gode Betingelser for at blive opfyldt. — Andragendet henvistes til et Udvalg, og fandt dér et uforstyrret Hvilested.

Vore Bestræbelser for Indførelse af den lovbestemte Butikslukning fik imidlertid Støtte fra „Detailhandler-Societetet", der i Efteraaret 1902 havde rejst Spørgsmaalet om 8-Lukning de 4 første Ugedage. Resultatet af den herom foretagne Afstemning forelaa i November 1903 og leverede et uomtvisteligt Bevis for den almindelige Stemning, der var raadende blandt Hovedstadens Forretningsindehavere, for Lovgivning paa dette Omraade. Af de 8963 adspurgte Butiksindehavere, erklærede de 7397 eller 82½ pCt. sig for 8-Luknings-Loven, medens kun 1566 eller 17½ pCt. stemte imod. Der viste sig et overvældende Flertal for Loven i alle Brancher med Undtagelse af Cigarhandelen, hvor Afstemningen gav 476 Nej mod 157 Ja.

Detailhandler-Societetet forelagde Ministeriet Afstemningens Udfald i et Andragende, der foranledigede Ministeriet til at lade Spørgsmaalet gaa til Afstemning i Provins- Handels- og Detailhandlerforeningerne, Resultatet af denne forelaa ved de paagældende Foreningers Delegeretmøder i Sommeren 1904. Saaledes oplystes det ved Centralforeningen af fyenske Handelsforeningers Repræsentantskabsmøde i Svendborg, at af de 31 Foreninger under Fællesudvalget for Provinshandelsforeningerne, som var adspurgt, havde 24 erklæret sig for Loven, 6 imod, medens Stemningen var ligelig delt i én Forening. De fleste Foreninger havde som Undtagelsesdage fra Lovens Bestemmelser foreslaaet 8—14 Dage før Jul samt Markeds-, Valg- og Skiftedage. — Centralorganisationen af Detailhandlerforeninger i Jylland drøftede ligeledes Spørgsmaalet ved sit Delegeretmøde i Vejle. Her stemte 28 Repræsentanter for og 7 imod Forslaget. Man udtalte sig iøvrigt for at Lovbestemmelserne traadte ud af Kraft fra 15de December indtil Jul og paa enkelte andre Dage, samt at Loven udstraktes til Indkøbs- og Brugsforeninger og til enhver Detailforretning med Detailhandel fra aaben Bod. Det skal noteres, at der ved dette Møde fra enkelte Sider fremsattes Betænkeligheder angaaende Lovens Virkning paa Sommerhandelen i enkelte Landdistrikter.

(Fortsættes).

Et sjællandsk Medhjælperstævne.

Paa et den 1ste Maj afholdt Møde af Bestyrelsesmedlemmer i de kjøbenhavnske Afdelinger, vedtoges det i Forening med de sjællandske Afdelinger at afholde et Medhjælperstævne eventuelt i *Sorø* den 2den eller 9de Juni. En saadan Sammenkomst, hvor Medlemmer fra samtlige sjællandske Afdelinger forventes at ville komme tilstede, vil være af utvivlsom Betydning for vor Organisation, og vi anmoder derfor Medlemmerne om allerede nu at paabegynde Agitationen for den størst mulige Tilslutning. Festen bliver tilgængelig for alle Medlemmer med Familie og Paarørende, og Udvalget vil bestræbe sig for at arrangere Turen saa billigt, at enhver kan deltage.

Nærmere Meddelelse fremkommer i næste Nummer af Bladet, ligesom det udførlige Program rettidig vil blive tilstillet samtlige Medlemmer.

Agitér for Tilslutning!

Agitationsudvalget for Kjøbenhavn og Omegn.

Formanden beretter.

Maanedsberetning for April.

Formandens Beretning fra forrige Maaned indeholder fortrinsvis Meddelelser vedrørende *Arbejdsløsheds- og Alderdomsunderstøttelseskassen*. Uden at komme nærmere ind paa denne Del af Beretningens Indhold, skal her kun henvises til den i sidste Nummer givne Oversigt over det nedsatte Udvalgs Indstilling og Hovedbestyrelsens 2den Behandling af Forslaget.

Børns og unge Menneskers Arbejde. Som omtalt i sidste No. af „D. H.- & K. M. Tid." har *Esbjerg* Byraad atter behandlet Vedtægten og paany indsendt den til Stadfæstelse af Indenrigsministeren. Vor Afdeling i *Odense* har foranlediget at Byraadet har optaget Vedtægts-Spørgsmaalet til en Behandling, der resulterede i Nedsættelse af et Udvalg.

Angaaende *7-Lukningen* er der under 25de April udsendt Cirkulære med særligt Henblik paa rettidig Bestilling af de Plakater til Opslag eller Omdeling, som tilstilles Afdelingerne gratis fra Formandskontoret. Flere Afdelinger har indsendt Bestillingskort, og de Afdelinger, der endnu ikke har fremsat Ønske om det nævnte Agitationsmateriale, maa henvende sig snarest til Formanden, dels paa Grund af den fremrykkede Tid, dels fordi Forarbejderne til Arbejdsløsheds- og Alderdomsunderstøttelseskassen snart vil lægge stort Beslag paa Formandens og Afdelingsbestyrelsernes Tid. Iøvrigt melder Beretningen, at enkelte mindre Afdelinger arbejder for 8-Lukningen, da denne endnu ikke er gennemført paa de resp. Pladser.

Agitationen har sat Frugt i nye Afdelinger i *Vejen* og *Svendborg* ligesom et Agitationsudvalg er nedsat i *Rudkjøbing*. Ved det førstnævnte Møde indledede *N. C. Nielsen*, Kolding, medens Indledningsforedragene ved de to sidstnævnte Møder blev holdt af Redaktør *Vilh. Hansen*, der ligeledes talte om Butikslukningsloven ved et offentligt Møde i *Kjøbenhavn* den 15. April.

Formanden har atter paamindet Afdelingerne om Indsendelse af Materiale angaaende *Konkurrenceklavsuler*, og vi benytter atter Lejligheden til indtrængende at opfordre Afdelingsledelser og Medlemmer om hurtigst at indsende Afskrift af enhver Kontrakt med saadanne Bestemmelser, der maatte komme dem i Hænde. Som tidligere fremhævet vil det indsendte Materiale blive behandlet med al mulig Betænksomhed

Fra Agitationen.

Vejen-Afdelingens Oprettelse.

Efter Indbydelse af Kolding Afdeling afholdtes den 26. April et offentligt Møde paa Hansens Hotel i Vejen.

Kontorist *M. Jensen* bød Velkommen og gav Ordet til Formanden for Kolding Afdeling, Boghandlermedhjælper *N. C. Nielsen*, der holdt et kort Foredrag om Organisationens Betydning og gennemgik vore Programpunkter samt omtalte hvilke Resultater Centralorganisationen havde opnaaet, og hvad vi i Øjeblikket arbejdede paa at faa reformeret. Formanden sluttede med at rette en kraftig Opfordring til Kollegerne i Vejen om at støtte Centralorganisationen i dens Bestræbelser for at bedre Medhjælpernes Kaar.

Bogholder *N. Nielsen*, Kolding omtalte Programpunktet „Afskaffelse af Kost- og Logisystemet" og paaviste dette Systems uheldige Sider. Endvidere talte Kommis *J. P. Johansen* og *C. Hammer* i Tilslutning til Formanden.

Med Kontorist *Kood* som Dirigent paafulgte derefter en livlig Diskussion, hvori deltog fra Vejen-Kollegernes Side d'Hrr. Kontorist *Jensen*, Kommis *R. Rasmussen* og Kommis *H. Hansen*, der alle udtalte deres varmeste Sympati for Sagen og anbefalede Oprettelse af en selvstændig Afdeling for Vejen og Omegn.

Mødet sluttede med, at der blev nedsat et 5 Mands Lovudvalg bestaaende af Kontoristerne Jensen og Kood samt Kommisserne Rasmussen, Dujardin og Hansen. Der blev strax indmeldt 11 Medlemmer, og er der Udsigt til at dette Antal kan fordobles.

En af Byens største Forretningsmænd Købmand P. Lauritzsen har fra 1ste Maj afskaffet Kost- og Logisystemet i sin Forretning.

Efter Mødets Slutning besøgte de tilstedeværende Medhjælpere fra Kolding — Bestyrelsen og nogle enkelte af Afd. mest interesserede Medlemmer — sammen med de fleste Vejen-Kolleger de to store Fabriker, Margarinefabriken „Alfa" og Kedelfabriken „Mjølner", hvor de blev vist rundt med stor Elskværdighed af de respektive Direktører. — Om Aftenen afholdtes et Fællesmaaltid, hvor der blev talt for Kolding Afd., den nye Afdeling, for Centralorganisationen og Kollegialitetsfølelsen.

Der herskede en meget god kammeratlig Stemning blandt Deltagerne. ×

De Uselvstændige.

Naar man, som ihærdig og tro organiseret Kollega, gennem Agitationen arbejder for at gøre de samme Tanker, som besjæle en selv, frugtbringende, for andre udenfor Foreningen staaende Kolleger, møder man ofte, grundet paa en mærkværdig og fejlagtig Opfattelse af vor Forenings Maal og Midler, Modstand hos enkelte. At komme nærmere ind paa hvorfor dette er Tilfældet, er ikke min Hensigt. Jeg har her kun Lyst til at omtale en enkelt, overordentlig Hindring for Tilgang af nye Medlemmer. Denne Hindring er en Chefs paatagne Diktatormyndighed over sine Undergivne. En saadan Myndighed kan jo selvfølgelig kun virke paa uselvstændige Individer; men saa meget mere beklageligt er det, at en Chef vil ned-

værdige sig til at gøre en Undergiven til en Slave for sine personlige Anskuelser. Jeg kender et ungt, dygtigt Menneske, som tidligere har været Bestyrelsesmedlem indenfor en af Centralorganisationens Provinsafdelinger. Da han søgte en anden Plads, blev den givet ham paa de Betingelser, at han ikke maatte være Medlem af vor Forening. Kort sagt, Uselvstændigheden sejrede, og vor Organisation har, ved den nidkære Principals Arbejde, for at hindre os i vor Fremgang, mistet et Medlem.

Sét fra begge Sider er Forholdet jo lige lasteligt, kun er det beklageligt, at saa mange, efter deres egen Mening oplyste Handels- og Kontormedhjælpere, gennemgaaende ikke staar saa sikkert paa deres egne Ben, at de kunne undvære deres Overordnedes praktiske Raad og Daad i denne Retning.

Et véd jeg: En faglig organiseret Arbejder i vore Dage vilde ikke paa nogensomhelst Maade lade sin Arbejdsgiver give sig Forskrifter om, hvilke Foreninger han maatte eller ikke maatte være Medlem af. Arbejdsgiveren vilde vist i saadant Tilfælde have faaet det Svar, han havde fortjent, og jeg havde hellere renonceret paa den omtalte Plads end jeg havde været villig til at lade mig diktere nogetsomhelst angaaende mit Privatliv eller vige et eneste Haarsbred fra mine Meninger angaaende en saadan Sag.

Dette er i Korthed den Fare, som jeg havde Lyst til at paavise Tilstedeværelsen af. Den er desværre ikke saa ualmindelig, som mange maaske tro.

C. J.

Medhjælperne og Dyrtiden.

Hindhediana.

Man har da heller ikke andet end Sorger og Glæder her i Verden. Her gaar jeg nu og glæder mig i mit stille Sind over, at Fødemidlerne Dag for Dag stiger i en uhyggelig Grad, og det netop nu, hvor vi arbejder paa, at faa Kost- og Logisystemet afskaffet. Jeg mente jo nemlig, at det muligvis kunde hjælpe til, at Principalerne nu „fandt Tiden inde", til at afskaffe Kostsys emet, nu da de mærkede, at Priserne paa Fødemidlerne var saa høje.

For at forringe Kosten kunde der jo ikke være Tale om. Den var jo i Forvejen saa sløj som vel muligt.

Som sagt, jeg glædede mig i mit stille Sind, indtil jeg saa en skønne Dag læser i Avisen om Doktor Hindhedes Kogebog. Jeg vil i ikke sige, hvad jeg i Øjeblikket ønskede for denne Mand. Thi jeg indsaa jo straks Følgerne af hans billige Retter. Hvilken Mundfuld for d'Hrr. Principaler.

At tænke sig til — selv nu i Dyrtiden — at kunde lave Middag til 3 Personer i 3 Dage for 50 Øre.

Jeg kan tænke mig den Principal, der slaar sig for Brystet sigende:

„Bort med Eders Krav om Afskaffelsen af Kostsystemet. Nu koster en Medhjælper os kun 10 a 15 Kr. om Maaneden i Kost. Tiden er ikke inde endnu."

Nej desværre, for den Slags Principaler er Tiden overhovedet aldrig inde. Men for os er Tiden netop inde nu!

Skal vi virkelig finde os i, at en Principal nu kan holde en Medhjælper for 50 Kr. om Maaneden iberegnet hans Løn. Jeg mener nej!

Lad os derfor staa samlede, og derved støtte Organisationen i dens Bestræbelser for at højne den danske Handelsmedhjælpers økonomiske Stilling i Samfundet.

Saa skal vi nok inden ret længe faa Arbejdet kronet med Held.

Og til den Tid Kolleger: „Velbekomme til Hindhedes Mad."

Hjalmar Just.

Forholdene i Grenaa.

Den gennemgaaende Prisstigning paa næsten alt, har været Genstand for en Drøftelse indenfor vor Afdeling — en Diskussion som indlededes af Formanden. Der var delte Meninger om hvorvidt vi skulde beskæftige os med dette Emne eller ikke, men nu senere tror jeg dog, at alle her er enige om, at det gælder lige saa meget os her, som vore øvrige Kolleger. Det er jo ogsaa en saa naturlig Selvfølge, at vi paa dette Punkt maa give vor Mening tilkende, men lige straks forstaar alle ikke Betydningen heraf for vor Stand. Hvad Kost- og Logisystemet angaar her, da er dette kun afskaffet i en enkelt Forretning, men forhaabentlig vil der i Fremtiden følge flere efter, endskøndt der her gennemgaaende er Tilfredshed blandt Medhjælperne med det gamle System — mærkeligt nok.

Hvad Lønnen angaar, da er den gennemgaaende god her, mentaaler selvfølgelig ikke nogen Nedsættelse.

Grenaa, Marts 1907.

Johan Sørensen.

Under
Kost- og Logisystemet i England.

(Sluttet).

VII

I de foregaaende Artikler er det forsøgt at give en Skildring af de uhyggelige og modbydelige Forhold hvorunder mange engelske Medhjælpere lever, af det trælsomme Liv i Forretningerne og den ødelæggende og aandsfortærende Tilværelse, de er tvungne til at føre udenfor dem, en Tilværelse, der har gjort og gør saa uhyre mange saavel mandlige som kvindelige Medhjælperes Lod saa uendelig trist, af det nedværdigende og krænkende i, at voksne Mennesker ikke har fuld Ret over deres Fritid, og af det afskyelige i at de ogsaa i deres Fritid tvinges til paa nærmere Hold at omgaas Mennesker, der er dem i højeste Grad imod.

Til Slut skal der endnu blot peges paa en af de Kilder, hvoraf man kan øse Bekræftelse af det af det engelske Medhjælper-Organ fremsatte Paastande; i den engelske Litteratur har flere af Englands bedst kendte Forfattere skildret Kost- og Logisystemet i hele sin Hæslighed. Georg Brandes har en Gang sagt: „Et Folks Litteratur er dets Samvittighed"; og af den realitiske Litteratur har man altid kunnet øse Viden om et Folks Tanker og Forestillinger, om dets Individers Higen og Tragten, om deres Lod og om de Forhold, hvorunder de lever og virker.

Synet af den engelske Medhjælperstand og Kendskabet til det System, der aandeligt og legemligt degenerer den, har fyldt Forfatterne med Rædsel, og hos dem finder vi Bekræftelse af alle de stærke Paastande og Skildringer af Forhold, lige saa frygtelige som de Upton Sinclair har afmalet i sin verdensberømte Bog, The Jungle, og vi finder den skarpeste Fordømmelse over dem, der hverken har villet se med Øjnene eller høre med Ørene.

Af de i de senere Aar udkomne Bøger, der beretter om Medhjælperne og deres Forhold, kan nævnes: „The Weels of Chance" og „Kipps" af H. G. Wells, „A Guardian of the Poor" og „Borlace & Son" af T. Baron Russel og „Vivien" af W. B. Maxwell. I to af disse Bøger „A Guardian of the Poor" og „Vivien" skildres i levende Farver de seksuelle Farer ved Kost- og Logisystemet, og i alle fem Bøger er Medhjælperne degeneret i fysisk, moralsk og mental Henseende.

Wells selv tilbragte to Aar af en fire Aars Læretid hos en Klædehandler, og han siger derom: „Jeg følte allerede da, og jeg føler det blot mere tydeligt nu, at det Liv, der blev budt mig, var en hæslig Fornærmelse mod mine Muligheder, og havde jeg ikke været i Stand til at tro, at der fandtes en Vej ud af den i System satte Trældom, vilde jeg med fuldt Overlæg være gaaet ud af en Verden, der i en saadan Grad kunde misbruge mig." I følgende Linier af „Guardian of the Poor" finder vi maaske den brutaleste Dom over Medhjælperne: „Enhver, der har Lejlighed til at iagttage de londonske Butiks-Medhjælpere, maa bemærke deres usædvanlige Ensformighed og Sløvhed. Men det skyldes den Omstændighed, at ingen Mand eller Kvinde, som har den ringeste Selvbevidsthed, vil finde sig i en Medhjælpers Skæbne ret længe, de gaar over til andre Leveveje. Det mærkeligste er, at man i det hele taget kan finde Folk, der gør Tjeneste som Butiks-Medhjælpere, saa længe man selv raader for Længden af sin Levetid."

Pladsen i „D. H. og K. M. T." tillader ikke, at der gives længere Uddrag, eller at der gøres nøjere Rede for Indholdet af nævnte Bøger, og det anførte kan ogsaa være tilstrækkeligt.

Det har været Planen gennem disse Artikler at give et Billede af det engelske Kost- og Logisystem, der viser en hæslig Vrangside af det beundrede engelske Forretningsliv, og vel ser det nu mørkt ud; men det har det tidligere gjort for saavel Storbritanniens Haandværkere som Arbejdere. For dem er det lysnet. Keir Hardie har et forholdsvis betydeligt Parti bag sig i Parlamentet, og Arbejderføreren John Burns er Medlem af Ministeriet. Organisationsarbejdet blandt Medhjælperne gaar godt fremad, idet de nu har begyndt at forstaa den Betydning som en enig og maalbevidst Optræden har.

John.

En Verdenskorrespondanceforening.

Lig det Net af Telegraftraade, der omspænder vor Klode som en Kulturens Strengeleg, og den Sværm af Kabler, der i Oceanets Dyb bugter sig fra Verdensdel til Verdensdel, gaar der i vore Dage internationale Baand Jorden over, Baand, der knyttes i fælles Interesser, materielle som ideelle. Tænk blot paa de vidtrækkende Organisationer for sociale Fællesmaal, for Videnskab og Kunst, Arbejderforbund, Afholds- og Fredsforeninger.

Et ret ejendommeligt Udslag af disse internationale Tendenser er „Den internationale Korrespondanceforening Kosmos", hvis ideelle Maal det er at bringe Folk af de forskelligste Nationaliteter i fredelig Forbindelse med hverandre, i Følge Sagens Natur hovedsagelig gennem Korrespondance, til gensidig Nytte og Fornøjelse. Foreningen har forlængst Medlemmer, Damer og Herrer, unge og gamle, Verden over — i Danmark ca. 120 — og vide flyver Kosmos's Brevduer, fra Nordkap til Australien, fra San Francisco til Japan. Venskaber knyttes, Smaatjenester udvises, og Tanker udveksles mellem Mennesker, der ofte er skilte ved Tusinder af Mile. Ad denne direkte Vej studerer eller lærer Sproginteresserede Alverdens Tungemaal, idet ca. 70 Sprog og 35 Stenografisystemer er repræsenterede. Mellem Samlere af Prospektkort, Frimærker etc. byttes der livligt. Rejsende Medlemmer hjælpes over Ukendskab til Stedet eller Sproget.

Hveranden Maaned udsendes paa de tre Hovedsprog et

delvis illustreret Medlemskatalog. Aarskontingentet er 4½ Kr. Fra *Foreningens Sekretariat,* Box 485, *Amsterdam* eller cand. jur. *Irving, Horsens* faaes Prospectus og Love paa Tysk, Fransk eller Engelsk franco tilsendte.

Sagasta.

LITTERATUR.

UNDERVISNING.

Nøgle til det internationale Sprog „Esperanto". Et lille Hefte, der fremtræder som det første af „Packness' Esperanto Serier", og indeholder ¾ af samtlige Rodord i Dr. Zamenhofs „Universala Vortaro" — det nye Verdenssprogs Hovedordbog — og er saaledes udarbejdet, at man ved denne lille let læste Nøgles Hjælp „kan læse saa godt som alt, hvad der er skrevet paa Esperanto".

Paa Heftets Omslag gives der Besked om det internationale Hjælpesprogs Oprindelse og de øvrige Bestræbelser, der rundt om paa Kloden gøres for at faa det anerkendt som et almindeligt mellemfolkeligt Sprog.

Vi har tidligere (D. H.- & K. M. T." No. 14-1905) ret indgaaende omtalt Esperantobevægelsen, der efter den Udbredelse og Tilslutning — ikke mindst fra Videnskabens Side — som den har faaet, virkelig synes at skulle naa til sit store Maal. Anføres skal kun en Udtalelse af vor bekendte Sprogmand, Professor Otto Jespersen, der skriver:

„Esperanto er mange Gange lettere at lære end noget Natursprog, det er sindrigt og vellydende, og det har nu staaet sin Prøve som skriftligt og mundtligt Udtryksmiddel. — — —

Esperanto er saa let, at de fleste dannede Mennesker vil kunne læse en sammenhængende, fornuftig Tekst saa omtrent fra Bladet".

Det lille 40-sidede Grammatik- og Leksikon-Hefte, der kan købes for 50 Øre, indvier de kundskabstørstende i Verdenssprogets ikke altfor dunkle Mysterier. Det siges, at Sproget kan læres paa ca. 10 Timer.

Viser Esperantoen sig ligesaa let anvendelig i Praksis som det siges at være letlært, og grammatikalsk enkelt, turde dets Sejrsgang Jorden over være sikret.

Aarhus Handelsskole.

afsluttede den 28de April sin Eksamen, hvortil 19 Elever indstillede sig og alle bestod. Deraf havde 5 første Karakter med Udmærkelse og 10 Elever opnaaede første Karakter.

Engageringsvæsenet.

Plads er ledig i en Provinsby for en Mand med godt Kendskab til *Korn og Foderstoffer.* Praktisk Forretningsdygtighed og vindende Optræden er nødvendige Kvalifikationer, og vedkommende vil med disse sandsynligvis i meget kort Tid kunne oparbejde sig en god Livsstilling. Henvendelse til Carl Christensen, Engageringsbureauet, Ægirsgade 51, 2., Kjøbenhavn.

Den fuldstændige Afdelings- og Adressefortegnelse fandtes i No. 7 og fremkommer atter i No. 13 pr. 1ste Juli.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested,* Esbjerg.

Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, 2. Kjøbenhavn Ø.

„D. H-. & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn. Redaktør *Vilh. Hansen,* Kronprinsesse Sofies Vej 23.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn. Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H-. & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Kjøbenhavn. Heinegade 5. L.

Agitationsudvalgene:

Kjøbenhavn og Omegn. Formand *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L.

Sjælland og Lolland-Falster. Formand *Chr. Dreyer,* Slagelse.

Jylland: Formand *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, Aalborg.

Fyen: Formand *C. Møller,* Kongensgade 13, Odense.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.

Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Ægirsgade 51. Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).

Formand *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L. Kasserer: *Carl Christensen,* Ægirsgade 51, L.

De kjøbenhavnske Afdelingers Sommerlokaler er paa Etablissementet „Helgoland", Strandvejen, og staa aabne for Medlemmerne den 2den og 4de Tirsdag i hver Maaned (i Maj den 2lende). Der vil i Løbet af Sommeren en Gang maanedlig blive afholdt Diskussionsmøder om aktuelle faglige Emner, og hvor et af Bestyrelsesmedlemmerne vil indlede. Nærmere Meddelelse om disse Møder vil fremkomme her i Bladet.

Jylland.

Horsens. Handels- og Kontormedhjælperforeningen i Horsens afholdt den 3die Maj fortsættende konstitueret Generalforsamling paa Palais-Cafeen, hvor de af et Udvalg udarbejdede Udkast til Love vedtoges i nøje Overensstemmelse hermed.

Den paa Start-Mødet valgte Bestyrelse har konstitueret sig som følgende: Formand (og fungerende Sekretær) Sten Vandborg, Søndergade 14. Kasserer: Chr. Tind, Slotsgade 20.

Kolding. Mødeaften indvarsles ved skriftlig Henvendelse til Medlemmerne.

Øerne.

Slagelse. Lørdag den 20. April afholdt Foreningen Aftenunderholdning med velvillig Assistance af lokale Kræfter samt Bal i Industribygningen. Der var rigtig god Tilslutning, og Festen formede sig i et og alt paa den bedste og fornøjeligste Maade. Ved fælles Kaffebord, hvor Stemningen var aldeles udmærket, afløstes Talerne og Hurraraabene for Foreningen Slag i Slag, og først sent paa Morgenstunden skiltes man med Forsikring om, at have tilbragt de gemytligste Timer sammen, og sikkert har flere af Deltagerne faaet Indtryk af, at der i en saadan Sammenkomst maa ligge et godt Agitationsmiddel for vor Forenings Trivsel.

K. Møller, p. t. Sekretær.

Sorø. Tirsdag den 9. April afholdtes Generalforsamling med følgende Dagsorden:

1. Beretningen. 2. Regnskabet. 3. Valg af Formand. 4. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer. 5. Valg af 2 Suppleanter og 1 Revisor. 6. Eventuelt.

Af Formandens Beretning fremgik det, at Foreningen i Vinterens Løb havde været omfattet med udmærket Interesse af Medlemmerne, hvad den gode Tilslutning til de ugentlige Mødeaftener især beviste.

Foruden disse ugentlige Mødeaftener var der afholdt en selskabelig Sammenkomst med en meget vellykket Koncert af nogle af Foreningens musikalske Medlemmer.

Herefter fremførte *Juul* de forskellige Grunde, hvorfor han ønskede at fratræde Formandspladsen, og anbefalede at vælge Kommis *Gregersen* til Formand.

Juuls mange Grunde til at fratræde blev meget energisk imødegaaet, og han blev indtrængende opfordret til at modtage Genvalg. Gregersens Valg blev af flere varmt anbefalet, og han valgtes med 5 Stemmers Flertal.

Resultatet hilstes med et kraftigt „Leve Gregersen". I velvalgte Ord takkede den nye Formand for Valget og lovede at gøre alt hvad han formaaede for Foreningens Trivsel og Fremgang.

Derefter takkede Bogholder *Weinschenck* Juul for det udmærkede Arbejde, han havde gjort for Foreningen og sluttede med et Hurra for den afgaaede Formand.

Derefter gik man over til Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for d'Hrr. Juul og Madsen, som efter Tur skulde fratræde. De genvalgtes enstemmigt.

Til Suppleanter valgtes d'Hrr. Sjalin og v. Halle, og til Revisor Michelsen.

Under Eventuelt fremkom Formanden med en indtrængende Opfordring om at støtte de Handlende, som avertere i Bladet.

Generalforsamlingen hævedes med et kraftigt Leve for Afdelingen.

Paa det straks efter afholdte Bestyrelsesmøde konstituerede denne sig saaledes:

Formand: Kommis *Gregersen,* Kasserer: Kommis *Madsen,* Sekretær: Kontorist *Myhre* og Annonceekspeditør Kommis *Juul.*

M.

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.

Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.

Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.

Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk

M. JANTZEN'S

Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager

Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,

Fotograf,
Dronningensgade 5. Telf. 1157.
Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

NERO

FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens

Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Centralhotellet

Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:

1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal.
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.

Linjebetaling ved kortere Tids Tegning:
25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Prise. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Aalborg billigste og bedste Udsalg af **Uhre** samt **Briller** og **Pincenez,** er hos
ADOLPH MØLLER, Slotsgade 5,
tidligere Bispensgade 16.
Enhver Køber efter nærv. Annonce faar 10 pCt. Rabat.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd, 16. Underofficersbygn.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.
1ste Kl. Skotøjsforretning.
Tilkendt 1ste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.
JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet **„THOR"**
RANDERS
anbefales.

Forsendes overalt.
WATERMAN „IDEAL" FYLDEPEN.
Over hele Verden anerkendt som den bedste.
Eneudsalg: **MARIUS M. SCHULTZ,**
Aalborg, Jomfruanegade 3,
Fuld Garanti

H. JESPERSEN
SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler
kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.
Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!
Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

ABONNÉR
PAA
DANSK
H. & K. M. TD.!

HERNING

Cigarer
fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.
Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN
Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5
FORLANG TILBUD

Undervisning.

Den jydske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.
For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
Lille Torv 2. Telefon 1179.
begynder **ny** 1/1 og 1/2 Aars **Kursus** for Damer og Herrer **den 1. Maj.**
Program paa Forlangende.
Niels P. Nielsen,
eksam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Hvorfor
er
„D. H-. & K.-M. Tid."
et godt og billigt
ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.
Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.
Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Grenaa: Hr. Kommis J. Brinch.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Kommis Frode Pedersen.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Kommis P. Clemmensen.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Roskilde: Hr. Kom. C. Clausen, Allehelgenesgd. 1.
Silkeborg: Hr. Bogholder Jens Jensen.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Afleveret til Posten den 1ste Maj.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7
KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 11. 1. Maj 1907. 7. Aargang.

Forlang
„Wanderer"-Cykler
og
Motor-Cykler.
Hovedoplag for Danmark:
HANS LYSTRUP.
SLAGELSE.

Tabt 1000 Kr.
har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ",**
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon **7913.**

Øvre Rhinske Forsikringsselskab i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier.
Gunstige Forsikringsvilkaar.
Kulant Skadesregulering.
Dygtige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg ◇ ◇ ◇ ◇ Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON **239.**
Indleveringslokale:
Algade 11. **Telefon 976.**

„Berlitz School",
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's
pr. Pd.
Surinam Chokolade Kr. 1,60
Caracas do. „ 1,40
Trinidad do. „ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse „ 2,00
sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Hvor trykkes „D. H.- & K.-M. Tid."
?

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes **10 pCt. paa alle**
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl" **Guldsmedegade 23, Aarhus.**
Telefon 1950. **Telefon 1950.**
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
Iste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøj og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs Chokolader
ere delikate til Spisebrug.
Telefon Taga Elleve.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, **Esbjerg.**

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

GRATIS
FOR D'HRR PRINCIPALER
OG
CENTRALORGANISATIONENS MEDLEMMER.
LEDIGE PLADSER BEDES ANMÆLDT.

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pansionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.

ESBJERG.
VALDM. NIELSEN.
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Sluds og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

Cafe „NATIONAL", Esbjerg
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
HAVE MED VERANDA.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

SKANDERBORG
V. Christensen's
Barbér & Frisørstue,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Husk altid
at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos
Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

Dürkopp-Cyklen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso,
Assuranceforretning.
SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Lille Torv 4. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden skør og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings
Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

MUSIK.
Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**
Olaf Ryes Gade 8.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Shagtobakker
Maritime
Mountain Rose
Centrum Shag
Ægyptisk Shag
Union Shag
samt øvrige Sorter til Cigaretter og Smaapiber anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Der er **intet Valg,**
thi **Worning & Petersens**
Xeroformsæbe,
til 25 Øre Stykket
har forlængst baaret Sejren hjem!

BRISTOL
HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

N. J. Cederstrøm.
Iste Kl. Skræderforretning
Stort Lager.
„Sct. Clemensborg", Aarhus.
Telefon 856.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 11. *1. Maj 1907.* *7. Aargang.*

Tvangsarbejdsløs.

Ubenyttet Arbejdskraft er Værdier der uhjælpelig gaar tabt, og som *aldrig* indvindes igen. I første Række rammes den Enkelte af Arbejdsløshedens Svøbe, men i det store Løb hævner det sig paa Samfundet i sin Helhed.

Hvis dette blot i nogen Maade er sandt, saa er det hvert Fags Opgave at binde an med dette moderne Spøgelse, der holder Menneskeheden nede i Utryghed, uforskyldt Nød og Vankundighed.

Man ser da ogsaa Fag for Fag værne sig derimod, og vort Fag, som allerede en Gang har ligget under i Kampen, bør ikke afholde sig fra at søge Oprejsning, for at komme Ondet til Livs.

Spørgsmaalet er da blot om Maaden, hvorpaa dette skal ske, — og som vi lader os blænde af Pengenes Magt i det daglige Liv, saaledes ser vi ogsaa her kun det synlige, kun Pengehjælpen til den betrængte Kollega; — og vore Lovgivere har ikke i mindste Maal ladet sig vildlede heraf, naar de lader Staten træde til med sin Pengehjælp ogsaa, og kun den.

Der ligger dog mere bag, naar et Fag binder an med denne Opgave, — der ligger ikke alene den store altformaaende Fællesfølelse, men hvert Fag, der er Opgaven voksen, vil ogsaa vide at lade Fagets Arbejdsgivere bære deres Del af denne Byrde.

Og hvad er mere naturligt end netop dette, thi de der paatager sig Arbejdets samfundsmæssige Ledelse, kan heller ikke unddrage sig Ansvaret, hvor Ledelsen glipper.

Hvem er det, der gennem en hensynsløs Lærlingeudklækning tilfører hvert Fag et Overskud af Arbejdskraft, — hvem andre end Arbejdsgiverne, for hvem den billige Arbejdskraft er Hovedsagen.

Hvem er det, der altid er rede til at trykke Lønnen ned til et Lavmaal, medens de samtidig raaber højere og højere paa dygtige Arbejdere.

Et Raab der lyder og maa lyde forgæves, fordi Dygtighed og daarlig Løn er hinandens Modsætninger, og Dygtighed kun fremelskes ved gode Arbejdsvilkaar.

Men Fagenes Lønarbejdere bestrider Arbejdsgivernes Ret til Eneraade paa dette som paa andre Omraader. Vi kræver vor Del af Ansvaret i den samfundsmæssige Ledelse af Arbejdet, og vi gør det med saa megen større Ret, naar vi kan paavise de Byrder en mangelfuld Ledelse paalægger et Fags Arbejdere.

Det er derfor indlysende, at er der noget Spørgsmaal, hvis Løsning er knyttet paa det nøjeste til Fagenes Organisationer, saa er det Spørgsmaalet om den ufrivillige Arbejdsløshed, og alene af denne Grund er Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser, med dens Fordring om, at en Arbejdsløshedskasse ikke maa have andre Formaal end netop Ydelsen af Pengehjælp, en Umulighed, som en blot tilnærmelsesvis Løsning af Spørgsmaalet.

Og man har ikke set dette Krav rejst paa Tinge. Medens Foreningen til Rotternes Udryddelse bliver Ministeriets udøvende Raadgiver i den glorværdige Rottelovs Udførelse, og medens Smørmærkeforeningen saa at sige helt og holdent varetager Loven om et Fællesmærke for dansk Smør, saa har man ikke kunnet betro de faglige Organisationer nogen Forbindelse med denne Lov, tiltrods for at disse gennem en Menneskealder paa en fyldestgørende Maade har haft Haand i Hanke med Spørgsmaalet.

For den professionelle Lediggænger, som ikke raader over Midler til Undskyldning for sin Lediggang, er Samfundet straks rede med Tvangsarbejde som Straf. For den professionelle Arbejder, der ikke raader over Midler til at beskæftige sig selv, er Samfundet ligeledes parat med sin Straf i Form af Tvangsarbejdsløshed.

I første Tilfælde synes vi Mennesker maaske, der er Retfærdighed, men i det andet Tilfælde raaber Uretfærdigheden mod Himlen; men Midlet til dets Afhjælp findes hos Moder Jord, og kun dèr.

Åge Hyllested.

Saglighed og Snak.

Naar der „føres Bevis" for 7-Lukningens Uigennemførlighed.

Vore Principaler giver sig kun nødtvungent i Lag med Medhjælperspørgsmaalet. Naar de indbydes til vore offentlige Forsamlinger, hvor almenvigtige Spørgsmaal drøftes, glimre de i Reglen ved deres Fraværelse. Og naar vore Afdelinger eller vor Hovedorganisation ad skriftlig Vej forebringer dem et eller andet Anliggende bliver Svaret almindeligvis undvigende, og den ikke mere originale Vending „Tiden er ikke moden" vil sjælden savnes i Svarskrivelsen.

En og anden Gang aabnes der os dog Adgang til paa nærmere Hold at stifte Bekendtskab med de Bevisgrunde, der anvendes mod vore Reformbestræbelser. Som nu Debatten i „Handelsforeningen af 1887" i Aarhus, der refereres andet Steds her i Bladet. Den drejede sig om Muligheden af 7-Lukningens Indførelse og viste, at der blandt de selvstændige Købmænd baade findes Forstaaelse af vore Kravs Berettigelse — og afgjort Modstand derimod.

Vi har aldrig gjort os til Talsmænd for det ubetingede Interessefællesskab mellem Principaler og Medhjælpere, thi dersom dette herskede vilde den moderne Medhjælperbevægelse hvile paa et falsk Grundlag. Naar der saaledes ikke behøves Bevis for at Medhjælperne opnaar soleklare Fordele ved 7-Lukningens Indførelse, kan det naturligvis diskuteres, hvorvidt enhver Forretningsindehaver vilde høste Profit af den tidlige Butikslukning. Brancheforhold, lokale Forretningsvilkaar og Principalens Stræben efter at opnaa det størst mulige Udbytte af Virksomheden og Personalet kan gøre hans Modstand mod Arbejdstidens Begrænsning i det tilsigtede Omfang forstaaelig. Og at vore Arbejdsgivere tager deres Standpunkt ud fra disse Synspunkter, er en naturlig Ting, ligervis som det er Medhjælperorganisationens Opgave at fortsætte Arbejdet for de bedst mulige Arbejdsvilkaar for Butikernes Arbejdere. Spørgsmaalets endelige Løsning vil derfor sluttelig afhænge af baade Medhjælper- og Principalorganisationens Styrke og Kontrol overfor sine Medlemmer. Men den første Forudsætning for Forhandling og gensidig Forstaaelse er naturligvis en grundig og saglig Betragtningsmaade hos begge Parter.

Disse Egenskaber, Grundighed og Saglighed, maa derfor ikke fattes hos de ledende Mænd paa nogen af Siderne.

Sét i denne Belysning er de Udtalelser, som Formanden for Aarhus Handelsforening, Hr. Carl Laursen, fremkom med ved ovennævnte Møde ikke opmuntrende. Herr. L. begyndte med en saglig Argumentation mod 7-Lukningen, men gled snart ud i Saglighedens diametrale Modsætning. Hans Standpunkt blev derved karakteristisk men ikke originalt. Det hører til den Art Udtalelser, det er taknemmeligt at fremsætte, fordi de altid finder Gehør, naar de benyttes paa rette Tid og Sted. Det lyder ikke saa ilde at hævde, at man ikke er imod Reformen som saadan, men fordi den kan blive skæbnesvanger for dem, som den formentlig skal gavne: „Det er et stort Spørgsmaal om Medhjælperne overhovedet har godt af at faa en Time før fri!"

Ja, i Sandhed; det er et meget stort og indviklet Spørgsmaal, hvis yderligere Udredning Herr L. desværre har forholdt os. Denne Tavshed er kedelig, fordi den let giver Anledning til Skumlerier. Vi kender nemlig dem, der vil mene, at denne Omsorg for Medhjælperne ikke bør tages ganske alvorligt. Disse Folk vil paastaa, at naar Murer- og Tømmersvenden, hvis Arbejde er ulige sundere end Butiksmedhjælperens, kan forlade Arbejdspladsen Kl. 5 uden at tage synlig Skade deraf, vil det næppe blive skæbnesvangert for Butiksmedhjælperen at slutte Arbejdet et Par Timers Tid senere. — Herr L. vil antagelig i en Haandevending sætte Skumlerne til Vægs ved Frem-

maning af alskens Fristelser, der omsværmer Medhjælperen om Sommeren de fire første Ugedage fra Kl. 7—8, og han vil tvinge Kritiken i Knæ ved Henvisning til at mange Medhjælpere tvinges ud i lidt Friluftsliv i Aftentimerne („Lærlingene har taaet tilstrækkelig Motion og frisk Luft under Byærinderne"), fordi det Logi, der er dem anvist, ikke altid netop indbyder til et hyggeligt Aftenophold.

Muligvis vil Herr L. slet ikke indlade sig paa nærmere Klarlægning af sin Udtalelse. Det er baade nemmest og klogest. Den vil da staa som et Udtryk for den velmenende Principals Omsorg og Interesse for den yngre Generations Moral, gode Vandel og dadelfri Vandring ad Fagets Vej. Og se, den lovpriste Patriarkalisme er ikke død, den lever og trives vel blandt Kolonialhandelens Mænd i Jyllands Hovedstad! Men for alle de Forretningsindehavere, hvem Medhjælpernes Ve og Vel ikke ligger særligt tungt paa Hjerte, er Udtalelsen om, hvad Medhjælperne har godt af „gefundenes Fressen". At deres Medhjælpere ikke har godt af 7-Lukningen behøver ikke at diskuteres.

Ved den Art „Bevisførelse" glider man fra Saglighedens faste Grund ud i Snakkens Hængedynd, som man uhjælpelig bliver stikkende i, om man ikke snarest trækker sig tilbage.

7-Lukningen.

En Diskussion i Aarhus Handelsforening.

Som meddelt i „D.H.K.M.T."s No. 9 har vor Afdeling i *Aarhus* udfoldet et betydeligt Arbejde for 7-Lukningens Indførelse, og i April tilsendt de lokale Handelsforeninger en Skrivelse med Anmodning om at yde Sagen Støtte.

„Handelsforeningen af 1887" behandlede Lukkespørgsmaalet paa en ekstraordinær Generalforsamling den 15de Maj. Der herskede imidlertid stærkt afvigende Meninger angaaende Sagen og den langvarige Diskussion endte med, at der afgaves 10 Stemmer for 7-Lukningen, medens 26 stemte imod.

Selve Diskussionen var af ikke ringe Betydning for Bedømmelsen af den Synsmaade, Principalerne anlægger overfor Centralorganisationens Krav om Indskrænkning af Medhjælpernes Arbejdstid, og efterfølgende Referat har derfor Krav paa Interesse hos andre end de lokale Standsfæller:

Formanden, *Carl Laursen*, indledede. Han betonede, at Generalforsamlingen var sammenkaldt for at man kunde undersøge Stillingen blandt Medlemmerne. Sidste Aar gik der en Liste paa Cirkulation blandt d'Hrr. Den fik baade Ja og Nej-Stemmer med sig. Bestyrelsen kunde imidlertid ønske, at Medlemmerne i Aar skriver hvad de mener, og ikke noget andet, for derigennem at tækkes de unge Mennesker.

Formanden omtaler derefter vor Afdelings Henvendelse til Bestyrelsen, og forsætter:

Vi har holdt Møde om Sagen og er enige om det vanskelige i at lukke Kl. 7 Aften, thi jo før vi lukker, jo mindre sælger vi. Indenfor vor Forening staar ca. 150 Handlende. Dem kunde vi maaske faa med. Men udenfor vore Rækker findes i det mindste lige saa mange, der aldrig gaar ind paa at lukke før Kl. 8. Vi andre er derfor ikke tjent med at indføre den tidlige Lukketid.

Med Hensyn til Medhjælperne, da er det et stort Spørgsmaal, om de virkelig har godt af at faa en Time før fri. Bestyrelsens Syn paa Sagen er altsaa det, at vi ikke kan tilraade 7-Lukningen, og vi beder Medlemmerne tænke stærkt herover, før de skriver under paa den Liste, der om nogen Tid bliver sendt rundt.

Jeg skal sluttelig gøre opmærksom paa, at den Afstemning, vi i Aften foretager, selvfølgelig aldeles ikke er bindende for de enkelte Medlemmer. Her ønsker vi som sagt kun at mærke Stemningen.

Købmand *Steen* — Medlem af Bestyrelsen — maatte protestere imod Formandens Udtalelser angaaende Bestyrelsens Stilling overfor det omhandlede Spørgsmaal. I alt Fald var han ikke imod 7-Lukningen, men vilde endogsaa sætte stor Pris paa at faa den indført. Selvfølgelig maa saa alle gaa med, og hvorfor vi ikke skulle kunne gøre dette, kan jeg ikke se. Jeg har i Dag talt med 12 Kolleger oppe fra mit eget Kvarter. De var alle som en villige til at gaa med til den tidlige Lukketid, og at de baade vil skrive under og holde deres Ord, tvivler jeg ikke om. At Tabet ved at lukke Kl. 7 vil blive særlig stort, kan jeg heller ikke indrømme.

V. V. Aagaard (Formand for Centralorganisationen af Detailhandlerforeninger i Jylland) stillede sig som forhen. Han indsaa ikke, hvorfor Kolonialhandlerne paa dette Punkt skulde gaa i Spidsen. Først maatte man søge at faa 8-Lukningen helt gennemført. At 7-Lukningen vil paaføre os Tab godtgøres derved, at Folk i stedse stigende Antal gør deres Indkøb i allersidste Time. Og det vilde dog være urimeligt, at vi skulle paaføre os selv et stort Tab ene og alene af Hensyn til de Unge.

Af stik modsat Anskuelse var Smørhandler *Jensen*. Arbejdstiden var i Forvejen tilstrækkelig lang, og allerbedst vilde det være at indføre 7-Lukningen hele Aaret rundt. Man burde tage dette Hensyn til de Unges Aftenundervisning. De, der kneb ud, skulde nok faa Lov til at lukke. Heller ikke han troede, at 7-Lukningen i det lange Løb kunde skade synderligt. Og Medhjælperne vilde alligevel før eller siden *fremtvinge* den tidlige Lukketid.

R. Petersen paatalte det meningsløse i, at de Folk, der sidste Aar arbejdede for 7-Lukningen, ofte kan ses i deres Butik ved 9-Tiden om Aftenen. En saadan Optræden er unfair. Nej, naar vi bestemmer at lukke Kl. 7, saa kunde vi maaske naa at faa Nøjlen drejet om i Døren Kl. 8. (Munterhed.) I 11 Aar har en Mængde Handlende skrevet under paa denne Liste, men ingen har holdt, hvad han lovede. Taleren paapegede dernæst den store Uenighed indenfor Kolonialhandlerstanden.

Formanden og *Aagaard* talte imod 7-Lukning. Kolonialhandlerne burde være det sidste Fag der indførte den. Et Par Talere mente, at det var en Bjørnetjeneste at gøre Medhjælperne, der hellere maatte faa en Time om Morgenen til en Spadseretur.

Derefter udtalte Formanden:

Vort Andragende til Regering og Rigsdag angaaende lovbefalet 8-Lukning ligger endnu i Ministeriet. Naar der fra den Side ikke vises større Interesse for vore Krav, end at vi stadig befinder os i lovløse Tilstande, turde det dog være i nogen Grad malplaceret at skride til 7-Lukningen. Lærlingene trænger for Resten aldeles ikke til den Motion, der tales saa stærkt om. De faar tilstrækkeligt med frisk Luft under Byærinderne!

Smørhandler *Jensen*: Man kan vel ikke fortænke Ministeriet i, at det ikke gaar med til 8-Lukningen, før vi har opnaaet Enighed indenfor vore egne Rækker, om hvornaar der rettest bør lukkes. De unge Mennesker har haardt Brug for Timen fra 7—8 hele Aaret rundt. Vi ser dog hvorledes Fritiden gennem Aarene er arbejdet større og større. Hvis Handelsstanden skal kunde klare sig i Fremtiden maa den have en bedre Uddannelse end hidtil, fordi det nemlig er kommet dertil, at alle og enhver kan løse Detailhandlerborgerskab og derved paaføre os Konkurrence. Derfor bør vi give Medhjælperne Tid til grundig Uddannelse. Desuden kan vi uden Skade lukke Kl. 7 — Publikum skal nok støtte os.

Steen gav Jensen Medhold i disse Betragtninger. Til en Begyndelse burde man gøre Forsøget med de 3 Sommermaaneder. At de Unge kom frem med dette Krav var forstaaeligt.

Aagaard forstod ikke Jensen. Om Sommeren gaar Medhjælperne jo ikke paa Skole. Og om Vinteren bør de have Lov til at gaa fra Forretningen før Tiden, for at kunde passe Skolegangen.

Jensen: Aagaard maa have misforstaaet mig. Jeg ønsker Butikkerne lukket Kl. 7 hele Aaret rundt.

Vore Bemærkninger til nogle af de i denne Diskussion faldne Udtalelser findes andet Steds i dette No.

Agitationen fortsættes.

Standpunktet, som Flertallet af Bestyrelsen for ovennævnte Handelsforening indtager til 7-Lukningen, fremgaar tydeligt af foranstaaende Referat. Mødets Resultat synes imidlertid uklart, baade som Udtryk for Foreningens Medlemmer, hvoraf kun Fjerdedelen deltog, og med Hensyn til Forslaget, om hvilket der afstemtes. Vor Afdeling fortsætter selvfølgelig sit Arbejde for Sagen ved de tidligere omskrevne Lister, der forelægges til Underskrift. — Isenkramforeningen har nylig afholdt et Møde, hvor Sagen behandledes. Der foreligger — da dette skrives — ingen officiel Meddelelse angaaende Mødets Udfald, men efter sikkert Forlydende har Meningerne været stærkt delt. Ifølge Annoncer i Aarhusbladene har Byens Guldsmede besluttet at lukke deres Forretninger Kl. 7 (undtagen Fredag og Lørdag) i Tiden fra 21. Maj til 1. September.

Agitationen paa Sjælland.

Paa et af vor Afdeling i Kalundborg den 16. Maj foranstaltet Medhjælpermøde vedtoges det at rette en Henvendelse til den lokale Handelsforening om at medvirke til Indførelse af 7-Lukningen i Sommermaanederne.

Formanden for Afdelingen i Næstved, Herr. Chr. F. Johannessen, meddeler os, at han har indledet et omfattende Arbejde for 7-Lukningens Gennemførelse de 3 første Dage i Sommermaanederne. Nærmere Meddelelse angaaende Resultatet heraf vil senere fremkomme.

Butiksmedhjælpernes Arbejdstid.

Indsend Spørgeskemaerne!

Redaktionen udsendte medio Maj et trykt Cirkulære og Spørgeskema til samtlige vore Provinsforbindelser med Anmodning om at indsende Skemaerne i udfyldt Stand inden *1. Juni*.

Hensigten med Skemaerne er at tilvejebringe en Oversigt over forskellige Forhold vedrørende Butiksmedhjælpernes Arbejdstid.

Derfor er det nødvendigt at faa saa udførlige Oplysninger som overhovedet muligt.

Ved Redaktionens Slutning (den 30. Maj) savnes der endnu udfyldte Skemaer fra adskillige Afdelinger, medens derimod Oplysningerne fra de Pladser, hvor vi ikke har Afdelinger men direkte Medlemmer, er indgaaet langt mere præcist.

Vi anmode herved alle de Kolleger, der har modtaget Spørgeskemaerne, men endnu ikke indsendt dem, om at tilsende os Skemaerne i udfyldt Stand inden 5te Juni d. A. og under Adresse Redaktør Vilh. Hansen, Kjøbenhavn F. Kronprinsesse Sofies Vej No. 23.

Fédération internationale des Employés.

Centralorganisationens Tilslutning til Genter-Føderationen — Konflikten mellem de franske Medhjælperorganisationer. — Tilnærmelse mellem de to internationale Retninger. — En international Konference.

Vor Centralorganisations Tilslutning til det internationale Medhjælperforbund (Hovedsæde i Gand) vedtoges enstemmig og under levende Bifald af den 2den ordinære Kongres (Esbjerg 1906). Den officielle Indmeldelse er senere tilsendt det internationale Bureau, og Hovedbestyrelsen har valgt *Chr. Ingvoldsen* og *Vilh. Hansen* til korresponderende Medlemmer for Danmark.

Samtidig med Esbjerg-Kongressen afholdtes den 3die internationale Medhjælperkongres i London, om hvis Forløb og Forhistorie vi har bragt et meget udførligt Referat („D.H.K.M.T." No. 14 1906), og som derfor her kan forbigaas. Erindre skal vi dog om den Strid, der opstod mellem de Delegerede for de to franske Landorganisationer, der var indordnede under „F.i.d.E." Det drejede sig om principielle Afvigelser, og som foreløbig Afslutning paa Konflikten udtraadte det ene af Forbundene, idet Kongressen vedtog, at kun én Landsorganisation kunde optages for hvert Land. Denne Kongres fik iøvrigt særlig Betydning derved, at der viste sig de første Tegn paa en Sammenslutning med det 4 Aar (1904) yngre „Internationalen Auskunfts-Stelle", der især omfatter de af Østerrigs, Tysklands og Italiens Medhjælpersammenslutninger, som anerkender Klassekampen som Grundlaget for det organisatoriske Arbejde, og som altsaa navnlig er under socialdemokratisk Ledelse.

„Fédération internationale des Employés" optager kun rene Medhjælperorganisationer og gør skarp Front imod Harmoniforeningerne, men indtager ikke saa radikale Standpunkter som „I.A.S.", og er derfor den naturlige Repræsentation for nevtrale Fagorganisationer som „Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger."

Fra begge Sider indsaa man imidlertid fuldtud Betydningen af de to Retningers Sammelsmeltning, og paa Foranledning af det internationale Bureau i Grand afholdtes der for nogle Maaneder siden et Møde i Bruxelles, hvor Repræsentanter for „F.i.d.E" og „I.A.S." drøftede Betingelserne for en Sammenslutning. *Max Iosephsohn*, Hamburg (Centralverband der Handlungsgehülfen und Gehülfinnen Deutschlands") og *Steiner* var mødt som Repræsentanter for „I.A.S." medens Gand-Føderationen repræsenteredes af følgende Medlemmer af Exekutivkomiteen: Generalsekretæren *Aug. Bruggeman*, *Boclinville*, *Troclet* o. a., der mødte fra den belgiske Medhjælper-Liga. Endvidere *John Turner*, London (National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks") *Odink*, Amsterdam („Nationale Bond van Handels- en Kontoorbedienden in Nederland" og *Veigne*, Rouen („Fédération des Employés des France").

Under Mødets Forhandlinger viste det sig, at Repræsentanterne for „I.A.S." indtog mere teoretiske end til Øjemedet svarende praktiske Standpunkter, men man erkendte dog at Londoner-Kongressens Udtalelser vedrørende Maal og Midler, regnede sig til Grundlag for Forhandlinger om Sammenslutning. Saavel fra hollandsk som engelsk Side fremhævedes det stærkt, at det internationale Samarbejde ikke maatte beherskes af Teorier, som ingenlunde alle de resp. Organisationer vilde anerkende. Der burde være den størst mulige Frihed paa det internationale Omraade, dog saaledes at Londonerbeslutningerne respekteredes. Mødets langvarige Forhandlinger sluttede uden egentligt Resultat, fordi ingen af Deltagerne mødte med Mandat til at træffe endelig Afgørelse. *Max Iosephsohn* lovede imidlertid at anbefale Sammenslutningen ved den internationale Konference af de under „I.A.S." underordnede Organisationer, som afholdtes i Stuttgart den 21. August.

Herefter synes der altsaa at være Mulighed for at forene de to Retninger til én international Medhjælperføderation, hvorved Samvirket og Udveksling af Erfaring og Tanker mellem Ledelserne i de forskellige Lande vil blive i høj Grad befordret. — Sluttelig skal det nævnes, at der paa det internationale Bureaus Foranstaltning er indledet en Forhandling mellem de to franske Medhjælperorganisationer, for at opnaa Enighed og muligvis Sammenslutning af de to Forbund. Afgørelsen skal falde i næste Maaned.

Angaaende det sidste Spørgsmaal og Stuttgarter-Konferencens Udfald skal vi senere komme tilbage.

8-Lukningsloven.

Forslaget fremsættes i Begyndelsen af næste Rigsdagssamling.

Detailhandler-Societetets Formand, Borgerrepræsentant *Schjær*, har efter hvad „Detailhandlerbladet" meddeler henvendt sig til Departementchef *Krieger* i Indenrigsministeriet den 21de Maj, for at indhente Oplysninger vedrørende Lovforslaget om 8-Lukningen. — Departementchefen udtalte at Forslaget vilde blive fremsat, naar Rigsdagen traadte sammen i Oktober. Angaaende det omstridte Punkt om Landforretningernes Lukketid i Høstmaanederne udtalte *K.*, at dette ikke længere vilde give Anledning til Forslagets Tilbageholdelse. Vanskeligere var det at finde den rette Grænse mellem Konditorer og de Bagere, der forhandler Konditorsager.

Societetets Formand ansaa det for heldigst at lade Næringsadkomsten drage den omstridte Grænse, og kun at tillade de Konditorier, der har Udskænkningsret, at drive Handel efter Kl. 8. — Departementschefen lovede at forebringe Sagen for Ministeriet.

Efter foranstaaende er der altsaa Udsigt til at Lovforslaget endelig kommer til Behandling og vi faar derfor en vigtig socialpolitisk Opgave at beskæftige os med, naar Efteraarets Agitation indledes. Thi uden at Centralorganisationen bereder sig til en endnu mere omfattende Agitation end den vi udfoldede forud for Helligdagslovens Vedtagelse vil den ventede Lov fattes det Medhjælperpræg, der alene kan gøre den til et Stykke Reform af social Betydning.

Det sjællandske Medhjælperstævne.

Vi meddelte i sidste Nummer af Bladet, at man havde vedtaget at afholde et sjællandsk Medhjælperstævne i Sorø, den 2 eller 9 Juni. Da Næstved og Slagelse Afdelinger imidlertid d. 9 Juni afholder en fælles Sammenkomst i Næstved, og Centralorganisationens Formand, Herr Age Hyllested, samme Dag, deltager i de jyske Kollegers Stævne i Ryomgaard, har man besluttet, at udsætte Turen til *Søndag, d. 30 Juni.* Vi anmode Medlemmerne om at benytte Tiden til en energisk Agitation for denne Sammenkomst. Saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere tegnes, kan der opnaas en meget betydelig Rabat paa Jærnbanebilletten. Nærmere Meddelelse fremkommer i næste Nummer.

Agitationsudvalget for Kjøbenhavn.

Redaktion og Ekspedition.

En Anvisning, der bedes erindret!

Centralorganisationens Fremgang sætter ogsaa Spor i de under „D.H.K.M.T." hørende Funktioner. En skarp Adskillelse mellem disse er derfor en Nødvendighed for god Forretningsgang og hurtig Besørgelse af de til Redaktion, Ekspedition og Annoncevæsenet rettede Skrivelser og andre Postforsendelser.

Paa given Foranledning bede vi derfor Afdelingsledelser og Medlemmer at iagttage, at

til Redaktionen sendes alle Manuskripter til Optagelse i Bladet og al Korrespondance vedrørende dettes Indhold; endvidere enhver Avismeddelelse vedr. Medhjælperbevægelsen og derhenhørende Anliggender, samt alle Tryksager Afdelingerne maatte udsende.

til Ekspeditionen sendes alt vedrørende Bladets Anmeldelse og Forsendelse gennem Postvæsenet, samt Anmodning om Tilsendelse af Restoplag til Anvendelse i agitatorisk Øjemed, og endelig alle Reklamationer over uregelmæssig Modtagelse af Bladet.

til Annonceekspeditionen sendes alt *Omslagets* Indhold vedrørende.

DEN SORTE TAVLE.

Forvalter *Faaborg*, Svineslagteriet og Kommis *Monrad*, I. P. Iensen, Sønderbro, ere slettede som Medlemmer af Kolding Afd. paa Grund af Restancer.

Kolding 21. Maj 1907.

C. Hammer, p. t. Kasserer.

Den fuldstændige Afdelings- og Adressefortegnelse fandtes i No. 7 og fremkommer atter i No. 13 pr. 1ste Juli.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested*, Esbjerg.

Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, 2. Kjøbenhavn Ø.

„D. H-. & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn. Redaktør *Vilh. Hansen,* Kronprinsesse Sofies Vej 23.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn. Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H-. & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Kjøbenhavn. Heinegade 5. L.

Agitationsudvalgene:

Kjøbenhavn og Omegn. Formand *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L.

Sjælland og Lolland-Falster. Formand *Chr. Dreyer,* Slagelse.

Jylland: Formand *Th. Hansen,* Danmarksgade 6, Aalborg.

Fyen: Formand *C. Møller,* Kongensgade 13, Odense.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.

Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Ægirsgade 51. Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).

Formand *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L. Kasserer: *Carl Christensen,* Ægirsgade 51, L.

De kjøbenhavnske Afdelingers Sommerlokaler er paa Etablissementet „Helgoland", Strandvejen, den 2den og 4de Tirsdag i hver Maaned. Tirsdag den 11. almindelig Mødeaften, Tirsdag den 25. Foredrag af Herr *Jul. B. Grothen: „Kontorteknik".*

Ord. *Fællesbestyrelsesmøde* afholdtes i Alsterpavillonen Onsdag den 1ste Maj Kl. 9¼ med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Virksomheden i Sommerhalvaaret. 3. Valg af Suppleanter. 4. Eventuelt.

Chr. Wulff valgtes til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning og omtalte den Agitation, der havde fundet Sted den sidste Halvdel af Vinteren. Foruden det store offentlige Møde i Studenterhuset var der afholdt en Række Smaamøder, der havde givet en god Tilvækst af nye Medlemmer, derimod havde de udsendte Cirkulærer og Brevkort ikke svaret til Forventningerne. Sygdom havde i øvrigt virket en Del hæmmende paa Agitationsudvalgets Arbejde. Protokollen oplæstes og godkendtes sammen med Beretningen.

Det vedtoges at iværksætte en Agitation for en eventuel 7-Lukning i Sommerhalvaaret ad Frivillighedens Vej bl. a. ved Udsendelse af Løbesedler og Plakater. Ligeledes vedtog man at søge afholdt nogle Diskussionsmøder i Sommerens Løb i det nye Lokale paa Helgoland.

Til Suppleanter valgtes i Stedet for nogle bortrejste Medlemmer *Larsen,* Frk. *Lyse, Grothen* og *Schou.*

Under Eventuelt foreslog *Larsen* at arrangere et Medhjælperstævne for de sjællandske Afdelinger af Centralorganisationen eventuelt i Sorø. Tanken fandt livlig Tilslutning hos de øvrige Medlemmer af Fællesbestyrelsen og gav iøvrigt Anledning til en ret livlig Diskussion. Man vedtog at lade Agitationsudvalget træde i Forbindelse med Udvalget for Sjælland for om muligt at faa det projekterede Stævne arrangeret allerede først i Juni. *I. M.*

Kontormedhjælpernes Organisation. *Adresseforandring:* Formanden *Jul. B. Grothen* er flyttet til *Kompagnistræde 15, 3. S.*

Jylland.

Aalborg. Cykleudflugt til Hammer Bakker Søndag d. *2. Juni* Eftermiddag Kl. 2. Samlingssted Bernhard Reèsgade. Mød talrigt! *Udvalget.*

Kolding. Herfra skrives der til „D.H.&.K.M.T.": Afdelingen har gjort et stort Arbejde for 7-Lukning de tre Sommermaaneder, og der er god Udsigt til dens Gennemførelse indenfor Fag som: Boghandel, Manufaktur og Isenkram; de andre Brancher vil det sikkert falde vanskeligt at faa med denne Gang, men er der udmærket Stemning her i Byen for Sagen saavel blandt Principalerne som Publikum. Vor Formand, N. C. Nielsen og Undertegnede har bl.a. henvendt sig til Landboforeningens Formand desang. og faaet en særdeles imødekommende Meddelelse, som vi har offentliggjort i Dagbladene. Alt i alt synes det som det offentlige Møde paa Højskolehjemmet i December f. A. har været Drivfjederen til den Fremgang, der kan paapeges her i Byen, og det næste Bevis er jo Medlemstallets Forøgelse.

C Hammer.

Øerne.

Kalundborg. Formand: Forvalter *F. C. Larsen.* Kasseber: Kommis *U. H. Henningsen.*

Kalundborgafdelingen afholdt den 23. April extraordinær Generalforsamling paa Hotel Postgaarden, for at supplere Bestyrelsen af hvilke 4 Medlemmer vare bortrejste. Til Bestyrelsen valgtes Forvalter F. C. Larsen, Kommis U. H. Henningsen, Kontorist Aage Sørensen, Forvalter I. Andersen samt paa et senere Bestyrelsesmøde Fuldmægtig P. G. Møller. Foreningen er i den sidste Tid gaaet stærkt tilbage, tildels grundet paa Bortrejse, men ved Bestyrelsens energiske Arbejde synes det som vi atter skal arbejde os frem.

Paa et Bestyrelsesmøde d. 13. Maj fremkom fra Formanden et Forslag angaaende 7-Lukningen, og der berammedes et Møde Torsdag den 16. Maj om denne Sag, baade for Medlemmer og udenforstaaende Kolleger.

Mødet var ikke talrigt besøgt. Det blev vedtaget at indsende et Andragende til Handelsforeningen om at tage Sagen under Overvejelse.

3 nye Medlemmer indmeldtes samme Mødeaften.

Fuldmægtig P. G. Møller er udset til Repræsentant for „D. H. og K. M.-T." i Stedet for P. Clemmensen, der er bortrejst.

Kalundborg-Afdelingen møder sikkert til Stævnet i Sorø. *Ordinær Generalforsamling* afholdes sidst i Maj Maaned.

U. H. H.

Køge. Vi har modtaget Meddelelse om, at det ved Afdelingens Oprettelsen nedsatte Udvalg har indvarslet til en konstituerende Generalforsamling, der drøftede et Forslag om at udsætte Afdelingens Start til Efteraaret. Ordfører for dette Forslag var Udvalgets Formand, Hr. *Oluf Hansen,* som blev imødegaaet af Hr. *P. Hartvig-Larsen,* der efter at have omtalt nogle af de vigtigste Opgaver, som Centralorganisationen havde sat sig, paapegede at disses Gennemførelse bedst opnaaedes ved Oprettelse af en lokal Forening. Oprettelsen forkastedes imidlertid med én Stemmes Mindretal. Der nedsattes et Agitationsudvalg bestaaende af *P. Hartvig-Larsen* (Formand), Frk. *Inger Nielsen* og *F. Holm* til Varetagelse af de lokale Interesser og Agitation mellem nye Kolleger, saaledes at Afdelingen kan træde ud i Livet ved Efteraarets Komme.

Næstved. Afdelingens Formand *Chr. F. Johannessen,* meddeler os, at Foreningen Søndagene den 14de April og 5te Maj har arrangeret særdeles vellykkede Besøg paa Herlufsholm og Bryggeriet „Fønix". Udflugten til Herlufsholm talte 80 Deltagere, hvoraf de 66 var Afdelingens Medlemmer. Inspektør Hammershaimb og Adjunkt Ferdinand foreviste og forklarede med stor Elskværdighed de historiske Seværdigheder og den lærde Skoles Lokaliteter. Under Opholdet i Kirken præluderede Organist *Wiig* smukt og stemningsfuldt paa Orgelet over Dronning Dagmars Viser. — I Riddersalen udtalte Inspektøren sin Glæde over Besøget og bad Foreningen være velkommen en anden Gang paa Herlufsholm. —

Formanden takkede og fremhævede, at Foreningen foruden de materielle Opgaver ogsaa havde Medhjælpernes aandelige Udvikling for Øje, — og Herlufsholm var jo netop det Sted, hvor mange af vort Lands store Navne havde modtaget Grundlaget for deres Livsgerning. — Deltagerne i Udflugten fotograferedes inden man skiltes.

Ved Besøget paa Bryggeriet „Fønix" holdt Direktør Holm et orienterende Foredrag, hvorefter Omvisningen fandt Sted i den betydelige Virksomhed, hvor hele Arbejdet var i Gang i Anledning af Besøget. Sluttelig samledes man til en lille Festlighed, hvor Formanden i velvalgte Ord takkede Direktøren og Arbejderne for udvist Venlighed.

Afdelingen har planlagt flere lignende Besøg og Udflugter i Sommerens Løb.

Svendborg og Omegns Handels- & Kontormedhjælperforening afholdt konst. Generalforsamling paa Hotel „Svendborg" Tirsdag d. 15 Maj.

Samtlige Handels- & Kontormedhjælpere i Svendborg var indbudte til at deltage i et Diskussionsmøde, som afholdtes før Generalforsamlingen.

Den konst. Formand bød velkommen og forklarede Foreningens Formaal og Program, hvorefter de Kolleger, som havde noget paa Hjærte bleve anmodede om at fremkomme med dette. Der udspandt sig en ret livlig Diskussion. Efter dennes Afslutning bleve de tilstedeværende, som ikke var Medlemmer, anmodede om at indmelde sig i Foreningen, og Generalforsamlingen tog sin Begyndelse.

Til Dirigent valgtes Hr. P. C. Petersen.

Den konst. Formand gennemlæste de af Udvalget udarbejdede Love. Efter at hver enkelt Paragraf var diskuteret, vedtoges Lovene i Forslagets Form.

Til Bestyrelse valgtes: Johannes Hansen og P. M. Petersen (G. R. Bergh), C. A. Møller (Sydfynske Maskinforretning), Bønnelund (De forenede Jernstøberier) og E. Hansen (Hans Knudsen).

Bestyrelsen har senere konstitueret sig saaledes: J. Hansen, Formand, E. Hansen, Næstformand og Sekretær, C. A. Møller, Kasserer.

Suppleanter blev: Walsted (cand. farm. Sand) og G. Hansen (Hans Knudsens Jern- & Staalf.)

Revisorer blev: V. Hansen (De forenede Jernstøberier) H. Hansen (Kbmd. Mortensen)

Generalforsamlingen sluttede med Hurraraab for Organisationen. *E. H.*

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem.

Eget Pensionat. Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,

Odense, ligef. Springvandet.

Anbefaler

Kaffe,

The,

Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,

Nørregade 17—19. *Odense.*

Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.

Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI

— **KR. E. PETERSEN** —

ODENSE

Telefon 1044 Telefon 1044

50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*

Telefon 1170. Vestergade 16.

Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**

anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte

Barber & Frisørsalon

Nørregade 20

og bliv **smukkeseret.**

Husk

M. JANTZEN'S

Barbér- og Frisørsalon,

ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager

Johan Jensen,

Nørregade 35, Odense.

I HELLIKSENS VASKERI.

NØRREGADE 10.

Indgang fra Gravene.

Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,

Fotograf,

Dronningensgade 5. Telf. 1157.

Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

NERO

FODTØJ.

KLARAGADE 2.

Bestillinger modtages.

Reparationer udføres.

Mine Herrer!

Køb

Deres Hatte

hos **P. Joh. Døring,**

21, Nørregade 21.

Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens

Pensionat

Munkemøllestræde 11

anbefales.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",

RANDERS.

Nyrestaureret.

Ny monterede Værelser.

S. Overgaard.

SKANDERBORG

Hotel Skandinavien

anbefales.

Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,

Aarhus.

Telefon Nr. 656.

Centralhotellet

Esbjerg,

anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*

Hotel „National"

Værelser fra 1,50, elektrik Lys.

Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet

Slagelse, anbefales

ANDREAS HANSEN.

Telefon 172.

Hotel Kronborg

anbefales.

H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens

Kafé og Konditori,

Jernbanegade 4, Kolding,

anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:

1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal.
2., 3., 4. — 8 - — —

eller 6 paa hinanden følgende Gange.

Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning:* 25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Prise.. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Aalborg billigste og bedste Udsalg af **Uhre** samt **Briller** og **Pincenez,** er hos
ADOLPH MØLLER, Slotsgade 5,
tidligere Bispensgade 16.
Enhver Køber efter nærv. Annonce faar 10 pCt. Rabat.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.

Iste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt Iste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet **„THOR"**
RANDERS
anbefales.

Forsendes overalt.

WATERMAN „IDEAL" FYLDEPEN.

Over hele Verden anerkendt som den bedste.

Eneudsalg: **MARIUS M. SCHULTZ,**
Aalborg, Jomfruanegade 3,
Fuld Garanti.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.

Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
—— elegante—solide—letløbende ——
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

ABONNÉR

PAA

DANSK
H. & K. M. TD.!

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.
Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon **430. KOLDING.** Telefon **430.**

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

FORLANG TILBUD

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
Iste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

Undervisning.

Den jydske Handelshø skole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Maj begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. April til Forstander Henningsen.

For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

Lille Torv 2. Telefon 1179.

begynder **ny** 1/1 og 1/2 Aars **Kursus** for Damer og Herrer **den 1. Maj.**

Program paa Forlangende.

Niels P. Nielsen,
eksam. Handelsskolelærer fra „Die Handelshochschule zu Leipzig".

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."
et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Brinch.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Kommis P. Clemmensen.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Allehelgenesgd. 1.
Silkeborg: Hr. Bogholder Jens Jensen.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Svendborg: Hr. R. J. Bønneland, Borgergade 30.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Afleveret til Posten den 31de Maj.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7
KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 12. 15. Juni 1907. 7. Aargang.

Forlang
„Wanderer"-Cykler
og
Motor-Cykler.
Hovedoplag for Danmark:
HANS LYSTRUP.
SLAGELSE.

Tabt 1000 Kr.
har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à **35 Kr** pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ", Østersøgade 32, København.**
Separate Værelser. Telefon **7913.**

Øvre Rhinske Forsikringsselskab i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier. Gunstige Forsikringsvilkaar. Kulant Skadesregulering.
Dygtige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON 239.
Indleveringslokale:
Algade 11. **Telefon 976.**

„Berlitz School",
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's
pr. Pd.
Surinam Chokolade Kr. 1,60
Caracas do. „ 1,40
Trinidad do. „ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse „ 2,00
sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETERSEN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Hvor trykkes „D. H.- & K.-M. Tid."
?

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes **10 pCt. paa alle Fotografi-Artikler.**
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl" Guldsmedegade 23, Aarhus.
Telefon 1950. **Telefon 1950.**
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
1ste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøj og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs Chokolader
analyseres af Prof. Steins Laboratorium.
Telefon Taga Elleve.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, **Esbjerg.**

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*

AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

GRATIS
FOR D'HRR PRINCIPALER
OG
CENTRALORGANISATIONENS MEDLEMMER.

LEDIGE PLADSER BEDES ANMÆLDT.

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.

ESBJERG.
VALDM. NIELSEN.
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. *Telefon 282.*
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

Cafe „NATIONAL", Esbjerg
Musik hver Aften.
Stort Bladhold. — Billard.
HAVE MED VERANDA.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

SKANDERBORG
V. Christensen's
Barbér & Frisørstue,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Husk altid
at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos
Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

Dürkopp-Cyklen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"
AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso,
Assuranceforretning.
SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Lille Torv 4. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden skør og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

N. J. Cederstrøm.
Iste Kl. Skræderforretning
Stort Lager.
„Sct. Clemensborg", Aarhus.
Telefon 856.

Et Pensionat
aabnes d. 1. Juli, hvilket anbefales D'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Ida Godtlieb, Fiskergade 3, 2. Sal. Aarhus.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings
Compagni.
Største Udvalg,
billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant.
Moderate Priser.

MUSIK.
Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik.
Vilh. Anker, Odense.
Olaf Ryes Gade 8.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Cigaretter uden Papir

Perfect	**Exepcion**
Apollo	**Fix**
Perla	**Beduino**

samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Trykksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Der er **intet Valg,**
thi **Worning & Petersens**
Xeroformsæbe,
til 25 Øre Stykket
har forlængst baaret Sejren hjem!

BRISTOL
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 12. *15. Juni 1907.* *7. Aargang.*

Ekspeditionen.

Provins-Afdelingernes Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser, som — i to **ligelydende Eksemplarer** — maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 20. denne Maaned.

Hver Station opføres paa sin Blanket og **Navnene alfabetisk**. Paa samme Blanket opføres ogsaa de Forretninger, Foreninger osv., som skulde have Bladet gratis tilsendt.

Blanketter erholdes ved Rekvisition omgaaende.

Arbejdsløs, efter egen Vilje.

Foruden at være tvangsarbejdsløs, kan Mennesket være arbejdsløs udaf egen fri Vilje.

Dette er den sidste Rest af det suveræne Menneskes Raadighed over sig selv og sit Legeme. Naar det Øjeblik kommer, da man vil fratage Mennesket ogsaa denne — i sin Natur meget negative Ret — er det fri Menneske ikke mere. Derfor er der en Gnist af Guddommelighed over Strejken, som er Benævnelsen for den bevidste Hævdelse af denne Ret.

Den strejkende Arbejder er blevet sammenlignet med den Kineser, der sætter sig udenfor sin Fjendes Dør, og nægter at tage Føde til sig indtil Oprejsning er blevet ham til Del. Og Sammenligningens Hensigt var den, at vække Forstaaelsen af det modstridende i at ville ramme andre ved selv at lide, men med Urette. For det ære- og frihedskære Menneske, hvad enten han bor i Kina eller i Danmark, træder egen eller andres Lidelser i Baggrunden, for det, at Tilværelsen som saadan ikke er Livet værd om Oprejsning ikke ydes saa Kaarene bliver menneskeværdige; og naar alt andet glipper vil Kineseren derfor sætte sig paa Sultekur udenfor sin Krænkers Hus, og Lønarbejderen vil nægte sin Arbejdskraft hvor han finder at Vilkaarene er under hans Værdighed som Medmenneske.

Det er hævdet, og med Rette, at som man arbejder for den internationale Fred, saaledes skal man i lige Maade arbejde for den sociale Fred. Man skal i stigende Grad gaa over til Brug af Voldgift til Udjævning af Stridighederne, for saaledes at undgaa det Spild af Værdier, der følger i Krigens Spor. Men Forudsætninger for al Voldgift er ubetinget Lighed overfor Retten, og den Fred, der købes paa Grundlag af den ene eller den anden Underkastelse er dyrere betalt end det Nederlag, man altid udsætter sig for i Krigstilfælde, eller de Værdier der saaledes gaar i Løbet, og dette vil altid være saa, saa længe Menneskets Værdi regnes for højere end Tingenes.

Naar derfor Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser unddrager den Arbejder sin Støtte, der af egen fri Vilje paalægger sig selv et Savn for at hævde sin Menneskeværdighed, medens den beredvillig yder sin Hjælp til de hvis Arbejdsløshed skyldes sociale Aarsager, og saaledes at det til Slut bliver Arbejdsgiveren, der løber af med Hjælpen, saa er denne Lov kulturfjendtlig, og som saadan bør Handels og Kontormedhjælperne bukke pænt og sige Mange Tak, men vi løser Opgaven selv ud fra vort Standpunkt, saaledes at ikke Hjælpen unddrages den Kollega, der arbejder paa at forbedre sine Kaar til Gavn for sig selv, og de der følger efter; thi hvis Skel skal gøres staar denne sidste vort Hjærte nærmest.

Åge Hyllested.

Frem med Butikslukningsloven!

(Fortsat fra Side 38).

REGERINGENS FORSLAG.

Der foreligger intet officielt om, at andre end i det Foregaaende nævnte *direkte* interesserede Repræsentationer af Regeringen anmodedes om at udtale sig om det indsendte Andragende. Dog bærer det Lovforslag, som Indenrigsministeriet udsendte til Betænkning i December 1905 et umiskendeligt Præg af, at man ogsaa i denne Handelsstanden direkte vedrørende Sag har fulgt Ledemotivet i disse Tiders dansk Politik: Hvad der ikke er agrarisk duer ikke.

Ministeren kendte den raadende Stemning, — og den var vanskelig at tage fejl af; thi intet af disse Andragender og de vedtagne Resolutioner taler om Afvigelser fra de foreslaaede Bestemmelser, udover hvad Sæsontravlheden eller en efterfølgende Helligdag med Billighed kan kræve. Imidlertid maatte Ministeriet have et andet og højere Hensyn at tage, thi Forslagets første Paragraf forbyder „Køb og Salg paa Gader, Torve og offentlige Pladser og i Handlendes, Fabrikanters og Haandværkeres Butiker og Lagere" efter Kl. 8 Aften de fire første Ugedage i Tidsrummet *fra 1ste Oktober indtil 31te Marts.* Kunder, der opholder sig i Butiken før den fastsatte Lukketid, kan ekspederes ogsaa efter Kl. 8 Aften. —

Forslaget aabner dog Udsigt til yderligere Udstrækning af Loven ved Bestemmelsen om, at Kommunalbestyrelserne ved en af Indenrigsministeriet godkendt Vedtægt kan inddrage Tidsrummet fra 1ste April til 30te September under Loven.

Lukkepaabudet skal kun finde Anvendelse fra Kl. 10 Aften den nærmeste Uge før Paaske-Søndag og Pinse-Lørdag, de sidste 14 Dage før Juledag, Aftenerne før Store Bededag og Kristi Himmelfartsdag samt paa Dage for Afholdelse af Dyrskuer og Markeder. Endvidere er Afvigelser tilladt — med Politiets Tilladelse — i enkelte nærmere betegnede Tilfælde.

Til Butikslukningsforslaget knyttede sig Forslag om Anbringelse af Siddepladser til Brug for det ved Salg beskæftigede Personale. Dette Spørgsmaal er i sin Tid rejst af Centralorganisationen, der har indsendt Andragende til Lovgivningsmagten, men medens vort Forslag tog Sigte paa et almindeligt Lovpaabud, overlader Regeringsforslaget Spørgsmaalets Løsning til Kommunalbestyrelserne — gennem ministerielt godkendte Vedtægter.

FORSLAGETS MANGLER.

Regeringsforslaget var en officiel Anerkendelse af Lovgivningens Pligt til ordnende Indgriben i Butiksmedhjælpernes Arbejdsforhold. Paa dette Punkt skal dets største Betydning søges. — Forslaget tilsigtede i sig selv et mindre Reformmaal end af alle adspurgte Parter ønsket. At Sommermaanederne ikke inddrages under lovbestemt Lukning var paafaldende og utilfredsstillende, fordi netop Sommerlukningen altid havde banet Vejen for den tidlige Butikslukning. Aarsagen til denne mærkelige Undtagelse kunde snart paapeges. Det var Hensynet til Godsejerne, Proprietærerne og den Del af Landbefolkningen, der henhører indenfor de sociale Grænseskel: Storbonde og Boelsmand. Husmændene kunde man lade ude af Betragtning. I Sommertiden og navnlig i Høstens Tid maatte Handelsstandens Ønsker vige for Hensynet til Landbrugerne, der ikke ønskede ubekvemme Lovbestemmelser, som nødsagede dem til at gøre deres Indkøb før Arbejdsdagen sluttede ved Solnedgang. Saa store Hensyn tages der ikke til andre Erhverv, og Undtagelserne vil tilmed i de fleste Tilfælde være overflødig, fordi der paa de fleste Egne er let Adgang til Forsyning gennem stedlige Købmænd og Forbrugsforeninger.

Naar endelig Ministeriets Forslag lægger det i Kommunalbestyrelsernes Haand, at udstrække Loven til hele Aaret, er Sagen ikke dermed ordnet. I Sogneraadene, hvor de før nævnte Grundejendomsbesiddere har Hovedindflydelsen, vil Kommunal- eller Sognevedtægten naturligvis ikke blive gennemført, og dette vil atter virke hindrende paa dens Gennemførelse i de tilgrænsende Købstadskommuner, hvis Butiksindehavere kan se deres Interesser truet af nære, ubundne Konkurrenter. Og endelig byder den Kommunalvedtægt, der først skal have Ministeriets Godkendelse, ikke de bedste Garantier i Retning af praktisk Betydning. Indenrigsministeriets idelige Sanktionsnægtelse af Lærlingevedtægten i Esbjerg, viser hvor betydningsløs den kommunale Lovgivning kan blive, netop under det Ministerium, der altid henviser til Kommunernes Initiativ.

Af Undtagelsesbestemmelserne er Tilladelsen til at ekspedere Kunder, der opholder sig i Butik eller Lager Kl. 8 Aften bemærkelsesværdig, fordi den, benyttet i Praksis, i mangt et Tilfælde vil gøre Loven illusorisk. Lovbestemmelser i denne Retning gaar udenom Maalet. Naar man en Søndag Formiddag er under Barbererens Ragekniv og paa Slaget 12 har opnaaet et Resultat paa den ene Ansigtshalvdel, vilde det være haardt nok, om man med den anden Halvdel fremdeles skulde demonstrere Barbaren. Ligervis maa en før Kl. 8 paabegyndt Ekspedition fuldendes. Men at indflette slig Bestemmelse i Loven er i Praksis at aabne Bagdøren for Kunderne og for Lovens Omgaaelse.

REGERINGSFORSLAGETS MODTAGELSE.

Ministeriets Lovforslag kunde af nærliggende Grunde ikke vente sig Anerkendelse af de Forretningsdrivendes Flertal og end mindre af Medhjælperne. Navnlig har Detailhandler-Societetet paa flere Møder krævet den helaarlige 8-Lukning og taget Afstand fra Bestemmelsen om Kunders Ekspedition efter Lukketid. — Tilslutningen til dette Lovforslag, der i egentlig Forstand angik Handelsstanden, maatte betegnende nok søges udenfor denne, — blandt Landbefolkningen og indenfor „Fællesrepræsentationen for Industri og Haandværk". Af de under denne Erhvervsrepræsentation indordnede 118 Foreninger har de 99 sluttet sig til Forslaget og kun 19 udtalt sig derimod. Fællesrepræsentationens Forslag til Undtagelsesbestemmelser omfatter 8 Dage før de 3 store Højtider samt Markeds- og Dyrskuedage.

Blandt de 19 Foreninger hvis Medlemsflertal er imod Forslaget, indtager Odense Haandværker- og Industriforening et særligt konservativt Standpunkt, idet den har udtalt sig imod enhver Lovgivning om Butikernes Lukning. Dog, denne enkelte Forenings Protest vil være som en Røst i Ørkenen, en Indsigelse der drukner i det tusindstemmige Krav om 8-Lukningens Gennemførelse.

CENTRALORGANISATIONENS BETÆNKNING.

Vort Standpunkt til en lovmæssig Ordning af Butiksmedhjælpernes Arbejdstid var som forhen anført allerede givet, da vi modtog Indenrigsministeriets Forslag til Gennemsyn og Udtalelse. Beslutningerne, der toges af Kongressen i 1902, vedrørende Arbejdstiden, blev naturligvis bestemmende for vor Betænkning om Butikslukningsloven. — I Erkendelse af, at principiel lovbestemt 7-Lukning for hele Aaret ikke kunde opnaas gennemført, udtalte vor Hovedbestyrelse sig for ubetinget Indførelse af den helaarlige 8-Lukning. Benyttende den i Lovforslaget angivne Vej foreslog Hovedbestyrelsen imidlertid — under Henvisning til vort i sin Tid indsendte Andragende — at indflette Bestemmelse om, at de forskellige Kommunalbestyrelser har Ret til gennem en af Ministeriet godkendt Vedtægt at fastsætte en tidligere Lukning fra Kl. 7 Aften. Lukketiden Fredag Aften foresloges ansat 1 Time senere end de foregaaende Aftener.

Lovforslagets Form og de forhaandenværende Forhold anviste os den kommunale Lovgivning som det eneste praktisk anvendelige Middel til delvis Opnaaelse af lovbestemt 7-Lukning. Saafremt vi paa dette Punkt kan præge Loven, og Ministeriet iøvrigt tager Hensyn til Byraadenes Beslutninger, er der Betingelser for at faa 7-Lukningen indført i flere af de større Byer.

Centralorganisationens Betænkning, der tager Afstand fra det Punkt i Forslaget, som tillader Ekspedition efter Kl. 8, foreslaar, at Ugerne før Paaske- og Pinse-Søndag ikke berøres af Undtagelsesbestemmelserne. Derimod inddrages Aftenerne før Skærtorsdag ligesom før Kristi Himmelfartsdag og Store Bededag under Undtagelserne, hvorfra de faste ugentlige Markedsdage foreslaas fjærnet, da Lovens Virkning i modsat Fald vil blive væsentlig forringet i adskillige Byer.

Sluttelig paapeger Betænkningen Ønskeligheden af at Bestemmelsen om Siddepladser gives ved Lov, og endelig dvæler den ved Midlerne til Lovens Overholdelse og Virkninger paa andre sideordnede Omraader. Disse Spørgsmaal skal kortelig behandles i en afsluttende Artikel.

(Sluttes).

7-Lukningen.

Aarhus-Afdelingen er i Fronten.

Vore Kolleger i Aarhus er hidtil gaaet i Spidsen under Agitationen for 7-Lukningens Indførelse. Afdelingen har udsendt Lister til de Forretningsdrivende med Anmodning om ved Underskrift at støtte den tidlige Butikslukning. Efter hvad der meldes har „Tilslutningen til og Ønsket om denne Reforms Gennemførelse opnaaet overvældende Majoritet indenfor Handelsstanden". Til Trods for den Stemning, som Formanden for „Handelsforeningen af 1887" ved den i sidste Nummer refererede, svagt besøgte Generalforsamling, søgte at opagitere mod denne Indskrænkning af Butiksmedhjælpernes Arbejdstid, er der i hvert Fald kun ganske faa Forretninger, der vægre sig ved at følge Flertallet. Bestyrelserne for Principalorganisationerne i Manufaktur- og Isenkramfaget stiller sig ubetinget velvillig overfor 7-Lukningen.

Aarhus-Afdelingen har under 31te Maj gennem Dagspressen rettet en fornyet Opfordring til det købende Publikum om at gøre sit Indkøb før Kl. 7 Aften, ligesom Bestyrelsen indtrængende har paalagt Medlemmerne at virke for at der i det størst mulige Omfang tages Hensyn til denne Opfordring.

Medhjælpernes Svar til „Handelsforeningen af 1887".

Den Kontra-Agitation, som nævnte Handelsforenings Formand, Hr. *Carl Laursen*, har sat sig i Spidsen for, og som han gav Udtryk i nogle maaske mindre velovervejede men sikkert *velmente Udtalelser* ved fornævnte Generalforsamling, mangler saaledes den Tilslutning, som sét fra et Principalstandpunkt gjorde den berettiget.

Bestyrelsen for „Aarhus Handels- og Kontormedhjælperforening" har overfor Offentligheden besvaret de paa Generalforsamlingen fremsatte Paastande, gennem en Henvendelse til Aarhusianerne, hvori det efter Henvisning til det Flertal, 7-Lukningen har vundet ved Cirkulære-Henvendelsen til Principalerne, bl. a. hedder:

„Saa meget mere beklageligt er det, at nogle faa Principaler og Handlende mulig opnaar ogsaa i Aar at slaa Sagen ned. Det ser mildest talt løjerligt ud, at en Forening, som f. Eks. „Handelsforeningen af 1887", der tæller ca. 150 Medlemmer, hvoraf igen mindst de $^3/_4$ ere stemte for Lukningen, ikke allerede nu har kunnet bestemme sig til at arbejde for Gennemførelsen af Reformen. Selv om ogsaa nævnte Forenings ærede Formand og 2 à 3 andre Bestyrelsesmedlemmer plus enkelte menige Medlemmer stritte imod med Hænder og Fødder, vil Tankens Realisation dog finde Sted, og os forekommer det absolut rigtigt, om d'Herrer bøjede sig for Majoriteten indenfor Foreningen. De Grunde, hvormed Mindretallet fortægter sin Mening, have endnu ikke overbevist os om disses Værdi, og at vor Forening, til Trods for vore Medlemmers Ønske og paa Trods af den Sympathi, som de ærede Underskrivere viser vore Bestræbelser, skulde opgive Tanken om 7-Lukningens Gennemførelse, vilde dog se underlig ud. Har vore ærede Modstandere egentlig tænkt rigtigt over Sagen og overvejet Spørgsmaalets Betydning alvorligt? Vi tror det ikke og kan lige saa lidt tro, at deres Modstand maa søges i Lysten til at bekæmpe vor Organisation. „1887"s ærede Formand stod jo selv i sin Tid ved Dannelsen af vor Forening i Breschen for vore Krav om Standens Dygtiggørelse og Højnelse, og vi kan kun beklage, at Tiden saaledes kan forandre et Menneskes Anskuelser. Sikkert er det, at den fornylig i „1887" afholdte Generalforsamling ikke giver det rette Udtryk for Medlemmernes Ønsker i omhandlede Retning, hvilket vi have faaet bekræftet ved fra flere Sider at modtage Opfordring til at søge 7-Lukningen gennemført distriktsvis".

7=Lukningen er nu gennemført

i flere større aarhusianske Forretninger. Saaledes meddeler Johannes Gjerulff, St. Torv 3, Viggo Jørgensens Udstyrsmagasin, Clemensstræde og Brd. Byberg, at deres Forretninger lukkes Kl. 7 (Lørdag undtagen) i Juni, Juli og August. Wilh. Rohweder, Guldsmedegade 3, meddeler ligeledes gennem Dagspressen, at han, „af Hensyn til mit Personale", har indført 7-Lukningen de 4 første Ugedage i de 3 Sommermaaneder.

I Aarhus-Stiftstidende for 4. Juni meddeler 18 af de største Manufakturforretninger, at 7-Lukningen er indført fra 10de ds.

7=Lukningen gennemføres i Aarhus.

Robert Petersen om Agitationen for 7=Lukningen.

Aarhus-Afdelingens energiske Formand, Hr. Robert Petersen, tilskriver os følgende:

Til Efterretning for vort Blads Læsere tjener, at Arbejdet og Agitationen for 7-Lukningen stadig drives med usvækket Kraft. Vor Agitation blandt det købende Publikum har resulteret i, at mange Kunder nu optræder som Agitatorer for Gennemførelsen af vort Ønske. En Lærer fortalte mig saaledes, at Lærerpersonalet i en af Byens Skoler var bleven enige om at arbejde for Sagen blandt deres Bekendte, og dette saavel som saa mange andre Eksempler viser, at Publikum absolut er villige til at støtte os. Lukningen er nu obligatorisk for følgende Brancher: Farve-, Mel-, Oste- og Herreekviperingshandlere, samt alle Haandværkere, der have Butiksudsalg. (Lukningen har alt længe været gennemført hos Boghandlere, Gartnere, Guldsmede, Possementmagere og en Mængde Manufakturhandlere). Manufakturhandlerne følger bravt med, og der gaar ikke en Dag uden at Tilslutningen bliver større og større. Ialt mangler der indenfor denne Branche nu kun ca. en halv Snes Forretninger. For Isenkræmmernes Vedkommende er et enkelt større Firmas Modstand Skyld i, at Sagen ikke allerede er ordnet, men forhaabentlig vil Vedkommende nok tilsidst blive nødt til at give efter. Kolonialhandlerne have alt lagt for i et enkelt Kvarter af Byen, og i disse Dage hjemsøge Indehaverne af et Par af Byens største Forretninger i samme Branche deres Kolleger. Jeg tror derfor at turde melde, at 7-Lukningen for Aarhus Vedkommende vil være almindelig inden denne Uges Udgang. Publikum støtter vore Bestræbelser, og kun de Principaler, som altid, enten af Mangel paa Forstaaelse af Tidens Krav eller ligefrem af Trods modarbejde de humane Reformer, have hindret, at 7-Lukningen ikke allerede har kunnet gennemføres fra 1ste Juli.

For „Handelsforeningen af 1887"s Bestyrelse og i Særdeleshed for dens ærede Formand, maa det jo være haardt at se sine Vedtagelser angaaende dette Spørgsmaal annuleret, men jeg tror, at Tilhængerne af 7-Lukningen gerne unde d'Hr. det eventuelle Mersalg, som jeg dog tvivler om vil falde af. Maaske Hr. Carl Laursen saa kunde faa Raad til at gaa i Spidsen for en anden Reforms Gennemførelse, f. Eks. Kost-

og Logisystemets Afskaffelse; han vilde jo saa mulig kunde faa Lejlighed til atter at vinde de Lavbær, som han absolut har tilsat paa Konto af sin Modstand mod Lukkespørgsmaalet.

Hvorledes gaar det med Sagen i de øvrige Byer?

Jeg vil opfordre Afdelingsbestyrelserne til at arbejde af al Kraft paa Sagens Realisation, Tiden er nu inde, og vore Resultater maa vel ogsaa bidrage til, at Øjnene blive aabnede paa de Kolleger, der endnu staa uden for Organisationen.

Aarhus, 10. Juni 1907.

Robert Petersen.

Kolonialforretningerne kommer med.

Kort før Redaktionens Slutning modtager vi Meddelelse om, at 7-Lukningsbevægelsen breder sig med Hast indenfor Kolonialfaget. Aarhus-Bladene indeholder en Fællesmeddelelse fra over 40 af de større Kolonial- Material- og Delikatesseforretninger om, at disse Forretninger lukkes Kl. 7. Aften (Fredag og Lørdag undtagen) fra 15de Juni til 30 August. Det ventes, at Forretningerne i Vestergade-Kvarteret i disse Dage vil slutte sig til 7-Lukningen. *I saa Fald er 7-Lukningen gennemført i samtlige Kolonialforretninger af Betydning.*

Mandatnedlæggelse i „87".

Følgende Ritzaus Telegram indløber ved Redaktionens Slutning.

Bestyrelsen for Deteillisternes Handelsforening har indvarslet til en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken *samtlige Bestyrelsesmedlemmer vil nedlægge deres Mandater.* En Del af Foreningens Medlemmer har nemlig paa egen Haand og mod en Generalforsamlings Beslutning gennemført Lukningen af Forretningerne Kl. 7.

Medhjælperstævner.

Stævne i Ryomgaard.

Paa et den 26de Maj af Repræsentanter for *Aarhus, Grenaa* og *Randers* Afdelinger afholdt Møde, vedtoges det enstemmigt at afholde et stort fælles Medhjælperstævne og Sommerudflugt til Ryomgaard den 7de Juli. Program vil en af de nærmeste Dage blive tilstillet Medlemmerne i de 3 Afdelinger og Kollegerne i Oplandet. Det er første Gang, af ovennævnte 3 Afdelingers Medlemmer faar Lejlighnd til samlede at hilse paa hverandre og Udvalget har i alle Henseender truffet saadanne Dispositioner, at Dagen vil blive vellykket. Det forventes derfor, at Medlemmerne alle som én møder frem paa dette Stævne, der sikkert vil fremme og ildne Interessen for vor Sag, samtidig med, at Medlemmerne faar Lejlighed til at tilbringe nogle Timer blandt Kammerater.

Alle vore Kolleger i By og paa Land ere velkomne!

Fællesudvalget.

Sjællandsk Medhjæperstævne i Sorø.

Centralorganisationens kjøbenhavnske og sjællandske Afdelinger og direkte Medlemmer indbydes herved til et *Medhjælperstævne* i *Sorø* den *30 Juni.*

Program.

Kl. 12^{47} Ankomst med Toget vestfra.
Kl. 1^{18} Ankomst med Toget østfra.
Kl. 1^{45} Fælles Kaffebord i „Parnas" à 25 Øre pr Deltager.
Kl. 2^{30} Taler af Centralorganisationens Formand, Herr Åge Hyllested og andre Kolleger.
Kl. 4^{00} Akademiet og Kirken beses.
Kl. 5^{00} Fællesspisning i Hotel „Postgaarden"s Have. Varm Ret m. koldt Bord samt Øl, Snaps og Kaffe à Kr. 2,25 pr. Kuvert.
Kl. 6^{30} Dans og selskabeligt Samvær til Afrejsen.
Kl. 8^{43} Afrejse med Toget østpaa.
Kl. 8^{47} Afrejse med Toget vestpaa.

Udvalgene haaber, at dette Medhjælperstævne, foruden at berede Deltagerne en fornøjelig Dag, tillige vil bidrage betydningsfuldt til at fremme vor Organisationsbevægelse paa Sjælland og i Kjøbenhavn ved, at Kollegerne i de forskellige Byer stifter personligt Bekendtskab, saavel som ved de Ord, der vil blive talt af Organisationens Mænd. Man tillader sig derfor indtrængende at opfordre samtlige Medlemmer saavel til selv at deltage som til at virke for den talrigst mulige Tilslutning saavel fra Medlemmers som fra Ikke-Medlemmers Side. Fremmede kan deltage ved Anmældelse fra et Medlem.

Agitationsudvalget for Sjælland.
Agitatationsudvalget for Kjøbenhavn.

Den engelske Medhjælper-Kongres.

1ste og 2den Paaskedag afholdt „The National Amalgamated Union of Shop Assistants Warehousemen and Clerks" sin 16de aarlige Kongres i Leeds, hvor der var mødt 203 Delegerede, der repræsenterede 16,634 Medlemmer. Ved Kongressen var der desuden tilstede som Gæster nogle Repræsentanter for „The Amalgamated Union of Co-operative Employees", og der er al Sandsynlighed for, at de to hinanden nærstaaende Organisationer inden længe vil slutte sig sammen til een Organisation.

For at belyse den engelske Medhjælperorganisations Vækst, skal det blot anføres, at dens Indtægt i 1893 var 715 Pd. Strl., i 1898 4,818 Pd. Strl., i 1903 16,399 Pd. Strl. og i 1906 26,424 Pd. Strl.

Den kraftige Politik, der er ført i det forløbne Aar, og de ikke faa Sejre, som Organisationen peger hen paa, gjorde, at de Delegerede mødte med godt Mod og med Forstaaelse af Organisationens Betydning, Af det Referat, der findes i det tidligere her i Bladet nævnte „The Shop Assistant", faar man et godt Indtryk af den udmærkede Aand og den stærke Vilje til at tage fat, der udmærker de engelske Medhjælpere.

Den nyvalgte Formand for Organisationen, *H. H. Roper,* holdt en længere Aabningstale, i hvilken han berørte, hvad der var gjort i det forløbne Aar, og hvad der skulde gøres i det kommende.

Efter at have budt Repræsentanterne for den kooperative Sammenslutning velkommen og udtalt Haabet om, at de to Forbund snart vilde danne een Organisation, hvad begge Parter kun vilde vinde ved, udtalte han om

Kost- og Logisystemet,

at der maatte arbejdes kraftigt og uden Ophør, til dette raadne System var fjernet, at man maatte stræbe at vinde Medlemmer til Organisationen og at vejlede den offentlige Mening om Farerne og det vanvittige ved Systemet. Han tilføjede, at der var Tusinder af Damer under Systemet, der fik en Gage af 8 Pd. Strl. om Aaret, og at et overordentligt stort Antal unge Mennesker døde af Tæring som Følge af Opholdet i de snavsede, fugtige og usunde Kaserner.

Derefter kom han ind paa en Omtale af

Konkurrence-Klavsuler,

som ogsaa findes i England med Bestemmelser om, at Funktionærer i fra 1—10 Aar efter et Engagements Ophør ikke maa tage imod et nyt Engagement eller etablere sig indenfor en Omkreds med en Radius af fra 1—30 miles fra det Sted, hvor han har været ansat, uden mod en Bøde fra 50—200 Pd. Strl. Formanden skildrede Følgerne for et Offer for en saadan Kontrakt, og han fremhævede med stærke Ord det urimelige og uretfærdige i, at man vilde forhindre en Mand i at sælge sin Arbejdskraft til hvem han behagede, eller hvor han fandt for godt, efter et Engagements Ophør. Han tilføjede, at der var bleven udarbejdet et Lovforslag til Afskaffelse deraf, og at det vilde blive indbragt i Parlamentet af deres Repræsentant i Underhuset, *J. A. Seddon.*

Siden talte Formanden om

Overarbejde,

og han gjorde Kongressen opmærksom paa de uhyggelige Forhold, der i saa Henseende findes i saa overordentlig mange Forretninger.

Butiksloven.

Under Omtalen af denne (der tidligere har været omtalt her i Bladet), udtalte Formanden sin Tak for og sin Paaskønnelse af Sir Gharles Dilkes Arbejde i Parlamentet for at skaffe Butiksmedhjælperne en højst fornøden Afkortning i Arbejdstiden.

Til Slut manede Formanden de Delegerede til at gøre et kraftigt Arbejde for at skaffe Organisationen Medlemmer og til at gøre et godt Arbejde for dens Sag, og han pointerede, at naar man nu skulde bringe forskellige Sager for Parlamentet, saa vilde dets og Publikums Forstaaelse deraf og Velvilje derfor være afhængig af den Magt hvoraf og den Kraft, hvormed de blev fremsat.

Af Debatten paa Kongressen kan fremhæves, at Spørgsmaalet om

Overarbejde

var Genstand for en længere Diskussion, under hvilken det fra flere Sider blev gjort gældende, at man mange Steder, navnlig i London og de større Byer, ikke vidste, hvornaar Lukketiden var, og at Søndagsarbejde var meget almindeligt. Der blev skildret, hvilken Skade Overarbejdet voldte, og at mange Medhjælpere derved hindredes i at faa Arbejde. Med overvældende Flertal vedtoges følgende Resolution: Kongressen lægger Medlemmerne paa Sinde ikke at arbejde udover Arbejdstiden uden Ekstrabetaling og den tilsiger alle dem, der maatte blive afskedigede som Følge af en saadan Nægtelse, Understøttelse i Henhold til de gældende Bestemmelser.

Om Kost- og Logisystemet

førtes der en længere Debat, og efter at mange af de Delegerede dels med egne Erfaringer og dels med Kendskab dertil havde skildret Systemet (der vil være kendt fra Artikler her i Bladet) og havde udtalt den skarpeste Fordømmelse af det, vedtoges enstemmigt følgende Resolution:

„Idet Kongressen udtaler som sin Mening, at Kost- og Logisystemet er skadeligt for Helbredet, skadeligt for Moralen og skadeligt for Individualismens Vækst, erklærer den sig for dets fuldstændige Afskaffelse, og den anmoder paa det indstændigste Regeringen om at forelægge et Lovforslag, gaaende ud paa at udstrække Bestemmelserne i Truck Lovene af

1831 og 96 til at omfatte alle Butiksmedhjælpere, Lagerekspedienter og Kontormedhjælpere; fremdeles lægger Kongressen alle Handelsmedhjælpere paa Sinde at styrke den Organisation, som stræber efter at sikre Klassen social og økonomisk Frihed".

Siden førtes der en Debat om Betimeligheden af at henlede Forældres og Værgers Opmærksomhed paa Farerne ved Livet i Butiker og paa Kontorer, paa de Forhold, der herskede der, og paa de Udsigter, der frembød sig for Standens Medlemmer. En Resolution i saa Henseende vedtoges.

Fremdeles førtes der en længere Diskussion om Organisationens Stilling til Lovgivningen, hvorunder der var almindelig Enighed om at arbejde for en Lukkelov og en Regulering af Arbejdstiden.

Endelig behandledes der en Mængde andre Sager og Spørgsmaal, der vel er meget interessante, men som dog har mindre Interesse for danske Medhjælpere.

Beretningen om den engelske Medhjælperkongres viser, at Medlemmerne af den engelske Medhjælperorganisation med det for Englændere egne praktiske Tag paa alt, har bragt den engelske Medhjælperbevægelse frem i første Række blandt de forskellige Landes organiserede Medhjælpere. Man har i høj Grad centraliseret Ledelsen og man har været saa heldig at finde dygtige Folk til at stille sig i Spidsen; men fremfor alt har man søgt og søger stadig i højere Grad at samle Midler, hvormed man kan understøtte de Medhjælpere, som ere blevne pladsledige, fordi de har stillet sig i Breschen, hvor det galdt om at afskaffe Misbrug og fæstne Organisationens Anseelse.

Ved Hjælp af saadanne Understøttelser har Organisationen snart paa et og snart paa et andet Sted, snart paa et og snart paa et andet Omraade været i Stand til at gøre Front mod Principalers ubillige Fordringer.

Den Handlingens Aand, der saaledes har hvilet og fremdeles hviler over den engelske Medhjælperbevægelse, tør sikkert ventes at ville vedblive med at været herkende, og de engelske Medhjælpere vil sikkert altid huske de Ord, hvormed den nye Præsident, H. H. Roper, sluttede sin Tale: „Den Opmærksomhed, som den offentlige Mening og Parlamentet viser os, vil altid staa i Forhold til den Magt og den Kraft, hvormed vi optræder". *John.*

Bort med Butikslovforslagets Undtagelsesbestemmelser!

Centralorganisationens vedholdende Agitation for Arbejdstidens Begrænsning er fulgt af glædelige Resultater i en Mængde Tilfælde. Butiksmedhjælperne kan nu i adskillige Byer kalde Tiden efter Kl. 8 Aften deres egen, i hvert Fald i Sommermaanederne.

Men ikke alle Steder er man naaet saa langt frem. Dér hvor Organisationsbevægelsen endnu ikke ret har Fodfæste, eller hvor By og Land mødes, ude i Landforretningerne, paa Pladser, hvor Medhjælpernes Tal er ringe, eller hvor en enkelt eller faa Forretningsindehavere spænder Ben for Reformbestræbelserne — dér maa Medhjælperne endnu arbejde langt ud paa Sommeraftenen, uberørt af det sidste Tiaars Fremskridt paa Arbejdstidens Omraade.

Der skrives til os fra et Hjørne af Landet — fra den gamle, upaaagtede By *Ribe* — at her møder 8-Lukningen i Sommermaanederne Modstand fra et Par Principalers Side. Nu retter „En Medhjælper" gennem „Ribe Stiftstidende" følgende „Henstilling til Borgerne":

„I „Ribe Stiftstidende" ser jeg, at en Købmand her i Byen bekendtgør, at han af Hensyn til sit Personale lukker sin Forretning Kl. 8 Aften med Undtagelse af Lørdag. De allerfleste er sikkert enige i, at det *vilde* være glædeligt, om alle Byens Købmænd, saavel i Manufaktur som i Kolonial og Isenkram samt de øvrige Handlende, *vilde* følge dette smukke Eksempel. Naar flere Købmænd imidlertid ere betænkelige ved at gaa med til at lukke *Kl. 8*, er Grunden vel nærmest den, at der ofte er forholdsvis *travlt i Butikerne* mellem 8—9. Hvis der derimod kun var *ubetydeligt* at bestille i den Tid, vilde der vist ikke være stor Modstaud mod at lukke Kl. 8.

Jeg vil derfor gerne rette en høflig Henvendelse til *Enhver*, der gør Indkøb, om at besørge disse inden Kl. 8, idet der da vil være bedre Udsigter til at faa 8-Lukningen gennemført. For en Del Mennesker kan det maaske nok i Begyndelsen volde nogle Vanskeligheder at faa Indkøbene gjort inden den Tid, men naar man husker paa, at man bidrager til at gøre andre Menneskers Livskaar noget lysere, vil disse Vanskeligheder sikkert let kunne overvindes".

Lignende Meddelelser om, at 8-Lukningen ikke kan gennemføres eller atter er opgivet paa Grund af enkelte Principalers Stædighed og Profitjageri, er tilgaaet os fra Standsfæller i forskellige større Landsbyer.

Disse Eksempler viser hvor uheldigt Indenrigsministerens Forslag om Sommermaanedernes Undtagelse fra den lovpaabudte 8-Lukning vil virke, saafremt det skulde blive ophøjet til Lov.

Butiksmedhjælperne i By og paa Land bør have Adgang til at glæde sig over den korte danske Sommer. — Naar Lovforslaget ventelig kommer til Behandling i Efteraaret, skal vi rejse en Kamp over hele Landet for den obligatoriske *helaarlige 8-Lukning* og *mod Undtagelsesbestemmelserne.*

Til Medlemmerne.

Da der fra forskellig Side indgaar mangen Forespørgsel til mig angaaende, hvorledes man forholder sig ved Ansøgning om Rejseunderstøttelse, finder jeg Anledning til at give efterfølgende Vejledning.

Der bevilges aarlig paa Finansloven et Beløb af Kr. 20,000 til Rejseunderstøttelser til unge Handelsmænd til Erhvervelse af Kundskaber og Forbindelser saavel i Evropa som særlig paa oversøiske Pladser.

Som Regel maa Ansøgerne have sikret sig Plads eller i hvert Fald have grundet Udsigt til at opnaa en saadan ved Ankomsten til Bestemmelsesstedet.

Andragender om saadan Understøttelse, stilede til Indenrigsministeriet, maa, forsaavidt Andrageren er bosat i Kjøbenhavn eller har Ophold i Udlandet, indsendes direkte til Ministeriet inden 1. Aug., i andet Fald til vedkommende Amt inden 15 Juli.

Andragendet maa indeholde fyldige Oplysninger om Andragerens Alder, Uddannelse og Kundskaber — navnlig Sprogkundskaber — om han har besøgt nogen Handelsskole, og da hvilken, samt om hans tidlige og nuværende Engagementsforhold, alt ledsaget af de fornødne Attester og Anbefalinger.

Det maa derhos opgives, hvor stort et Understøttelsesbeløb, Andrageren anser for nødvendigt til sit Formaal.

Det tilraades endvidere at sikre sig Udtalelser fra formaaende Mænd, i saa stort et Antal som fremskaffes kan; ligesom Oplysninger om Forældres Formuesforhold er af Betydning. Attester og lign., der ikke indsendes i Original, maa være behørig paategnede om Afskriftens Rigtighed.

Endelig skulde det synes overflødigt at fremhæve Nødvendigheden af at selve Ansøgningen m. m., der skrives paa ustemplet Papir, udarbejdes med fornøden Omhu og Akkuratesse, men efter Arten af adskillige af tidligere Andragender at dømme, kan det ikke noksom fremhæves, at den første Betingelse for at gøre et fordelagtigt Indtryk er den, at det skriftlige fremtræder i en for en faglig udlært Handels- og Kontormedhjælper værdig Skikkelse.

Med koll. Hilsen

ÅGE HYLLESTED.

Handels- og Kontorlærlingenes Arbejdstid

behandledes som et særligt Punkt paa Dagsordenen ved *„Den danske Købstadsforenings"* Repræsentantmøde i Kjøbenhavn den 28de Maj. Aalborg Byraad havde taget Initiativet til denne Forhandling, der indlededes af Folketingsmand *N. C. Christensen*, Aalborg.

Hensigten var at søge indført en ved Lov fastsat Fællesordning for alle Købstæder, hvorefter Arbejdstiden for unge Mennesker under 18 Aar indskrænkes til Tiden mellem Kl. 6 Morgen og Kl. 8 Aften.

Foruden Indlederen talte Bankdirektør *Nørgaard*, Aarhus og Købmand *Lewinsky*, Hillerød for Forslaget, medens en Mand af den gamle Skole, Borgmester *Rothe*, Grenaa, viste sig paavirket af den blandt visse Principaler grasserende „Frygt" for at de unge Mennesker vil misbruge de 10 af Døgnets 24 Timer, som Loven vil levne dem til Frihed og Hvile. Trods Borgmesterens Betænkeligheder vedtog Repræsentantmødet dog enstemmigt, at andrage Ministeriet om at udarbejde et Lovforslag.

Vi skal senere komme tilbage til Mødets Forhandlinger om denne Sag, naar det officielle Referat, som Købstadsforeningens Sekretariat beredvilligt har lovet at tilstille os, foreligger.

Den fuldstændige Afdelings- og Adressefortegnelse fandtes i No. 7 og fremkommer atter i No. 13 pr. 1ste Juli.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).

Formand *Chr. Wulff*, Heinegade 5. L. Kasserer: *Carl Christensen*, Ægirsgade 51, L.

De kjøbenhavnske Afdelingers Sommerlokaler er paa Etablissementet „Helgoland", Strandvejen.

Tirsdag den 25de Juni Foredrag af Hr. Jul. B. Grothen: „Kontorteknik".

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Kassererens Adresse er nu: P. Schou, Studiestræde 26, 2.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Ny Strandvej 14, Hellerup. Kasserer: *E. Schibler*, Istedgade 120.

Rettelser.

I sidste No. af „D.H.&K.M.T" er der indløbet den Fejl — der skyldes Trykkeriet — at Datoen paa Omslag og Hovedblad er anført som 1ste Maj i Stedet for *1ste Juni*. I Artiklen „Fédération intern. des Employés" 12te Linie f. n. staar „afholdtes", skal være *afholdes*, og i 23de Linie staar „regnede" skal være *egnede*.

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.

Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,

Nørregade 17—19. *Odense.*

Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.

Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.

Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk

M. JANTZEN'S

Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager

Johan Jensen,

Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

Edv. Biering,

Fotograf,

Dronningensgade 5. Telf. 1157.

Selskaber fotograferes saavel i fri Luft som i Stuer ved kunstigt Lys.

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

Avertér i
Abonnér paa

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.
(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

EKSPEDITION:
Hr. V. Zwicki,
Jacob Danefærdsvej 6. København V.

REDAKTION:
Hr. Vilh. Hansen,
Kronprinsesse Sofies Vej 23.
København F.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Strandhuse
Badeetablissement og Restauration.
anbefales i Publikums Erindring.
Bedste Vand i Koldings Nærhed. — Hyggelig Have. — Reel Betjening. — Alt til moderate Priser. Ærb. **Anton J. Toft.**

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:

1. Side:	10 Kr. pr. Rubrik	pr. Kvartal.	
2., 3., 4. —	8 -	—	—

eller 6 paa hinanden følgende Gange.

Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning:* 25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Prise.. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Aalborg billigste og bedste Udsalg af **Uhre** samt **Briller** og **Pincenez,** er hos
ADOLPH MØLLER, Slotsgade 5,
tidligere Bispensgade 16.
Enhver Køber efter nærv. Annonce faar 10 pCt. Rabat.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd, 16. Underofficersbygn.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

A. Andersen.
1ste Kl. Skotøjsforretning.
Tilkendt 1ste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.
JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

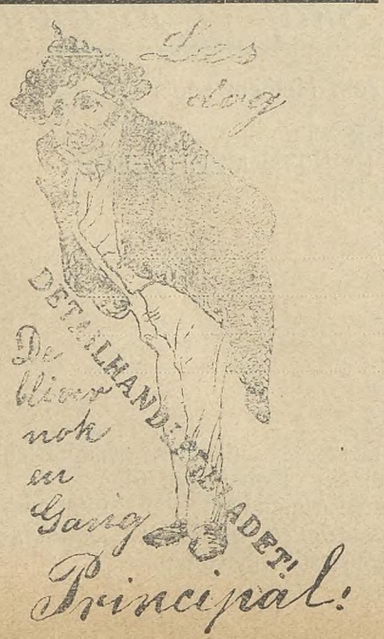
Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet **„THOR"**
RANDERS
anbefales.

Forsendes overalt. **WATERMAN „IDEAL" FYLDEPEN.** Over hele Verden anerkendt som den bedste. Eneudsalg: **MARINUS M. SCHULTZ,** **Aalborg, Jomfruanegade 3,** Fuld Garanti.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.
Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper.

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

ABONNÉR

PAA

DANSK
H. & K. M. TD.!

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontorm. hjælpere.

Jens Nygaard.
Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

FORLANG TILBUD

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
1ste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisatonens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: Hr. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Brinch.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
Køge: Hr. Kommis P. Hartvig-Larsen.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Allehelgenesgd. 1.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Svendborg: Hr. R. J. Bønneland, Borgergade 30.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Afleveret til Posten den 14de Juni.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7
KØBENHAVN K.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 13. *1. Juli 1907.* *7. Aargang.*

Bemærk!

Fra 1ste Juli er Hovedkassererens Adr.:

Chr. Ingvoldsen, **Esbjerg.**

Medhjælperstævne.

Det er Sommer i Danmark, men en Sommer med Dagregn og Slud, hvis Efteraarsstemning den enkelte Dags Solskin ikke formaar at udviske.

Regn eller Solskin, — Sommerens Tid er uomgængelig den ugunstigste Aarstid for organisatorisk Arbejde indenfor vor Stand, omend dette Aar danner en Undtagelse fra Reglen ved den med Foraarets Komme indledede Agitation for 7-Lukningen.

Til faglige Møder er der kun liden Lejlighed i disse Maaneder, og desuden almindeligvis kun ringe Lyst. Medhjælperne, der arbejder bag Pult og Disk den lange Arbejdsdag, trænger til al den Motion og friske Luft, som vor korte nordiske Sommer kan byde paa. Derfor er de halvhundrede Timer, der er vunden i Aarhus for denne Sommer, ikke blot en Mærkepæl paa Vejen frem mod en rimelig Arbejdstid i Handelsfagene, men et Resultat, der — naar det nyttes vel — kan tages til Indtægt for Medhjælpernes Sundhed.

Hverken Sommer eller Vinter bør Medhjælperbevægelsen staa i Stampe. Centralorganisationen maa nu som hidtil kæmpe sig frem Fod for Fod, og vi maa finde den Fremgangsmaade, der er bedst anvendelig i Sommerens Tid, hvor Foreningslivet plejer at ligge i Dvale.

Her er *Medhjælperstævnet* blevet en Institution, et Stykke af Centralorganisationens Sommervirksomhed, der omend endnu i sin Vorden, ledet og udviklet i den rigtige Retning, vil vise sig betydningsfuld som agitatorisk Middel.

Disse Sommerstævners Betydning er saare nærliggende! Vore Medlemmer og Standsfæller i den ene By er oftest fremmede for Kollegerne i Nabobyen endsige i fjernere liggende Byer. Afdelingsarbejdet kan gaa sin Gang, Samværet dyrkes i større eller mindre Grad, — det strækker sig kun sjældent udover de lokale og afsatte Grænser. Vort Blad bringer vel Bud Afdelingerne imellem, atter og atter læses i vore Spalter Navne paa Standsfæller, der er Foregangsmænd indenfor deres Kreds, men kun et ringe Faatal af Organisationens Medlemmer faar lært at kende dem paa nærmere Hold. For det store Flertal er der stænget for det selvsete Udsyn over vor forgrenede Landsorganisation, og kun ved den vel tilrettelagde Fællessammenkomst af forskellige Byers Medhjælpere, vil d e n tillidsskabende Følelse fæstne sig hos den Enkelte, at Medhjælperstandens Enhed begynder at virkeliggøres.

Den Enkelte føler sig stærkere, naar han marcherer i Række og Geled sammen med mange andre, og naar Maalet er det samme og Fodslaget ens. Samfølelsen udvikler Selvfølelsen og lader os aldrig tabe Idealerne af Sigte. Nogle af vore udenlandske Broderorganisationer har forlængst erkendt, at Tusinde lettere og stærkere gribes af en Situations og et Øjebliks Højtidelighed og Ophøjethed end om hver Enkelt fik Sagerne forelagt i al deres nøgterne Kedsommelighed. Dette er en af Grundene til den glødende Begejstring og ivrige Offervillighed, der kendetegner flere af Udlandets store Medhjælperorganisationer.

Vore hjemlige Forholds Lidenhed og maaske visse Afvigelser i Folkekaraktererne tillader os ikke at iværksætte den Art Manifestationer, der alene imponere ved Deltagernes Mængde og det storslaaede Arrangement; men Vejen mod et almindeligt dansk Medhjælperstævne gaar dog gennem de mange spredte Stævner i de forskellige Egne af Landet. I de sidste som i første Tilfælde skal de faglige Anliggender være Sammenkomstens Hovedformaal og Udflugten og det selskabelige Samvær kun danne Medhjælperstævnets Ramme!

Anlagt efter saadanne Synspunkter vil disse Medhjælperstævner altid blive vor Organisation værdige, og under Indtrykket af de Foredrag, der altid bør holdes af lokale eller helst fremmede, kendte Kolleger, ved den Stemning, der skabes ved Samværet med andre organiserede Medhjælpere, ved Bekendtskaberne der stiftes, Meningerne der udveksles, og vore Sange, der giver Udtryk for Deltagernes Følelser, bliver disse Sommerens Medhjælperstævner af mindst lige saa stor Betydning for vor Organisations Fremgang som Vinterens Agitationsmøder.

I Sommer spores Medhjælperstævnet for første Gang som en fastslaaet Del af vor agitatoriske Virksomhed. Der er nu afholdt og planlagt Stævner ved Susaaen, i Ingemanns og Holbergs By, i en af Østjyllands smukkeste Egne, norden for Limfjorden mellem det aabne Kattegat og idylliske Skove, — og end er der Tid til at flere følger efter, før Efteraaret gulner vore Skove.

End slaar Regnens tunge Draaber paa vor Rude, men lader vi flittigt gaa Bud til den milde Sol, faar vi vel paa Stævnets Dage det Solskin over Landet og vor Stand, som vi alle venter paa.

Til Medlemmerne!

Den mest frisindede Form for Flertalsstyre er den, hvorunder der stemmes om selve Sagen. — Et saadant Frisind er kommet til Orde i Paragrafen om Urafstemning, og da vi nu skal til at gøre Brug af denne vor Ret, tilmed i en Sag af uoverskuelig Rækkevidde for vor Organisation, saa turde et Par Ord om selve Fremgangsmaaden være paa sin Plads.

Efter at Hovedbestyrelsen har tilrettelagt Sagen, og hvert Medlem har faaet denne i Hænde, vil Spørgsmaalet komme til mundtlig Drøftelse indenfor Afdelingerne, ligesom vort Blads Spalter vil være aaben for Udveksling af vore Tanker paa Tryk.

Paa Afdelingsmøderne vil der være Lejlighed til at fremsætte Forslag — den eneste virkelige Form for Kritik — *uden at der dog paa nogen Maade maa afstemmes, hverken om saadanne Forslag, som om selve Hovedforslaget.* Ethvert Forslag indsendes derefter til Centralorganisationens Formand, der da forelægger disse for Repræsentantskabet paa dets Møde i Kolding den 15de September d. A. Det staar naturligvis ogsaa hvert Medlem frit at fremsætte sine Forslag skriftligt direkte til Hovedkontoret, og maa saadanne Forslag være indsendt *inden 1ste August.*

Efter at Repræsentantskabet har behandlet Sagen i sin Helhed, forelægges den for Medlemmerne i den Form, den da har antaget, og Urafstemning finder derefter Sted, der endelig afgør Spørgsmaalet.

Angaaende denne vil det Nærmere blive tilstillet Medlemmerne forinden, men Hovedbestyrelsen haaber paa en livlig Deltagelse, saaledes at Resultatet virkelig kan siges at være et Udtryk for den organiserede Medhjælperstands Ønsker og Vilje.

Det er givet, at en Fremgangsmaade som denne forudsætter større, virkelig Interesse hos Medlemmerne, og giver i langt rigere Maal Lejlighed til en ædruelig Løsning af enhver foreliggende Sag, end hvor der stemmes over Personer, der da skal være vore Talsmænd i alle Sager, indenfor et vist Tidsrum — tilmed da Talsmændene oftest kun bliver professionelle Talsmænd, for hvem det gælder at blive valgt, og som derfor sjældent tager det saa nøje med Løfternes Talrighed eller Forgyldningens Ægthed, ligesom den saadanne Valg ledsagende Larm kun tjener til at skjule de virkelige Hensigter, der ofte er i Strid med Vælgernes Interesser.

Urafstemning forudsætter saaledes større Modenhed hos den Vælgende, og man aflæser Interessen i Stemmeafgivningens Talrighed, der ikke er fremkaldt paa unaturlig Maade eller ved Indpiskeres Hjælp.

Det er derfor Hovedbestyrelsens Haab, at den organiserede Del af Handels- og Kontormedhjælperstanden maa vise sig Opgaven voksen, og træffe en Afgørelse til Lykke og Fremgang for vor Sag.

Åge Hyllested.

7=Lukningens Sejr i Aarhus.

„Viel Geschrei und ---“ — En ny Generalforsamling i „Handelsforeningen af 1887“. — Der maa „ikke røres ved“ 7-Lukningen, der nu gennemføres over hele Linien.

Bestyrelsen for „87“ protesterer.

Siden vi i forrige No. gengav Ritzau-Meddelelsen om, at Handelsforeningens Bestyrelse truede med Mandatnedlæggelse, fordi Flertallet af Medlemmerne nægtede at følge den Beslutning, som toges af den svagt besøgte Generalforsamling den 15de Maj, angaaende 7-Lukningen, er der sket Ting, som har sat Gemytterne i stærk Bevægelse.

Debatten om 7-Luknings-Spørgsmaalet, der indlededes under lagttagelse af Parlamentarismens højtideligste Former, er endt i en vild Farce; medens vor Afdelings energiske og maalbevidste Arbejde for Arbejdstidens Indskrænkning fremdeles bereder Vejen for 7-Lukningens Sejersgang i den jyske Hovedstad.

Formanden for „87“, Købmand *Carl Laursen*, har i et Interview for ca. 14 Dage siden bebrejdet vor Afdeling, at den efter Generalforsamlingen undlod at henvende sig til Bestyrelsen for at „ordne Sagen“, men derimod henvendte sig til et Bestyrelsesmedlem (Hr. Købmand *Steen*) og iværksatte en Kredsagitation. Samtidig erklærede Hr. L., at Bestyrelsen vilde nedlægge sine Mandater ved en ekstraordinær Generalforsamling.

Medhjælpernes Redegørelse

fulgte umiddelbart efter, og deres saglige Klarlægning af Situationen har ikke fristet Hr. L. til Gensvar. Bestyrelsen for vor Afdeling fastslaar, at dens skriftlige Henvendelse til „87“ skete den 14de April, først den 15de Maj kommer den til Behandling, men Bestyrelsen for „87“ har endnu intet Svar givet paa Henvendelsen. — Afdelingen henvendte sig ikke specielt til nogen Principal, men fortsatte selvfølgelig sit Arbejde uden Hensyn til Generalforsamlingens Afgørelse, da der dog bag denne kun stod 25 af samtlige 300 Købmænd og Detaillister. Medhjælperne fik ved den første Henvendelse flere Underskrifter blandt disse Forretningsdrivende end „87“ tæller Medlemmer, og kunde derfor fornuftigvis ikke tage Notits af Generalforsamlingens betydningsløse Afstemning, i Særdeleshed naar Bestyrelsen for „87“ i den Grad tilsidesætter al Høflighed og Forretningskotume, ved at undlade at besvare en taktfuld affattet Forespørgsel.

En kuriøs Generalforsamling.

„Købmandsbladet“, der netop nu i Farens Stund synes at vilde svigte Carl Laursen, og hans Mænd, profeterede Handelsforeningens Sprængning i en Artikel, der med en næsten overflødig fed Overskrift erklærer Bestyrelsen for „87“ desavoueret. Men ogsaa den lokale Dagspresse beskæftigede sig med Generalforsamlingen uden dog at tage Sagen saa alvorlig som Hr. I Chr. Laursen, og heri gjorde Dagspressen rel; thi man kan sige om Generalforsamlingen den 15de Juni hvad man end vil — og der kan tænkes og siges adskilligt derom — ét staar urokkeligt fast: Alvoren prægede den ikke.

Formanden indledede den usædvanlig velbesøgte Generalforsamling med en Fremstilling af Stridens Emne, Angreb paa de outsiders, der havde imødekommet Medhjælpernes Ønsker, og sluttelig en højtidelig Meddelelse om Bestyrelsens Mandatnedlæggelse. — Forhandlingerne, der fulgte, var guddommelige, Aarhusbladene svælger deri, men da „D.H.&K.M.T.“ ikke har nogen Tik-Tak-Rubrik, tvinges vi til at forholde vore Læsere det kostelige Referat. Udfaldet af 2 Timers Debat blev, at Bestyrelsen fungerer videre paa den Betingelse, „at der ikke maatte røres ved 7-Lukningen, saa længe den sidder“. — Men Diskussionen gled straks efter ind paa det, „der ikke maatte røres ved“, det som allerede var en Kendsgerning, og resultatløst sluttede „denne Generalforsamling, der er den grinagtigste, aarhusianske Referenter har overværet“.

Af Dagbladenes Referater

anføres her et Par Uddrag, der til en vis Grad tjener som Erstatning for det Referat, vi af ovennævnte Aarsag ikke bringer.

„Aarhus-Posten“ indleder med følgende Motto af Hostrup: „Det var godt, det gik som det gik, for det kunde ligesaagodt have gaaet galt“.

„Demokraten“ har følgende Overture til sit Referat:

„Bestyrelsen blev ikke et Øjeblik længere. Saaledes formede Situationen sig, da Generalforsamlingen begyndte, faretruende og uheldbringende.

Men — Gud være lovet — der er da Grin til i denne elendige Verden, det hele er ikke bleven Salmesang og Bønnesuk endnu. Og saa længe Folk som Carl Laursen og Konsorter farer omkring iblandt os, er der ingen Fare for, at Alvoren helt skal lægge sig over Sindene.

Hr. Laursen og de øvrige 5 Bestyrelsesmedlemmer var i Aftes at ligne ved smaa summende Thepotter, der hvert Øjeblik er parate til at koge over. Til en Begyndelse med hastigt klaprende Laag, men — efter som Tiden skred fremefter — mere og mere afkølede og til Slut med englelige Smil over Ansigterne — akkurat som man kunde have ventet det. Thi selvfølgelig har ikke en af d'Herr — og mindst Hr. Carl Laursen — et eneste Øjeblik tænkt sig Muligheden af at forlade Taburetterne. *Saa* store var dög deres Tanker om sig selv, at de indsaa, at et saadant Tab formaaede Foreningen ikke at bære. Derfor blev de, hvor de var — paa Trods af alle Trusler om at gaa, og Generalforsamlingen — denne nydelige Festforestilling — sluttede i en rørende Enighed om, at man foreløbig ikke maatte pille ved Bestyrelsens aabne Saar: 7-Lukningen“.

„Aarhus-Spejlet“ slutter sin Artikel med følgende Bemærkninger:

„Der herskede i Generalforsamlingen megen Glæde, men ogsaa en Del sarkastisk Skumleri over Udfaldet af den store „Staats und Hauptaction“, Bestyrelsen havde sat i Scene, trods det, at den selvfølgelig fra allerførste Færd var klar over, hvad Resultatet vilde blive, og hellere end gærne vilde blive siddende!

Men naar Enden er god, saa er alting godt, og Enden her var jo saa spinatgrøn, som det mest sangvinske Foraarshaab.

Nu behøver Bestyrelsen imidlertid ikke yderligere Lakering eller flere Tillidsvota i de første 3—4 Aar“.

7=Lukningens Fremmarch

foregaar uhindret af al denne Postyr. Vor Afdeling fortsætter Agitationen blandt Principaler og Publikum, og vi har foran os liggende en Mængde store Annoncer fra aarhusianske Blade, hvori Forretningsdrivende i snesevis meddeler om Tilslutning til 7-Lukningen. Efter hvad vi erfarer, kan den tidlige Butikslukning betragtes som *almindelig gennemført* inden Udgangen af Juni.

Aarhus Handels- og Kontormedhjælperforening fortsætter sine Opfordringer til Publikum gennem store Annoncer i Dagbladene: Støt 7-Lukningen! Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

7—8 eller 6—7.

Spekulation i 7-Lukningen.

Efter et stort, forberedende Arbejde af vor Aarhus-Afdeling, efter stærkt Røre i Købmandskredse og livlige Generalforsamlinger, er Sommer-7-Lukningen indført i Aarhus. Reformen har naturligvis Principalernes Flertal for sig, men efter den fra visse Sider rejste haardnakkede Modstand, tør man antage, at der er Enkelte, der, tvungen af Nødvendigheden, er „gaaet frivillig med“. Og blandt disse synes der at være Folk, som ikke vil undvære én Time af deres Medhjælperes ugentlige Arbejdstid.

En Indsender skriver saaledes i „Aarhus-Spejlet“ Nr. 161, at enkelte af de Forretninger, der har sluttet sig til 7-Lukningen de 4 første Ugedage, forlanger, at deres Personale skal møde Kl. 6 Morgen hver Søgnedag i Sommermaanederne. Altsaa afkortes den ugentlige Arbejdstid med 4 Timer og forøges samtidig med 6. Facit: *2 Timers Merarbejde.*

Saafremt denne Meddelelse viser sig at være rigtig, er der hermed leveret et nyt Bevis paa Medhjælpernes retsløse Stilling i faglig Henseende. Slige Genistreger lod sig ikke praktisere overfor den organiserede Arbejderstand; men endnu er der Principaler, der mener at kunne behandle deres Medhjælpere efter eget Tykke. Imidlertid kan de Godtfolk let forregne sig. Thi bortset fra, at de forlænger Medhjælpernes Arbejdstid i Stedet for at indskrænke den, gør disse Principaler sig skyldige i et nyt Hykleri overfor det købende Publikum, der sympatiserer med Medhjælpernes Krav.

Her ligger derfor en Opgave af den største Vigtighed for Aarhus' organiserede Medhjælperstand, og enhver Kollega, der finder „Aarhus Spejlet“s Meddelelse bekræftet, bør *uopholdelig* indberette dette til vor Afdelingsbestyrelse. Thi her gælder det ikke blot om at værge det opnaaede Resultat, men ogsaa at afslaa de Snigløb mod Arbejdstidens Indskrænkning, som maaske kunde finde lærenemme Efterlignere andre Steder i Landet.

Og i det Selvforsvar, som vore aarhusianske Standsfæller i saa Fald maatte føre, skal Landsorganisationens Betydning nok vise sig.

En Principal om 7=Lukningen.

Medhjælpernes Organisation vil øve Indflydelse i den rigtige Retning.

„Købmandsbladet“s Nr. 23 indeholder et udmærket Indlæg i Spørgsmaalet: 7-Lukningen. Det er en saglig og velskreven Artikel om den tidlige Butiksluknings Gennemførelse, og den vidner om fordomsfri Betragtning af Medhjælpernes Krav om forkortet Arbejdstid. — Vore Læsere vil heraf allerede have sluttet, at Artiklen maa stamme fra en Indsender.

Hr. Købmand *Jens Rasmussen*, Artiklens Forfatter, paapeger, at Afstemningen i „Aarhus Handelsforening“ ingenlunde

bør virke nedslaaende paa „den energiske Handels- og Kontormedhjælperforening", og anbefaler 7-Lukningen under Henvisning til, at Varefordelingen „godt kan naas i en meget indskrænket Arbejdstid", og navnlig, at de unge Handelsmænds Uddannelse nødvendiggør en kortere Forretningstid. Hr. R. vender sig mod de paa Generalforsamlingen den 15de Maj fremsatte Paastande og skriver bl. a. „at efterhaanden som Medhjælpernes Organisation faar større Tilslutning, vil der derigennem kunne øves Indflydelse paa Medlemmerne i den rigtige Retning. „Kundskab er Magt", det anerkendes af alle. Vort Lands store Handelsfyrste, Tietgen, skrev en Gang, at det var ikke den Mand med de fleste Penge, der tog Téten, det var ham med de fleste Kundskaber.

— — — —

Kunde derfor Organisationerne gøre et Arbejde blandt Medhjælperne, saaledes at den større Fritid blev benyttet til deres Dygtiggørelse og til virkelig Gavn for dem, ja saa syntes jeg, at Detaillisterne bør være lydhøre for Kravet om 7-Lukningen".

Efter at have imødegaaet Paastanden om, at 7-Lukningen vil skade Omsætningen og henvist til, at det købende Publikum kun skal vænnes til den nye Ordning, slutter Hr. R.:

„Lad os derfor ikke sætte os saa skarpt imod den tidligere Lukning. I ethvert Fag kæmpes der for en Indskrænkning af Arbejdstiden, det er kun godt og naturligt Handelsmedhjælperne ogsaa kan komme med her; thi det kan dog ikke nægtes andet end at en Arbejdstid fra 7 til 8-9, altsaa en 13—14 Timer, er umenneskelig lang, 8—10 Timers godt Arbejde er langt bedre baade for Medhjælper og Principal".

Ny Afdeling oprettet i Ebeltoft.

Medhjælperstævner.

Sydvestsjællandsk Stævne.

De organiserede Medhjælpere i Næstved, Slagelse og Sydvest-Sjælland, afholdt den 9de Juni et vellykket Stævne i *Næstved*. Efter at Næstved-Afdelingens Formand, *Chr. F. Johannessen*, havde budt Velkommen ved en lille Sammenkomst paa Jærnbanehotellet, aflagde man Besøg paa Herlufsholm, hvis Seværdigheder toges i Øjesyn under kyndig Vejledning.

Efter Tilbagekomsten til Byen blev der afholdt et offentligt Medhjælpermøde paa Jærnbanehotellet. Mødet aabnedes efter at et Orkester havde intoneret Medhjælpermarchen og Deltagerne afsunget Marchen og „Medhjælpersangen". — Chr. F. Johannessen holdt derefter en dygtig Programtale, der refereredes udførligt i de lokale Blade. Taleren paapegede Udviklingens Gang indenfor Handelsstanden, Følgerne af de sociale Nydannelser og Forskel mellem Fortid og Nutid med Hensyn til Medhjælperspørgsmaalet, som den moderne Medhjælperbevægelse kan regne sig til Ære at have befordret. J. vendte sig derefter mod Vrøvlet om Partipolitik i vor Organisation og henviste til, at netop Hovedbestyrelsen talte Mænd med de forskelligste politiske Anskuelser. Ved Omtalen af Programpunkterne fremdrog Taleren flere typiske Eksempler paa Medhjælpernes Arbejdsvilkaar, hentet fra Byens og Egnens Forretningsliv. Indlederen sluttede sit djærvt holdte Foredrag med en Karakteristik af Harmoniforeningerne og en Opfordring til Standsfællerne om at slutte sig til de Foreninger, der havde Ophjælpning af Standens Levevilkaar paa sit Program. Mødet sluttede med Leveraab for Centralorganisationen.

Festmaaltidet, der fulgte efter det offentlige Møde, aabnede Sluserne for Talens Strøm. Johannessen talte for Fædrelandet, *Dreyer*, Slagelse, priste Næstved-Kollegernes Interesse for Organisationens Sag, og mange vare Ordene og Leveraabene, der fulgte under denne, Stævnets mere materielle Afdeling. — Saa gik Dansen i den smukke Juniaften, indtil Budskabet om Ulykken ved Knudshoved, hvor bl. a. flere Handelslærlinge druknede, henimod Kl. 9 afbrød Dansens Glæde. De udenbys Kolleger afrejste en halv Time senere.

Nordjydsk Medhjælperstævne.

Afdelingerne i *Aalborg*, *Hjørring* og *Frederikshavn* arrangerer et nordjydsk Medhjælperstævne i *Sæbygaards Skov* i Sæby, *Søndag den 14de Juli*. Redaktør *Vilh. Hansen* har lovet at være Taler ved Stævnet, og dette i Forbindelse med, at Sæbygaards Skov er kendt som det skønneste og herligste Sted nord for Limfjorden, vil sikkert bevirke, at Stævnet vinder stor Tilslutning og bliver vellykket. Der er lagt et udmærket Program for Turen, derfor Kolleger:

Til Sæby den 14de Juli!

Af Medhjælperstævnets Program hidsættes følgende: Ankomst til Sæby Kl. 1^{51}. Kl. 2 Kaffe i Pavillonen i Sæbygaards Skov. Kl. $2^1/_2$—4: Omegnen beses, Udflugter i Sæbygaards Skov til „Jærnkilden", Sejlads ad Sæby Aa, Spadseretur langs Kattegat, Kurhotellet, Strandbad osv. Kl. 4: *Offentligt Møde* i Pavillonen i Sæbygaards Skov (Taler af Redaktør *Vilh. Hansen* og andre Kolleger). Kl. 6: Fællesspisning for Medlemmer med Damer. Kl. $7^1/_2$: Dans i Pavillonen. Kl. 9^{31}: Aalborgensernes Afrejse. Kl. 11^{43}: Frederikshavnernes og Hjørringensernes Afrejse. — *Nærmere af Stævnets Program.*

Bestyrelserne.

Dagspressen og Butikslukningen.

8-Lukningen i Skive.

Henved 70 Butiksindehavere i Skive meddeler i Dagbladene, at de lukker Forretningerne Kl. 8, med Undtagelse af Maanederne April, Maj, November og December. — I et af Skive-Dagbladene opfordrer en Indsender (under Mærket „Commis") Købmændene til ogsaa at indføre 8-Lukningen de øvrige Maaneder, under Henvisning til de 14 Timers dagligt Arbejde, som Butiksmedhjælperne maa yde som normal Arbejdsdag.

Atter her et Bevis for Nødvendigheden af Butikslukningslovens snarlige Gennemførelse — uden Undtagelsesbestemmelserne for Sommeren.

„Skive Folkeblad" knytter bl. a. følgende Bemærkninger til den omtalte Meddelelse:

„Vi kan ikke i en Fart ramse alle Byens Handlende op og konstatere, om de alle har underskrevet omstaaende Erklæring. Men skulde der være nogle, som er brudt ud og har vist en ukollegial Optræden, tager vi ikke i Betænkning at fraraade Publikum at handle med dem efter Kl. 8.

Ved 6-Tiden om Morgenen møder de Handlende ved Disken, og det burde være allerhøjeste Norm at staa der i 14 Timer. Kl. 6 Eftermiddag skingrer Fabriksfløjterne og melder om det Arbejderkrav, der fordrede Standsning i Arbejdet Kl. 6 Aften.

Bliver de Handlende ikke selv klar over, at de bør lukke Kl. 8, vil den Tid sikkert ikke være fjærn, da et Arbejderkrav tvinger dem dertil. Trangen til at faa en Times Bevægelse i frisk Luft eller lidt Tid til boglig Syssel, er forlængst vaagnet hos de unge Handelsmænd, og deres berettigede Fordringer kan ikke vedblivende undgaa at blive hørt.

Og naar Butikerne lukker Kl. 9, og der saa skal ryddes op m. m., kalder Sengen mere end noget andet.

Naar Publikum har Lejlighed til at forsyne sig fra Kl. 6 Morgen til 8 Aften paa de søgne Dage, er der taget tilstrækkeligt Hensyn. For de enkeltes Skyld, som vil gøre Indkøb mellem Kl. 8 og 9 Aften, er det komplet meningsløst at holde alle Butiker aabne.

— — —

Der er kun en Ting, som undrede os ved Gennemlæsning af Handelsstandens Bekendtgørelse.

Den nemlig, at de ikke med de nævnte Indrømmelser vil lukke Kl. 7".

„Tvangsarbejdsløs.",

Det var med Fornøjelse jeg læste Hr. Hyllesteds Artikel „Tvangsarbejdsløs," som dog paa enkelte Punkter synes mig lidt uforstaaelig. Hr. H. kræver Arbejdsgiverens Deltagelse i Afhjælpning af Tvangsarbejdsløshed. Jeg kan ikke forstaa at Hr. H., som jeg dog anser for en fornuftig Mand, kan stille et saadant Krav. Arbejdsgiveren er dog i dette Tilfælde lige saa lidt som Arbejderen den skyldige. Ligeledes skriver Hr. H., at Midlet til Arbejdsløshedens Afskaffelse findes hos „Moder Jord." Ja vel! indrømmet; men vil Hr. H. ikke fortælle os lidt om, hvorledes Moder Jord paa den heldigste Maade skal benytte dette Middel, og hvilket Middel Hr. H. særlig har tænkt sig; thi Moder Jord har efter mit Syn paa Sagen saa mange Midler til sin Raadighed. Skulde vi bedømme Forholdene logisk, vil der jo, saalænge der er Overproduktion af Mennesker, ogsaa blive Overproduktion af Arbejdskraft. Saafremt det ikke vilde være latterligt, vilde jeg foreslaa at Menneskeproduktionen blev reguleret, saa vilde Arbejdsløsheden regulere sig selv. Saalænge denne Overproduktion er tilstede, vil Arbejdsløsheden ogsaa være det, og at det er den mindre dygtige Arbejdskraft, der lider under den, er ikke mere end naturligt; den dygtige Arbejdskraft vil altid være den foretrukne, saalænge Arbejdsvilkaarene og Ydelsen for Arbejdet er stipuleret ens for begge Parter.

Vi kunne dog let blive enige om, at den kommende og opvoksende Slægt ogsaa skal drive et Erhverv, der er passende for dens Evner og Udvikling, og Hr. H. vil dog ikke fortælle mig, at vi, med Moder Jord som Midlet til Arbejdsløshedens Ophør, skulle sætte vore arbejdsløse Kolleger ud paa Landet som Svinerøgtere etc., fordi vi ikke have Brug for dem indenfor vore egne Rammer. Nej, der er intet andet at gøre, hvor trøstesløst det end ser ud, end at vi ved Oprettelse af Arbejdsløshedskassen, der ved pekuniær Understøttelse, der dog ikke maa være saa rigelig, at den animerer til fortsat Driverliv, søge at hjælpe disse Mennesker. At det i dette Tilfælde altid vil blive en Skat paa de arbejdende Individer, ved jeg jo nok, men denne Skat maa disse være villige til at bære.

C. J.

Vore Melodier.

Hver organiseret Medhjælper bør kende „Medhjælpersangen" og „Medhjælpermarchen", de tvende Centralorganisationen tilegnede Melodier med Tekst.

„Medhjælpersangen", der er forfattet af vor Næstformand, Hr. *Vald. Pedersen* Aarhus, kan som bekendt erholdes gennem Boghandelen med den af Dirigenten for Aarhus Handels- og

Kontormedhjælper-Sangforening komponerede Melodi eller kan faas ved Henvendelse til V. P., Hjelmensgade 11 A., Aarhus.

I disse Dage er „Medhjælpermarchen" udkommen i Noder og Tekst. Den komponeredes til Esbjerg-Kongressen 1906 af Revisor i Kontormedhjælpernes Organisation, Hr. *Herm. Hansen.* Den foreliggende Udgave er smagfuldt udstyret, trykt med flerfarvet Tryk paa krideret Papir og i et praktisk Lommeformat. Afdelingerne erholder Marchen til følgende Nettopriser mod til „D.H.&K.M.T."s Redaktion at indsende Beløbet plus Porto: 50 Ekspl. 1,15, 25 Ekspl. Kr. 0,65, 15 Ekspl. Kr. 0,40. Enkelte Ekspl. koster 5 Øre.

Da der kun foreligger et mindre Antal Ekspl. — Halvdelen af Oplaget rekvireredes faa Dage efter dets Fremkomst — anmode vi Afdelingerne om hurtigst at indsende Bestilling.

Engageringsvæsenet.

Til Engageringsbureauet er anmeldt flere ledige Pladser for Kontordamer, straks Tiltrædelse. Bogholderi, engelsk og tysk Korrespondance, Stenografi, Maskinskrivning, med Gager indtil Kr. 1200. — Henvendelse snarest til Engageringsbureauet, Ægirsgade 51, 2. København L.

Dette Nummer indeholder den fuldstændige Afdelingsfortegnelse, der atter vil fremkomme d. 1. Okt.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested,* Esbjerg.
Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen,* Esbjerg.
„D. H-. & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn. Redaktør *Vilh. Hansen,* Kronprinsesse Sofies Vej 23.
„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn. Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.
„D. H-. & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Kjøbenhavn. Heinegade 5. L.
Agitationsudvalgene:
Kjøbenhavn og Omegn. Formand *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L.
Sjælland og Lolland-Falster. Formand *Chr. Dreyer,* Slagelse.
Jylland: Formand *Th. Hansen,* Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Fyen: Formand *C. Møller,* Kongensgade 13, Odense.
Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.
Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Ægirsgade 51.
Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).
Formand *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L. Kasserer: *Carl Christensen,* Ægirsgade 51, L.
De kjøbenhavnske Afdelingers Sommerlokaler er paa Etablissementet „Helgoland", Strandvejen. Mødeaften den 2den og 4de Tirsdag i hver Maaned.

Isenkram- og Galanterimedhj. Organisation. Formand: *J. Madsen,* Mariendalsvej 48, 3. Kasserer: *H. C. Andersen,* Nansensgade 96, 1.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formand: *O. Larsen,* Stengade 18. Kasserer: *P. Schou,* Studiestræde 26, 2.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *Jul. B. Grothen,* Kompagnistræde 15, 3. S. Kasserer: *Chr. Wulff,* Heinegade 5, L.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller,* Ny Strandvej 14, Hellerup. Kasserer: *E. Schibler,* Arkonagade 14, 3. V.

Jylland.

Aalborg-Nørresundby: Formand: *Th. Hansen,* Valdemarsgade 23, 1. Kasserer: Assistent *N. C. Nielsen,* Danmarksgade 45, 1. (Indgang fra Gyden). Træffes fra Kl. 1—3 Efm.
Foreningens 1. Kl. Pensionat i Lokalerne i Bernhard Reesgade anbefales Medlemmerne. Fuld Pension 35 Kr. maanedlig.

Aarhus. Formand: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24. Kasserer: *Carl Knudsen,* Falstersgade 7.

Ebeltoft. Formand (fung.) *R. Hvitved.*

Esbjerg. Formand: Kommis *A. F. Eggers.* Kasserer: Forretningsfører *Alfred Mikkelsen.*

Frederikshavn. Formand: Bogholder *S. West.* Kasserer: *E. Brøndberg,* Vestergade 10.

Grenaa. Formand: Kommis *J. Brinch,* Adr. J. B. Hansen Grenaa Havn. Kasserer: Kommis *S. J. Kirkegaard.*

Herning. Formand: Forretningsfører *Johs. Jespersen.* Kasserer: Kommis *Strange Christensen.*

Hjørring. Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer: Kontorist *C. Hebbelstrup.*

Holstebro. Formand: Bogholder *P. M. Berg.* Kasserer: Bogholder *Chr. F. Svenningsen.*

Horsens. Formand: *Steen-Vandborg,* Søndergade 14., Kasserer: *Chr. Broe Thind,* Slotsgade 20.

Kolding. Formand: *N. C. Nielsen,* Jærnbanegade 1. Kasserer: Kommis *C. Hammer,* Adelgade 2.

Nibe-Aars-Løgstør. Formand: Kommis *S. Weirsøe-Schjødt,* Hornum. Kasserer: Kommis *C. Rørholm,* Løgstør.

Nykjøbing M. Formand og Kasserer: Boghandlermedhjælper *H. Jørgensen,* Adelgade 5.

Randers. Formand: *M. P. Willumsen,* Nordregrave 6. Kasserer: *P. C. Nielsen-Junge,* Nørregade 2.

Skanderborg. Formand: Kommis *P. Thomsen.* Kasserer: Forvalter *N. Nielsen-Tornsberg.*
Mandag den 27de Maj afholdt Foreningen sin ordinære Generalforsamling. Formanden aabnede Generalforsamlingen og bød Velkommen. Kommis Kerff valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretning og omtalte de vigtigste Ting, der vare passerede i det forløbne Aar. Kassereren fremlagde Regnskabet, der balancerede med Kr. 365,05, hvilket godkendtes ensstemmigt.
Til Medlem af Bestyrelsen i Stedet for Kommis Sørensen, som er bortrejst, valgtes Kommis E. Eriksen. Til Suppleanter valgtes Bogholder Hansen og Kommis Møller. I Stedet for Bogholder Sjælland, som er fraflyttet Byen, valgtes Kommis Sigerslev til Revisor.
Paa Forslag af Bestyrelsen vedtoges nogle Lovændringer ensstemmigt. Det vedtoges at anmode Hsndelsforeningen om at overholde 8-Lukningen, ligesom man vedtog at indrykke Artikler i de lokale Blade, og derigennem henstille til Publikum at foretage sine Indkøb inden Kl. 8.
Angaaende en paatænkt Sommerudflugt vedtoges det at træde i Forbindelse med Naboafdelingerne, for eventuelt at foretage Udflugt i Fællesskab med disse. Formanden bød de nyvalgte Tillidsmænd Velkommen og haabede paa en god, fortsat Fremgang for Foreningen. Kommis Eriksen takkede for Valget til Bestyrelsen, hvorefter Formanden hævede Generalforsamlingen. T.

Skive: Formand: Bogholder *R. Sjørup-Nielsen.* Kasserer: Kommis *B. Gantriis.*

Thisted: Formand: Kæmnerassistent *Chr. Brandi.* Kasserer: Kontorist *G. V. E. Larsen.*

Vejle. Formand: *C. Christensen,* Torvegade 18. Kasserer: *A. Hamburg,* Volmersgade 6.

Øerne.

Helsingør. Kommis *W. Gottlieb,* Adr. L. P. Nielsen.

Holbæk. Kommis *Frode Pedersen,* Adr. W. R. Tidemands Eftf.

Kalundborg. Formand: Forvalter *F. C. Larsen.* Kordilgade 38. Kasserer: Kommis *W. H. Henningsen.*

Køge: Formand og Kasserer: Kommis *P. Hartvig Larsen.*

Middelfart: Bogholder *Adolph Hansen.*

Næstved. Formand: Kommis *Chr. F. Johannessen.* Kasserer: Kommis *M. Mortensen.*

Odense. Formand: Kommis *Birger Kruuse,* Flakhaven Nr. 1. Kasserer: Lagerist *Holger Biering,* Dronningensgade 5.

Roskilde. Kommis *C. Clausen,* Bondethinget 1.

Rudkøbing. Kontorist *N. Bønnelykke.*

Samsø. Formand: Kommis *Chr. Licht,* Tranebjerg. Kasserer: Kommis *N. Fristed,* Onsbjerg pr. Koldby.

Slagelse. Formand: Bogholder *Chr. Dreyer,* Jernbanehotellet. Kasserer: Forretningsf. *Waldemar Würtz.*

Sorø. Formand: Kommis *N. Gregersen.* Kasserer: *H. Madsen,* Storegade 13.
Tirsdag den 28. Maj afholdtes Bestyrelsesmøde. Formanden meddelte at 8-Lukningen nu var gaaet i Orden, og lader det nu ogsaa til at den bliver overholdt alle Steder.
Af Hensyn til Medhjælperstævnet vedtoges det at opgive den paatængte Sommerudflugt, og i Stedet for at arrangere nogle Smaature til Ægir eller I. S.
A. Myhre.

Svendborg. Formand: Kommis *Johannes Hansen.* Adr. G. R. Bergh. Kasserer: Bogholder *C. A. Møller,* Adr. Sydfynske Maskinforretning.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 14. 15. Juli 1907. 7. Aargang.

Forlang
„Wanderer"-Cykler
og
Motor-Cykler.
Hovedoplag for Danmark:
HANS LYSTRUP.
SLAGELSE.

Tabt 1000 Kr.
har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à **35 Kr** pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ"**, **Østersøgade 32, København.**
Separate Værelser. Telefon **7913.**

Øvre Rhinske Forsikringsselskab i Mannheim
(Oberrheinische Versicherungs-Gesellschaft), grundlagt 1886,
Emitteret Grundkapital — — 4 Millioner Mark.
Tegner al Slags
Ulykkes-, Glas- & Indbruds-Tyveri-Forsikring.
Billige og faste Præmier.
Gunstige Forsikringsvilkaar.
Kulant Skadesregulering.
Dygtige og solide Agenter antages.
General-Repræsentationen:
OTTO MASCHKE,
VESTERBROGADE 45, 2. SAL.
KØBENHAVN B.
TELEFON 3900.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Aalborg Dampvaskeri.
Farveri og kemisk Tøjrensning.
TELEFON 239.
Indleveringslokale:
Algade 11. **Telefon 976.**

„Berlitz School",
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's
pr. Pd.
Surinam Chokolade Kr. 1,60
Caracas do. „ 1,40
Trinidad do. „ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse „ 2,00
sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Stort Medhjælper-Stævne
afholdes forskellige Steder. **Program,**
Sang og Festtegn
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes **10 pCt. paa alle**
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Hakon Jarl" Guldsmedegade 23, Aarhus.
Telefon 1950. **Telefon 1950.**
Leverer de fineste Klædninger og Paletots til de laveste Priser her paa Pladsen.
1ste Kl.s Herreskræderi. Fint engelsk Klædelager.
Hatte, Kravetøj og Handsker i stort Udvalg.

Søeborgs Chokolader
er hædret med højeste Udmærkelser og med Guldmedailler.
Telefon Taga Elleve.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, **Esbjerg.**

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

Aalborg Handelsgymnasium
Rautzausgd., Hj. af Christiansg.
1. September nyt Dagkursus. Ansøgning om **Statens Fripl.** samt **Understøttelse** (indtil 240 Kr.) maa indsendes **snarest.** Skemaer faas paa Skolen.
J. F. Møller, cand. mag.

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder: **Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.**

ESBJERG.

VALDM. NIELSEN.

Fotografisk Atelier.

Kongensgade 71.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Sluds og Kravetøj* hos

HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**

eller

Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.

Special-Cigarforretning,

Kongensgade 49. Telefon 282.

Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

Cafe „NATIONAL“, Esbjerg

Musik hver Aften.

Stort Bladhold. — Billard.

HAVE MED VERANDA.

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

SKANDERBORG

V. Christensen's

Barbér & Frisørstue,

bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens

Skræderi & Klædelager

(Kolding)

bringes i velvillig Erindring.

Skive.

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

Skive.

Peter Christensens

Hatte-

& Bundtmagerforretning

Adelgade

anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Husk altid

at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos

Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

Dürkopp-Cyklen

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,

fine Konfecturer

faas hos alle Handlende.

AARHUS

E. Melchiorsen,

Cigarer & Tobakker.

Store Torv 7, AARHUS.

Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres“

AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.

Telefon **881.** Telefon **881.**

Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.

SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,

Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.

Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.

Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus

Dampvaskeri

Telefon 668.

Indleveringssteder:

Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe

er **Savon 18—13**

Kun 25 Øre pr. Stk.

Gør Huden skør og smidig.

E. Mehls Fabrik

ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. AARHUS. Mølgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

N. J. Cederstrøm.

Iste Kl. Skræderforretning

Stort Lager.

„Sct. Clemensborg“, Aarhus.

Telefon 856.

Husk! Husk!

Dansk Beklædnings Compagni.

Største Udvalg, billigste Priser.

Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Læs Annoncepriserne paa 3dje Side.

Cafe „Standard“

(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).

Jærnbanepladsen, Vejle,

anbefales.

Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

MUSIK.

Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**

Olaf Ryes Gade 8.

Boiesens Café,

VEJLE.

Jens C. Nielsen.

FROKOSTRETTER.

Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S

Skraatobakker

anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste ægte

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.

P. HANSENS BOGTRYKKERI

leverer alle Slags Tryksager

hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Der er **intet Valg,**

thi **Worning & Petersens**

Xeroformsæbe,

til 25 Øre Stykket

har forlængst baaret Sejren hjem!

BRISTOL SPECIALFORRETNING

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 14. *15. Juli 1907.* *7. Aargang.*

Bemærk!

Fra 1ste Juli er Hovedkassererens Adr.:

Chr. Ingvoldsen, **Esbjerg.**

Arbejdsløs, udaf andres Magtbrynde.

Strejkens Modsætning er Strejken fra oven, Lock-out kaldet; — og for den, der er tilfreds med at bedømme Livet fra dets Overflade, er disse to Alen af et Stykke.

Medens man derimod, naar man afklæder Strejken for alle dens Lyder, finder en Gnist af Guddommelighed bag, saaledes som jeg har søgt at paavise i en tidligere Opsats, saa er Lock-out'en, med eller uden Lyder, om man pynter den op aldrig saa meget, intet andet end ren og skær menneskelig Brutalitet, og kan aldrig blive til andet.

Der findes ikke den Arbejdsgiver, der med Sandhed kan paaberaabe sig Lock-out'en som det sidste Middel for Selvhævdelse, og dermed er det ophøjede borte.

Lock-out'en kan være et Vaaben i Arbejdsledernes Haand, et Vaaben, han som Menneske har grebet til, i den Opfattelse, at han var udsat for Overgreb fra Lønarbejdernes Side; ud fra den Tankegang, at Jorden og alle dens Goder tilhører ham og hans, og hver Øre mere i Løn gaar ud af hans private Midler; — men medens Strejken altid tilsigter et kulturelt Fremskridt, saa er Lock-out'ens mer eller mindre tilsløredе Maal, at holde Menneskeheden nede, og helst trykke den længere ned, end den var før, og derfor er Lock-out'en ikke alene ikke guddommelig i sit Væsen, men det er et endog saare hæsligt Udtryk for Menneskets Magtbrynde.

Naar derfor Loven om anerkendte Arbejdsløshedskasser unddrager den Arbejder sin Støtte, der saaledes er udsat for Forfølgelse fra det, hvis Pligt det er — i Følge Forholdenes Natur — at sørge for, at Arbejde altid er til Stede, saa tager Staten her Parti for de Store mod de Smaa, og Loven er som saadan ikke alene kulturfjentlig, men uretfærdig tillige, og dette er den største Fordømmelse, der kan udtales om de af Mennesker lavede Love.

Vi Handels- og Kontormedhjælpere bør derfor protestere mod slig Uret, og vi gør det bedst ved selv at løse Opgaven, saaledes at ogsaa de Kolleger, der bliver forfulgt af Principalerne, kan faa Del i vor Hjælp, naar Nødens Time er inde.

Butiksmedhjælpernes Arbejdstid.

Handelsmedhjælperne er den mest plagede Arbejderkategori! Det er ikke os, der har fremsat denne Paastand; vi laaner den kun fra en kgl. prøjsisk Gehejme-Kommerceraad, der under Indtrykket af de første, for Aar og Dag siden foranstaltede Undersøgelser vedrørende tyske Butiksmedhjælperes Arbejdstid, lod sig henrive til en Ytring, som et vægtigt statistisk Materiale gav Baggrund og en vis Berettigelse.

Af Handels- og Kontormedhjælpernes Tusinder har Butiksmedhjælperne den længste Arbejdsdag. Og i Erkendelse af, at den kortere eller længere Arbejdstid er en første Rangs Kulturfaktor af lige saa stor Betydning — samfundsmæssigt sét — som Arbejdslønnens Størrelse, har Medhjælperbevægelsen, herhjemme som i andre Lande, først rettet sine Bestræbelser paa Indskrænkning af det meningsløse Overtal af Arbejdstimer, som ydes bag Disken i alle Forretningsbrancher. Thi hver Time, Medhjælperen vinder for sig, betyder mere Hvile og Fritid og derigennem Adgang til legemlig Sundhed og aandelig Udvikling, faglig Dygtiggørelse og social Fremgang.

Butiksmedhjælpernes Arbejdstid staar netop nu paa den socialpolitiske Dagsorden, eller — rettere — bør fremsættes som Forhandlingsemne for Lovgiverne, der antagelig om føje Tid vil træffe Bestemmelse om et Lovforslag, der iøvrigt ingenlunde i sig selv aabner os Udsigten til det forjættede Land. Men nu maa Handlingens Stund være inde for de Mange, der hidtil glemtes i deres beskedne Tilbagetrukkenhed. Nu maa de minde Lovgiverne og det Offentlige om deres Tilværelse og lade de upaaagtede eller ukendte Kendsgærninger tale et fyndigt og tydeligt Sprog. Thi nu da Tiden nærmer sig, hvor en muligvis for lang Tid bindende Afgørelse om Butikslukningsspørgsmaalet skal tages, gælder det netop om, at den organiserede Medhjælperstand sætter *sit* Præg paa Loven. Vort Standpunkt er klart: Bort med Undtagelsesbestemmelserne, Indførelse af den helaarlige obligatoriske Lukketid, ligesom vi gennem Styrkelse og Udvikling af vor Organisation maa virke hen til, at den lovmæssig fastsatte Butikslukning bliver ensbetydende med Arbejdets Ophør.

Centralorganisationens heldbringende Indflydelse paa Helligdagslovens Fremkomst og Form var uomtvistelig. Med den Udvikling, som vor Organisation er undergaaet i de mellemliggende Aar, bør vort Initiativ imidlertid blive af endnu større Betydning ved Affattelsen af den forventede Lov om Butiksmedhjælpernes Arbejdsdag.

Her er det vor Sag at fremskaffe et talmæssigt Materiale til Anskueliggørelse af denne Side af vore Arbejdsforhold; thi den Række Betænkninger, som Regeringen har foranlediget angaaende Butikslukningsloven, maatte i højere Grad blive Ændringsforslag til Regeringens Udkast end statistiske Redegørelser over den nuværende Arbejdstid, saaledes som f. Eks. den af Rigskommissionen for Arbejderstatistik udarbejdede Statistik, der gav Stødet til den tyske Butikslukningslov.

Hvad Regeringen har undladt har vi derfor søgt at fremskaffe med de til vor Raadighed staaende Midler. Vi bringer omstaaende en Oversigt over Butiksmedhjælpernes Arbejdstid i halvhundrede danske Byer og Landsdele. Denne Sammenstilling, der viser den normale daglige Arbejdstids Varighed, det ugentlige Antal Arbejdstimer i Sommer- og Vinterhalvaaret og den længste Arbejdsydelse, der kræves af Medhjælperen i de forskellige Brancher, burde egentlig være endnu mere omfangsrig, naar Hensyn tages til Centralorganisationens Forbindelser i hver Købstad og i mange af de større Landsbyer overalt i Landet. Man erindre imidlertid den manglende Forstaaelse for Statistikens Betydning, der endnu findes i de fleste Samfundslag, og det vil forstaas, at adskillige af de fra Redaktionen udsendte Spørgeskemaer aldrig er indgaaet til os, trods atter og atter fornyede Henvendelser til de paagældende Medlemmer.

Til Trods for de manglende Oplysninger fra den halve Snes Byer, som yderligere kunne komme i Betragtning, vil den Oversigt over Butiksmedhjælpernes Arbejdstid i Danmark, der her for første Gang offentliggøres, give et virkelighedstro Billede af Arbejdstidens Længde i de forskellige Byer og Egne, hvorfra Meddelelse foreligger, og disse er, som det vil ses, indgaaet fra alle Landsdele.

Vor Statistik er imidlertid ikke undgaaet de Misforstaaelser, der næsten altid følger Indsamlingen af statistisk Materiale. De adspurgte opfatter ofte Spørgsmaalene forskelligt, og Følgen heraf bliver let meningsforstyrrende Afvigelser i Besvarelserne. Saaledes er det ogsaa gaaet her; men da de stillede Spørgsmaal var lette at besvare og aabnede Mulighed for gensidig Kontrol er Misforstaaelserne ikke større, end at de i næsten alle Tilfælde kan paapeges. Vi har derfor saavidt muligt gengivet Spørgeskemaernes Indhold, og kun rettet de forholdsvis faa Fejlbesvarelser, der ellers vilde være aldeles misvisende.

Følgende Bemærkninger vil være nødvendige til Forklaring af tilsyneladende Uoverensstemmelser i Oversigten:

Daglig Normalarbejdstid omfatter Arbejdets Begyndelse og Afslutning de 4 første Søgnedage, men naturligvis ikke Fredags-, Lørdags- og Sæsonarbejdet. For enkelte Byer er den officielle Lukketid angivet, medens den virkelige Lukketid eller Arbejdets Ophør først indtræder ½ eller 1 Time senere.

Den ugentlige Arbejdstid har ved Besvarelserne givet Anledning til betydelige Afvigelser. Der spurgtes om Arbejdstiden med Fradrag af Hvile og Spisetid, og er denne naturligvis fradraget i alle de Tilfælde, hvor Medhjælperne kan disponere frit over disse Arbejdsafbrydelser, altsaa f. Eks. overalt hvor Kost- og Logisystemet er afskaffet. Ogsaa i andre Tilfælde er de korte Spisetider samvittighedsfuldt fradraget den ugentlige Arbejdstid, medens man i mange Tilfælde ikke har taget Hensyn dertil, fordi Medhjælperne under de forhaandenværende Forhold slet ikke kan regne med en regelmæssig Spise- eller Hviletid. Denne Kendsgerning illustreres bl. a. ved saadanne Bemærkninger paa Spørgeskemaerne som: „Ingen Spise- og Hviletid", „Hvad Spisetiden angaar, er den for alle Branchers Vedkommende for hver Gang der spises højst et Kvarter, i de fleste Tilfælde kun 10 Minutter". „Strængt taget burde man medregne hele den Tid Forretningerne er aabne, thi der hvor Kost- og Logisystemet findes, bliver der ikke be-

regnet mere Tid til at spise, end som det netop varer — derfor er det jo næsten Ironi at trække det fra", „Der kan ikke beregnes Hvile- eller Spisetid, da Maaltiderne maa indtages til ubestemt Tid og i Løbet af en halv Snes Minutter for Middagens Vedkommende, medens Frokost og Aftensmad oftest indtages under Ekspeditionen", „Vi har 1/4 Time til at spise Middag, 1/4 Time til Aften — ellers ingen anden Hviletid" og dette varieres andet Steds til, at „Frokost og Aftensmad indtages i staaende Stilling" og iøvrigt er Formen „Intet Fradrag til Spisetider, da Kost- og Logisystemet ikke er afskaffet" stadig tilbagevendende i disse Kommentarer.

Enkelte Spørgeskemaer giver derimod Oplysning om den gennemsnitlige Arbejdstid og giver derfor et fra det stillede Spørgsmaal afvigende Svar; atter andre meddeler udtrykkelig at Søndagsarbejde, Ekstraarbejde paa Markeds- og Torvedage og Arbejde efter Lukketid ikke er medregnet, men de sidstnævnte Tilfælde er dog saa faatallige, at de ikke bliver af væsentlig Betydning for det samlede Resultat. At denne ekstraordinære Forøgelse af Arbejdstiden *kan* bringe de ugentlige Arbejdstimers Antal ganske uforholdsmæssigt i Vejret, viser Opgivelserne fra *Vejen* og *Køge*; fra førstnævnte By ledsages endda Angivelsen med følgende Bemærkning: „Men regnes Manufakturmedhjælpernes Søndags- og Natarbejde med, vil dette Tal (112 Timer) jo stige".

Butiksmedhjælpernes

Byens Navn.	Isenkramforretninger.					Kolonialforretninger.				
	Daglig Normal-arbejdstid.[1])		Ugentlige Arbejdstimer (med Fradrag af den virkelige Spise- og Hviletid).		Maximalarbejdstid pr. Døgn.	Daglig Normal-arbejdstid[1])		Ugentlige Arbejdstimer (med Fradrag af den virkelige Spise- og Hviletid.		Maximalarbejdstid pr. Døgn.
	Sommer[2])	Vinter	Sommer	Vinter		Sommer[2])	Vinter	Sommer	Vinter	
Aalborg	7-7	8-8	68	66	73 [1])	7-8	7-8	78	78	90[1])
Aarhus	7-8	8-8	75	69	17	6½-8	7-8	85	82	17
Aars-Hornum-Slet- og Gislum Herreder	6-8[1])	8-9	86	80	16	6-8[1])	8-9	86	80	16
Bogense	6-8	8-8	87	76	17	6-8	8-8	87	76	17
Bramminge (og Stationsbyer i Syd-Jylland)	6-9[1])	7-9	80	70	90[2])	6-9[1])	7-9	80	70	90[2])
Brønderslev	7-9[1])	8-10	80	78	15-16	6-8[1])	7-8	80	75	15-16
Ebeltoft	6½-8[1])	7½-8	81	75	17	6-9[1])	7-9	90	84	18
Esbjerg	7-8/9[1])	8-9	70	78	16	6/7-9[1])	7-8/9	74	78	18
Fakse						7-8[1])	8-8[2])	73	67	15
Fjerritslev (og andre Landsb. i Hanherr.)						6-9½	7½9½	90	78	17
Fredensborg						6-8[1])	6½-8	81	78	
Frederikshavn	7-8[1])	7½-8	72	69	18	6½-9[1])	7½-9	81	75	18
Grenaa	7-9	8-9	83	82	15	6-9	7-9	84	83	15
Hadsten	7-8[1])	7-8	78	78	81[2])	6-8[1])	7-8	83	77	87[2])
Herning	6-8[1])	7-9	87	87	16	7-8[1])	7½-9	83	83	16
Hjørring	7-8/9	7½ 8/9	80	80	15	6/7-8/9	7-8/9	86	80	17
Holbæk	7-8	8-8	75	69	15	6/7-8	7/8-8	81	75	16
Holeby						6/7-8	6/7-8[2])	80/88	78/88	16
Holstebro	6½-8	7½-8	84	78	17	6½ 8/9	7-8/9	86	83	18/19
Horsens	7-8	7½-8	72	72	14	7-8	7½-8	72	72	14
Kalundborg	7-8	8-8	75	70	13	6-8	7-8	82	76	15
Kjøbenhavn	7-8	8-8	70	70	17	7-8/9 [1])	7-9/10	83/84	88/90	18
Kjøge	6½-8[1])	8-8	85	83	14½	6-8½[1])	6½8¼	105	102½	17
Kolding	6½8½	8-8½	82	73	15	6-8½	7-8½	85	80	15
Løgstør	7-8[1])	8-9	80	80	15[2])	7-8[1])	8-9	80	80	15[2])
Maribo	6½-9	7-9	81	78	15	6-9	7-9	84	78	18
Middelfart	7-8½[1])	8-8½	72	66	14	6½-8	7½8½	75	69	14½
Nykjøbing F.	6½-8	7-8½	82	82	15	6½-8	7-8	82	79	16
Næstved	7-8	7½-8	83	80	17	6½-8[1])	7-8	85	82	17
Odense			69	66	18			79	76	21
Præstø	6½-8	7½-8	84	78	16	6-8	7-8	87	81	18
Randers	7-8	8-8	78	72	17	6½-8	7-8	82	79	18
Ribe	7-9[1])	8-9	85	82	15	5½-9[1])	6-9	95	94	16
Ringkjøbing	7-8½9	8-8½9	75	69	14½	6½-9[2])	7½-10	84	84	16
Roskilde	7-8	7-9[1])	70	80	16	7-8	7-9[1])	75	85	17
Rønne	6½-8	7½-8				6½-8[1])	7½-8	83		16[2])
Rudkjøbing	7-8	7-8	72	72	13	7-8	7-8	72	72	13
Samsø	7-8	7½-8	70	67	14	7-8	7½-8	70	67	14
Skagen	7-8[1])	7-10	75	87/90	16	7-8[1])	7-10	75	87/90	16
Skanderborg	7-8	7-8	80	80	15	6½7/8	6½7-8	80	80	15
Skive	7-8	7/7½9	75/76	77/78	15	6/6½8	6½7-9	76/77	78/80	17
Slagelse	6/7-8	7-8	79	73	16	6/7-8	7-8	79	73	16
Sorø	6½-8[1])	7-8	75	72	14½	6-8[1])	7-8	78	72	15
Svendborg	7-8[1])	8-8	75	70	14	6-9	7-9½	94	90	16
Tarm o. a. større vestjyske Landsbyer						6-10	7-10	ubest.	ubest.	18
Thisted	7-8	7-8	77	77	15	6½9½	7½-8	84	69	16
Vejen	7-?[1])	7-?	100	100	18	6½-?	7-?	105	110	18
Vejle	7-8[1])	8-8	75	69	16	6-8½[1])	7½-9	84	78	16
Viborg	7-8	7-9	72	84	15	6-8	6-9	78	84	15

Maximalarbejdstiden er selvfølgelig angivet efter lignende Synspunkt som den ugentlige Arbejdstid, og de Fejltagelser man eventuel har gjort sig skyldig i under hin Rubrik,

7-Lukningen.

7-Lukningens Fremmarch i Esbjerg.

Esbjerg under 7-Lukningens Tegn.

Efter Jyllands Hovedstad følger Centralorganisationens Hovedsæde i Henseende til resultatrigt Arbejde for den tidlige Butikslukning Indførelse. — Herom skrives der til os fra *Esbjerg:*

Endelig er Resultatet af vore Bestræbelser naaet. 7-Lukningen er gaaet sin Sejrsgang i alle Fag, med Undtagelse af Kolonialfaget, som dog allerede tegner godt til ogsaa at faa Butiken lukket, inden Sommeren er til Ende.

Vi har altsaa naaet det Maal, hvorefter vor Higen var, — trods de fra Begyndelsen rejste Protester fra flere Sider — og det mærkværdige er, at de Forretningsindehavere, som var stærkest imod 7-Lukningen, tilsidst blev vore bedste Støtter og energiske Medarbejdere i Arbejdet for Opnaaelsen af denne Reform.

Vi begyndte med Udsendelsen af en Liste til Principalerne i hver Branche. Der var kun faa, der vilde tegne sig straks, flere som rent ud sagde Nej og fremkom med Forklaringer om, at de unge Mennesker havde mere end Frihed nok, og at Lukning af Butiken Kl. 7 kun vilde fordyre Forretningens Administration. — Agitationen blev lidt mat — indtil vi modtog Plakaterne til Opslag paa Gaden og Omsendelse i Byen. Nu fik Agitationen atter Fart, Plakaterne kom op og udsendtes, Annoncer og Artikler kom i Bladene og Kl. 6½ hver Aften marcherede en Række Drenge — 15 a 20 i Tal — gennem Gaderne bærende Plakater med Indskriften: *„Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!"* Denne aabenlyse Agitation i Forening med, at en af Byens større Kolonialhandlere averterede, at hans Forretning var lukket fra Kl. 7 Aften, kronede vort Arbejde med Held. Der blev indvarslet til et Møde i Handelsforeningen og blev paa dette Møde enhver Modstander af 7-Lukningen „omvendt" af de faa Tilhængere, vi havde blandt Principalerne. Sagen tog straks en anden Vending, — de Principaler, der tidligere var imod, blev vore bedste Støtter, — og en af dem, indenfor Manufakturbranchen, drev det endda saa vidt, at han, før vi vidste noget om Mødets Resultater, havde Listen skrevet med sit eget Navn øverst, hvorefter han overleverede os den, med Ønsket om Held til Arbejdet.

Under 7-Lukningen staar for Øjeblikket Manufaktur, Isenkram, Boghandlere, Modepynt, Skomagere, Smørforsyningerne

Arbejdstid i Danmark.

Manufakturforretninger.					Bemærkninger.
Daglig Normal-arbejdstid[1]		Ugentlige Arbejdstimer (med Fradrag af den virkelige Spise- og Hviletid.		Maximalarbejdstid pr. Døgn.	
Sommer[2]	Vinter	Sommer	Vinter		
7-8	7½-8	75	72	90-93[1]	1) *Den ugentlige Maximalarbejdstid. Søndagsarbejde forekommer sjældent.*
7-8	8-8	75	69	17	*7-Lukningen er nu gennemført om Sommeren.*
6-8[1]	8-9	86	80	16	1) *Maj-September (incl.) I Hornum er 8-Lukningen gennemført hele Aaret, i nogle Landsbyer kun delvis, i andre slet ikke.*
7-8½	8-9	85	83	17	
7-9[1]	8-9	78	72	84[2]	1) *April-Oktober (incl.)* 2) *Den ugentlige Maximalarbejdstid.*
7-10[1]	8-10	90	95	18	1) *April-Oktober (incl.) Lukketiden i Manufakturbranchen er forskellig (Kl. 10, 11 og 12.)*
7-8[1]	7½-8	78	72	15	1) *Maj-November (incl.)*
7-8/9[1]	8-8/9	70	78	18	1) *Juni-August (incl.)*
7-8[1]	8-8[2]	73	67	15	1) *I Maj lukkes Forretningerne Kl. 9.* 2) *Novb. og Decbr. lukkes Forretn. Kl. 9 el. senere.*
7-8[2]	7½-8	75	72		1) *1. Maj-15. September.* 2) *1. Maj-1. September.*
7-8[1]	8-8½	72	69	18	1) *1. Maj-30. September.*
7-9	8-9	83	82	15	
7-9[1]	8-9	83	77	87[2]	1) *Maj-August (incl.)* 2) *Den ugentlige Maximalarbejdstid.*
7-8[1]	8-9	83	83	16	1) *Juli-Oktober (incl.)*
7-9	8-9	80	80	15	
7-8	8-8	75	69	15	
7-8	7-8	78	78	15	2) *Novbr.-Januar (incl.)*
7-8/9	8-8/9	83	78	16[1]	*8-Lukning delvis de tre første Ugedage.* 1) *Ved Vinduespyntning kan Arbejstiden andrage 22 Timer.*
7-8	7½-8	72	72	14	*Oplysningerne gælder det gennemsnitlige Timeantal.*
8-8	8-8	75	75	14	
8-8	8-8/9	72	73	18	*7-Lukningen er i Sommermaanederne almindelig paa Stroget og Gammelholm; enkelte Engros-Firmaer lukker kl. 6, men bortfalder Middagspavsen i saa Fald.* 1) *Almindeligvis er 8-Lukningen kun gennemført i enkelte Forretninger hele Aaret.*
7-8[1]	8-8	95	92	15½	1) *Maj-Juli (incl.)*
7-8½	8-9	80	71	15	
7-8[1]	8-9	80	80	15[2]	1) *Juni-September (incl.)* 2) *Maximalarbejdstidens Gennemsnitstal.*
7½8½[1]	7½-8	72	69	18	1) *April-December (incl.)*
7½8½	8-8½	72	66	14	1) *1. Maj-1. November.*
7-8	7½-8	79	75	14	*8-Lukning om Fredagen. Søndagsarbejde afskaffet. Bog- og større Manufakturhandlere 8-Lukning Lørdag.*
7-8[2]	8-8	83	77	16	1) *Marts-Oktober.* 2) *April-November.*
		69	66	16	
7-8	8-8	81	75	17	
7-8	8-8	82	79	18	
7-9[1]	8-9	85	82	17	1) *1. Maj-1. September.*
7-8½9[3]	8-9½	75	78	15½	1) *15. Maj-1. Oktober.* 2) *1. Maj-1. Oktober.* 3) *1 Juni-1. Oktober.*
7½-8	8-9[2]	62	66	15	1) *Novbr. og Decbr.* 2) *Oktbr.-Decbr. (incl.)*
7½8½	8-8				1) *Marts-September (incl.)* 2) *Der angives: „Desuden mange Ekstrature om Aftenen."*
7-8	7-8	72	72	14	
7-8	8-8	70	62	14	
7-8[1]	7-8	75	75	16	1) *Maj-September (incl.)*
7-8 8½	7-8 8½	80	80	16	
7-8	7½ 8-9	75/76	77/78	16	
8-8	8-8	73	73	14	
7-8[1]	7½-8	72	69	16/18	1) *April-Oktober (incl.)*
7-8	8-8	75	70	16	1) *April-Oktober (incl.)*
					Oplysningerne skyldes en vestjysk Kjøbmand.
7-9	8-9	70	64	15	
6½-?	7-?	112	112	18	1) *Maj-September (incl.)*
7-8[2]	8-9	75	75	16	1) *Maj-Oktober (incl.)* 2) *Juni-August (incl.); Jan.-Marts (incl.): 8-8.*
7½-8	7½-9	70	82	15	

vil atter vise sig under denne. Dette er særlig iøjnefaldende hvor der opgives Gennemsnitstal, der naturligvis bliver ganske misvisende, naar det gælder Angivelsen af den længste Arbejdsdag. Saaledes kan det paavises, at Maximal-Arbejdstiden i Tilfælde, hvor den er opgivet til 14—15 Timer, er betydelig længere, idet der ikke er taget Hensyn til Sæsonarbejde, Arbejde efter Lukketid osv., ligesom Bemærkninger paa Spørge-Skemaerne viser, at Spørgsmaalet ikke er rigtigt opfattet i ethvert Tilfælde. — De *laveste* Timeantal i Rubriken „Maximalarbejdstid" maa derfor benyttes med en vis Forsigtighed. Fra flere Byer meldes, at der i travle Perioder arbeides en eller to Timer efter Midnat og for Manufakturmedhjælpernes Vedkommende kræver Vinduespyntningen i nogle Tilfælde endnu mere Natarbejde.

Med disse vejledende Bemærkninger anbefaler vi Studiet af vedføjede Talkolonner til alle i Medhjælpersagen interesserede, og samtidig til de Standsfæller, der virke agitatorisk for vor Bevægelse; thi disse større Tal fortæller tydeligere end mange Ord, hvilket Overtal af Arbejdstimer Butiksmedhjælperne maa yde gennem Dage og Uger.

Ud over Landet skal disse Timetal raabes, nu da det gælder Kampen mod den lange, enerverende og fornuftsstridige Arbejdstid, der mere end noget andet har bidraget til at holde Flertallet af Butiksmedhjælperne nede paa det sociale Lavtrin og i den socialpolitiske Upaaagtethed, der er en Urimelighed overfor disse unyttige Arbejdere i Varefordelingens Tjeneste. Vor Statistik et er Varsko til Lovgivere og Principaler, men for Butiksmedhjælperne er den et Organisationens Budskab — et Varsel om en lysere Tid.

---

og Bundtmagerne. Flere og flere slutter sig til og vi haaber at faa Kolonialhandlerne med inden Udgangen af denne Maaned.

Foreløbig er det kun Juli og August vi lukker, men vi har det bedste Haab om ogsaa at faa Lukningen gennemført i Januar, Februar og Marts. Flere Købmænd har ait billiget Forslaget. Vi fortsætter stadig Agitationsarbejdet med smaa Artikler og Annoncerne: „*Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften.*"

A. Floridan Eggers.

Som omtalt i foranstaaende har Esbjerg-Bladene gentagne Gange indeholdt Opfordring til Publikum om at støtte Medhjælpernes Bestræbelser for 7-Lukningens Gennemførelse, bl. a. har Centralorganisationens Formand offentliggjort et Par Artikler. Den ene af disse slutter med følgende rammende Ord:

„Det ligger i Tiden, at vi alle kæmper for Friheden, lige meget hvilket Parti vi tilhører, — her er da et lille Stykke reel Frihed, som vi alle kan være med til at skaffe en Stand, der i Virkeligheden er spændt haardt nok for endda.

Det er derfor mit Haab, at enhver virkelig Ven af Frihed ogsaa vil give Støtte til dette beskedne Krav paa den eneste Maade det kan gøres, ved altid at gøre sit Indkøb før Kl. 7 Aften, eller med andre Ord, aldrig at sætte sine Ben i en Butik efter denne Tid, og særlig at støtte de Forretninger, der i første Linie er Kravet følgagtigt."

Som et Kuriosum skal nævnes, at vi blandt de talrige Annoncer, der ligger for os vedrørende 7-Lukningen i Esbjerg, finder følgende: „Frihed! I Lighed med ærede Samtidige, smækker jeg ogsaa Butiken i Kl. 7. *Jul. Petersen.*"

Det sjællandske

Medhjælperstævne.

Solen var karrig, men Opholdsvejr mellem regnfulde Dage fik de sjællandske Medhjælpere dog til deres Stævne i *Sorø* den 30te Juni.

Ved 1-Tiden rullede Togene fra Øst og Vest ind paa Perronen, og omtrent samtidig svingede tætpakkede Vogne med Kollegerne fra Slagelse og Næstved ind paa Banegaardspladsen. „Medhjælpermarchen"s og „Medhjælpersangen"s Toner

smeldede gennem Luften, og i samlet Tog gik det gennem den yppige sjællandske Egn til „Parnasset“ ved Sorø Sø, hvor der allerede var indtruffet Kolleger fra andre Kanter. — Stævnet havde — naar Hensyn tages til, at det var første Forsøg — fundet udmærket Tilslutning; selv Repræsentanter fra Odense var mødt med den sympatetiske Afdelingsformand, *Birger Kruuse* i Spidsen. — Snart var samtlige Deltagere placerede ved lange Kaffeborde, og Sorø-Afdelingens Formand, Kommis *Gregersen*, bød i velvalgte Ord de mange fremmede Standsfæller Velkommen. Nu fulgte Stævnets alvorligere Del. *Chr. F. Johannessen*, Næstved, talte rammende Ord om Organisationens Sag, og hans heldigt anvendte Illustrationer til Understregning af Foredragets Pointer, høstede fortjent Bifald; hans Slutningsord gjaldt en Hyldest til Centralorganisationen og taktfast slog Hurraraab og Bifald ham imøde. — *Åge Hyllesteds* kendte Skikkelse samlede nu alle Blikke, og Bifald hilste ham. Hans Tale var priselig kort, men tankevækkende. Standens sociale Stilling og Medhjælpernes Forhold til Socialpolitiken dannede Indledningen til en Omtale af Sommerens faglige Arbejde, og kærnefulde Ord fulgte om Arbejdsløshedskassen og den Stilling, som Hovedbestyrelsen havde taget til dette for vort Fremtidsarbejde saa overordentlig vigtige Anliggende. Saa sluttede Formanden med manende Ord om Medhjælperbevægelsens Fremtidsopgaver og med et af begejstrede Hurraraab besvaret Leve for en enig og samlet Medhjælperstand.

Efter Talerne gik det med Dampbaade over Søen til Akademihaven. Der tilbragtes en kun altfor kort Time i den for Danske saa minderige Klosterkirke, under hvis urgamle Hvælvinger Absalon, Atterdag, Holberg og mange af Hvidernes Æt o. a. er bisatte. Omvisningen var mønsterværdig og mere end interessant, og en hastig Visit paa Akademiet blegnede ganske under det først modtagne Indtryk.

Festmaaltid paa „Postgaarden“. Det blev et Samvær med ægte Feststemning. *Chr. Wulff*, Kjøbenhavn, hilste i faa velformede Sætninger den store Skare, som fyldte den store Festsal til sidste Plads, Velkommen. *Vilh. Hansens* fængende Tale for Sorø-Afdelingen modtoges med Begejstring, der gentoges efter *Chr. Ingvoldsens* korte men fyndige Tale for den sjællandske Medhjælperbevægelse, der jo netop i væsentlig Grad skylder I. sin nuværende Stilling. Talerne faldt Slag i Slag — uden Ophold; der taltes for Sag og Personer. Formand, Hovedkasserer og Redaktør slap ikke udenom Ovationerne. Saa lyder ind mellem Talerne „Medhjælpermarchen“, og da første Vers er gennemspillet er der Stilhed i det store Lokale. Orkesteret intonerer atter; de rejser sig allesammen og Hundreder af kraftige Stemmer falder ind: „Fremad det lyder, det Feltraab har Klang“. — — Stor Sag giver Begejstring; det mærkedes her. — Videre flyder Talens Strøm, mange gode Ord, mangt et vittigt Indfald, — men vor Plads er jo saa ringe. Kun ét: Chr. F. Johannessen motiverede smukt et „Danmark leve“, og der var Takt i de Hurraraab.

Saa længe trak Fællesspisningen ud, at Dansen maatte stryges af Programmet for alle, der rejste pr. Bane. — Solen sank bag Sorø Skove da de sidste Hurraraab udvekledes mellem de Bortdragende og Sorø Kollegerne, der som Erindring havde skænket hver Deltager et smagfuldt forsølvet Skjold med Inskription. Men selv uden det vil det første sjællandske Medhjælperstævne have sat sig et smukt og varigt Minde hos Deltagerne.

Kontormedhjælperne og Dyrtid.

Fra alle Stænder, høje og lave, har der i de senere Tider lydt Raabet om Dyrtidstillæg, og vi har ogsaa set, at de fleste Autoriteter virkelig har faaet Øjnene op for, at de Lønningssatser, der var gældende for en Menneskealder siden, nu ikke længer slaar til. Alle Leverandører sætter deres Priser op, Haandværksmestre og Haandværkssvende faar deres Priskuranter forhøjede, men tilbage staar alle de private Kontorfolk. De arbejder i Forretninger, hvor de ser Avancen og Omsætningen stige fra Dag til Dag, de anspændes mere og mere, der kræves flere og større Kundskaber af dem, deres Ansvar og Arbejdstid bliver større og længere — men deres Løn bliver staaende — staaende paa et saadant Punkt, at den for de flestes Vedkommende kun er til Sulteføde:

Det ansete, moderate Blad, „Aalborg Stiftstidende“, der altid velvilligt har behandlet de organiserede Handelsmedhjælpere, skriver i en Artikel bl. a.:

„Mindre lyst tegner Tilværelsen sig for de Tusinder af privat ansatte Kontorfolk, hvis Løn ikke har holdt Skridt med de stigende Priser paa Livsfornødenheder. De fleste af Statens Embeds- og Bestillingsmænd har faaet deres Kaar forbedrede, men der er Masser af Mennesker, som endnu staar paa den samme lave Løn, de har maattet klare sig med i de sidste 10—20 Aar“.

Ved disse Ord, der jo kun indeholder den nøgne — for os — frygtelige Sandhed, er jeg kommen til at tænke paa, om indeværende Sommer ikke passende kunde bruges til at forberede en Landsagitation for Lønforhøjelse — Dyrtidstillæg for alle privat ansatte Handels- og Kontormedhjælpere.

Hvordan en saadan skal iværksættes, er jeg ikke Agitator nok til at kunne klarlægge, men overlader det til bedre kvalificerede; — men én Ting véd jeg, at vi maa lave Uro om Lønspørgsmaalet, og det straks.

Principalerne og Udenforstaaende karakteriserer gerne vor Organisation som en socialdemokratisk Bevægelse. Det er den ikke endnu, det er en slet og ret Fagbevægelse, men Katten kan drilles saa længe til den vender Kloerne til. Bliver vore Krav stadigvæk overhørte, vil Principalerne ikke efterkomme vore rimelige Krav, ja saa kunde det jo være, at Skridtet blev taget, og det vilde ikke skade vor Bevægelse. Vi forlanger jo ikke formeget, kun det at blive lønnet efter vor Fortjeneste.

Jo større Arbejdsevne, desto større Betaling.

Vov-Vov.

Den ærede Indsender har Ret i sine Betragtninger over Lønningsforholdene blandt Kontormedhjælperne. Hans Synspunkter falder ganske sammen med de Indlæg, der i den senere Tid ofte er fremkommen her i Bladet angaaende Medhjælperkaar under den nuværende Dyrtid. Naturligvis maa vor Organisation røre ved Lønspørgsmaalet naar Tid er inde, ɔ: saasnart vi raader over en større organisatorisk Magt, end Tilfældet er i Øjeblikket; thi uden hin er Betingelserne for en almindelig Højnelse af Lønninger resp. Regulering af Lønsatser yderst ringe, selv om vor Organisation i visse Tilfælde vil kunne indvirke gavnligt paa Lønansættelser. Vi har adskillige — om end spredte — Tilfælde af den Art at kunne henvise til.

Iøvrigt er Lønspørgsmaalet et selvskrevet Punkt i vore Agitatorers Foredrag, og det vil aldrig savnes som Forhandlingsemne i vore Forsamlinger, til vi raader over Midlerne til Iværksættelse af et praktisk Arbejde for dette vort første, vigtigste — men ogsaa vanskeligste — Programpunkt.

Hvad endelig de afsluttende Bemærkninger m. H. t. Centralorganisationens fremtidige Taktik angaar, faar disse staa for Indsenderens egen Regning. Det er en saare vanskelig Sag at beskæftige sig med Fremtidstaktik, og vi tør paastaa, at den ærede Indsender, organisatorisk sét, er uden Kompetence til paa nærværende Tid at paapege de Midler og Veje, dansk Medhjælperbevægelse vil vælge en Gang i Tiden.

Sligt maa vi overlade til Fremtidens Mænd, — og saa forresten haabe paa, at de træffe det rette Valg.

Red.

Ny Afdeling.

Vi omtalte kortelig i sidste Nr., at Centralorganisationens Afdelingsantal var blevet forøget med en ny Afdeling i *Ebeltoft*.

Medhjælperne i den lille Købstad afholdt for kort Tid siden et Møde, hvor det vedtoges at danne en faglig Forening i Tilslutning til Centralorganisationen. Man vedtog straks et fremsat Forslag til Love og valgte en Bestyrelse bestaaende af Bogholderne *R. Hvitved* og *Henningsen* samt Kommis *Eriksen*.

Førstnævnte Kollega er fleraarigt Medlem af Centralorganisationen, og vore Læsere vil erindre Navnet gennem de Indlæg, som Hr. Hvitved fra Tid til anden har offentliggjort her i Bladet.

Vi byde den ny Afdeling, der omfatter samtlige Medhjælpere i Ebeltoft Velkommen i Broderforeningernes Række.

Medhjælpermarchen.

Allerede faa Dage efter, at vi havde sendt Afdelingerne Meddelelse om at „Medhjælpermarchen“ i Noder og Tekst var udkommen, var Halvdelen af Oplaget rekvireret. Nogle Dage efter at Udgivelsen omtaltes i vort sidste Nr. maatte vi melde: *Alt udsolgt.*

Et nyt Oplag vil rimeligvis fremkomme senere.

Foranlediget af Anmodninger fra enkelte Provinsafdelinger, om at fremskaffe Marchen udsat for Orkester, beklage vi at maatte meddele, at vi paa nærværende Tidspunkt ikke kan imødekomme dette Ønske, der hidrører fra Løfter, som Musikdirektører velvilligt har givet nogle af vore Afdelingsledelser om at optage Marchen paa Koncertprogrammerne.

Vi benytter atter Lejligheden til at henlede Opmærksomheden paa den i forrige Nr. omtalte Medhjælpersang af Centralorganisationens Næstformand.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested*, Esbjerg.
Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen*, Esbjerg.
„D. H-. & K.-M. Tidende“s Redaktion: Kjøbenhavn. Redaktør *Vilh. Hansen*, Kronprinsesse Sofies Vej 23.
„D. H.- & K.-M. Tidende“s Ekspedition: Kjøbenhavn. Ekspeditør: *V. Zwicki*, Jacob Danefærdsvej 6.
„D. H-. & K.-M. Tidende“s Annonceekspedition: Kjøbenhavn. Heinegade 5. L.
Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Aarhus: Leder *Alvin Lorensen*, Lundingsgade 1.
Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen*, Ægirsgade 51.
Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Abonnér paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.

Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,

Nørregade 17—19. *Odense.*

Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.

Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.

Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk

M. JANTZEN'S

Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager

Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

Avertér i
Abonnér paa

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.
(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

EKSPEDITION:
Hr. V. Zwicki,
Jacob Danefærdsvej 6. København V.

REDAKTION:
Hr. Vilh. Hansen,
Kronprinsesse Sofies Vej 23.
København F.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Strandhuse **Badeetablissement og Restauration.**
anbefales i Publikums Erindring.
Bedste Vand i Koldings Nærhed. — Hyggelig Have. — Reel Betjening. — Alt til moderate Priser. Ærb. **Anton J. Toft.**

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:
1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal.
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.
Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning.*
25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHIÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.
I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

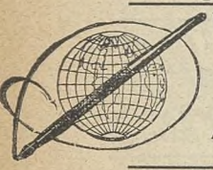
ESBJERG.
JOH. GÖTSCHE.
Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Aalborg billigste og bedste Udsalg af **Uhre** samt **Briller** og **Pincenez,** er hos
ADOLPH MØLLER, Slotsgade 5,
tidligere Bispensgade 16.
Enhver Køber efter nærv. Annonce faar 10 pCt. Rabat.

AALBORG.
VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

A. Andersen.
Iste Kl. Skotøjsforretning.
Tilkendt Iste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.
JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS
Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

H. JESPERSEN
SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler
kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE
K. Skaarups
Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!
Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

ABONNÉR
PAA
DANSK
H. & K. M. TD.!

HERNING
Cigarer
fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.
Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN
Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
Iste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Hvorfor
er
„D. H-. & K.-M. Tid."
et godt og billigt
ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisatonens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: r. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Brinch.
Herning: Hr. Forretningsfører Johs. Jespersen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
Køge: Hr. Kommis P. Hartvig-Larsen.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. N. Christensen-Krogh, Overgade 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Allehelgenesgd. 1.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Svendborg: Hr. R. J. Bønneland, Borgergade 30.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Afleveret til Posten den 16. Juli.
Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7
KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 15. 1. August 1907. 7. Aargang.

Forlang
„Wanderer"-Cykler
og
Motor-Cykler.
Hovedoplag for Danmark:
HANS LYSTRUP.
SLAGELSE.

Tabt 1000 Kr.
har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ"**, **Østersøgade 32, København.**
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

„Berlitz School",
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's
pr. Pd.
Surinam Chokolade Kr. 1,60
Caracas do. „ 1,40
Trinidad do. „ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse „ 2,00
sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Søeborgs Chokolader
fabrikeres af udsøgte Raastoffer.
Telefon Taga Elleve.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas ho
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes 10 pCt. paa alle
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.

Aalborg Handelsgymnasium
Rautzausgd., Hj. af Christiansg.
1. September nyt Dagkursus. Ansøgning om **Statens Fripl.** samt **Understøttelse** (indtil 240 Kr.) maa indsendes **snarest.** Skemaer faas paa Skolen.
J. F. Møller, cand. mag.

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Til Kolding! Sønd d. 15. Sept. d. A.

I Forbindelse med ***Repræsentantskabsmødet,*** *der er tilgængeligt for alle Medlemmer, afholdes* ***alm. Medhjælperstævne.***

Koldinghus Ruiner og Musæet beses. Sejltur til Løverodde, om tilstrækkelige Deltagere tegner sig. Fællesspisning Kl. 8 Aften for Deltagere i Repræsentantskabsmødet og Medhjælperstævnet.

Taler og Foredrag af Organisationens Mænd.

Til Slut en Svingom til Toget gaar. Kolleger, der ønske at deltage i Stævnet, maa henvende sig til deres Afdeling eller til Hr. Bogholder **N. Nielsen,** *adr. Hr.* **A. D. Buchardt & Søn, Kolding.**

ESBJERG.

VALDM. NIELSEN.

Fotografisk Atelier.

Kongensgade 71.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller

Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.

Special-Cigarforretning,

Kongensgade 49. Telefon 282.

Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

Cafe „NATIONAL", Esbjerg

Musik hver Aften.

Stort Bladhold. — Billard.

HAVE MED VERANDA.

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

SKANDERBORG

V. Christensen's

Barbér & Frisørstue,

bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens

◇ Skræderi & Klædelager ◇

(Kolding)

bringes i velvillig Erindring.

Skive.

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

Skive.

Peter Christensens

Hatte- & Bundtmagerforretning

Adelgade

anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Husk altid

at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos

Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

Dürkopp-Cyklen

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,

fine Konfecturer

faas hos alle Handlende.

AARHUS

E. Melchiorsen,

Cigarer & Tobakker.

Store Torv 7, AARHUS.

Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"

AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.

Telefon **881.** Telefon **881.**

Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.

SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,

Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.

Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.

Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus

Dampvaskeri

Telefon 668.

Indleveringssteder:

Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe

er **Savon 18—13**

Kun 25 Øre pr. Stk.

Gør Huden skør og smidig.

E. Mehls Fabrik

ved CHR. W. F. BESTLE, Aarhus.

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

N. J. Cederstrøm.

Iste Kl. Skræderforretning

Stort Lager.

„Sct. Clemensborg", Aarhus.

Telefon 856.

Husk! Husk!

Dansk Beklædnings Compagni.

Største Udvalg, billigste Priser.

Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Læs Annoncepriserne paa 3dje Side.

Cafe „Standard"

(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).

Jærnbanepladsen, Vejle,

anbefales.

Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

MUSIK.

Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**

Olaf Ryes Gade 8.

Boiesens Café,

VEJLE.

Jens C. Nielsen.

FROKOSTRETTER.

Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S

Skraatobakker

Maritime. Mountain Rose.

Centrum Shag. Ægyptisk Shag.

Union Shag.

samt øvrige Sorter til Cigaretter og Shagpiber.

anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste ægte

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.

P. HANSENS BOGTRYKKERI

leverer alle Slags Trykksager *hurtigt, smukt og billigt.*

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Der er **intet Valg,**

thi Worning & Petersens

Xeroformsæbe,

til 25 Øre Stykket

har forlængst baaret Sejren hjem!

BRISTOL HELLERUP STYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 15. 1. August 1907. 7. Aargang.

Centralorganisationens Formand er bortrejst i Tiden fra 7de indtil 28de August. Alle Foreningssager, Forespørgsler osv. bedes indenfor dette Tidsrum tilstillet Hovedkassereren,

Chr. Ingvoldsen, **Esbjerg.**

Et Punkt paa Dagsordenen.

Nogle Betragtninger over vort Forhold til Arbejdsgiverne, og den Stilling disse indtager overfor os.

I Præstø afholdtes der den 27. & 28. Juni et Møde af Centralforeningen for Sjællands Stifts Handelsforeninger, hvor et Punkt paa Dagsordenen omfattede „Vort Forhold til Medhjælper-Organisationen", — dette Punkt blev, betegnende nok, behandlet for lukkede Døre, og hvor interessant det end kan være, at vide om vore Medlemmer er købt eller solgt, saa er der ikke tilflydt hverken Offentligheden eller os nogen Meddelelse i saa Henseende.

I Svendborg indtager Principalerne det Standpunkt overfor vor nydannede Afdeling, at man vel ikke officielt og aabenlyst vil være sin Stilling bekendt, medens man ikke nægter sig i det Skjulte at modarbejde vor Forening, og søger man saaledes først og fremmest at komme Bestyrelsen til Livs ved Trusel om Afsked.

Den 5. August afholder Jysk-Fyensk Isenkræmmerforening Generalforsamling i Esbjerg, og et fremtrædende Punkt paa Dagsordenen lyder saaledes:

> „Behandling af et indkommet Forslag om at Medlemmer af Jysk-Fyensk Isenkræmmerforening ikke engagerer eller beskæftiger Medhjælpere, der ere Medlemmer af Handels- og Kontormedhjælperforeningen; men derimod opfordre vore Medhjælpere til at danne en Forening for Jylland og Fyen i Lighed med Isenkræmmer-Medhjælperforeningen i Kjøbenhavn."

Antagelig vil dette Punkt ogsaa blive behandlet for lukkede Døre, thi hvad Resultat man end kommer til, saa er det lige pinligt for Principalerne at være sin Færd aabenlyst bekendt. I Tilfælde af Forkastelse giver de os en ufrivillig Opmuntring, og ved Vedtagelse fører de Krigen bedst igennem, naar det gaar saa stille af som muligt.

Imidlertid er Forholdet jo det, at ingen Forening kan nægte at optage et saadant Punkt paa sin Dagsorden, og dette er jo ingenlunde ensbetydende med en Vedtagelse. Der gives jo blandt Principaler som blandt Medhjælpere Fusentaster, som ikke altid overser Virkningerne af deres egen Ivrighed, og saadanne skyldes slige Forslag; det bliver da at haabe, at Besindigheden maa sejre, saaledes at Forholdet ikke stilles paa Spidsen.

Man tænke sig blot det omvendte Tilfælde, at vi stillede en eller anden Fordring skarpt, hvor vilde vi da ikke høre et Ramaskrig over Medhjælpernes Overgreb og Ufordragelighed.

Og hvad vil man egentlig opnaa derved. Knuse vor Organisation! Nej, dertil er den for rodfæstet og bygget op paa altfor sunde Tanker. Hvad man ikke opnaaede i Tidernes Morgen, da Lock-out Bevægelsen tog sit Udgangspunkt fra Aalborg, den Gang vor Bevægelse endnu var i sin Vorden, det lykkes sandelig heller ikke nu. Det eneste sikre Resultat af slig Fremfærd, bortset fra enkelte Frafald af mindre befæstede og selvstændige Kolleger, det bliver kun at gyde den Draabe af Bitterhed ind i Forholdet mellem Principal og Medhjælper, som Principalen skulde være den sidste til at fremelske, og som senere, naar vi er blevet til den Magt, *ingen* kan forhindre os i at blive, kun vil bidrage til, at vi fra vor Side har saa megen mindre Grund til Skaansomhed.

Lad os derfor ikke blive paatvunget en Krig, hvor alt kan ordnes ved Forhandling, og hvor der fra vor Side *aldrig* er vist Spor af Lyst til Overgreb.

Lad det forlorne Frisind fare, der nok vil tillade os at være Medlemmer af den af Principalerne eneste autoriserede Forening, men som nægter os at drøfte vore egne Anliggender indenfor vore egne Foreninger.

De Tider er uigenkaldelig forbi, da den dygtige og selvstændige Medhjælper finder sig i at gaa i Principalernes Ledebaand. Hvis man derfor ønsker dygtige, arbejdslystne Medhjælpere, saa er den første Betingelse den, at behandle dem som voksne Mennesker; thi gensidig Agtelse skaber et godt Forhold mellem Principal og Medhjælper.

Ej heller er dette i Samklang med hele vor Færd. Fra Tidernes Begyndelse, overalt hvor vi har drevet vor Agitation, har vi stedse fægtet med aaben Pande. Det har altid været offentlige Møder, hvor Principaler har været særlig indbudne. Overalt har vi haft et aabent Øre for berettiget Kritik, — men siges skal det ogsaa, at sjældent har Principalerne bekymret sig om os, — man har altid foretrukket at modarbejde os i det Skjulte, og det synes som om dette skal vare ved.

Men en god Sag trives bedst i Dagens Lys, og derfor vinder vi frem, maaske netop i Kraft af megen skjult Modstand, og vil vinde mere og mere frem saalænge vi kan være vor Færd og vore Tanker bekendt; men i Længden, tror jeg, alle Parter staar sig bedst ved fredelig Forhandling paa Grundlag af lige Ret for Principaler som Medhjælpere.

Åge Hyllested.

Arbejdsløshedskassen og Alderdomsunderstøttelsen.

Naar dette Nummer af Bladet udkommer tør man sikkert gaa ud fra, at Udkastet til Love for Arbejdsløshedskassen og Alderdomsunderstøttelsen samt Hovedbestyrelsens Udtalelse vedrørende samme, er kommen Medlemmerne i Hænde, og Tiden er da inde til at fremkomme med de Indvendinger, man eventuelt maatte have mod den Form, hvorunder denne Institution er tænkt ført ud i Livet. Hovedbestyrelsen og navnlig den ærede Formand, har længe syslet med denne Sag, og dog bærer det fremsendte Udkast Hastværksarbejdets Præg. Arbejdsløshedskassen vil blive af uoverskuelig Betydning for vor Organisation, og de Regler, hvorefter denne skal virke, bør derfor udarbejdes med den største Omhu.

Dette synes ikke at have været Tilfældet.

Til den smukke Tanke, Oprettelsen af en Arbejdsløshedskasse, er kædet Oprettelsen af en Alderdomsunderstøttelse, en i og for sig lige saa smuk Tanke, men et for Centralorganisationen yderst farligt Eksperiment. Belært af Forsøget med Pladsledighedsforsikringen burde man have indset, at vor Stand endnu ikke er moden til at løse Opgaver, som ingen tidligere have givet sig i Kast med, tilmed paa et Omraade, hvor man har nogen Grund til at antage, at Samfundet før eller senere vil gribe ind, og allerede i 1902 gjorde Begyndelsen ved Rigsdagens Nedsættelse af Kommissionen for Invaliditet- og Alderdomsforsikring.

Men lad os se lidt paa Forslaget.

For at opnaa Alderdomsunderstøttelse skal man i 25 Aar have betalt 50 Øre maanedlig (foruden det ordinære Kontingent), ialt 150 Kr. For disse 150 Kr. opnaar man fra sit 55—60 Aar 300 Kr. aarlig, ialt 1500 Kr.; i Sandhed en for Medlemmerne særdeles lukrativ Forretning. Hvorvidt Kassen i Længden vil være i Stand til at opfylde sine Forpligtelser, er meget tvivlsomt. De indkomne Bidrag deles nemlig ifølge Forslaget i to lige store Dele, A og B, hvoraf Halvdelen A anvendes til Alderdoms- og Reservefonds, og Halvdelen B til almindelige Arbejdsløshedsunderstøttelser. Gaar man ud fra, at Halvdelen A igen deles i to lige store Dele, og ret langt til nogen af Siderne kan man vel næppe gaa med en Halvdel til hver af de to Formaal, vil der til Alderdomsunderstøttelsen altsaa indgaa Kr. 150 aarlig pr. Medlem, hvilket Beløb netop svarer til Alderdomsunderstøttelse til $^1/_2$ pCt. af Medlemsantallet, uanset dettes Størrelse. Saalænge der ikke fremkommer Krav paa Understøttelse, kan dette sagtens gaa; men om 25—30 Aar, naar alle vi, som nu staar i vor bedste Alder, naar at blive 55 Aar, er det usikkert, om de aldersunderstøttedes Tal vil holde sig paa eller under $^1/_2$ pCt. af Medlemsantallet, og om Kassen da vil kunne opfylde sine Forpligtelser uden at benytte de Mid-

ler, som er bestemte til Reservefond og Arbejdsløshedsunderstøttelser. Og angribes disse Midler, tager man jo samtidig Grundlaget bort for Kassens øvrige Virksomhed og gør denne til en paa det uvisse bygget Institution. Selv om man i Løbet af 25—30 Aar vil have opsparet forholdsvis betydelige Midler, saa vil Begæringerne om Alderdomsunderstøttelse sandsynligvis begynde at indløbe paa et Tidspunkt, hvor faglige Stridigheder ikke er saa ualmindelige, og hvor der maaske derfor vil blive stillet meget store Krav til Understøttelseskassen.

Endvidere savner jeg i Forslaget en Paragraf, der tilsigter at sikre Medlemmer, der for deres Uddannelses Skyld rejser nogle Aar til Udlandet, mod Fortabelse af den Understøttelsesret, de ved deres Bortrejse havde opnaaet. Thi en Kollega, der gennem nogle Aars Ophold i Udlandet udvider sine egne Kundskaber og saaledes ogsaa bidrager til at højne hele Standens Dannelsestrin, bør ikke med Hensyn til Understøttelse stilles ugunstigere end andre Medlemmer. Ved sin Bortrejse maa han kunne deponere sin Medlemsbog hos vedkommende Afdeling, saaledes at han under sit Ophold i Udlandet betragtes som Medlem med hvilende Medlemsret. Ved hans Tilbagekomst skal Stigningen af hans Ret til Understøttelse da regnes fra det Trin, hvorpaa den befandt sig ved hans Bortrejse.

Endnu et Punkt af Betydning skal jeg berøre, nemlig § 5, der fastslaar, at Tilbagebetaling af Bidrag i intet Tilfælde finder Sted. Denne Paragraf er antagelig indsat for at forhindre eller i hvert Fald formindske Afgangen, og kan som saadan ogsaa være paa sin Plads, men Ordlyden bør være: Tilbagebetaling af Bidrag *til Medlemmerne* finder i intet Tilfælde Sted, idet en Afdeling ved Udtrædelse af Centralorganisationen selvfølgelig skal have de af dens Medlemmer til H. K. A. A. indbetalte Bidrag tilbagebetalt. Disse Bidrag vil nemlig blive betragtet paa en nogen anden Maade end Kontingentet, som Medlemmerne yder, fordi de føler det som en Pligt at bidrage til Højnelse af Standens sociale Stilling, et Bidrag, der ofres paa Kulturfremskridtets Alter. Anderledes med de indbetalte Bidrag til Arbejdsløshedskassen. Disse vil for Medlemmerne stedse staa som et Beløb, der hver Maaned lægges til Side og hvoraf der kan tages i trange Tider, et Beløb, der selv om det er indbetalt til Kassen, er Medlemmernes Ejendom og som kun bør tabes, naar det enkelte Medlem udmelder sig eller slettes og saaledes vender sine Kolleger Ryggen. Hovedbestyrelsen er muligvis af den Mening, at Afdelingers Udtrædelse af Centralorganisationen altid er af det onde, og dog vover jeg at paastaa, at der kan gives Tilfælde, hvor baade Centralorganisationen og vedkommende Afdeling er bedst tjent med en Udmeldelse. Opstaar der nemlig af en eller anden Aarsag, som ikke altid behøver at ligge hos vedkommende Afdeling, mellem Centralorganisationen og en Afdeling en Uoverensstemmelse af en saa alvorlig Beskaffenhed, at Medlemmerne føler det som en Byrde at staa under Centralorganisationen, da maa Afdelingen hellere træde ud, end at dens Medlemmer enkeltvis udmelder sig og spredes for alle Vinde og Afdelingen saaledes ophører at eksistere. I sidste Tilfælde vil det koste et aarelangt brydsomt Arbejde at faa Afdelingen genoprettet; i første Tilfælde kan Tiden læge de Saar og fjerne den Bitterhed, som en Udtrædelse og dens Aarsag vil skabe hos begge Parter, og Afdelingen kan senere, efter kortere eller længere Tids Forløb igen indtræde i Centralorganisationen uden nævneværdigt Tab af Medlemmer. Ud fra disse Betragtninger har jeg foreslaaet denne Paragraf ændret, saaledes at kun Medlemmer, der slettes eller udmelder sig og saaledes selv frasiger sig Foreningens Støtte, bør tabe sine indbetalte Bidrag og Retten til Understøttelse.

Vedrørende Forslagets øvrige Punkter skal jeg ikke gaa i Detailler; den Paragraf, der særlig vil blive gjort til Genstand for Medlemmernes Studium, er sikkert § 22, Understøttelsernes Størrelse, og for de menige Medlemmer vil det maaske blive en Skuffelse, at den højeste maanedlige Understøttelse, 50 Kr., først naas naar man i 17 Aar har været Medlem uden i den Tid at have været arbejdsløs. At den højeste Understøttelse der gives, nemlig 50 Kr. maanedlig i 12 Maaneder, opnaas efter at man i 48 Aar har været Medlem, uden i dette Tidsrum at have været ledige, lyder jo som en Fabel.

De statistiske Oplysninger, som Hovedbestyrelsen sidder inde med, burde være indflettet i den udsendte Betænkning, saaledes at Medlemmerne kunde fremkomme med positive Ændringsforslag; thi Hovedbestyrelsens Forslag trænger paa flere Punkter til at ændres betydeligt.

Sluttelig vil jeg henstille til Medlemmerne ved denne Lejlighed at benytte Bladet i saa stor Udstrækning som muligt. Skulde de indsendte Bidrag blive saa talrige, at de paa Grund af Pladsmangel maa afkortes eller udskydes, er det Hovedbestyrelsens Pligt at lade udgive de Ekstranumre, som Lovens § 13 hjemler den Ret til.

Chr. Wulff.

7-Lukningen.

Agitationen i Randers.

Fra *Randers* har vi modtaget følgende Skrivelse:

Da det er saa sjældent, at „D. H. & K. M. T."s Læsere faar nogen Underretning om Forholdene i Randers, kunde det maaske have sin Interesse at vide, hvorledes man er stemt for 7-Lukningen her.

Da den herværende Afdeling anmodede de lokale Handelsforeninger, om at faa Forretningerne lukket Kl. 7 de fire første Dage i Ugen, fik vi det Svar, at Tiden endnu ikke var moden, og at de iøvrigt mente, at 7-Lukningen ikke kunde gennemføres ad Frivillighedens Vej. Bestyrelsen mente, at der ikke var mere at gøre ved den Sag i Aar, men da vi erfarede det smukke Resultat fra Aarhus, kom Sindene atter i Bevægelse, og da flere Medlemmer protesterede mod at lade Sagen ligge til næste Aar, blev den igen taget op til Drøftelse. Der blev saa paa et Møde vedtaget, at lade en Liste cirkulere i de forskellige Brancher, og det viser sig ogsaa at Principalerne er stemt for 7-Lukningen her, idet 37 Manufakturhandlere har skrevet under paa Listen, saa vi nu kun mangler 3 i denne Branche; hvilket jo kan siges at være et godt Resultat. I Kolonialhandlerbranchen cirkulerer der nu ogsaa en Liste, og selv om vi ikke har det bedste Haab, om at Lukningen gennemføres i denne Branche, faar vi dog et Skøn over, hvorledes Principalerne stiller sig over for Spørgsmaalet.

Ved dette Spørgsmaals Løsning maa vi jo ikke glemme, at der maa tages et stort Hensyn til Publikum. Men ved den Forstaaelse, som dette viser overfor vore Krav, vil det ved en høflig Henstilling og ved Opslag næppe volde nogen Vanskelighed at faa disse Krav gennemført.

Naar blot alle vi Handels- og Kontormedhjælpere staar samlede om denne for os saa vigtige Sag, og enhver gør sin Pligt, saa vil det ikke vare længe, før dette Reformkrav gaar sejrigt igennem. *A. Gleerup.*

Butikslukningen i Kolding.

Angaaende *Kolding*-Afdelingens Virksomhed for den tidlige Sommerlukning skrives der til os:

Først indrykkede Foreningen en Notits i Bladene om Sagen og opfordrede til en Diskussion om dette „som vi antager aktuelle Emne". Paa dette Inserat kom der et Par Dage efter et lille Stykke fra „En af Publikum", som i varme Ord anbefalede at støtte Handelsmedhjælperne i denne Sag.

Saa en Dag tog vi ud til Landboforeningens Formand og bad ham udtale sig om, hvorvidt han mente 7-Lukningen kunde være til Gene for Landboerne.

Dette benægtede han; det vilde sikkert ikke genere nogen, naar Folk blev vænnet dertil. Dette Besøg refererede vi ogsaa i Bladene og opfordrede paany til Støtte af Publikum i By og paa Land.

Sagens videre Forløb skildrer Afdelingens virksomme Formand, Herr. *N. C. Nielsen,* i følgende Redegørelse, der er offentliggjort i de stedlige Blade:

„Handels- og Kontormedhjælperforeningen har omsendt Lister med Anmodning om 7-Lukning, til hvilken Reforms Gennemførelse man fra Medhjælpernes Side nærede de bedste Forhaabninger.

Jeg skal ikke nægte, det har været en Overraskelse at se, hvor afvisende d'Hrr. Handlende stiller sig over for denne Reform, hvis Gennemførelse kun vilde falde ud i deres egen og deres Personales Favør. Kun et Mindretal har stillet sig velvilligt til Sagen, medens et stort Flertal har indtaget en passiv Holdning eller skrevet „nej", en enkelt „absolut nej".

For at en saadan Sag kan gennemføres, maa der ubetinget Enighed til, en Vare, der som Regel ikke er højt i Kurs blandt Konkurrenter. Fra første Færd var det ikke Medhjælperforeningens Agt paa egen Haand at føre Sagen igennem. Vi henstillede derfor til de lokale Principalforeninger at støtte vore Bestræbelser i den Retning. Vi fik benægtende Svar paa disse Henvendelser, og har da forsøgt paa egen Haand og med egne Kræfter at agitere for Sagen ved Udsendelse af de ovenfor omtalte Lister.

Der er Brancher, som f. Eks. Boghandlerne, hvor paa en enkelt Undtagelse nær alle ere gaaede med; men een er jo nok til at forhindre Lukningens Gennemførelse for dette Fags Vedkommende. Adskilligt mærkeligere vil det være at se Manufakturhandlerne, hvis Forenings Formand har udtalt sig gunstigt for Lukningen. Resultat — 3 Underskrifter. Som et Kuriosum kan bemærkes, at Kolding Brugsforening har vedtaget at lukke. Det vil sikkert forbavse at se en Brugsforening gaa foran i den Retning.

Lukkesagen er strandet for i Aar, men vil komme igen til næste Aar og fremdeles, indtil de Kolding Forretningsdrivende faar Øjnene op for, at der er noget berettiget i, at Handelsmedhjælperne ogsaa gærne vilde have lidt Udbytte af den korte Sommer. Det er et simpelt Retfærdighedskrav, som jeg tror, det ad Aare ad Forhandlingens rolige Vej vil lykkes os at gennemføre."

Som det fremgaar af ovenstaaende er 7-Lukningen i Kolding altsaa strandet for i Aar, men efter hvad vi erfarer har vor Afdelings Arbejde dog ikke været ganske frugtesløst, idet 8-Lukningen i Kolonialbranchen, der tidligere ikke overholdtes, nu gennemføres planmæssigt. Forretningsindehaverne i denne Branche opfordrer Publikum til at gøre sine Indkøb inden Kl. 8.

Vi vil hellere i Tide imødekomme Medhjælperne —

I Anledning af 7-Lukningens Gennemførelse i Aarhus og den tidligere omtalte Generalforsamling i „Handelsforeningen af 1887" skriver Detailhandler-Societetets Organ „Detailhandlerbladet":

„Det er beklageligt, at et Spørgsmaal af en noget underordnet Natur kan bringe Bølgerne til at gaa saa højt, og Købmand Hans Sten, der har faaet sit Kvarters Kolleger til at lukke

Kl. 7, skulde dog have Lov dertil uden at blive kritiseret — og mindst af Bestyrelsen.

Verden staar jo nok endda, og vi vil hellere være med til i Tide at imødekomme Medhjælpernes Ønsker om human Arbejdstid end senere at blive tvungen hertil! Har Arbejderne 8 Timer paa deres Program, er der intet at sige til, at Medhjælperne i Handelen ogsaa vil søge lidt Goder i denne Retning.

Iøvrigt er alle Aarhusbladene i denne Tid fulde af Annoncer om, at man lukker Kl. 7 Aften."

Medhjælperstævner.

Det midtjyske Stævne.

Søndag den 7de Juli samledes Afdelingerne fra Grenaa, Aarhus og Randers i *Ryomgaard*.

Efter Morgentogenes Ankomst samledes alle Deltagerne paa Elles Hotel og marcherede derfra i Procession under Bannere fra Aarhus og Grenaa til Kaarup Skov. Efter Ankomsten til Skoven bød Formanden for Fællesudvalget, *Hansen*, Grenaa, et kort men hjærteligt Velkommen.

Derefter lejrede man sig rundt omkring i Skoven for at indtage den medbragte Frokost. Stemningen var udmærket.

Et stærkt Regnvejr truede med at ændre Programmet, men Vejret blev dog saa taaleligt, at Talerne kunne afholdes i Hotellets Have, hvor *Johan Sørensen*, Randers, aabnede Mødet med at udtale sin store Glæde over at saa mange virkeligt interesserede Kolleger samledes. Taleren roste bl. a. Afdelingen i Aarhus for Arbejdet for 7-Lukningens Gennemførelse. Det var ønskeligt om Lukningen ogsaa kunde gennemføres i mange flere Byer. (Hør!) S. sluttede sin Tale med et Leve for Centralorganisationen.

Derefter talte Centralorganisationens Næstformand *Valdemar Pedersen*, Aarhus, der navnlig dvælede ved 8-Lukningens Gennemførelse ved Lov. Taleren gennemgik Sagens Historie og paapegede det omfattende Arbejde Centralorganisationen havde udfoldet for Reformens Fremme. Og nu foreligger der endelig Udtalelse fra kompetent Side om at Regeringen vil fremsætte Forslaget i den kommende Rigsdagssamling. Hovedbestyrelsen arbejder med fuld Kraft paa Løsningen af nogle for vor Organisation og vor Stand særdeles vigtige Spørgsmaal. Afdelinger og Medlemmer burde altid staa i Rapport til Hovedledelsen og stedse søge at fremsætte nye Tanker og rejse nye Spørgsmaal til Drøftelse. V. P. omtalte sluttelig forskellige Anliggender af Betydning for det organisatoriske Samarbejde.

Sidste Taler var Hovedbestyrelsesmedlem *Alvin Lorensen*, Aarhus, der opfordrede Kollegerne til alvorligt at overtænke Sagen angaaende Understøttelsesfonden: Det vil for ethvert Medlem være af stor Betydning, at Understøttelsesfonden oprettes hurtigst, saa at man ikke absolut er prisgiven til Undergang ved eventuel Arbejdsløshed. *Hansen*, Grenaa, sluttede derpaa Mødet med en Tak til Talerne.

Ved 4-Tiden samledes man ved Middagsbordet. Maden spistes med god Appetit og paa Taler var der ingen Mangel. Efter Spisningen blev vi fotograferede. Mens dette gik for sig var Salen i Hast bleven ryddet og kort efter svingede hele den glade Ungdom sig i lystig Dans. Festen sluttede med et fælles Kaffebord. Alle var enige om, at det havde været en fornøjelig og interessant Dag. Man mærkede hele Tiden den kollegiale Stemning, man mærkede, at Sagen, der her samledes, var en fælles Sag, som det var værd at arbejde for.

Ved 8½-Tiden afgik de forskellige Tog i alle Retninger. Man tog Afsked med hinanden, der blev vekslet mange forstaaende og kollegiale Haandtryk!

S. J. Kirkegaard.

Det nordjyske Medhjælperstævne.

I en naturskøn Egn, hvis store bøgeklædte Bakkedrag skjuler et af Landets mest idylliske Aaløb, og fra hvis Aase der aabner sig milevid Udsigt over det blaa Kattegat og til mørke Hedebakker, holdt de nordjyske Handels- og Kontormedhjælpere deres Sommerstævne den 14de Juli.

Aalborg-, Frederikshavn- og Hjørring-Afdelingernes Medlemmer med Damer samledes paa Sæby Banegaard, hvorfra man drog til Sæbygaards Skov, hvor Kaffebordene ventede foran Pavillonen. Tilslutningen var udmærket og af kendte Standsfæller i Distriktet manglede kun Hjørring-Afdelingens Formand, H. Hein, hvem Familieanliggender desværre hindrede i at deltage, men som telegrafisk hilste Stævnets Deltagere med Beklagelse af ikke at kunde samles med Kollegerne. Centralorganisationens nordjyske Førstemand, Hovedbestyrelsesmedlem, Fuldmægtig *A. Andreasen*, Hjørring, bød Velkommen med en kort Omtale af Stævnets Betydning. I de følgende Par Timer spredtes Deltagerne over den smukke Egn, indtil alle samledes om Musiktribunen ved Pavillonen, hvorfra Redaktør *Vilh. Hansen* talte.

Taleren, der modtoges med Bifald af den anselige Forsamling, valgte som Dagens Tekst den 14de Juli's historiske Betydning, Indledningen til den store politiske Omvæltning i Frankrig 1789. Han paaviste den Forandringens Lov, der gennem Tiderne præger og skaber Tilstande og Mennesker, og fremhævede, at Medhjælperstanden var en af de mange sociale Foreteelser, som fremgik af denne Udvikling. Gennem Eksempler, hentet fra Statistik og Skønliteratur, karakteriserede H. Medhjælperstandens Udviklingsgang og skildrede dens sociale Nutidsstilling. Taleren paaviste det socialpolitiske Drag, der gik gennem Landene og fremhævede vor Centralorganisations Betydning for de hjemlige Medhjælperreformer. „Centralorganisationen skal være Medhjælperens Vaaben i Kampen for bedre Arbejdskaar, hans Værn i Modgangens Dage, hans Støtte, naar han bliver Invalid paa Arbejdets Valplads". Sluttelig skildredes Hovedbestyrelsens Arbejde for Løsningen af Understøttelsesspørgsmaalet og H. lagde i indtrængende Ord Kollegerne denne Sags Vigtighed paa Sinde. Med et Udsyn over Fremtidens Arbejde, sluttede den af Bifaldsytringer jævnlig hilste Tale med et Leve for en samlet og maalbevidst Medhjælperstand. — Fuldmægtig *A. Andreasen* takkede Red. *Vilh. Hansen* for Foredraget og fra Forsamlingen udbragtes et Leve for Taleren.

Ved den senere stedfundne Fællesspisning præsiderede Fuldmægtig Andreasen, der indledede dette Stævnets mest materielle Afsnit med en lille fintformet Speech. Vilh. Hansen motiverede et med stormende Hurraraab besvaret „Leve Centralorganisationen". Vor kendte Hjørring-Kollega, *Anger Ipsen*, der, skønt graanet af Tiden, nu som altid omfatter Medhjælperbevægelsen med ungdommelig Begejstring, men hvis fremragende oratoriske Evner desværre *kun* tjener vor Sag „norden Fjord", talte for Redaktøren. Aalborg-Formanden, *Th. Hansen*, udbragte et Leve for Hovedbestyrelsen. Taler og Sange vekslede; blandt de sidstnævnte gjorde navnlig en Sang „For Kvinden" fortjent Lykke. Den unævnte Forfatter (A. Andreasen) udpegedes snart og høstede veltjent Bifald. —

Dansen gik. — Aalborgenserne maatte først bryde op, men takket være Lokalbanens Forsinkelse tilbragte det overvejende Flertal af Deltagerne en Times Samvær paa det malerriske Bakkehæld ud mod Kattegattet. Ungdommens Leg, nationale og Medhjælper-Sange, de Ældre i gruppevis Samtale paa den bløde Mosgrund, skabte et ejendommeligt Sceneri i den lune, lyse Sommernat. Hver Deltager i det nordjyske Stævne er efter denne Dag et smukt Minde rigere.

Sydjysk Stævne paa Snoghøj.

Horsens, Vejle, Middelfart og Kolding Afdelinger mødtes Søndag den 7de Juli paa Snoghøj. Sammenkomsten var begunstiget af det prægtigste Vejr. Ved Bordet herskede en udmærket kollegial Stemning, der blev holdt flere Taler for Centralorganisationen af *N. C. Nielsen*, Kolding, for Age Hyllested af *A. Andersen*, Vejle, for Damerne af Bogholder *N. Nielsen*, Kolding. Endvidere talte *Steen-Vandborg*, Horsens og *C. Christensen*, Vejle. En Sang, der var forfattet i Dagens Anledning, blev afsungen. Efter Bordet arrangeredes et Par Timers Dans. Alt i alt en særdeles vellykket Tur, derom var alle Deltagerne enige.

Formanden beretter.

Maanedsberetninger for Maj og Juni.

„Der er saaledes et glædeligt Liv rundt i Afdelingerne, baade med Lukkesagen og gennem Afholdelse af Medhjælperstævner, og den Tid turde være forbi, da Sommerens Tid kaldes en død Tid for vor Bevægelse".

Disse Slutningsord i Formandens sidste Beretning er et rigtigt Udtryk for den mest arbejdsrige Sommer, vi har oplevet siden Centralorganisationens Oprettelse.

Agitationen for 7-Lukningen har mere end andet sat sit Præg paa Beretningsmaanederne. Restoplaget af de herhenhørende Tryksager udsendtes fra Hovedkontoret i Maj. De gunstige Resultater i Aarhus og Esbjerg er tilstrækkelig kendt gennem „D.-H.&K.-M. Tidende". Beretningen betegner Aarhus-Afdelingens Arbejde som „i enhver Henseende prisværdigt og energisk", et Prædikat, der ogsaa turde blive Esbjerg-Afdelingen til Del. Arbejdet for den tidligere Butikslukning i andre Byer, kendes ogsaa fra vore Spalter.

Medhjælperstævnerne har netop i de to Maaneder slaaet igennem som Led i vort Agitationsarbejde. Stævner er afholdt i Næstved og Sorø med *Age Hyllested*, *Chr. Dreyer*, Slagelse, og *Chr. F. Johannessen*, Næstved som Talere. Forløbet var som alt meddelt udmærket og Tilslutningen god.

Arbejdsløsheds- og Understøttelseskassen er den Sag, der navnlig har optaget Formandens Tid. Forretningsudvalget afholdt Møde i Esbjerg den 3die Juni og drøftede navnlig dette Anliggende med Hensyn til Tryksager, Sagens Forelæggelse for Medlemmerne og Fremgangsmaaden, der skulde benyttes; ligesom de herhenhørende Administrationsforhold behandledes. Cirkulære angaaende Forslagets Behandling tilsendtes Afdelingerne under 25de Juni.

Den internationale Medhjælperbevægelse. De hollandske Medhjælperorganisationer afholdt i Maj en Fælleskongres i Rotterdam. Centralorganisationen sendte telegrafisk Hilsen med Ønske om godt Udfald og modtog fra Kongressens Bureau en Takskrivelse med kollegial Genhilsen. Vi modtog Indbydelse til at lade os repræsentere ved den store tyske Medhjælperdag, der fandt Sted i Dresden den 8—10 Juni og hvori deltog over 1500 Repræsentanter for mere end 700 tyske Byer. Da Ind-

bydelsen ikke kunde efterkommes sendtes telegrafisk Hilsen til Medhjælperdagen.

Endvidere modtoges Indbydelse til den 2den internationale Medhjælperkonference, der afholdes i Stuttgart den 21. August. Indbydelsen tilgik os fra „Internationaler Auskunft-Stelle" i Hamburg samt „Centralverband der Handlungsgehülfen und Gehülfinnen Deutschlands". Som tidligere meddelt er det Konferencens Opgave at søge tilvejebragt en Sammenslutning mellem nævnte internationale Repræsentation og „Féderation internationale dès Employès", hvorunder bl. a. vor Organisation er inkorporeret. Hovedbestyrelsen vedtog at Formanden skal repræsentere Centralorganisationen ved Konferencen.

Redaktionen. I Tilslutning til Formandens Beretning kan anføres, at de to arbejdsrige Maaneder ikke er gaaet sporløst henover „D. H-. & K. M. Tidende"s Redaktion, hvis Arbejdspensum har været det samme som i Vinterens travle Tid. Det store statistiske Arbejde om Butiksmedhjælpernes Arbejdstid er forberedt gennem en ret omfattende Korrespondance. 7-Lukningen har givet os en Fylde af Stof. Redaktionen har taget Initiativ til Udgivelse af „Medhjælpermarchen", en Tanke, der slog saa godt an, at Oplaget straks blev bortrevet Endelig har „D. H-. & K. M. Tidende" deltaget i den internationale Udstilling af Fagblade og Tidsskrifter, der afholdtes i Kjøbenhavn i Maj og Juni.

Ubemidlede Handelsskole-Elever.

Centralorganisationens Andragende imødekommet.

I Begyndelsen af 1905 blev Centralorganisationens Andragende om „at der aarligt paa Finansloven maa blive stillet et Beløb til Raadighed for saadanne (ubemidlede) Elever til Besøg paa Dagskoler" indbragt i Rigsdagen. Andragendet henvistes til Finansudvalget og er der nu ved Finansloven for indeværende Aar bevilget 6000 Kr. til disse Understøttelser. Den officielle Meddelelse oplyser, at „den Understøttelse, der kan tildeles hver enkelt Elev, beregnes ordentligvis til 20 Kr. for hver Maaned, i hvilken Elevens Kursus ved den paagældende Handels-Dagskole vedvarer. Fortrinsvis Adgang til disse Understøttelser tilkommer Elever, der ere hjemmehørende udenfor den By, hvor den paagældende Handels-Dagskole findes. For saadanne Ansøgere, hvis Andragende ledsages med Vidnesbyrd om, at de forgæves har søgt fri Undervisning ved den paagældende Skole, kan Understøttelsen forøges med Skolebetalingens Beløb. Undtagelsesvis kan Understøttelsen bestaa i fri Undervisning alene."

Understøttelsen uddeles første Gang for Halvaaret fra 1ste November 1907 til 31. Marts 1908. Skema til Ansøgning erholdes ved Henvendelse til Indenrigsministeriet og skulde være tilsendt dette inden 1ste Juli. Ministeriets Meddelelse er imidlertid saa meget forsinket, at Terminen ikke kunde overholdes og vi henstiller derfor til Ministeriet fremtidig at give Ansøgerne tilstrækkelig Tid til at indhente og udfylde Ansøgningsskemaerne, da Understøttelserne jo ellers bliver illusoriske.

Vor Aalborg-Afdeling beder os oplyse at Aalborg Handelsgymnasium, Rantzausgade (Bestyrer cand. mag. *J. F. Møller*) udleverer Skemaer og beredvilligt giver Vejledning til Ansøgere fra det nordlige Jylland.

Gensvar til C. J. om Tvangsarbejdsløs.

Kun altfor sjældent tager Medlemmerne til Genmæle, hvor det dog ofte gælder ret yderliggaaende Standpunkter der forfægtes, og det er ikke altid let at vide om det er fordi det hele gaar Hus forbi, eller begrundet paa en rørende Enighed.

Saa meget des glædeligere er det at se et Indlæg til Drøftelse af de rejste Spørgsmaal, og til min Tak derfor vil jeg knytte Haabet om Gentagelse baade fra det paagældende og andre Medlemmers og Kollegers Side.

C. J. rejser to Spørgsmaal. Først hvor Ansvaret kan lægges, og dernæst hvor Midlet findes. Begge Spørgsmaal af stor Rækkevidde, paa hvilke der næppe kan gives noget absolut Svar.

Imidlertid vil jeg med C. J.s Tilladelse gøre begge disse Spørgsmaal til Genstand for to selvstændige Artikler, under Benævnelsen: „Ansvar" og „Moder Jord", idet jeg anser denne Form for Gensvar til størst Gavn for Sagen i sin Helhed, og forøvrigt planlagt allerede længe forinden, men naturligvis yderligere bestyrket ved C. J.s Indlæg, som netop fremsætter ret gængse Tanker, der har almindelig borgerlig Kurs.

Jeg haaber ikke det skal optages som et Forsøg paa at undgaa den mere umiddelbare Diskussion; til saadan er jeg beredt efter Fremkomsten af de nævnte tvende Artikler.

Åge Hyllested.

Vestjysk Medhjælperstævne.

Centralorganisationens Skive-Afdeling har taget Initiativ til Afholdelse af det første vestjyske Medhjælperstævne, der finder Sted ved Bækkelund i Nærheden af Viborg Søndag den 4. August.

Vore Afdelinger i Nykjøbing M., Skive, Holstebro, Herning og Løgstør samt de organiserede Standsfæller i Distriktets Landsbyer deltager, ligesom der er sket Foranstaltninger til at drage Viborg-Medhjælperne til Stævnet og saaledes lægge Grunden til en Afdeling i denne By, der endnu er en af de faa jyske Byer, der staar udenfor Landsorganisationen.

Som Talere kommer *Åge Hyllested* og *Chr. Ingvoldsen* til Stede.

Ingen Medhjælper indenfor nævnte Distrikt bør mangle ved det vestjyske Medhjælperstævne!

Kunsten at reformere.

Medhjælperspørgsmaalet løst ved — Laanekasser.

Det kjøbenhavnske „Ekstrabladet" har i afvigte Maaned indeholdt et Par Artikler, undertegnet „A. R.", der synes at have vakt nogen Opsigt i Medhjælperkredse. Indsenderen har hittet paa et probat Middel til Løsningen af det sociale Spørgsmaal for Medhjælpernes Vedkommende. Hans Universalmiddel er Laanekasser, som han haaber „at en af Byens Rigmænd — eller Banker — vil faa Lyst til at oprette". — Da Forslaget af andre Indsendere betegnes — og ikke helt misvisende — som forrykt, og der henvises til faglig Organisation, som det eneste rette Middel til at ophjælpe Medhjælpernes Samfundsstilling, finder „A. R." vel dette Forslag udmærket, men Profeten i ham kan samtidig forudsige, „at en saadan Forening ikke kan blive til de første Generationer; thi den Mand er endnu ikke født, der kan samle saa mange ulige Hoveder under én Hat".

Dersom den Mand, der skriver dette Galimathias er Medhjælper, bør han for Skams Skyld vedblivende holde sit Navn skjult; thi at foreslaa, at de Folk, der ved Underbud af Medhjælpernes Arbejde har en væsentlig Del af Ansvaret for den nuværende Misére, skulde iværksætte denne Art af Fattighjælp for de samme Medhjælpere, vidner om en sørgelig Mangel paa socialøkonomisk Indsigt og i Særdeleshed om et Lavmaal af social Æresfølelse. Er Forslagsstilleren — og vi nærer et svagt Haab derom — en Mand udenfor Medhjælperstanden, anbefaler vi ham at søge andre Felter for sine socialreformatoriske Eksperimenter.

De andre Indlæg vidner iøvrigt om, at de — tilsyneladende ungdommelige — Forfattere lever i en lykkelig Uvidenhed om det store Arbejde, vi i en Aarrække har udfoldet for Medhjælperstandens Interesser, men anlægger de iøvrigt den rigtige Betragtningsmaade, at Standens Fremtid beror paa Standen selv gennem organisatorisk Samvirke.

Fra Centralorganisationen.

Kjøbenhavn. Ordinært Fællesbestyrelsesmøde den 17de og 23de Juli.

Dagsorden: 1) Beretning. 2) Virksomheden i næste Halvaar. 3) Ændringer i Vedtægten. 4) Vinterlokale. 5) Arbejdsløshedskassen og Alderdomsunderstøttelsen.

Punkt 1. Formanden, Chr. Wulff, aflagde Beretning og nævnte Sommerstævnet i Sorø, Lukkesagen samt omtalte en Henvendelse til Papirhandlermedhjælperforeningen, Punkt 2. Formanden gav nærmere Oplysninger om Agitationsarbejdet i det kommende Halvaar og forelagde den derhenhørende Arbejdsplan, der drøftedes i den følgende Diskussion. H. Møller anbefalede en Meddelelse til Medlemmerne før hvert forudgaaende Møde. Vedtoges. Reich foreslog de kjøbenhavnske Afdelingers Bestyrelsers Optagelse i Værket „Danmarks Hovedstad". Vedtoges. Punkt 3. Til at foretage Ændringer i Vedtægten og forelægge samme til Generalforsamlingen i Oktober valgtes Schibler, Larsen og Grothen med førstnævnte som Formand. Punkt 4. Til at skaffe passende Vinterlokale valgtes H. Møller og Skou. Punkt 5. Den af Hovedbestyrelsen foreslaaede H. K.-A. A. blev grundig behandlet, og vedtoges det at afholde alm. Medlemsmøde den 25. Juli.

×G.

De kjøbenhavnske Afdelinger afholdt fælles Medlemsmøde den 25de Juli angaaende Hovedbestyrelsens Forslag om en Arbejdsløshedskasse og Alderdomsunderstøttelse. Indlederen, Redaktør Vilh. Hansen, omtalte Motiverne til Forslagets Fremkomst og gennemgik de vigtigste Punkter, samt gav Oplysninger om lignende udenlandske Kassers Virkemaade og Rentabilitet.

Den efterfølgende Diskussion, der lededes af Axel Gundel, var meget livlig og viste almindelig Enighed om, at Arbejdsløshedskassen og det dertil knyttede Fond var en Nødvendighed, derimod udtalte de fleste Talere sig mod Alderdomsunderstøttelsen. Gundel anbefalede Forslaget, medens Wulff kritiserede det paa visse Punkter, endvidere havde Christiansen, M. Christensen, N. K. Nielsen, Monrad o. fl. gentagne Gange Ordet for kritiske Bemærkninger eller Forespørgsler, der besvaredes af Hovedbestyrelsesmedlem G. Reich og Indlederen.

Rettelser.

Ved Korrekturfejl, der skyldes Trykkeriet, er der i Artiklen „Butiksmedhjælpernes Arbejdstid" i forrige No. af Bladet indløbet et Par meningsforstørrende Trykfejl. Side 55 anden Spalte, 2det Afsnit, Linie 12 staar „større" skal være „*færre*". I det følgende, 3die Afsnit, Linie 18 staar aldeles meningsløst „unyttige", skal følgelig være „*nyttige*".

I den statistiske Oversigt er der i vort Manuskript indløbet en Skrivefejl. Maximalarbejdstiden i Kolonialbranchen i *Odense* angives til 21 Timer. Tallet bedes rettet til *18*.

Den sorte Tavle.

Kommis *Rudolp Thomsen*, Adr. A. Christensen jun., der indmeldte sig i herværende Afdeling ved dens Oprettelse, nægter nu at betale Indskud og Kontingent.

Frederikshavn ult. Juli. E. BRØNDBERG, p. t. Kasserer.

Abonnér paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,
Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

Avertér i
Abonnér paa

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.
(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

EKSPEDITION:
Hr. V. Zwicki,
Jacob Danefærdsvej 6. København V.

REDAKTION:
Hr. Vilh. Hansen,
Kronprinsesse Sofies Vej 23.
København F.

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys. Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Strandhuse **Badeetablissement og Restauration.**
anbefales i Publikums Erindring. Bedste Vand i Koldings Nærhed. — Hyggelig Have. — Reel Betjening. — Alt til moderate Priser. Ærb. **Anton J. Toft.**

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:
1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal.
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.
Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning.*
25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen,* Nordre Frihavnsvej 47, København Ø.

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælver-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

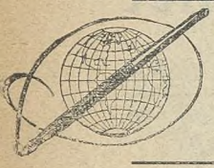
AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Aalborg billigste og bedste Udsalg af **Uhre** samt **Briller** og **Pincenez**, er hos
ADOLPH MØLLER, Slotsgade 5,
tidligere Bispensgade 16.
Enhver Køber efter nærv. Annonce faar 10 pCt. Rabat.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

A. Andersen.

1ste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt 1ste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.
Algade 26. AALBORG. Algade 26.

Skotøjsforretningen i DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

ABONNÉR

PAA

DANSK H. & K. M. TD.!

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.
Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN
I
KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
1ste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisatonens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: r. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Brinch.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Inspektør Chr. Woldsgaard.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
Kjøbenhavn: Hr. Chr. Wulff, Heinegade 5, I.
Køge: Hr. Kommis P. Hartvig-Larsen.
Løgstør: Hr. Kommis C Rørholm.
Middelfart: Hr. Bogholder Adolph Hansen.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: H. Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Svendborg: Hr. R. J. Bønneland, Borgergade 30.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Afleveret til Posten den 31. Juli.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7, KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 16. 15. August 1907. 7. Aargang.

Forlang
„Wanderer"-Cykler
og
Motor-Cykler.
Hovedoplag for Danmark:
HANS LYSTRUP.
SLAGELSE.

Tabt 1000 Kr.
har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ", Østersøgade 32, København.**
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

„Berlitz School",
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun inafødte Lærere.

Cloëtta's
	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Søeborgs Chokolader
er forholdsvis lidt søde.
Telefon Taga Elleve.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes 10 pCt. paa alle
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition. Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder: **Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.**

Drik Esbjerg Øl.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

Aalborg Handelsgymnasium
Rautzausgd., Hj. af Christiansg.
1. September nyt Dagkursus. Ansøgning om **Statens Fripl.** samt **Understøttelse** (indtil 240 Kr.) maa indsendes **snarest.** Skemaer faas paa Skolen.
J. F. Møller, cand. mag.

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Til Kolding! Sønd d. 15. Sept. d. A.

I Forbindelse med ***Repræsentantskabsmødet,*** *der er tilgængeligt for alle Medlemmer,*
afholdes ***alm. Medhjælperstævne.***

Koldinghus Ruiner og Museet beses. Sejltur til Løverodde, om tilstrækkelige Deltagere tegner sig. Fællesspisning Kl. 8 Aften for Deltagere i Repræsentantskabsmødet og Medhjælperstævnet.

Taler og Foredrag af Organisationens Mænd.

Til Slut en Svingom til Toget gaar. Kolleger, der ønske at deltage i Stævnet, maa henvende sig til deres Afdeling eller til Hr. Bogholder **N. Nielsen, Sdr. Landevej 23 d., Kolding.**

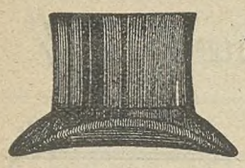
ESBJERG.

VALDM. NIELSEN.

Fotografisk Atelier.

Kongensgade 71.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller

Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.

Special-Cigarforretning,

Kongensgade 49. Telefon 282.

Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Elgs PALMEHAVE.

Torvegade 8, Esbjerg.

1ste Kls. Koncert-Restaurant.

Enestaaende i Skandinavien.

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

SKANDERBORG

V. Christensen's

Barbér & Frisørstue,

bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens

Skræderi & Klædelager

(Kolding)

bringes i velvillig Erindring.

Skive.

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

Skive.

Peter Christensens

Hatte-

& Bundtmagerforretning

Adelgade

anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Husk altid

at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos

Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

Dürkopp-Cyklen

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,

fine Konfecturer

faas hos alle Handlende.

AARHUS

E. Melchiorsen,

Cigarer & Tobakker.

Store Torv 7, AARHUS.

Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"

AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.

Telefon **881.** Telefon **881.**

Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.

SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,

Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.

Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.

1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus

Dampvaskeri

Telefon **668.**

Indleveringssteder:

Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe

er **Savon 18—13**

Kun 25 Øre pr. Stk.

Gør Huden blød og smidig.

E. Mehls Fabrik

ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

N. J. Cederstrøm.

1ste Kl. Skræderforretning

Stort Lager.

„Sct. Clemensborg", Aarhus.

Telefon 856.

Husk! Husk!

Dansk Beklædnings Compagni.

Største Udvalg, billigste Priser.

Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Læs Annoncepriserne paa 3dje Side.

Cafe „Standard"

(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).

Jærnbanepladsen, Vejle,

anbefales.

1ste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

MUSIK.

Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**

Olaf Ryes Gade 8.

Boiesens Café,

VEJLE.

Jens C. Nielsen.

FROKOSTRETTER.

Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S

Cigarer

La Renomme Turf

Amata Flor de Cuba Regalia

Reforma Donna Anna

samt øvrige Sorter

anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste ægte

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.

P. HANSENS BOGTRYKKERI

leverer alle Slags Tryksager

hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig

med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 16. 15. August 1907. 7. Aargang.

Centralorganisationens Formand er bortrejst i Tiden fra 7de indtil 28de August. Alle Foreningssager, Forespørgsler osv. bedes indenfor dette Tidsrum tilstillet Hovedkassereren,

Chr. Ingvoldsen, **Esbjerg.**

Arbejdsløsheds-understøttelse.

I

Førsteforhandlingerne indenfor vore Foreninger om Hovedbestyrelsens Forslag til en Arbejdsløshedskasse og Alderdomsunderstøttelse er nu afsluttet og Meningsafvigelserne foreligger i de indsendte Ændringsforslag og Betænkninger over Forslagets Hovedpunkter. Centralorganisationens Medlemmer vil indse, at det her gælder et af de vigtigste Anliggender, de hidtil har haft til Overvejelse, og den naturlige Interesse enhver organiseret Medhjælper skænker Sagen, vil ikke ebbe ud under dens Videredrøftelse i Hovedbestyrelse og Repræsentantskab, indtil den atter kræver Medlemmernes alvorlige Overvejelse, og den endelige Afgørelse beror paa Stemmesedlen i hver enkelts Haand, naar Urafstemningens Tid er inde.

Hovedbestyrelsens Forslag har kaldt enkelte Kritikere frem og ikke mindst har disse Indlæg funden Lydhørhed ng Paaskønnelse hos Forslagsstillerne, men iøvrigt har Understøttelsessagen ikke netop været behandlet i „D. H.- & K. M. Tid." i den Udstrækning, som den i Kraft af sin Betydningsfuldhed havde Adkomst til. Alene vor Formand — hvem Æren som første Forslagsstiller retteligst tilkommer — har gennem sin Artikelrække, omend under eget Navn, gjort sig til Talsmand for Anskuelser, der i Henseende til Forslagets Indhold ogsaa var hans Kollegers i Hovedbestyrelsen. Disse Artikler, Hovedbestyrelsens udførlige Begrundelse af Forslaget fremsendt til ethvert Medlem, og ikke mindst Forslaget selv, udgør en Redegørelse som efterfølgende almindelige Anmærkninger kun paa uvæsentlige Punkter kan fuldstændiggøre.

Arbejdsløshedsunderstøttelse som faglig Opgave.

Arbejdsløshedskasser er ingen ny Indretning; ikke mindre end 33 Arbejderfag yder for Tiden gennem særlige Kasser Understøttelse til Arbejdsløse og Rejsende, og 43 Organisationer udbetalte Aar 1904 i saadanne Understøttelser ca. Kr. 382.000. — Denne Gren af Fagforeningernes Virksomhed er imidlertid ikke af egentlig filantropisk Art, hvad der ogsaa maa ligge udenfor disse Foreningers Opgave, men langt snarere et Middel i Arbejdernes Bestræbelser for at hævde vundne Fordele, der i arbejdsløse Perioder trues af en intet erhvervende Reservearmé. Understøttelsen bliver i saa Fald Ventepenge til de Arbejdsløse, fordi de maa afvente Arbejde til tarifmæssig Betaling, og netop gennem Tilskudet afholdes fra at underbyde deres arbejdende Kammerater og derved bevirke et almindeligt Lønfald.

Medhjælperbevægelsen kunde, ung som den var, ikke anlægge disse Synspunkter. I Gennembruddets Tid blev de faglige Reformkrav den unge Bevægelses Bannermærke og den understøttende Virksomhed blev, med „Harmoniforeningerne"s Virkemaade i frisk Erindring, omend indrangeret mellem Formaalene dog betragtet som en Opgave af underordnet Art. Under de givne Forhold var denne Betragtning rigtig; thi det gjaldt ikke om at udføre „Harmoniforeningerne"s Arbejde som „det samme paa en anden Maade", men derimod at gaa nye Veje. — Imidlertid vilde enhver faglig Bevægelse i det lange Løb vise sig mangelfuld om den ikke tillige tog Sigte paa understøttende Opgaver i Tilslutning til sine egentlige faglige Maal. Centralorganisationen indsaa det allerede Andetaaret efter Oprettelsen; at Forsøget med Pladsledighedsforsikringen fik et uheldigt Udfald skyldes Aarsager, som Formanden omtaler i sin Artikel i Nr. 10, og hvortil det udsendte Forslag savner Analogier. Nu melder Understøttelsesspørgsmaalet sig atter, og denne Gang som et organisatorisk Anliggende, der er uløseligt knyttet til vor Bevægelse og vil give Medlemmerne de øjeblikkelige, haandgribelige Fordele, som fører mod det tilstræbte Maal: En Gang Medlem — altid Medlem.

Loven af 9. April

om statsanerkendte Arbejdsløshedskasser var en Indrømmelse til de organiserede Arbejderes Krav til Staten vedrørende Lindring af Arbejdsløshedens Følger. Loven, der er betegnet som en Førsterangs Socialreform, har utvivlsomt det overvejende Flertal for sig, omend der ogsaa — og ikke mindst fra vor Side — er gjort opmærksom paa de Modsigelser, som dette Stykke Socialpolitik ret besèt maa siges at indeholde. Disse er paavist i foregaaende Artikler; her skal kun anføres, at de Forsøg, der er foretaget af Staterne for Regulering af Arbejdsløsheden, siden de franske „Nationalværksteders" Oprettelse efter Februarrevolutionen i 1848 kun har vist Lovgivningens bristende Evne til kraftig Indgriben paa et Omraade, der beherskes af Kræfter udenfor den skrevne Lovs Kontrol.

Lovens § 5 bestemmer at „kun Lønarbejdere, hvis økonomiske Kaar give dem Adgang til Statshjælp gennem en anerkendt Sygekasse" kan være nydende Medlemmer af de anerkendte Arbejdsløshedskasser. — Af Interesse er § 6, der bl. a. bestemmer, at Kassens Bestyrelse kan nægte at optage Personer, der af legemlige eller moralske Grunde maa anses uskikkede til regelmæssig Erhvervsvirksomhed eller til Samarbejde med Arbejdsledere eller Arbejdskammerater". — Blandt de i § 13 nævnte Tilfælde udenfor Understøttelsesret, skal anføres Strejke, Lockout, Sygdom, Arbejdsudygtighed, Medlemmer der uden fyldestgørende Grund forlader deres Arbejde, Arbejdsløshed der skyldes overdreven Nydelse af Spiritus eller Ufordragelighed overfor Arbejdsgivere eller Arbejdskammerater. — Fordelene, som „Anerkendelsen" byder, indeholdes i Statstilskudet, hvis Højestebeløb er Kr. 250.000 — og beregnes med en Tredjedel af de enkelte Kassers (nærmere fastsatte) Præmiebeløb. Loven fastsætter en Maximal-Understøttelse svarende til $^2/_3$ af den gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste indenfor Kassens Omraade og Dag-Understøttelser bevægende sig mellem 50 Øre og Kr. 2,00. Endvidere paabydes det at Kassens Indtægt og Formue holdes strengt afsondret fra andre Foreningers Midler og hverken som Laan eller Gave maa tilflyde andre Foreninger o: Fagets Organisation. — Lovens 23 §§ indeholder forøvrigt en Fylde af Bestemmelser, der dog er af mere underordnet Betydning for Forstaaelsen af det Efterfølgende.

(Fort.)

Ansvar.

Det skete for nogle og tyve Aar siden at der brændte et stort Slot, som rummede kostbare Skatte af forskellig Slags, og hvoraf meget gik tabt ved Branden. Paa samme Slot var der ansat en Forvalter, som havde Tilsyn med det Hele, og nu skulde man jo tro, at det for ham var en yderst kedelig Historie, denne Brand, tilmed da det sagtes med Bestemthed, at Ilden havde ulmet i adskillige Dage, forinden den kom til Udbrud. Og der var naturligvis ogsaa straks Aviser, der faldt over ham, det er der jo altid, men andre tog til Genmæle, og saa vidt jeg véd, blev der ikke krummet et Haar paa hans Hoved for den Sags Skyld, ja Manden gik vistnok endda af med Pension, eller over i et andet og ikke mindre Embede; der var jo intet Slot mere at forvalte, og maaske lever han den Dag i Dag, hvem véd.

Jeg var ganske ung den Gang, og modtagelig for Indtryk, og jeg skal ikke nægte, at for mig stod det som om de Aviser, der krævede Mandens Hoved, havde Ret. Men naturligvis, — det var første Gang jeg fik Øje paa Ansvarets Tyngde, og i den Alder har man jo saa mange dumme Tanker, — saa jeg begreb ikke det ophøjede i netop at fritage Manden for Ansvaret, da der ikke var mere at være ansvarlig for.

Men alligevel har denne Sag haft bestemmende Indvirkning paa min Respekt for alt hvad der hedder Ansvar, og naar

Verden gør sig rigtig tyk at bare Ansvar, saa véd jeg Besked, — Ansvaret rækker ikke længere end til det gaar galt, — for saa hører jo naturnødvendig ogsaa Ansvaret op af sig selv.

Ansvaret som saadant er godt aflagt — jo mindre Arbejde og jo større Ansvar, des flere Penge — det er nu Verdens Gang, og paa Grundlag heraf er Svikmøllen sat i Gang. Man har ogsaa arbejdsdelt Ansvaret, taget det fra de mange og lagt paa de enkelte. Man knytter Forstand, Stemmeret, Penge og meget mere af denne Verdens Goder til Ansvaret, og kommer der en af disse sølle Stympere, der hverken har det ene eller det andet og som føler Trykket deraf, nærmest i Form af Sult, Nød og Arbejdsløshed, og lægger Ansvaret paa de Herrer, der til daglig lever højt paa dette, saa har man kun Skuldertræk og Almisser til Svar; og skulde det ske, at han i sin Enfoldighed ikke har Øjet opladt for hvor vidt Ansvaret med Rimelighed kan række, og derfor bliver nærgaaende, enten paa den ene eller den anden Maade, saa har man ogsaa Politi og Soldater, og Straf og Fængsel som overbevisende Middel.

Men forøvrigt er Samfundet helst humant, man bevislægger Stillingen ved Videnskabens Hjælp; og dér har man opfundet noget saa dejligt som Overbefolkning og Overproduktion. Man taler til Fornuften hos Mennesket, og det er jo indlysende, at Jorden har sine Grænser, Menneskets Mangfoldiggørelse ikke, og paa sine Steder er der allerede Overbefolkning, og der er Overproduktion tillige, fordi man udaf sit gode Hjerte gerne lader dem arbejde saa meget og længe som muligt. Tiden maa da komme, da vi maa puste lidt, og saa har vi Arbejdsløsheden, aldeles videnskabelig begrundet, fuldstændig i Orden, og oven i Købet en Følge af alle disse Enfoldiges egen Færd og altfor urimelig store Formeringsevne, men derfor kan Livets Herrer dog ikke tage Ansvaret. Nej, nu er vi netop kommet til det Punkt, hvor Ansvaret hører op, hvor der følger Ubehageligheder med og det ubehagelige Ansvar, det kan den store Hob saa godt faa Lov til at bære selv.

Dette er Vrangsiden af Ansvaret, saaledes som den vendes udad paa den Verden vi kender. Det er herimod at Fagbevægelsen protesterer, Livets Arbejdere fordrer deres Del af Ansvaret, baade enkeltvis og samlet.

Ansvaret, hvilket paa godt Dansk vil sige Følgerne af éns Færd og Virken, er netop Arbejdets Triumf; at tage dette bort er at snyde Menneskene for det bedste ved Arbejdet, sin Glæde over — enkeltvis eller i Samarbejde med andre — at have skabt noget godt, noget fuldkomment, sin Tilfredsstillelse over at mestre Stoffet, at skabe Lykke, afhjælpe Savn, — alt dette er Arbejdets Velsignelse, som den der kun er Lønarbejder ikke faar Del i, og som derfor nægtes Udbyttet af eget Arbejde.

Fagforeningsbevægelsen kræver den retmæssige Del i Ansvaret, og er en levende Protest mod denne Forbytning af Livets sande Værdier, i hvis Sted man har sat et Ansvar, der pynter sig med Guld og Flitter, men som fornægter sig selv saa snart Ansvaret virkelig bliver gjort gældende.

Åge Hyllested.

Understøttelsessagen.

Jeg er enig med Hr. Chr. Wulff i, at Rentabilitetsberegningen m. H. t. Alderdomsunderstøttelsen formentlig ikke holder Stik, og jeg er tilbøjelig til at mene, at vi helt burde se bort fra denne og foreløbig kun beskæftige os med Arbejdsløshedskassen. Jeg synes det vilde være mere naturligt at forhøje Understøttelser i Tilfælde af Pladsledighed end at begynde at opspare en Kapital til en eventuel Alderdomsunderstøttelse, idet vi sikkert kan gaa ud fra, at vor nuværende Alderdomslov forinden vor egen Alderdomsunderstøttelseskasse faar nogen effektiv Betydning, vil være undergaaet saa betydelige Forbedringer, saafremt den ikke allerede da er bleven afløst af noget bedre, at vor egen Kasse bliver overflødig. Hr. W.s Betragtninger over § 5 kan jeg ikke rigtig gaa med til, idet jeg anser det for rigtigst, at hvad der engang er indbetalt til Hovedkassen, det være sig i Form af almindeligt Kontingent eller Bidrag til bemeldte Kasser, maa tilfalde Centralorganisationen som dennes Ejendom, hvad enten der er Tale om en Afdeling eller et enkelt Medlem. Jeg ser ikke rettere, end at Kasserne eller rettere Kontingentet til disse bidrager lige saa meget til Højnelse af Standens sociale Stilling som det ordinære Kontingent. Det maa i høj Grad bebrejdes Hovedbestyrelsen, at den ikke samtidig med Lovudkastet udsendte udførlige statistiske Oplysninger m. H. t. Beregning af Kontingentet og den dertil svarende Understøttelse.

Jeg skal herefter tillade mig at fremføre mine egne Bemærkninger i Anledning af Lovudkastet: § 14. Understøttelsen for Arbejdsløshed bør indtræde efter et eller allerhøjst to Aars uafbrudt Medlemsskab. § 20. Jeg er ikke rigtig klar over af hvilken Grund Understøttelsen skal bortfalde i Tilfælde af Sygdom eller Ulykkestilfælde; er det fordi man bør være særskilt forsikret derimod? § 23. Ethvert Medlem, der oppebærer Understøttelse, bør formentlig være fritaget for Bidrag. § 28. At fradrage hvad et Medlem har oppebaaret paa Grund af Arbejdsløshed i hans Alderdomsunderstøttelse, er ganske sikkert forkert, og jeg synes det smager noget efter Alderdomslovens Bestemmelser m. H. t. Fattighjælp.

Det forekommer mig endvidere, at Centralorganisationens Formand faar en næsten diktatorisk Myndighed i mange Tilfælde, og jeg vilde anse det for heldigere, om adskillige af de Afgørelser, som Formanden bliver bemyndiget til at træffe, bliver lagt i Hænderne paa en Direktion eller et Bestyrelsesraad, hvad man nu vil kalde det, paa f. Eks. 3 Medlemmer, hvoraf de 2 valgtes udenfor Hovedbestyrelsen i den By, hvor Formanden bor, og med denne som født 3die Medlem. Forretningsgangen vil ikke sinkes synderlig derved.

Jeg savner ligesom Hr. W. en Paragraf, der omhandler p. T. i Udlandet værende Medlemmer, ligesom der ogsaa bør findes en Bestemmelse m. H. t. Medlemmer, der forsøge sig som Principaler el. lign., og senere af en eller anden Grund atter kommer over i Medhjælpernes Rækker.

R. Hvitved.

Stjæler hveranden Handelsmedhjælper?

„Sagførermoral" og „Medhjælperhæderlighed".

Frederiksberg Kommunalbestyrelse har fornylig givet Kommunens Beværtere Ret til at have „siddende Gæster" indtil Kl. 4 Morgen i Lighed med hvad der er Tilfældet i Kjøbenhavn. Denne Beslutning foranledigede 25 frederiksbergske Afholdsmænd til Indkaldelse til et Protestmøde den 24de Juli, hvor Bølgerne gik meget højt.

Ædruelighedens Korsdragere opførte sig imidlertid mindre nøgternt, og navnlig fremkaldte en Udtalelse af Grundejerforeningens Formand, Overretssagfører Swendsen, der er Højrepartiets Kandidat i den ene frederiksbergske Valgkreds, almindelig Indignation hos den Del af Forsamlingen, der ikke var besat af en Afholdsdilerium, som gav sig ret eksplosive Udtryk ved dette Møde med hvis Arrangement den organiserede folkeopdragende og kulturbefordrende Afholdsbevægelse intet havde at skaffe. Nævnte Herr Swendsen fandt sig nemlig forsnlediget til at paastaa, at „hveranden Forretningsmedhjælper stjæler", en Udtalelse han Dagen derpaa, efter genvunden ædrueligere Betragtningsmaade, søgte at reducere til „at han havde hørt sige". Bortset fra at denne „Undskyldning" ikke stiller S. i gunstigere Belysning, er de fornærmende Bemærkninger efter flere Deltageres samstemmende Vidnesbyrd faldne som refereret. Den uhørte Beskyldning mod en stor Klasse Samfundsborgere, har givet Anledning til en Del Presseudtalelser og Interviews, der alle vender sig mod Overretssagføreren. Træffende skriver „Folkets Avis":

„Men endelig skal man ikke kaste med Sten, naar man selv bor i et Glashus. Af de to Stænder: Sagførerstanden og Handelsmedhjælperne, er den sidste absolut ikke anset som den mest upaalidelige.

Hr. Swendsen kender sikkert Fabelen om Manden, der skulde uddannes til Løber og derfor have Milten taget ud. Lægen tog fejl og tog Samvittigheden ud, og da kunde — hedder det — Manden ikke bruges til andet end — Sagfører!

Kan Hr. Swendsen fortælle os en lignende Fabel om Handelskommis'erne? Vi har i hvert Fald aldrig hørt noget i den Retning, og som Redaktøren af Handelsmedhjælpernes Blad, Hr. *Vilh. Hansen*, i Gaar sagde til vor Reporter: Ingen Stand har saa let Adgang til Andres Penge og Varer, saa Hæderligheden er endog en Livsbetingelse for Standen".

Blandt de Interviewer, der har henveudt sig til Redaktør Vilh. Hansen, er en Medarbejder fra „Social-Demokraten", til hvem H. udtalte følgende:

„Det er en hasarderet Paastand, der tyder paa mangelfuld borgerlig Ansvarsfølelse og social Hensyntagen, som ellers bør præge de Mænds Færd, der repræsenterer borgerlige Interesser, og navnlig ikke bør fattes hos dem, der aspirerer til Folkerepræsentanter.

Hvad selve Paastanden angaar, maa jeg naturligvis paa min Stands Vegne protestere derimod, men jeg mener iøvrigt, at Hr. Swendsen aldeles ikke har Kompetence som Dommer paa dette Omraade. — Hvis Medhjælperne virkelig var saa demoraliserede, som Hr. S. hævder, vilde det snart have sat sit Præg paa Forretningslivet. Med en Medhjælperstand af hele eller halve Forbrydere var vi ikke naaet det nuværende kommercielle Trin, og de gode Fremtidsmuligheder, der aabner sig for dansk Handel, vilde ikke eksistere.

Navnlig nu er denne Paastand hasarderet, fordi Fordringerne til Uddannelse, Arbejdsevne og ikke mindst til — Hæderlighed er stigende. Det er soleklart, at enhver Medhjælper med blot Gennemsnitsbegavelse forstaar, at Forudsætningen for, at han kan skabe sig en Livsstilling, netop i sit Fag er ubetinget Redelighed og hæderlig Vandel.

Og saaledes er det ogsaa. Skønt Medhjælpergagerne er uberørt af Prisstigning og Dyrtid, og Medhjælperne fra Læretiden daglig omgaas med Penge og Varer, hvad der for ubefæstede Karakterer kan blive en Art Arbejderrisiko, der i moralsk Henseende danner et Sidestykke til de Farer, der lurer paa Haandværkeren under Udførelsen af hans Erhverv, er Uhæderlighedsprocenten næppe større blandt Handels- og Kontormedhjælperne end i andre Fag. Paa dette Omraade har iøvrigt Organisationsbevægelsen ogsaa sin Mission ved Udvikling af Stands- og Ansvarsfølelsen.

Hr. Swendsens Udtalelser maa efter min Mening staa for hans egen Regning, selv om han nu gør Forsøg paa at skyde sig ind under, at han har hørt det af Forretningsfolk, hvilket han ikke fører nogetsomhelst Bevis for.

Iøvrigt mener jeg ikke, at Hr. Swendsen ved at udslynge den Art grove Fornærmelser mod en Kreds af Medborgere, som hidtil har stemt paa ham ved Folketingsvalget i Kjøbenhavns Amts 2. Valgkreds, vil forøge sine i Forvejen smaa Chancer som Folketingskandidat".

Formanden beretter.

Maanedsberetning for Juli.

Arbejdsløsheds- og Alderdomsunderstøttelseskassen er det Anliggende, der fremfor noget samlede Opmærksomheden indenfor vor Organisation. Formanden har udsendt flere Cirkulærer angaaende Fremgangsmaaden ved Behandlingen af Forslaget. I et af disse Cirkulærer indprenter Formanden Afdelingsbestyrelserne Sagens Vigtighed og skriver, at den vel nok er „den vigtigste vi endnu har haft fremme, og Følgerne kan blive lige vidtrækkende, om Forslaget vedtages eller forkastes. Vi bør derfor gaa frem med Varsomhed og se paa Sagen for Sagens Skyld".

Fristen for Indsendelse af Ændringsforslag er forlænget til 15de August og de i Maanedens Løb udsendte Lovforslag har været drøftede paa en Række Afdelingsmøder, om hvis Resultater der imidlertid ved Beretningens Udsendelse endnu ikke forelaa Indberetninger.

7-Lukningen gennemførtes i Esbjerg og der er taget Initiativ til Iværksættelse af en Agitation for almindelig 7-Lukning *hele Aaret*. Hovedbestyrelsen har taget Beslutning angaaende de forberedende Skridt, der skal foretages i denne Retning. Nærmere herom vil senere fremkomme. Formanden har udsendt flere Rundskrivelser denne Sag vedrørende.

Agitationen er fortsat under *Medhjælperstævnernes* Form. Midtjysk Stævne er afholdt i Ryomgaard med Næstformanden *Vald. Pedersen*, *Alvin Lorensen*, Aarhus, og *Joh. Sørensen*, Randers som Talere. Et sydjysk Stævne afholdtes paa Snoghøj, hvor bl. a. *N. C. Nielsen*, Kolding talte om Organisationsspørgsmaalet. Endelig talte *Vilh. Hansen* ved det nordjyske Stævne i Sæby. Alle Stævner havde vunden god Tilslutning.

Formandens Beretning meddeler, at *Hovedbestyrelsesmøde* afholdes i Esbjerg den 1ste September. Her vil bl. a. de indsendte Ændringsforslag vedrørende Understøttelseskassen komme til Behandling, forinden de forelægges Repræsentantskabsmødet i Kolding den 15de September. Formanden og Hovedkassereren har tilrettelagt dette Møde, hvorom Cirkulære er tilgaaet Afdelingerne.

Af administrative Anliggender, som Formanden har behandlet i Henvendelser til Afdelingerne, skal nævnes *Overflytning af Medlemmer* til andre Afdelinger. Det paalægges de lokale Tillidsmænd at drage Omsorg for at bortdragende Medlemmer bliver tilmeldt til Afdelingen i den tilflyttede By eller til den direkte Afdeling. Endvidere minder Formanden om regelmæssig Indsendelse af de maanedlige Indberetninger, der ikke alene er af stor Interesse for Centralorganisationens Hovedledelse, men tillige er af vejledende Betydning for Afdelingsformændene.

Butikslukningen.

8-Lukningen paa Samsø.

Fra Centralorganisationens Afdeling paa Samsø skrives der til os: Efter Udsendelse af Cirkulærer til D'Hrr. Handlende paa Samsø har vi efterhaanden modtaget Svar, hvoraf det fremgaar, at der næsten overalt er Stemning for 8-Lukningens Indførelse paa Samsø, og denne er flere Steder gennemført. Dog maa vi beklage, at der fra enkelte Sider udvises megen Modvilje. Særlig forbavser det os, at den herværende Handelsforenings Formand, Hr. Købmand Andersen, Langemark, stiller sig afvisende overfor 8-Lukningen. Vi troede, at det var en Pligt for Handelsforeningens Formand at varetage de Handlendes Interesser, men det modsatte har vist sig i nærværende Tilfælde, hvor netop de fleste Principaler ønsker 8-Lukningen indført.

Natarbejdet i Kjøbenhavns Forstæder.

Herom skriver „Berl.Tid.":

— Kommer man ved Midnatstid Natten mellem Lørdag og Søndag gennem Gaderne i en af Byens store Forstæder, ser man med Forundring Natten forvandlet til Dag. Alle Butiker er aabne og højtbelyste; der er livligt med Folk paa Gaden, og med Mellemrum drysser Kunderne ind til Disken, hvor de betjenes af de overtrætte Ekspedienter. Denne Arbejdsdagens Forhaling ud over dens rimelige Grænse er den direkte Følge af Søndagslukningen; man vil vinde ind paa den ene Maade, hvad man har tabt paa den anden.

Men de, hvem Søndagslukningen særlig skulde komme tilgode, Medhjælperne, de har vel opnaaet en hel og ubeskaaren Fridag, men til Gengæld en forudgaaende Arbejdsdag, hvis Længde er lige saa svækkende for deres Kræfter som meningsløs for Handelen. Den Uskik, at holde aabent til over Midnat, grasserer hovedsagelig i Forstæderne, i den gamle By mærkes den mindre. Men at komme den til Livs uden ad Lovgivningens Vej som et Appendiks til Søndagsloven, vil være umuligt, saa talrig og saa vidt forgrenet som Detailhandlerstanden er. Handelen vilde saavist intet Afbræk lide, dersom f. Eks. Lukketiden blev fastsat til Kl. 10; Publikum vilde da indrette sig derefter.

I de fleste andre Storbyer kender man ikke dette Spild af Tid og Kræfter, og naar der ikke sjældent hos os føres Klage over mangelfuld Ekspedition i Butikerne, da kan en af Grundene meget vel søges i den urimelig lange Arbejdstid, der gør selv en energisk Kommis eller Ekspeditrice døsig og overtræt. Lukkespørgsmaalets Ordning ved Lov vil snarere styrke end svække saavel Handelen som dens Udøvere.

7-Lukningen,

der nu kan betragtes som endelig gennemført i *Aarhus* og *Esbjerg*, er ogsaa søgt indført i Bog- og Papirhandelen i *Aalborg*, men strandede her ved en enkelt Forretningsindehavers Modstand. Vi berettede i forrige No. om et lignende Tilfælde i *Kolding*. Disse Eksempler viser hvor utilstrækkelig den frivillige Lukning virker; thi det er meningsløst at en enkelt Butiksholder skal være i Stand til at ødelægge de andre Forretningsindehaveres Reformbestræbelser. Derfor er Butikslukningsloven en Nødvendighed.

Ny Afdeling.

Medhjælperforening oprettet i Vordingborg.

Paa Foranledning af stedlige Kolleger afholdtes den 7de August et offentligt Medhjælpermøde i Pavillonen i Kirkeskoven ved *Vordingborg*. Tilslutningen til Mødet var meget god. Det indledende Foredrag blev holdt af *Chr. F. Johannessen*, Næstved, efter at Vinkyper *Steffen Hansen*, Vordingborg, havde budt Velkommen.

Indlederen paapegede Udviklingens Gang indenfor Handelsstanden, Følgerne af de sociale Nydannelser og Forskellen mellem Fortid og Nutid med Hensyn til Medhjælperspørgsmaalet. Udviklingen var gaaet i den Retning, at Forretningerne blev større og større; de smaa Forretninger var eftersom Tiden var gaaet, bleven færre. Det var derfor nu umuligt, at alle Handelsmedhjælpere kunde faa selvstændig Forretning.

J. omtalte dernæst de faglige Spørgsmaal Centralorganisationen hidtil havde beskæftiget sig med og de Resultater, der var opnaaet. Taleren sluttede sit Foredrag, der af den lokale Presse betegnes som „dygtigt og klart" med Opfordringen om at danne en Afdeling af Centralorganisationen.

Ved Haandsoprækning vedtoges det derefter enstemmigt at danne en Forening for Vordingborg. Der modtoges derefter Indmeldelser. Ialt indmeldte sig straks 25 Medlemmer. Der nedsattes et Udvalg til at udarbejde Love. Dette Udvalg kom til at bestaa af følgende: Vinkyper *S. Hansen*, Kommis *Jørgensen*, Kommis *Byrom*, Bogholder *U. Steinnitz*, Boghandlermedhjælper *Sommerfeldt-Hansen*, Frk. *Mimi Walsted*, og Frk. *Anna Rasmussen*.

Om kort Tid vil den konstituerende Generalforsamling blive afholdt og fra 1. September vil Organisationen indmelde sig i Centralorganisationen.

Efter de konstituerende Valg udtalte *Chr. F. Johannessen* sine bedste Ønsker for den nydannede Afdeling og udbragte et af kraftige Hurraraab besvaret Leve for vor Organisation. — *Steffen Hansen* takkede Indlederen og udbragte et Leve for ham.

Derefter sluttede Mødet, der naar Hensyn tages til Byens Størrelse bragte et for den nye Forening særdeles lovende Resultat.

Vore vordingborgske Standsfæller hilses hermed Velkommen i Landsorganisationen.

1897 1ste August 1907.

Tiaarsdagen for den danske Medhjælperbevægelses Gennembrud indtraadte den 1ste August og fejredes i Stilhed og under private Former af en lille Kreds af de Mænd, der i 1897 var Medstiftere og Forkæmpere for den første Medhjælperforening „De danske Handelsmedhjælperes Forbund" i Kjøbenhavn.

Deltagerne, der samledes om et udmærket Aftensbord paa „Store Mariendal" i Hellerup ved Kjøbenhavn, var Herreekviperingshandler *K. Hintz* (den første Formand for „De danske Handelsmedhjælperes Forbund"), Inspektør *Axel Gundel* (Forbundets anden Formand), Kolonialhandlerne *I. C. Koefoed*, *P. E. Jørgensen*. *P. Madsen* og *P. Petersen*, Materialist *C. Christensen*, Bogholder *N. K. Nielsen*, Forretningsbestyrerne *H. Møller* og *G. Reich*, Fuldmægtig *H. P. Hansen jun.* og Redaktør *Vilh. Hansen*.

Der blev rig Lejlighed til at opfriske Minderne fra 97 og Talerne faldt Slag i Slag. Deltagerne sendte telegrafisk Hilsen til Centralorganisationen.

Det vestjyske Medhjælperstævne

i Bækkelund den 4de August forløb særdeles vellykket, men havde desværre ikke vundet saa stor Tilslutning som ventet (maaske paa Grund af det uheldige Vejr om Formiddagen), idet der til at begynde med kun var mødt Deltagere fra Skive og Løgstør. Senere paa Dagen mødte der dog nogle Viborg-Kolleger, for at overvære Hr. Hyllesteds Foredrag, og der vandtes blandt disse nogle nye Fæller for vor Sag.

Festen tog sin egentlige Begyndelse med en Spadseretur fra Skelhøje Station til Bækkelund, langs Hald Sø og over Dollerup Bakker, gennem en af vort Lands allersmukkeste Egne. Til stor men glædelig Overraskelse for Deltagerne havde Hr. Hyllested allerede givet Møde ved Skelhøje, for at gøre hele Turen med, i Stedet for som planlagt først at komme til Stede om Eftermiddagen. Og skønt Himlen ikke viste sig fra den allervenligste Side, men lod det regne ganske fint ned over Deltagerne, blev det en Spadseretur, som man var enige om ikke at ville have undværet.

Efter Ankomsten til Bækkelund indtoges Frokost, ved hvilken Hr. *Sjørup-Nielsen* bød Velkommen. Senere, da Solen var kommen frem, foretoges der Spadsereture i Omegnen og en Sejltur paa Hald Sø, indtil man om Eftermiddagen, da Viborggenserne var ankomne, samledes til Møde.

Hr. *Sjørup-Nielsen* indledede med at rette en Tak til Viborggenserne, fordi de havde efterkommet Indbydelsen og vare komne til Stede, og rettede en Opfordring til dem om, naar de havde hørt hvad Hr. Hyllested havde at sige om vor Organisation, at indmelde sig i Centralorganisationen.

Hr. *Åge Hyllested* gjorde i et klart og udmærket Foredrag Rede for Handels- og Kontormedhjælpernes samfundsmæssige Stilling og for vor Organisations sociale Betydning og Maal, og fik Lejlighed til at omtale de i Øjeblikket foreliggende vigtigste Spørgsmaal, som 7-Lukningen og Arbejdsløshedskassen m. m. „Vi skal", sagde Hr. H. bl. a., „holde fast ved de store Maal". Taleren betonede, at man ikke skulde vente sig for store Resultater fra Lovgivningsmagtens Side, da de Resultater man kunde vente sig af Døgnpolitiken altid vilde blive Kompromisser og derfor hverken vilde være hele eller halve Resultater, — hvad man blandt andet havde set af Helligdagsloven. „Derfor skal vi ikke drive Døgnpolitik, men kun *Fagpolitik*. De store Resultater naar vi først, naar vi har en kraftig Organisation".

Foredraget hilstes med livligt Bifald og Mødet sluttede med Leveraab for Hr. H. og for Centralorganisationen.

Senere samledes man til en vellykket Fællesspisning, ved hvilken der holdtes Tale for Hr. H. som Førstemanden af vore Førere. Hr. H. talte for de deltagende Foreninger, og sluttelig sang man en i Dagens Anledning forfattet Sang.

Man var, da man skiltes, enige om, at Turen havde været baade meget vellykket og indholdsrig, og man beklagede blot, at ikke mange flere havde efterkommet Indbydelsen.

A. A.

Vore Modstandere.

De jysk-fynske Isenkræmmere vil fortrinsvis beskæftige uorganiserede Medhjælpere.

Som omtalt i sidste No. afholdt de jysk-fynske Isenkræmmere forleden deres aarlige Generalforsamling i Esbjerg.

Dagsordenen indeholdt Forslag om at nævnte Principaler fremtidig skulde forpligte sig til udelukkende at beskæftige Medhjælpere udenfor Centralorganisationen, og desuden opfordre Medhjælperne til at danne en Forening i Lighed med den i faglig Henseende saa sørgelig berømte Isenkræmmermedhjælperforening i Kjøbenhavn.

Uderhaands-Agitationen mod vor Organisation har gaaet i Svang i længere Tid; dels ved bestemte Tilfælde dels gennem Pladstilbud i Dagspressen har vi fulgt denne Agitation, der nu satte Frugt i fornævnte Forslag.

„D.H.K.M.T." No. 15 med Age Hyllesteds „Punkt paa Dagsordenen", der netop havde Adresse til Mødets Deltagere, var omdelt til disse. Forslaget fremkaldte, efter hvad vi erfarer, en meget livlig Debat, der viste det umuligt at skaffe Flertal for den regoristiske Resolution. Diskussionen afsluttedes med en Vedtagelse i mindre skarp Form, hvorefter Principalerne opfordres til *fortrinsvis* at engagere Medhjælpere der ikke er Medlemmer af Centralorganisationen. At der opnaaedes Enighed om at anbefale Medhjælperne at oprette en Forening efter det nævnte glorværdige Mønster siger sig selv. En „Fagorganisation" af den Art er i Sandhed ej heller farlig for Principalernes og uden Betydning for Medhjælpernes Interesser.

Vi opfordre vore organiserede Standsfæller indenfor Isenkrambranchen og vore Afdelingsledelser til at følge Sagens videre Udvikling med al mulig Opmærksomhed og straks tilstille os subs. Hovedkontoret enhver Oplysning desangaaende.

Ethvert Forsøg paa at oprette de tilsigtede faglige Karikaturforeninger bør vore Venner overalt søge at forhindre.

Frihed.

Den som vil arbejde, bør ogsaa have Føde; men der er ingen Lov for, at vi skulle arbejde saa meget, at vi ved for stærk indskrænket Frihed tage Skade paa vort Legeme og vor Sjæl. Dette er vistnok endnu ikke rigtig gaaet op for de fleste af d'Herr Principaler; thi det er meget beklageligt, at der i vor oplyste Tid kan finde saadanne Misbrug Sted, som ofte er Tilfældet overfor det arbejdende Individ.

Med Frihed følger Udvikling, saavel legemlig som aandelig, og der skulde hænges en Møllesten om dens Hals, som i Gærning og Ord vil forsøge paa at hindre Mennesket i dets Fremgang og gøre det Livet besværligt ved overdreven Arbejdstvang. At denne Tvang i høj Grad gør sig mere gældende indenfor vor Stand end overfor andre Fag er en Kendsgerning, som ingen kan bestride, og det er derfor den Enkelte som den samlede Medhjælperstands første Pligt at skabe sig den Frihed, der kan sætte ham i Stand til at udvikle og dygtiggøre sig som Menneske og Borger af det Samfund, i hvilket han færdes.

Bliver Arbejdstvangen brudt og Friheden paa denne Maade opnaaes, kræver, særlig for Idealisten, den aandelige Frihed sin Ret, og hvorfor ikke forfægte sin personlige Mening saavel overfor Overordnede som overfor Underordnede og Ligestillede. Vi Medhjælpere ere dog ogsaa Mennesker, der kunne gøre Fordring paa de samme Rettigheder til at leve som andre. Hvorfor findes der saa mange Individer indenfor vor Stand, som ofte, som man siger, tale deres Principaler efter Munden, alene for ussel Vindings Skyld, skønt de ere af den modsatte Mening. Idealisten vil i ethvert givet Tilfælde, ligegyldig for hvem han staar, forsvare sin Mening, og netop derved viser sig hans Selvstændighed.

Kan Frihed ikke opnaas ad anden Vej, maa den ordnes ved Sammenslutning. Det er der statueret mange Eksempler paa. Desuden har vore Principaler jo selv anvist os denne Vej ved deres stædige Holdning overfor de fra vor Stands Side stadig fremkomne og dog billige Frihedskrav, og det er en daarlig Medhjælper, som endnu staar udenfor vor Organisation. Til ham vil jeg sige: Slut Dem til os, saa skulle vi vise Dem, at vi gennem Organisationens Magt kunne vinde frem til Sejr.

C. J.

Medhjælpermarchen udsolgt.

Foranlediget af de Bestillinger paa „Medhjælpermarchen", der stadig indløber til os, henvises til Meddelelsen i No. 14 hvoraf fremgaar, at Marchen forlængst er udsolgt.

Engageringskontoret i Kjøbenhavn

Manufakturmedhjælper, dygtig og paalidelig til en sjællandsk Provinsby. Tiltrædelse 1. eller 15. September.

En ældre Lærling eller lige udlært Medhjælper til en Colonial- og Materialforretning i en By i det nordlige Jylland. Tiltrædelse snarest.

Ansøgning tilsendes snarest Engageringskontoret i Kjøbenhavn, Ægirsgade 51, 1ste Sal.

Den fuldstændige Afd.- og Ads.fortegnelse fandtes i Nr. 13 og fremkommer atter i Nr. 19 pr. 1. Oktober.

Fra Centralorganisationen.

Kjøbenhavn og Omegn.

Kontormedhjælpernes Organisation. *Ordinær Generalforsamling* afholdes *Tirsdag den 27. Aug.* Kl. 9 pr. i Cafè Helmerhus, Raadhuspladsen. Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af 2 Bestyrelsesmedlemmer og 1 Revisor. 4. Eventuelt. Forslag, som ønskes behandlede, maa være Formanden i Hænde senest 5 Dage forud. *Bestyrelsen.*

Jylland.

Randers. Ordinær Generalforsamling afholdes Onsdag den 21. ds. Aften Kl. 9 paa Hotel „Rosen" med følgende Dagsorden: 1. Dirigentvalg. 2. Formandens Beretning. 3. Regnskabets Fremlæggelse. 4. Valg af 6 Bestyrelsesmedlemmer. 5. Valg af 2 Suppleanter. 6. Valg af 5 Medlemmer til Agitationsudvalg. 7. Valg af 2 Medlemmer til Ordning af Besøg i merkantile og industrielle Virksomheder. 8. Eventuelt. D'Hr. Medlemmer anmodes om at møde saa fuldtallig som muligt.

Bestyrelsen.

Øerne.

Samsø. Paa et her afholdt Møde valgtes til Kasserer Herr Forretningsfører Madsen, Tranebjerg, i Stedet for Herr Fristed, Onsbjerg, som bortrejser.

Den sorte Tavle.

Den i sidste Nr. anførte Kommis R. Thomsens Adr. er Købmand Morten Thomsen, Gl. Torv, Frederikshavn.

Stilling søges.

Undertegnede søger Plads straks som Bogholder, Forvalter eller (helst) Rejsende. Alle nærmere Oplysninger, Anbefalinger og Referencer tilsendes paa Forlangende.

København L. **Axel Gundel,** *Jul. Blomsgade 9, 1.*

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.

Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,

Nørregade 17—19. *Odense.*

Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.

Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.

Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk

M. JANTZEN'S

Barbér- og Frisørsalon,

ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager

Johan Jensen,

Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

Avertér i
Abonnér paa

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.
(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys. Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Strandhuse **Badeetablissement og Restauration.**
anbefales i Publikums Erindring.
Bedste Vand i Koldings Nærhed. — Hyggelig Have. — Reel Betjening. — Alt til moderate Priser. Ærb. **Anton J. Toft.**

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:
1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal.
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.
Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning.*
25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! ***Skaf et Medlem!***

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

! I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælver-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn. !

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,

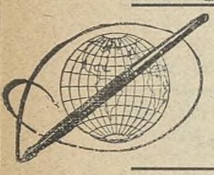
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Aalborg billigste og bedste Udsalg af **Uhre** samt **Briller** og **Pincenez,** er hos
ADOLPH MØLLER, Slotsgade 5, tidligere Bispensgade 16.
Enhver Køber efter nærv. Annonce faar 10 pCt. Rabat.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

A. Andersen.

Iste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt Iste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS
anbefales.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.

Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups

Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
—— elegante—solide—letløbende ——
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

ABONNÉR

PAA

DANSK
H. & K. M. TD.!

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. KOLDING. Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
Iste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

Fordi Bladet læses udenfor Medhjælpernes Kreds.

Fordi Formaalet er ikke at opnaa Overskud, men derimod et stedse stigende Oplag.

Fordi Provisionen til Annonceagenter bortfalder ganske, da Centralorganisatonens Afdelinger besørger Annoncetegningen.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: r. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Brinch.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Inspektør Chr. Woldsgaard.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
Kjøbenhavn: Hr. Chr. Wulff, Heinegade 5, L.
Køge: Hr. Kommis P. Hartvig-Larsen.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Middelfart: Hr. Bogholder Adolph Hansen.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Randers: Hr. P. C. Nielsen-Junge, Nørregade 2.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: Hr. Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Svendborg: Hr. R. J. Bønneland, Borgergade 30.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Afleveret til Posten den 15. Aug.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7
KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 17. 1. September 1907. 7. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ"**,
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

„Berlitz School",
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er forholdsvis lidt søde.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

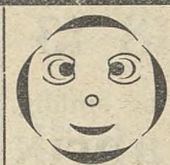
Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast, det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes **10 pCt. paa alle**
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition. Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder: **Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.**

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Aalborg Handelsgymnasium Rautzausgd., Hj. af Christiansg.
1. September nyt Dagkursus. Ansøgning om **Statens Fripl.** samt **Understøttelse** (indtil 240 Kr.) maa indsendes **snarest.** Skemaer faas paa Skolen.
J. F. Møller, cand. mag.

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pansionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Til Kolding! Sønd d. 15. Sept. d. A.

I Forbindelse med ***Repræsentantskabsmødet,*** *der er tilgængeligt for alle Medlemmer,*
afholdes ***alm. Medhjælperstævne.***

Koldinghus Ruiner og Musæet beses. Sejltur til Loverodde, om tilstrækkelige Deltagere tegner sig. Fællesspisning Kl. 8 Aften for Deltagere i Repræsentantskabsmødet og Medhjælperstævnet.

Taler og Foredrag af Organisationens Mænd.

Til Slut en Svingom til Toget gaar. Kolleger, der ønske at deltage i Stævnet, maa henvende sig til deres Afdeling eller til Hr. Bogholder **N. Nielsen, Sdr. Landevej 23 d., Kolding.**

ESBJERG.
VALDM. NIELSEN.
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Elgs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

SKANDERBORG
V. Christensen's
Barbér & Frisørstue,
bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Husk altid
at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos
Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

Dürkopp-Cyklen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**
Bryggeriet „Ceres"
AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.
SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, Aarhus.

Købmandsbladet.
Organ for Standsinteresser.
Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.
De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

N. J. Cederstrøm.
1ste Kl. Skræderforretning
Stort Lager.
„Sct. Clemensborg", Aarhus.
Telefon 856.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

MUSIK.
Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**
Olaf Ryes Gade 8.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Cigarer
La Renomme Turf
Amata Flor de Cuba Regalia
Reforma Donna Anna
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 17. 1. September 1907. 7. Aargang.

Arbejdsløsheds-understøttelse.

II

Røster fra andre Fag.

Naar man erindrer, at det er Arbejdernes Repræsentanter i Rigsdagen, der har rejst og Gang paa Gang fremsat Spørgsmaalet om Statens Støtte til Arbejdsløse, er det kun naturligt, at Loven af 9. April indenfor disse Kredse hilstes med overvejende Tilfredshed. Ved de samvirkende Fagforbunds Generalforsamling, der var besøgt af ca. 400 Fagrepræsentanter, var der afgjort Flertal for de statsanerkendte Kasser, og denne Opfattelse kommer ogsaa til Orde i de forskellige Fagblade, omend Enigheden ikke er ubetinget. Saaledes kritiseres det, at en Gren af Fagforeningernes Virksomhed underkastes Statens Kontrol, at Organisationerne ikke faar Administrationsretten over Statstilskudet, at dette er for lille, og navnlig viser der sig i de Fag, hvis Udøvere ikke alle staa i Organisationen, en afgjort Uvilje mod Lovens § 5, hvorefter ingen Fagfælle kan nægtes Optagelse i Kasserne, naar han opfylder de tidligere nævnte Betingelser.

Tilskudets Lidenhed fremhæves især af Fagene med Sæsonarbejde, hvor den gennemsnitlige Arbejdsløshed kan sættes til 33 pCt. eller endnu mere, medens den i de fleste andre Fag varierer fra 6 til 8 pCt. I førstnævnte Tilfælde stilles der betydelige Krav m. H. t. Medlemsbidragets Størrelse, og Regelmæssigheden i den ugentlige Indbetaling vil sikkert lade meget tilbage at ønske. — Arbejdsløshedssagen og Statsanerkendelsen har i de sidste Maaneder været under ivrig Drøftelse i de fleste Organisationer. Den største af disse „Dansk Arbejdsmands Forbund" møder med følgende ikke uinteressante Resultat af en Urafstemning om Hovedbestyrelsens Forslag om en statsanerkendt, obligatorisk Arbejdsløshedskasse: For Forslaget 3158 Stemmer; for Oprettelse af en frivillig Kasse 1716 St., imod Oprettelsen af en Arbejdsløshedskasse 1184 St. — Omend Majoriteten her er uomtvistelig er Mindretallene dog betydelige, og særlig naar Hensyn tages til, at Forslaget er fremsat af Organisationens Hovedledelse. Deltagelsen i Urafstemningen har ikke været overvældende. Der er ialt afgivet 6058 Stemmer af ca. 24,000 Medlemmer, men Forbundets Medlemsblad oplyser at det er langt det højeste Stemmeantal, der er opnaaet ved en Urafstemning.

Centralorganisationen og Statsanerkendelsen.

Mindretalsrøsterne, der indenfor Arbejdernes Kreds hæver sig til Kritik af Loven, bør blandt Medhjælperne fremtræde som den almindelige Opinion. For os er denne Lov, der i første Række nævner Handels- og Kontorvirksomhed (§ 1) som sit Reformomraade, af ringe eller slet ingen Betydning.

I den fornævnte Artikelrække har Centralorganisationens Formand givet en dristig men træffende Karakteristik af Lovens Art og sociale Virkninger, og drager derigennem den Slutning, at Loven munder ud i Statstilskud til Hjælp til billig Arbejdskraft for Principalerne, og derfor maa have sin Modvægt i en faglig Organisation, der fortrinsvis vil benytte Arbejdsløshedskassen som et Middel til Højnelse af Standens sociale og økonomiske Stilling.

Men her skal kun dvæles ved Sagernes rent praktiske Side.

Man tør forudsætte Enighed om at Kassen skal være obligatorisk o: ethvert af Centralorganisationens Medlemmer — og kun disse — er Medlem af „H. K. A. A." I modsat Fald gaar vi en ny „Pladsledigheds"-Misére imøde. Den paatænkte Arbejdsløshedskasse skal imidlertid virke som et Led af vor Organisation og hvert Medlem have sine Pligter at opfylde, sine Rettigheder at kræve af Kassen. — Skal dette opnaas maa vi renoncere paa Statsanerkendelsen, fordi § 5 som meddelt i det foranstaaende gør Medlemsretten afhængig af Loven om anerkendte Sygekasser af 12. April 1902, hvorefter Adkomsten til Optagelse i en anerkendt Sygekasse gælder Medborgere med indtil 1200 Kr. aarlig Indtægt. Selv om Sygekasseinspektøren er praktisk nok til med Henblik paa de forandrede Tider at lade denne Lovbestemmelse sove og give Dispensationer for Indtægter, der ligger indtil 50 pCt. højere end det lovhjemlede Maximum, vil § 5 dog afskære mange af vore Standsfæller fra at nyde Kassens Understøttelse. Navnlig vil det ramme de ældre Kolleger, som de almindeligst bedst lønnede, og netop disse Medhjælpere har i Tilfælde af Arbejdsløshed ofte vanskeligst ved at faa hurtigt Engagement, samtidig med at Forsørgerpligten kan stille ekstraordinære Krav til dem. Ikke mindst for dem vil Understøttelsen være Penge paa rette Sted.

Medens vi saaledes efter § 5 1ste Stykke ikke kunde faa alle vore Medlemmer ind under en ev. statsanerkendt Kasse, paabyder samme Paragrafs 3die Stykke at „Optagelse i en anerkendt A. K. som nydende Medlem kan ikke nægtes nogen", naar Vedkommende iøvrigt opfylder de almindelige Bestemmelser. Ogsaa denne Bestemmelse gør Loven ubrugbar for os. Thi dens Anvendelse betyder, at Kassen ikke kan bestaa som en under Centralorganisationen hørende Afdeling og kun tilgængelig for organiserede Medhjælpere. Loven aabner Portene for alle Medhjælperne og Kassens Ledelse (ev: Centralorganisationens Hovedbestyrelse) kan saaledes let faa Opgaver at varetage, der ligger udenfor vor Organisations egentlige forhaandenværende Omraade. Denne Bestemmelse er af uvæsentlig Betydning for de velorganiserede Fag, der næppe vil have Vanskelighed med at bringe §§ 6 og 13 (se D.H.K.M.-T. No. 16) til Anvendelse overfor en daarlig Kammerat. Atter her stiller Tingene sig anderledes for Medhjælperne, der er saa langt tilbage i organisatorisk Henseende, at disse Paragrafer naturligvis ikke kan benyttes overfor det store uorganiserede Flertal.

Den Medhjælperforening, for hvem de socialreformatoriske Anliggender stedse er det langt vigtigste, kan alene af de her anførte Grunde ikke lade sig mestre af Loven af 9. April, der derimod muligen kan holde en synkende Foreningsskude oven Vande, naar man ved Lovens Hjælp kan bringe den til at flyde videre paa en Engageringsvirksomhed, der fattes Evne til at udøve fagligt Reformarbejde og kun lader Medlemsstrømmen glide lige saa hurtig ud som den glider ind i Engageringsbureauets og Arbejdsløshedskassens Medlemslister.

Indhøstede Erfaringer.

Enkelte Medlemmer har her i Bladet kritiseret, at Hovedbestyrelsen har undladt at bilægge sit Forslag med et statistisk Materiale, der kunde godtgøre Rigtigheden af den foreslaaede Understøttelsesskala. Indrømmes maa det, at denne Kritik ikke er uden en vis Berettigelse, men det tjener til Undskyldning for det af Hovedbestyrelsen nedsatte talmæssige Udvalg, at det statistiske Materiale, som er stillet til dets Raadighed, har været saa omfattende, at man vanskelig har kunnet samarbejde det i en for alle Medlemmer let forstaaelig og oversigtlig Form.

Det maa imidlertid være Medlemmerne til Betryggelse, at man ikke har været tvungen til en famlende Fremgangsmaade, fordi Arbejdsløshedskasser, som den af os planlagde, allerede gennem Aaringer har været i Funktion, og paa tilfredsstillende Maade staaet deres Prøve indenfor flere af de største og betydeligste af vore udenlandske Broderorganisationer. „Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband", der omfatter 101,000 Medlemmer og „National Amalgamated Union of Shop Assistants, Warehousemen and Clerks", der tæller over 20,000 Medlemmer, har beredvilligt overladt det talmæssige Udvalg Aarsberetninger og Regnskaber, og af disse Kilder har Udvalget øst en Mængde Oplysninger af stor vejledende Betydning for vor Arbejdsløshedskasse.

Paa Grundlag af Beretningerne fra den førstnævnte af disse

Aar	Antal Medlemmer excl. passive Medlemmer.	Bidrag Mk.	Betalte Understøttelser Mk.	Antal Understøttelser Total	Antal Understøttelser pr. 100 Medl. (Arbejdsløshedsproc.)	Gennemsnits Understøttelse for hver Modtager. Mk.	Understøttelsens Varighed. Dageantal.	Aarsoverskud. Mk.
1898								
2det Halvaar	17251	26003	2300,10	59	0.34	39.00		29.905.46
1899	31315	46642	10376,40	269	0.86	38.60		34.521.81
1900	38078	63566	18940,65	462	1.21	41.00		43.244.46
1901	43820	74390	39390,75	726	1.67	54.26	38378	21.304.62
1902	44226	71843	48314,70	904	2.05	53.45	46434	20.007.99
1903	48266	66491	51593,19	1047	2.19	49.28	49049	12.064.85
1904	53311	79364	32326,06	583	1.09	55.47	30191	45.678.84
1905	69828	98536	29770,22	571	0.82	52.13	27513	67.586.79
1906	82097	118972	30582,18	565	0.69	54.11	28331	89,525.23

Organisationer — det tyske Forbund — giver vi vedføjet en Oversigt over denne Arbejdsløshedsunderstøttelses Udvikling og Status pr. ultimo 1906. — Kassen begyndte med en 1-aarig Karenstid (Ventetid inden indtrædende Medlemmer opnaar Understøttelse), men de svulmende Krav, der stilledes til Understøttelser, nødvendiggjorde at Karenstiden fra 1904 ansattes til 2 Aar; derefter har Institutionen udviklet sig normalt og med stedse gunstigere Resultater. Reservefonden udgjorde ved Udgangen af 1906 ca. 350.000 Mk., og der var ialt udbetalt over 1/4 Million Mk. i Understøttelser. — Bidragene til Kassen — der er obligatorisk og ikke modtager Statsunderstøttelse — udredes af Medlemskontingentet. Understøttelsens Størrelse retter sig efter Medlemstiden; den begynder med 30 Mk. maanedlig, stiger hvert fuldendt Medlemsaar med 1 Mk. indtil en Maximalunderstøttelse af 75 Mk. Understøttelsens korteste Varighed er 3 Mdr.; for hver 5 Aars Medlemsskab uden Understøttelse forlænges Varigheden med en Maaned, indtil 12 Maaneder. Statuterne svarer i Hovedsagen til de af Hovedbestyrelsen foreslaaede; dog yder sidstnævnte i visse Henseender større Fordele for Medlemmerne og den tyske Kasse yder ingen Alderdomsunderstøttelse.

Den engelske Medhjælperunions Understøttelseskasse yder tillige Hjælp under Sygdom og ved Død. Understøttelsen er i førstnævnte Tilfælde den samme som ved Arbejdsløshed og ydes efter en Skala, der reguleres efter Medlemmets Alder og Bidragets Størrelse. Saaledes kan et mandligt Medlem i Alderen 18—30 Aar ved et ugentlig Bidrag af 1 sh. opnaa følgende Understøttelse pr. Uge: De 4 første Uger 1 Strl. 10 sh., de følgende 4 Uger 1 Strl. og de næste 4 Uger 15 sh. pr. Uge. Under Sygdom vedvarer Understøttelsen endnu i 12 Uger med 10 sh. om Ugen. — Det samme Alderstrin kan ogsaa nøjes med et ugentligt Kontingent af 6 eller 9 sh. og afkortes den fornævnte Understøttelse naturligvis i Forhold hertil. Kvindelige Medlemmer klassificeres ikke efter Alder men har ligesom de mandlige Aldersklasser Adgang til 3 Understøttelsesgrader. I Tilfælde af Død udbetaler Kassen en Pengesum, der ved et Ugebidrag af 1 sh. udgør: Ved 2—5 Aars Medlemstid 8 Strl., 5—10 Aar 12 Strl. og over 10 Aar 20 Strl. — Kassen funktionerer tilfredsstillende, den har betalt Fordringer til et Beløb af Strl. 41,000 og dens Reservefond andrager Strl. 17,000.

Før vi forlader dette Afsnit af vort Emne skal nævnes, at „Zentralverein der Kaufmännischen Angestellten Oesterreichs" besidder en Kasse, der ogsaa forener andre understøttende Opgaver med Arbejdsløshedsunderstøttelsen, hvis Varighed og Størrelse afhænger af Medlemstiden og det betalte Kontingent. Ogsaa denne Kasse virker tilfredsstillende og det samme skal kunne siges om den belgiske Medhjælperorganisation, og en Snes gamle engelske Lokalforeninger, hvis Kasser imidlertid er meget exclusive og Kontingentet endog kan stige til 7 sh. maanedlig. — Det vilde føre altfor vidt at dvæle yderligere ved disse udenlandske Understøttelseskasser, men af de anførte Data turde det med Tydelighed fremgaa, at det af Hovedbestyrelsen fremsatte Forslag er solidt underbygget ved de fra andre Lande indhøstede Erfaringer. (Fort.)

Det brændende Spørgsmaal.

Ærlig talt blev jeg ikke saa lidt skuffet ved at læse Nr. 16 af „D. H. & K. M. T." Jeg havde bestemt ventet at flere af vore første Rangs Mænd skulde have givet deres Mening om Lovudkastet for Arbejdsløsheds- og Alderdomsunderstøttelseskassen til Kende i Bladet. Hr. Aage Hyllesteds udmærkede Artikelrække ufortalt, har man jo ikke set ret meget i vort Blad om denne, for vor Sag og for os organiserede Medhjælpere saare vigtige Sag. Maaske skal man, i Betragtning af det gamle Ord „Hvo som tier samtykker", gaa ud fra, at alle vore Elitefolk er rørende enige med Hovedbestyrelsen om Udkastets Affattelse. Kanske er det derfor formasteligt af et menigt Medlem at rære nogle — fra Hovedbestyrelsen — divergerende Meninger; men alligevel vil jeg driste mig til at fremsætte et Par Bemærkninger om samme, i mangt og meget udmærkede Udkast.

Af Frygt for at min Færdighed i den ædle Regnekunst ikke slaar til, tør jeg slet ikke røre ved Rentabilitetsberegningen for Alderdomsunderstøttelsen, i det Stykke vil jeg fuldstændig stole paa de Mænd, der har udarbejdet Forslaget, og som med det statistiske Materiale for Øje, sikkert er fuldt saa godt kvalificerede dertil, men det forekommer mig, at det vilde være forkert fuldstændig at bortkaste Alderdomsunderstøttelsen af Udkastet, den Tanke er i sig selv saa sund og smuk, at den nok er værd at arbejde paa; og udskyde den med en eventuel bedre Alderdomslov for Øje, synes mig at være et forholdsvis løst Grundlag at bygge sin Alderdomsforsørgelse paa. Vi Handels- og Kontormedhjælpere er ellers ikke saa forvænte fra Statens og Rigsdagens Side, saa vi i ret meget tør sætte vor Lid til dem, ja, det skulde saa sandelig ikke forundre mig, om vi fik en udvidet Alderdomslov, hvori Handels- og Kontormedhjælpere var udelukkede paa Grund af „manglende Fordragelighed overfor Indenrigsministre og Konsorter". Vi maa sikkert helst sørge for at staa paa vore egne Ben, saa har vi i alle Tilfælde intet at takke for, og selv om Stat og Kommune virkelig skulde gribe ind, inden vor egen Alderdomsunderstøttelse fik nogen praktisk Betydning, saa var den Skade, at vi havde opsparet nogle Tusinde Kroner, da ikke saa overordentlig stor.

At Bidragene til Kassen ifølge § 13 deles i to lige store Halvdele, A & B, kan være udmærket, kun synes det mig, at der til Halvdel A burde være en Bemærkning om, at et Beløb, hvis Størrelse bestemtes efter Antallet af Kassens Medlemmer, blev staaende til Alderdomsunderstøttelse, saa Medlemmerne havde en Garanti for, at der virkelig blev noget til Alderdomsunderstøttelse. Som § 13 lyder i Udkastet, kan Hovedbestyrelsen jo udmærket tømme Kassen i Tilfælde af Lock-out. Ligeledes synes det mig, at § 18 er noget mangelfuldt affattet, naar der ikke er en Bestemmelse om, hvor langt ned Hovedbestyrelsen er berettiget til at ændre Understøttelserne. I § 19 kunde jeg ønske der stod, at den Understøttelsessøgende først henvendte sig til den lokale Bestyrelse, saa det blev den, der skulde give Erklæring om Ansøgerens Kvalificationer til Understøttelse, foruden at Paragrafen fik et noget mere demokratisk Præg, vilde det have den Fordel, at den lokale Formand blev fri for mangen ubehagelig Kritik, naar han kunde henvise til at Erklæringen var afgivet af den samlede Bestyrelse.

Kan det virkelig for Alvor være Hovedbestyrelsens Mening, at et Medlem, som f. Eks. er arbejdsløs i 3 Maaneder og for at hjælpe lidt paa den daarlige økonomiske Situation har paataget sig 3 Dages midlertidigt betalt Arbejde, saa samtidig er hjemfalden til Lovens strængeste Straf — ingen Understøttelse.

Det i § 25 omtalte „ikke væsentlig lavere Løn", hvad betyder det paa Dansk? 25 Kr. maanedlig er da „væsentlig" lavere end 35 Kr.? For det Tilfældets Skyld, at det kære humane Samfund skulde faa i Sinde at forandre den understøttelsesberettigede Alder, kunde det saa ikke være rigtig i vore Love at sætte „50" Aar før Vedkommende er berettiget til Alderdomsunderstøttelse" i Stedet for 55 Aar?

§ 28 har forundret mig mest. Jeg kan fast ikke forstaa, at det alderdomsunderstøttede Medlem skal betale sin Arbejdsløshedsunderstøttelse tilbage, i saa Tilfælde fortjener det i al Fald ikke Navnet Understøttelse, da det jo ikke bliver andet end et almindeligt Laan. Skal den Paragraf staa ved Magt, vil jeg tillade mig at foreslaa, at den bliver ændret til, at den Paagældende tilbagebetaler de Beløb, han har oppebaaret i Understøttelse plus Rente og Rentes Rente 10 pCt., saa kan det gamle Medlem sikkert faa sin Alderdomsunderstøttelse „ud af Lommen".

Jeg føler mig meget tiltalt af Hr. R. Hvitveds Forslag om at Myndigheden, som i Udkastet i saa rigt Maal er tiltænkt Formanden, lægges over paa et Bestyrelsesraad; Afgørelser indenfor en saadan Institutions Ledelse maatte nødig blive præget af den enkelte Mands personlige Syn paa Sagen.

Ligeledes sympatiserer jeg med D'Hrr. Wulff og Hvidtved i at der mangler en Paragraf, som tager Sigte paa udenlandsrejsende Medlemmer, samt Medlemmer som for en Stund har været i en anden Stilling, men atter er vendt tilbage i Organisationen. I det hele taget er Linierne trukket saa dunkelt op, saa man paa mange Punkter har Vanskelighed ved at tage Stilling.

Til syvende og sidst forekommer det mig, at det havde været at tage nok saa meget Hensyn til Medlemmerne, om der havde været en § 34, som bestemte at efter 5 Aars Virksomhed revideres Kassens Love paa samme Maade som nu Udkastet er behandlet, og med en Urafstemning om Medlemmernes Mening om Kassen i Funktion. Maa jeg til Slut tillade mig at opfordre alle organiserede Kolleger til saa vidt muligt at give Møde i Kolding den 15. September, der bliver sikkert ikke Lejlighed til at kede sig. Og i en By som Kolding, hvor vor energiske Afdeling har mødt saa megen Modstand, trænger de til at se, at vi unge Merkursønner tager paa vore store Opgaver med den fornødne Interesse og Alvor.

Vejle den 18. August 1907.

Jens Johansen.

Sociale Køberforbund.

Centralorganisationens Agitation for 7-Lukningen.

„Tankeløshed præger ofte det tænkende Menneskes Færd" er Mottoet paa et lille Hefte, „Til det kjøbende Publikum", som Centralorganisationen har udsendt i et Masseoplag, for at henlede Almenhedens Opmærksomhed paa vore Bestræbelser for 7-Lukningens Gennemførelse. Vort Hefte, der bl. a. fremhæver den afgørende Indflydelse, som det købende Publikum kan udøve i denne Henseende og som paakalder dets Støtte, berører de saakaldte Køberforeninger, der allerede i en Aarrække har bestaaet i England, Frankrig og senest er oprettet i Berlin.

Det berlinske Køberforbund, der oprettedes for faa Maaneder siden under Statsminister von Berthmann-Hollwegs Forsæde, har sat sig som Maal at forbedre Arbejdsforholdene for Medhjælpere og Arbejdere. Forbundet vil søge at paavirke Principalerne og navnlig Publikum til Gunst for 8-Lukningen og begrænse Søndagsindkøbene til det mindst mulige, og i den Hensigt udsendes jævnlig Fortegnelse over de Firmaer, som imødekommer de opstillede Betingelser.

Det købende Publikums Organisation og Opdragelse til at gøre sine Indkøb efter sociale Grundsætninger, drøftedes allerede paa den 7de tyske Medhjælperdag i Magdeburg 1902. I et Foredrag af den tysknationale Medhjælperfører *Franz Schneider*, Leipzig, hedder det saaledes:

„Den største Del af vort kære Folk eller Publikum løber nu uden nogensomhelst Eftertanke, uden at se efter Firmaet, ind i de Butiker, der enten benytter den kostbareste Reklame af enhver Art, averterer med de laveste Lokkepriser eller hvor Salgsstederne ligge bekvemmest for dem. De fleste Købere have ingen Anelse om, hvilken Magt de besidde som Konsumenter og hvorledes de skulle tvinge deres søsterlige og broderlige Hjerte til at gøre Brug af denne Magt paa rette Sted, idet de kun burde købe dér, hvor der tilstaas Medhjælperne ligesaa anstændige Arbejdsbetingelser som de fattigste i Folket, hvad enten det er indenfor Fabrik, Haandværk eller Handel, hvor man indrømmer dem Forudsætningen for deres Fremskridt, den fuldstændige Foreningsret og hvor der er sikret Handelsmedhjælperne 8-Lukning, en 11 Timers Minimalhviletid, en udstrakt Søndagshvile, tilstrækkelige Butikssiddepladser, en Minimalløn af 100 resp. 75 Mk., en Sommerferie og i Fald det er en Stor-Forretning med 20 eller flere Medhjælpere, en Repræsentation for deres Ønsker i et Medhjælperudvalg. Jeg undervurderer aldeles ikke Vanskelighederne ved en Organisation af Publikum. Dens Gennemførelse i større Maalestok er aldeles ikke nødvendig. Det er allerede tilstrækkeligt, naar Ledelsen ligger i Hænderne paa indflydelsesrige, ansete Personer med udpræget social Opfattelse og Medlemstallets Rygrad dannes af Medhjælpere af alle Fag, der naturligvis har en særlig Interesse af Publikums Opdragelse. Saadanne Foreningers Hovedopgave ligger deri, ved Hjælp af de interesserede Medhjælpere at understøtte saadanne Forretninger, der i deres Virksomhed imødekomme de nævnte Fordringer, og anbefale disse Forretninger ved Flyveblade, Henvisninger i Portemonnæ-Kalendere osv., til Publikum med et vækkende Raab til dettes sociale Samvittighed. I vore Dage, hvor saa mangen Forretningsmand udgiver Tusinder til Reklame til ingen Nytte, vil en saa billig og dog resultatrig Anbefaling af hans Forretning kun være ønskelig, og han vil gærne være rede til at sikre sin Forretning en social Mønsterbedrifts Ry og derved en Plads paa Konsumentforeningernes hvide Lister ved at opfylde alle Betingelserne herfor. Saaledes opdrage vi Købere og Sælgere".

Medhjælperdagen vedtog at virke for Oprettelse af socialpolitiske Køberforeninger, og nu, fem Aar efter, er den første Forening altsaa oprettet, dog uden Medhjælperorganisationernes Medvirke og foreløbig med et langt mere begrænset Virkefeldt end det i Foredraget paapegede. Medhjælperpressen i Tyskland stiller sig da ogsaa afventende overfor Foreningen og det socialdemokratiske „Handlungsgehülfen-Blatt" mener endog, at denne vil bringe Medhjælperne mere Skade end Gavn, uden at dog Bladets Argumentation for denne Opfattelse virker særlig overbevisende.

Erfaringen viser, at de Medhjælperkrav, der er egnede til at samle den store Befolknings Sympati, har de bedste Udsigter for Gennemførelse. Institutionen „Soeiale Køberforbund"s videre Udvikling bør derfor følges med Interesse.

Til Afdelingsbestyrelserne.

Opmærksomheden henledes paa, at det vil være ønskeligt, at Tilslutningen til *Medhjælperstævnet i Kolding den 15. Sep.* bliver saa stor som muligt. Afdelingerne anmodes derfor om at virke herfor. Der vil blive arrangeret Sejltur til Løverodde Kl. ca. 2 à 1 Kr. pr. Deltager. Fællesspisning (2 Retter, Dessert og Kaffe) à 2,25 pr. Deltager.

Anmeldelse om Deltagernes Antal bedes fra Afdelingerne indsendt *inden 7. September* til Hr. Bogholder *N. Nielsen*, Sdr. Landevej 23, *Kolding*.

Rent Papir.

Hr. Redaktør!

Naar jeg tager til Genmæle mod Deres Artikel i forrige No., „Stjæler hveranden Handelsmedhjælper", er det dels for at forebygge den Skade, som den maatte forvolde baade blandt os selv og udenforstaaende, og dels for at bringe Spørgsmaal paa Bane, som ellers nu synes at være udenfor Redaktionens Rækkevidde.

Allerførst et Spørgsmaal: Med hvilken Ret, Hr. Redaktør, haaner De Afholdssagen, og med hvilken Ret bruger De vor Organisation i politisk Øjemed?

Deres Indledning i nævnte Artikel er nærmest en Fornærmelse mod hver Afholdsmand indenfor vor Organisation; saa meget mere, som de fremsatte Paastande ere uholdbare. De skriver bl. a.:

— — „Ædruelighedens Korsdragere opførte sig imidlertid mindre nøgternt, og navnlig fremkaldte en Udtalelse af Grundejerforeningens Formand, Overretssagfører Swendsen, der er Højrepartiets Kandidat i den ene frederiksbergske Valgkreds, almindelig Indignation hos den Del af Forsamlingen, der ikke var besat af en Afholdsdilerium, som gav sig ret eksplosive Udtryk ved dette Møde med hvis Arrangement den organiserede folkeopdragende og kulturbefordrende Afholdsbevægelse intet havde at skaffe . . .".

Afholdsdilerium! Maa jeg spørge, har man Afholdsdilerium fordi man protesterer mod, at Beværtningernes Lukketid forlænges til Kl. 4 Morgen? Hvad har da Justitsministeriet, der nylig har nægtet at give Tilladelsen dertil? Deres Antipathi mod Afholdssagen har De ingen Ret til at fremkomme med i Bladet, da det er en Ting, som aldeles intet har med nævnte Spørgsmaal at gøre, og en Forhaanelse af Afholdssagen i Bladet vil saare nemt kunne sætte Skel mellem Afholds- og Ikke-Afholdsfolkene indenfor vor Organisation, og til Dato har jeg været af den Opfattelse, at det var saavel Organisationens som Bladets Opgave at skabe et mere kollegialt Sammenhold indenfor vor Stand.

Ligeledes har De, Hr. Redaktør, givet „Social-Demokraten" (til Trods for, at vor Organisation er upolitisk) Vind i Sejlene ved overfor den at udtale en skarp Kritik over en Højremand, endskønt De maatte være klar over, at Deres Udtalelse vilde blive brugt politisk, og det altsaa for udenforstaaende vilde have Udseende af, at det kun var *pro forma*, at vor Organisation var upolitisk. Jeg skal ikke fordybe mig i alle de Konsekvenser, som Redaktionens Deltagelse i det politiske Liv vil kunne forvolde, baade indenfor og udenfor vore Rækker, men jeg vilde have fundet det mest korrekt, om Redaktionen havde indskrænket sig til en ren saglig Fremstilling, der kun var bleven fremsat i vort Blad og altsaa ikke var bleven Genstand for nogen politisk Partiudnyttelse.

Det har endvidere forundret mig meget, at Bladet indskrænker sig til kun at omtale nogle enkelte Programpunkter, medens mange Ting af lige saa stor Interesse for vor Stand, forblive uomtalte, f. Eks. den kulturelle Udvikling af hele Handelsvæsenet, Toldspørgsmaalet, Handelsskolerne, Lærlingespørgsmaalet m. m. m., eller i hvert Fald bliver alt for lidt omtalt. Tilfældet er vel som Regel det, at naar vi vil have Oplysning om Handelens Udvikling m. m., maa vi henvende os til vore Principalers Blade, i Stedet for at kunne hente dem fra vort eget Blad. I det hele taget forekommer det mig, at Bladets Nytte som Medlemsblad i mange Retninger er reduceret til det mindst mulige, og at det kun er rent organisatoriske Meddelelser og Artikler Stoffet bestaar af. I nogle senere Artikler vil jeg tillade mig at komme nærmere ind paa de overfor nævnte Spørgsmaal.

Ebeltoft, den 22de August 1907.

C. P. Henningsen.

Det gør mig næsten ondt at maatte bede den ærede Indsender læse min Artikel om igen. Men den fornyede Indigna-

tion, som Læsningen atter vil fremkalde hos ham, vil muligen kunne afdæmpes ved efterfølgende forklarende Noter:

„Dilerium" defineres almindeligvis som Vildelse, en Tilstand, hvori Patienten taler forvirret, er hallucineret og urolig. Det omskrevne Protestmøde, der havde Karakteren af en polsk Rigsdag — omend man ikke kastede hverandre ud gennem Vinduerne men nøjedes med at trække Deltagere i Diskussionen ned af Talerstolen — blev Skueplads for Optrin, der med Definitionen in mente maa betegnes som dileristiske. Da denne Udladning af fortættet Fanatisme ingenlunde skyldes overdreven Spiritusnydelse, er Betegnelsen „Afholdsdilerium" anvendelig, indtil dette filologiske Problem finder en bedre Løsning. Afholdsbevægelsens Organer har som fremhævet intet Ansvar for de utiltalende Optrin, — kendte Afholdsmænd har misbilliget dem, og de to Journalister, der interviewede mig, er begge kendt som ivrige Afholdsmænd. Bortset fra, at det er mig personligt ligegyldigt, naar Restaurationerne lukkes her paa Frederiksberg, har jeg jo aldeles ikke udtalt mig desangaaende; thi dette var det behandlede Tilfælde ganske uvedkommende. Paastanden om minAntipathi for en Sag, hvis kulturelle Betydning jeg netop understreger, er et Udslag af en løbsk Fantasi, som jeg kun kan anbefale Hr. H. i sin egen Interesse at søge tøjlet.

Vedrørende Hr. H.s Beskyldning, at jeg „bruger vor Organisation i politisk Øjemed", kun dette: Interview'erne gjaldt mit Standpunkt til de mod vort Stand udslyngede Fornærmelser. Fornærmerens politiske Anskuelser er mig naturligvis absolut ligegyldige og uden Indflydelse paa min Dom. Derimod er det ikke ligegyldigt, at han beklæder borgerlige Tillidshverv; thi dette Moment maa følgelig forstærke Kritiken. — Til Efterretning for Hr. H. tjener iøvrigt, at det han kalder „en skarp Kritik" kun er et mildt Udtryk for den Harme, som denne Forhaanelse mod vor Stand fremkaldte hos mig og utvivlsomt hos enhver standsbevidst Medhjælper, og endelig mener jeg, at Medhjælperne — Hr. H. incl. — er den Del af Pressen Tak skyldig, som i dette Tilfælde værgede Standens sociale Ære. Det partipolitiske Spørgsmaal, som Hr. H. maner frem, faar saa iøvrigt drive sit Spil, indtil den sunde Fornufts grydende Dag trænger det tilbage til Mørket.

Hvad angaar Hr. H.s Slutningsinstruktion bærer den — som det øvrige — Præget af Indsenderens mangelfulde Forudsætninger som Kritiker paa et Omraade, der er „ukendt Land" for ham. Ellers vilde han vide, at det netop er „D.H.K.M.T.'s Opgave kun at bringe „rent organisatoriske Meddelelser og Artikler", og at de øvrige nævnte Spørgsmaal, der falder indenfor Centralorganisationens Virkefeldt, har været grundigt behandlet, naar vor Organisations socialpolitiske Arbejde krævede saadanne Anliggenders særlige Drøftelse.

Frederiksberg, ult. Aug. 07.

Vilh. Hansen.

Den fuldstændige Afd.- og Ads.fortegnelse fandtes i Nr. 13 og fremkommer atter i Nr. 19 pr. 1. Oktober.

Fra Centralorganisationen.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested,* Esbjerg.

Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen,* Esbjerg.

„D. H-. & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn. Redaktør *Vilh. Hansen,* Kronprinsesse Sofies Vej 23.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn. Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H-. & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Kjøbenhavn. Heinegade 5. L.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.

Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Ægirsgade 51.

Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Agitationsudvalgene:

Kjøbenhavn og Omegn. Formand *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L.

Sjælland og Lolland-Falster. Formand *Chr. Dreyer,* Slagelse.

Jylland: Formand *Th. Hansen,* Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.

Fyen: Formand *C. Møller,* Kongensgade 13, Odense.

Kjøbenhavn og Omegn.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Formandens Adr. er *O. Larsen,* Nørrebrogade 180.

Jylland.

Frederikshavn. Kassereren, Hr. *E. Brøndbergs* Adresse er nu: *Vestergade 7.*

Grenaa. Ved en den 22. Aug. afholdt ekstraordinær Generalforsamling foretoges der Valg og Nyvalg af Tillidsmænd paa Grund af Formandens og Kassererens Bortrejse.

Bestyrelsen konstituerede sig som følger: Kommisserne *Chr. Hansen,* Adr. Kjøbmand Chr. Vogel (Formand), *M. Jacobsen* (Næstformand), *Steffensen* (Kasserer) og Frk. *A. Andersen* (Sekretær). Som Revisor og Suppleant valgtes henholdsvis Kommisserne *Thomsen* og *R. Jensen.*

Herning. Da den hidtilværende Formand, Hr. Johs. Jespersen, har etableret sig, er Inspektør Chr. Woldsgaard valgt til Formand i hans Sted, medens af Suppleanterne Kommis Valdemar Nielsen er indtraadt i Bestyrelsen.

Randers. Formand: *Johs. Sørensen,* Storegade 3; Kasserer: *M. P. Willumsen,* Nordregrave 6.

Referatet af Generalforsamlingen den 22. Aug. maa paa Grund af Pladsmangel udgaa til næste No.

Øerne.

Vordingborg. Formand: Bogholder *U. Steinmetz;* Kasserer: Kommis *Axel Nielsen,* (Adr. Købmand F. Theisen).

Medlemsmøder afholdes 2 Gange ugentlig paa Hotel „Valdemar".

Der meddeles os fra Vordingborg, at den nydannede Forening afholdt konstituerende Generalforsamling den 22. Aug. Vinkyper Steffen Hansen aabnede Mødet, hvorefter Chr. F. Johannessen, Næstved holdt et med Interesse fulgt Foredrag om Centralorganisationens Virkemaade og Betydning for Medhjælperstanden. J. udtalte sin Glæde over at de stedlige Principaler stillede sig velvilligt overfor Foreningen, thi de faglige Spørgsmaal burde løses gennem Forhandling. Efter at have omtalt Centralorg.s faglige Reformarbejde og nærmestliggende Opgaver sluttede J. sit Foredrag med en Variation over Bjørnson: „Jeg vil værge min Stand, jeg vil højne min Stand. Her er dragende Trang gennem Arbejdets Gang til at løfte vor Stand, blot vi løfter i Flok." Foredraget modtoges med Bifald og Leveraab for Afdelingen.

Chr. F. Johannessen ledede den efterfølgende Debat om Lovforslaget, der enstemmigt vedtoges. — Valgene til Afdelingens Tillidsposter fik følgende Udfald: Bogholder U. Steinmetz valgtes til Formand med 16 St. (paa Vinkyper Steffen Hansen afgaves 13 St.) Bestyrelsesmedlemmer: Boghandlermedhjælper Sommerfeldt-Hansen, Steffen Hansen, Frk. Mimi Walsted, Kommis Axel Nielsen. Suppleanter blev: Bankbogholder Høyrup og Frk. Anna Rasmussen. Revisorer: Kommisserne Alfred Byrum og R. Jørgensen.

Dirigenten lykønskede Formanden og udbragte et Leve for ham, hvorefter Bogholder Steinmetz takkede og opfordrede Kollegerne til ivrig Agitation for Foreningen. S. takkede Johannessen for hans Arbejde for Organisationsbevægelsen.

Johannessen sluttede Generalforsamlingen med Ønsket om at Foreningen stedse maatte blive tro mod Centralorganisationens Principer, og udtalte Haabet om at vor Virksomhed maa bære god Frugt i Fremtiden til Gavn for Fædrelandet. Danmark leve!

Alle de lokale Blade skænker Foredraget og Generalforsamlingen udførlig Omtale.

Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: Steffen Hansen (Næstformand), Axel Nielsen (Kasserer) og Frk. Walsted (Sekretær). Afdelingen tæller allerede 35 Medlemmer.

Den sorte Tavle.

Følgende direkte Medlemmer er slettede af Medlemslisten grundet paa Restance: Kommis'erne Adolf Nielsen, Gandrup, Bjerregaard, Adr. Krogh Jensen, Maribo, Georg Sørensen, Rudkøbing Materialhandel, Rudkøbing, Peter Jensen, Adr. C. W. Holm, Laasby, M. Blinkenborg, Varde, V. Andersen, Skibby, Joh. P. Nielsen, Adr., Chr. Reimer, Viborg.

Esbjerg, August 1907.

CHR. INGVOLDSEN, p. t. Hovedkasserer.

Efternævnte Medlemmer er slettede af Kolding-Afdeling paa Grund af Restancer: V. Jensen, Adr. Chr. M. Jensen; P. Petersen og J. M. Jensen, Adr. Farvehandler Beck.

Kolding d. 19.—8.—07.

C. HAMMER, p. t. Kasserer.

Kommis Carlsen, Tranebjerg er grundet paa Restancer slettet som Medlem af Afdelingen paa Samsø.

Tranebjerg den $^{13}/_{8}$ 07.

CHR. MADSEN, p. t. Kasserer.

Kommis Nielsen, Adr. Købmand Sofus Petersen, er paa Grund af Restance slettet som Medlem af Slagelse-Afdelingen.

Slagelse, Aug. 07. WALD. WÜRTZ, p. t. Kasserer.

Stilling søges.

Undertegnede søger Plads straks som Bogholder, Forvalter eller helst) Rejsende. Alle nærmere Oplysninger, Anbefalinger og Referencer tilsendes paa Forlangende.

København L. **Axel Gundel,** *Jul. Blomsgade 9, 1.*

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,

Odense, ligef. Springvandet.

Anbefaler

Kaffe,

The,

Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,

Nørregade 17—19. *Odense.*

Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.

Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*

Telefon 1170. Vestergade 16.

Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**

anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte

Barber & Frisørsalon

Nørregade 20

og bliv **smukkeseret.**

Husk

M. JANTZEN'S

Barbér- og Frisørsalon,

ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager

Johan Jensen,

Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.

NØRREGADE 10.

Indgang fra Gravene.

Telefon Nr. 564.

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!

Køb

Deres Hatte

hos **P. Joh. Døring,**

21, Nørregade 21.

Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens Pensionat

Munkemøllestræde 11

anbefales.

Avertér i

Abonnér paa

Zum Zwecke der gegenseitigen Ausbildung in unsren Muttersprachen wünsche ich mit Dänen in Briefwechsel zu treten.

Leipzig-Sellerhausen
Bülow-Strasse 9, 1. *W. WIEGAND.*

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",

RANDERS.

Nyrestaureret.

Ny monterede Værelser.

S. Overgaard.

SKANDERBORG

Hotel Skandinavien

anbefales.

Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,

Aarhus.

Telefon Nr. 656.

Centralhotellet

Esbjerg,

anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*

Hotel „National"

Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet

Slagelse, anbefales

ANDREAS HANSEN.

Telefon 172.

Hotel Kronborg

anbefales.

H. NIELSEN, Kolding.

Strandhuse **Badeetablissement og Restauration.**

anbefales i Publikums Erindring. Bedste Vand i Koldings Nærhed. — Hyggelig Have. — Reel Betjening. — Alt til moderate Priser. Ærb. **Anton J. Toft.**

Wilh. Boesens

Kafé og Konditori,

Jernbanegade 4, Kolding,

anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:

1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal.
2., 3., 4. — 8 - — —

eller 6 paa hinanden følgende Gange.

Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning.*

25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælver-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

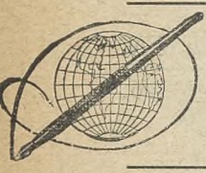
AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Aalborg billigste og bedste Udsalg af **Uhre** samt **Briller** og **Pincenez,** er hos
ADOLPH MØLLER, Slotsgade 5,
tidligere Bispensgade 16.
Enhver Køber efter nærv. Annonce faar 10 pCt. Rabat.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

A. Andersen.

Iste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt Iste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet **„THOR"**
RANDERS
anbefales.

H. JESPERSEN
SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
——— elegante—solide—letløbende ———
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

ABONNÉR
PAA
DANSK
H. & K. M. TD.!

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontorm hjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. KOLDING. Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN
KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
Iste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

Undervisning

Den jydske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen. For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Hvorfor
er
„D. H-. & K.-M. Tid."
et godt og billigt
ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: r. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45.
Aarhus: Hr. P. H. Olesen, Frederiks Allé 30
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Brinch.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Inspektør Chr. Woldsgaard.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
Kjøbenhavn: Hr. Chr Wulff, Heinegade 5, I.
Køge: Hr. Kommis P. Hartvig-Larsen.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Middelfart: Hr. Bogholder Adolph Hansen.
Nykøbing M.: Hr. Boghandlermedhj. H. Jørgensen.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Randers: Hr. A. Gleerup, Adr.: J. P. Hjersing.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: H. Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Svendborg: Hr. R. J. Bønneland, Borgergade 30.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.

Afleveret til Posten den 31. Aug.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7
KØBENHAVN K.

DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 18. 15. September 1907. 7. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ",
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

„Berlitz School",
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Ethvert Medlem af Centralorg. af D. H. & K. M. Foreninger indrømmes 10 pCt. paa alle
Fotografi-Artikler.
Esbjerg Materialhandel,
STEEN-JENSEN.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse.
Kontingent 60 Øre mdl.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Aalborg Handelsgymnasium
Rautzausgd., Hj. af Christiansg.
1. September nyt Dagkursus. Ansøgning om Statens Fripl. samt Understøttelse (indtil 240 Kr.) maa indsendes snarest. Skemaer faas paa Skolen.
J. F. Møller, cand. mag.

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Til Kolding! Sønd d. 15. Sept. d. A.

I Forbindelse med **Repræsentantskabsmødet,** *der er tilgængeligt for alle Medlemmer,*

afholdes **alm. Medhjælperstævne.**

Koldinghus Ruiner og Musæet beses. Sejltur til Løverodde, om tilstrækkelige Deltagere tegner sig. Fællesspisning Kl. 8 Aften for Deltagere i Repræsentantskabsmødet og Medhjælperstævnet.

Taler og Foredrag af Organisationens Mænd.

Til Slut en Svingom til Toget gaar. Kolleger, der ønske at deltage i Stævnet, maa henvende sig til deres Afdeling eller til Hr. Bogholder **N. Nielsen, Sdr. Landevej 23 d., Kolding.**

ESBJERG.

VALDM. NIELSEN.

Fotografisk Atelier.

Kongensgade 71.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller

Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.

Special-Cigarforretning,

Kongensgade 49. Telefon 282.

Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Elgs PALMEHAVE.

Torvegade 8, Esbjerg.

1ste Kls. Koncert-Restaurant.

Enestaaende i Skandinavien.

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

SKANDERBORG

V. Christensen's

Barbér & Frisørstue,

bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens

Skræderi & Klædelager

(Kolding)

bringes i velvillig Erindring.

Skive.

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

Skive.

Peter Christensens

Hatte-

& Bundtmagerforretning

Adelgade

anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Husk altid

at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos

Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

Dürkopp-Cyklen

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,

fine Konfecturer

faas hos alle Handlende.

AARHUS

E. Melchiorsen,

Cigarer & Tobakker.

Store Torv 7, AARHUS.

Telefon 1007.

Drik **Ceres Øl**

Bryggeriet „Ceres"

AARHUS.

J. C. E. BOLDREEL.

Telefon **881.** Telefon **881.**

Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.

SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,

Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.

Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.

1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus Dampvaskeri

Telefon 668.

Indleveringssteder:

Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe

er **Savon 18—13**

Kun 25 Øre pr. Stk.

Gør Huden blød og smidig.

E. Mehls Fabrik

ved CHR. W. F. BESTLE, Aarhus.

Købmandsbladet.

Organ for Standsinteresser.

Telefon 337. AARHUS. Mejlgade 91.

De unge Handelsmænd, der ønsker at følge Principalernes Organisationsbevægelse, bør abonnere paa Bladet.

N. J. Cederstrøm.

1ste Kl. Skræderforretning

Stort Lager.

„Sct. Clemensborg", Aarhus.

Telefon 856.

Husk! Husk!

Dansk Beklædnings Compagni.

Største Udvalg, billigste Priser.

Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Drik Odin

Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt

Skattefri Pilsner

Mørk Skattefri

Dobbeltøl.

Cafe „Standard"

(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).

Jærnbanepladsen, Vejle,

anbefales.

1ste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

MUSIK.

Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik.

Vilh. Anker, Odense.

Olaf Ryes Gade 8.

Boiesens Café,

VEJLE.

Jens C. Nielsen.

FROKOSTRETTER.

Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S Cigaretter uden Papir

Perfect **Exception**

Apollo **Fix**

Perla **Beduina**

samt øvrige Sorter

anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste ægte

Brama-Livs-Elixir

faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.

P. HANSENS BOGTRYKKERI

leverer alle Slags Tryksager

hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig

med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL

SPECIALFORRETNING I HERREUDSTYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 18. *15. September 1907.* *7. Aargang.*

Ved Kolding-Stævnet.

Ti Aar er en Draabe i Tidens Hav, men maalt i Uger og Dage bliver Tidsafsnittet mere haandgribeligt, især naar det udfyldes af slidsomt Arbejde og mangeartede Omskiftelser, der mere præges af Modgang og Kamp end af Medgangens Lyspunkter.

Netop nu i Høst er det et Tiaar siden, at kjøbenhavnske Butiks- og Kontormedhjælpere skønnede, at der ogsaa for Medhjælperstanden eksisterede et socialt Spørgsmaal, der udstykket i sine Enkeltheder fremtraadte som en Række Krav til Samfund og Principaler om taaleligere og for det almindelige Kulturtrin værdigere Livsvilkaar og gunstigere faglige Udviklingsmuligheder. Siden da har Tidens rindende Strøm fortsat med at bane Vej for det sociale Frigørelsesværk paa alle Omraader, Samfundets underste Lag sætter stærke Skuldre mod Fordommenes Mur, og selv Medhjælperstanden, som den sidste i Rækken, af dem der traadte rustede ind paa den sociale Arena, begynder at ordne sig til den Kamp for Tilværelsen, som andre Samfundslag gennem Aaringer førte i sluttet Trop.

Som enhver Gennembrudsperiode modtager sin Glans fra de Idealer, for hvis Sejr, der kaldes til Kamp, saaledes maatte det ogsaa gaa ved Medhjælperbevægelsens Opkomst. De tilsyneladende uovervindelige Vanskeligheder, der mødte Organisationsbestræbelserne, skræmmede ikke og ændsedes næppe af den lille Skare, der tog et stort og uoverskueligt Arbejde op. Men den Begejstringens Glød, som Idealerne tændte, viste altid Vejen fremad. Og gennem Aarene er vi da gaaet fra Lokalforeninger til Landsorganisation, gennem Kamp for Organisationsretten naaet til Centralorganisationens officielle Anerkendelse som Medhjælpernes eneste faglige Repræsentation, og gennem spredte og forskelligartede faglige Forbedringer og Reformkravs Gennemførelse naaet til at distancere en altfor langsommelig Sociallovgivning. Thi under det friske Indtryk af 7-Lukningens Gennemførelse i Esbjerg og de øvrige i Sommerens Løb opnaaede Resultater kan Butikslukningsloven, naar den endelig kommer til Verden efter udstaaede Veer, næppe betegnes som et praktisk socialpolitisk Fremskridt, men kun som et officielt Stempel paa en alt bestaaende Ordning.

Man kunde maaske synes, at det vi gennem et Decennium naaede var lidt nok, og overfladisk betragtet er denne Anskuelse ikke uden Baggrund. Dog ret besét er der aldeles ingen Anledning til Begrædelse, endnu mindre til Modløshed. — Alt var imod os, Medhjælpernes Mistænkeliggørelse, Principalernes Angreb, alskens Organisationsvanskeligheder som vel hverken før eller senere indenfor nogen Stand.

Og nu! Medhjælperforeningerne spinder deres Næt henover Danmarks Land, vor Organisations financielle Stilling er bedre, end nogen Tid tilforn, en Stab af arbejdsivrige Standsfæller ofre sig for vor Sag og Centralorganisationens Rækker bliver bestandig tættere.

Fremtiden tilhører os, naar vi altid er os vort Ansvar bevidst.

Ansvaret! Netop den praktiske Side af Organisationsspørgsmaalet er det, at Centralorganisationens Repræsentanter skal drøfte ved Kolding-Stævnet den 15. September. Muligvis er der lang Vej frem, inden vi ser Idealerne fra 1897 virkeliggjorte. Og det véd vi i hvert Fald, at strides skal der og stykkevis maa de virkelige Reformer tilvristes Medhjælperne. Dog det faar saa være og bør kun skærpe vor Appetit til at naa frem til vor rettelige Plads ved Kulturens rigtdækkede Bord. — Men den Standsfælle, som en ublid Skæbne satte udenfor Kontorets Skranke eller Butikens Disk, ham eller hende tør vi ikke som uvirksomme Tilskuere se prisgivet Erhvervsløshedens ulykkebringende Følger; den Kollega, der lider under uværdige Arbejdsvilkaar og hensynsløs Behandling, maa hos sin Organisation finde det Rygstød og modtage den kraftige, hjælpende Haand, der kan give ham Oprejsning for den Uretfærdighed som han — den socialt Underlegne — har maattet taale.

Kolding-Stævnets Opgave er det praktiske Anliggende, den rolige og grundige Drøftelse af Paragrafer, der kan udmaales i Kroner og Øre, men ogsaa i menneskelig Velfærd og Lykke.

Derfor vil denne Forsamling af vor Organisations gode Mænd beherskes af en lignende Stemning og besjæles af den samme begejstrede Tro paa vor Sag, som kendetegnede de Organisationens Pionerer, der hin Eftersommerdag for ti Aar siden lagde Grunden til dansk Medhjælperbevægelse.

Repræsentantskabsmødet vil ventelig lægge nyt Land under Organisationens Plov og dets Beslutninger vil rimeligvis øve overordentlig Indflydelse paa Centralorganisationens fremtidige Virksomhed. Maatte Foreningernes Sendemænd derfor fremmøde med et ved grundigt Forarbejde erhvervet indgaaende Kendskab til det vigtige Spørgsmaal, der skal afgøres; da vil Kolding-Stævnet blive en Mærkepæl i Centralorganisationens Historie, vor Bevægelse faa forøget Fremdrift, dens Mænd modtage nye Impulser til kommende Dages socialpolitisk og fagligt Arbejde.

Vel mødt i Kolding!

Helaarlig 7-Lukning i Esbjerg.

ET BETYDNINGSFULDT RESULTAT.

er opnaaet af vor Afdeling i Esbjerg, Foreningen „Hermes", idet dens ivrige Arbejde for 7-Lukningen i Sommermaanederne, der som bekendt gennemførtes med Held, nu har sat en Record paa Butikslukningens Omraade ved *Indførelse af 7-Lukningen hele Aaret* de 4 første Ugedage med Undtagelse af December.

Forud for dette banebrydende Resultat, der er af den største Betydning for vort fremtidige Arbejde for 7-Lukningen, er der fra Afdelingens Side udfoldet en ihærdig og velledet Agitation ved direkte Paavirkning af det købende Publikum. Centralorganisationens 7-Luknings-Tryksager, Avisartikler og — hvad der for første Gang bragtes til Anvendelse — Plakatbærere i lang Række gennem Gaderne, med smaa Demonstrationer udenfor de Genstridiges Forretninger, og endelig et fornuftigt Samarbejde mellem Medhjælper- og Købmandsorganisation beredte Vejen for 7-Lukningen i Sommermaanederne.

Det tjener den esbjergske Detailhandlerforening til Ære, at den fremfor nogen Handelsforening i Danmark indsaa, at dette Medhjælperkrav var baade rimeligt og tidssvarende. Saaledes er man beredvilligt gaaet til et Samarbejde med vor Afdeling og har straks indset Fordelene ved vedblivende at opretholde den Indrømmelse, som man for Sommermaanedernes Vedkommende havde gjort Medhjælperne.

OM 7 LUKNINGENS GENNEMFØRELSE

tilskriver Formanden for „Hermes", Hr. *A. Floridan Eggers*, os følgende:

„Detailhandlerforeningen sammenkaldte til et Møde i August, hvor Lukkesagen blev grundig drøftet. Dagen efter Mødet tilstillede Foreningens Formand os en Liste med Meddelelse om at Mødet havde vedtaget at støtte 7-Lukningens Gennemførelse, og at det med stort Flertal var overdraget Foreningen „Hermes" at arbejde derfor. Det var med det dristigste og bedste Haab Bestyrelsen tog fat, og i et godt Samarbejde med Bestyrelsen for Detailhandlerforeningen er det altsaa fuldstændig lykkedes os.

Der var jo, trods de fleste Butiksindehavere var for Reformen, mangen som helst, saafremt han havde magtet det, havde styrtet det hele til Jorden, og et lille Eksempel derpaa skal jeg anføre: Lukningen var fuldstændig gennemført, men en herværende Manufakturhandler (Navnet skal jeg lade unævnt) havde hele Tiden været stærkt imod Reformens Gennemførelse. Det endte med, at han bad Manufakturhandlernes Formand om at sammenkalde et Møde for at drøfte Spørgsmaalet. Han vilde paa ingen Maade lukke i November og Maj. Det var jo lidt kedeligt bagefter at skulle til at lave om, men fra Mødet forlyder det, at et Par Manufakturhandlere stillede ham Stolen for Døren ved at true ham med, at hans Navn vilde komme offentlig frem, saafremt han ikke fulgte Trup. Saa gav han sig. Det vedtoges, at der skulde holdes aabent fra 1ste Maj til Pinse. Lukningen omfatter hele Aaret undtagen Fredag og Lørdag, Maj—Pinse og December. Dermed er vi foreløbig tilfredsstillede. 7-Lukningen skyldes Provemaanederne og Afdelingens Agitation for Sagen, og ikke mindst den gode Forstaaelse mellem Principaler og Medhjælpere om, at det absolut var en god og fornuftig Reform, som skulde gennem-

føres. Tillige viser det opnaaede Resultat det gode Samarbejde mellem Principaler og Medhjælpere her i Byen.

Jeg vil ønske, at denne Reform maatte gaa sin Sejersgang over det ganske Land og at de to Parter alle Steder maa arbejde sammen i fælles Interesse som her".

DEN FAGLIGE UDDANNELSE OG 7-LUKNINGEN.

Naturligvis savnes der heller ikke her Forsøg paa at omgaa 7-Lukningen, og man gaar frem paa den samme lyssky Maade og søger ved lignende Midler, som de der kendes andet Steds fra, at putte Borgerskabet Blaar i Øjnene og faa Anledning til at brilliere med forloren Medhjælperenlighed og en bestikkende Nidkærhed m. H. til Lærlingenes og de yngre Medhjælperes faglige Uddannelse. Ikke alene holder Bog- og Papirhandlerne sig borte fra 7-Lukningen, skønt netop denne Branche skulde synes nærmest til at antage den tidlige Butikslukning, men nogle Butiksindehavere overrasker ved at avertere, at de „af Hensyn til Handelsskolen" først lukker Kl $7^1/_2$.

Centralorganisationens Formand, Hr. *Åge Hyllested*, karakteriserer denne ubehændige „Motivering" paa følgende Maade i den lokale Presse:

„For det første er det naivt, naar man tror at skylde Handelsskolens Elever dette. — Handelsskolens Elever, som netop er baade Medhjælpere og Lærlinge, der i første Række er interesserede i, at 7-Lukningen overholdes, og dernæst er der det meningsløse „af Hensyn til —", thi kommer først dette til at spille en Rolle, saa bliver der snart ingen Ende paa Hensynene, og disse skal da snart faa taget Livet af denne gode Reform.

Nej, det eneste, der er at tage Hensyn til, er netop 7-Lukningen, og det købende Publikum har i Gærningen vist, at man ønskede denne gennemført, og det vil ogsaa fremdeles vise, at man ønsker denne opretholdt ved at holde sig saadanne Butiker fjern efter Kl. 7 Aften."

FØLG ESBJERGS EKSEMPEL.

Under Sommerens Agitation for 7-Lukningen fandt vi Aarhus-Afdelingen i Fronten. Derfra modtog vi det første Budskab om Sejr for dette Reformkrav, og der pustedes nyt Liv i Afdelingernes Arbejde for Butikslukningen. Nu indtager Esbjerg den førende Stilling paa dette Omraade. „Hermes" Virksomhed for Arbejdstidens Forkortelse er et Eksempel til Efterfølgelse og Efterligning for alle vore Afdelinger. Dette ikke alene fordi den helaarlige 7-Lukning først gennemførtes i Esbjerg, men i Særdeleshed fordi Esbjerg-Afdelingen var den første af vore Foreninger, der fremsatte Kravet derom. Allerede i Slutningen af 1901 foretog „Hermes" en Enquète gengem Udsendelse af Spørgeskemaer til Esbjergs Borgere og Repræsentanter for de forskellige Samfundslag. Enquéten godtgjorde det konsumerende Publikums overvejende Sympati for Sagen, men Forhandlingerne med Principalerne førte den Gang ikke til det ønskede Resultat. Nu henved 6 Aar efter, er Maalet naaet og Udfaldet viser i dette som i mange sideordnede Tilfælde, at fortsat energisk og maalbevidst Arbejde for en god Sag fører til Sejr.

Derfor bliver 7-Lukningens Sejr i Esbjerg en Appel til Danmarks organiserede Medhjælperstand om samdrægtig Agitation for Butikernes Lukning Kl. 7 overalt i Landet.

Fra Centralledelsen.

Det ordinære Hovedbestyrelsesmøde.

Hovedbestyrelsens ordinære halvaarlige Møde afholdtes i Esbjerg den 1ste September. Mødet aabnedes Kl. 9 af Formanden, der meddelte at Næstformanden, Vald. Pedersen, Aarhus, var fraværende paa Grund af Forretningsanliggender.

Formandens Beretning.

I en kort Oversigt over Centralorganisationens Virksomhed i Perioden primo Marts til September, dvælede Formanden ved Hovedpunkterne i Foraarets og Sommerens faglige Arbejde. Sommerens „døde Tid" var forbi og Medhjælperstævnerne satte atter Liv i Foreningsarbejdet. 7-Lukningen havde været det vigtigste faglige Spørgsmaal, og idet Formanden omtalte de opnaaede Resultaler i Aarhus, Esbjerg o. fl. S., udtalte han sin Anerkendelse overfor Aarhus-Afdelingen, der havde været i Spidsen i denne Sag. Nu havde Esbjerg Téten, idet 7-Lukningen var gennemført her hele Aaret undtagen i December. Det næste Skridt burde være 6-Lukningens Gennemførelse paa Kontorerne.

Agitationen havde i Medhjælperstævnerne fundet et udmærket Middel og nye Afdelinger var dannet i en Række Byer, ligesom de ældre Afdelinger gennemgaaende havde forøget deres Medlemstal. Centralorganisationens Fremgang var fortsat jævn og stigende. Organisationens Udvikling affødte Modstanden derimod, og Formanden omtalte i denne Forbindelse de jysk-fynske Isenkræmmeres Vedtagelse om „fortrinsvis" at antage Medhjælpere udenfor Centralorganisationen; den modererede Form, hvori den oprindelig foreslaaede skarpe Resolution vedtoges, vidnede om, at det gjaldt at dække Tilbagetoget. — Sluttelig omtalte Formanden den internationale Medhjælperkonference i Stuttgart, i hvilken han deltog som Centralorganisationens Repræsentant (Ang. denne Del af Beretningen henvises til Artiklen andet Steds i Bladet).

Paa Foranledning af A. Andreasen, Hjørring, meddelte Formanden, at Indenrigsministeriet havde svaret paa den i sin Tid rettede Henvendelse angaaende Lærlingelovens Overtrædelse, at Centralorganisationen maatte fremskaffe Bevismateriale og forebringe dette paa nærmere angiven Maade. A. Lorensen forespurgte om der forelaa Svar paa den ved sidste Hovedbestyrelsesmøde vedtagne Udtalelse angaaende Butikslukningsloven, hvilket Formanden benægtede. Efter en kort Diskussion, hvori samtlige Medlemmer deltog, godkendtes Beretningen.

Hovedkassererens Beretning

godtgjorde, at Centralorganisationens finansielle Stilling var gunstigere end nogensinde. Budgetforslaget for det kommende Halvaar affødte en kort Meningsudveksling, under hvilken Formanden gav nogle Meddelelser vedrørende Udgifterne ved Repræsentantskabsmødet i Kolding. Hovedkassereren meddelte, at Holstebro-Afdelingen var i Restance med flere Maaneders Kontingent og at Afvikling endnu ikke havde funden Sted trods gentagne Henvendelser. Det vedtoges at forsøge en ny Henvendelse, og dersom denne forblev resultatløs, at ekskludere Afdelingen. (Afdelingen har nu betalt Restancerne. Red.)

Redaktørens Beretning

gav et Overblik over „D. H. & K. M. Tid."s Opgaver i det forløbne Halvaar. Af Hovedbladets 96 Spalter optoges de 52 af redaktionelle, 29 af indsendte Artikler, medens Afdelingsmeddelelserne var begrænset til 15 Spalter. Red. savnede Hovedbestyrelsens Medlemmer blandt Bladets Medarbejdere, et Forhold han beklagede. Hovedemnerne optoges af aktuelle Spørgsmaal som 7-Lukningen, Butikslukningsloven og Arbejdsløshedskassen. Afvigte Sommer havde været den paa Stof righoldigste siden Centralorganisationens Oprettelse. Statistiken over Butiksmedhjælpernes Arbejdstid i Danmark krævede et betydeligt Forarbejde, der imidlertid havde lønnet sig. Red. sluttede med en almindelig Oversigt over de vigtigste i Halvaaret behandlede Emner.

Formanden o. fl. udtalte Anerkendelse af Statistikarbejdet og efter nogle korte Bemærkninger godkendtes Beretningen enstemmig.

Planlæggelse af Vinterens faglige Arbejde.

Et Forslag, indsendt fra Formd. for det sjæll. Agitationsudvalg, Chr. Dreyer, Slagelse, om Oprettelse af et Agitationsudvalg for Øerne, bestaaende af Chr. F. Johannessen, Næstved, Birger Kruuse, Odense, vedtoges med den Tilføjelse, at Chr. Karlsen, Langesø, som valgt af Kongressen er det 4de Medlem af Udvalget.

Formanden meddelte, at følgende Andragender atter vilde blive indbragt i Rigsdagen: Tilskud til Foredrag, Lærlingeloven og Arbejdstiden i Butiker og Kontorer.

Om Agitationen for Butikslukningsloven udspandt der sig en livlig Diskussion. Vilh. Hansen fremhævede Nødvendigheden af et velforberedt Arbejde overalt i Landet og en ensartet Agitation, der nøje tilrettelagdes af Hovedbestyrelsen. Samtlige Hovedbestyrelsesmedlemmer deltog i Forhandlingerne vedrørende dette Anliggende, og der herskede almindelig Enighed om det Standpunkt, at Butikslukningsloven burde søges gennemført i den i vor Betænkning angivne Form, idet man stærkt understregede, at Loven er kommen for sent, fordi 7-Lukningsspørgsmaalet alt har meldt sig og sat praktiske Resultater. Kontormedhjælperne burde søges inddraget under Lovens Bestemmelser, saaledes at 6-Lukningen blev Norm.

Et Andragende fra Kjøbenhavn om Tilskud til Agitationen, henvistes til Formanden, da nærmere Oplysninger formentes at være nødvendige.

Arbejdsløsheds- og Understøttelseskassen.

Har end Diskussionen i „D. H-. & K. M. T." om Hovedbestyrelsens Forslag været lidet omfattende, viste de henved 80 Ændringsforslag, som Hovedbestyrelsesmødet drøftede i en 3 Timers uafbrudt Forhandling, at der i Medlemmernes Kreds hersker levende Interesse for og englædelig Forstaaelse af denne vigtige Sags Betydning for Medhjælperstanden og vor Organisation. Foruden fra mange Medlemmer forelaa der Ændringsforslag eller Tilslutningstilkendegivelser fra følgende Afdelinger: Odense, Aalborg, Aarhus, Herning, Sorø, Esbjerg, Randers, Skanderborg, Hjørring, Grenaa, Kolding, Thisted, Vejle, Skive, Slagelse, Ebeltoft og de kjøbenhavnske Afdelinger. — De forskellige Forslag blev nøje gennemgaaede og der førtes en særdeles indgaaende Debat om enkelte Hovedpunkter i Hovedforslaget hvori alle Medlemmerne gentagende Gange deltog. Sluttelig fastsattes Formen for Afstemningerne om Forslaget.

Andragender.

Fra Aarhus-Afdelingen forelaa Andragende om, at Hovedkassen ydede et Bidrag til Dækning af de ved Agitationen for 7-Lukningens Gennemførelse opstaaede Udgifter. Der raadede nogen Meningsforskel angaaende dette Anliggende. Vilh. Hansen og Lorensen kunde tiltræde Andragendet, da Afdelingen havde udført et banebrydende Arbejde for Sagen. A.

Andreasen paapegede, at flere Afdelinger havde arbejdet ihærdigt men resultatløst for faglige Forbedringer uden nogensomhelst Hjælp. Reich vilde understøtte alle Afdelinger, der havde Understøttelse behov, medens Formanden henviste til, at Centralorganisationen allerede havde ydet Understøttelse i Form af Tryksager, og den paagældende Agitation maatte betragtes som henhørende under almindeligt Afdelingsarbejde. Det vedtoges at udtale Hovedbestyrelsens Anerkendelse af Afdelingens energiske Arbejde for 7-Lukningen, men iøvrigt meddele, at man af principielle Grunde ikke kunde imødekomme Andragendet.

Endvidere androg Aarhus-Afdelingen om, at Udgifterne ved Medhjælperstævnet i Ryomgaard refunderedes af Hovedkassen. Af Diskussionen herom fremgik det, at der var Enighed om, at fremtidige Medhj.-Stævner burde støttes af Centralorganisationen, men udsattes dette Spørgsmaal til næste Møde. Under Henvisning hertil forkastedes det at refundere Udgifterne. Ligeledes maatte et noget lignende Andragende fra Sorø afvises, idet det overdroges Formanden at motivere Afslagene overfor de forskellige Afdelinger.

Forskellige Anliggender.

Forskellige Spørgsmaal drøftedes vedrørende Repræsentantskabsmødet i Kolding den 15de September og Dagsordenen for Mødet fastsattes til: 1) Behandling af Lovudkast til Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse og Alderdomsunderstøttelse tilligemed indkomne Ændringsforslag. 2) Eventuelt.

Derefter behandledes et Forslag om Forandring af Engageringsvæsenet med særligt Henblik paa Bureauet i Kjøbenhavn. Sagen henvistes til Formandens videre Foranledning idet man iøvrigt afventede den projekterede Arbejdsløshedskasses Virkning paa dette Omraade.

Nogle Spørgsmaal vedrørende Lærlingeloven og Lærlingevedtægten for Kjøbenhavn og Frederiksberg drøftedes og henvistes til Formændene for de lokale Afdelinger.

Forinden Mødets Slutning meddelte A. Lorensen, Aarhus at private Forhold nødsagede ham til at anmode om Hovedbestyrelsens Tilladelse til Mandatnedlæggelse. Formanden beklagede L.s Tilbagetræden, der toges til Følge fra 1. Oktbr., hvorefter 1ste Suppleant, Prokurist Carl Christensen, Kjøbenhavn, indtræder i Hovedbestyrelsen.

Hovedbestyrelsesmødet sluttede Kl. 6.

Den 2. internationale Medhjælper-Konference.

Det ligger i Sagens Natur, hvor den Enkelte repræsenterer et helt Lands Kolleger, der kan en Forsamling ikke virke ved Masseudfoldelse, alligevel var der dog samlet nogle og tyve Kolleger ved den 2den internationale Konference i Stuttgart den 21. August, hvilket maa siges at være ganske respektabelt, omend det jo ikke maa forglemmes, at navnlig Tyskland var mødt flertallig frem.

Med en Times Forsinkelse tog Mødet sin Begyndelse, og sproglige Vanskeligheder gav ikke Forhandlingerne yderligere Fart. Konferencens Sprog var Tysk, men da der baade var engelske og franske Kolleger til Stede, som ikke var dette Sprog mægtig, maatte hver enkelt Bemærkning atter oversættes paa disse tvende Sprog.

Formanden for „Centralverband der Handlungsgehülfen und Gehülfinnen, Sitz Hamburg“, Herr *Max Josephsohn*, aabnede Mødet med nogle Velkomstord, hvorefter man demonstrerede dette ved at udelukke fra Konferencen en Repræsentant fra „Centralverband der Handels- und Industrieangestellten in Prag“ paa det Grundlag, at dette snarest burde forenes med „Centralverein der kaufmännischen Angestellten Oesterreichs in Wien“, med hvilken Forudsætning Repræsentanten fra Prag netop var mødt frem.

Derefter aflagdes Beretning, hvoraf fremgik, at „Internationaler Auskunft-Stelle“ maatte betragtes som en ganske løs Forbindelse mellem de paagældende Foreninger, med det Formaal at udveksle Tanker og Tryksager, at dette var sket Fyldest og derudover intet.

Man naaede derpaa til Dagsordenens 2. Punkt, Spørgsmaalet om en Sammenslutning af I. A. S. og „Fédération internationale des Employés“, fra hvilken der var mødt 3 Repræsentanter, nemlig, foruden Skriveren heraf, tillige *Troclet*, Bryssel og *Turner*, London.

Max Josephsohn slog, til at begynde med, fast, at vor Fédération i de sidste 3 Aar havde antaget en renere Medhjælperkulør, og navnlig omfattede Medhjælperforeninger, der indtog et bevidst Klassestandpunkt modsat de saakaldte Harmoniforeninger. Han henviste til de forskellige foreliggende Beslutninger, der, naar de fornødne Garantier var afgivne, kunne danne Grundlaget for en Sammenslutning.

Andre Talere udtalte sig i samme Retning, og efter adskillig Ordstrøm ebbede denne ud i 6 bestemte Spørgsmaal paa hvilke man forlangte et bestemt Svar.

Karakteren af disse Spørgsmaal var imidlertid en saadan, at det ingenlunde kan betegnes som Forsamlingen værdigt for Alvor at fremsætte disse paa en Konference, hvor et alvorligt Resultat tilsigtes, hvilket dog burde være en Forudsætning, hvor Kolleger med stor Bekostning og Ulejlighed kommer sammen fra forskellige Lande for at drøfte Standsinteresser.

Imidlertid udviste Kollega *Troclet*, Bryssel, en engelig Taalmodighed og indlod sig paa en enkeltvis Besvarelse af de fremsatte Punkter, vistnok endog til Tilfredshed for Repræsentanterne fra I. A. S.

Som Deltager, for første Gang, i slig en Sammenkomst, vilde jeg have foretrukket at holde mig passiv, og lade mine Kolleger Troclet og Turner, som de mere forfarne gaa i Ilden, men dette blev mig dog for broget, og skønt jeg ikke vilde indlade mig paa de 6 Spørgsmaal tog jeg dog Ordet for nogle Bemærkninger i al Almindelighed, og udtalte min Beklagelse over at man fra I. A. S. Side mødte os med saa megen Mistro. Enten var man Kollega eller man var det ikke, ansaa man os for saadan maatte man ogsaa behandle os derefter. Jeg indrømmede Vanskeligheden ved en saadan Sammenkomst, hvor to Organisationer var samlede, idet hver altid vilde være tilbøjelig til at holde paa sit. Hvis man alvorlig tilstræbte et Resultat, maatte man se bort herfra, og navnlig mødes med Tillid til hinanden. Fra I. A. S. ønskede man Garantier, men disse Garantiers Art var en saadan, at det burde være ørkesløst at komme ind paa de forskellige Spørgsmaal. Der behøvedes i Virkeligheden ikke saadanne, saalænge Sammenslutningen fandt Sted paa parlamentarisk Grundlag, hvor det da stod de Herrer frit at hævde deres Mening mod vor, og den maatte da bøje sig hvem kun et Mindretal fulgte.

Men Sagen er snarere den, at man med Vold og Magt ønsker at skabe en socialistisk Organisation, og herpaa kunne bl. a. Fordringen om at fremtidige Konferencer altid skulde følge de internationale Socialist-Kongresser pege. Dette var, som Troclet allerede havde sagt, næppe nok klogt, idet al Interesse koncentreredes om denne, og vore Møder saaledes ikke formaaede at fæstne Opmærksomheden paa sig.

Men hvad selve Spørgsmaalet socialistisk eller ikke socialistisk angaar, d maatte vi paa det politiske som paa det religiøse Omraade lade hvert Land raade for sig, og ønskede man at skabe en international Forbindelse af Betydning, maatte det være paa et bredt Grundlag under en stor Synsvinkel; nu synes det snarere at gaa ud paa at tage Stilling til hvem der ikke kunde blive Medlem end omvendt.

Jeg indrømmede, at vi socialt sét havde Fællesinteresser med Arbejderbevægelsen, at mange af vore Krav aldrig vilde kunde gennemføres uden Støtte fra Arbejderne, men alt dette vilde Livet lære os, og det blev Fremtiden, der kom til at tage Stilling hertil, og ikke os. Navnlig kunde man ikke tvinge det igennem, saalænge Arbejderbevægelsen i store Træk snarere var en døgnpolitisk end en socialpolitisk Bevægelse.

Til Slut anbefalede jeg at lade Sagen modne, hvilket den sikkert ikke var, naar man mødte hinanden med Mistro, paa hvilket Punkt vi fra vor Side dog ikke vilde gøre Gengæld. Lad os vente til Sagen er moden, og da mødes igen.

Disse Udtalelser gav Turner, London, Blod paa Tanden, og ogsaa han tog Afstand fra den Stilling, man indtog fra I.A. S.' Side.

Efter en Del Snakken frem og tilbage vedtoges derpaa en noget intetsigende Udtalelse om, at de tvende Organisationer skulde fortsætte Tilnærmelserne for endelig at bane Vej for en Sammenslutning.

Et saa magert Resultat efter saa store Anstrængelser er jo ret mistrøstende, og et stort Ansvar falder tilbage paa Ledelsen af „Internationaler Auskunfts-Stelle“, der indtog saa doktrinære Standpunkter at man endog mente sig berettiget til at diktere Betingelserne paa Grundlag af disse; og har den Anke noget paa sig, at Ledelsen af Fédération internationale i gallisk Aand er noget for formløs, saa kan man til Gengæld se Germanerne stivnet i bar Doktrinisme.

Åge Hyllested.

Rent Papir.

Naar jeg tager Ordet i Diskussionen mellem Hr. C. P. Henningsen og Redaktøren er det for at støtte vor ærede Redaktør i den af ham fremsatte Kritik mod Herr Overretssagfører Swendsens Optræden ved Protestmødet paa Frederiksberg den 24. Juli.

For det første kan jeg ikke forstaa, at Hr. H. tør indlade sig paa at tage Hr. Swendsen i Forsvar for den Optræden, han viste ved nævnte Møde. Jeg kan ikke indse andet end at Redaktøren har handlet fuldt ud i Overensstemmelse med de virkelige paalidelige og pligtopfyldende Medlemmer af Organisationen, idet det maatte være enhver ærlig Medhjælpers Pligt at protestere mod en saadan Fornærmelse mod vor Stand.

Til Hr. H.s Bemærkninger, om at det er Organisationens og Bladets Opgave at skabe mere kollegialt Sammenhold indenfor vor Stand, og at Red. Artikel tværtimod vilde fremkalde Splid imellem Afholdsfolk og Ikke-Afholdsfolk, vil jeg kun sige, at Hr. H.s indirekte Forsvar af S.s Fornærmelser i hvert Fald ikke tjener til at befordre det gode kollegiale Forhold blandt vore Standsfæller. Og naar Hr. N. endvidere skriver, at Redaktøren har givet „Social-Demokraten“ Vind i Sejlene ved at kritisere netop Overretssagførerens Udtalelser, saa har det jo ikke Spor med Politik at gøre, idet den Kritik, som Redaktøren fremsatte burde være fremsat, ligegyldig fra hvem og hvorledes en saadan Fornærmelse mod vor Stand var kommen frem.

Iøvrigt takker jeg Redaktøren for hans udmærkede Gensvar paa Hr. H.s forfejlede Forsøg paa at fremstille Hr. Swendsens Udtalelser i et bedre Lys end de fortjener.

Randers den 6/9. 07. Anker Glerup.

Egentlig betragtede vi det i sidste No. indeholdte Gensvar til Hr. H. som Punktum i denne Sag. Naar vi imidlertid offentliggør ovenstaaende Indlæg sker det derfor med Tilføjelsen „sidste Ord i Sagen", fordi vi betragter det omdiskuterede Emne som værende for ubetydeligt til at stille fortsatte Krav til vort knebne Spalterum. *Red.*

Indenrigsministeren sanktionerer Esbjerg-Vedtægten!

Kort før Redaktionens Slutning modtager vi den Efterretning, at Konflikten mellem Esbjerg Byraad og Indenrigsministeriet angaaende den i 1905 af Byraadet vedtagne Vedtægt for Børns og unge Menneskers Arbejde, er endt med Vedtægtens Sanktion.

Som tidligere omtalt (bl. a. i „D. H-. & K. M. T." No. 9) fastsætter Vedtægten Handels- og Kontorlærlinges Arbejdstid til maximalt 10 Timer, og i Tiden mellem Kl. 6 Morgen og Kl. 8 Aften, undtagen Aftenen før Folkekirkens Helligdage og 14 Dage før Jul.

Dette Udfald, der i Særdeleshed skyldes den Energi, som Centralorganisationens Formand har udfoldet i sin Egenskab af Flertallets Ordfører i Byraadet, vil faa Betydning langt udenfor Esbjergs Omraade, saavel m. H. t. andre Kommunalvedtægters Affattelse som navnlig den Sejr, det kommunalpolitiske Initiativ her har vundet.

Af Hensyn til Repræsentantskabsmødet i Kolding Søndag den 15de September, udkommer nærværende No. nogle Dage tidligere end sædvanlig.

Den fuldstændige Afdelings- og Adressefortegnelse fandtes i No. 13 og fremkommer atter i No. 19 eller — paa Grund af Referatet fra Repræsentantskabsmødet — i No. 20 pr. 15de Oktober.

Fra Centralorganisationen.

Agitationsudvalgene:

Kjøbenhavn og Omegn. Formand *Chr. Wulff,* Heinegade 5. L.

Jylland: Formand *Th. Hansen,* Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.

Øerne: Formand *Chr. Dreyer,* Slagelse.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.

Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Ægirsgade 51. Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Kontormedhjælpernes Organisation. Afdelingen afholdt sin halvaarlige *Generalforsamling* Tirsdagen den 27. August i „Helmerhus". Formanden *Jul. B. Grothen* aflagde Beretning. Kassereren fremlagde Regnskabet, som enstemmigt godkendtes. De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer *Chr. Wulff* og *Carl Christensen* genvalgtes, ligeledes afg. Revisor *Herman Hansen.* Som Bestyrelsesmedlem i Stedet for *H. Christensen* valgtes *F. Møller.* Cæcilie Lyse, Sekretær.

Jylland.

Aalborg. Torsdagen den 19. Sept. Kl. 9 Aften afholdes den ordinære Generalforsamling i Foreningslokalerne. Dagsorden: 1 Formandens Beretning. 2 Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 3 Valg af 2 Suppleanter. 4 Valg af 1 Revisor. 5 Valg af Lokaleudvalgsmedlemmer. 6 Eventuelt. Bestyrelsen.

Hjørring. Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag d. 26. Sept. Aften Kl. 8½ pr. paa Hotel „Skandinavien" med følgende Dagsorden: 1 Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar. 2 Valg af Medlemmer til Bestyrelsen. 3 Valg af Suppleanter. 4 Valg af Revisor. 5 Beretning fra Repræsentantskabsmødet. 6 Spørgsmaalet om ugentlig Sammenkomst i Vintersaisonen. 7 Eventuelt. Livlig Tilslutning af D'Hr. Medlemmer forventes. Bestyrelsen.

Randers. Formand: *Johs. Sørensen,* Storegade 3; Kasserer: *M. P. Willumsen,* Nordregrave 6.

Onsdag den 21. Aug. afholdtes ordinær Generalforsamling paa Hotel „Rosen". Til Dirigent valgtes Hr. Handelsrejsende P. Petersen, der gav Ordet til Formanden. Denne aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Halvaar, hvilket særligt havde været præget af Arbejdet for 7-Lukningens Gennemførelse, og Resultat var her naaet for Manufaktur-, Mode-, Trikotage- og Herreekviperingsforretninger, idet disse nu i August Maaned lukker Kl. 7. Medlemsantallet var siden sidste Generalforsamling dalet lidt, men under Hensyn til at Sommeren altid er den vanskeligste Tid at samle Medlemmerne i, og Afgangen saa godt som udelukkende skyldtes Bortrejse, maa Foreningens Medlemsantal kunne bringes en Del op nu i Efteraaret.

Kassereren fremlagde derefter det reviderede Regnskab, der godkendtes. Regnskabet udviste at den finansielle Stilling for Foreningen er den bedste den har været i flere Aar.

Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes D'Hrr. Kommisser Joh. Sørensen, Levin, Junge, Breum, Glerup og Schou Til Suppleanter valgtes D'Hrr. Kommisser Jensen og Andreasen. Til Formand valgtes Hr. Kommis Joh. Sørensen. Til Agitationsudvalget valgtes D'Hr. Kommisser Andreasen, Junge, Levin, Joh. Sørensen og Paludan Nielsen. Til Udvalg for Besøg i merkantile og industrielle Virksomheder valgtes D'Hr. Kommisser Halleris og Andreasen. Derefter behandledes 12 til Bestyrelsen indkomne Forslag, hvoraf særlig 2 Forslag, Oprettelse af Brancheforeninger og Agitation for kvindelige Medhjælperes Optagelse, gav Anledning til Debat, medens de øvrige efter kort Omtale henvistes til Udvalg eller toges til Efterretning.

Angaaende Brancheafdelinger anbefalede Joh. Sørensen Oprettelse af saadanne, der sikkert ville fremme Tilslutningen. til Foreningen, da han frygtede, at der ellers, som i denne Tid indenfor Manufakturhandlermedhjælperne her i Byen, vilde blive dannet Foreninger med mere selskabelige Formaal, hvad der vilde forhale Sammenslutningen af alle Medhjælpere under Centralorganisationen. Kommis Junge anbefalede ligeledes dette og ønskede særlig Underskrift af alle Medhjælpere ved fremtidig Indsendelse af Andragender til Handelsforeningen. Bogholder Kragh og Formanden sympatiserede ikke med Tanken om Brancheafdelingerne, da Byen ikke er stor nok til dette og det vilde fordyre Administrationen betydeligt.

Angaaende kvindelige Medlemmers Optagelse diskuteredes der livligt og særligt blev fremhævet det vanskelige ved i mange Tilfælde at afgøre om Vedkommende virkelig tilhørte Standen og saaledes var berettiget til Optagelse i Foreningen. Det henstilledes til Bestyrelsen at arbejde for Sagen.

Derefter vedtoges en Lovtilføjelse, saaledes at Foreningens Formand fremtidig faar Sæde i alle Udvalg, dog uden Stemmeret.

Paa Forslag af Palludan vedtoges enstemmigt at yde Kassereren en Paaskønnelse for vel udført Arbejde.

Joh. Sørensen takkede for Valget til Formand og bragte samtidig den afgaaede Formand en varm Tak for hans gode kollegiale Ledelse af Foreningen.

Willumsen takkede de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer for godt Samarbejde.

Generalforsamlingen sluttede med Leveraab for Centralorganisationen, Foreningen og Dirigenten. S. S.

Skive. *Generalforsamling* afholdes *Onsdag den 18. Sept.* Kl. 9 Aften paa Hotel „Phønix". Dagsorden: 1 Beretning for det forløbne Halvaar. 2 Beretning fra Repræsentantskabsmødet i Kolding. 3 Virksomheden i kommende Vinterhalvaar. 4 Eventuelt.

Thisted. Ordinær Generalforsamling afholdes *Fredag d. 27. Sept. 1907* Aften Kl. 9 paa Hotel „Royal" med følgende Dagsorden: 1 Vedtagelse af ændrede Love. 2 Valg af Bestyrelse og Suppleanter. 3 Valg af Revisor. 4 Valg af Agitationsudvalg. 5 Vedtagelse af Virkeplan for Vinteren. 6 Eventuelt. Alle Medlemmer bedes give Møde!

Øerne.

Odense. Halvarlig ordinær Generalforsamling afholdes i Afdelingens Lokale Munke-Møllestræde 11 *Onsdag den 25. Sept.* Aften Kl. 8¾ pr. med følgende Dagsorden: 1 Beretning. 2 Fremlæggelse af Regnskabet. 3 Valg af Formand. 4 Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer. 5 Valg af 2 Suppleanter. 6 Valg af en Revisor. 7 Eventuelt. Bestyrelsen.

Den sorte Tavle.

Kommis N. Frische, Vestergade 6, hersteds er paa Grund af 5. Mdr. Restance og manglende Vilje til at betale, slettet som Medlem af vor Afdeling.

Odense, 1. Septbr. 1907.

Holger Biering, Kasserer.

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,
Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

Læs Annoncepriserne paa 3dje Side.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.

(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

Avertér i
Abonnér paa

EKSPEDITION:
Hr. V. Zwicki,
Jacob Danefærsvej 6. København V.
REDAKTION:
Hr. Vilh. Hansen,
Kronprinsesse Sofies Vej 23.
København F.

Zum Zwecke der gegenseitigen Ausbildung in unsren Muttersprachen wünsche ich mit Dänen in Briefwechsel zu treten.
Leipzig-Sellerhausen
Bülow-Strasse 9, I. *W. WIEGAND.*

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Centralhotellet
Esbjerg,
anbefales. *N. C. THYGESEN.*

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys. Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Strandhuse **Badeetablissement og Restauration.**
anbefales i Publikums Erindring. Bedste Vand i Koldings Nærhed. — Hyggelig Have. — Reel Betjening. — Alt til moderate Priser. Ærb. **Anton J. Toft.**

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."s ANNONCEPRIS:
1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal.
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.
Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning.*
25 Øre 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

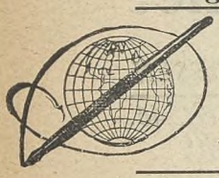
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.
Aalborg billigste og bedste Udsalg af **Uhre** samt **Briller** og **Pincenez,** er hos
ADOLPH MØLLER, Slotsgade 5, tidligere Bispensgade 16.
Enhver Køber efter nærv. Annonce faar 10 pCt. Rabat.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS

Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd, 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"

FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

A. Andersen.

1ste Kl. Skotøjsforretning.

Tilkendt 1ste Præmie paa Industriudstillingen i Esbjerg 1907.

JYLLANDSGADE 23. ESBJERG.

Italiensk, engelsk, tysk, østrigsk, japanesisk og dansk Papir samt iøvrigt alle Kontor- & Skriveartikler faas i **Esbjerg Papirforsyning.**

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",

Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin

anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"

RANDERS
anbefales.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
1ste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.

Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups

Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
——— elegante—solide—letløbende ———
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S Skotøjsforretning,

Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. **KOLDING.** Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

Undervisning

Den jydske Handelshøjskole,

Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen. For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole

(statsunderstøttet Dagskole)
begynder ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus den 1. Novbr. Undervisning i alle Handelsfag. 6 Lærere. Skolens sædvanlige Fripladser søges inden 1. Oktbr. Om Statens Understøttelse (indtil 240 Kr. for et Aar) for Sommeren 1908 indsendes Ansøgning til Ministeriet inden 1. November. Skemaer dertil og Program faas paa Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.
Niels P. Nielsen.

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

REPRÆSENTANTER

FOR

„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S

ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: r. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Brinch.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Inspektør Chr. Woldsgaard.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Hornum: Kommis S. Weirsøe-Schjødt.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
Kjøbenhavn: Hr. Chr. Wulff, Heinegade 5, L.
Køge: Hr. Kommis P. Hartvig-Larsen.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Middelfart: Hr. Bogholder Adolph Hansen.
Nykøbing M.: Hr. Kommis Chr. Høgh.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Randers: Hr. A. Gleerup, Adr.: J. P. Hjersing.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: H. Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Svendborg: Hr. R. J. Bønneland, Borgergade 30.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz.

Afleveret til Posten den 12. Septbr.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGA KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 19. 1. Oktober 1907. 7. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ",**
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

6 Mdr.s
Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Havde Deres Navn
staaet her,
var det blevet læst.

A. Christensen.
Telefon 267. **Vejle**
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Fotografi af Repræsentantskabet,
taget ved Mødet i Kolding den 15. Septbr., kan faas ved Henvendelse til
N. C. Nielsen, Jernbanegade 1, Kolding.
Fotografierne foreligger i 2 Udførelser, enten med stor Karton eller med almindelig Kabinetskarton.
Prisen er 1 Kr. pr. Stk.

Bestillinger bedes *snarest* indsendt til ovennævnte Adresse.

ESBJERG.

VALDM. NIELSEN.

Fotografisk Atelier.

Kongensgade 71.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos

HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl** eller

Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.

Special-Cigarforretning,

Kongensgade 49. *Telefon 282.*

Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Elgs PALMEHAVE.

Torvegade 8, Esbjerg.

1ste Kls. Koncert-Restaurant.

Enestaaende i Skandinavien.

Prøv

H. J. HANSENS

Barber- og Frisørstue

Jernbanegade 6. KOLDING

SKANDERBORG

V. Christensen's

Barbér & Frisørstue,

bringes i d'Herrer Handels- og Kontormedhjælperes velvillige Erindring.

L. M. Berntsens

Skræderi & Klædelager

(Kolding)

bringes i velvillig Erindring.

Skive.

Prøv

Th. Machons

(Rudolf Schmidts Eftf.)

Barber- & Frisørstue

Torvet.

NB. Hovedbade med Massage.

Skive.

Peter Christensens

Hatte-

& Bundtmagerforretning

Adelgade

anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Husk altid

at det største og billigste Udvalg af Billeder og Kort findes hos

Joh. Fr. Bach. Skanderborg.

Dürkopp-Cyklen

faas kun hos

A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,

fine Konfecturer

faas hos alle Handlende.

AARHUS

E. Melchiorsen,

Cigarer & Tobakker.

Store Torv 7, AARHUS.

Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

J. C. E. BOLDREEL.

Telefon **881.** Telefon **881.**

Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.

SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,

Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.

Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.

1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus

Dampvaskeri

Telefon **668.**

Indleveringssteder:

Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe

er **Savon 18—13**

Kun 25 Øre pr. Stk.

Gør Huden blød og smidig.

E. Mehls Fabrik

ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus.**

Abonnér paa

Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende.

N. J. Cederstrøm.

1ste Kl. Skræderforretning

Stort Lager.

„Sct. Clemensborg", Aarhus.

Telefon 856.

Husk! Husk!

Dansk Beklædnings Compagni.

Største Udvalg, billigste Priser.

Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Drik Odin

Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt

Skattefri Pilsner

Mørk Skattefri

Dobbeltøl.

Cafe „Standard"

(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).

Jærnbanepladsen, Vejle,

anbefales.

1ste Kl. Restaurant.

Moderate Priser.

MUSIK.

Undertegnede anbefaler sig herved til de ærede Foreninger og Selskaber med saavel større som mindre Bestillinger paa Musik. **Vilh. Anker, Odense.**

Olaf Ryes Gade 8.

Boiesens Café,

VEJLE.

Jens C. Nielsen.

FROKOSTRETTER.

Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S

Cigaretter uden Papir

Perfect **Exception**

Apollo **Fix**

Perla **Beduina**

samt øvrige Sorter

anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens

eneste ægte

Brama- **Livs-** **Elixir**

faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.

P. HANSENS BOGTRYKKERI

leverer alle Slags Tryksager

hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG

Barbér- og Frisørsalonen.

A. HANSEN,

Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig

med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL

SPECIA... HERREUDSTYR

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**

i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklænding.

Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.

NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i

Cravatmagasinet, Algade 50.

Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS

1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.

Skolegade 1. Hjørring.

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 19. 1. Oktober 1907. 7. Aargang.

Repræsentantskabsmødet i Kolding.

Åge Hyllesteds Aabningstale. — Forslaget om Alderdomsunderstøttelsen udgaar. — Debatten om Arbejdsløshedskassen. — Kontingentet. — Karenstiden. — Understøttelsens Størrelse. — Reservefonden. — Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse oprettes uden Statsanerkendelse. — Medhjælperstævnet.

Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse vedtoges oprettet ved Centralorganisationens Repræsentantskabsmøde i Kolding den 15de September. Budskabet herom har vore Læsere allerede modtaget gennem den efter Mødets Afslutning udsendte Ritzau-Meddelelse, og Forslaget i den af Repræsentantskabet givne Affattelse gaar nu til Urafstemning blandt Centralorganisationens Medlemmer, der træffer den endelige Afgørelse i denne for vor Organisations Fremtidssarbejde saa vigtige Sag.

Dette vort andet Repræsentantskabsmøde karakteriseredes ved det særegne Anliggende, der optog næsten hele dets Forhandlingsdag og som førtes til Afslutning gennem den efter Generaldebatten følgende indgaaende og interessante Specialdebat, hvorom efterfølgende Referat vil orientere Læserne.

Som det af de talrige Ændringsforslag kunde forudses og som Generaldebatten yderligere fastslog, havde Alderdomsunderstøttelsen kun et Mindretal af Tilhængere blandt Repræsentanterne og — hvad deraf med Sikkerhed kan formodes — ude i Medlemskredse. — Man gled derfor ret hurtigt og med en næsten ubetinget Enighed hen over dette Spørgsmaal og lod hele Interessen samles om den langt vigtigere Arbejdsløshedskasse. Om dennes Nødvendighed og Statsanerkendelsens Uanvendelighed, herskede der absolut Enstemmighed, selv om der naturligvis raadede afvigende Meninger m. H. t. Former og Midler.

Bidragets Størrelse gav Specialdebatten sit interessanteste Afsnit. Kontingentet er og bliver til alle Tider et tilforladeligt Barometer for en Organisations Udviklingsmuligheder og dens Medlemmers sociale Erkendelse. Forhandlingerne godtgjorde, at vore Afdelingsledere fuldtud indser, at det for os som for andre organiserede Fag gælder: Uden Udsæd ingen Høst, uden Ofre for vor Sag, intet virkeligt Fremskridt. — Naar det gælder for hver enkelt af os, at faglige og almindelige Kundskaber forlener os Modstandskraft og styrker vor Stilling i Livet, maa det ikke forglemmes, at den Løftestang, der alene formaar at hæve vor Stand socialt og økonomisk, netop er en stærk og financielt solid underbygget Organisation. Derfor er hver den Fagsammenslutning, hvis Kontingent er en liden Overflødighedsskilling, der tankeløst eller modvillig slænges hen, fordi man Intet venter sig iger, betydningsløs naar Alvorens og Stridens Tid er inde, — en Paradekaarde, som Modstanderens tunge Pallaskhug slaar ud af Haanden.

Hovedbestyrelsens Kontingent-Forslag vedtoges næsten ensstemmigt, men bemærkelsesværdigt og glædeligt var det, at der under Forhandlingerne hævede sig stærke Røster om et større Bidrag end det foreslaaede; thi det viste, at Organisationstanken blandt Medhjælperne er ved at frigøre sig fra „Harmonitidens" Overleveringer og at Medhjælperstandens Fortrop ikke blot vil Maalet men ogsaa Midlerne.

Af Specialdebattens øvrige Punkter fremkaldte navnlig Understøttelsernes Størrelse Meningsforskelligheder, og Afstemningen gav Flertal for en ensartet Understøttelse i Modsætning til Hovedforslagets stigende Skala.

Koldingmødet viste gennem sine Forhandlinger Centralorganisationens indre Styrke og Modenhed, ligesom den anselige Afdelingsrepræsentation, der fremmødte — og hvoriblandt der var adskillige nye Mænd — dokumenterede vor Bevægelses voksende Udbredelse.

* * *

Repræsentantskabet har talt; Medlemmerne Landet over har nu Ordet. Maatte den Enkelte da afgive sin Stemme med den samme Interesse for vor Bevægelse og den foreliggende Sag, som beherskede Repræsentantskabsmødet, af hvilket vi nedenstaaende bringer et

Referat:

Repræsentantskabsmødet aabnedes Kl. 9½ af Formanden. Ved Navneopraab, der skete umiddelbart derpaa, var foruden alle Hovedbestyrelsens Medlemmer, nemlig Åge Hyllested, Esbjerg, Vald. Pedersen, Aarhus, Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, Chr. Ingvoldsen, Esbjerg, A. Andreasen, Hjørring, Alvin Lorensen, Aarhus, Georg Reich, Kjøbenavn, og Suppleant til Hovedbestyrelsen, Carl Christensen, Kjøbenhavn, følgende Repræsentanter til Stede:

Agitationsudvalgene: Chr. Wulff, Kjøbenhavn, Th. Hansen, Aalborg.

Kjøbenhavnske Afdelinger: Jul. B. Grothen (Kontormedhjælpernes Organisation), O. Larsen (Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation), Herløv Møller (Manufakturmedhjælpernes Organisation).

Jydske Afdelinger: N. N. Dahl, Aalborg, Robert Petersen, Aarhus, R. Hvitved, Ebeltoft, A. F. Eggers, Esbjerg, S. West, Frederikshavn, Chr. Hansen, Grenaa, Lind Jensen, Herning, H. Hein, Hjørring, P. M. Berg, Holstebro, Sten Vandborg, Horsens, N. C. Nielsen, Kolding, Petersen, Nibe, Joh. Sørensen, Randers, P. Thomsen, Skanderborg, R. Sjørup-Nielsen, Skive, Chr. Brandi, Thisted, C. Christensen, Vejle.

Afdelinger paa Øerne: Chr. F. Johannessen, Næstved, Birger Kruuse, Odense, H. C. Madsen, Tranebjerg, Samsø, Chr. Dreyer, Slagelse, N. Gregersen, Sorø, Steffen Hansen, Vordingborg.

Endvidere var mødt som Gæster: Adolph Hansen, Middelfart, Redaktør Holmen, Præstø, J. Andersen, Kalundborg, Jul. Kaaber og S. H. Elle (Boghandlermedhjælperforeningen i Kjøbenhavn), O. Frandsen, Ringkjøbing.

Formanden: Naar Centralorganisationens Historie engang skal skrives, vil der være tre Aarstal, som danner Mærkepæle: 1897, hvor Organisationstanken grundlagdes i Kjøbenhavn; 1900, hvor Centralorganisationen blev dannet paa Delegeretmødet i Aarhus, og nu Mødet her i Kolding i September 1907 som et af de banebrydende for vor Bevægelse. Hvad vi foretog 1897 og 1900 var udelukkende paa ideelt Grundlag, udelukkende ud fra de Idealer og den sociale Forstaaelse, som de Mennesker, der dengang tog fat paa Sagen, sad inde med. Hvad vi skal gøre paa Mødet i Dag er at omsætte disse Idealer til Resultater, underbygge vor Centralorganisation saaledes, at de, der staar som Medlemmer af vor Organisation ikke blot er dem, som har Forstaaelse og Idealer og som tror paa vor Gærning og vor Sag; vi skal ogsaa have fat i alle de mange, som endnu staar udenfor. Dem bør vi fange paa den Maade, som Menneskesjæle i det store og hele fanges, ved at appellere til deres egne Interesser, ved at byde dem noget reelt for de Penge, de giver i Kontingent. Det har jo altid lydt saaledes i de forløbne 10 Aar: I byder jo intet for Pengene, I gør intet og opnaar intet. Vi samles her i Dag under de allerheldigste Auspicier, vi staar ikke længere saaledes, at vi ikke har Resultater at fremvise. Den just forløbne Sommer har bragt os Resultater som viser, at Tanken om at opnaa noget ved vore egne Kræfter nu ikke mere er blot en skøn Tanke, som ikke fører til Resultater. Vi har i adskillige Afdelinger opnaaet at faa gennemført 7-Lukningen i Sommer, og vi har et enkelt Sted gennemført 7-Lukningen hele Aaret rundt. Det er udelukkende vor egen Virksomhed og vore egne Kræfter, der har sat disse Frugter, og som det er sket i Esbjerg, hvor vi har været saa heldige at gennemføre 7-Lukningen hele Aaret, vil det ogsaa ske andre Steder, naar man overalt i Afdelingerne holder Spørgsmaalet brændende og begynder med at gennemføre 7-Lukningen om Sommeren. I Vir-

keligheden er man i Esbjerg saa henrykt for denne Reform, at man ikke ved, hvem der er mest glade, Principalerne eller Medhjælperne. Vi haaber om føje Tid at kunne fremkomme med Udtalelser fra Principalerne om, hvor glade de er derfor. De vil faa at se, at overalt, hvor denne Reform gennemføres, vil en nødvendig Følge af den blive en tidligere Lukning af Kontorerne, som vi hidtil i meget væsentlig Grad har ladet ligge. Det kendetegner vor Bevægelse, at Kontormedhjælperne har baaret Butiksmedhjælpernes Krav frem, og vi har gjort det i Forstaaelsen af, at der skal hjælpes dér, hvor der trænges mest, og at det ene vil bane Vej for det andet. Hvor 7-Lukningen af Butikerne er gennemført, vil det blive Opgaven at arbejde for Lukning af Kontorerne Kl. 6, fordi det er rimeligt, at der er et vist Forhold mellem Arbejdstiden paa Kontorerne og i Butikerne. Ikke alene er Arbejdets Art en anden, men Kontormedhjælperne maa ogsaa have Tid til at gøre deres Indkøb. Det vi imidlertid foreløbig vil komme til at staa overfor i den kommende Vinter, vil blive Spørgsmaalet om Butikslukningsloven. For nogle Aar siden blev Centralorganisationen afæsket en Erklæring om dette Spørgsmaal, og vi ser her hvilken langsom Vej Lovgivningen er, eftersom vi endnu ikke har set Spor til et saadant Forslag paa Rigsdagens Bord; men samtidigt ser vi, at det er hos os selv, det største Arbejde skal gøres. Hvis Butikslukningsloven virkelig var fremkommen for nogle Aar siden, saa havde vi ikke med den Kraft som nu kunnet fordre, at en endnu tidligere Lukketid kan gennemføres ved kommunale Vedtægter, og uden en saadan Ventil vilde Loven have virket som et Punktum for al videre Udvikling paa dette Omraade. Vi har bevist, at hvis d'Herrer Lovgivere nu ikke snart giver os en Lov om Butikernes Lukning Kl. 8 — en Lov, som i mange af Landets Byer sikkert vil være af stor Betydning — saa løber Tiden ubehjælpelig fra dem. Det vi opnaar ved egne Kræfter er tifold mere værd end det vi opnaar ved Andragender og Bønskrifter (Stærke Hør!). Vi har ogsaa et andet Resultat at opvise. En kommunal Vedtægt i Esbjerg om unge Menneskers Arbejdstid er fornylig bleven stadfæstet af Indenrigsministeriet. Derefter er det forbudt at beskæftige unge Mennesker under 18 Aar efter Kl. 8 Aften, undtagen Aftenerne før Folkekirkens Helligdage, en Reform, som Principalerne jo imidlertid har taget Braadden af ved at gennemføre 7-Lukningen ad Frivillighedens Vej, men det betyder alligevel en Agitation for os, og det vil sikkert ogsaa bane Vej for en betydelig Indskrænkning af Kontorernes Arbejdstid. Det er saaledes under de heldigste Forhold vi holder dette Møde. Ingen kan komme og sige til os: I opnaar jo intet ved Jert Arbejde. Det er ikke nok, at en Organisation arbejder for højere Lønninger og kortere Arbejdstid. Det er altsammen Midler og ikke Maalet. Hvis vi opnaaede de allerhøjeste Lønninger og den allerkorteste Arbejdstid, saa havde vi jo dermed ikke løst noget socialt Spørgsmaal. Vi havde skabt os selv gode Vilkaar. Hvis det skulde være vort endelige Maal, saa vilde Millionærernes Fagforening have løst Spørgsmaalet. Det skal vi se udover. Det er kun Vejen og Midlet. Maalet skal være Menneskehedens Frigørelse. Dér giver vi os ikke af med nogen Døgnpolitik, men Spørgsmaalet skal og bør vi give os af med i højere Grad end vi har gjort før. Hvilken Vej vi dér kommer til at gaa, kan jeg ikke sige, men jeg mener det kommer an paa, hvorledes man gennem fagligt Arbejde kan bidrage til at forbedre Kaarene, ikke alene for ét Lag af Mennesker, saaledes at man ikke samtidigt dermed skulde trykke andre ned, og det kan jo let ske, naar det ikke betyder Frigørelse af Menneskeheden i sin Helhed. Man vil maaske ryste paa Hovedet, men det er Spørgsmaalet om Jorden, vi lever paa, det er det, at Jordspørgsmaalet skal være et Lønspørgsmaal, om man høster Korn eller man høster Menneskets Arbejdskraft, det er lige meget, det er kun et Spørgsmaal om, hvilket der giver flest Fold, og der vil vi komme til at tage Standpunkt til Spørgsmaalet om Jordens Frigørelse og dermed til hele det sociale Spørgsmaal. Vi skal altsaa, selv om vi underbygger vor Organisation, ikke se bort fra Idealerne, vi skal holde fast ved alt, hvad der er stort og godt, og vi skal se paa hvad der er til hele Samfundets Gavn og ikke til Gavn for det paagældende Fag. Med disse Ord skal jeg byde Dem, vore Gæster og ikke mindst alle Tilhørere, et hjerteligt Velkommen. Vi samles her under de heldigste Auspicier, vi er stærke nok til at kunne binde an med den foreliggende Opgave, vi kan taale Tilbageslaget ved Gennemførelsen af denne Reform, inden længe skal vi atter have indhentet det mangefold igen. Et Leve for vor Centralorganisation (Hurra!).

Til Mødets Forhandlingsledere valgtes derpaa enstemmigt Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, og Vald. Pedersen, Aarhus.

Vilh. Hansen: Ærede Standsfæller! Maa det være mig tilladt at takke paa Hr. Vald. Pedersens og egne Vegne, fordi De atter ved dette Stævne har betroet os det ærefulde Hverv som Forhandlingsledere. Vi skal, som vi har gjort tilforn, bestræbe os af al Magt for, at Forhandlingerne kan gaa saa let og glat, at de kan blive til den forønskede Gavn for os alle. Hr. Carl Christensen, Kjøbenhavn, er til Stede som stenografisk Referent til „D. H.- & K.-M. Tidende", og Mødet vil sikkert være enig med mig i, at betragte ham som enstemmigt valgt som den ene af Mødets 2 Sekretærer (Tilslutning). Maa jeg udbede mig et Forslag til endnu en Sekretær.

Georg Reich, Kjøbenhavn, valgtes som saadan.

Formanden oplæser et Hilsen fra Hr. Hasselriis i Chicago, og paa Forslag af Vilh. Hansen bemyndiges han til paa Mødets Vegne at gengælde Hr. Hasselriis denne.

Vilh. Hansen foreslaar i Tilslutning til Formandens Indledningstale en saalydende Resolution:

„Repræsentantskabet for Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger, samlet i Kolding den 15de September, udtaler Ønsket om, at Forslaget til Butikslukningsloven fremsættes ved Begyndelsen af den kommende Rigsdagssamling, og — idet man henviser til det paa dette Omraade af Centralorganisationens Afdelinger i indeværende Sommer opnaaede Resultat — i en saadan Form, at det i Centralorganisationens Betænkning af Januar 1906 fremsatte Ønske om 7-Lukningens Gennemførelse sker Fyldest".

Resolutionen vedtoges enstemmigt.

Efter nogen Diskussion om Mødets Forretningsorden, vedtoges det at fastsætte Taletiden til 10 Minuter, henholdsvis 5 Minuter, at ingen kunde faa Ordet mere end 3 Gange og at Ordet skulde begæres skriftligt med Angivelse af Navn og By.

Formanden oplyser, at Nykjøbing M. ikke har kunnet sende en Repræsentant til Mødet paa Grund af de meget uheldige Togtider derfra, og gaar dernæst over til Behandlingen af den egentlige Dagsorden:

Det vi skal gøre, naar vi opretter en Kasse som denne, er at mildne de Saar, som en tvungen Arbejdsløshed kan slaa blandt Kollegerne. Det er det vi søger gennemført ved det foreliggende Forslag, som tager Sigte paa tre parallelt løbende Linier; der er først den godgørende, filantropiske Side af Sagen, hvor det gælder Understøttelse af dem, der ved Tidernes Ugunst er blevne arbejdsløse, der er dernæst den frivillige Nedlæggelse af Arbejdet for at hæve de Vilkaar, hvorunder vi arbejder, og der er endelig Tale om Understøttelse af de Kolleger, der ufrivilligt bliver arbejdsløse ved hvad man kalder Lock-out, denne bevidste Masseudsmidning fra Arbejdet fra Principalernes Side. Desforuden har vi ogsaa fremsat Forslag om en Understøttelse af Kolleger, der har naaet en vis Alder. Det har været glædeligt at se den Interesse, hvormed Afdelingerne har behandlet denne Sag. Der er indkommet 77 Ændringsforslag. Det viser, at det er en Sag, der er moden til Løsning indenfor vore Rækker. Det drejer sig nu om, hvorledes Sagen skal gribes an, der er ingen, der har udtalt, at man ikke skulde give sig i Lag med den foreliggende Opgave. Vi har for faa Aar tilbage søgt at give os i Kast med denne Opgave, det lykkedes os ikke at løse den af forskellige Grunde, men vi har ikke kunnet frigøre os for den Tanke, at vi skulde have fat paa den igen. Det er nødvendigt, fordi vi derved vil underbygge hele Centralorganisationen. Det, det gælder om for en faglig Forening, er at faa Standens Medlemmer samlede, og naar det er sket, gælder det om at holde dem samlede. Vi aabner allerede den vordende Kollega Adgang til Understøttelse, naar han — hvad der ofte sker — staar arbejdsløs efter endt Læretid, men selvfølgelig stiller vi ogsaa den Genfordring til den unge, vordende Kollega, at han skal forpligte sig til at blive Medlem af vor Organisation. Vi søger at give Medlemmerne en voksende Interesse i at blive staaende som Medlemmer af Organisationen ved at gøre Understøttelsen stigende efter Medlemsalder, men ogsaa for dem, der er komne ind i forholdsvis gode Stillinger har vi ment vi skulde have et Bindemiddel, i Form af det Forslag, der er fremsat om Alderdomsunderstøttelse. Som det vil ses af de fremsatte Ændringsforslag, synes denne sidste Bestemmelse ikke at være populær, og det kan jo være, vi kommer til at kapitulere paa dette Punkt. De vil se, at Forslaget gaar ud paa at Kassen deles i to Dele, den ene til den filantropiske Understøttelse, og den anden til Understøttelse af saadanne Medlemmer, der er arbejdsløse af rent faglige eller sociale Aarsager med det for Øje at hæve Standens Kaar. Denne sidste Del af Kassen er den, der har den største Værdi, set fra et fagligt Standpunkt. Loven om statsanerkendte Arbejdsløshedskasser er i sine Virkninger saaledes, at den ikke alene ikke vil løse Spørgsmaalet, men den vil reelt set betyde Tilskud til Hjælp til billig Arbejdskraft for Principalerne. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa denne Lov. Det viser sig glædeligvis, at indenfor Centralorganisationen er der efter det foreliggende aldeles ingen Stemning for at benytte sig af den.

Det vilde have været et ugunstigt Tidspunkt at tage denne Sag op nu, om vi indbyrdes skulde have kæmpet om Anerkendelse eller Ikke-Anerkendelse, men det maa betragtes som et gunstigt Tidspunkt efter hvad der er sket i Sommer. Isenkræmmernes Møde i Esbjerg vedtog, at de fortrinsvis vilde beskæftige Medhjælpere, som ikke var Medlemmer af Organisationen og anbefalede Oprettelsen af en særlig Organisation i Lighed med den i Kjøbenhavn bestaaende og af Principalerne opretholdte Isenkrammedhjælperforening. Ordet „fortrinsvis" skal her dække Tilbagetoget, det viser, at om de havde Magt som de havde Agt, vilde de gærne helt udelukke Centralorganisationens Medlemmer. Vi har set noget lignende i Svendborg, hvor vore Tillidsmænd af deres Principaler har faaet Valget imellem, enten at nedlægge deres Mandater, ganske vist efter Udløbet af deres Funktionstid, eller at miste deres Pladser. Vi mærker efterhaanden, hvorledes Principalerne bliver bange for os, og hvis vi derfor ikke nu griber til at underbygge vor Organisation saaledes, at vore Medlemmer blive interesserede i at blive staaende som Medlemmer, saa vil det ske, at

mange falder fra, fordi vi ikke kan byde dem den Understøttelse, som Medlemmer af en faglig Organisation har Krav paa, naar de skal hæve Fagets Vilkaar. Forslaget er enhver af os saa vel bekendt, at jeg ikke her behøver at komme nærmere ind paa dets Enkeltheder. Jeg mener, vi nu først bør underkaste Forslaget en Generaldebat, og derefter en Specialdebat paa den Maade, at vi gaar de enkelte Paragrafer tilligemed de indkomne Ændringsforslag igennem, for at give Sagen endelig Form. Vi holder jo ikke Kongres, og derfor er Urafstemning over Spørgsmaalet nødvendig. Denne Form for Afgørelse af et saa vigtigt Spørgsmaal er at foretrække, hvis der er en talrig Deltagelse i Afstemningen, men det er en Kendsgerning, at det er en Skavank ved saadanne Afstemninger, hvor det enkelte Medlem skal sige sit Ja eller Nej, naar et Forslag vedtages ved en forholdsvis ringe Deltagelse i Afstemningen. Jeg vil derfor lægge Repræsentanterne paa Sinde, at de arbejder for den størst mulige Deltagelse fra Medlemmernes Side ved Afstemningen over Forslaget i dets endelige Form. Under hvilke Former Urafstemningen iøvrigt vil foregaa, er endnu ikke fastslaaet.

Vald. Pedersen mener ligeledes, at det er heldigt først at faa en Generaldebat, dog saaledes, at Spørgsmaalet Alderdomsunderstøttelse eller Ikke-Alderdomsunderstøttelse straks bliver afgjort.

O. Larsen, Kjøbenhavn: I de af de kjøbenhavnske Afdelinger fremsendte Ændringsforslag er Alderdomsunderstøttelsen fuldstændig stroget. De demokratiske Bestræbelser gaar jo i Retning af at nedsætte den nuværende Aldersgrænse, der berettiger til Understøttelse, nemlig 60 Aar, og med Tiden vil Staten løse det Spørgsmaal; jeg tror ikke, det ligger saa godt for os.

Birger Kruuse, Odense, taler imod Alderdomsunderstøttelsen. Jeg tror ikke, vor Organisation er saa stærk, at den paa en Gang mægter at løse to saa store Opgaver, kan vi kun faa gennemført vor Arbejdsløshedskasse, betyder det allerede et stort Fremskridt. Unge Mennesker er ikke tilbøjelige til at se saa langt frem i Tiden, og derfor er der mange, som trækker paa Skuldrene af Alderdomsunderstøttelsen.

Eggers, Esbjerg, og Chr. Hansen, Grenaa, taler ligeledes mod Alderdomsunderstøttelsen.

Petersen, Nibe: Vi er i Afdelingen for Nibe-Aars-Løgstør ikke enig med de foregaaende Talere. Vi mener, at vi bør beholde Alderdomsunderstøttelsen, men at Aldersgrænsen kunne sættes til 50 Aar og Understøttelsens Størrelse til 200 Kroner. Vi kunne vel nok komme over det mulig større Kontingent som Følge af en saadan Ændring.

Brandi, Thisted: Det lader til, at Alderdomsunderstøttelsen skal blive et Stridens Æble. Jeg kan for saa vidt slutte mig til den ærede Repræsentant for Nibe-Aars-Løgstør-Afdelingen, selv om jeg mener, det vilde være heldigst ikke at gaa saa langt ned som til 50 Aar, tildels af den Grund, at man vel maa gaa ud fra, at de fleste er arbejdsdygtige til hen imod 55 Aars Alderen. I vor Afdeling, hvor vi havde et talrigt besøgt Møde om den Sag, var der Stemning for Alderdomsunderstøttelsen. Det er naturligvis vanskeligt at sige, hvor stort et Procenttal, der vil gøre Brug af deres Ret til at forlange Understøttelse, men hvis der er en Mulighed for, at disse to Ting kan forenes, saa mener jeg, og Afdelingen er enig med mig heri, at vi bør holde paa at faa begge Dele nu, saaledes altsaa, at vi faar Alderdomsunderstøttelsen gennemført samtidigt med Arbejdsløshedskassen. Jeg vil bede de ærede Repræsentanter alvorligt at tænke over denne Sag, inden de gaar til at stryge Alderdomsunderstøttelsen.

Hein, Hjørring: Jeg vil gerne lægge et godt Ord ind for Alderdomsunderstøttelsen. Det kan gerne være, man ser lidt anderledes paa Tingen, naar man er i en mere fremrykket Alder, end Ungdommen, der staar i sin allerbedste Alder. Jeg er vis paa, det gaar en hel Del ældre Kolleger saaledes, og derfor vil jeg bede dem om ikke at slaa det Forslag ihjel, men tage det nøje under Overvejelse. Med Hensyn til Aldersgrænsen er der jo fremkommet Forslag, der retter sig efter, hvad Staten maatte bestemme, og hvad Understøttelsens Størrelse angaar, ved jeg heller ikke, om den absolut behøver at fastsættes. Den kunde jo rette sig efter Kassens Midler og gives efter bedste Skøn. At der vil blive ydet en Masse Understøttelser af den Art, det antager jeg slet ikke, for en stor Del vil rimeligvis falde fra, inden de naar saa vidt, og en stor Del, som er naaet saa vidt, vil rimeligvis slet ikke andrage om Understøttelsen.

Th. Hansen, Aalborg: Det faldt mig noget for Brystet, da jeg hørte Hovedbestyrelsen havde taget den Sag op, det er jo ikke ret mange Aar siden, Centralorganisationen gav sig i Lag med at løse dette Spørgsmaal, og det gik saa daarligt som det vel kunde, det gik nemlig slet ikke. Skal denne Sag have nogen Chance, saa maa den bæres frem af et alvorligt Ønske, og det har derfor glædet mig at se alle de mange Ændringsforslag fra Afdelingerne. Jeg kan forsaavidt give Forslaget min Tilslutning, hvad Spørgsmaalet Arbejdsløshedskassen angaar. Det er nævnt af den ærede Formand, at den væsentligste Hindring vil være Kontingentforhøjelsen, men kan Centralorganisationen ikke taale en Kontingentforhøjelse af 50 Øre, saa har den tabt en væsentlig Del af sin Eksistensberettigelse. Teoretisk set er Forslaget sundt, men vi kan ikke paa engang faa et baade billigt og godt Forslag som det er, der her foreligger fra Hovedbestyrelsens Side. Lad os koncentrere, vore Kræfter om det, der har den største Betydning for os nemlig Arbejdsløshedskassen. Faar vi først det Spørgsmaal løst, har vi Grund til at tro, at det andet vil gaa af sig selv.

Wulff, Kjøbenhavn, taler mod Alderdomsunderstøttelsen ud fra en af ham opstillet Rentabilitetsberegning. Ifølge Forslagets § 13 skal Bidragene deles i 2 Dele, hvoraf den ene Del skal anvendes til Alderdomsunderstøttelse og til Hjælp til Medlemmer, der er blevne arbejdsløse med Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out. Gaar man ud fra, at denne Halvdel igen skal deles i 2 Dele, svækkes i væsentlig Grad de Midler, der skal anvendes i Tilfælde af Lock-out. Det vil sige, at der til Alderdomsunderstøttelsen henlægges Kr. 1,50 om Aaret, og det tror jeg er for lidt. De til Alderdomsunderstøttelse berettigede vil svare til 1/2 pCt. af Medlemmerne. Jeg har hørt et Hovedbestyrelsesmedlem udtale, at det kun var faa Medhjælpere, der vilde opnaa denne Understøttelse, men jo færre der er, desmindre Grund er der til at opretholde den. Det vil sige, at 200 Medlemmer skal spare sammen for at et Medlem kan faa en Alderdomsunderstøttelse. Det er en Opgave, som Staten maa tage op og som den ogsaa har anerkendt som værende indenfor sit Omraade. I 1902 blev der jo nedsat en Kommission om denne Sag.

Formanden: Det synes som om Diskussionen antager Karakteren af en Specialdebat, da den kun drejer sig om Alderdomsunderstøttelsen. At nedsætte Kontingentet fordi man stryger Alderdomsunderstøttelse, hvilken Tanke var fremkommen fra Esbjerg, vilde være et Fejlgreb. Indenfor Centralorganisationen har vi en 7-aarig Erfaring for, at et lavt Kontingent er til Skade for Bevægelsen. Det foreliggende Forslag var faldet Hr. Th. Hansen for Brystet, men hvis han havde fulgt Udviklingen, vilde hans Bryst ikke have følt sig saa besværet. Forrige Kongres har jo nemlig vedtaget, at vi skulde fremkomme med et saadant Forslag. Man kan ikke drage Parallel ler mellem denne Sag og Pladsledighedsforsikringen; thi netop den Erfaring, vi gjorde med denne sidste, skal komme os til Gode i det foreliggende Forslag. Skavanken ved „Pladsledigheden" var netop, at der var gaaet Forsikring i Foretagendet, medens det foreliggende Forslag bliver obligatorisk for hele Centralorganisationen. Man maa ikke sige som der blev sagt af Repræsentanten for det kjøbenhavnske Agitationsudvalg, Hr. Chr. Wulff, at det er urimeligt, at 200 Medlemmer skal spare sammen for at understøtte ét Medlem. Det er Grundtanken i al faglig Organisation, at ethvert Medlem skal give sit Bidrag og om der er mange eller faa der trænger til Hjælp, er det samme. Hvis der er en, der er i Trang, da er det paa sin Plads, at han ogsaa faar sin Understøttelse. — Jeg ved ikke, om det er Dirigentens Mening, at vi allerede nu skal gaa ind paa denne Sags Detailler. Stemningen for eller imod Alderdomsunderstøttelsen, synes at være bestemt af geografiske Hensyn. Der kunde jo tænkes den Mulighed, at selv om Repræsentantskabet skulde vedtage at bibeholde Alderdomsunderstøttelsen, at den Tanke dog havde saa mange Modstandere, at hele Forslaget ved Urafstemningen blev stemt ned. Jeg mener derfor, at vi skal læmpe os efter Forholdene. Jeg vil derfor foreslaa den Ændring til § 13, at de 4 sidste Ord i 4. Linie gaar ud, og at der i Stedet for indsættes, enten under A eller B, „samt forsaavidt Midlerne tillade det, til almindelig Understøttelse af trængende Kolleger". Derved vil Paragraferne 26, 27 og 28 bortfalde.

N. C. Nielsen, Kolding: Vi er her imod Alderdomsunderstøttelsen. Tiden er ikke moden endnu til at tage en saa vigtig Opgave op. Kassen maa kunne virke med et mindre Kontingent kun som Arbejdsløshedskasse.

Vilh. Hansen, Kjøbenhavn: Her, hvor det drejer sig om at bryde en ny Bane for vor Organisations fremtidige Virksomhed, maa vi, som de praktiske Foreningsfolk vi bør have udviklet os til at være, se nøgternt paa Sagen. Der er, saavidt mig bekendt, endnu ingen faglig Sammenslutning, der har taget Spørgsmaalet om Alderdomsunderstøttelse op til Løsning. Vi har jo en vis Rettesnor i de Resultater, der foreligger fra vore udenlandske Broderorganisationer, hvis Kasser har været baserede fortrinsvis paa Arbejdsløshedsunderstøttelse, men derimod ikke paa den her diskuterede særlige Alderdomsunderstøttelse. Der gaar et Drag gennem den internationale Medhjælperbevægelse i Retning af Pensionsforsikring eller Alderdomsunderstøttelse, et Sidestykke til den Forsikringstendens, som gør sig gældende i moderne Socialpolitik. For kort Tid siden har det østrigske Parlament vedtaget en saadan Lov, „Privatbeamten-Versicherungsgesetz", der netop gaar ud paa at byde gennem Staten det, som vi søger at byde gennem vor egen Organisation. Alle vore tyske Broderorganisationer arbejder med det samme socialpolitiske Ledemotiv paa dette Omraade, og jeg tror derfor, at vi vil gøre rigtigst i at lade dette Spørgsmaal ligge, indtil vi har set, hvorledes den vigtigste Side af Sagen, Arbejdsløshedsunderstøttelsen, vil komme til at virke.

Reich, Kjøbenhavn: Jeg synes det af Hr. Hyllested stillede Ændringsforslag maa kunne tilfredsstille alle Repræsentanterne. Man kunde maaske dele Bidragene saaledes, at 2/3 gik til A og 1/3 til B. A skulde være Arbejdsløshedskassen, som tillige skulde kunne give Understøttelse til trængende Kolleger og B skulde alene være til Understøttelse af Medlemmer, der er blevne arbejdsløse med Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out.

Andreasen, Hjørring, anbefaler Forslaget om Alderdomsunderstøttelse, hvis ikke der er en saa stærk Majoritet imod

det, at den maaske kunde have til Følge, at Forslaget væltede ved den endelige Afstemning.

Th. Hansen, Aalborg, replicerede til Formanden. Da Forslaget fremsattes, faldt det mig for Brystet, men jeg ser lysere paa Forslaget nu end dengang. Jeg mener ikke der er Grund til at dele Kassen som foreslaaet i A og B, men maa opretholde Aalborg-Afdelingens Ændringsforslag til § 13 gaaende i samme Retning.

Sørensen, Randers: Jeg kan slutte mig til den af Hyllested foreslaaede Tilføjelse og kan ogsaa gaa med til at dele Kassens Midler med $^2/_3$ til A og $^1/_3$ til B.

Johannessen, Næstved, anbefaler paa de 4 sydsjællandske Afdelingers Vegne ikke at dele Kassen, men slutter sig iøvrigt til Formandens Ændringsforslag.

Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, giver en Del statistiske Oplysninger, hentede fra de udenlandske Broderorganisationer (se „D. H-. & K. M. T. No. 17).

Derefter vedtoges ved Navneopraab med 33 Stemmer mod 2 Nej (Eggers og Rob. Petersen) et Forslag fra Forhandlingslederne om at betragte Debatten om obligatorisk Alderdomsunderstøttelse som afsluttet.

Efter Generaldebattens Afslutning skredes til paragrafvis Behandling af Lovforslaget.

§ 1. Der stilledes Ændringsforslag af Formanden, Vilh. Hansen, H. Møller og Chr. Wulff, sidstnævntes gaaende ud paa at give Paragrafen følgende Affattelse:

„Det er Kassens Opgave at understøtte sine Medl. i Tilfælde af Arbejdsløshed og under uforskyldt Trang i den Udstrækning, som Kassens Midler tillader og som forenes med Centralorganisationens Tarv",

hvilket Forslag vedtoges med 32 Stemmer mod 2.

§ 2. Rob. Petersen, Aarhus, stiller Forslag om, at Kontingentet forhøjes til 75 Øre. Man kan aldrig yde sin Organisation nok, og man kan aldrig faa Kontingentet sat højt nok op, jeg tvivler meget om, at Kassen vil kunne yde det, den skal, med det foreslaaede Kontingent, selv om jeg ikke tør sige, at Hovedbestyrelsens statistiske Grundlag ikke passer.

Johannessen, Næstved, stiller paa Sorø-, Slagelse-, Næstved- og Vordingborg-Afdelingernes Vegne Forslag om at nedsætte Kontingentet til 25 Øre om Maaneden.

Formanden anbefaler Hovedbestyrelsens Forslag om 50 Øre. Med Hensyn til det fremkomne Forslag fra Aarhus om kvindelige Medlemmers Særstilling, da er Hovedbestyrelsen klar over, at Kvinderne ikke i samme Grad som de mandlige vil kunne høste Gavn af Kassen, men det ligger vel i, at Kvinderne ikke i samme Grad betragter sig som Fagets Arbejdere. Vil de være berettigede til i fuldt Maal at drage Nytte af Kassen, maa de ogsaa yde det samme Kontingent. Dette er i god Overensstemmelse med Centralorganisationens Program. (Hør!).

Birger Kruuse, Odense, foreslaar at sætte Kontingentet til 35 Øre.

Petersen, Nibe, taler imod Rob. Petersens Forslag om at forhøje Kontingentet til 75 Øre.

Wulff, Kjøbenhavn, fraraader at nedsætte Kontingentet. Jeg tror at have fastslaaet, at man ikke kan faa Arbejdsløshedsprocenten ned under 5 pCt., og med 50 Øre om Maaneden eller 3 Kr. om Aaret pr. Medlem, tror jeg næppe, man vil kunne svare den foreslaaede Understøttelse, selv om man regner den laveste Understøttelse af 30 Kr. om Maaneden. Kvinderne maa yde det samme i Kontingent som Mændene.

Chr. Ingvoldsen, Esbjerg: De Medlemmer, med hvem vi skal tinge om 25 Ø. mere i Kontingent, er intet værd for os som Medlemmer. (Hør!) Jeg anbefaler Dem at stemme paa Rob. Petersens Forslag om 75 Øre. Naar man vil Maalet, maa man ogsaa ville Midlerne, og det er Midlerne vi giver os selv i Hænde ved at henlægge et Beløb til denne Kasse, der skal være den bedste Løftestang for Gennemførelsen af vort Program. (Tilslutning!)

Th. Hansen, Aalborg, taler i Tilslutning til Rob. Petersens Forslag.

A. Andreasen, Hjørring: Jeg vil indstændigt bede Repræsentantskabet overveje hvad det gør, hvis det vedtager en Nedsættelse af det foreslaaede Kontingent af 50 Øre. Hvad vi vil kunne lave for 35 Øre pr. Medlem, er noget vi overhovedet slet ikke bør gaa i Gang med.

Vilh. Hansen, Kjøbenhavn: Naar Hr. Wulff kalkulerer med en Ledighedsprocent af 5 pCt., saa er det alt for højt. De tyske Kasser opviser kun en Ledighedsprocent af $1,_{37}$ og som Maksimum $2,_{19}$. Jeg tror man tør tillægge disse Tal nogen Værdi, da det dog drejer sig om en Organisation, der tæller over 100,000 Medlemmer og som omfatter alle mulige Schatteringer af Handelsmedhjælpere. Da vi for 4 Aar siden vedtog at nedsætte Kontingentet til Organisationen, var det nødvendigt for at holde sammen paa Stumperne. Jeg mener, ud fra de Resultater og Erfaringer vi har indhøstet, og den Solidaritet vi nu kan glæde os ved, at vi maa være klar over, at det først og fremmest er vor Opgave at klarlægge og oplyse Medhjælperstanden om dens virkelige sociale Stilling, at forklare vore Kammerater, at de er Lønarbejdere, selv om Arbejdsforholdene kan være af en forskellig Karakter, vi maa lære dem at ofre noget for vor Organisation. Vi erkender, at Kundskab er Magt, men det gælder i lige saa høj Grad, organisatorisk set, at Penge er Magt, og at vi uden Penge ikke opnaar at gennemføre en eneste af vore Reformer (Tilslutning!). Jeg vil derfor bede Repræsentanterne for de sydsjællandske Afdelinger om hellere at anvende deres Energi paa at bibringe deres Kolleger den rette Opfattelse af deres sociale Stilling, og det vil sikkert vise sig, at det Arbejde vil spire og bære gode Frugter. (Hør!)

Birger Kruuse, Odense: Der er sikkert indenfor hver Afdeling en Stab af Medlemmer, for hvilken en Kontingentforhøjelse ikke spiller nogen Rolle, men for $^2/_3$ er Skællene endnu ikke faldne fra Øjnene. Jeg mener, det vilde være et Misgreb at gaa til en Forhøjelse af Kontingentet til 75 Øre.

Chr. Wulff, Kjøbenhavn: Naar Hr. Vilh. Hansen vil rokke ved min Beregning, skal jeg bemærke, at jeg har foretaget denne paa Grundlag af vore kjøbenhavnske Medlemmer, men muligvis er Arbejdsløsheden større i Kjøbenhavn, hvad jeg vil anse for ret naturligt. Jeg mener dog alligevel, at en Krone om Maaneden i Kontingent til denne Kasse vilde være mere passende. Det vil sige et aarligt Kontingent af ialt 24 Kroner, hvilket heller ikke er nær saa meget som andre Fags Medlemmer betaler i Kontingent, efter hvad jeg kender til Forholdene.

Hvitved, Ebeltoft, er stemt for et saa højt Kontingent som muligt, enten 50 eller 75 Øre med en dertil svarende Understøttelse.

Eggers, Esbjerg, taler for et lavt Kontingent. Et Kontingent af 35 Øre vil sikkert alle gaa med til. Der er jo et gammelt Ord, der siger, at en stor Omsætning med en lille Avance, giver den største Fortjeneste.

Formanden anbefaler at holde sig til Hovedbestyrelsens Forslag om 50 Øre.

Steen-Vandborg, Horsens: Ieg tvivler ikke om, at enhver af os, der er her til Stede, vilde gaa med til et hvilketsomhelst Kontingent, hvor højt det saa end blev; men vi maa tage Hensyn til vore Medlemmer, der nu har gjort sig fortrolig med de 50 Øre. Ved at vedtage det, beholder vi vistnok ogsaa 95 pCt. af vore Medlemmer.

Formanden replicerede til Eggers og Wulff.

Odense og de sydsjællandske Afdelinger trækker deres Ændringsforslag tilbage.

Ved Afstemningen, der foregik ved Navneopraab, fik Rob. Petersens Forslag 7 Stemmer og var saaledes forkastet. Derefter vedtoges Hovedbestyrelsens Affattelse af Paragrafen med 34 Stemmer mod 1 (Eggers).

Mødet hævet Kl. 1.

Efter en Frokostpavse mellem Kl. 1 og 2 gik man over til Behandlingen af

§ 3. H. Møller, Kjøbenhavn, motiverer et af det kjøbenhavnske Agitationsudvalg stillet Forslag om at stryge denne Paragraf.

Formanden besvarer en Forespørgsel fra Grenaa-Afdelingen, om hvorvidt Lærlinge skal betale til Kassen, med at det skal de naturligvis gøre, naar de vil nyde godt af den. Jeg ved intet af, at der fra kjøbenhavnsk Side skulde være stillet Forslag om, at Paragrafen helt udgaar. Det er langt det letteste at faa Plads til en ganske ung Medhjælper. Arbejdsløshedsrisikoen er sandelig størst for de ældre Medlemmers Vedkommende. Vedtager vi denne Paragraf, vil vi faa mere Haand i Hanke med Lærlingespørgsmaalet. Rent administrativt kan Hovedbestyrelsen jo udarbejde en Form for Lærlingekontrakter, som den maatte anse for formaalstjenligst. Naar vi siger til Folk, der gerne vil have deres Sønner anbragte paa bedste Maade: Forholdene indenfor vort Fag er saa fortvivlet daarlige, og Forholdene under Læretiden saa usikre og elendige, saa vil Moder- og Faderhjærterne være betænkelige ved at sætte dem i Lære indenfor vort Fag, uden at det sker paa de mere betryggende Vilkaar, der indeholdes i en saadan af os forfattet Lærlingekontrakt. Det er Vejen, der skal gaas, og det er paa den Maade vi faar Haand i Hanke med Lærlingespørgsmaalet i sin Helhed. Naturligvis er det ikke Meningen, at et ungt Menneske, der løber af Lære og giver det Udseende af, at han er arbejdsløs uden egen Skyld, skal være berettiget til Understøttelse. Kun efter fuldendt Læretid kan han gøre Fordring paa Understøttelse. Det er en Paragraf, som giver os Lejlighed til at faa Haand i Hanke med det, der er Begyndelsen til hele vor Stand.

N. C. Nielsen, Kolding, og Brandi, Thisted, anbefaler Hovedbestyrelsens Forslag.

Hein, Hjørring: Hvis en Lærling med en 4-aarig Læretid indmeldes i Kassen straks ved Læretidens Begyndelse, men bliver ledig efter 3 Aars Forløb, er han saa understøttelsesberettiget straks, eller først efter at de 4 Læreaar er omme?

Formanden replicerer til Hein, Hjørring. Hovedbestyrelsen er gaaet ud fra, at det almindelige er en 3-aarig Læretid eller i hvert Fald det, vi skal arbejde hen til. Naar der staar i Paragrafen, at Lærlinge kan optages, saa har Hovedbestyrelsen det i sin Haand at forhindre Misbrug af Understøttelse. Jeg foreslaar følgende Tilføjelse til Paragrafen: „Berettigelse til Understøttelse gælder kun under Arbejdsløshed efter fuldendt Læretid".

Ved Afstemningen vedtoges denne Tilføjelse til Paragrafen med alle Stemmer mod 1.

§ 4, 5, 6 og 7 vedtoges derefter enstemmigt i Hovedbestyrelsens Affattelse efter et kort Replikskifte mellem Formanden, Rob. Petersen, Aarhus, og N. C. Nielsen, Kolding.

§ 8. Wulff motiverer et af det kjøbenhavnske Agitationsudvalg stillet Ændringsforslag m. H. t. Bidragenes Opkrævning og Opkrævningsomkostningerne, der foresloges fradragne Bidragene ved Indsendelsen til Kassen. — Forslaget forkastedes med stort Flertal. — Rob. Petersen foreslaar, at Opkrævningsomkostningerne bæres af Medlemmerne, og at det overlades Afdelingerne at foretage det fornødne i saa Henseende, hvilket Forslag dog forkastedes med 15 Stemmer mod 15.

Sluttelig vedtoges med stor Majoritet Paragrafen i Hovedbestyrelsens Affattelse.

§ 9, 10, 11 og 12 vedtoges enstemmigt uden Diskussion.

§ 13. Th. Hansen, Aalborg, foreslaar at give § følgende Ordlyd: Bidragene til Kassen anvendes til Hjælp til Medlemmer, der er blevne arbejdsløse med Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out. De til Kassens Forvaltning nødvendige Midler udredes af samme.

Saafremt Kassens Midler tillader det, kan Hovedbestyrelsen efter Ansøgning udbetale Alderdomsunderstøttelse, hvor saadant anses for betimeligt.

Chr. Ingvoldsen, Esbjerg, fraraader Vedtagelsen af et fra Vejle fremkommet Forslag om at lade 1/3 gaa til Halvdel A og 2/3 til Halvdel B. Foreslaar at ændre A i Hovedbestyrelsens Affattelse til B og B til A.

Vald. Pedersen, Aarhus, og Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, mener, at Kassen ubetinget maa være delt i to bestemt afgrænsede Dele.

Formanden: Helt at undgaa en Deling vilde være taktisk uklogt. Den Del, der skal henlægges til Hjælp for Medlemmer, der er blevne arbejdsløse med Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out, maa være uberørt af de andre Understøttelseskrav.

Ved Afstemningen forkastedes Aalborg-Forslaget med stort Flertal.

Vejle-Afdelingens Forslag om at henlægge 1/3 til A og 2/3 til B forkastedes ligeledes med stort Flertal.

Formanden stiller Forslag om, at de 4 sidste Ord i 4'Linie udgaar, og at der til B tilføjes: samt forsaavidt Midlerne tillader det til almindelig Understøttelse af trængende Kolleger jævnfør § 1. — Ved denne Ændring bortfalder §§ 26, 27 og 28.

Dette af Formanden stillede Forslag samt Chr. Ingvoldsens Forslag om i Hovedbestyrelsens oprindelige Forslag at rette A til B og B til A vedtoges derefter enstemmigt.

§ 14. Efter en Diskussion, navnlig angaaende Karenstiden, hvori deltog O. Larsen, Kjøbenhavn, Hvitved, Ebeltoft, Brandi, Thisted, Vilh. Hansen, Formanden og Chr. Wulff, Kjøbenhavn, stillede sidstnævnte Forslag om at give § følgende Ordlyd:

Hvert Medlem har Ret til Understøttelse i Overenstemmelse med de gældende Regler. For almindelig Arbejdsløshed efter fulde 2 Aars uafbrudt Medlemsskab. For Arbejdsløshed ifølge Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out uden Hensyn til Medlemsskabets Varighed.

Mødet suspenderedes i 5 Minutter, hvorefter Formanden meddelte, at Hovedbestyrelsen trak sit oprindelige Forslag tilbage til Fordel for Hr. Wulffs, da det sikkert var taktisk klogt at gaa ned til en 2-aarig Karenstid af Hensyn til de konkurrerende statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

Wulff's Forslag vedtoges derefter enstemmigt.

§ 15. C. Brandi, Thisted, stiller Forslag om, at der efter 3die Linie tilføjes: „Bidraget til Kassen maa være indbetalt inden den 15de i hver Maaned. Restanter har intet Krav paa Understøttelse".

Andreasen, Hjørring, stiller Forslag om, at der som et 3die Stykke tilføjes: „Hvor ganske særlige Forhold taler derfor, kan Bestyrelsen for Kassen efter skriftlig Ansøgning fra vedkommende, genoptage en Restant i hans tidligere Rettigheder, mod at det siden Restancens Begyndelse forfaldne Bidrag betales".

Ved Afstemningen forkastedes Brandis Forslag med 13 Stemmer mod 12, hvorimod den af Andreasen foreslaaede Tilføjelse enstemmigt vedtoges i Forbindelse med Hovedbestyrelsens oprindelige Forslag samt senere Forslag om Tilføjelse af følgende Stykke:

„Det paahviler ethvert Medlem efter Tur at deltage i alt saadant Arbejde, som maatte være en direkte Følge af de Forhold, der opstaar ved Arbejdsløshed gennem Lock-out eller med Hovedbestyrelsens Billigelse, og som maatte blive det paalagt af Afdelings- eller Hovedbestyrelsen, mod Tab af Ret til Understøttelse, saafremt et saadant Paalæg ikke efterkommes".

§ 16 vedtoges enstemmigt i Hovedbestyrelsens Affattelse.

§ 17 vedtoges enstemmigt i Hovedbestyrelsens Affattelse med den af C. Hebbelstrup, Hjørring, foreslaaede Ændring, at „et Kalenderaar" i 1ste Linie rettes til „tolv Maaneder", og at „1 Aar" i 1ste Linie, 2det Stykke, rettes til „12 Maaneder".

§ 18 vedtoges enstemmigt, efter at forskellige Ændringsforslag var trukne tilbage.

§ 19 vedtoges enstemmigt i Hovedbestyrelsens Affattelse med den af Vejle-Afdelingen foreslaaede Ændring, at der i Stedet for „Formand" indsættes „Bestyrelse", efter at de af Skanderborg- og Aarhus-Afdelingerne fremsatte Ændringsforslag var blevne tilbagetrukne.

§ 20. De fra Kjøbenhavn og Vejle fremsatte Ændringsforslag, gaaende ud paa at udstrække Bestemmelsen om det midlertidigt betalte Arbejde udover 2 Dages Varighed, giver Anledning til nogen Diskussion, hvori det fra flere Sider gøres gældende, at de 2 Dage er for lidt. Petersen, Nibe, spørger om en Mand er berettiget til Understøttelse, naar han har personlige Midler, saalænge han ikke har opbrugt disse (Afbrydelser: Ja, ja, det er han!)

Formanden: Naar det enkelte Undtagelsestilfælde indtræffer, at en Kollega kan faa et midlertidigt Arbejde, der varer 8—14 Dage, saa vil han gaa til sin Formand eller Bestyrelse og sige: Ja, jeg kan faa det Arbejde, men jeg vil jo nødig af med min Understøttelse, og saa ordner man Sagen efter fælles Overenskomst, efter at Bestyrrlsen først har forvisset sig om, at det ikke er sløjt betalt Arbejde, hvor Understøttelsen betyder et Tilskud til billig Arbejdskraft for Principalen. De maa huske paa, at det er Kolleger, der administrerer denne Kasse, der ikke gaar ud paa at skrabe Penge sammen, men at støtte vore trængende Medlemmer. Vi skal derfor ikke være bange for at gaa med til denne Paragraf med de to Dages Varighed.

Andreasen, Hjørring, udtaler sig i samme Retning.

Ved Afstemningen forkastedes Ændringsforslagene, og Hovedbestyrelsens Forslag vedtoges med 26 Stemmer mod 6.

§ 21. Et af Aalborg-Afdelingen stillet Ændringsforslag forkastedes uden Diskussion. Derimod vedtoges et af Thisted-Afdelingen stillet Forslag, at „Enhver, der efter fuldendt Læretid" osv. i 2det Stykke ændres til: „Ethvert Medlem, der" osv. Endvidere, at i sidste Punktum ændres Anmeldelsesfristen til: „1/4 Aar før Læretidens Udløb, jfr. § 3, eller med 1/2 Aars Varsel". Endvidere vedtoges det af Vejle-Afdelingen stillede Forslag om, at der i Stedet for „Formand" kommer til at staa „Bestyrelse". Sluttelig vedtoges Paragrafen i den saaledes ændrede Form.

§ 22. Oscar Larsen, Kjøbenhavn: Vi bør gaa bort fra den stigende Skala med 1 1/2 Krone mere maanedlig Understøttelse for hver fuldendt Medlemsaar og hellere vedtage en fast Understøttelse, der ikke stiger.

Birger Kruuse, Odense, beder Repræsentantskabsmødet stemme for 2 faste Beløb, et for gifte og et for ugifte Medlemmer.

Vilh. Hansen, Kjøbenhavn: Det forekommer mig, at en Medhjælper, der har været Medlem i flere Aar, maa naturnødvendigt, ganske retfærdigt set have et noget større Krav paa den Kasse, som han i en Aarrække har bidraget til, og hvis man ikke gør det, saa vil det skabe en Utilfredshed blandt mange, vi vil ikke faa alle med, og saa kan det ikke nytte noget. At vedtage en højere Understøttelse for gifte end for ugifte Medlemmer, vilde være at sætte en Præmie paa Giftermaal. Nej, man maa regne med, hvorlænge en Medhjælper har staaet som Medlem, og hvor meget han har bidraget til Kassen. Vel er det et filantropisk, men det er ogsaa et praktisk organisatorisk Foretagende og samtidigt dermed ogsaa et forretningsmæssigt Foretagende, og derfor maa vi anlægge forretningsmæssige Synspunkter. Hvad endelig Vanskeligheden ved den stigende Skala angaar, saa skal jeg kun henvise til, at det jo bliver en Sag, som Hovedledelsen senere kommer til at beskæftige sig med, og en Sag det sikkert ogsaa vil være let at faa ordnet tilfredsstillende. Den Kollega, der har Krav paa Centralorganisationen, han er vist heller ikke saa bange for at tage en Blyant og et Stykke Papir for at regne ud, hvormeget vi er ham skyldige. Han vil sikkert ikke forfordele sig i den Retning. Alle de formodede Vanskeligheder, der synes at være indeholdte i stigende Skala, er Vanskeligheder, der i Praksis vil falde fuldstændig bort af sig selv. Hvis vi vedtager Forslaget, som det foreligger med stigende Skala, saa kan vi jo altid diskutere om, hvorvidt vi skal fastsætte 30 eller 35 Kr. som Begyndelsesunderstøttelse. Saa er man inde paa den rigtige Vej.

Joh. Sørensen, Randers: Understøttelsen maa være den samme for gifte som for ugifte Medlemmer. Vi bør have en stigende Skala. Medlemmerne maa være interesserede i at forblive i Foreningen. Enhver vil gennem Medlemsbogen jo let kunne bevise sit Krav paa Foreningen. Jeg anbefaler Hovedbestyrelsens Forslag, maaske dog med et lidt højere Begyndelsesbeløb.

H. Møller, Kjøbenhavn: Jeg kan ikke indse, hvad den stigende Skala skal være til. Vort Program gaar dog ud paa at hjælpe hinanden i alle Retninger. Det, det gælder om, er at arbejdsløse Kolleger faar en Understøttelse, der kan hjælpe til at holde dem paa ret Køl, saaledes at de ikke gaar under.

Formanden: Den stigende Skala er den Maade, hvorpaa vi knytter et Medlem fastere og fastere til Organisationen, men det kan vi ikke, naar han ikke føler sig interesseret i at blive staaende, fordi han aldrig vil kunne naa højere op end 35 Kr., eller 50 Kr. hvis han er gift, dersom disse Beløb skulle blive fastsatte. Jeg mener derfor, at vi skal bibeholde Stigningen. Maaske kunde vi gaa med til, at Stigningen sker med 3 Aars Mellemrum i Stedet for som foreslaaet 5 Aar. Stigningerne vil vise sig at være af særdeles stor praktisk Betydning.

Chr. Wulff, Kjøbenhavn: Jeg mener, min Opfattelse er

sundere end Hovedbestyrelsens. Efter dens Forslag vil det for at opnaa den højeste maanedlige Understøttelse af 50 Kr. være nødvendigt, at vedkommende har været Medlem i 17 Aar, og 50 Kr. om Maaneden i 12 Maaneder, opnaar man først efter 48 Aars Medlemsskab, men saa maa man rigtignok i det Tidsrum aldrig have været ledig. Det er sikkert kun ganske faa, der kan sige det. Jeg synes heller ikke, at de, der var Medlemmer da Centralorganisationen blev dannet, skal være gunstigere stillet end dem, der melder sig ind nu. Disse sidste var for 10 Aar siden maaske ikke saa gamle, at de kunde optages som Medlemmer.

Vald. Pedersen, Aarhus, og Andreasen, Hjørring, udtaler sig for stigende Skala.

Der foretoges derefter Afstemning, hvorved den stigende Skalas Princip blev forkastet med 20 St. mod 14.

Andreasen, Hjørring: Udfaldet af denne Afstemning er meget beklageligt. Mødets Deltagere maa være klar over, at vi i dette Øjeblik staar helt paa bar Grund med Hensyn til Rentabilitetsberegningen.

H. Møller, Kjøbenhavn: Naar Kassen kan svare sig med det vedtagne Kontingent med stigende Skala, maa den ogsaa kunne svare sig uden stigende Skala.

Chr. Ingvoldsen, Esbjerg: Jeg skal kun tillade mig at gøre opmærksom paa, at det ikke savner Præcedens ved vore Forhandlinger, at vi stemmer om igen. Jeg tror, der har hersket nogen Uklarhed med Hensyn til denne Afstemning.

Chr. Wulff, Kjøbenhavn, mener, at det absolut maa være lettere at regne med en vis fast Understøttelse uden stigende Skala.

Reich, Kjøbenhavn: Efter at den stigende Skala er forkastet, tør jeg ikke paatage mig noget Ansvar for Kassens Rentabilitet, men maa i hvert Fald fordre en Protokoltilførsel om, at jeg ikke vil være medansvarlig.

Th. Hansen, Aalborg: Lovene skal jo dog revideres indenfor Udløbet af en vis Tid, saa Hovedbestyrelsen behøver ikke at tage den Sag saa højtideligt.

Derefter foretoges fornyet Afstemning ved Navneopraab, hvorved den stigende Skalas Princip atter forkastedes, med 16 Stemmer for og 19 imod. For stigende Skala stemte Hovedbestyrelsens Medlemmer samt Rob. Petersen, S. West, Chr. Hansen, Grenaa, H. Hein, Steen-Vandborg, Joh. Sørensen, P. Thomsen, Chr. Brandi, C. Christensen, Vejle.

Formanden foreslaar at ændre Karenstiden fra 3 Aar til 2 Aar og at vedtage en Understøttelse af 30 Kr. i 3 Maaneder. Det Forslag vil jeg bede Dem give Deres Stemme. Hr. Th. Hansen har Ret i, at om saa og saa mange Aar vil vi foretage en Revision af Lovene, og saa kan vi jo se, hvor meget klogere vi er blevne. Jeg er sikker paa, at vi saa allesammen vil gaa med til den stigende Skala.

Chr. Wulff, Kjøbenhavn, motiverer et af ham stillet Ændringsforslag, hvorefter Paragrafen skulde have følgende Ordlyd: „Ethvert Medlem, der opfylder de i § 14 stillede Betingelser, har Krav paa Understøttelse, der andrager for ugifte 35 Kr. om Maaneden, for gifte 50 Kr. om Maaneden og udredes for et Tidsrum af indtil 3 Maaneder."

Petersen, Nibe, foreslaar 35 Kr. istedetfor 30 Kr.

Andreasen, Hjørring, replicerer til Wulff. Den væsentligste Forskel mellem Hovedbestyrelsens Forslag og Wulffs ligger deri, at vi ifølge det sidste straks skal op til 50 Kr. til de gifte Medlemmer, og det er hver Gang, medens den stigende Skala først berettiger til dette Beløb paa visse Betingelser efter adskillige Aars Forløb.

Chr. Wulff, Kjøbenhavn: Hvor mange af vore Medlemmer procentielt set er arbejdsløse, og hvor lang Tid er de arbejdsløse ad Gangen? Er Hovedbestyrelsen klar over det.

Andreasen, Hjørring: Hr. Wulff ved lige saa godt som jeg, at der existerer aldeles ingen paalidelig Statistik over Handelsmedhjælpernes Arbejdsløshed i Danmark. Der blev jo for nogle Aar siden gjort Forsøg paa at tilvejebringe en saadan Statistik, men det var et meget sørgeligt Resultat, vi fik ud af det Arbejde. Det Materiale, vi har bygget paa, er de af vore udenlandske Broderorganisationer indhøstede Erfaringer, og det har vi kun Grund til at tro er stabilt.

Ved Afstemningen forkastedes Forslaget om 35 Kr. om Maaneden med 19 Stemmer mod 12. Formandens Forslag om 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder vedtoges med 19 Stemmer mod 9.

Ved den endelige Afstemning over hele § i den af Formanden foreslaaede ændrede Form:

„Enhver, der har staaet 2 Aar uafbrudt som Medlem, og som derom fremsætter Begæring, har Krav paa en Understøttelse af 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder. Understøttelserne beregnes af det Antal Dage, Arbejdsløsheden har varet";
vedtoges denne ved Navneopraab med 21 Ja, 12 Nej (Wulff, O. Larsen, Grothen, Herløv Møller, Eggers, Lind Jensen, Petersen, Nibe, Sjørup Nielsen, Skive, Johannessen, Birger Kruuse, H. C. Madsen, Gregersen) og 2 svarede: Stemmer ikke (Hvitved, Steffen Hansen).

§ *23*. Ebeltoft-Afdelingens Forslag om, at „med Fradrag af de løbende Bidrag, men iøvrigt" bortfalder, motiveres af Hvitved og vedtages med 14 Stemmer mod 3. Derefter vedtoges hele Paragrafen ensstemmigt i den saaledes ændrede Form.

§ *24* vedtoges enstemmigt

§ *25* vedtoges enstemmigt efter at et af Skanderborg-Afdelingen stillet Ændringsforslag var taget tilbage.

§§ *26*, *27*, *28* vare bortfaldne i Henhold til det tidligere vedtagne.

§ *29*. Vejle-Afdelingens Forslag om, at Tvivlsspørgsmaal straks bør indgaa for Voldgift, forkastedes, og Hovedbestyrelsens Affattelse vedtoges enstemmigt.

§§ *30*, *31* vedtoges enstemmigt.

§ *32*. H. Møller, Kjøbenhavn: Hvorfor skulde vi ikke kunne indbringe Spørgsmaal angaaende disse Love for en Domstol.

Formanden: Fordi et magert Forlig er bedre end en fed Proces. Hvorfor skal man gaa Rettens Vej, naar man alligevel faar et Resultat, man ikke er tilfreds med.

Ved Afstemningen vedtoges Paragrafen uforandret.

§ *33* vedtoges uforandret.

Th. Hansen, Aalborg, foreslaar, at Ændring i Lovene skal foregaa paa samme Maade, som Ændringer af Centralorganisationens almindelige Love, hvilket vedtoges enstemmigt.

Vilh. Hansen, Kjøbenhavn, foreslaar, at Lovene revideres senest 1910, hvilket enstemmigt vedtoges.

Formanden foreslaar at Kassen antager Navnet „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse", hvilket vedtoges.

Det vedtoges enstemmigt, at Lovene træder i Kraft 1ste Januar 1908.

Ved Navneopraab vedtoges Lovene i deres Helhed med 28 Ja mod 3 Nej (O. Larsen, Grothen, Herløv Møller), 3 svarede „stemmer ikke" (Eggers, Petersen, Nibe, Wulff), 1 fraværende.

Formanden: Menneskelige Love har deres Fejl. De kan være kortsynede. Vi vil om forholdsvis faa Aar kunne indhente, hvad der muligvis idag er forsømt. Det, der var Formaalet med Kassen, var det, at den skulde være et Værn for den enkelte Kollega, til Styrke for Centralorganisationen og til Gavn for Standens Kaar. Jeg tror, den vil blive det selv under den nuværende Form, og den vil navnlig blive det, naar vi alle vil arbejde for at bringe det mest mulige ud af det Resultat, vi her har naaet til. Vi begyndte med et Leve for Centralorganisationen. Jeg vil bede dem slutte med et Leve for denne Kasse, som vi nu har bragt ud i Livet, og jeg vil bede Dem, naar De deltager i dette Leve, at betragte det som et Løfte om, at vi alle vil gøre vort Bedste for at bringe det bedst mulige ud af denne Sag. (Hurra).

Under *Eventuelt* besvarede Formanden nogle Forespørgsler og Bemærkninger fra Sørensen, Randers, og Hr. Kaaber, den ene af de tilstedeværende Repræsentanter for Boghandlermedhjælperforeningen i Kjøbenhavn, takker for Indbydelsen: Vi har med største Interesse fulgt disse Forhandlinger her idag. Et saa stort og dygtigt Arbejde, der viser et saa forbavsende Fremsyn og en saa stor Interesse for Sagen, kan vi vanskelig tænke os der findes andre Steder. Vi har aftalt med Deres Bestyrelse, at vi faar et Særtryk af Referatet af disse Forhandlinger til Udsendelse til vore Medlemmer, og er der en anden Gang et eller andet af Interesse for os, skal det være os en Glæde, om De vil kalde paa os. Det kan jo muligt være noget, vi kan tage god Lære af.

Derefter erklærede Forhandlingslederne Repræsentantskabsmødet for hævet. *Carl Christensen.*

Urafstemningen!

Til Afdelingerne.

I Henhold til vore Loves § 16 foretages *Urafstemning* blandt Centralorganisationens Medlemmer angaaende Oprettelse af *Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse* paa Grundlag af de af Repræsentantskabet d. 15. Sept. i Kolding vedtagne Former. *Urafstemningen finder Sted i Dagene fra den 15.—22. Oktober inkl.* Selve Forslaget med Stemmeseddel og tilhørende Konvolut tilstilles Medlemmerne gennem deres Afdeling, til hvilken Stemmesedlen da tilbagesendes i lukket Konvolut forsynet med Paategning: Ja eller Nej, for eller imod Forslaget. Afdelingerne indsende da de indkomne Afstemningsbreve *i uaabnet Stand* til Hovedkontoret i Esbjerg *senest den 24. Oktober.* Afdelingerne anmodes om at forberede sig paa, straks efter Modtagelsen af de paagældende Tryksager, at kunne udsende disse til Medlemmerne, ligesom de anmodes om ved udvendig Mærkning af Konvolutterne at kontrollere hvilke Medlemmer der har afgivet Stemme, og saaledes i god Tid paavirke til Stemmeafgivning de Medlemmer, fra hvilke endnu intet foreligger. Dette gøres naturligvis uden Hensyn til om Stemmen gælder for eller imod Forslaget, idet Hovedhensynet bliver det, at faa en saa talrig Stemmeafgivning som muligt. P. H. V.

Åge Hyllested.

Beretningen om det i Tilslutning til Repræsentantskabsmødet afholdte almindelige *Medhjælperstævne* maatte udgaa af dette Nr. paa Grund af Pladsmangel. Den fremkommer derfor i næste Nr.

Fotografi af Repræsentantskabet foreligger. Se Annoncen!

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,
Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

Læs Annoncepriserne paa 3dje Side.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

ANNONCEEKSPEDITION:
Hr. Chr. Wulff,
Heinegade 5. København L.
(Se iøvrigt Annonceagent-Listen paa 4de Sides 3dje Spalte).

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

Avertér i
Abonnér paa

EKSPEDITION:
Hr. V. Zwicki,
Jacob Danefærsvej 6. København V.
REDAKTION:
Hr. Vilh. Hansen,
Kronprinsesse Sofies Vej 23.
København F.

Zum Zwecke der gegenseitigen Ausbildung in unsren Muttersprachen wünsche ich mit Dänen in Briefwechsel zu treten.
Leipzig-Sellerhausen
Bülow-Strasse 9, 1. *W. WIEGAND.*

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."
ANNONCEPRIS:
1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.
Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning* 25 Øre pr. 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! ***Skaf et Medlem!***

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger,* Heinegade 5, Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd, 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler
faas i
Bernhard Petersens Boghandel,
Esbjerg.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

Mine bekendte **Schladitz** eg **Velo** Cycler anbefales.
1ste Kl. Reparationsværksted.
Eneudsalg for Sydvestjylland af **Elbham** Motorcycler. **Julius Rasmussen,**
Smedegade 28, Esbjerg.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

H. JESPERSEN
SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler
kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.
Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**

Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontorm. hjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon **430. HERNING.** Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN
I
KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
5, HEINEGADE 5

Undervisning

Den jydske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen. For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus den 1. Novbr. Undervisning i alle Handelsfag. 6 Lærere. Skolens sædvanlige Fripladser søges inden 1. Oktbr. Om Statens Understøttelse (indtil 240 Kr. for et Aar) for Sommeren 1908 indsendes Ansøgning til Ministeriet inden 1. November. Skemaer dertil og Program faas paa Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.
Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium
Tlf. 1400.
1. Maj og 1. Novb. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang PROGRAM med Oplysng. om FRIPL. og Statsunderstøttelse (indtil 240 Kr.)
J. F. Møller, cand. mag.

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: r. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis J. Brinch.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Inspektør Chr. Woldsgaard.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Hornum: Kommis S. Weirsøe-Schjødt.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
Kjøbenhavn: Hr. Chr. Wulff, Heinegade 5, L.
Køge: Hr. Kommis P. Hartvig-Larsen.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Middelfart: Hr. Bogholder Adolph Hansen.
Nykøbing M.: Hr. Kommis Chr. Høgh.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Randers: Hr. A. Gleerup, Adr.: J. P. Hjersing.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: Hr. Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Svendborg: Hr. R. J. Bønneland, Borgergade 30.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 2. Oktbr.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGA KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 20. 15. Oktober 1907. 7. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ",
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Havde Deres Navn
staaet her,
var det blevet læst.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition. Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder: **Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.**

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

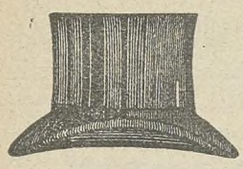
Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Fotografi af Repræsentantskabet,
taget ved Mødet i Kolding den 15. Septbr., kan faas ved Henvendelse til
N. C. Nielsen, Jernbanegade 1, Kolding.
Fotografierne foreligger i 2 Udførelser, enten med stor Karton eller med almindelig Kabinetskarton.
Prisen er 1 Kr. pr. Stk.
Bestillinger bedes *snarest* indsendt til ovennævnte Adresse.

ESBJERG.
Chr. Eriksen. (V. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte- & Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt **Skattefri Pilsner Mørk Skattefri Dobbeltøl.**

Husk
Urafstemningen!

AARHUS

E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon 881. Telefon 881.
Agentur, Inkasso, Assuranceforretning.
SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus**

N. J. Cederstrøm.
1ste Kl. Skræderforretning
Stort Lager.
„Sct. Clemensborg", Aarhus.
Telefon 856.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Dürkopp-Cyklen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S Cigaretter uden Papir
Perfect Exception Apollo Fix Perla Beduina
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales** af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL SPECIAL-FORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 20. 15. Oktober 1907. 7. Aargang.

Arbejdsløsheds-Understøttelse.

III.

Til Forsvar og Værn for vor Ret.

Naar disse Linier læses har Centralorganisationens Medlemmer begyndt Voteringen over Repræsentantskabets Forslag om Arbejdsløshedskassen.

I tvende forudgaaende Artikler har vi paapeget Arbejdsløsheds-Understøttelsens Betydning og Hovedbestyrelsens (tillige Repræsentantskabets) principielle Stilling til denne nye Gren af Centralorganisationens Virksomhed, hvis Gennemførelse nu afhænger af Medlemmerne. Men et enkelt og vigtigt Punkt i Forslaget kræver endnu Omtale.

Det er den Del af Understøttelseskassens Opgave, der ligger udenfor den almindelige Arbejdsløshed, og anføres i Forslagets § 13 som „Hjælp til Medlemmer, der er blevet arbejdsløse med Hovedbestyrelsens Billigelse eller gennem Lock-out". En kortfattet Bestemmelse, der mere end samtlige andre Paragrafer giver Forslaget Karakter; thi sligt Forslag kan kun tænkes fremsat af v o r Organisation. For enhver Harmoni-Afskygning var den utænkelig.

Ikke mindst om denne korte Sætningsforbindelse vil Interessen samle sig, naar Forslaget i disse Dage drøftes Medlem og Medlem imellem. Og den har Krav paa Opmærksomhed, fordi den mere end alt det øvrige peger fremad i Tiden.

For hvert Medlem, der i disse Dage udfylder sin Stemmeseddel, bør det staa klart, at Forslagets Hensigt ikke alene er at give hver organiseret Kollega en hjælpende Haandsrækning, naar Faget ikke har Brug for hans Arbejdsevne; dets Formaal er tillige at give os Midler til Organisationens Udvidelse, at underbygge og fastholde, hvor alt er vundet. De Skarer, der drager ind gennem vor Organisationsbygnings Portal, maa ikke atter glide ud ad Bagdørene. Netop for os gælder det: En Gang Medlem, altid Medlem! Thi vore største Reformkrav kan kun bæres frem til Sejr af Medhjælpermasser, der har lært Kunsten at løfte i Flok og som til Fulde forstaar, at Svig imod Standens Sag før eller senere mærker sin Mand.

Foran os ligger et udstrakt Arbejdsfeldt. Store Vidder skal bringes under Nytidens Kultur før Solidaritetsfølelsen bryder sejrrigt igennem og Kammeratskabets Baand omslynger Lønkøbmændenes Tusinder.

Men mere end det!

Vel rejser vor Organisationsbygning sig under sociale Nydannelsers Tegn og vore Krav bliver Tidens Krav, om vi ellers maa have taget rigtigt Bestik; men altid skal vi holde os rede til at bevare de vundne Resultater, de faglige Forbedringer og Standsfællerne, der ved deres Samvirke hidførte dem.

Derfor gælder det i første Række Organisationsrettens Anerkendelse. Ikke for nogen Pris vil vi se Aaringers brydfuldt Arbejde lagt øde ved et Magtsprog fra Principaler, der alene mener sig berettiget til at skrive Fagets Love og selvbestalter sig om deres Medhjælperes aandelige Formyndere. Og naar Kolleger, der engang vundne for vor Sag, og aktive Medlemmer, der ofre Tid og Kræfter for vor Organisation, faar Valget mellem Arbejdsløshed eller Underkastelse af den gamle haabløse Ordning, da bør vi ikke være ligegyldige og uvirksomme Tilskuere; thi da gælder det Menneskeret, Retten til Organisation — intet mindre end Fremtiden for vor Stand. Og saa stor Sag er vel Kamp værd — hvor ulige end Vaabnene kunne være.

Vor Organisation er ikke til for Kampens Skyld, nu og i al Fremtid maa vi gaa Fordragelighedens Veje — saalænge de er farbare. Mange af vore Principaler, maaske deres Flertal, ser med god Grund ikke en Fjende i den moderne Medhjælperbevægelse, men en Nydannelse, der har sin Rod i Tiden og Livet og derfor har Livets Berettigelse.

Men ikke alle vore Principaler er os lige gode. Hvad de Aalborg-Købmænd, dem selv til liden Ære, forsøgte i 1902, har deres Standsfæller i Svendborg søgt at praktisere i moderniseret Form i 1907, samtidig med, at jysk-fyenske Isenkræmmere søger at lede deres Medhjælpere bort fra de Veje, der munder ud i vore Rækker. Disse Folks Mening vår og og er god nok, og vi vil altid have dem iblandt os. Altsaa maa vi straks give de Kolleger, som „Forholdsreglerne" rammer, den Støtte, Organisationen bør yde for at have Art og for at kunne bevare sin Autoritet.

Men ogsaa i anden Henseende kan denne Afdeling af Kassen faa Opgaver, der er uafviselige for en Fagsammenslutning, hvis Formaal netop er Værn af sine Medlemmers Interesser. Faglige Brøst møder os under de nuværende Forhold paa mangt et Omraade, og mange af vore Standsfæller arbejder under Vilkaar, som kun den svigtende Evne forskylder, at vi ikke forlængst har søgt at bedre. Dér underbydes Medhjælperens Arbejde, saaledes, at han med de Fordringer, som Medhjælperstillingen kræver af ham, trykkes ned paa et socialt Stade, der ligger under den ikke faglærte Arbejders Niveau, her er Arbejdsdagens Grænse saa elastisk, at det ugentlige Timeantal naar op over de Hundrede Arbeidstimer, hist medfører Kost- og Logisystemet menneskeuværdige Boligforhold, her er den Behandlingsmaade, der bydes Medhjælperen af en saadan Art, at den vilde være utænkelig anvendt overfor den organiserede Arbejder.

I saadanne Tilfælde, hvor den sociale Uretfærdighed giver sig Udslag i en hensynsløs Udnyttelse af den Svagere, og hvor vi saa at sige træffer Fagets Brøst i Renkultur, kan vi ikke vente paa Lovgivningsmagt og Reformer fra oven. Dér bør vi straks gribe ind, og om Forbedringer ikke opnaas frigøre Medhjælperen for fortsat Misbrug og yde ham økonomisk Støtte, indtil han finder andet og acceptabelt Engagement.

Er Arbejdsløshedskassen Vejen og Dagen for vor Organisations Medlemmer vil denne Resesvefond i mangt et Tilfælde blive Løftestangen, hvormed den gamle Tingenes Tilstand løftes af sine Hængsler.

Medhjælperstævnet i Kolding.

Rammen om Repræsentantskabsmødets arbejdsrige Dag dannedes af det almindelige Medhjælperstævne, der havde samlet mange udenbys Standsfæller. Navnlig mødte Kollegerne fra de sydjyske Byer talrigt frem, og allerede ved Halvnitiden var der foruden Repræsentanterne og de lokale Kolleger samlet en anselig Skare paa Banegaardspladsen foran Chr. Bergs Statue.

Paa Slaget $8^1/_2$ intonerede et stort Musikkorps Vald. Pedersens „Medhjælpermarch", Rækkerne ordnedes og med Aarhus-Afdelingens prægtige blaa og dannebrogsfarvede Silkebanner i Spidsen drog Medhjælperprocessionen gennem Kolding By. Musiken spillede afvekslende de to Medhjælpermelodier og under Ledelse af Kolding Medhjælper-Sangforening istemtes de kendte Sange. Overalt hvor Medhjælpertoget drog frem vakte det almingelig Opsigt, og for mangen Kolding Købmand, der fra sine Vinduer skuede ned paa den forbimarcherende Procession, er der utvivlsomt dæmret en Anelse om den nye Tingenes Tilstand, som Centralorganisationen bærer Varsel om. En ny Tids Mænd med nye Tanker og Fremtidsmaal drog ham forbi. —

Afsyngende Medhjælpermarchen drager Processionen ind paa „Alhambra" (der ikke mindst ved sin maleriske Beliggenhed henleder Tanken paa sit mauriske Forbillede) medens en ung Dame er ivrig optaget af at fotografere Indtoget fra Etablissementets Veranda. Det er en af Centralorganisationens faa aktive og stærkt interesserede kvindelige Medlemmer, vort aalborgensiske Bestyrelsesmedlem, Frk. *Johanne Berg,* der her foreviger den første Medhjælperprocession.

Repræsentantskabsmødet aabnedes straks efter Ankomsten og det første Møde overværedes af de fleste stedlige og udenbys Medlemmer. Af de sidste ankom der stadig flere med

Formiddagstogene og Stævnets Komité, der under Ledelse af sin dygtige og omsigtsfulde Formand, Bogholder *N. Nielsen*, Kolding, fortjener den største Paaskønnelse for Stævnets fortræffelige Arrangement, var i stadig Aktivitet med at modtage de fremmede Gæster.

Medens Organisationens Tillidsmænd arbejdede under Højtryk paa „Alhambra", foretog Medhjælperstævnets Deltagere en prægtig Sejltur pr. Damper til Løverodde ved Kolding Fjord. Udflugten, der begunstigedes af det herlige Sommervejr, forløb under udmærket Stemning. Ved det sluttede Kaffebord paa Løverodde bød Komitéens Formand Velkommen, paapegede Stævnets og navnlig Repræsentantmødets Betydning og gennemgik i store Træk Centralorganisationens Reformarbejde siden 1900. Taleren sluttede med et af stærke Hurraraab besvaret Leve for Repræsentantskabet. Efter Tilbagekomsten til Kolding aflagde man Besøg paa Koldinghus Slotsruin og den derværende historiske Samling, der toges i Øjesyn med den største Interesse.

Medhjælperstævnet afsluttedes under pompøse Former ved en Banket paa henved 200 Cuverter, der fandt Sted i „Alhambra"s store Festsal. Naturligvis beherskedes denne Stævnets materielle Del af den ypperligste Stemning fra først til sidst. Menuen gjorde Etablissementet megen Ære. — Kolding-Afdelingens energiske Formand, *N. C. Nielsen*, præsiderede og bød Velkommen i en kort, velformet Tale. Iøvrigt umuliggjorde Talernes Mængde et Referat, nævnes skal kun, at de officielle rejste Deltagerne sig og istemte med Begejstring den populære Organisationsmelodi.

Der indløb en Række Telegrammer fra Afdelinger og Kolleger trindt om i Landet. — Hilsener, der kvitteredes med almindeligt Bifald.

Efter Fællesspisningen — der trak længe ud — samledes man til Kaffen i de tilstødende Lokaler. Snart svang den danselystne Del af Deltagerne sig i Festsalen, medens mangt et Bekendtskab stiftedes og gamle Kendinge hilste hverandre i festligt Lag

Ved Midnat begyndte man at bryde op, men endnu et Par Timer senere rungede det sidste „Leve Centralorganisationen" henover Kolding Banegaard. — Aarets sidste og mest betydningsfulde Medhjælperstævne var til Ende.

Butikslukningsloven
forelagt i Folketinget.

Ved Folketingets Aabningsmøde den 7de Oktober forelagde Indenrigsministeren Forslag til „Lov om Tidspunktet for Lukning af Butiker og Lagere".

Forslaget, der paa visse Punkter afviger fra Ministerens oprindelige Udkast, paabyder:

Fra Repræsentantskabmødet i Kolding den 15. September 1907.

Taler holdtes af Hovedbestyrelsesmedlem *A. Andreasen,* Hjørring (for Centralorganisationen), *Chr. F. Johannessen*, Næstved (for Medhjælperstanden) og af de jyske Medhjælperes gamle, populære Fører, *Vald. Pedersen* (for Kolding Afdeling). De kendte Navne borger for Talernes tankevækkende Indhold og udmærkede Form. Bifaldets Storm rungede gennem Salen. — I en smuk og varmtfølt Tale tog Centralorganisationens Formand Afsked med *Alvin Lorensen*, Aarhus, der som tidligere meddelt trækker sig tilbage som Hovedbestyrelsesmedlem. L., der er en af vor Bevægelses mangeaarige, trofaste Forkæmpere, har altid ved sin bramfri og sympatetiske Optræden vunden sig Venner indenfor Standsfællernes store Kreds. Mange var derfor de, der benyttede Lejligheden til at takke ham for trofast Virke for Standens Sag, og den Hyldest, der blev ham til Del efter Formandens rammende Tale, var kun velfortjent. — Blandt Talerne kan endelig nævnes *Th. Hansen,* Aalborg, *Vilh. Hansen,* Kjøbenhavn (der mindedes de mange trofaste og aktive Kolleger, der ikke kunde deltage i Stævnet), og den ene af Boghandlermedhjælperforeningens Repræsentanter, *S. H. Elle*, der udtalte sin Glæde over at have deltaget i Mødet og sin Beundring overfor den Stemning, der raadede over saavel den alvorlige som festlige Del af Sammenkomsten. Repræsentantskaksmødets tvende Forhandlingsledere, *Vald. Pedersen* og *Vilh. Hansen*, de sædvanlige Ordstyrere ved vore repræsentative Forsamlinger, og det nyvalgte Hovedbestyrelsesmedlem, Prokurist *Carl Christensen*, der her som saa ofte før ene havde præsteret et Stykke udmærket Referentarbejde, fik nogle af de mange Hurraraab, der udbragtes for Sag og Personer.

Mellem Talerne blev afsungen nogle til Stævnet forfattede Sange, der skaffede Forfatterne, *N. C. Nielsen*, Kolding, og *Chr. F. Johannessen*, Næstved, fortjent Bifald. Da Vald. Pedersens „Medhjælpermarch" sluttelig intoneredes af Orkesteret

„— — at Køb og Salg paa Gader, Torve, offentlige Pladser, i Handlendes, Fabrikanters og Haandværkers Butiker og Lagere samt Barbér- og Frisør-Virksomhed ikke maa finde Sted fra *Kl. 8 Aften til Kl. 4 Morgen*, dog undtages herfra *Fredag* og *Lørdag* Aften, hvor der maa holdes aabent til *Kl. 12 Nat.* Endvidere undtages Ugen før Paaske- og Pinsesøndag, de to Uger før Jul, Aftenen forud for Store Bededag, Kristi Himmelfartsdag samt Dage, hvor der i vedkommende Byer holdes Dyrskuer eller Markeder, — i alle disse Tilfælde skal det være tilladt at holde aabent til Kl. 10 Aften.

For *Landkommunernes* Vedkommende *kan* Kommunalbestyrelserne dog give Tilladelse til i Høstens Tid at holde aabent til *Kl. 9 hver Aften.*

Apoteker, Aviskiosker og Bladudsalg er undtagne fra Forbudet, og det samme gælder Udsalg af Sodavand, Kaffe, The og Frugt.

Beværtere og Konditorer med Beværtningsret maa ikke sælge ud af Huset fra Kl. 8 Aften til Kl. 4 Morgen paa de 4 første Søgnedage i Ugen og mellem Kl. 12 og Kl. 4 Fredag og Lørdag Nat; undtagen herfra er dog Salg af tilberedte Spisevarer, Kager, Mælk og Brød."

Endelig bestemmer Forslaget, „at Indenrigsministeren efter Henstilling fra en Kommunalbestyrelse *kan* paabyde, at alle Butiker i paagældende Kommune skal være forsynet med *Siddepladser til Personalet.*

Overtrædelse af Lovens Bestemmelser skal straffes med Bøder fra 10 til 200 Kr."

Vi skal senere komme tilbage til det forelagde Forslag, der ingenlunde tilfredsstiller de Krav, den organiserede Medhjælperstand maa fremsætte vedrørende Butikslukkings-Lovgivningen.

Ny Afdeling.

Middelfart.

Efter Indbydelse af „Middelfart Handels- og Kontoristforening" holdt *Age Hyllested* i Marts Maaend et Foredrag i Foreningen. — Resultatet af Mødet blev, at Foreningen, der hidtil udelukkende havde virket i selskabelig Retning, med Enstemmighed vedtog Indmeldelse under Centralorganisationen. Denne Beslutning syntes imidlertid overilet, idet Foreningen kort Tid efter begyndte at sygne hen og snart opløstes.

Age Hyllesteds Besøg forblev dog ikke betydningsløst, eftersom det for de mere dybttænkende og fremskuende Kolleger — deriblandt den afdøde Forenings Formand, Bogholder *Adolph Hansen*, — styrkede Troen paa, at den faglige Organisations Vej er den eneste Medhjælperne bør vælge, og disse Kolleger har i længere Tid drøftet Mulighederne for Oprettelsen af en Afdeling under Centralorganisationen.

Søndag den 6te Oktober holdt Redaktør *Vilh. Hansen* derfor et organisatorisk Foredrag for de Middelfart Kolleger, der var mødte paa Hotel „Edsberg". — Under den efterfølgende Diskussion, der lededes af Manufakturmedhjælper *Frederiksen*, udtalte Bogholder *Adolph Hansen* sig i Tilslutning til Indlederen og anbefalede Afdelingens Oprettelse. Grenaa-Afdelingens fhv. Kasserer, *S. I. Kirkegaard*, støttede Opfordringen i et velformet og dygtigt Indlæg i Debatten, og et af vore odensianske Bestyrelsesmedlemmer, *Carl E. Kemp*, der var kommen til Stede, sluttede sig hertil idet han gav nogle Oplysninger om Odense-Afdelingens Virksomhed.

Ved en derpaa følgende Afstemning vedtoges det ensstemmigt at oprette „Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Middelfart og Omegn" som en Afdeling under Centralorganisationen. Til det forberedende Udvalg valgtes Kollegerne *Adolph Hansen*, *Frederiksen*, *S. I. Kirkegaard* og *Melchior*, — alle ældre og interesserede Medhjælpere, hos hvem det tør formodes, at Medhjælpersagen er i gode Hænder.

Bogholder *Adolph Hansen* sluttede Mødet med en indtrængende Opfordring til de fremmødte Kolleger, om at agitere kraftigt for den nye Forening, og idet han rettede en Tak til Redaktør Vilh. Hansen, hvortil Deltagerne sluttede sig, hævedes Mødet.

Vi byder den nye Afdeling Velkommen i Centralorganisationens Rækker!

Tillidsmændenes Ansvarsfølelse.

Det er desværre en sørgelig Kendsgerning, at der i flere af vore Afdelinger findes Tillidsmænd, der ikke er deres Ansvar bevidst, grundet paa en ligefrem barnlig Uforstand og Ligegladhed. De lader sig vælge ved Generalforsamlingen, fordi de sætter en Ære i at komme i Besiddelse af en Tillidspost, hvilket ogsaa var meget godt, hvis blot det ikke var den eneste Grund. Men det har vist sig for manges Vedkommende, at naar den Ære var opnaaet, havde de naaet deres Maal, de tænker ikke saa dybt, at de forstaar, at Æren bestaar i at gøre et Arbejde i Organisationens Tjeneste.

Naar der bliver sammenkaldt til Bestyrelses- Udvalgs- eller Medlemsmøde, ser man meget ofte — i enkelte Byer som Regel — flere af Tillidsmændene svigte den Tillid, der er vist dem paa Generalforsamlingen, idet de undlader at give Møde, sjælden paa Grund af virkelige Forhindringer, men næsten altid af Mangel paa Interesse, og saa selvfølgelig i Besiddelse af den bekendte Ligegyldighed.

Saaledes oplevede jeg for kort Tid siden et af disse sørgelige Eksempler. Der var sammenkaldt til Bestyrelses- og Repræsentantmøde ialt 11, der mødte 5; enkelte, som personlig havde givet Løfte om at møde, udeblev alligevel. Da det var temmelig vigtige Spørgsmaal, der skulde behandles, vedtoges det at indvarsle til et nyt Møde for om muligt at faa alle 11 samlede. Det lykkedes imidlertid ikke ganske, — 3 udeblev, hvoraf de to opholdt sig i det tilstødende Lokale, hvor der var Koncert, den 3die havde foretrukket at paa i Teateret. Det skal bemærkes, at de alle tre havde givet Løfte om at møde.

At en saadan Taktløshed hæmmer Organisationsarbejdet er indlysende, og meget vilde være naaet, hvis disse interesseløse Kolleger vilde undlade at modtage en Tillidspost, som de hverken har Vilje eller Evne til at udfylde.

Nu da Efteraarsgeneralforsamlingerne stunder til, vil jeg lægge Medlemmerne af de forskellige Afdelinger paa Sinde, at de søger at fjerne de Mænd fra Ledelsen, som har misbrugt deres Mandater, og vælg saa i Stedet de mere stands- og maalbevidste Kolleger, selv om de tilhører en yngre Slægt, da vil sikkert mange Afdelinger komme ud af det Dødvande, de nu lever i.

Ove W. Sørensen.

Vejle, i September 1907.

Fra Centralorganisationen.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).

Formand *Chr. Wulff*, Johannevej 1[4]. V. Kasserer: *Carl Christensen*, Hesseløgade 4[4], Str.

De kjøbenhavnske Afdelingers fælles Vinterlokale er i Alster-Boulevard Pavillonen, Mødeaften hver Torsdag.

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *Jul. B. Grothen*, Kompagnistræde 15, 2. S. Kasserer: *Chr. Wulff* Johannevej 1, 4. Sal.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation.: Formandens Adresse er: O. Larsen, Nørrebrogade 180.

Jylland.

Aalborg-Nørresundby: Formand: *H. Wolthers.* Kasserer: Frk. *Johanne Berg.*

Foreningens 1. Kl. Pensionat i Lokalerne i Bernhard Reesgade anbefales Medlemmerne. Fuld Pension 35 Kr. maanedlig.

Generalforsamling afholdtes Torsdag den 19. September i Foreningslokalerne. Formanden bød Velkommen. Dirigent blev P. Rasmussen, som derefter gav Ordet til Formanden, der aflagde Beretning for det forløbne Halvaar. Bl. a. oplystes, at Afdelingen havde haft en Tilgang af 23 Medlemmer mod en Afgang af 14, dels bortrejste og dels etabl.

Endvidere meddelte Formanden, at det i Repræsentantskabsmødet i Kolding d. 15. Septb. behandlede Lovforslag var ændret derhen, at Alderdomsunderstøttelsen bortfalder og at Forslag til Reglerne for Understøttelseskassen (Arbejdsløshed) snart vilde blive udsendt til Urafstemning.

Derefter foretoges Valg af Bestyrelse. Efter Tur afgik D'Hrr. Th. Hansen, C. Berthelsen og N. C. Nielsen. Genvalgt blev Th. Hansen og N. C. Nielsen, og nyvalgtes: Frk. Johanne Berg, Til Suppleanter valgtes C. Berthelsen og R. Wilmar. Endvidere valgtes som Revisor Prokurist Ravnkilde Larsen.

Det vedtoges at Lokaleudvalget for Eftertiden skal bestaa af 7 Medlemmer. Af de afgaaende var kun Hr. H. Nielsen villig til at modtage Genvalg. Valgtes derefter: Frøknerne Færgemann, Jensen, R. Jensen og D'Hrr. H. Nielsen, V. Kristensen, Mejlhede, H. Wilmar.

Ved et fælles Kaffebord mindedes man derefter Foreningens Stiftelsesdag.

I Bestyrelsesmødet den 25. September konstituerede man sig med H. Wolthers som Formand, N. N. Dahl som Næstformand, Frk. Johanne Berg som Kasserer og N. C. Nielsen som Sekretær. D'Hr. Th. Hansen og Nielsen havde frabedt sig Genvalg henholdsvis som Formand og Kasserer.

Harald Wolthers.

Aarhus. Ugentlig Mødeaften afholdes hver Onsdag Kl. 9 i Handels- og Kontoristforeningens Havesal.

Onsdag den 18. September afholdtes ordinær Generalforsamling paa „Grand Hotel" med følgende Dagsorden: 1) Valg af Dirigent. 2) Beretning om Virksomheden og Repræsentantskabsmødet. 3) Valg af 1 Bestyrelsesmedlem i Stedet for P. H. Olesen, som er bortrejst. 4) Valg af en Suppleant i Stedet for P. A. Nielsen, som er indtraadt i Bestyrelsen. 5) Oprettelse af Kursus i Stenografi, Tysk, Engelsk og Esperanto. 6) Eventuelt. Tilstede var ca. 70 Medlemmer. Til Dirigent valgtes Centralorganisationens Næstformand Valdemar Pedersen. Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Halvaar, omtalte særlig 7-Lukningens Gennemførelse, som den vigtigste Sag vi havde arbejdet paa. Formanden mindedes vort mangeaarige Medlem Hr. I. A. Mogensen, som var død, hvortil Forsamlingen sluttede sig ved at rejse sig. Vald. Pedersen aflagde en udførlig og interessant Beretning om Repræsentantskabsmødet i Kolding, og betydede samtidig Medlemmerne, hvor vigtigt det vilde være at enhver indsende sin Stemmeseddel til den forestaaende Urafstemning. Til Bestyrelsen valgtes Kommis N. Chr. Jensen og til Suppleant Carl Jensen. Hr. Carl Jensen stiller Forslag om Oprettelse af eget Hjem i Forbindelse med Pensionat, hvilket vil blive nærmere drøftet paa næste Medlemsmøde.

Den velbesøgte Generalforsamling sluttede med kraftige Leveraab for Centralorganisationen, Foreningen og Dirigenten.

S. Madsen.

Esbjerg. Generalforsamling afholdtes i herværende Forening „Hermes" Tirsdag den 1. Okt. med følgende Dagsorden:

Formanden aflægger Beretning for Sommerhalvaaret. — (7-Lukning indført). Samme aflægger Beretning om Repræsentantskabsmødet i Kolding; Repræsentanternes Beslutning kritiseres stærkt af flere Medlemmer. Plan for Bestyrelsens Arbejde i Vinterhalvaaret forelægges Generalforsamlingen. Paa samme Plan staar som et Hovedpunkt: Kontorernes Lukketid. Til Bestyrelsesmedlem valgtes Kommis Thomsen og til Suppleanter D'Hr. Bogholder Chr. Ingvoldsen og Bogholder J. A. Jensen. Læsekreds og Diskussionsklub oprettes i nær Fremtid. Kontingentet forhøjes med 25 Øre til Kr. 1,50 (uden Hensyn til Arbejdsløshedskassen; hvis denne gaar igennem bliver vort Kontingent Kr. 2). Vedtaget med alle Stemmer mod én.

P. B. V.
N. C. H. Holm, Sekretær.

Herning. Formand: Bogholder *Lind Jensen.* Kasserer: Kommis *Chr. Kampmann.*

Onsdag den 4de September afholdt Afdelingen halvaarlig

Generalforsamling. Til Dirigent blev Kommis Fogh enstemmigt valgt. Regnskabet fremlagt og godkendt. Til Formand valgtes enstemmigt Bogholder Lind Jensen og til Bestyrelsen genvalgtes Kommis Fogh og Kommis Kampmann samt nyvalgtes Boghandlermedhjælper Gustav Ibsen. Til Suppleanter: Inspektør Chr. Woldsgaard og Kommis Carl Holm Swartz. Til Revisor Assistent i Jydsk Lands-Hypotheksforening A. Egholm.

Derefter drøftedes forskellige Meddelelser fra den konstituerede Formand, samt førtes en længere Diskussion vedrørende Foreningens Formaal.

Foreningen afholder Klubaften hver Lørdag Aften idens Lokaler paa Hotel Herning. Der blev ogsaa vedtaget, at Damer kunde optages som aktive Medlemmer i Foreningen mod at betale det halve Kontingent. Efter Generalforsamlingen holdt den nye Bestyrelse et Møde, hvor den valgte Chr. Kampmann til Kasserer og Gustav Ibsen til Sekretær. Bestyrelsen bestaar desuden af Kommisserne C. Bernhard Fogh, M. Calstrup, A. Strange-Christensen og Valdemar Nielsen.

Forslag om at danne en Sangforening indenfor Foreningen vil nærmere blive drøftet. *G. J.*

Hjørring. Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer: *A. Nielsen.*

Ordinær Generalforsamling afholdtes paa Hotel „Skandinavien" den 26. September. Formanden H. Hein aabnede Generalforsamlingen, og som Ordstyrer valgtes Kasserer C. Hebbelstrup. Sekretæren, A. Ipsen aflagde Beretning for sidste Halvaar, hvilken enstemmigt godkendtes. Som Bestyrelsesmedlemmer valgtes A. Ipsen (Genvalg), N. Nielsen (Nyvalg), G. Nielsen (Nyvalg), v. Essen (Nyvalg). Som Suppleanter valgtes A. Nielsen (Genvalg) og Bendstrup (Nyvalg). Som Revisorer valgtes C. Sørensen (Genvalg) og H. Møller (Nyvalg).

Formanden meddelte det vigtigste af, hvad der var passeret paa Repræsentantskabsmødet i Kolding. Endelig valgtes et Agitationsudvalg paa 5 Medlemmer med N. Nielsen som Formand.

Formanden bragte de afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, D'Hr. Svendsen og Hebbelstrup, en varm Tak for godt Samarbejde. De afgik begge efter eget Ønske.

Bestyrelsen har senere konstitueret sig saaledes: H. Hein, Formand (Genvalg), N. Nielsen, Næstformand (Nyvalg) A. Ipsen, Sekretær (Genvalg) A. Nielsen paatog sig, efter den samlede Bestyrelses Opfordring, Kassererposten.

A. I.

Kolding. Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdtes paa Hotel „Kronborg" Onsdag den 25. September, og blev der vedtaget som sidste Vinter at fortsætte med et Tyskkursus for Foreningens Medlemmer, eventuelt i Forbindelse med Engelsk. Det bestaaende Agitationsudvalg supplerede sig med Kommiserne Ch. Andersen og K. Rasmussen, og vedtog man fremtidig at virke for større Tilgang af kvindelige Medlemmer. Agitationen for 7-Lukningen fortsættes stadig, saaledes har Foreningen af Velvilje fra Biografteatrets Direktør faaet Tilladelse til gratis at ophænge 3 meget synlige Plakater i nævnte Theater med det bekendte Opraab: „Gør Deres Indkøb før Kl. 7!" Endvidere har Foreningen ladet omdele til Privatfolk et større Antal af de smaa fixe Henvendelser til det købende Publikum; endelig vedtog man hos de forskellige Barberer at søge Tilladelse til Ophængning af Plakater for 7-Lukningens Fremme. Ifølge Afstemning vedtoges det for det kommende Vinterhalvaar at fastsætte 2 maanedlige Mødeaftener paa „Kronborg". Dagene vil senere blive bekendtgjorte i „D.H.&K.M.T."

Den af stor Tilslutning og god Stemning prægede Generalforsamling sluttede med kraftige Hurraraab for Centralorganisationen. C. Hammer.

Skive. Møder afholdes i Vinterhalvaaret 1. og 3. Onsdag i Maaneden paa Hotel „Phønix" Kl. 9 Aften.

Ordinær Generalforsamling afholdtes den 18. Septb.

Formanden aflagde Beretning for det forløbne Halvaar og fra Repræsentantskabsmødet i Kolding. Det vedtoges at søge oprettet Kursus i Tysk og Engelsk og eventuelt i Stenografi, samt at søge dannet et Sangkor.

Man vedtog desuden at rette en Henvendelse til Principalerne om en Udstrækning af 8-Lukningen, der nu kun gælder delvis.

Til at forestaa Agitationen nedsattes et Udvalg bestaaende af C. E. E. Jensen, Maltesen, Mogensen og Schlüter.

A.

Øerne.

Odense. Formand: Kommis *Birger Kruuse*, Flakhaven Nr. 1. Kasserer: *Carl Jensen.*

Afdelingen afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 25. Sept. i Lokalerne. Mødte vare 26 Medlemmer.

Formanden bød Velkommen, og Forsamlingen afsang Medhjælpermarschen. Til Generalforsamlingens Sekretær valgtes C. Kemp.

Til Dirigent valgtes Hr. Ulriksen. Formanden oplæste Beretningen, og omtalte kortelig Afdelingens Virksomhed, Medhjælperstævnerne specielt Koldingstævnet, Arbejdsløshedskassen, 8-Lukningen etc. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Regnskabet fremlagdes af Dirigenten, da Kassereren Hr. Bierring havde nedlagt sit Mandat og udmeldt sig af Foreningen pr. 1. Oktober samt ikke var mødt. Jacobsen (Revisor) ankede over, at der manglede forskellige Kvitteringer og Bilag. Efter en ret livlig Diskussion mellem Jacobsen, Carl Nielsen, Christensen, Vald. Hansen og Ulriksen vedtoges det at godkende Regnskabet.

Valg af Formand: Birger Kruuse genvalgtes med Akklamation.

Valg af 5 Bestyrelsesmedlemmer: Følgende valgtes: Kommis Carl Nielsen (Genvalg), Kommis Carl Jensen, Bogholder Carl E. Kemp, Kommis Påhlson og Kommis J. S. Christensen (Genvalg).

Valg af 2 Suppleanter: Valgte bleve: Vald. Hansen og Aagard som henholdsvis 1. og 2. Suppleant.

Valg af en Revisor: Bogholder Jacobsen genvalgtes enstemmigt.

Indkomne Forslag: Herunder behandledes et Forslag om Eksklusion af Herr Holger Bierring, tidligere Bestyrelsesmedlem i Foreningen, grundet paa Modarbejdelse af denne. Forslaget var indsendt af Carl E. Kemp, der motiverede det og meddelte flere Tilfælde, hvori Bierring selv havde erkendt, at han modarbejdede Foreningen. Efter nogen Diskussion sattes Forslaget under Afstemning, Resultatet af denne blev at 14 stemte for Forslaget, 11 imod og 1 Stemmeseddel var blank; Forslaget var saaledes forkastet, idet Lovene kræver absolut Flertal.

Til Bibliotheksudvalget valgtes enstemmigt Carl Nielsen, Skovlund-Petersen og Rasmussen (Formand).

Under Eventuelt oplæste Formanden Centralorganisationens Regnskab, og Jensen spurgte om Afdelingen ikke kunne gøre noget mere for Agitationen paa Landet; hertil udtalte Formanden, at det var en Sag der vedrørte det nys udnævnte Agitationsudvalg for Fyn.

Efter at forskellige Anliggender vare drøftede sluttede Generalforsamlingen med et begejstret Leve for Centralorganisationen og for Formanden.

Paa et efter Generalforsamlingen afholdt konstituerende Bestyrelsesmøde valgtes Carl Nielsen til Næstformand, Carl Jensen til Kasserer, Påhlsson til Sekretær, Carl E. Kemp til Vice-Sekretær, J. S. Christensen til Annonceekspeditør og Carl E. Kemp til Korrespondent til Bladet.

Carl E. Kemp.

Sorø. Torsdag den 3. Oktober afholdt Foreningen sin ordinære halvaarlige Generalforsamling med følgende Dagsorden:

1) Formanden aflægger Beretning. 2) Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. 3) Valg af 1 Revisor. 4) Eventuelt.

Til Ordstyrer valgtes Lange. Formanden gav et kort Resumé af Arbejdet i det forløbne Halvaar og Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen. Derefter gik man over til at vælge 3 Bestyrelsesmedlemmer i Stedet for Lange og Myhre, der efter Tur skulde fratræde og Juul som bortrejser. Formanden foreslog i meget smigrende Ord at genvælge de to førstnævnte og i Stedet for Juul at vælge Sjølin. De foreslaaede valgtes.

Der foretoges Valg af 1 Revisor i Stedet for Weinschenck, som paa Grund af mangelfuld Forstaaelse af Foreningens Opgaver har udmeldt sig. Kommis Stig valgtes. Til Suppleant valgtes Bogholder Hauge. Til Festudvalg valgtes D'Hr. Christiansen og Bech.

Derefter hævede Formanden Generalforsamlingen idet han udtalte Ønsket om Fremgang for Foreningen, hvilket besvaredes med et kraftigt Hurra. Paa det straks efter afholdte Bestyrelsesmøde konstituerede Bestyrelsen sig saaledes: Formand: Gregersen, Kasserer: Madsen, Annonceekspeditør: Lange, Sekretær: Myhre. A. M.

Svendborg. Formand og Kasserer: Bogholder C. A. Møller, Frederiksgade 11.

Engageringsvæsenet.

Kvindelig Kontorist. Som saadan kan en ung Dame faa Plads paa et Kontor. Stenografi og Maskinskrivning. Selvstændig Arbejder. Det fordres, at Vedkommende er Medlem af Centralorganisationen. Henvendelse til Formanden.

Den sorte Tavle.

Følgende direkte Medlemmer er i April Kvartal slettede med Restance:

Kommis'erne *J. Chr. Andersen*, Faarvang pr. Silkeborg, *Arnold Schütter*, Børkop, *C. Borre*, Ellidshøj, *J. Neimann*, Hornslet, *Schmidt*, Hjarup pr. Kolding.

Esbjerg, September 1907.

Chr. Ingvoldsen, p. t. Hovedkasserer.

Kommis *Axel Sørensen*, tidligere hos Manufakturhandler Jens Rye, Aalborg, senere i Fredericia og Svendborg, nu hos Manufakturhandler Viktor E. Nielsen, Frederikshavn, har siden sin Indmeldelse i herværende Afdeling den 1. Marts d. Aar endnu ikke haft Evne til at betale Indskud 1 Kr. langt mindre Kontingent, hvorfor S. herved slettes som Medlem af Foreningen. N. C. Nielsen, p. t. Kasserer,

Aalborg den 20. September 1907.

Indsend
• Stemmekortet •
straks!

ODENSE

Foreningens Lokaler,
Munkemøllestræde 11,
er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.
Fremmede kan indføres ved et Medlem.
Eget Pensionat. Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,
Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

L. Andersens Eftf.,
21
Nørregade.
P. Joh. Døring
Bundtmager. Odense.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

Har De afgivet **Deres** **Stemme** ?

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Zum Zwecke der gegenseitigen Ausbildung in unsren Muttersprachen wünsche ich mit Dänen in Briefwechsel zu treten.
Leipzig-Sellerhausen
Bülow-Strasse 9, 1. *W. WIEGAND.*

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."
ANNONCEPRIS:
1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.
Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning* 25 Øre pr. 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I Københavu sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælver-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

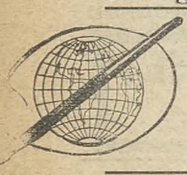
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler
faas i
Bernhard Petersens Boghandel,
Esbjerg.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

Tidlig Stemmeafgivning

letter Arbejdet!

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

H. JESPERSEN

SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.

Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
—— elegante—solide—letløbende ——
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. **HERNING.** Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN
I
KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
1, JOHANNEVEJ 1

Undervisning

Den jydske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen. For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus den 1. Novbr. Undervisning i alle Handelsfag. 6 Lærere. Skolens sædvanlige Fripladser søges inden 1. Oktbr. Om Statens Understøttelse (indtil 240 Kr. for et Aar) for Sommeren 1908 indsendes Ansøgning til Ministeriet inden 1. November. Skemaer dertil og Program faas paa Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.
Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium
Tlf. 1400.
1. Maj og 1. Novb. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang PROGRAM med Oplysng. om FRIPL. og Statsunderstøttelse (indtil 240 Kr.)
J. F. Møller, cand. mag.

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: r. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Hornum: Kommis S. Weirsøe-Schjødt.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1 4. S.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Middelfart: Hr. Bogholder Adolph Hansen.
Nykøbing M.: Hr. Kommis Chr. Høgh.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Randers: Hr. A. Gleerup, Adr.: J. P. Hjersing.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: H. Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Svendborg: Hr. R. J. Bønneland, Borgergade 30.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz.

Afleveret til Posten den 15. Oktbr.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGA KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 21. 1. November 1907. 7. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ",
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Havde Deres Navn
staaet her,
var det blevet læst.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse.
Kontingent 60 Øre mdl.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens
BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.
Aalborg.
Køb Fyrværkeriartikler
hos
PETERSEN BACH
en gros en detail.
Bispensgade 12.

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

Wilh. Knoke Frisør.
Specialitet:
Klipning & Frisering.
Enestaaende elegant.
Søndergade 39, Aarhus.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus.
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

ESBJERG.
hr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Sløs og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt **Skattefri Pilsner Mørk Skattefri Dobbeltøl.**

Abonnér paa
Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik
Ceres
Øl

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso,
Assuranceforretning.
SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus**

N. J. Cederstrøm.
1ste Kl. Skræderforretning
Stort Lager.
„Sct. Clemensborg", Aarhus.
Telefon 856.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg, billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant.
Moderate Priser.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Dürkopp-Cyklen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord, Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Cigaretter uden Papir
Perfect Exception
Apollo Fix
Perla Beduina
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklænding.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 21. *1. November 1907.* *7. Aargang.*

1897 — 1ste November — 1907.

Medhjælperpressen gennem 10 Aar.

Somme Ting fæstner sig i vor Bevidsthed og fremtræder lyslevende for vort indre Øje mange Aar efter trods skiftende Forhold og ændret Betragtningsmaade. Et tilfældigt Indtryk fra de første Barneaar, før vi ret havde nemmet TingenesVæsen, kan staa mejslet lige saa fast i vor Hukommelse som en eller anden betydningsfuld Hændelse, der greb afgørende ind i vor Tilværelse midt i Mandomsalderen.

Netop saa nøje husker jeg den Efteraarsdag for 10 Aar siden, da jeg modtog det første Nr. af „Organ for de danske Handelsmedhjælperes Forbund", — omend det kan synes at være en ringe Begivenhed. — Det var enSøndag Formiddag først i November med Efteraarssol i min Stue, — en Sol, der syntes endnu mere varm og fornøjelig, da jeg holdt det lille Blad i Haanden og med Eftertanke læste Indholdet baade én og to Gange. Det imponerede just ikke. Alt andet end netop imponerede. Papiret mindre end maadeligt, Skriften gammeldags, og hvad ingen uden Korrekturlæseren kunde overse, en himmelraabende Trykfejl i „Hovedet". Og Indholdet, — ja Indholdet var skrevet med Overbevisningens Styrke, og det var iøvrigt det bedste, der kunde siges derom. Et Par Aar forud havde jeg gjort mine første journalistiske Forsøg, og mødte maaske med nogen Betingelse for at indse Manglerne, der iøvrigt var altfor iøjnespringende til at særlige kritiske Forudsætninger var nødvendige. — Stolt var jeg ikke af vor Avis, men glad for den, det var jeg, — enGlæde, der næppe nu forstaas af Centralorganisationens Medlemmer, men dengang kun var ligetil, fordi der jo aldrig før var ofret Papir og Trykssværte paa Handels- og Kontormedhjælperstanden. —

Saa sad jeg da dér og faldt i Tanker over det lille Papir, der blev til et historisk Aktstykke og dets Indhold en Fanfare,

ORGAN

FOR

DE DASKE HANDELSMEDHJÆLPERES FORBUND.

Ansvarshavende: J. V. Gjerding.

1. November 1897. 1ste Aargang.

Til alle danske Handelsmedhjælpere.

Nu er det Tid — vaagn af den lange Slummer,
og bryd de trællebundne Lænkers Næt,
udraab for Verden al vor Ve og Kummer,
skrig med en Røst, der fordrer Tidens Ret!

For Frihed stønner alt hvad aander, lever,
det er en Lov, Naturen alle gav,
og at den holdes lydt hver Strube kræver,
thi lænkebundne blev vi, om vi tav.

Op alle Mand, og Kampen skal begynde
og kæmpes tappert for den gode Sag,
da snart vil tusind Røster højt forkynde:
„Paa Trælleskansen vajer Friheds Flag!"

Og er vor Frihed først med Sejer vundet,
da vaagne vil den Aand, der syntes død,
og Livets sande Lykke er da fundet;
at kunne eje mer end dagligt Brød.

At eje, dyrke, hvad der højner Manden,
at kunne gøre godt for Næstens Tarv, —
ja, det er det, der og vil højne Standen
og blive Efterslægtens bedste Arv.

Mercurius.

der bebudede den nye Tid. Det mere end beskedne, uanselige Blad var jo kun Overturen til det Medhjælperorgan, der maatte og skulde komme. Og Tankerne fik, ung som man var, det frieste Spillerum. Lilleputbladet voksede. Det blev til et stort Fagskrift — langt større end dette Nr. af „D.H.K.M.T." — der i mange Tusinde Eksemplarer spredtes over det ganske Land, ud til Medhjælpernes Tusinder. Smidige Penne førte af standsinteresserede, intelligente Fæller fyldte Spalterne, der vekslede med grundige Afhandlinger over alskens Standsanliggender og hvas Kritik af Arbejdsforholdenes Skyggesider.

Det var det store Centralorgan, Medhjælperstandens Talerør, Landsorganisationens Budstik, der dæmrede frem for en ungdommelig Fantasi.

— — —

»*Organ for de danske Handelsmedhjælperes Forbund*« — af hvis første No. vi omstaaende bringer en Gengivelse af Forsiden — udkom i Novbr. 1897 et Par Maaneder efter at Forbundet, den første kjøbenhavnske Medhjælperforening, var stiftet. Kolonialmedhjælper J. V. Gjerding tegnede som Ansvarshavende. Fra Februar 1898 udkom Bladet i noget større Format indeholdende agitatoriske og faglige Artikler af Karl Hintz, Axel Gundel og denne Artikels Forfatter, der i Slutningen af Aaret overtog Redaktionen efter at Hintz havde trukket sig tilbage og Gundel var valgt til Formand for Forbundet. Bladet, der fra Sommeren 1898 døbtes »*Merkur*«, undergik en Forøgelse af Stofmængden og udgik fra Januar 1900 i lignende Format som „D.H.K.M.T" uden dog at naa den samme Stofmængde og stadig som Maanedsblad. I denne Form vedblev det at udkomme indtil det sidste Nr. udsendtes i December 1900.

De jyske Medhjælperforeninger, der begyndte at opstaa i Forsommeren 1899, udsendte første Nr. af »*Vort Blad*« i Oktober s. A., udgivet af Aarhus-Foreningens Bestyrelse og med Vald. Pedersen som Ansvarshavende. Ved Centralorganisationens Oprettelse paa Delegeretmødet i Aarhus September 1900 valgtes Vald. Pedersen til Redaktør af det nye Centralorgan »*Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende*«, der fra 1. Januar 1901 afløste de tvende tidligere Medhjælperblade. Da Vald. Pedersen imidlertid ved Centralorganisationens første Hovedbestyrelsesmøde, Pinsen 1901, trak sig tilbage fra Redaktørposten blev denne besat med „D.H.K.M.T"s nuværende Redaktør.

„D.H.K.M.T." er i de forløbne Aar undergaaet forskellige Forandringer, der hovedsagelig har taget Sigte paa Indholdets Forøgelse og Imødekommen af de Fordringer, Organisationen i stigende Grad maatte stille til sit Organ. I Øjeblikket kan Bladet dog ikke anses for en paalidelig Maalestok for Centralorganisationens Udviklingstrin, fordi det, navnlig i det sidste Aarstid, har vist sig altfor lille, saaledes at det kun kan anses for et Tidsspørgsmaal, naar der maa tages Hensyn til de Krav, der stadig rejses om en effektiv Udvidelse.

— —

Som det udrundne Tiaar har været Vidne til den internationale Medhjælperbevægelses overordentlige Udvikling, har det sét Medhjælperpressen holde Maal med det organisatoriske Fremskridt. Medhjælperliteraturen omfatter talrige Bind, Medhjælperorganer udgives paa alle Kultursprog, talrige og glimrende Penne staar til disse Organers Raadighed. Naar Hensyn tages til vore smaa hjemlige Forhold og de Midler, vi raader over til den skriftlige Agitation, behøver „D.H.K.M.T" ikke at vige for en Sammenligning med sine udenlandske Broderorganer. Paa det hjemlige Marked møder vi som bekendt ingen Konkurrence.

Naar „D.H.K.M.T." er naaet dette foreløbige Stadium paa sin Vej er det følgelig ikke den Enkeltes, end ikke de Enkeltes Værk, men derimod de mange samvirkende Kræfter indenfor vor Organisation, der selv uden at være direkte Medarbejdere stadig levere nyt Materiale til journalistisk Behandling, og som lære at stille forøgede Krav til Bladet. I jo højere Grad dette Samvirke gennemføres beredes Vejen for Medhjælperbevægelsen og for Virkeliggørelse af den unge Idealists Drøm hin Novemberdag 1897, om den kommende Tids store Centralorgan, Medhjælperstandens Talerør, Landsorganisationens Budstik — **Fremtidens „D. H. K. M. T."**

Vilh. Hansen.

For 10 Aar siden.

Samtidig med at vi mindes Tiaarsdagen for det første Medhjælperblads Udgivelse formener vi at det vil interessere Centralorganisationens Medlemmer at læse en Førstehaandsskildring af Medhjælperbevægelsens Gennembrud i Kjøbenhavn i 897 Derfor har vi formaaet Stifteren af „De danske Handelsmedhjælperes Forbund" Hr. *Karl Hintz*, der var Forbundets første Formand (897—1898), og hans Efterfølger Hr. *Axel Gundel*, der fra Sommeren 1898 indtil Centralorganisationens Oprettelse var Formand for Forbundet og derefter indtil 1903 Centralorg. Forretningsfører, til at nedskrive efterfølgende Minder

Da det første Medhjælperblad udkom.

Det var en Begejstringens Tid for 10 Aar tilbage. I Juli Maaned mødtes Jørgen V. Gjerding og jeg efter at Tilfældigheder havde ført os sammen, og i Maanederne August, September, Oktober blev der som bekendt afholdt en Række Møder, som den kjøbenhavnske Presse flittigt refererede. I hvert Referat laa en Agitation for vor Sag, men vi var klar over, at man ikke vedblivende kunde appellere til Pressen, og Dag for Dag paatrængte Ønsket sig om at faa et eget Organ. Saaledes blev det da ogsaa vedtaget at anskaffe et Blad, og det overdroges til Undertegnede at ordne det fornødne. Den 1ste November 1897 udsendtes det første Nr. af „Organ for de danske Handelsmedhjælperes Forbund", med J. V. Gjerding som ansvarshavende Redaktør.

Paa Forsiden af Bladet rettede denne en Opfordring til alle danske Handelsmedhjælpere. Henvendelsen skrev han i Versform, Ordene var begejstrede og opfyldte os andre med Kampiver. Hans Digt burde kendes i et større Omfang nu end som i hine Tider. Mærkeligt nok havde „Sætternissen" været paa Spil ved Trykningen af det første Nr., idet der i Stedet for at staa Organ for de danske Handelsmedhjælpere, var kommet til at staa „de daske", hvilket hurtigt blev udlagt af Modstanderne som „de dvaske" Handelsmedhjælpere, en Benævnelse som i øvrigt faldt tilbage paa dem selv, idet ingen mere end jeg og senere flere med mig fik at føle, at i hvert Fald Flertallet af de kjøbenhavnske Handels- og Kontormedhjælpere vare ikke saa ganske lidt dvaske.

I Bladet skrev jeg som Forbundets daværende Formand en agitatorisk Artikel baade for Bladet og Sagen i al Almindelighed. Den øvrige Plads optoges af Foreningsmeddelelser. Jeg husker ikke Oplaget, men det var vist 500 Eksemplare; derimod husker jeg, at der var stærk Rift om dem, og vi frydede os alle ved vort lille Blad; thi det var kun et ganske lille Blad. Ingen af os, der var stærkest interesseret i dette Organ, vovede at tænke sig, at det skulde blive den Faktor i Bevægelsen, som det har vist sig at være. Det har ogsaa haft store Vanskeligheder at overvinde, men naar jeg nu sammenligner det lille Blad med det nuværende, er der jo sket et stort Fremskridt, der kun kan glæde hver den, der følger Standens Interesser, og det staar mig klart, at i samme Grad som Bladet har udviklet sig, er Bevægelsen gaaet frem til Gavn for alle dem, der har deres Erhverv indenfor Medhjælperstanden, og til Glæde for os, der rejste Sagen. Bladet fandt ogsaa Vej til adskillige af Danmarks Provinsbyer. At det ogsaa satte Frugt herude, turde man maaske antage; thi enkelte af de Personer, der senere hen blev fremtrædende i Provinsbevægelsen, var nemlig ikke uvidende om vor skriftlige Agitation.

Ligesom Bevægelsen ikke havde sin bestemte Form, saaledes kneb det ogsaa med at finde det rette journalistiske Spor for Bladet, og økonomiske Vanskeligheder var Aarsag til, at det ikke regelmæssig udkom. Først da Hr. Vilh. Hansen træder til som Bladets Redaktør med sine ubestridelige Evner og sin store Opofrelse for Sagen, er Bladet gaaet fremad og blevet til den Faktor, som var tilsigtet. Alle vi, som har fulgt Bladets Udvikling, og deri følt et mægtigt Bindeled mellem Organisationens Medlemmer, omfatter det med Kærlighed. Maatte den efterfølgende Generation i en ikke mindre Grad betragte „Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende" som et kært Fælleseje.

K. HINTZ.

Agitationen i Kjøbenhavn for 10 Aar siden.

Redaktøren har anmodet mig om at skrive 75 Linier om dette Emne, og jeg skal forsøge derpaa, endskønt den knapt tilmaalte Plads gør Opgaven vanskeligere, end om Emnet kunde behandles frit.

De Medlemmer, der først i de senere Aar er traadt ind i vore Rækker, vil vel næppe tro, at der virkelig har været en Tid, hvor der var kraftigt Liv og ilsom Fart i Agitationen herinde — en Tid, hvor Organisationen (jeg tror at turde sige det) i højere Grad end det er Tilfældet nu, talte en Stab af ideeltbegejstrede Medlemmer, der besad en sand Tyrketro til Sagen og derfor levende interesseret gik op i Arbejdet; thi der udvistes af de fleste Medlemmer en Opofrelse og Lyst dertil, som gjorde os andre, der var i Spidsen, godt, og gav os Mod til ufortrødent at gaa paa, trods alle Hindringer. Kendsgerningerne har jo desværre vist, at en stor Del af disse ædle Egenskaber skyldtes den første opblussende Begejstring.

Yngre Medlemmer forstaar næppe Forholdet fra den Tid, de er gledet ind i vor Stand paa en Tid, hvor Standens Brøst er Genstand for Diskussion, ikke alene indenfor Standen, men ogsaa for Offentlighedens Forum.

Anderledes for 10 Aar siden.

Da var der ingen, der tog sig af Medhjælpernes Sager — end ikke Medhjælperne selv.

Naturligvis havde den stærkt fremadskridende Arbejderbevægelse hos Enkelte frembragt lønlige Haab og Længsler om Bedring ogsaa for dem, man anede en ny Tid uden at man dog var klar over, hvornaar og hvorledes den ny Tid skulde komme. Saa kom — lig en anden Messias — „De danske Handelsmedhjælperes Forbund". Som talt ud af hver eneste Medhjælpers Hjerte stillede det knapt og fyndigt sine 6 Reformkrav, Haab og Længsler fik ny Næring, man ligesom steg i sin egen Agtelse, man følte, at en Tid var under Opsejling, hvor man ogsaa skulde have Lov til at tale med om sine egne Forhold — hvor var det muligt andet, end at Begejstringens Ild tændtes i mangt et Bryst, som forhen kun havde kendt Utilfredshed og Harme over Aaringers Uretfærdighed.

Under disse Forhold organiseredes Agitationen.

Foruden den foroven skitserede naturlige Agitationsbasis, havde vi en anden og ligesaa god i den, vore Modstandere skabte for os. Det var til en Begyndelse „5 Juni", der leverede Modstanden, senere kom Boghandler- og Isenkræmmermedhjælperforeningen til. Det blev til Agitationsmøder, som ikke gjorde selv de livligste Vælgermøder til Skamme. Vore Medlemmer mødte altid mandstærk frem, Modstanderne sendte deres bedste Folk i Ilden og endelig kom det store Gros, der endnu ikke havde indtaget deres Standpunkt, og blandt hvilke vi skulde gøre vor Høst.

Indledningsforedraget blev som Regel hørt i Ro, ja, jeg tør paastaa, at de fleste Tilhørere slugte hvert eneste Ord med Begærlighed; selv Modstanderne formaaede ikke at skjule for dem selv, at Manden, der talte, egentlig havde Ret. Den, der som Regel indledte disse store Møder, var vel ikke en Mand, der forstod Talekunstens hele Teknik, men han rev Publikum med sig, fordi hans jævne og ofte harmfulde og indignerede Ord var gennemsyret af sanddru Fremstilling af Medhjælpernes Forhold; han havde selv haft Skoen paa og følt dens Tryk, han kendte indtil Detailler, hvad han talte om, og det gav hans Ord Vægt.

Under den paafølgende Diskussion traadte livlige Meningsudvekslinger i Stedet for Tavsheden, og ofte foregik Forhandlingerne under saadant et Højtryk af Stemning for og imod, at det var en vanskelig Opgave for vor ellers dygtige Dirigent. Vi havde dog altid Tèten; thi vi vidste hvad vi vilde, og saalænge vi stod paa Møderne, eksisterede der ikke andet for os end Organisationen og dens Tarv. Vor Mening derom var saa absolut rodfæstet, at enhver Indsigelse ubehjælpelig prellede af — ja vi taalte end ikke, at nogen anden Opfattelse gjorde sig gældende; hvorsomhelst vi stødte paa Tegn til saadan, greb vi straks til det skarpeste Skyts og slog ned for Fode, saa de arme Mennesker, der havde vovet sig frem, sjældent gjorde det om igen.

Man maa erindre, at vi var unge og først og fremmest — Idealister. Vi kunde aldeles ikke tænke os den Sag vi kæmpede for gennemført ad anden Vej eller med andre Midler end dem vi en Gang havde gjort os fortrolige med.

Jeg tror det var en af vore største Fejl, at vi knuste al Opposition i Fødslen.

Intet er værre for en Bevægelse, end at der bliver Stilhed om dens Navn og Bestræbelser — vil den frem, maa der hellere idelig slaa Gny om dens Virke; men dertil hører Opposition, — for den skal man ikke være bange for at lefle lidt, gaa netop saa meget ind paa dens Idéer, at den stadig holdes vaagen. At slaa den ihjel er en Sejr i Øjeblikket, men i det lange Løb absolut Tab.

I Løbet af de første 4—5 Aar formaaede vi flere Gange i hver Kampagne at fylde saadanne Lokaler som „Figaro" (hvoraf Modstanderne fik moralsk Opstød), „Wittmacks", „Haandværkerforeningen"s m. fl.

Umiddelbart efter Afholdelsen af et saadant stort Møde iværksattes en systematisk og energisk Agitation, dels gennem mindre Branchemøder, Møder for nogle enkelte Forretningers Personale og endelig Distriktsmøder. De faa Medlemmer, der havde Evnen til at kunne holde et kortere Foredrag og Modet til at vove Pelsen ved offentlig Fremtræden, kendte i de Dage ikke til mange Friaftener, der var altid Brug for deres Arbejde.

Resultaterne stod imidlertid sjældent i rimeligt Forhold til de udfoldede Anstrængelser.

Naar man nu efter 10 Aars Forløb tænker tilbage paa den Tid, hvor man gennem 3—4 Aar stillede sine Evner og sit Arbejde til Disposition efter en Maalestok, saa man lige netop kendte Begrebet Hvile, men derimod kun anede Begrebet Frihed — og vi var to, for hvem dette var Tilfældet, — saa fristes man til at udbryde: „Ak, for alle de skønne, spildte Kræfter". Er det egen Uforstand, der er Skyld i, at større Resultater ikke er naaet i Kjøbenhavn, da kan Straffen være haard nok. Er Skylden derimod at søge i de kjøbenhavnske Kollegers bristende Evne til at se, hvad der tjener til deres Bedste, da faar vi endnu med Taalmodighed vente paa, at Lønnen skal komme gennem stærke, kjøbenkavnske Organisationer.

Med Ønsket om, at det snart maa bære derhen imod, sender jeg en venlig Hilsen til alle Kolleger og forhenværende Medarbejdere.

AXEL GUNDEL.

Bestyrelsen for „De danske Handelsmedhjælperes Forbund" 1897/98.

J. C. Koefoed. Gjerding. P. Petersen. N. K. Nielsen.

Vilh. Hansen. Axel Gundel. P. Madsen. K. Hintz.

Medhjælperne og Butikslukningsforslaget.

Som meddelt i vort sidste Nr. har Indenrigsministeren i Folketinget fremsat det andet Sted her i Bladet gengivne „Forslag til Lov om Tidspunktet for Lukning af Butiker og Lagere m. v.", der efter hvad vi erfare fra Rigsdagskredse ventelig vil komme til 1ste Behandling i Tinget en Ugestid ind i November.

Man kan herefter anse det for givet, at den saa længe

omdebaterede Butikluksningslov endelig bliver en Kendsgerning, og vi befinder os derfor i Øjeblikket foran en betydningsfuld socialpolitisk Akt, der i en lang Fremtid kan faa stor Betydning for Fastsættelse af Handelsmedhjælpernes Arbejdstid.

Altsaa paakræver dette Forslag de organiserede Medhjælperes aarvaagne Opmærksomhed og største Interesse, ligervis som det naturligvis har almindelig Betydning for enhver Arbejdstager indenfor Handelsstanden.

Sammenholdt med Indenrigsministerens Lovudkast af December 1905 betyder Forslaget et Fremskridt og sammenlignet med de fra forskellige Sider afgivne Betænkninger præges det af Ministerens øjensynlig gode Vilje til at opnaa et for alle interesserede Parter acceptabelt Kompromis. Det oprindelige ministerielle Udkasts Forhistorie og Indhold, vor og andre Organisationers Standpunkt dertil har vi udførligt omtalt i en tidligere Artikelrække i denne Aargang.*) Her skal vi derfor drage en Parrallel mellem hint Udkast og det foreliggende Lovforslag, og søge klarlagt dettes Fordele og Mangler.

Ministeren har i Princípet opgivet den almindelig kritiserede Undtagelsesbestemmelse for Sommermaanederne *og udstrakt Loven over hele Aaret.* Men Undtagelsen bibeholdes i Realiteten gennem Bestemmelsen om at Kommunalbestyrelsen i Landkommuner *kan* udskyde Lukningen til senest Kl. 9, naar Amtsraadet giver sit Samtykke dertil. Alene Hensynet til Landboerne gav det oprindelige Udkast det Halvhedens Præg, som karakteriserede det, og som det forelagde Lovforslag ej heller kan siges at være foruden. I de Kommentarer og Bilag, der ledsager Forslaget, henvises i denne Forbindelse til en Erklæring fra „De samvirkende danske Landboforeninger", hvis Forretningsudvalg „nærer Betænkelighed ved den i Lovudkastet udtykte Indskrænkning i Erhvervsfriheden", medens derimod „De samvirkende Sogneraadsforeninger i Danmark", der i mindst lige saa høj Grad som fornævnte Organisation maa siges at repræsentere Landbefolkningen, udtaler Tilslutning til Forslaget, naar der paa Kommunalbestyrelsernes Foranledning kan gives Tilladelse til „en halv eller højest en Times" senere Lukketid i de for Landmændene særlig travle Tider (Høsttiden). Men selv det sidstnævnte Krav faar altfor antisociale Virkninger, fordi det i Aarets Løb betyder Tusinder i Realiteten uproduktive Arbejdstimer. Thi naar det erindres, at Ugens to sidste Dage er undtagne fra 8-Lukningen, og man tager i Betragtning, at Landbefolkningen i langt højere Grad end Købstædernes og Hovedstadens Beboere foretager deres Indkøb samlet, ofte en Gang ugentlig, bliver Landets Særstilling overflødig paa dette Omraade. Iøvrigt har Undtagelsesbestemmelsen kun faa Tilhængere blandt Landkøbmændene, og eksempelvis kan nævnes, at ved en derom foretagen Afstemning i en af Detailhandlersocietetets sjællandske Afdelinger (Haslev) stemte af 80 Detaillister de 77 for den almindelige 8-Lukning.

Selve Bestemmelsen om, at Kommunalvedtægterne skal godkendes af Amtsraadet, er absolut utilfredsstillende. Vi maa kræve en mere betryggende Sagkundskab til Afgørelse af Handelsstandens Interesser end den, der er repræsenteret i Amtsraadene, der sammensættes af det store Hartkorns Mænd, Godsejere, Proprietærer og Storbønder, og hvor Handelsstanden er uden enhver Indflydelse. Fra Amtsraadene kan vi ikke vente nogen Støtte, ja end ikke nogensomhelst Forstaaelse for vore Bestræbelser for Arbejdstidens Forkortelse; thi disse Over-Kommunalbestyrelser sammensættes almindeligvis af Folk, hvis økonomiske Magtstilling væsentlig beror paa Evnen til at anspænde andres Arbejdsevne saa meget og gennem en saa lang Arbejdsdag som muligt. Og disse Mænd er det, som skal afgøre Medhjælpernes Arbejdstid overalt i de talrige, folkerige Stationsbyer og købstadsmæssige Bebyggelser, der i den sidste Menneskealder er fremstaaet overalt i Landet, og som kun adskiller sig fra Smaakøbstæderne ved deres landsbymæssige Sogneforvaltning.

Amtsraadenes foreslaaede Afgørelsesret i Anliggender, der i egentlig Forstand henhører under Byerhvervene, er i sin Konsekvens den købstadslignende Landhandel sat under det store Hartkorns Kontrol. Derfor bør Handelsstanden — og ikke mindst Medhjælperne — kræve indenrigsministeriel Vedtægts-Godkendelse.

Centralorganisationens Stilling til lovmæssig Ordning af Butiksmedhjælpernes Arbejdstid er som bekendt allerede taget i vor Betænkning til Ministeriet i Januar 1906, og overensstemmende hermed maa vi tage Afstand fra Forslaget om Tilladelse til Midnatslukning de to sidste Ugedage. 8-Lukning om Fredagen og 10-Lukning om Lørdagen maa anses for tilstrækkeligt. Ligeledes kan vi hverken give Kvarter-Dispensationen eller de saa rundelig tilmaalte Undtagelser vor Tilslutning.

Naar vore Standsfæller i de forskellige Landsdele om føje Tid samles til Drøftelse af Forslaget og man i al Almindelighed formener at kunne give det sin Tilslutning, bør det ikke glemmes, at dette, under svære Véer fødte Forslag, fremsættes paa en Tid, hvor den tilsigtede Lov allerede er distanceret af Centralorganisationens Arbejde for 7-Lukningens Indførelse.

Vort Standpunkt maa derfor være: *Bort med Undtagelsesbestemmelserne, Indførelse af obligatorisk 8-Lukning gennem en Rigslov og Adgang til 7-Lukningens Gennemførelse ved Kommunallovgivning med indenrigsministeriel Sanktion.*

*) »*Frem med Butikslukningsloven!*« paabegyndt i Nr. 8 og fortsat i efterfølgende Nr. Nærværende Artikel maa betragtes som Afslutningen paa denne hidtil ikke tilendeførte Artikelrække.

Pro et contra
Butikslukningsloven

Lovforslagets Mangler.

Lovforslaget om Butikslukning er altsaa endelig naaet saa vidt, at det er forelagt Lovgiverne til Forhandling, og vi maa da haabe, at det vil faa en velvillig Modtagelse og snarest blive ophævet til Lov; dog maa vi Medhjælpere indtrængende fordre, at forinden dette sker, maa Forslaget undergaa forskellige Forandringer, særlig med Hensyn til Lukketiden. 7-Lukningens Gennemførelse ad Frivillighedens Vej er jo alt en Kendsgerning i flere Byer, og inden et Aar er gaaet, vil utvivlsomt mange andre følge efter. For disse vil Loven i Forslagets nuværende Skikkelse altsaa være kommen for sent til Verden og sikkert gøre mere Skade end Gavn. Vi maa derfor sætte alt ind paa at bevæge d'Herr Lovgivere til at vedtage en Ændring, som gaar ud paa 7-Lukning i Stedet for 8-Lukning. Kolding-Resolutionen er ikke nok.

Lovforslaget indeholder bl. a. en Bestemmelse om, at i Landkommuner kan Kommunalbestyrelsen med Amtsraadets Samtykke tillade, at Lukning af Butiker og Lagre paa sine Tider af Aaret, f. Eks. i Høsten, udskydes til 9 Aften. Denne Bestemmelse bør absolut slettes, eller ogsaa maa den gælde for saavel By som Landkommuner, saafremt de Misforhold skulle undgaas, som ellers uundgaaelig ville indtræffe, særlig hvor By- og Landkommuner støde sammen. Som anført anser jeg det for ubetinget heldigst, om Bestemmelsen helt slettedes.

Derimod savnes i Forslaget en Bestemmelse om, at Kommunalbestyrelserne kunne vedtage en tidligere Lukning, der med Indenrigsministeriets Sanktion faar Lovkraft; en saadan Bestemmelse vilde være af overordentlig stor Betydning.

Jeg haaber Hovedbestyrelsen har sin Opmærksomhed henvendt herpaa;thi faar vi ikke lovbefalet 7-Lukning eller ogsaa sidstanførte Bestemmelse indført i Loven, vil denne efter min Mening kun faa ringe Betydning.

Ebeltoft, i November 1907.

R. Hvitved.

Et Interview.

„Folkets Avis" Kjøbenhavn, skriver i en Artikel, betitlet „8-Lukning eller 7-Lukning", bl. a.:

I Anledning af det af Indenrigsministeren fremsatte Lovforslag om 8-Lukning af Butiker, henvendte vi os til Hr. Vilh. Hansen, og bad ham om at give os Medhjælpernes Syn paa dette Lovforslag. Hr. H. udtalte:

— Oprindelig blev der i December1905 af Indenrigsministeren udsendt et Udkast til Lov til Udtalelse til de forskellige Handels- og Medhjælperorganisationer. Det gik ud paa 8-Lukning fra 1. Oktb. til 31. Marts, medens denne Lukning ved kommunal Vedtægt kunde udvides til at gælde hele Aaret. Medhjælpernes Centralorganisation, der tæller ca. 40 Afdelinger Landet over, præciserede alt den Gang 7-Lukning ved kommunal Vedtægt og Siddepladser i Butikerne for Medhjælperne.

— Hvad mener De om det nu fremsatte Forslag?

Det er kommet for sent til Verden, idet vor Centralorganisationen allerede har faaet indført helaarlig 7-Lukning i Esbjerg og delvis 7-Lukning i flere af de største jydske Byer.

Vi beklager Bestemmelsen om, at Landkommunerne i Høstens Tid kan tillade 9-Lukning, da dette i mange Tilfælde kan betyde, at det vil finde Sted, ligesom vi beklager, at Bestemmelsen om Siddepladser ikke fastslaas ved Lov, men overlades til kommunal Afgørelse.

Princípielt kæmper Medhjælpernes Centralorganisation altsaa for en gennemført 7-Lukning, men vi vil rejse en kraftig Agitation Landet over for at gøre den fremsatte Lov saa effektiv, at der ved denne kan fastslaas en virkelig Maximalarbejdsdag for Handels- og Kontormedhjælperne, der nu i alt for mange Tilfælde hverken véd, hvornaar deres Arbejdsdag begynder eller ender. Det er en Kendsgerning, at adskillige Medhjælpere nu, selv med Fradrag af Spise- og Hviletid, arbejder over 100 Timer ugentlig eller gennemsnitlig de 15 Timer af Døgnet.

Et Nødraab

udstøder en „Manufakturhandler paa Nørrebro" i „Manufakturisten". Den umiddelbare Aarsag hertil er Resolutionen vedrørende Butikslukningsloven, der vedtoges paa Repræsentantskabsmødet i Kolding. Vi hidsætter et Par Prøver af Mandens Jerimiader:

— — — „Love og Forskrifter i denne Retning er den værste Klods om Benet, som vi i det hele taget kan faa; vi Detailhandlere, og navnlig vi mindre, er allerede stærkt spændt for; alle vore Udgifter stiger: Værten lægger paa Huslejen, Butikens Indretning fordrer mere og mere, og Varerne stiger uden at vi i de fleste Tilfælde er i Stand til at forhøje Udsalgsprisen.

Og saa kan vi ikke faa Lov til at arbejde, saa længe vi har Lyst til, saa længe, som det er nødvendigt for at eksistere"

og han slutter med følgende tragi-komiske Opfordring til en

Demonstration, der efter Forslagets Form synes at kunde finde Udtryk i Handlingens Propaganda:

„Og naar de andre skriger og raaber højt om Frihed, maa vi, som skal give denne Frihed, og som vil komme til at lide derunder, ogsaa være enige om at skrige og raabe endnu højere, og det maa være straks — inden det bliver forsilde".

Denne lille Butiksholder, der raaber op om at „arbejde saalænge vi har Lyst" og om „os som skal give denne Frihed" (og rimeligvis ikke beskæftiger en eneste faglært Medhjælper i sin lille Bod), vilde tjene Samfundet og den sunde Handel bedre, om han var bleven en habil Medhjælper i Stedet for en overflødig „Principal", en „Klods om Benet" paa de socialreformatoriske Bestræbelser for at give Tusinder af Samfundsborgere Adgang til et større Maal af Frihed og Kultur. Men Klodsen vil blive rystet af og Protesten hendø upaaagtet. Maaske kan man rent menneskeligt betragtet føle med denne Detaillist, der er et for Tilværelsen kæmpende Individ uden sociale Impulser og videregaaende Interesser. Men samfundsmæssig set hører han til de Overkomplette, til hvis Protest Samfundet ikke tillader sig den Luksus at tage Hensyn.

„Lukketid"

er Titlen paa et lille Indlæg en Manufakturmedhjælper i Ebeltoft har tilsendt os i Anledning af fornævnte Artikel i „Manufakturisten". Vedkommende Kollegaer skriver bl. a.:

Jeg tillod mig sammen med en Kollega at svare paa Artiklen, men vort Indlæg er ikke bleven optaget. Derimod kom der en længere Redaktionsartikel om, at Principalerne bør søge at forhindre 8-Lukningslovens Vedtagelse. Det er ganske mærkværdigt at se, hvorledes mange af vore Principaler ser paa denne Sag; de fordrer det mest mulige af deres Personale, men at give dem Tid til at udvikle deres Kundskaber, Tid til at dyrke Sport o. l., for derved at udvikle deres Legeme, det gør de ikke, skønt Medhjælpernes Arbejdsevne og Lyst derved vilde forøges. Derfor Kolleger, lad os staa sammen og kræve vor Ret; lad os vise, at vi er en Stand, som man maa regne med!

Ebeltoft, Oktober 1907. Johan Andersen.

Detailhandler-Societetets

Vesterbro-Afdeling har tilsendt os følgende Henvendelse til Folketinget:

Paa et af „Vesterbros Detailhandlerforening" Tirsdag den 22 Oktober afholdt Møde, som var besøgt af ca. 450 Handlende, vedtoges følgende Henvendelse til Folketinget med alle Stemmer mod 5 à 6.

„Forsamlingen udtaler sin Glæde over og Anerkendelse af Hovedtanken i det af Indenrigsministeren den 9de Oktober i Folketinget fremsatte Forslag til Butikslukning Kl. 8 Aften de 4 Dagligdage i Ugen.

Forsamlingen anmoder om, at Lukkebestemmelsen ogsaa maa gælde Fredag Aften Kl. 8.

Af Hensyn til den overordentlig lange Arbejdsdag for de Personer, som er beskæftigede i Mælk- og Brødbutiker, i Bagerier og Konditorbutiker, endvidere af Hensyn til, at der i de fleste af disse Butiker sælges andre Varer end Brød, Mælk og Kager, og derved indgribes i mange andre Forretninger, anmodes det høje Folketing om at ogsaa disse Virksomheder skulle lukke Udsalgene Kl. 8 Aften, dog med Undtagelse af de Konditorier, som have Udskænkningsret. Endvidere anmodes det høje Ting om ikke at skabe nogen Særstilling for Salg af Frugt, og da der i den tidligere Helligdagslov aldrig var savnet en Bestemmelse om at tillade Ekspedition efter Lukketid af Kunder som var kommen ind før Lukketid, anmodes det høje Ting om ikke at indføre denne Tilladelse i en 8-Lukkelov, da det skønnes, at den let vil give Anledning til, at Butikerne faktisk vil være aabne til Kl. 8¼.

Sluttelig andrager den store Forsamling om, at Loven maa komme til at træde i Kraft saa hurtigt som muligt (samtidigt med dens Indførelse i Lovtidende)".

Forslag til Lov

om Tidspunktet for Lukning af Butiker og Lagere m. v.

(Fremsat i Folketinget den 9de Oktober 1907).

§ 1. Køb og Salg paa Gader, Torve og offentlige Pladser og i Handlendes, Fabrikanters og Haandværkeres Butiker og Lagre samt Barbér- og Frisørvirksomhed maa ikke finde Sted i Tiden fra Kl. 8 Aften til Kl. 4 Morgen, dog undtages herfra Fredag Aften og Lørdag Aften, begge Aftener fra Kl. 8 til 12. Nævnte Butiker og Lagere samt Barbér- og Frisørstuer skulle med den anførte Begrænsning være lukkede fra Kl. 8 Aften til Kl. 4 Morgen. Dette Forbud gælder tillige Foreninger, der, selv om Næringsadkomst ikke er nødvendig til Udøvelse af deres Virksomhed, dog holde Udleveringssted aabent for deres Medlemmer.

I Landkommuner kan Kommunalbestyrelsen ved en af Amtsraadet godkendt Vedtægt tillade, at fornævnte Lukning af Butiker og Lagere indenfor en nærmere begrænset Del af Aaret, navnlig i Høstens Tid, udskydes indtil senest Kl. 9 Aften.

Kunder, der paa det paabudte Tidspunkt for Butikens eller Lagerets Lukning befinder sig i samme, kunne dog ekspederes i indtil ¼ Time efter nævnte Tidspunkt.

Bestemmelserne i nærværende Paragraf kommer ikke til Anvendelse paa Apoteker, ejheller paa Udsalg af Brød, Mælk og Kager eller af Aviser, Bøger eller Tidsskrifter fra Kiosker, Jernbanestationer og lignende Steder. Det samme gælder med Hensyn til Udsalg af Sodavand og lignende kølende Drikke, Kaffe og The samt Kager eller Frugt, saafremt saadant Salg foregaar med Tilladelse af Politiet paa de af dette anviste Pladser.

Beværtningsdrivende (herunder Personer med Nærindsadkomst paa Konditori i Henhold til Næringslov af 29. December 1857 § 58) maa ikke sælge ud af Huset i Tiden fra Kl. 8 Aften til Kl. 4 Morgen, dog undtages herfra Fredag Aften og Lørdag Aften fra Kl. 8 til Kl. 12. Denne Bestemmelse skal dog ikke være til Hinder for Salg ud af Huset af tilberedte Spisevarer, Kager, Mælk og Brød.

Bestemmelserne i Lov No. 134 af 22. April 1904 om den offentlige Fred paa Folkekirkens Helligdage samt Grundlovsdagen forblive i Kraft, for saa vidt der herved er hjemlet strængere Regler end i Fl. nærværende Lov.

§ 2. Forbudsbestemmelsen i § 1, 1ste Stykke, finder først Anvendelse fra Kl. 10 Aften ai regne:

a) i den nærmeste Uge forud for Paaske-Søndag og Pinse-Søndag, de sidste 14 Dage forud for 1ste Juledag, Aftenen forud for Store Bededag og Kristi Himmelfartsdag samt paa Dage for Afholdelse af Dyrskue eller Markeder; i Tvivlstilfælde afgør Indenrigsministeren, hvilke Dyrskuer eller Markeder, der herved kunne komme i Betragtning;

b) med Tilladelse af Politiet for et nærmere begrænset Tidsrum i Tilfælde af, at Naturomstændigheder, Ulykkeshændelser, andre lignende uforudsete Begivenheder eller Fare for uforholdsmæssigt Tab ved Forringelse af let fordærvelige Varer maatte gøre saadant ønskeligt.

§ 3. Paa Forslag af en Kommunalbestyrelse kan det ved en af Indenrigsministeren godkendt Vedtægt bestemmes, at Butiker og Udleveringssteder samt Apoteker i paagældende Kommune efter nærmere i Vedtægten fastsatte Regler, skulle være forsynede med Siddepladser til Brug for Personalet.

§ 4. Overtrædelse af Bestemmelserne i nærværende Lovs § 1 og 2, bliver at straffe med Bøder fra 10 Kr. indtil 200 Kr.; med samme Straf bliver at anse Overtrædelse af en af Indenrigsministeren i Henhold til § 3 godkendt Vedtægt.

Bøder efter denne Lov idømmes under en offentlig Politisag og tilfalder vedkommende Kommunes Hjælpekasse eller hvor en saadan ikke findes, Kommunekassen.

§ 5. Nærværende Lov træder i Kraft 3 Maaneder efter dens Offentliggørelse i Lovtidende. Regeringen bemyndiges til ved kgl. Anordning at sætte denne Lov i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, som maatte følge af disse Øers særlige Forhold.

Fremtidsmusik.

Det skulde synes at være i god Tid allerede nu at tale om en international Organisation af Handels- og Kontormedhjælpere, og i hvert Fald rigtigst at sørge for de nationale Rammer at begynde med; og ved første Øjekast er man tilbøjelig til at lade denne Betragtning være raadende, ligesom der endnu i et Land kan være Byer, hvor Kollegerne mener, at en Landsforbindelse er overflødig. Men ligesom denne indenfor sine Grænser virker hen til Ensartethed blandt de forskellige Foreninger, saaledes vil det være paa sin Plads i Tide at tilstræbe samme Ensartethed de forskellige Lande over, at man ikke skal begynde forfra igen, naar den internationale Tanke omsider gør sig gældende.

Spørgsmaalet er da blot, om paa hvilket Grundlag dette bør ske, og det er da indlysende, at jo flere Hoveder man ønsker at samle under den ene Hat, des rummeligere maa Hatten være, og det kan ikke nytte at ville tilpasse alt efter sit eget trekantede Hovede. For at bringe dette hundredtusindstemmige Kor til et harmonisk Hele, maa den Tone anslaas, der bringer alle disse Hjerter til at banke i Fællesskab, og man vogte sig sig selv for alt det, der skiller Menneskene ad, alt det, der fremkalder Disharmonien i den menneskelige Tilværelse.

Paa den nys i Stuttgart afholdte Konference, havde man mere Indtrykket af, at det gjaldt om at udelukke de andre, end at Formaalet var at samle de Mange til et Hele. Det var ikke som der derfra skulde udgaa et Raab til alle de, der arbejde, ved vort Fag, for at vække dem til fælles Virke, nej, Raabet lød snarere som et Kampraab mod mange af de af vore

Kolleger allerede dannede Sammenslutninger. Dette er jo ogsaa en Maade at tilstræbe Ensartethed paa, men sikkert nok tillige ensbetydende med Dannelsen af lige saa mange internationale Forbindelser, som der nu kan findes Organisationer indenfor et Lands Grænser.

Hensigten med disse Linier er nu at opkaste Spørgsmaalet om dettes Rigtighed. Er Livet saa fattigt, at den samme Tanke kun kan finde ét Udtryk. Er de Kolleger, faglig set, af ringene Ler, som finder hverandre paa et eller andet særligtStandpunkt, det være sig af religiøs, politisk eller anden Art. Skal disse paa Forhaand udelukkes fra en Landsorganisation eller en international Forbindelse, blot fordi der er andre Kolleger, der i mangt og meget har andre Tanker, men som i Forvejen har fundet hinanden paa det faglige Omraade.

Vi sér — og navnlig i Tyskland — de forskellige Medhjælperorganisationer bekæmpe hinanden med næsten større Had og Kampiver end den, hvormed man kæmper for selve sin Sag. Dette kan have saa mangefold Grund, beklageligt som det er, men det, der saa skal stræbes hen til, er da snarere at finde det Fælles frem hos hinanden, som altid at fremhæve det, der skiller. Og hertil, synes det mig, kunde en international Forbindelse i første Række være af Gavn, — være som en Slags Mægler blandt de forskellige Udtryk for den faglige Bevægelse, saaledes at disse efterhaanden kunde faa Øjnene op for det fælles Maal, som de alle søgte, omend ad forskellige Veje eller i hvert Fald under hver sit Feltraab.

Vi kan let blive enige om, at det er bedre om en Stand fuldt og helt kan staa enig, end om den splittes op i flere hinanden ofte bekrigende Smaahære, men vi maa regne med Forholdene, som de er, og det er jo dog et Spørgsmaal, om man har større Ret til et samle Kollegerne under Feltraabet „Frihed, Lighed og Broderskab", som at samle dem i „Guds, Kongens og Fædrelandet"s Navn; — og skér det endelig, — herhjemme eller ude i Verden, — saa naas der dog mindre ved at frembyde Synet af Arbejder, kæmpende mod Arbejder, i Stedet for at det i begge Tilfælde bør være Arbejder contra Arbejdsgiver.

Det er derfor en Fejl, at „Fédération internationale des Employès" har vedtaget, at kun én Organisation i hvert Land kan optages i denne. — Det der skal spørges om, er hvorvidt man fagligt vil det samme, og er dette Tilfældet, bør enhver Organisation finde Optagelse.

Saa lidt som man spørger om hvor mange Pund en Kollega vejer, for at optage ham i nogen Organisation, saa lidt skal man stille politiske eller religiøse Spørgsmaal; thi de faglige Veje løber parrallelt med hinanden, saa gør det mindre til Sagen, hvorledes Feltraabet lyder.

Indtager vi denne Stilling, naar det gælder den internationale Sammenslutning, saa vil de forskellige Parter snart faa Øjnene op for, at det der ellers skiller, kun betyder saa overmaade lidt, og Vejen er da banet ogsaa for den nationale Forstaaelse.

Vi bør trække Linien bred og stor, hvor vi vil gaa internationalt sammen; thi jo snævrere vi trækker Grænserne, desto ringere bliver Betydningen deraf, og desuden — der er næppe Fare for, at andre end de mere fremskredne Sammenslutninger melder sig til at begynde med, saa dette, som saa meget andet her i Livet, regulerer sig bedst uden Menneskets Indgriben.

Al Organisation er Opdragelse, og det er bedre at faa saa mange ind under Organisationens Paavirkning som muligt, som det er, paa Forhaand at regne paa enkelte eller Grupper af Kolleger, og sige: Disse findes ikke værdige til at komme ind i Organisationens Rige, — thi der vil altid være nok endda, der af sig selv vil holde sig borte fra slige Bevægelser.

Naar vi derfor atter — før eller senere — stævner sammen for at skabe det internationale Bindeled, saa bør Indbydelsen hertil udgaa til a l l e kendte Medhjælper-Organisationer Verden over, og hver enkelt bør kendes lige værdig til at være med i Arbejdet herfor, og have lige Ret til baade at tale og stemme i den Sag, han vil give sin Tilslutning.

Sker dette, kan det med Rette siges, at man vil det, man stræber efter, og de, der da stiller sig udenfor, har heller intet at beklage sig over.

I en senere Artikel skal jeg da søge at trække de Linier, der efter min Opfattelse bør være Rettesnoren i en internationa1 Sammenslutning.

Åge Hyllested.

Arbejdsløshedskassen.

Med Glæde modtog jeg Resultatet fra Kolding-Mødet, hvor Arbejdsløshedskassen var den Sag, der samlede Repræsentanterne fra alle Landets Egne. Vel er dette Lovforslag, som vore Repræsentanter udarbejdede, ikke helt ud saaledes, jeg havde ønsket det. Men dette faar være, selve Hovedresultatet er dog for mig et tilfredsstillende Resultat; thi først af alt gælder det jo dog om, at tage fat paa denne Sag og løse den saaledes, at den faar nogen Betydning for Organisationens Medlemmer. Dette mener jeg vi fuldtud har naaet, naar Forslaget nu gennemføres i den udarbejdede Form. Er der saa end hist og her noget, som bør ændres, da kan dette jo ske i de kommende Aar.

Selve det paa Kolding-Mødet udarbejdede Lovforslag, er vel ogsaa nok det bedste, der i Øjeblikket lader sig gennemføre. Kolding-Mødet er nu forbi, og Sagen lagt i Medlemmernes Hænder; det er da at haabe, at Medlemmerne Landet over vil modtage Lovforslaget med den Velvilje, det fortjener.

Gennemfører vi nu ved vor Afstemning Lovforslaget, da ere vi inde paa den rette Vej; thi dette Lovforslag kan, om det gennemføres, mere end noget andet blive et af Midlerne til Gennemførelse af vore Krav. Arbejdsløshedskassen kan og bør blive det Middel, som for det første formaar at samle Medhjælperne i Centralorganisationen; thi her bydes der dog os alle et Gode, der bør paaskønnes. Ganske vist kan dette Gode ikke opnaas uden Penge, men de 50 Øre om Maaneden, som Bidraget til Kassen vil andrage, ere vel anvendte, og for det Medlem, som har Arbejde, kan det ikke være nogen Udgift af nævneværdig Betydning, hvorimod det for den, som staar uden Beskæftigelse, vil være et Gode af den største Betydning, at kunne faa en Understøttelse, ikke som Naadegave, men som Ret. — Udgiften til Gennemførelse af denne Reform er i Virkeligheden kun ringe for hvert enkelt Medlem, hvorfor Reformen ogsaa nu bør gennemføres. Og det bør være en Æressag for hvert enkelt Medlem at søge denne Reform gennemført med saa stort et Flertal som muligt, Idealet under denne Stemmeafgivning bør være et ensstemmigt Ja. — Dette Ideal naas vel næppe helt.

Den Velvilje og gode Forstaaelse, som prægede Kolding-Mødet, turde vel i nogen Grad være et godt Varsel om, at der ogsaa blandt Organisationens øvrige Medlemmer er en stærk og kraftig Vilje til at gennemføre dette Lovforslag i den nu udarbejdede og vedtagne Form.

Medhjælpere! Lad os ved denne Stemmeafgivning vise, at vi kan samles i Enighed om at gennemføre dette Lovforforslag; thi dette vil være et godt Varsel for os om, at vi ogsaa senere, naar Tiden for andre Reformer er inde, atter kan samles og i Enighed gennemføre vore Krav.

Dermed en Tak til Hovedbestyrelsen og Repræsentanterne for det Arbejde, de har udført for denne Sag, og en speciel Tak til Hr. Hyllested, for hans utrættelige Energi. Men den bedste Tak, der kan ydes disse Mænd, er et enstemmigt „Ja".

Autor.

Harmoniana.

Hr. I. Chr. Laursen og Harmoniforeningen i Nakskov.

„Købmandsbladet"s No. 43 bringer i en Redaktionsartikel Meddelelse om en Harmoniforening, der nylig er oprettet i Nakskov.

„Foreningen blev" — skriver Hr. I. Chr. Laursen — „ikke startet som værende en Underafdeling af Centralforeningen for hele Landet; der var tværtimod Enstemmighed om, at de Spørgsmaal, Centralforeningen virker for, altsaa Medlemmernes økonomiske Stilling etc., skulde ligge udenfor denne Forenings Rammer, hvorimod dens Formaal skal være at samle Foreningens Medlemmer til kammeratlig Samvær visse Aftener, hvor det bl. a. er Meningen med visse Mellemrum at lade afholde Foredrag af saadant Indhold, som kan tænkes at faa nogen Betydning for de unge Mennesker i deres daglige Gærning. Der findes jo i det hele taget sunde og gode Opgaver nok, som en saadan Forening kan tage op, og ved en fornuftig Ledelse og nogen Velvilje udefra, vil den sikkert ogsaa blive til baade Glæde og Nytte for vore unge Handels- og Kontormænd i Nakskov".

Man læser mellem Linierne, at den nye Forening sikkert ogsaa er „baade til Glæde og Nytte" for andre end „vore unge H.- og K.-M. i Nakskov".

„Købmandsbladet" begynder altsaa nu at se i Naade til Harmoniforeningerne, der med eller uden bestemt Hensigt virker splittende paa vort Arbejde for Varetagelse og Befordring af Medhjælpernes faglige Interesser. Og dog kan der her være Anledning for Hr. I. Chr. L., der selv kæmper for sine Standsfællers Sag, at drage en Sammenligning mellem Affæren: De jyske Handelsforeningers Førstemand, Konsul Cloos' Forretningssalg til Andelsmændene og de hollandske Medhjælperes ukollegiale Holdning overfor deres organiserede Standsfæller.

Disse Tilfælde kan paralleliseres, fordi de begge skyldes bristende Stands- og Samfølelse. Dog med den Forskel, at det første er en Handling efter modent Overlæg, medens man i det andet Tilfælde næppe kan gaa i Rette med Medhjælpere, „der ikke vide hvad de gøre".

Iøvrigt skal Harmoniforeningen i Nakskov ikke berede os urolige Timer; thi for den som for mulige Efterligninger vil der i Fremtiden kun gælde to Afslutningsmuligheder: Straadøden eller — Indmeldelse under Centralorganisationen.

Ny Afdeling.

Ringkøbing.

Ved et den 20. Oktober i Ringkøbing afholdt Møde dannedes der en Afdeling af Centralorganisationen for denne By. Kommis Otto Frandsen, der havde indvarslet til Mødet, bød Velkommen og Hr. Chr. Ingvoldsen gjorde derefter Rede for Centralorganisationens Program, hvorefter Afdelingens Oprettelse vedtoges. Der indmeldte sig straks 12 Medlemmer og valgtes derefter en foreløbig Bestyrelse bestaaende af D'Hrr. H. Eberhardsen, Otto Frandsen og P. Jensen. Hr. Frandsen fungerer som Formand.

Medlemstallet vil antagelig til den konstituerende Generalforsamling blive bragt en Del op.

Vi ønske denne vor yngste Afdeling Velkommen i vore Rækker!

Vore Andragender til Rigsdagen.

Ubemidlede Handelsskoleelever.

Som meddelt i „D.H.K.M.T."s Nr. 15 er der paa indeværende Aars Finanslov bevilget 6000 Kr. til Understøttelse af ubemidlede Elever paa Dag-Handelsskoler i Overensstemmelse med Centralorganisationens i 1905 indbragte Andragende.

Beløbet er nu overvist til Uddeling gennem Rejsestipendieudvalget, i hvilket vor Formand har Sæde som Medhjælpernes Repræsentant.

Foredrag i Provinserne.

Samtidig med fornævnte Andragende foranledigede vor Organisation indbragt Andragende om, at der paa Finansloven bevilgedes 1000 Kr. til Afholdelse af Foredrag af faglig og oplysende i Art i Centralorganisationens Provins-Afdelinger i Lighed med de Tilskud, der aarlig ydes Foreningerne indenfor Haandværk og Industri i dette Øjemed.

Indenrigsministeren har nu paa Finansloven foreslaaet at stille 2500 Kr. til Disposition for Handelsstandens Organisationer i nævnte Øjemed — under Hensyntagen til derom fremsatte Ønsker fra de paagældende Organisationer.

UNDERVISNING.

Aarhus Handelsskole,

der ledes af den kendte for Handelsskolesagen i Skrift og Tale utrættelige Forstander *Niels P. Nielsen*, har udsendt sin 7de Aarsberetning, der viser at Skolen har fortsat efter den tidligere her i Bladet omtalte Undervisningsplan. Endvidere er det i indeværende Aar planlagt at afholde Feriekursus for metodisk Undervisning i Handelsfag beregnet paa Lærerkræfterne indenfor Handelsskolerne.

Skolen demitterede i Skoleaaret 1906/07 37 Elever, hvoraf næsten alle — det er ikke uden Interesse at bemærke det — var kvindelige Eksaminander.

Den jyske Handelshøjskole

har tilsendt os sin 2den Aarsberetning, der betegner Beretningsaaret som i enhver Henseende meget gunstigt." Tilgangen til det etaarige Kursus, der særlig kendetegner Skolen som en videregaaende merkantil Undervisningsanstalt og er Skolens „Livsnerve", har været stigende, og Tilskudene fra Staten og andre Sider har været saa rundelige, at man har evnet at imødekomme næsten alle Fripladsansøgere, der maatte anses værdige og kvalificerede. Elevantallet i Skoleaaret var 95 og de tvende Afgangseksaminer bestodes af 62 Elever.

Aalborg Handelsgymnasium,

tidligere „Aalborg ny Handelsskoles Dagkursus" og „Aalborg ny Handelsskoles Aftenkursus" grundlagdes 1901 af Gymnasiets nuværende Forstander Hr. *J. F. Møller*, men er nu som Følge af Tidens Krav adskilt fra Aftenskolen. Gymnasiet tager navnlig Sigte paa saadanne Elever, der kan frekventere Dagkursus og ønsker en videregaaende merkantil Uddannelse end Aftenskolerne almindeligvis kan byde. Foruden de almindelige Handelsfag (i Forbigaaende skal anføres, at man ved sidste Stenografi-Kapskrivning naaede 310 Stavelser med „letfattelig dansk Stenografi" og at Esperanto er optaget som Fag) er indført et specielt Fag „Kontorpraksis", der indøves under Ledelse af en praktisk uddannet Forretningsmand og omfatter alle paa et almindeligt Handelskontor forefaldende Arbejder.

Det os tilsendte Program indledes med et Interieur fra Skolen — en Sprogtime ved Hjælp af Fonograf — der uvilkaarlig lader Læseren faa Indtrykket *up to date* af denne Undervisningsanstalt.

Dette Nummer indeholder den fuldstændige Afdelingsfortegnelse, der atter vil fremkomme d. 1. Januar 1908.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubrik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested,* Esbjerg.

Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen,* Esbjerg.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn. Redaktør *Vilh. Hansen*, Kronprinsesse Sofies Vej 23.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn. Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.

„D. H.- & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Kjøbenhavn. Johannevej 1[4]. V.

Agitationsudvalgene:

Kjøbenhavn og Omegn. Formand *Chr. Wulff,* Johannevej 1[4]. V.

Jylland: Formand *Th. Hansen*, Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.

Øerne: Formand *Chr. Dreyer*, Slagelse.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:

Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.

Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Ægirsgade 51. Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Kjøbenhavn og Omegn.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).

Formand *Chr. Wulff*, Johannevej 1[4]. V. Kasserer: *Carl Christensen,* Hesseløgade 4[4], Str.

De kjøbenhavnske Afdelingers fælles Vinterlokale er i Alster-Boulevard Pavillonen, Mødeaften hver Torsdag.

De kjøbenhavnske Afdelinger afholdt ord. Fællesbestyrelsesmøde den 10. Oktober.

Formanden *Chr. Wulff* aflagde Beretning, hvori han bl. a. omtalte Repræsentantskabsmødet i Kolding, som en af de største Begivenheder i det svundne Kvartal, og omtalte desuden det af Udvalget udførte Arbejde.

Udvalget havde haft Lovudkastet til Arbejdsløshedskassen til Behandling og foretaget nogle Forandringer deri, som vare forelagde Mødet i Kolding, dette havde jo, som det sees af nævnte Referat, ogsaa taget en Del deraf til Følge ved at udelade Alderdomsunderstøttelsen og den stigende Skala for Understøttelse. Beretningen godkendtes enstemmig.

(Referatet sluttes i næste Nr.)

Kontormedhjælpernes Organisation. Formand: *Jul B. Grothen*, Kompagnistræde 15, 2. S. Kasserer: *Chr. Wulff* Johannevej 1, 4. Sal.

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation.: Formand: *O. Larsen*, Nørrebrogade 180. Kasserer: *P. Schou*, Studiestræde 26, 2.

Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 7. November Kl. 9¼ pr. i Lokalet Alster-Pavillonen med følgende Dagsorden:

1) Forhandlingsprotokollen oplæses. 2) Formanden aflægger Beretning. 3) Regnskabet. 4) Valg af Formand (grundet paa forandret Livsstilling). 5) Valg af Bestyrelse, 2 Suppleanter og 2 Revisorer. 6) Organisationens Stilling i Øjeblikket. 7) Eventuelt.

Alle bedes møde!

Oscar Larsen, p. t. Formand.

Manufakturmedhjælpernes Organisation. Formand: *H. Møller*, Ny Strandvej 14, Hellerup. Kasserer: *E. Schibler,* Arkonagade 14, 3. V.

Jylland.

Aalborg-Nørresundby: Formand: Bogholder *Harald Wolthers,* Fællesforeningen. Kasserer: Frk. *Johanne Berg.* Danmarksgade 70.

Foreningens 1ste Klasses Pensionat anbefales.

Ved Henvendelse til Kassereren vil Medlemmerne gratis kunne erholde Adgangskort til de i Vinterens Løb af Foredragsforeningen arrangerede Foredrag. I Foreningens Lokaler vil der — indtil videre en Gang maanedlig — blive afholdt Medlemsmøde, om hvilke der forud vil blive tilsendt Medlemmerne nærmere Meddelelse.

Aarhus. Formand: *Robert Petersen,* Guldsmedegade 24. Kasserer: *Carl Knudsen,* Falstersgade 7.

Ebeltoft. Formand *R. Hvitved.*

Esbjerg. Formand: Kommis *A. F. Eggers.* Kasserer: Forretningsfører *Alfred Mikkelsen.*

Frederikshavn. Formand: Bogholder *S. West.* Kasserer: *E. Brøndberg,* Vestergade 7.

Onsdag den 11te September afholdtes ordinær Generalforsamling i Foreningens Lokaler paa Centralhotellet.

Af den afgaaende Bestyrelse, nemlig Kommis'erne E. Brøndberg, A. Andersen og M. Brøndberg, genvalgtes de 2 førstnævnte og valgtes Isenkrammedhjælper A. Jensen. Til Suppleant valgtes A. Thisted. Paa Dagsordenen var bl. a. opført 8-Lukningen, da denne endnu ikke er gennemført her i Byen, og der blev nedsat et 5-Mands Udvalg, nemlig Kommis'erne M. Madsen, E. Brøndberg, A. Thisted, E. Brouth Nielsen og A. Jensen, til at arbejde for Sagens Gennemførelse og om muligt opnaa et Resultat inden 15. Oktober.

Til Festudvalg valgtes Kommis'erne I. Kjølhede, A. Thisted, M. Brøndberg og I. Schmidt.

— — —

Udvalget, som har arbejdet i de forskellige Brancher, har for Manufakturhandlernes Vedkommende opnaaet Gennemførelse af 8-Lukningen. Derimod har der ikke kunnet opnaas Enighed for Kolonialhandlernes Vedkommende, idet Sagen er strandet paa en enkelt Mands Uvilje.

Grenaa. Formand: Kommis *Chr. Hansen,* adr. Købmand Chr. Vogel. Kasserer: Kommis *H. Steffensen*

Herning. Formand: Bogholder *Lind Jensen.* Kasserer: Kommis *Chr. Kampmann.*

Hjørring. Formand: *H. Hein,* Hirtshalsvej 5. Kasserer *A. Nielsen.*

Holstebro. Formand: Bogholder *P. M. Berg.* Kasserer: Bogholder *Chr. F. Svenningsen.*

Horsens. Formand: *Steen-Vandborg,* Søndergade 14. Kasserer: *Chr. Broe Thind,* Slotsgade 20.

Kolding. Formand: *N. C. Nielsen,* Jærnbanegade 1. Kasserer: Kommis *C. Hammer,* Adelgade 2.

Nibe-Aars-Løgstør. Formand: Kommis *S. Wirsøe-Schjødt,* Hornum. Kasserer: Kommis *C. Rørholm,* Løgstør.

Nykjøbing M. Formand: Kommis *Chr. Høgh.* Kasserer: Kommis *J. H. Bechnagel.*

Randers. Formand: *Johan Sørensen,* Storegade 3. Kasserer: *M. P. Willumsen,* Nordregrave 6.

Foreningens Lokaler er paa Hotel „Rosen" og er aabne for Medlemmerne hver Onsdag Aften. Kolleger, saavel kvindelige som mandlige, der ikke er Medlemmer, have Adgang.

Den projekterede Sangforening er nu stiftet. Medlemmer, som ønske at deltage, bedes møde i Haandværkerforeningen hver Torsdag Aften Kl. 9, hvor Optagelse da kan finde Sted.

Medlemmerne erindres samtidig om det Agitationsmøde, som afholdes Søndag den 17de ds., med Hr. Chr. Ingvoldsen som Taler. Herom fremkommer nærmere Meddelelse.

J. S.

Ringkjøbing. Formand: Kommis *Otto Frandsen.*

Skanderborg. Formand: Kommis *P. Thomsen.* Kasserer: Forvalter *N. Nielsen-Tornsberg.*

Skive: Formand: Bogholder *R. Sjørup-Nielsen.* Kasserer: Kommis *B. Gantriis.*

Thisted: Formand: Kæmnerassistent *Chr. Brandt.* Kasserer: Kontorist *G. V. E. Larsen.*

Vejle. Formand: *C. Christensen,* Torvegade 18. Kasserer: *A. Hamburg,* Volmersgade 6.

Øerne.

Helsingør. Kommis *W. Gottlieb,* Adr. L. P. Nielsen.

Holbæk. Kommis *Frode Pedersen,* Adr. W. R. Tidemands Eftf.

Kalundborg. Formand: Forvalter *F. C. Larsen.* Kordilgade 38. Kasserer: Kommis *W. H. Henningsen.*

Middelfart: Formand: Bogholder *Adolph Hansen.* Kasserer: Manufakturmedhjælper *Bartholin Frederiksen.*

Mødeaftener Torsdag (og Søndag) paa Edsbergs Hotel.

Afdelingen afholdt konstituerende Generalforsamling den 16de Oktober. Lovudkast forelagdes af det nedsatte Udvalg og vedtoges. Til Bestyrelse valgtes Bogholder Adolph Hansen (Formand), Kommis'erne Petersen (Næstformand), Bartholin Frederiksen (Kasserer), Kirkegaard (Sekretær og Annonceekspeditør) samt Redaktionssekretær F. Høimark. Der nedsattes et Agitationsudvalg bestaaende af Kirkegaard, M. F. Hansen og Carl Petersen. Generalforsamlingen vedtog at afsende Afdelingens Hilsen til dens Grundlægger, „D. H.- & K. M. Tid."s Redaktør.

A. H.

Næstved. Formand: Kommis *Chr. F. Johannessen.* Kasserer: Kommis *M. Mortensen.*

Odense. Formand: Kommis *Birger Kruuse,* Flakhaven Nr. 1. Kasserer: *Carl Jensen.*

Roskilde. Kommis *C. Clausen,* Bondethinget 1.

Rudkjøbing. Kontorist *N. Bønnelykke.*

Samsø. Formand: Kommis *Chr. Licht,* Tranebjerg. Kasserer: *H. Chr. Madsen,* Tranebjerg.

Slagelse. Formand: Bogholder *Chr. Dreyer,* Jernbanehotellet. Kasserer: Forretningsf. *Waldemar Würtz.*

Sorø. Formand: Kommis *N. Gregersen.* Kasserer: *H. Madsen,* Storegade 13.

Svendborg. Formand og Kasserer: Bogholder C. A. Møller, Frederiksgade 11.

Ordinær Generalforsamling afholdtes den 2den Oktober. Formanden aflagde Beretning. Til Bestyrelsen valgtes Kommis'erne H. Hansen og Aage Rathgen, samt genvalgtes Bogholder C. A. Møller, der ved et senere afholdt Bestyrelsesmøde blev valgt til Formand og Kasserer. Rathgen blev Formand for Agitationsudvalget og Annonceekspeditør til „D.H.-&K.M.T." H. Hansen valgtes til Næstformand for Afdelingen.

Det vedtoges at afholde Medlemsmøde 2 Gange maanedlig og hertil at indbyde udenforstaaende Kolleger.

Vordingborg. Formand: Bogholder *U. Steinmetz;* Kasserer: Kommis *Axel Nielsen,* (Adr. Købmand F. Theisen).

Medlemsmøder afholdes 2 Gange ugentlig paa Hotel „Valdemar".

Den sorte Tavle.

Efter 1. September at se mig opført paa „Den sorte Tavle" i D. H. & K. M. T. uden at have været Medlem af Centralorganisationen siden $^{1}/_{11}$ 06 synes jeg det er meget urigtigt af Hovedkassereren, da jeg betalte mit Kontingent til anførte Dato, og derefter udmeldte mig. Trods mine Meddelelser til Hr. I. og Arbejdet jeg har gjort i de forløbne Aar og muligvis kunde gøre. Jeg beder min tidl. Afd.-Formand eller Hr. I. om at faa Fejltagelsen rettet.

Viborg, Oktober 1907. Ærb.

John. P. Nielsen.

Hr. N. er af Thisted-Afdelingen overført til de direkte Medlemmer og har trods utallige Opfordringer ikke været at formaa til enten at betale sit Kontingent eller at faa Afdelingen til at annullere Overførslen. Hr. N. har absolut ingen Grund til at beklage sig — tværtimod, der er vist ham altfor megen Langmodighed, idet jeg i 3 Fjerdingaar har givet ham Lejlighed til at omvende sig fra sin Vejs Vildfarelse — desværre uden Resultat.

Herefter er der vist kun Grund til at betakke sig for Arbejdet, Hr. N. „muligvis kunde gøre". Naar en Kollega har haft Tillidsposter indenfor Centralorganisationen i aarevis, og saa ikke vil være Medlem, blot fordi han kommer til en Plads, hvor der ingen Afdeling er, og hvor han derfor maa staa som direkte Medlem, da er denne Opførsel en saadan, at Manden har dømt sig selv i alle gode Kollegers Øjne, enten han saa har udmeldt sig eller ej, enten han er overført eller ikke.

Esbjerg, 16. Oktober 1907.

Chr. Ingvoldsen.

Havde Deres Navn staaet her,

var det bleven læst!

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,

Odense, ligef. Springvandet.

Anbefaler

Kaffe,

The,

Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,

Nørregade 17—19. *Odense.*

Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.

Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE

Telefon 1044 Telefon 1044

50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*

Telefon 1170. Vestergade 16.

Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**

anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte

Barber & Frisørsalon

Nørregade 20

og bliv **smukkeseret.**

Husk

M. JANTZEN'S

Barbér- og Frisørsalon,

ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager

Johan Jensen,

Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.

NØRREGADE 10.

Indgang fra Gravene.

Telefon Nr. 564.

NERO FODTØJ.

KLARAGADE 2.

Bestillinger modtages.

Reparationer udføres.

Mine Herrer!

Køb

Deres Hatte

hos **P. Joh. Døring,**

21, Nørregade 21.

Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens

Pensionat

Munkemøllestræde 11

anbefales.

L. Andersens Eftf.,

21

Nørregade.

P. Joh. Døring

Bundtmager. Odense.

Altid Nyheder. Billigste Priser.

Telefon 1438.

Har De

en Annonce til denne

Plads

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,

fine Konfecturer

faas hos alle Handlende.

Zum Zwecke der gegenseitigen Ausbildung in unsren Muttersprachen wünsche ich mit Dänen in Briefwechsel zu treten.

Leipzig-Sellerhausen
Bülow-Strasse 9, I. *W. WIEGAND.*

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",

RANDERS.

Nyrestaureret.

Ny monterede Værelser.

S. Overgaard.

SKANDERBORG

Hotel Skandinavien

anbefales.

Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,

Aarhus.

Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*

Hotel „National"

Værelser fra 1,50, elektrik Lys.

Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet

Slagelse, anbefales

ANDREAS HANSEN.

Telefon 172.

Hotel Kronborg

anbefales.

H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens

Kafé og Konditori,

Jernbanegade 4, Kolding,

anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."

ANNONCEPRIS:

1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal
2., 3., 4. — 8 - — —

eller 6 paa hinanden følgende Gange.

Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning* 25 Øre pr. 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHIÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

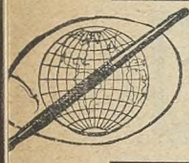
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd, 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler
faas i
Bernhard Petersens Boghandel,
Esbjerg.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

Stokke, Piber & Cigarer
fra **Johs. Kristiansen**
Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke
Svendborg.

Det bedste og
ved Brug
det billigste Fodtøj
faas hos
P. Hybel-Rasmussen,
„Hybelhus"
SVENDBORG.

Aalborg.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.
Tlf. Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
Indramning af Billeder.

Gør Deres Indkøb

inden Kl. 7 Aften!

Læs vore Annoncer.

P. C. Dueholm,
Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

H. JESPERSEN
SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler
kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.
Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon **430. HERNING.** Telefon **430.**

ANNONCE-EKSPEDITIONEN I KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
1, JOHANNEVEJ 1

Undervisning

Den jydske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen. For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
(statsunderstøttet Dagskole)
begynder ny 1/1 og 1/2 Aars Kursus den 1. Novbr. Undervisning i alle Handelsfag. 6 Lærere. Skolens sædvanlige Fripladser søges inden 1. Oktbr. Om Statens Understøttelse (indtil 240 Kr. for et Aar) for Sommeren 1908 indsendes Ansøgning til Ministeriet inden 1. November. Skemaer dertil og Program faas paa Skolens Kontor, Lille Torv 2. Telefon 1179.
Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium
1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.
J. F. Møller, cand. mag.

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: r. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. . ; lm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Hornum: Kommis S. Weirsøe-Schjødt.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1. 4. S.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Middelfart: Hr. Bogholder Adolph Hansen.
Nykøbing M.: Hr. Kommis Chr. Høgh.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Randers: Hr. A. Gleerup, Adr.: J. P. Hjersing.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: Hr. Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Svendborg: Hr. R. J. Bønneland, Borgergade 30.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 1. Novbr.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.
KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 22. 15. November 1907. 7. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i Cafe „ØSTERSØ",
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Havde Deres Navn
staaet her,
var det blevet læst.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og
Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens
BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.
Aalborg.
Køb Fyrværkeriartikler
hos
PETERSEN BACH
en gros en detail.
Bispensgade 12.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens
statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse.
Kontingent 60 Øre mdl.

Wilh. Knoke Frisør.
Specialitet:
Klipning & Frisering.
Enestaaende elegant.
Søndergade 39, Aarhus.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Stort offentligt Møde om Butikslukkings Lovforslaget

afholdes *Søndag den 17. November Kl. 2 Eftm. i Haandværkerforeningens store Sal* Kronprinsensgade 7.
Taler Hr. ÅGE HYLLESTED, Esbjerg. Kjøbenhavnske Medlemmer opfordres til at agitere kraftigt for Tilslutning til Mødet.

ESBJERG.
hr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt **Skattefri Pilsner Mørk Skattefri Dobbeltøl.**

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos
Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik
Ceres
Øl

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso,
Assuranceforretning.
SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
1ste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus**

N. J. Cederstrøm.
1ste Kl. Skræderforretning
Stort Lager.
„Sct. Clemensborg", Aarhus.
Telefon 856.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg,
billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
1ste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Dürkopp-Cyklen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Cigaretter uden Papir
Perfect **Exception**
Apollo **Fix**
Perla **Beduina**
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste ægte
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Dansk

Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 22. 15. November 1907. 7. Aargang.

Til Centralorganisationens Medlemmer!

Efter at man gennem den nu afsluttede Urafstemning har vedtaget Oprettelsen af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse føler Hovedbestyrelsen Trang til at udtale sin Glæde over den Interesse, der fra Medlemmernes Side er vist Forslaget, og som har givet sig Udslag i et aldeles overvejende Flertal for dets Vedtagelse.

Hovedbestyrelsen ser heri en Borgen for en fortsat sund og rolig Udvikling af Centralorganisationen, og retter en indtrængende Opfordring til dens Tillidsmænd og Medlemmer om ikke mindst nu, da Organisationen byder saa store Fordele, at virke for Tilgang af Medlemmer, saaledes at den i stigende Grad kan blive i Stand til at løse de Opgaver den har sat sig.

Med kollegial Hilsen!

Åge Hyllested
(Centralorganisationens Formand).

A. Andreasen, Hjørring, *Carl Christensen*, Kjøbenhavn.

Vilh. Hansen, Frederiksberg. *Chr. Ingvoldsen*, Esbjerg. *Vald. Pedersen*, Aarhus.

G. Reich, Hellerup.

Arbejdsløshedskassens Oprettelse vedtaget!

Næppe er nogen Afstemning indenfor Centralorganisationen imødeset med større Interesse end den nu tilendebragte Urafstemning om Repræsentantskabets Forslag til Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

Alle de Medlemmer, der gennem de sidste Maaneder med Opmærksomhed fulgte Drøftelsen af denne Sag, har forstaaet, at det her gjaldt om at bane nye Veje for vor Organisations Virksomhed og sætte Medhjælperbevægelsen nye Maal.

Vort Virkeomraade er udvidet, ikke forandret. Harmoniforeningernes filantropiske Fuskerier gælder ikke for Centralorganisationen. Fagligt Reformarbejde vil fremdeles som hidtil blive vor Organisations Hovedopgave, medens Arbejdsløshedskassen vil yde Medlemmerne økonomisk Rygstød i vanskelige Perioder og Understøttelseskassens anden Afdeling give os større Modstandskraft, naar det gælder Hævdelsen af vore faglige og borgerlige Rettigheder. For os gælder der — i Modsætning til Harmoniforeningerne — i dette Tilfælde intet Enten—Eller men derimod et Baade—Og.

Denne Opfattelse og dermed den nye Institutions overordentlige Betydning synes — at dømme efter Afstemningens Resultat — at være anerkendt af det interesserede Flertal. Thi man tør gaa ud fra, at næsten alle de, der har voteret i denne Sag, høre til de mest interesserede blandt Centralorganisationens Medlemmer — og blandt disse har Forslagets Tilhængere hævdet et aldeles overvældende Flertal.

Urafstemningen har nemlig givet det Resultat, at 986 Medlemmer har gjort Brug af deres Stemmeseddel, og saaledes at *791* stemte »*Ja*«, 176 „Nej", 17 indsendte blanke Stemmesedler og 2 Stemmer erklæredes ugyldige. Forslaget er saaledes vedtaget med 615 Stemmers Flertal, eller bedre udtrykt: *80,2 pCt.* af de stemmeafgivende Medlemmer har stemt *for* og kun 17,9 pCt. imod Forslaget. Enkelte Afdelinger som Samsø og Thisted har udelukkende afgivet Ja-Stemmer; i 18 Afdelinger varierer Nej-Stemmernes Antal fra 1—4 og endda saaledes, at den enkelte Nej-Stemme forekommer udpræget hyppigst.

Deltagelsen i Afstemningen har vel ikke været saa stor som ønskelig, men naar Hensyn tages til, at det er første Gang vi foretager en saadan Afstemning og med de Erfaringer in mente, der paa dette Omraade er indhøstet af andre Organisationer maa Resultatet anses for tilfredsstillende. Eksempelvis kan anføres, at en i lignende Øjemed foretagen Urafstemning i det ca. 27,000 Medlemmer omfattende „Dansk Arbejdsmands-Forbund" gav en Stemmedeltagelse af 6058, — langt den største Tilslutning, der er naaet ved Urafstemninger indenfor denne Organisation. Og naar det tages i Betragtning, at det er et gammelt og veldiciplineret Landsforbund, hvis Medlemmer har aarelang Kendskab til denne Afstemningsmaade, og stor Deltagelse kunde forudsættes paa Grund af stærkt afvigende Meninger om det forelagde Forslag, kan vor nu afsluttede Urafstemning fuldtud staa Maal med den her nævnte, hvad angaar den almindelige Interesse Medlemmerne har lagt for Dagen under Afstemningen. — —

Hovedbestyrelsens Forretningsudvalg har umiddelbart efter Afstemningens Afslutning truffet alle til Arbejdsløshedskassens Start nødvendige Foranstaltninger, — der derefter er sanktionerede af Hovedbestyrelsen. Administrationen vil iøvrigt sørge for en omsigtsfuld Tilrettelægning af det forberedende Arbejde, saaledes at den planmæssige Virksomhed kan begynde til den fastsatte Termin: 1. Januar 1908.

— — —

Afstemningen har vist, at „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse" bæres frem af et stærkt Ønske i Medlemskredse. De Medlemmer, der stemte imod ligesom de, der undlod at afgive deres Stemme, bør naturligvis i dette som i ethvert andet Tilfælde bøje sig for den lovformelig tagne Beslutning, og ikke blot forblive trofaste Medlemmer af Standens faglige Organisation men ogsaa virke for Tilslutning til denne og Arbejdsløshedskassen.

Butikslukningsforslaget i Rigsdagen.

1ste Behandling i Folketinget.

Indenrigsministerens Forslag til „Lov om Tidspunktet for Lukning af Butiker og Lagere m. v.", der fremsattes i Folketinget den 9de Oktober, forelagdes allerede i Tinget til 1ste Behandling Onsdag den 6te November. Forslaget fik en i det Store og Hele velvillig Modtagelse og foranledigede en ret omfattende Debat, der ligesom ved Forhandlingerne om Helligdagsloven næsten udelukkende tog Sigte paa Butiksluknings-Loven og ikke karakteriserede Forslaget som et Forsøg i Retning af Medhjælperbeskyttelse. Kun en eneste Taler — Ordføreren for Folketingets Venstre, Læge Rørdam — fremhævede, at et af Forslagets Hovedøjemed burde søges paa dette Omraade. Sét fra et Medhjælperstandpunkt var Rørdams Tale uden al Sammenligning det bedste Indlæg under Førstebehandlingen. — Socialdemokraterne havde overdraget Ordførerskabet til Repræsentanten for Roskilde, H. Nielsen, der selv Detailhandler, udelukkende talte paa sin Stands Vegne og kun en Gang nævnte Medhjælperne. Det var da han talte om den „Begejstring", Forslaget havde fremkaldt „baade blandt de Handlende og deres Personale". Socialdemokraternes Ordfører kunde for den Sags Skyld ganske have begrænset sig til Varetagelsen af Detailhandlerinteresser, og undladt at benytte et saa overdrevent Udtryk for det Syn, Handelsstandens Lønarbejdere anlægger overfor Lovforslaget i den forelagde Skikkelse.

Højres Ordfører gjorde sig til Talsmand for Undtagelsesbestemmelserne medens Regeringspartiets Talere anbefalede Forslaget med enkelte Ændringer (Sveistrup).

Vi skal i det Efterfølgende forsøge et Resumé af Forhandlingerne paa Grundlag af det stenografiske Referat:

Nielsen-Grøn (Venstrereform) forelægger og anbefaler

Forslaget, idet han henviser til Ønsker, der er fremsat fra de Handlendes og Medhjælpernes Side, og overviser iøvrigt Detailspørgsmaalene til det Udvalg, han anser det betimeligt at nedsætte efter Afslutningen af 1ste Behandling.

H. Nielsen (Socialdemokrat) takker Ministeren for Forslaget og udtaler: — — „Det har nemlig vist sig umuligt at faa denne Sag ordnet ad privat Vej. Det har flere Gange været forsøgt, men bestandig har en enkelt daarlig Kollega været i Stand til at ødelægge en Overenskomst, gaaende ud paa at lukke Butikkerne til en bestemt Tid. Den ene har nødig villet lukke før den anden, og Følgen af, at en enkelt ikke vilde være med, er bleven, at Butikslukningen til den fastsatte Tid ikke er bleven til noget.

Naar Fredag Aften her er bleven opført blandt Undtagelserne fra Lukningsbestemmelserne, tror jeg, der hos de Handlende tvertimod er overvejende Stemning for at tage denne Dag med ind under Lukningsbestemmelserne. Den højtærede Indenrigsminister har her føjet sig efter Ønsker, der i sin Tid fremkom gennem Andragender, men i Mellemtiden er der vokset en Stemning op for at faa Fredag med ind under Lukningsbestemmelserne, saa at kun Lørdag er undtagen. Adskillige Landboere have været betænkelige ved at foretage Lukningen for Landets Vedkommende, men til Beroligelse for disse ærede Landboere, er der jo i § 1, 2det Stykke, indført en Bestemmelse, hvorefter i Landkommunerne Kommunalbestyrelsen ved en af Amtsraadet godkendt Vedtægt kan tillade, at Lukning af Butiker og Lagre indenfor en nærmere begrænset Del af Aaret udskydes indtil senest Kl. 9 Aften. Der er her særlig tænkt paa Høstens Tid, og jeg antager, at denne Bestemmelse vil virke beroligende paa Landboerne, saa at de iøvrigt ikke have nogen Betænkelighed ved at gaa med til Loven.

Endelig er der i § 1, 3die Stykke, en Bestemmelse, hvorefter man kan faa Lov til at ekspedere Kunderne indtil et Kvarter efter den egentlige Lukketid. Dér mene de Handlende — og jeg er ganske enig med dem —, at dette Kvartér er ikke nødvendigt. Man havde ikke i sin Tid, da vi lukkede Butikerne Kl. 9 Søndag Morgen, en Undtagelse i saa Henseende. Der stod i Loven, at Butikerne skulde lukkes Kl. 9, og det viste sig at gaa udmærket. Naar man nu ønsker at faa dette Kvartér strøget, er det, fordi man mener, at Butikerne i Reglen ikke lukke Kl. 8, men Kl. 8¼". — — —

Taleren ønsker Apoteker samt Cigar- og Tobakshandlere inddragne under Loven, og slutter med at fraraade Undtagelsesbestemmelserne for Mælke- og Brødudsalg.

Lange (Højre) udtaler, at der bør gives Dispensation til 9-Lukning saavel i Byerne som paa Landet og bemærker vedrørende Undtagelserne:

„I § 2 staar der, at Forbudsbestemmelsen i § 1, 1ste Stykke, finder først Anvendelse fra Kl. 10 Aften at regne i den nærmeste Uge forud for Paaskesøndag og Pinsesøndag og de sidste 14 Dage før første Juledag og nogle andre bestemte Dage (Markeds- og Dyrskuedage). Jeg tror, at jeg i Overensstemmelse med mange Mennesker kan sige, at Lukketiden paa disse sidstnævnte enkelte Dage ikke bør sættes til Kl 10, idet det i Provinsbyerne er saadan, at adskillige Landboere, naar der er Marked i Byen, da paa Grund af Teaterforestillinger eller lignende ikke kunne naa at komme til deres Købmænd, hvor deres Køretøj holder, til Kl. 10 om Aftenen. Det har jeg set i adskillige Aar, og Bestemmelsen om at lukke Kl. 10 vil derfor blive en Ubehagelighed ikke blot for dem, der handle hos Købmanden, men ogsaa for Købmanden selv. Man maa efter min Formening strække Tiden ud til længere end Kl. 10, altsaa til Kl. 11 eller Kl. 12 disse enkelte Dage".

L. foreslaar, at baade Sælger og Køber bør ifalde Bøder ved Lovens Overtrædelse, og udtaler sig indgaaende om Cigarhandlernes og Konditorernes Stilling til Lovforslaget.

Rørdam (Radikal): „Ogsaa jeg hilser Fremkomsten af dette Lovforslag med Tilfredshed. Den Tanke, der er nedlagt i det, er et Led i de internationale Bestræbelser, der finde Sted i alle civilicerede Lande, for at værne og beskytte den arbejdende og tjenende Stand. Vi have herhjemme en udmærket Lov i Loven om Arbejde i Fabrikker og dermed ligestillede Virksomheder, som gaar ud paa at beskytte det arbejdende Personale i Fabrikkerne. Loven gaar ikke alene ud paa at indskrænke Arbejdstiden for Børn og unge Mennesker, men træffer ogsaa forskellige sanitære Forholdsregler med Hensyn til Fabrikkers Indretning osv. Lovforslaget her gaar ikke nær saa vidt, det gaar kun ud paa at indskrænke Arbejdet for Personalet ved, at der paabydes en bestemt Lukketid om Aftenen. Der havde maaske været Anledning til, naar man vil lovgive paa dette Omraade, at gaa betydelig videre og træffe forskellige andre Foranstaltninger til Værn for det arbejdende Personale og ogsaa, om jeg saa maa sige, til Værn for Samfundet i det Hele. Der er næppe Tvivl om, at adskillige Forretninger ere af en saadan Art, at de kunde trænge til et meget grundigt og indgaaende sanitært Eftersyn, ikke alene af Hensyn til Personalet, der arbejder dér, men ogsaa af Hensyn til Samfundet i det Hele. Saa vidt har man nu ikke villet gaa. Man har indskrænket sig til den ene Side af Sagen, idet man bestemmer Arbejdstidens Længde, sætter Grænser for, hvorlænge Butikerne maa holdes aabne.

Man kan kun med Glæde hilse Begyndelsen til en Lovgivning paa dette Omraade, og jeg kan kun anbefale, at man gaar til dette Forslags Gennemførelse, selv om der er forskellige Enkeltheder, jeg kunde have Indvendinger at gøre imod.

Jeg kan i det hele slutte mig til den Kritik, der er fremsat af det ærede Medlem for Roskilde (H. Nielsen). Jeg finder ligesom han, at naar man vil føre dette Lovforslag ud i Livet, skal man føre det helt ud, saa at man ikke giver Tilladelse til at holde aabent et Kvartér længere, end det egentlig er Meningen, hvad der i Virkeligheden vil føre til, at Butikerne holdes aabne ikke til Kl. 8, men til Kl. 8¼. Man maa huske paa, at naar Butikerne lukkes, er der et ikke ringe Arbejde for Personalet med at rydde op, ordne til næste Dag osv. Det er sikkert nok, at der er meget faa, der have saa lang Arbejdstid som Medhjælpere i Handelsvirksomheder, og der er maaske ikke meget Arbejde, der kan siges at være saa usundt og skadeligt som dette, navnlig for unge Mennesker. De paagældende maa staa overordentlig tidlig op om Morgenen og ere i Aktivitet som Regel hele Dagen og endda ofte lang Tid efter, at Butiken er lukket. Jeg hilser derfor med Glæde den lille Bestemmelse i § 3, som lyder saaledes:

„Paa Forslag af en Kommunalbestyrelse kan det ved en af Indenrigsministeren godkendt Vedtægt bestemmes, at Butiker og Udleveringssteder samt Apoteker i paagældende Kommune efter nærmere i Vedtægten fastsatte Regler skulle være forsynede med Siddepladser til Brug for Personalet".

Der er maaske mange, der finde denne Bestemmelse unødvendig og at der er Steder nok i en Butik, hvor Personalet kan sidde ned, naar der ikke er noget at gøre. Men jeg tror, at det er meget godt, at det bliver fremhævet, at der skal være Siddepladser for Personalet, for det er en meget almindelig udbredt Anskuelse baade blandt de Handlende og Køberne, at det er ikke rigtig passende at sidde ned, naar Kunderne komme, Naar det her bliver fremhævet og fastsat, delvis lovfæstet, at der skal være Siddepladser, tror jeg, det vil have meget stor Betydning, være til overordentlig Gavn for de Paagældende, der saa i den Tid, de ikke arbejde, kunne hvile sig. Det er fuldstændig rigtigt, som det er fremhævet i Anmærkningerne, at en hel Del af de unge Mennesker, der anvendes i Handelsvirksomhed i Butiker, lider af forskellige Sygdomme, som de paadrage sig, fordi de maa staa op saa overordentlig længe.

Jeg haaber, at Lovforslaget vil komme i Udvalg, idet der er adskillige Ting, der trænge til Ændring, selv om man i det Hele og Store er enig i den Tanke, der ligger til Grund for Lovforslaget.

Foruden Bestemmelsen om Kvartéret, som jeg finder urimelig, er der en anden, som ogsaa synes mig noget urimelig, det er Bestemmelsen i § 1 om, at i Landkommuner kan Kommunalbestyrelsen ved en af Amtsraadet godkendt Vedtægt tillade, at fornævnte Lukning af Butiker og Lagere indenfor en nærmere begrænset Del af Aaret, navnlig i Høstens Tid, udskydes indtil senest Kl. 9 Aften. Jeg forstaar selvfølgelig godt, hvad der ligger til Grund for dette, nemlig at man vil hjælpe dem, der høste, til at kunne faa deres Sager i Butikerne, naar Arbejdet er endt. Men det forekommer mig urimeligt at stille Landkommuner anderledes end Smaabyer. Hvis man f. Eks. vil tage Hensyn til de Købstæder, jeg har den Ære at repræsentere, maa jeg gøre opmærksom paa, at de have et Landsogn, hvori der er Forretninger. Det vilde dog være urigtigt, om man tillod Forretninger i Landsognet at være aabne, medens man tvang dem i Byen til at lukke paa en bestemt Tid. En saadan Favorisering af Landkommuner i Forhold til Bykommuner vilde være urimelig. Jeg henstiller derfor til den højtærede Minister, at forandre Lovforslaget paa dette Punkt, saa at der kommer til at gælde samme Bestemmelse for alle Kommuner, nemlig at de lukke Kl. 8, og at der ikke kan gives Dispensation herfra." — —

Aadal (Venstrereform) mener, at „Forslaget bør ændres saaledes, at det virkelig bliver en Beskyttelseslov i højere Grad end nu", og udtaler sig mod Undtagelsen for Fredag Aften og den senere Lukning om Lørdagen, ligesom Taleren er imod „Kvartéret" og de foreslaaede Undtagelsesbestemmelser ved Højtiderne. „Jeg tror dog, at et Par Dage forud for de store Helligdage og 1 Uge før Jul kunde være nok (Afbrydelser), ja, én Dag kunde saamænd være nok. De, som skulle handle, komme nok alligevel". — Taleren kritiserer endvidere Dispensationen for Markeds- og Dyrskuedage, henvisende til, at de ugentlige Markedsdage i de større Byer vil gøre Loven ret illusorisk.

H. Nielsen (Socialdemokrat) udtaler sig væsentlig i samme Retning og imødegaar de af Lange fremsatte Betænkeligheder overfor Forslaget.

Sveistrup (Venstrereform) udtaler bl. a.: „— — Dette Lovforslag er jo, som det udtales i Motiverne, en videre Udvikling af vore Lovregler om Arbejderbeskyttelse. Arbejderbeskyttelsen, for saa vidt den tager Sigte paa Begrænsning af Arbejdstiden, har jo sit Udgangspunkt i Fabrikslovgivningen, og det er først senere og i langt mindre Maal, man har søgt at give Bestemmelser, som ogsaa havde Handelen for Øje.

De Bestemmelser om Begrænsning af Arbejdstid paa dette Omraade, som findes i de forskellige Lande, ere af forskellig Art. Dels kunne de gaa ud paa at sætte faste Regler for Arbejdstiden, i alt Fald for de unge Mennesker, dels kunne de gaa ud paa som her, at man ikke siger noget direkte om Arbejdstiden, men, idet man giver Bestemmelser om, i hvilke Tider Butikerne skulle være lukkede, derved begunstiger og fremmer en Begrænsning af Arbejdstiden. I England har man allerede i en Snes Aar haft en Bestemmelse om, at for Per-

soner under 18 Aar, som ere beskæftigede ved Handel som Medhjælpere, skal der være en højst 74 Timers ugentlig Arbejdstid, deri indbefattet Spisetid. Naar man ellers vil nævne Eksempler paa saadan Begrænsning, maa man gaa til de smaa schweitziske Kantoner og Australien, men i England har man altsaa haft Bestemmelsen i en Aarrække.

Ogsaa paa en anden Maade kan man komme de Handlende til Hjælp, ved Bestemmelser om Arbejdspavser. Det er jo en bekendt Sag, at paa Handelens Omraade er Spisetiden i mange Tilfælde meget begrænset. Der er et enkelt Land i Europa, hvor man har en udtrykkelig Bestemmelse om Arbejdspavser, idet den mindst skal være 1½ Time for Medhjælpere, i alt Fald underordnede Medhjælpere, ved Handel. Det er i Østerrig, som jo er et Land der er meget vidt fremskredet paa Arbejderbeskyttelseslovgivningens Omraade, medens det iøvrigt er et meget konservativt regeret Land.

Jeg tror imidlertid, at naar den højtærede Indenrigsminister her ikke er gaaet til at foreslaa saadanne direkte Bestemmelser om Arbejdstidens Begrænsning for Handelsmedhjælpere eller yngre Handelsmedhjælpere, har han handlet ganske rigtigt, idet han ved alene at foreslaa Bestemmelsen om Butikslukning har knyttet saa mange Interesser til den Lov, at den Modstand, der ellers kunde rejses imod den, forhaabentlig vil kunne brydes derved. Det er jo nemlig klart, at som Bestemmelsen her foreligger, bliver den ikke rettet mod Principalerne paa den Maade, saaledes som Principalerne maaske vilde føle det, hvis den gav en direkte Bestemmelse om, at deres Medhjælpere eller deres unge Medhjælpere kun maatte arbejde saa og saa længe. Det er en Bestemmelse, der er saa at sige i hele Handelens Interesse, og naar man skulde spørge, hvor Modstanden mod en saadan Bestemmelse da skulde komme fra, saa maatte den nærmest komme fra Forbrugerne, dem, der skulle henvende sig i de Handlendes Butiker. Det er jo imidlertid glædeligt og interessant at se, nu efter at der er talt her i Tinget i Dag fra alle Partiers Side, at der egentlig ikke er rejst nogen Opposition mod Loven. At der dog er Personer, der have deres Betænkeligheder derved, hørte vi f. Eks., da det ærede Medlem for Bogense (Aadal) talte. Men det var jo ganske morsomt, at medens han fremhævede, at dette jo var en Frihedsindskrænkning, og Frihedsindskrænkninger skulde man være varsom med, gik dog hans praktiske Betragtninger dog ikke ud paa at begrænse Frihedsindskrænkningen, men snarere paa at gøre den fuldstændigere. Det er jo, naar man staar paa det Standpunkt, som jeg vil kalde det statssocialistiske, glædeligt at se, at en Lov som denne kan finde Tilslutning fra saa at sige alle Sider, om jeg end forstaar og ved, at der ogsaa i denne Sal er adskillige, som have Betænkeligheder derved.

Hvad nu de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget angaar, kan jeg ikke sige andet, end at jeg sympatiserer med de Betragtninger, der ere gjorte gældende for, at ogsaa Fredag Aften skulde være indbefattet under Lukningen. Naar man i Lovforslaget har villet undtage ogsaa Fredag Aften, er det aabenbart af Hensyn til det brede Lag, Lønarbejderne, og jeg vil indrømme, at hvis der fra disse Lags Side fremkommer kraftige Krav derom, kan det væte rimeligt, at man tager Hensyn dertil. Men hvis ikke saadanne Røster fremkomme, tør man dog maaske heri se et Fingerpeg om, at en Bestemmelse om, at Butikerne om Fredagen skulde kunne holdes aabne til Kl. 12, er ubegrundet og unødvendig.

Der er jo forøvrigt en Mellemvej. Det er jo et kolossalt Spillerum at give, at der kan holdes aabent til Kl. 12. Jeg er enig med dem, som mene, at man maaske burde overveje, om der ikke ogsaa om Lørdagen uden Skade kunde lukkes noget tidligere end Kl 12. Og hvis man overhovedet for Fredagens Vedkommende vil gøre en Forandring fra de andre Dage, vil man vistnok i alt Fald kunne nøjes med at gaa til Kl 9. — —

Hvad § 2 angaar, sympatiserer jeg med de Betragtninger, der kom frem, navnlig fra det ærede Medlem for Bogense (Aadal), om, at de her givne Undtagelser ere for vidtgaaende. At man skulde give hele Ugen før Pinse fri for 8-Lukningen, ser jeg aldeles ingen Grund til, og det samme gælder de 14 Dage før 1ste Juledag.

Hvad Dyrskuer og Markeder angaar, er det ogsaa muligt at det kunde være heldigt, om Bestemmelsen blev redigeret paa en noget anden Maade, saaledes at det tydeligt fremgik af Lovens Tekst, at det ikke var Dyrskuer eller Markeder i Almindelighed, men visse store Markeder og Dyrskuer, eller maaske snarest saaledes, at Kommunalbestyrelsen kunne bestemme, at Lukningen skulde frafaldes ved saadanne Lejligheder, eller indstille en Bestemmelse herom til Indenrigsministeriets Godkendelse.

Hvad angaar Bestemmelsen i § 3 om Siddepladser i Butikerne, har Spørgsmaalet jo oprindelig nærmest været rejst for de kvindelige Medhjælperes Vedkommende og fra deres Side, som interessere sig for dem; men jeg kan være Indenrigsministeren forbunden for, at han paa dette Omraade har taget Skridtet fuldt ud og har sagt, at der kan meget godt være Grund til at hjælpe og sørge ogsaa for de mandlige Medhjælpere. — —"

Indenrigsministeren (Sigurd Berg) begynder med at sige, at „dette Lovforslag er jo i det Hele og Store bleven mødt med Velvilje fra de forskellige Partiers Side, og det er ogsaa naturligt, at man, efter at man nu har gjort forskellige Forsøg paa at ordne denne Sag ad Frivillighedens Vej — hvilket vilde være det heldigste — af humane og sociale Grunde gaar over til at overveje, om det ikke vilde være rimeligt at træffe en Lovordning paa dette Omraade. Som man vil se, har det været mig magtpaaliggende ved Lovforslagets Udarbejdelse at forme det saa varsomt som muligt, og jeg tror, at det derved er lykkedes mig at bryde adskilligt af den Modstand, som ellers vilde rejse sig af principielle Grunde. Saaledes som Lovforslaget nu er formet, er det, som sagt, bleven mødt med megen Velvilje her i Tinget, og jeg har ogsaa det Indtryk, at det i Virkeligheden i forstaaende og interesserede Kredse rundt om i Landet er bleven mødt med megen Velvilje". — —

Angaaende Undtagelserne udtaler Ministeren bl. a.:

„Det er ikke en Tilfældighed, at Fredagen er undtagen — jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem bemærkede det —, den er jo undtagen ifølge Ønske fra Handelsstandens egen Side, og har slet ikke været Genstand for de Overvejelser, som Lukningen paa de andre Dage har været, og inde under den Afstemning, som i sin Tid blev foranstaltet, var den ikke. Jeg har ogsaa selv fundet det rimeligt at undtage denne Dag, fordi den i meget stor Udstrækning er Lønningsdag her i Landet, og fordi jeg havde det Indtryk, at den store Befolkning vistnok vilde finde det rimeligt, at denne Dag var undtagen. Inden man gaar til at stryge denne Undtagelse, vil jeg derfor bede Udvalget meget nøje overveje dette Spørgsmaal og særlig ogsaa at lytte efter den Stemning, som maatte fremkomme i de Lag, der ere særligt interesserede i dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem for Roskilde og det ærede Medlem for Sakskjøbing (Rørdam) omtalte Bestemmelsen om, at der skulde kunne ekspederes et Kvartér efter, at Butiken var lukket. Jeg tror, at de ærede Medlemmer have misforstaaet denne Bestemmelse, naar de talte om, at Bestemmelsen kunde medføre, at Butikerne bleve holdte aabne til Kl. 8¼. Det er en Misforstaaelse. Forholdet er dette, at mange Steder — f. Eks hos Barberer, der skulle lukke Kl. 12 om Søndagen, — kunne dog de Kunder, der ere komne ind inden Kl. 12, blive ekspederede. Det samme vil altsaa ogsaa være Tilfældet her, hvis man strøg denne Bestemmelse, idet man vilde fortolke den saaledes — og de Handlende vilde sikkert ogsaa selv ønske den fortolket saaledes — at de Kunder, der vare komne ind før Lukketid, maatte ekspederes. Strøg man denne Bestemmelse, vilde det sige, at de da kunde bruge saa lang Tid, det skulde være, til at ekspedere disse Kunder, medens denne Bestemmelse netop siger, at de maa være højst et Kvartér derom. Altsaa er faktisk denne Bestemmelse, som den nu staar, i Favør af Medhjælperne i Forretningerne, og blev den strøget, vilde det være til Skade for dem. Jeg tror derfor, de ærede Medlemmer noget misforstaa denne Bestemmelse. — —"

Sidste Halvdel af Ministerens Tale vedrører især Konditorernes Særstilling og Cigarhandelen. Med Henblik paa Langes Ønske om at inddrage ogsaa Bykommunerne under den for Landkommunerne foreslaaede Dispensation udtaler Ministeren: „Det har jeg ikke det mindste at indvende imod. Jeg har kun villet undgaa, at der kom flere Undtagelser, end jeg fandt strængt nødvendige af praktiske Grunde. Men hvis man fra Tingets Side her skulde anse det for rimeligt at udvide denne Undtagelse, har jeg intet som helst derimod Jeg tror ikke, Bestemmelsen vil faa nogen uheldig Indflydelse i nogen Henseende, og jeg tror, at de handlende selv, naar Bestemmelsen kommer til at træde i Kraft, hurtigt vilde finde, at det er en Bestemmelse, der kun har medvirket til at man med større Tryghed er gaaet til at føre Loven ud i Livet, men at den i Virkeligheden ikke vil medføre de Ulemper, som man nu fra adskillige Sider tror, den vil faa", — men slutter dog med at sige: „Finder man derimod, at man godt kan drage Grænserne snævrere paa dette Omraade (Undtagelserne i al Almindelighed) kan jeg intet have at indvende derimod".

Under den efterfølgende Forhandling tager Undervisningsinspektør ved Handelsskolerne, H. L. Møller (Højre), Ordet for i en længere Tale at paapege Lovforslagets Virkningsløshed m. H. t. Lærlinges og Medhjælperes teoretiske Faguddannelse. (Vi skal senere komme tilbage til Hr. M.s Tale. Red.) Resten af Debatten munder ud i Replikskifter mellem de fornævnte Talere angaaende de oftere nævnte Forretningsbranchers Særstilling.

Lovforslagets Overgang til 2den Behandling vedtoges uden Afstemning og henvistes til et Udvalg paa 15 Medlemmer, der valgtes i Tingets næste Møde og sammensattes af: *Jungersen, Grøn, H. Madsen, Jensen-Bælum, Guldbrandsen, Rs. Hansen, Sveistrup, Brorson, N. C. Christensen, Hyller, Henrik Hielsen, Rørdam, Mads Larsen, Lange* og *Aadal.*

De internationale Linier.

Naar man skal trække Linierne for de faglige Omraader, og ønsker inden for disse i videst mulige Grad at samle Standens Medlemmer, saa gør man i de fleste Tilfælde klogest i at se bort fra saadanne Faget uvedkommende Spørgsmaal, der ellers sætter Skel mellem Menneskene. Det Skel, man indenfor Faget ønsker at trække, er netop selve Fagets Grænser i Modsætning til dets Arbejdsgivere og Samfundet i sin Almindelighed.

Der kan gives Lande, hvor disse Linier ikke straks lader sig antyde i deres fulde Skarphed, hvor andre Forhold træder til, hvor man til at begynde med maa gribe Sagen sekularistisk an, danne faglige Foreninger paa katolsk eller evangelisk

Grundlag, paa socialistisk, anarkistisk eller andet istisk Grundlag, for i det hele taget at faa de forskellige Klasser i Tale; og hvor dette sker vil straks disse, Faget uvedkommende Synspunkter spille første Violin, og de forskellige Foreninger indenfor samme Fag i samme Grad stille sig fjendtlige overfor hinanden, som disse forskellige Synspunkter ellers bekæmper hverandre.

I Lande hvor Brydningerne er færre, vil dette falde mindre i Øjnene, ja, der vil naturligvis endog findes Steder, hvor Forholdene ere saa afklarede, at faglige Foreninger end ikke vil føle sig besværede af saadan fremmed Ballast. Ja, man kan gaa videre endnu og sige, at paa sine Steder vil et saadant Anhang tilmed være den naturligste Ting af Verden. Alt sligt beror paa den Jordbund, hvor den faglige Bevægelse suger sin Næring, og af den Grund at kaste med Sten paa denne eller hin Sammenslutning, vilde være taabeligt.

Men fælles for dem alle bør Fagets Interresser være ledende, og her er det man bør skelne om Foreningen bruger Faget for at faa sine Ideer bragt frem, eller benytte Tankerne for at faa Fagets Arbejdere vakt. Jeg skal indrømme, at det tit vil være vanskeligt at skelne herimellem, men man faar da dømme efter Gerningerne, og i Sammenslutningernes Sammenslutning vil snart de falde fra, der ikke formaar at slutte Trop.

Man bør derfor ikke nære overdreven Ængstelse for at en saadan international Organisation skal mangle Ensartethed naar man saa at sige aabner Dørene paa vid Gab; de der hører i samme Baas skal nok vide at finde hinanden, og de der ingensteds hører hjemme holder sig ogsaa nok derfra.

Og hvad Ulykke vilde der være i, om to hinanden ellers fjendtlige Sammenslutninger en skønne Dag, ledet af samme Trang, fandt hinanden paa det internationale Omraade. Hvis Ledelsen var Pladsen voksen vilde det jo ret snart blive betydet dem, at der i det mindste maatte de holde inde med Kævlet, og kan være de endog vilde finde hinanden til Slut, naar de mødtes uden for de hjemlige Omgivelser, hvor Luften er svanger med Døgnets Strid og Kævl.

Vil man derfor en international Sammenslutning, der vil kunne faa Betydning for de enkelte Lande, saa bør man ikke føre Striden med sig her. Paa de bredeste Linier, uden at give Kob paa det faglige Omraade, bør en saadan Organisation dannes, og det skal da nok vise sig, at man har skabt et Bindeled, der kan blive til uberegnelig Værdi for de forskellige Landes organiserede Medhjælpere.

Noget andet er, om sligt i det hele taget gøres nødvendigt, og dèr behøver man blot at pege paa det, der er et Særkende for vort Fag, og i stedse stigende Grad burde blive det, nemlig Trangen til ved Ophold i Udlandet at udvide sin faglige og menneskelige Horisont. Foruden at sætte os i Stand til at lede denne Strøm, saaledes at den ikke mere — som nu ofte er Tilfældet — behøver at virke hæmmende paa Lønningsforholdene, vil den tillige være af Betydning, hvor det gælder Bevarelsen af Medlemsskabet under saadanne Ophold, eller fortsat Delagtighed i de forskellige understøttende Formaal, som de paagældende Landes Organisationer maatte have fælles. Ligeledes vil en saadan Sammenslutning være af allerstørste Værdi under Kampperioder, forudsat at man gik i Lag med Dannelsen af et internationalt Fond, som et Slags sidste Hjælpemiddel, hvor alt andet glippede.

Blot disse faa Ting vil vise, at den internationale Tanke ingen Utopi er; og rigtig grebet an, vil meget kunne udrettes; foruden i al Almindelighed at være Bindeleddet mellem Landene, at kunne paavise, hvorvidt man var kommet dér, og hvorledes man stod dér, og saaledes virke ansporende i de Lande, hvor Bevægelsen ikke var slet saa fremskreden, vil man bedre gennem en saadan Sammenslutning kunne give Lyd til de Tanker, der bær Menneskeheden, og som derfor ogsaa burde være med i vor Færd.

Alt i alt er det Fagets Linier, der fremfor noget bør være raadende, naar det gælder en international Forbindelse; thi det og intet andet binder os, medens mangt og meget ellers maatte være os imellem.

Åge Hyllested.

Er Strejken berettiget?

Vi kender alle Strejken, det Vaaben, som Arbejderen saa ofte med Held har brugt til at gennemføre Kravene om bedre Lønninger og kortere Arbejdstid.

Strejken er absolut det frygteligste Vaaben, som Arbejderen raader over; den er et tveægget Sværd, som ikke alene er farlig for den eller dem, den bliver brugt imod, men ogsaa tilføjer den, som svinger det, Saar, der ofte tager lang Tid til at læges; og dermed er alt endda ikke sagt. Thi det turde være et Spørgsmaal, om Strejken ikke ofte rammer Tilskueren (Forbrugeren) haardere end netop de stridende Parter. — Strejken er det svære, eksplosive Skyts, der spreder Savn og Nød vidt omkring, den virker i højeste Grad hæmmende paa Næringslivet; thi den tvinger Arbejderen til den yderste Nøjsomhed og Sparsommelighed, og ofte bliver det en Nødvendighed for ham at stifte Gæld; den skruer Prisen i Vejret paa Varerne, hvad der jo medfører, at Forbrugerens Købelyst og Ævne forringes i samme Grad, som Vanskelighederne ved at fremskaffe Varerne stiger.

Vi forstaar nu Vaabenets Farlighed. Vi forstaar, at det berøver begge de stridende Parter, Arbejderen og Arbejdsgiveren, helt eller delvis Fortjenesten i den Tid, Kampen varer og ofte lægger Erhvervslivet Hindringer i Vejen; thi ofte kan Strejken indenfor et Fag medføre Arbejdsløshed indenfor andre Fag, saa Kampen føres ind paa neutral Grund. Men er det da ikke uberettiget at bruge Strejken som Middel til at gennemføre selv et berettiget Krav? Lad os overføre Spørgsmaalet paa vore egne Forhold og det bliver da: Vilde det være uberettiget om Medhjælperne tog dette Vaaben i Brug til Gennemførelse af de af vore Krav, som ikke lader sig gennemføre ad andre Veje.

Her staar Meningerne indenfor Centralorganisationen sikkert meget delt, hvorfor jeg her vil fremføre mine Anskuelser, hvad der muligvis vil foranledige andre Medlemmer til Indlæg i dette Anliggende.

En Strejke nu for Tiden vilde fra vor Side vel nok være en Daarskab, og Udsigten til derved at gennemføre selv det mindste Krav, er kun ringe; men da vi i Øjeblikket ikke har Udsigt til at opnaa noget Resultat ved Strejke, da vilde en saadan ogsaa være uberettiget nu i Tiden. Men Tiderne skifte og ingen af os ved hvorledes Udviklingen kan forandre Forholdene. Lad os derfor tænke os Strejken brugt som Middel til at gennemføre Kravet om Kost- og Logisystemets Afskaffelse.

Vi har gennem Forhandling søgt at gennemføre Kravet, alt er forsøgt undtagen Strejken. Vi tænke os da Principalerne stadigt og trodsigt modsætte sig Kravet, og for os vilde det dog kun være retfærdigt, om vi blev ligestillet med andre Samfundsborgere. Hvorfor skulle vi ikke ogsaa være berettiget til at faa Adgang til Deltagelse i det politiske Liv? Hvorfor skulle vi ikke være medbestemmende i disse Forhold, naar vi efter Evne maa bære Samfundets Byrder? Hvorfor skulle vi ikke ogsaa have Lov til selv at bestemme, hvorledes vore Boliger skal være indrettede, og hvorledes den Mad vi er nødt til at spise, for at opholde Livet, skal være? Hvorfor skulle vi være fordømt til at leve i ugift Stand?

Vi tænke os nu at alt undtagen Strejken er forsøgt, men uden Resultat, hvorfor der da erklæres Strejke. Kan gerne være, at „Neutraliteten" nu krænkes; men hvem er det, der krænker denne?

Er det os, der har tilladt os den Frihed selv at bestemme Prisen, vi vil sælge vor Arbejdskraft for, eller er det de Principaler, som ikke vil give den Pris, som vi nødvendigvis maa have for i nogen Grad at blive delagtige i Samfundets Goder? Vi ere vel alle enige om, at det er Sælgeren, og ikke Køberen, der bestemmer den Pris, Sælgeren skal have for sin Vare. Men saa kunne vi vel ogsaa forstaa, at Strejken er berettiget som Middel til at gennemføre *retfærdige Krav*, naar alle andre Midler forgæves er forsøgt.

Autor.

De kommunale Lærlingevedtægter.

Odense Byraad gennemfører Vedtægten.

Der er hengaaet ca. 3 Aar siden, at vor Afdeling i den fynske Hovedstad indgav et Andragende til Byraadet angaaende Børns og unge Menneskers Arbejde. Andragendet, som imidlertid henlagdes, indbragtes atter for et halvt Aar siden og henvistes til et Udvalg, hvis Betænkning forelagdes i et Byraadsmøde i afvigte Maaned, og konkluderede i et Forslag om at indføre en lignende Vedtægt for Odense, som de der allerede gælder for Kjøbenhavn, Frederiksberg, Esbjerg osv., og som bl. a. bestemmer, at Lærlinge under 18 Aar ikke maa beskæftiges ved Butiks- og Kontorarbejde efter Kl. 8 Aften. Udvalgets Formand, L. D. Rasmussen, oplyste at kun 86 af 1282 arbejdende Børn var underkastet Fabrikstilsynet, og omend der rejstes en Del Indvendinger fra Principalerne i Byraadet blev Forslaget — der bl. a. anbefaledes af Handelsforeningens Formand Etatsraad Schnakenburg — dog vedtaget med betydeligt Flertal.

Denne humane Foranstaltning har fremkaldt en Række Artikler, redaktionelle og indsendte, i „Odense Avis" (der altid har vist sig som et villigt Redskab for vore Modstandere) — Indlæg, der gennemgaaende vidner om afstumpet Samfundsfølelse, Snæverhjærtethed og en slet skjult brutal Egoisme indenfor visse Kredse af det odensianske Smaaborgerskab. Her hvor det drejer sig om at slaa Bom for den menneskelige Arbejdskrafts vidtdrevne Udnyttelse i sin hæsligste Form blues disse „Smaafolks Venner" (der henvises altid til Børnenes erhvervende Betydning for de smaa Hjem) ikke ved at tale om „Byraadets Hensynsløshed", om den „større sociale Elendighed" (Sic!) som Vedtægten vil foraarsage o.s.v.

Da den engelske Fabrikslov af 1833 i nogen Grad mildnede den skændige Børneudbytning indenfor Industrien jamrede Silkefabrikanterne over, at „naar man berøvede dem Friheden til at udnytte Børn af en hvilkensomhelst Alder 10 Timer daglig, satte man deres Fabriker i staa." Naar man erindrer, at de henrundne 74 Aar har ført Menneskeheden mægtigt fremad etisk og kulturelt er der ingen synderlig Forskel paa Krokodilletaarerne i Odense og Lancashire. —

Det tør dog anses for givet, at disse Krokodilhyl ikke bevæger Ministeren til at nægte Vedtægten Sanktion.

Norsk Medhjælperbevægelse.

En Landsorganisation under Dannelse.

Brev fra en norsk Kollega.

Blandt de 3 nordiske Riger har Danmark hidtil indtaget Førerstillingen paa Organisationens Omraade. Og denne almindelige Regel har ogsaa Gyldighed for Handels- og Kontormedhjælperbevægelsen. Vi har tidligere her i Bladet givet en Fremstilling af vore svenske Standsfællers Bestræbelser for at samle Medhjælperstanden til fagligt Samvirke — Bestræbelser, der vistnok væsentlig paa Grund af Mangel paa egnede ledende Kræfter synes i Færd med at ebbe ud. Her glæder det os derfor at kunne bringe Bud fra vore nordligere Frænder, om en organisatorisk Fremdrift, der antagelig ret snart vil sætte Frugt i et hele Norge omfattende Medhjælperforbund.

Forinden vi forsøger en kortfattet Skildring af den sidste Tids Organisationsarbejde, giver vi Ordet til en af vore norske Standsfæller, der indtager en fremskudt Stilling i Medhjælperbevægelsen, og som beredvilligt har tilsendt os følgende historiske Oversigt over Bevægelsens Udvikling:

„Der er i Aar 25 Aar siden den første Forening af Underordnede i Kristiania stiftedes. Det var „Kristiania Handelsbetjentforening". Navnet var ikke rigtig tilfredsstillende, da Meningen var, at Foreningen ogsaa skulde omfatte Kontorfolk. Efter et Aars Forløb blev Navnet derfor forandret til „Kristiania Yngre Handelsstands Forening". — Noget ordentlig maalbevidst Arbejde kom desværre ikke istand, og Foreningen, som til en Begyndelse tegnede nok saa lovende, sygnede efterhaanden hen, saa den, da den efter 11 Aars Forløb opløstes, i Virkeligheden kun var en selskabelig Forening — nærmest Kortklub.

Samme Aar — 1893 — begyndte Standen atter at røre paa sig, og der blev sammenkaldt et Massemøde i den Hensigt, at faa dannet en virkelig faglig Organisation. Forstaaelsen viste sig imidlertid at være saare liden, og der dannedes hele 3 Foreninger af Mødets Indbydere: „Kristiania underordnede Handelsstands Fællesforening" og desuden umiddelbart efter „Kristiania Manufakturbetjentes Forening" og „Kristiania Colonialbetjentes Forening". — Den Uenighed, som prægede Massemødet, fortsatte senere med en skarp Konkurrence Foreningerne imellem, der imidlertid senere afholdt nogle Møder, for at forsøge at faa en Sammenslutning eller i al Fald Samarbejde i Stand. Dette resulterede ikke i noget, og alle 3 Foreningers Medlemsantal reduceredes herunder betydelig. Fællesforeningen maatte 2 Aar efter afvikle med Akkord. Resterne af sidstnævnte Forening og Kolonialbetjentenes Forening stiftede saa i 1894 „Kristiania Handelssamfund". „Kristiania Manufakturbetjentes Forening" bestaar endnu og har vistnok en Del Midler, ialfald siges det, at den har erhvervet en Sportshytte i Nordmarken.

Det blev Handelssamfundet, der kom til at tage det tungeste Løft for Standen. Det lagde straks an paa ad Lovvejen at faa fastsat en bestemt Lukningstid for Butikker, og gennem sin Avis „Mercur", ved Massemøder og paa anden Maade oparbejdedes efterhaanden Stemningen herfor saaledes, at Stortinget vedtog en Lov om, at der ved Afstemning af de Handlende inden en Kommune kunde fattes Beslutning om en bestemt Lukketid inden vedkommende Kommune. (I Kristiania og endel af Landets andre Byer er Lukketiden derfor Kl. 7 om Sommeren og Kl. 8 om Vinteren med Undtagelse af den sidste Uge før Jul, da man ligesom alle Lørdage kan holde aabent til Kl. 10). Ligeledes har Handelssamfundet den største Del af Æren for Oprettelsen af „Engagementskontoret for Handelstandsforeningerne". Heri var ogsaa „Manufakturbetj. Forening" og „Den kvindelige Handelsstands Forening" interesseret.

Handelssamfundet havde i sin Tid arbejdet med Lukningssagen, og Engagementskontoret stod paa — sidste Halvdel at Nitiaarene — et meget betydeligt Medlemsantal, et Bevis for, at det nok lader sig gøre at organisere Standen, naar man kun har noget reelt fagligt at arbejde for. Da disse Sager var gennemført og noget andet ikke sattes op, døde Interessen lidt efter lidt bort, og siden er det gaaet stadig tilbage, kanske ogsaa for en Del paa Grund af de indtraadte daarlige Tider, som man har Erfaring for har stor Indflydelse paa alt Foreningsliv. Denne Tilbagegang fortsatte indtil for 2 Aar siden, fra hvilken Tid der kan mærkes en forøget Interesse og deraf følgende betragtelig Opgang i Medlemsantallet.

I Maj 1905 gjordes fra „Handelssamfundet" Henvendelse til „Manufakturbetj. Forening", for at faa et Samarbejde i Stand og efter nogle Møder resulterede dette i, at der fra alle Foreninger af Underordnede i Kristiania valgtes Repræsentanter til en Komité, der efter et langvarigt, vanskeligt Arbejde har anbefalet en Organisation af Foreningerne under et fælles Hovedstyre.

Sidstnævnte Fællesorganisation er „Den underordnede Handelsstands Forbund i Kristiania", der har baade Løn- og Arbejdstidsspørgsmaalet paa sit Program og iøvrigt har lignende faglige og understøttende Formaal som Centralorganisationen. Forbundet har begyndt Udgivelse af Fagbladet „Handelsfunktionæren", hvis første No. indledes med en Artikel, „Handelsfunktionærer, slut Eder sammen", hvori det hedder:

„Nu er tiden inde for os — den underordnede handelsstand.

Vi er næst arbeiderne den talrikeste klasse her i byen, og omfatter ca. 10 pCt. av Kristiania voksne befolkning.

Vore livsvilkaar er slette. Til den underordnede handelsstand stilles større fordringer end til arbeiderne, baade med hensyn til utdannelse, klædedragt og hele levesæt. Vor arbeidstid er længer, men lønningerne forholdsvis mindre end arbeidernes. Tid og anledning til aandelig utdannelse og adspredelser savner vi næsten aldeles. Dette maa bli anderledes, og det eneste middel, som kan bringe forandringen, er organisationen.

Den enkelte staar magtesløs.

Organisationen er ikke noget angrepsvaaben, men den er et værn om rettigheter og den skal bli midlet til at hæve vor stand, høine dens nivaa og skaffe den den indflydelse og opmerksomhet som den fortjener".

Angaaende det unge Forbunds Fremtidsudsigter tilskriver vor Hjemmelsmand os i et Brev, dateret Kristiania d. 2. November:

„Det nye Kristianias underordnede Handelsstands Forbund er nu paa god Vej til at blive Virkelighed. Der er nemlig sket Indmeldelse af „Kristianias Manufakturbetj. Forening", ligesom den selvstændige „Kristianias Handelssamfunds Sangforening er opløst og Medlemmerne anmodet om at melde sig ind i Forbundet. „Kristiania Handelssamfund" har endelig efter megen Strid besluttet foreløbig i indtil 5 Aar at nedlægge sin Virksomhed, for at Medlemmerne kan melde sig ind i Forbundet. Derimod er der endda tre Foreninger, som „skal se paa det en Stund". Ved et den 31te Oktober afholdt til Trængsel besøgt Massemøde, blev der tegnet ca. 150 Medlemmer, mens mange udentvivl efterpaa melde sig ind. Da Forbundet har en meget dygtig Leder i Formanden, Boghandlerfuldmægtig Chr. Dybwad, synes Organisationen at have de bedste Udsigter".

Endnu er der vel et Stykke frem til Landsorganisationen, idet fornævnte Fællesorganisation kun omfatter Kristiania, hvor der findes 7 Brancheforeninger for Medhjælpere med et Medlemsantal der svarer til 10 pCt. af samtlige Handels- og Kontormedhjælpere, men der er i Sommer danet Medhjælperforeninger i enkelte Byer, som Trondhjem og Sarpsborg og flere vil ventelig følge det givne Eksempel.

Det nu opløste „Kristiania Handelssamfund" har indtil medio September udgivet et Organ, der med Styrke har slaaet til Lyd for gennemgribende Fagreformer og bl. a. stadig har holdt sine Læsere underrettet om Centralorganisationens Virksomhed, ligesom det flere Gange har bragt Artikler efter „DH&KMT.".

Vi ønsker vore norske Standsfæller Fremgang og Held i deres Virke for den Sag, der ogsaa er vor.

Hovedbestyrelsens Forretningsudvalg

(Åge Hyllested, Chr. Ingvoldsen og Vilh. Hansen) afholdt Møde i Esbjerg den 3die November. Centralorganisationens Stilling til Butikslukningsforslaget underkastedes indgaaende Drøftelse. En Resolution desangaaende affattedes til Forelæggelse paa de i Anledning af Lovforslaget berammede Medhjælperforsamlinger, — den herhenhørende Agitation planlagdes. — De i Resolutionen indeholdte Synspunkter vil, kommenterede med en forklarende Betænkning, blive indsendt til Indenrigsministeren og Rigsdagen.

Resultatet af Uralstemningen angaaende „Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse" forelagdes, og de til Kassens Start nødvendige Forberedelser blev trufne. Det vedtoges at anbefale Hovedbestyrelsen den i nærværende No. offentliggjorde Fællesudtalelse.

Forretningsudvalget behandlede forskellige administrative Anliggender og indgaaede Beretninger og Skrivelser vedrørende organisatoriske Spørgsmaal.

De af Forretningsudvalget vedrørende Butikslukningsforslaget og Arbejdsløshedskassen tagne Beslutninger, udsendtes til Hovedbestyrelsens Sanktion, — og er denne senere givet.

Medhjælpermarchen.

Ofte er der klaget over, at den af vore Marcher, der skriver sig fra Kjøbenhavn, ikke i sin Tekst indeholdt en eneste Linie, der viste, at den var tilegnet Handels- og Kontormedhjælperne.

Denne Mangel er nu afhjulpen, idet Forfatteren, Hr. P. M. Poulsen, der i 1901 skrev Teksten, har tilsendt os et nyt 2det Vers, der lyder:

Fremad det lyder! Et vækkende Kor,
Runger fra Lager, fra Disk og Kontor.
Medhjælperskaren maa ej være sén,
Mængden skal samles, men virke som En.

Vi anmode Afdelingsledelserne om, at tage denne Tilføjelse ad notam, naar Teksten event. optrykkes ved Foreningsfestligheder etc.

Hvad vi vil!

Mel.: Høje Nord, Friheds Hjem.

Hvad vi vil? Kampen brav!
Hvad der før kun var en Hvisken
Mellem os bag Pult og Disken,
Vokset er til frejdigt Krav.
Hver en Medhjælper har Pligter
Mod sig selv, men og mod os.
Den, der svigter, byder Standens Fremskridt Trods.

Hvad vi vil? Frem vi maa!
Frem med lyse, bedre Tider!
Kan I mærke, Strømmen glider?
Derfor Skuld'ren til! Klem paa!
Der er Fart i Kampens Rækker,
Der er Jubel for vor Sag!
Og det vækker Haabet om en Sejrens Dag.

Hvad vi vil? Vi vil frem!
Vi vil Frihed til at nytte,
Vi vil gamle Tider bytte,
Og vi skilles glad fra dem.
Under Ansvar Frihed vinde,
Gennem Kundskab frem til Magt.
Saa vi finde os med Livet selv i Pagt.

Hvad vi vil? Slutter Trop!
Vi vor Stand vil løfte, samle,
Vi vil ej i Blinde famle,
Vi vil ærligt gøre op.
Det er Livet, der os lærer,
Hvad vi vil og skal og kan.
Frem det bærer, frem mod Lyset for vor Stand.

P. M. Poulsen.

Agitationsudvalget for Sjælland, Fyen og Lolland-Falster

anmoder enhver Kollega, der har Bekendtskab til Kolleger i Byer i ovennævnte Landsdele, hvor Afdeling endnu ikke forefindes, at opgive Adresse paa saadanne Kolleger til Formanden for nævnte Udvalg, C. Dreyer, Foreningen „Hermes", Slagelse.

Fra Centralorganisationen.

Kjøbenhavn og Ogmen.

Agitationsudvalget (Overledelsen for de kjøbenhavnske Afdelinger).

Formand *Chr. Wulff*, Johannevej 14. V. Kasserer: *Carl Christensen*, Hesseløgade 44, Str.

De kjøbenhavnske Afdelingers fælles Vinterlokale er i Alster-Boulevard Pavillonen, Mødeaften hver Torsdag.

OFFENTLIGT MØDE om Butikslukningsloven afholdes Søndag den 17. November Kl. 2 Efterm. i Haandværkerforeningens Sal, Kronprinsensgade 7. Taler: Hr. Aage Hyllested. *Agiter for Tilslutning*!

(Fortsat fra Nr. 21.)

Regnskabet kunde, paa Grund af Revisorernes Bortrejse til Udlandet, ikke forelægges, men Kassererere oplyste kortelig om den finansielle Status, som i Øjeblikket var meget tilfredsstillende. Det vedtoges at det reviderede Regnskab skulde fremlægges ved det næste ord. Møde.

Et Udvalg bestaaende af E. Schibler, J. B. Grothen og Oscar Larsen, med Schibler som Formand havde været nedsat for at revidere Vedtægterne.

Vilh. Hansen og Carl Christensen anbefalede at vedtage disse i den foreslaaede Form, som de fandt priselig tydelige og korte.

Schibler motiverede Indholdet af de nye Vedtægter.

Vedtægterne, der enstemmigt vedtoges, har følgende Ordlyd:

§ 1. Agitationsudvalget, der er det forretningsførende Udvalg for de kjøbenhavnske Afdelinger, behandler og afgør alle Spørgsmaal af fælles Interesse for Afdelingerne og altid under Ansvar for Fællesbestyrelsen.

§ 2. Udvalget bestaar af en Formand og 4 Medlemmer, der alle vælges af Fællesbestyrelsen paa dennes ordinære Møde i Oktober, samtidig vælges 2 Suppleanter og 2 Revisorer. Valget gælder for et Aar. Genvalg kan finde Sted. Udvalget konstituerer sig selv med Næstformand, Kasserer & Sekretær. Saavidt muligt skal alle Afdelinger repræsenteres indenfor Udvalget.

§ 3. Til Agitationsudvalgets Kasse afgiver de kjøbenhavnske Afdelinger et fast maanedligt Kontingent af 25 Øre pr. betalende Medlem, dette indsendes samtidig med Kontingentet til Hovedkassen.

§ 4. Udvalget afholder Møde saa ofte Formanden finder det fornødent. Paa 2 Medlemmers Begæring skal Formanden dog indvarsle til extra Møde. I Tilfælde af Stemmelighed er Formandens Stemme afgørende,

§ 5. Udvalget indvarsler Fællesbestyrelsen til ordinært Møde i Begyndelsen af hvert Kvartal, paa hvilket det aflægger Beretning om Virksomheden i det forløbne, og fremlægger Plan for det kommende Kvartal.

§ 6. Kassereren fremlægger det reviderede Regnskab ved det ord. Fællesbestyrelsesmøde i Oktober.

§ 7. Forhandlingsprotokollen oplæses ved hvert Fællesbestyrelses- og Agitationsudvalgsmøde.

§ 8. Afdelingernes Bestyrelser have Forpligtelse til at assistere Udvalget i paakommende Tilfælde.

Disse Vedtægter træde i Kraft den 10. Oktb. 1907.

Til Formand for Agitationsudvalget genvalgtes Chr. Wulff med Akklamation.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes: E. Schibler, Carl Christensen, Frk. Lyse og P. Schou. Revisorer: O. Larsen og F. Møller.

Formanden forelagde Plan for Agitationen i det nye Kvartal vedrørende Afholdelse af en Række Branchemøder i Lokalerne med Indvarsling ved Hjælp af Løbesedler, samt et stort offentligt Møde ang. Lukkeloven, naar denne kom til Behandling i Rigsdagen.

H. Møller foreslog straks at afholde et stort offentligt Agitationsmøde, da han ikke troede paa Nytten af de smaa Møder. M. blev imødegaaet af Vilh. Hansen, der anbefalede den af Formanden fremsatte Plan, iøvrigt meddelte H. at der vilde blive givet Instruktion fra Hovedledelsen ang. Agitationen for Lukkeloven, naar Tiden dertil var inde.

H. gav nogle Oplysninger om Indenrigsministerens sidste Forslag og det Standpunkt, vi burde indtage dertil. Carl Christensen sluttede sig dertil, medens G. Reich mente at Agitationen snarest burde iværksættes, men dog sluttede sig til Udvalgets Plan, der vedtoges med Afventning af Hovedbestyrelsens Instruktion vedr. det store Møde, da man ifølge Meddelelse fra Hr. Hyllested mente at kunde faa denne herover som Taler. Mødet hævet Kl. 12.

Paa et derefter afholdt Agitationsudvalgsmøde konstituerede Udvalget sig som følger: Næstformand *E. Schibler*, Kasserer *Carl Christensen* Sekretær, *P. Schou* samt Frk. Lyse. *E. S.*

Kolonial- og Materialmedhjælpernes Organisation. Kassererens Adresse er: *P. Schou*, Pilestræde 84, 1. S.

Jylland.

Hjørring: Mødeaften paa „du Nord" hver Mandag Aften. Søndag den 24. November afholder herv. Afdeling sin aarlige Stiftelsesfest, der begynder med Festmaaltid Kl. 6½ Aften, Taler og Sang. Bal Kl. 9. Foreningens Medlemmer anmodes om snarest at tegne sig paa den fremlagde Liste til Deltagelse i Festmaaltidet. Talrig Tilslutning til Festen i det hele taget forventes. *Bestyrelsen.*

Kolding: Mødeaften paa „Kronborg" Kl. 8¾ den 2. og 4. Tirsdag i hver Maaned.

Øerne.

Slagelse. „Hermes". Under dette Navn aabner Foreningen den 1. Novb. d. A. egne Lokaler i Forbindelse med Pensionat i St. Mikkelsgade 22 St. Fast Mødeaften hver Torsdag, de øvrige Dage ere Lokalerne aabne hele Dagen, og anmodes ærede Kolleger om saavidt muligt at tilbringe deres Fritid der, og saaledes yde Sagen deres Støtte. Blade forefindes, ligesom Servering finder Sted. Bestyrelsen.

Bopælsforandring. Formand: Bogholder C. Dreyer, Foreningen „Hermes" Slagelse.

Sorø: Afskedsfest afholdtes d. 23. Oktober for Afdelingens tidligere Formand G. Juul, der forlader Byen. Næsten alle Medlemmerne deltog i Festmaaltidet. Formanden takkede J. for hans Virksomhed som Formand og Bestyrelsesmedlem og udbragte hans Skaal med de bedste Fremtidsønsker. — Juul takkede i et agitatorisk farvet Foredrag, der modtoges med Bifald og sluttede med et „Leve Sorø-Afdelingen". — Taler, Sang og Musik vekslede og bidrog til at give Aftenen det rette festlige Præg.

Svendborg. Vor Korrespondent meddeler, at der kan konstateres en glædelig vedvarende Stigning i Afdelingens Medlemsantal, saaledes at Børnesygdommene, man har maattet kæmpe med, nu er overstaaet og Foreningen er inde i det rette Spor. — En af Centralorganisationens mangeaarige Tillidsmænd, Forretningsfører H. P. Jensen (tidligere Medlem af Aarhus Afdelingens Bestyrelse og senere Kasserer for Kolonialmedhjælperne, Kjøbenhavn), der har faaet Engagement i Svendborg, yder Afdelingen værdifuld Støtte.

Afdelingen foranstalter *et offentligt Medhjælpermøde* paa Hotel „Phønix", *Onsdag den 20. Novemb. Kl. 9.* Forretningsfører *H. P. Jensen* indleder om *Butikslukningslovforslaget*.

Den sorte Tavle.

Kommis Carl Wilquie, tidligere hos Farvehandler Blach, Aalborg, nu Materialhandlen, Stege, har siden sin Optagelse i herværende Afdeling den 1/1 07 endnu ikke betalt Indskud og Kontingent, hvorfor han herved slettes som Medlem af Foreningen.

Aalborg, Oktober 1907.

Johanne Berg, p. t Kasserer.

Havde Deres Navn staaet her,

var det bleven læst!

ODENSE

Foreningens Lokaler,

Munkemøllestræde 11,

er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.

Fremmede kan indføres ved et Medlem. **Eget Pensionat.** Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,

Odense, ligef. Springvandet.

Anbefaler

Kaffe,

The,

Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,

Nørregade 17—19. *Odense.*

Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.

Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE

Telefon 1044 Telefon 1044

50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*

Telefon 1170. Vestergade 16.

Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**

anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte

Barber & Frisørsalon

Nørregade 20

og bliv **smukkeseret.**

Husk

M. JANTZEN'S

Barbér- og Frisørsalon,

ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager

Johan Jensen,

Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.

NØRREGADE 10.

Indgang fra Gravene.

Telefon Nr. 564.

NERO FODTØJ.

KLARAGADE 2.

Bestillinger modtages.

Reparationer udføres.

Mine Herrer!

Køb

Deres Hatte

hos **P. Joh. Døring,**

21, Nørregade 21.

Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens

Pensionat

Munkemøllestræde 11

anbefales.

L. Andersens Eftf.,

21

Nørregade.

P. Joh. Døring

Bundtmager. Odense.

Altid Nyheder. Billigste Priser.

Telefon 1438.

Har De

en Annonce til denne

Plads

HELLERUP.

HEINR. FRINGS

fyldte Chocolader,

fine Konfecturer

faas hos alle Handlende.

Zum Zwecke der gegenseitigen Ausbildung in unsren Muttersprachen wünsche ich mit Dänen in Briefwechsel zu treten.

Leipzig-Sellerhausen
Bülow-Strasse 9, 1. *W. WIEGAND.*

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",

RANDERS.

Nyrestaureret.

Ny monterede Værelser.

S. Overgaard.

SKANDERBORG

Hotel Skandinavien

anbefales.

Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,

Aarhus.

Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*

Hotel „National"

Værelser fra 1,50, elektrik Lys. Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet

Slagelse, anbefales

ANDREAS HANSEN.

Telefon 172.

Hotel Kronborg

anbefales.

H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens Kafé og Konditori,

Jernbanegade 4, Kolding,

anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."

ANNONCEPRIS:

1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal
2., 3., 4. — 8 - — —

eller 6 paa hinanden følgende Gange.

Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning* 25 Øre pr. 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHIÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....

Stilling: .....

Adresse: .....

Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*

I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

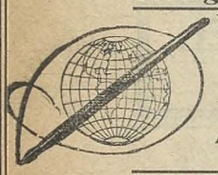
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler
faas i
Bernhard Petersens Boghandel,
Esbjerg.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

Stokke, Piber & Cigarer
fra **Johs. Kristiansen**
Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke
Svendborg.

Det bedste og
ved Brug
det billigste Fodtøj
faas hos
P. Hybel-Rasmussen,
„Hybelhus"
SVENDBORG.

Aalborg.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.
Tlf. Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
Indramning af Billeder.

Gør Deres Indkøb

inden Kl. 7 Aften!

Læs vore Annoncer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

H. JESPERSEN
SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.

Spænde-, Snøre- & Elastik.
1ste Kl. Reparationer hurtigst.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups **Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.**
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon **430. HERNING.** Telefon **430.**

ANNONCE-EKSPEDITIONEN
KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
1, JOHANNEVEJ 1

Undervisning

Den jydske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen.
For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
Lille Torv 2. Telefon 1179.
begynder ny Hel- og Halvaarskursus for Damer og Herrer 1. November. Program paa Forlangende.
Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium
1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.
J. F. Møller, cand. mag.

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: r. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. [illegible] lm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Hornum: Kommis S. Weirsøe-Schjødt.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Middelfart: Hr. Bogholder Adolph Hansen.
Nykøbing M.: Hr. Kommis Chr. Høgh.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Randers: Hr. A. Gleerup, Adr.: J. P. Hjersing.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: Hr. Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis G. Juul.
Svendborg: Hr. Aage Rathgen, Brogade 35.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 15. Novbr.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7. KØBENHAVN K.

DANSK
HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE
ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 23. 1. December 1907. 7. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ"**,
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige
til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Havde Deres Navn
staaet her,
var det blevet læst.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens
BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.
Aalborg.
Køb **Fyrværkeriartikler**
hos
PETERSEN BACH
en gros en detail.
Bispensgade 12.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr.
Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition.
Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder:
Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.

Wilh. Knoke Frisør.
Specialitet:
Klipning & Frisering.
Enestaaende elegant.
Søndergade 39, Aarhus.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pansionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Kontorassistent.

Paa Kommunekontoret i Esbjerg bliver fra 1. Januar 1908 at besætte en Post som Kontorassistent, der lønnes med 1450 Kr. aarlig stigende med 10 pCt. hvert tredie Aar indtil 1885. — Den, der ansættes, skal betale Bidrag til Pensionsfonden efter det for Pensionering af Kommunens fast ansatte Funktionærer gældende Reglement. Ansøgning, bilagt bekræftet Afskrift af Anbefalinger, indsendes til Byraadets Udvalg for Kasse- og Regnskabsvæsenet inden den 14. December d. A.

ESBJERG.
hr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
1ste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for Københavns ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl fineste Kvalitet samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos
Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso,
Assuranceforretning.
SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. Søndergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18–13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, **Aarhus**

N. J. Cederstrøm.
Iste Kl. Skræderforretning
Stort Lager.
„Sct. Clemensborg", Aarhus.
Telefon 856.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings Compagni.
Største Udvalg,
billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Dürkopp-Cyklen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Cigaretter uden Papir
Perfect **Exception**
Apollo **Fix**
Perla **Beduina**
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama-Livs-Elixir
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end den ægte Xeroform fra Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL
SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
NB. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 23. 1. December 1907. 7. Aargang.

Centralorganisationen
og
Butikslukningslovforslaget.

Folketingets Førstebehandling af Indenrigsministerens reviderede Butikslukningsforslag gav gode Løfter om Lovens snarlige Gennemførelse. Dens endelige Skikkelse afhænger imidlertid af det nedsatte Udvalgs Betænkning med de derefter følgende tvende Drøftelser i Folketingssalen, hvorefter Forslaget i den ved 3die Behandling vedtagne Form skal gennemgaa Landstingets Skærsild, hvor Pinen forhaabentlig bliver kort.

Folketingsbehandlingen samler dog hele Interessen om sig ved et Forslag af denne Art, og før 2den Behandlingen er Tiden netop inde til Fremsættelse af alle de særlige Ønsker og Krav, der melder sig fra de i dette Forslag implicerede Parter.

Vor Organisation, der her ligesom hidtil har været ene om at varetage Medhjælperstandens faglige Interesser i dette vigtige socialpolitiske Anliggende, har sammenfattet vort Standpunkt til Lovforslaget i nogle af Hovedbestyrelsen opstillede Punkter, der tilsigter at udvinde den størst mulige *Medhjælp er beskyttelse* af det forelagde Butikslukningsforslag. Disse vore Bemærkninger til Forslaget indeholdes i den Resolution, der forelægges de overalt i Landet stedfindende Medhjælperforsamlinger, og i hvilken der udtales Haab om

„at Forslaget maa blive ophøjet til Lov i indeværende Samling, men man maa samtidig fremhæve *Nødvendigheden* af:
at Loven indeholder Bestemmelser, der giver Kommunalbestyrelserne Ret til at paabyde tidligere Lukning end i Forslaget fastsat,
at Fredagen inddrages under Lovens almindelige Bestemmelser og at Lukketiden Lørdag fastsættes til Kl. 10 Aften,
at Bestemmelsen om, at Kunder kan ekspederes efter Lukketid, udgaar,
samt *det ønskelige* i:
at Forslagets mange Undtagelsesbestemmelser begrænses til det mindst mulige,
at eventuelle kommunale Vedtægter stadfæstes af Indenrigsministeren, ikke af Amtsraadene, og
at Siddepladser til Brug for Personalet paabydes ved Lov,
Endelig maa man med Styrke udtale, at der ogsaa snarest bør vedtages en Lov om Regulering af Kontorarbejdet."

De saaledes vedtagne Udtalelser indsendes til de respektive Rigsdagsmænd ledsagede af følgende Betænkning, hvori de i Resolutionen fremhævede Punkter er kommenterede:

I det man i hoslagte Resolution fremsætter de Krav, Handels- og Kontormedhjælperne dels maa betragte *som uafviselige* dels *som særdeles formaalstjenlige* at følge ved Gennemførelsen af Forslag til Lov om Tidspunktet for Lukning om Aftenen af Butikker og Lagere m. v. skal man til nærmere Begrundelse af disse fremkomme med følgende Bemærkninger.

Det er sagt og kan ikke gentages ofte nok, at det egentlige Formaal med en saadan Lov er den at komme en stor Skare Medborgere til Hjælp, som i deres daglige Arbejde og i Følge Forholdenes Udvikling udnyttes udover Rimelighedens Grænser, og Formaalet er saaledes, ved tvungen Lukning af Butikkerne at skaffe Frihed for Medhjælperne. Den korteste Vej hertil burde være den at forbyde alt Arbejde indenfor en vis Tidsgrænse. Man vilde da straks kunne gøre Skridtet helt ud og tage Sigte paa Kontorarbejdsforholdene ogsaa, der ikke mindre trænger til Forbedring. Man har imidlertid valgt at gaa den Vej ved Lov at paabyde Lukning af Butikkerne, idet man gaar ud fra, at dette ogsaa er ensbetydende med Arbejdets Ophør, og uden at komme nærmere ind paa Aarsagerne hertil, skal man blot udtale Haabet om, at denne Omvej ikke maa betyde en Omgaaen af det der, som foran nævnt, i første Række har fremkaldt Tanken om at lovgive paa dette Omraade.

Idet vi henviser til det Arbejde, Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger har udfoldet, navnlig i det sidste Aarstid, for ad Frivillighedens Vej at gennemføre 7-Lukning for Sommermaanedernes Vedkommende, et Arbejde, der har sat Spor i mange af Landets Byer, og som et enkelt Sted endog er udstrakt til at gælde for hele Aaret, skal man fremhæve det aldeles nødvendige i at der gives Kommunalbestyrelserne Ret til gennem af Indenrigsministeren godkendte Vedtægter at fastsætte en tidligere Lukketid i den paagældende Kommune. Arbejdet for en yderligere Indskrænkning af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdstid vil naturligvis fra vor Side blive fortsat, og Loven vil, om en saadan Bestemmelse ikke træffes, da kun være en Hæmsko paa al videre Udvikling i nævnte Retning.

I Forbindelse hermed turde det være paa sin Plads at pege paa den Besynderlighed, at man vil give Landkommuner Ret til ad vedtægtsmæssig Vej paa særlige Aarstider at fastsætte indtil 1 Times senere Lukketid end fastsat i Loven, Vedtægter, der tilmed kan finde Stadfæstelse hos Amtsraadene, der i Følge deres Sammensætning og Forudsætninger næppe har Betingelser for paa en betryggende Maade at gribe ind her, hvor den naturlige Myndighed, næst Kommunalraadene, turde være en parlamentarisk ansvarlig Minister.

Af Forslagets overflødige Undtagelsesbestemmelser kan endvidere fremhæves den, at fastsætte Lukketiden Fredag og Lørdag til Kl. 12 Midnat.

For Fredagens Vedkommende er der ingen som helst Grund til at gøre nogen Undtagelse, og Loven bør gælde i sin fulde Udstrækning ogsaa for denne Dag, saaledes som det er et udtalt Ønske fra baade Principalers og Medhjælperes Side.

Om Lørdagen bør Tiden fastsættes til Kl. 10 Aften, hvilket Tidspunkt vil imødekomme alle rimelige Krav, og man maa derhos tage bestemt Afstand fra en ved Lov fastsat Arbejdstid til Kl. 12 Nat, et Forslag, der, om det gennemføres, vil betegne et enestaaende Stykke Socialpolitik, der sikkert vil vække berettiget Opsigt Verden over.

Man maa jo dertil tage i Betænkning, at den reelle Arbejdstid i saa Fald vil udstrækkes til senest Kl. 1 Nat og saaledes betyde en ved Lov fastsat Arbejdstid paa 18 Timer, naar man regner, at Butikken aabnes Kl. 7 Morgen, og erindrer, at der ikke er noget, der hedder Hviletid for Butiksmedhjælperne.

Endelig maa man paa det bestemteste fraraade, at der ved Lov fastsættes en Tid udover hvilken det er tilladt at ekspedere Kunderne, naar disse ved lovmæssig Lukketid befinder sig i Forretningslokalet. Det vil kun være ensbetydende med at den virkelige Lukketid først bliver Kl. $8^1/_4$ eller senere, og da man jo ikke har følt Manglen af en saadan Bestemmelse den Gang, Butikkerne maatte være aabne til Kl. 9 Søndag Formiddag, et Tidspunkt, paa hvilket en saadan Ventil maaske vilde have været mere paa sin Plads, saa turde det først i dette Tilfælde være overflødigt, saameget mere, som dette er et Forhold, der ordner sig selv i det praktiske Liv.

En Lov maales mangen Gang fuldt saa vel af dens Undtagelser som af dens Regler, og Undtagelsernes Mængde i nærværende Udkast kan tyde paa en vis Frygt for i altfor høj Grad at gribe ind i disse Forhold, men i samme Grad som denne Frygt kommer til Orde, svækker man Lovens Virkninger, og altfor mange Undtagelser kan altfor let betyde, at man følger Vejen bort fra dens oprindelige Maal, nemlig at begrænse Medhjælperstandens uforholdsmæssig lange Arbejdstid. Man maa derfor fremhæve det ønskelige i, at Lovens Bestemmelser bliver saa enkle som muligt og dens Undtagelser saa faa som muligt. Nogen Nødvendighed er det saaledes næppe at medtage Ugen før Paaske- og Pinse-Søndag, ligesom man bør være varsom overfor Bestemmelserne med Hensyn til Markeder; thi saafremt Aftenen før disse skal medtages ogsaa naar det gælder faste, ugentlige Markedsdage, vil Lovens Bestemmelser let indskrænkes til kun at omfatte 3 Dage af Ugens 7 Dage og saaledes være kun en halv Forholdsregel.

Angaaende Spørgsmaalet om Siddepladser til Brug for Personalet, skal man blot henvise til selve Forslagets Betænkning, hvoraf det med tilstrækkelig Kraft fremgaar, hvor særdeles ønskelig en saadan Bestemmelse vil være, og maa det da anses for rigtigst straks at gennemføre Reformen i dens fulde Udstrækning ved en for hele Landet gældende Lov. Antallet af Siddepladser turde da sikkert bedst fastsættes til ét Sæde for hver i en Forretning ansat Person, dog saaledes, at der for 3 Personer fastsættes 2 Siddepladser og saa fremdeles én for hver Person.

Til Slut skal man blot udtale Haabet om at Forslaget, paa det heri givne Grundlag, maa blive ophøjet til Lov endnu i denne Samling og træde i Kraft straks efter dens Offentliggørelse i Lovtidende.

Under Debatten i Tinget den 6te November betegnedes Forslaget som et Led i Bestræbelserne „der finder Sted i alle civilicerede Lande, for at værne og beskytte den arbejdende og tjenende Stand.“ Netop denne Synsmaade bør anlægges, saafremt Loven skal faa Betydning for den kommende Tid. Derfor maa den indeholde Udvidelsesmuligheder, drage den laveste Grænse for Maximalarbejdstiden og ved sin Affattelse og Gennemførelse aabne Adgang til en mere effektiv social Lovgivning paa de Omraader, hvor Handels- & Kontormedhjælperne repræsenterer den lønarbejdende Klasse.

I dette som i ethvert lignende Tilfælde maa Medhjælperne først og fremmest stole paa sig selv d. v. s. paa deres eneste virkelige Standsrepræsentation, Centralorganisationen. Alene Organisationen kan med Magt og Myndighed varetage vore faglige og socialpolitiske Interesser, og med saa megen større Styrke naar Standsfællernes Symparti ikke blot giver sig Udslag i moralsk Støtte men tillige i Medlemskontingent og aktivt Arbejde indenfor Centralorganisationens Afdelinger.

Dette bør vore Afdelingsledelser ikke forglemme at fremhæve ved de kommende Dages Møder, der ikke alene skal have til Hensigt at drøfte Butikslukningsforslaget men ogsaa at give Centralorganisationens Medlemstal et stort Plus. Thi det kan med Billighed forlanges, at alle de Mange, der om føje Tid opnaar Andel i Resultatet af et fleraarigt Reformarbejde, hvori de ikke selv har deltaget, nu melder sig til Arbejdet for den næste faglige Reform.

1/4 Time.

Naar det i det fremlagde Forslag til Lov om Tidspunktet for Lukning om Aftenen af Butiker og Lagere m. v. er foreslaaet, at Kunder, der paa det paabudte Tidspunkt for Butikens eller Lagerets Lukning befinde sig i samme, kunne dog ekspederes i indtil 1/4 Time efter det nævnte Tidspunkt, og man erindrer, at det oprindelige Udkast kun i al Almindelighed tillod, at saadanne Kunder blev ekspederet færdige, saa spørger man uvilkaarligt hvor Ministeriet har faaet den Tanke fra, saaledes at sætte Smøleriet i System, og dér giver lykkeligvis de Forslaget ledsagende Erklæringer fra Handels-Organisationer fuld Oplysning.

Man skulde forsværge det, men det staar paa Tryk, det er en saakaldet *Medhjælperforening*, der har taget saa forstaaende paa Medhjælpernes Interesser, tilmed uden at nogen har spurgt om dens Mening.

Isenkræmmer-Medhjælper-Foreningen i Kjøbenhavn, denne af Principalerne eneste autoriserede Medhjælperforening, har følt sig kaldet til ogsaa at give sit Besyv med i Laget, og saa plumper al Visdommen ud paa én Gang. Man ønsker at Medhjælperne skal arbejde saa længe som muligt hver Fredag og Lørdag Aften! Man tilraader, at smølende Kunder skal kunne ekspederes færdige, men ikke udover 1 Kvartér efter lovbestemt Lukketid; man beskæftiger sig endog med Spørgsmaalet om Konditorier og Kagebagerier, og slipper godt fra det. I Sandhed, en saadan Medhjælperforening fortjener al Støtte og Opmuntring fra Principalernes Side, som jo forøvrigt ogsaa i fuldt Maal bliver den til Del, men at Medhjælperne, selve Fagets Arbejdere, i Længden kan føle sig tilfredsstillende repræsenteret paa denne Vis, det gaar sandelig over al Forstand.

Skønt Fristelsen er nær til ganske anderledes at tage fat paa en saadan Medhjælperforening, hvis Navn alene er et falsk Flag, saa skal jeg dog afholde mig derfra, alene af den Grund, at man ikke skal bebrejde Isenkræmmermedhjælperne i Almindelighed, at deres Tillidsmænd saaledes svigter Medhjælpernes Interesser; man skal ikke gøre det saa længe man ikke er klar over, om de menige Medlemmer staar bag eller ej, og heller ikke af den Grund, at skarpe Ord er Vejen til bedre Forstaaelse.

Og det behøves heller ikke, al den Stund Gærningen staar uomtvistet, *Isenkræmmer-Medhjælper-Foreningen i Kjøbenhavn har begaaet et Forræderi mod Medhjælpernes Sag ved endog uopfordret at tilraade Kunders Ekspedition i Butikerne efter lovbestemt Lukketid*; thi mere end én Indrømmelse til smølende Kunder, er det et Lyspunkt for sendrægtige Principaler.

Men Medhjælperne i Isenkræmmerfaget bør vogte nøje paa saadanne Tillidsmænd, der hellere tager Principalernes Penge, selv om de skal tage deres Meninger med i Købet, end de søger ud fra eget Standpunkt at løse Fagets Opgaver.

Rene Medhjælperforeninger er Tidens Løsen, og Principalerne eller disses Lejesvende hører ikke hjemme dér; thi saa kan Resultaterne heller ikke blive anderledes.

Åge Hyllested.

Agitationen for Butikslukningsloven.

Kjøbenhavn.

De af Centralorganisationen planlagde Medhjælpermøder om Butikslukningslovforslaget, indledes med et offentligt Møde i Haandværkerforeningens store Sal i Kjøbenhavn, Søndag den 17de November Kl. 2. Skønt Søndagen maa anses for en uheldig Dag til Afholdelse af et saadant Møde, var der dog mødt en anselig Forsamling, der med usvækket Interesse fulgte Mødet fra først til sidst.

Formanden for Agitationsudvalget, Bogholder Chr. Wulff, aabnede Mødet og Redaktør Vilhelm Hansen valgtes til Dirigent, hvorefter Centralorganisationens Formand, Åge Hyllested, holdt et særdeles instruktivt Foredrag om Butikslukningslovforslaget, idet han særlig fremhævede det af Centralorganisationen til Lovforslaget indtagne Standpunkt. H. paaviste vor Organisations Arbejde for Arbejdstidens Forkortelse, blandt hvis seneste Resultater 7-Lukningen fremhævedes, og kritiserede Forslagets Mangler, som den for Fredag og Lørdag givne Midnatsdispensation („Det fortjener at slaas op paa alle Jernbanestationer Verden over, at det danske Indenrigsministerium Aar 1907 fastsætter Arbejdsdagens Grænse til Midnat“!), „Kvarteret“, og fastslog Nødvendigheden af, at Kommunallovgivningen blev Midlet til Lovens Udvidelse. Sluttelig omtalte H. Ønskeligheden af Handelsinspektøres Ansættelse. — Det dygtigt holdte Foredrag hilstes med stærkt Bifald.

Der kom straks Liv i den paafølgende Diskussion, da en ungdommelig Taler under megen Munterhed og hyppige Afbrydelser fra Forsamlingen angreb Loven, fordi den formentlig skadede de mindre Cigarhandlere, der handlede med andre Varer end Cigarer alene. De deraf følgende Replikskifter med Indlederen modtoges med Meningstilkendegivelser fra Forsamlingen. — Flere Talere, bl. a. Bogholder N. K. Nielsen, Kommis Aabach og Axel Gundel udtalte sig i Tilslutning til Formanden. Gundel holdt en stærk agitatorisk Tale angaaende det Hensyn den lovgivende Magt skyldte Medhjælperne, og dadlede den Ligegyldighed for Standsanliggender, der kendetegner Kjøbenhavns Medhjælpere.

Dirigenten oplæste derefter Resolutionen, der vedtoges med alle Stemmer mod — én.

Sluttelig holdt Vilh. Hansen en kort agitatorisk Tale om Centralorganisationens Socialpolitik og faglige Reformarbejde, og rettede en kraftig Appel til Mødets Deltagere om Tilslutning til Organisationen. — Efter Mødet indmeldtes ca. 30 nye Medlemmer, og da dette skrives meddeler Udvalget, at det kan notere endnu en halv Snes Indmeldelser, der ogsaa kan henføres til Mødets Resultater.

Randers.

Afdelingen foranstaltede et offentligt Medhjælpermøde i Haandværkerforeningen den 17de November. Mødet havde vundet god Tilslutning og fik et særdeles vellykket Forløb. Formanden, Johan Sørensen, bød Forsamlingen Velkommen og Kommis Petersen valgtes til Dirigent, hvorefter Centralorganisationens Hovedkasserer, Chr. Ingvoldsen, holdt et udførligt og med Opmærksomhed fulgt Foredrag om „Hvad er Grunden til, at der endnu staa saa mange Medhjælpere udenfor Organisationen?“

Taleren pegede paa de faglige Sammenslutningers Udvikling og sociale Betydning, drog Sammenligninger mellem Tilstandene indenfor Handelsstanden før og nu og gik derefter over til sit egentlige Emne, idet han paaviste, at Medhjælperbevægelsens Reformarbejde netop var Medhjælpernes Livsspørgsmaal. J. omtalte dernæst Centralorganisationens Arbejde for Arbejdstidens Forkortelse, dens Standpunkt til Butikslukningsforslaget, forelagde og anbefalede Hovedbestyrelsens Resolution, der enstemmigt vedtoges.

Afdelingens Formand meddelte, at man efter Nytaar agtede at iværksætte en Agitation for 7-Lukningens Gennemførelse i Randers, navnlig med Henblik paa Kolonialfaget. — Efter en kort men livlig Diskussion bragte Joh. Sørensen en Tak til Indlederen, Pressen og de Tilstedeværende, og udbragte et af stærke Hurraraab besvaret „Leve Centralorganisationen“.

Dirigenten sluttede derefter Mødet med et „Leve“ for Hovedkassereren.

Aarhus.

Vor Afdeling i Jyllands Hovedstad har ved et nylig afholdt Medhjælpermøde forelagt Regeringens Forslag til en Butikslukningslov. Efter en udførlig Meningsudveksling vedtog Mødet enstemmigt den af Centralorganisationens Hovedbestyrelse affattede Resolution. — Denne Udtalelse, der gengives i alle Aarhusbladene, er tilsendt de stedlige Rigsdagsmænd.

Odense.

Søndag den 1. December foranstalter vor Odense-Afdeling et offentligt Medhjælpermøde angaaende Butikslukningsloven. Redaktør *Vilh. Hansen* kommer til Stede som Taler.

„D.H.K.M.T“.s Korrespondenter anmodes om ufortøvet til Redaktionen at indsende Referat af ethvert Medhjælpermøde der afholdes i Anledning af det i Rigsdagen forelagde Butikslukningsforslag!

Handelsskolerne og Butikslukningen.

Dr. phil. H. L. Møllers Tale i Folketinget den 6. November.

Under Folketingets Forhandling om Butikslukningsloven holdt — som omtalt i sidste No. — Handelsskoleinspektøren, Dr. H. L. Møller, en Tale, der udelukkende handlede om den

tidligere Butikslukningens Betydning for Handelslærlingenes teoretiske Uddannelse. Dr. M.s Udtalelser kan ganske tages til Indtægt for den Kritik Centralorganisationen altid har fremsat mod den gængse Form for Handelsskoleundervisningen, og vinder netop i Interesse, nu da vore Andragender om kommunale Lærlingevedtægter sætter Sindene i Bevægelse i flere Byer.

Vi hidsætter følgende Uddrag af Dr. Møllers Tale:

„En saadan Lettelse af Adgangen til Uddannelse for unge Handelsmænd kan i høj Grad tiltrænges. Saa vidt man kan skønne, faar 90 pCt. af hele den unge Handelsstand ikke anden Uddannelse i Skoler end den, de kunne skaffe sig om Aftenen i deres Fritid. Kun 10 pCt. af den unge Handelsstand ere i Stand til at skaffe sig Uddannelse i Dagskoler, som give en hel Del mere Udbytte. Det er højst ugunstige Forhold, som her ere til Stede, og Handelslærlingene ere særligt ugunstigt stillede i Sammenligning med dem, det ellers ligger nærmest at sammenligne dem med, nemlig Haandværkerlærlingene. Forholdet er jo dette, at paa alle Landets Værksteder og Arbejdspladser gaa Haandværkerlærlingene fra deres Arbejde Kl. 6, medens Handelsstandens Lærlinge og Medhjælpere, ogsaa hvis dette Lovforslag bliver til Lov, først ville kunne gaa fra deres Arbejde Kl. 8. De to Timers Forskel, som der er mellem Haandværker- og Handelslærlingenes Arbejdstid, spiller den allerstørste Rolle for den faglige Uddannelse, som Handelslærlingene skulle skaffe sig bag efter. Naar den lange Arbejdsdag til Kl. 8 er forbi, skulle de derefter søge Aftenskolen 3 eller 4 Gange om Ugen, 2 Timer hver Gang, saaledes at de først komme hjem Kl. 10, og saa er deres Fritid jo ogsaa forbi for den Dag, saa er der ikke mere tilbage af Aftenen.

Saa længe Forholdene er saaledes som de i Øjeblikket er, er det ikke for meget sagt, at Handelslærlingene er den Del af Ungdommen her i Danmark, for hvem Arbejdsvilkaarene og Uddannelsesvilkaarene i Øjeblikket er de allervanskeligste, og hvis der er noget om det med de mange Klager over Handelsstandens slette Rekruttering gennem Lærlinge i de senere Aar, vilde det ikke være saa sært, fordi der i Virkeligheden er saa overmaade lidt, der kan lokke unge Menneskers Forældre til at sende dem ind paa denne Vej, naar man tager i Betænkning, hvor besværlige deres Arbejdsvilkaar er.“ — —

Taleren fremhæver dernæst at Butikslukningsforslaget ikke vil medføre nogensomhelst radikal Forandring men kun lovfæste den i Provinserne bestaaende Ordning m. H. t. Lærlingenes Adgang til Aftenundervisning, og fortsætter:

„Der er overalt i Handelsstanden en god Villie til at hjælpe paa disse Forhold ad frivillig Vej, der er en halv Snes Skoler i Landet af de noget over 50 eksisterende, som allerede nu har faaet en lidt tidligere Undervisningstid, idet de begynde enten Kl. 7 eller i hvert Fald Kl. 7½, og det er forbavsende at se saa kendelig en Virkning, det øver paa Arbejdet i Skolen. Blot den ene Omstændighed, at der begyndes Kl. 7 i Stedet for Kl. 8, gør, at der bestilles saa afgjort meget mere i disse Skoler, der have den tidligere Undervisningstid. Saa meget gør den ene Times Forskel, den ene Ting, at de kommer hjem Kl. 9 i Stedet for Kl. 10.“ — — —

„Men der er allerede tilstrækkelige Erfaringer for, at en virkelig Hjælp, en virkelig Forbedring af Undervisningsforholdene i disse Aftenskoler ikke kan gennemføres overalt ad frivillig Vej alene, der maa en Lovgivning til, og den Lovgivning, der trænges til, er kort og godt en saadan, som slaar fast, at Undervisningstiden i Fortsættelsesskoler skal ligge indenfor Elevernes Arbejdstid og ikke henvises til deres Fritid. Det er det, der trænges til, og som før eller senere maa opnaas. Det er nemlig en moralsk Faktor af allerstørste Betydning for Arbejdet i disse Skoler, at det kan siges, at Skoletiden ligger indenfor Arbejdstiden og ikke i Fritiden. Det er ikke morsomt for disse Handelslærlinge, at de, naar deres Arbejdstid i Butiker og Kontorer er endt Kl. 8, saa skulle hen i Skolen, og maa sige til sig selv: Hvis vi ikke skulle i Skole, havde vi fri; vor Skoletid tages fra vor Fritid, medens den rettelig burde tages fra vor Arbejdstid. Det, man trænger til, er altsaa en Lovbestemmelse, som slaar fast, at al Fortsættelsesundervisning for Handelslærlinge og dermed ligestillede skal ligge indenfor Arbejdstiden og ikke maa henlægges til Fritiden. Naar Lærlingene under saadanne Forhold kunde sige til sig selv: Hvis vi ikke skulde hen i Skolen, skulde vi alligevel staa i Butikken eller sidde paa Kontoret, saa gaa de til Skolen med ganske anderledes god Lyst og Villie til at faa noget ud af Arbejdet.

Der kunde man nu sige: Det er en temmelig vild Tanke; hvorledes skulde det kunde gennemføres overalt i Landet, at Handelslærlingene saaledes skulde tages fra Arbejdet i Arbejdstiden og sendes hen i en Skole 3—4 Gange om Ugen, medens Principalen og Svendene skulde passe Forretningen saa længe? Men det er aldeles ingen Fantasier; det kan gøres. Jeg gentager, hvad jeg før nævnte, at man allerede har gjort to smaa vellykkede Forsøg derpaa i Kolding og Frederikshavn, og jeg skal pege paa, at man i Udlandet har gjort Erfaringer derom i ganske anderledes stor Maalestok. I en By som Leipzig er det gennemført, at Byens Handelslærlinge faa Undervisning i Fortsættelsesskoler, saaledes at dette kan ske efter Principalens eget Valg om Morgenen fra Kl. 7—9 eller om Eftermiddagen fra Kl. 2—4. Der er, saavidt jeg kan se, ikke nogen Undtagelse fra denne Regel i Leipzig, at Byens Lærlinge skulle gaa i Fortsættelsesskole enten fra Kl. 7—9 om Morgenen eller fra Kl. 2—4 om Eftermiddagen, altsaa en Tid, der netop ligger indenfor deres Arbejdstid. Først naar vi faa en saadan Lovgivning herhjemme, tror jeg vi kunne sige, at Samfundet har opfyldt de Forpligtelser, som det har overfor disse unge Mennesker, der endogsaa er i Færd med at blive nogle af Samfundets Stifbørn, saaledes som deres Arbejds- og Uddannelsesvilkaar ere.

Nu er det ganske vist ikke min Tanke, at det skulde kunne søges opnaaet gennem en Ændring af eller en Tilføjelse til det Lovforslag, vi her behandle, thi det er dog et Emne, der er ikke saa lidt forskellig fra Lovforslagets egentlige Emne. Jeg tænker mig snarere, at det skulde naas gennem en Tilføjelse til eller maaske ved en Revision af Lærlingeloven, som der er mange Ønsker om maa komme inden alt for lang Tid. Der findes allerede nu i Lærlingeloven en Bestemmelse, som gaar ud paa, at Principalen skal give sin Lærling den fornødne Tid til at besøge en Handelsskole. Men denne Bestemmelse er ikke noget værd, fordi den ikke er forbunden med nogen Pligt for Lærlingen til at besøge en Handelsskole og heller ikke med nogen Pligt for Principalen til at sørge for, at Lærlingen kommer til at besøge en saadan Skole. Saadan som Bestemmelsen ser ud, gaar den kun ud paa dette, at naar Lærlingen selv eller hans Forældre ønske, at han skal besøge en Handelsskole, skal Principalen give ham den dertil fornødne Tid, og skønt Bestemmelsen saaledes i den Form, den har, ikke er saa forfærdelig meget værd, faar den yderlig mindre Værd derved, at den mange Steder er et dødt Bogstav, fordi der er en hel Del Byer, hvor Købmændene slet ikke have Lærlingekontrakt med deres Lærlinge. Der var en By ovre paa Fyn, hvor man gennem adskillige Aar havde gjort Forsøg paa at faa en Handelsskole i Gang. Handelsforeningens Bestyrelse havde arbejdet derpaa med god Villie, men det vilde ikke gaa, der var den ene Vanskelighed efter den anden, og til sidst var man lige ved at opgive Ævred. Men den Mand, der særlig havde med Skolen at gøre, fandt saa paa en Dag at gaa op til Borgmesteren og sige til ham: Købmændene i denne By have ingen Lærlingekontrakter, vil De ikke sørge for, at de faa saadanne. Saa kaldte Borgmesteren samtlige Byens Købmænd op paa Kontoret og idømte dem hver en Bøde paa 5 Kr., og der blev sagt bag efter, at det var svært saa det hjalp. Fra den Dag kom Byens Skole i Orden, og siden den Tid har den virket til Handelsforeningens Tilfredshed. Og Købmændene, der selv have fortalt Historien, smilede deraf og sagde, at det var godt, at det var gaaet saadan. Det er altsaa muligt, at et skrappere Tilsyn med, at der virkelig bliver oprettet Lærlingekontrakter overalt, vilde hjælpe noget, men den egentlige Hjælp kan kun komme ved en Revision af Lærlingeloven.

De Bemærkninger, jeg har gjort, vil jeg sammenfatte i dette, at forsaavidt Forslaget har til Formaal at lette Adgangen til Uddannelse for Handelsstandens Medhjælpere og Lærlinge, vil det ikke være af nogen nævneværdig Betydning, der vil ikke ske et eneste virkeligt Fremskridt til det bedre ud over den Tilstand, der allerede nu bestaar. Det eneste Sted skulle være her i Kjøbenhavn, her er det muligt, at det vil virke noget. Det andet Punkt er dette, at en virkelig radikal Bedring, saaledes som den tiltrænges, maa nødvendigvis gaa ud paa, at Undervisningstiden i Fortsættelsesskolerne ved Lov fastsættes til at skulle ligge indenfor Arbejdstiden, og det vil naturligst og lettest kunne ske, naar vi komme til en Revision af Lærlingeloven, noget som jeg meget vil anbefale den højtærede Indenrigsminister at tage under Overvejelse.“

I den efterfølgende Debat udtalte Indenrigsministeren blandt andet.

„Hvad specielt Lærlingene angaar, finder ogsaa jeg at det er et Spørgsmaal, der fortjener den omhyggeligste Overvejelse, og jeg kan godt meddele ogsaa her, at der er fra Ministeriets Side taget op til Overvejelse, ikke specielt vedrørende Handelslærlingene, men Spørgsmaalet i Almindelighed vedrørende alle Lærlinge. Og der er derom forhandlet med Arbejdsraadet, og en Udtalelse er sendt til Erklæring til Arbejdsgiverforeninger og Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk. Men det er et Spørgsmaal, som jeg ikke ved denne Lejlighed skal komme nærmere ind paa; det kræver en saa omhyggelig Undersøgelse og Overvejelse, inden man kan tage Stilling til det, at det ikke, mener jeg, egner sig til Behandling ved denne Lejlighed“.

Efter disse Ministerens Udtalelser bør man altsaa forudsætte at det er Regeringens Hensigt, at søge den i høj Grad tiltrængte Revision af Lærlingeloven fremmet.

Kommunale Vedtægter.

Det er glædeligt at sé, hvormange Afdelinger der allerede har taget Arbejdet op for at faa de forskellige Byraad til at gennemføre Vedtægter til Beskyttelse for den unge Arbejder ved Butiks- og Kontorfaget, og rundt omkring fra meldes der om saadanne Vedtægter. Fra Aarhus og Odense foreligger allerede Resultater, og i Slagelse er man lige midt i Arbejdet, medens Randers og andre Byer staar for Tur.

Disse Linier derfor for at opfordre Afdelingerne, alle som én, til at tage dette Spørgsmaal op.

Vejen er banet gennem den i Esbjerg gennemførte Vedtægt, og efter at Spørgsmaalet endvidere har været til Behandling i Købstadsforeningen, har Esbjerg Byraad ladet denne tilgaa en Skrivelse med Anmodning, om at Købstadsforeningen opfordrer samtlige Byraad til snarest at gennemføre saadanne Vedtægter, der kan forberede en Revision af Lov Nr. 71 af 11. April 1901 om Arbejdet i Fabriker og ligestillede Virksomheder, eller fremskynde Gennemførelsen af en almindelig Arbejdsvedtægt. Esbjerg Byraad tiltræder endvidere Tanken

om en Henvendelse fra Købstadsforeningen til Ministeriet, for at søge Loven revideret saaledes, at mindreaarige Arbejdere i Butiker og paa Kontorer bliver omfattet i denne, saa at de kommer til at staa paa lige Fod med andre Fags mindreaarige Arbejdere.

Under mit Ophold i Kjøbenhavn, var jeg da oppe i Indenrigsministeriet, som for nogen Tid siden havde ønsket Centralorganisationens Mening om et Andragende om Dispensation fra er saadan Vedtægt, hvilket Andragende i Overensstemmelse med vor Udtalelse var bleven pure afslaaet, og under en Samtale herom med Assistent Haarløv, Arbejdsraadets Sekretær, udtalte denne, at man i Ministeriet var glad for disse Vedtægters Fremkomst.

Dette er saa meget des mere opmuntrende, som man efter den aarelange Kamp med Ministeren om Esbjerg-Vedtægten, var berettiget til at være af en anden Opfattelse. Men Forholdet er jo netop det, at slige Vedtægter bane Vej for en fornuftig Ordning af Lærlingeforholdet, og en udstrakt Beskyttelse af den mindreaarige Arbejdskraft, og netop derfor bør hver enkelt Afdeling lægge sig i Selen for at faa lignende Vedtægter gennemført i deres By.

Paa Assistent Haarløv's Bemærkning om, at det maaske skortede noget paa Hævdelsen af saadanne Bestemmelser, naar disse først var gennemførte, tog jeg Anledning til at bemærke, hvor nødvendigt det var, at der ogsaa for vort Fag blev oprettet Inspektørposter til at paasé Arbejdsforholdenes Overensstemmelse med de gældende Love og Vedtægter, hvilket forsaavidt blev indrømmet, uden at jeg dog kunde fravriste Assistenten nogen Udtalelse om, hvorvidt man i en nærmere eller fjernere Fremtid kunde vente Forslag i saa Henseende, selv om man i Ministeriet ikke længere stod fremmed overfor en saadan Eventualitet.

Lad os derfor gennem vort Arbejde for de kommunale Vedtægter jævne Vejen for Love i omhandlede Retning, Love der ufravigelig, før eller senere, vil nødvendiggøre Oprettelsen af Handelsinspektører til at paasé, at der ogsaa indenfor vort Fag kommer til at herske ordnede Arbejdsforhold, og hvilken Afdeling vil ikke være med i Arbejdet herfor. —

Åge Hyllested.

Lærlingevedtægterne.

En livlig Forhandling i Slagelse Byraad.

Den skarpe Meningsudveksling i Odense Byraad, der — som omtalt i vort sidste No. — gik forud for Vedtagelsen af Vedtægten om Handelslærlingenes Arbejdstid, gentoges i en endnu livligere Form i Slagelse Byraads Møde den 14. November.

Vor Afdeling havde indsendt Andragende om Indførelse af en kommunal Vedtægt i Lighed med den for Esbjerg gældende, og Socialdemokraten Westergaard anbefalede Nedsættelse af et Udvalg til Udarbejdelse af et Vedtægtsforslag. —

Den lokale Handelsforening havde forud vedtaget at modarbejde at Andragendet blev fremmet og Udvalg nedsat, og dens Ordfører, Købmand Cl. Nielsen, modarbejdede derfor Forslaget af et godt Hjærte, idet han bl. a. henviste til, at det sjællandske Handelsmøde i Præstø havde betegnet det som ugørligt at indskrænke Lærlingenes Arbejdstid til 10 Timer, som i Andragendet tilsigtet. — Under den langvarige Debat kom det til skarpe Sammenstød mellem Forslagets Modstandere og Tilhængere af hvilke sidste Westergaard betegnede det som „et stift Stykke, at unge Lærlinge skal arbejde mere end 10 Timer."

„Jeg har — udtalte W. — „set mange unge Lærlinge udenfor Butiker har maattet slide og slæbe og gøre et Arbejde, som selv Arbejdsmænd har maattet krumme sig ved. Handelsskolebestyrere har overfor mig beklaget sig over den Forfatning, de unge Handelsmænd kom til Handelsskolen i, efter en hel Dags Slid og Slæb, og sagt, at de unge Mennesker burde undervises om Dagen i Handelsskolerne i Stedet for om Aftenen, dersom de skulde faa noget ud af Undervisningen" og replicerende til en Bemærkning om, at Byraadets Indgreb paa dette Omraade vilde være „brutalt" og at Indlederen var uden Kompetence udtalte W., at dersom der kunde være Tale om Brutalitet maatte denne søges hos dem, der modarbejdede Indskrænkningen af Lærlingenes Arbejdstid, og at Medhjælperforeningen, der havde rejst Sagen i hvert Fald sad inde med den fornødne Sagkundskab. Naar Principalerne ikke kunde blive enige om en saa ringe Sag som frivillig 8-Lukning maatte der en kommunal Lov til at ordne dette Anliggende. Detailhandler L. P. Jensen og Redaktør H. P. Hansen udtalte sig i Tilslutning til W. Vedtægtens Modstandere blev haardt trængte i Debatten, Forslaget kvaltes ikke i Fødslen og Borgmesteren afsluttede Forhandlingen med at erklære sig villig til at stemme for Nedsættelse af det foreslaaede Udvalg, der vedtoges med 8 Stemmer mod 5. — Udvalget kom til at bestaa af Detailhandler L. P. Jensen, Formand, Tømrermester Andersen og Kjøbmand Lauritzen af hvilke de to førstnævnte er Tilhængere af Vedtægten.

Saaledes synes der ogsaa i Slagelse at være gode Fremtidsmuligheder for Centralorganisationens kommunale Socialpolitik.

Ekspeditionen.

Provins-Afdelingernes Opmærksomhed henledes paa Indsendelsen af de sædvanlige halvaarlige Hovedanmeldelser, som — i to **ligelydende Eksemplarer** — maa være Ekspeditionen i Hænde senest den 15de denne Maaned.

Hver Station opføres paa sin Blanket og **Navnene alfabetisk**. Paa samme Blanket opføres ogsaa de Forretninger, Foreninger osv., som skal have Bladet gratis tilsendt.

Blanketter erholdes ved Rekvisition omgaaende.

Afdeling oprettet i Viborg.

Snart er Centralorganisationens Fane plantet i hver eneste af Jyllands Kjøbstæder. — Længe har vore Standsfæller i Halvøens gamle Hovedstad, *Viborg*, holdt sig tilbage fra Centralorganisationens Reformarbejde og først et den 24. November afholdt Medhjælpermøde har bragt en Forandring i dette Forhold.

Det af stedlige Kolleger udførte forberedende Arbejde resulterede i god Tilslutning til Mødet ved hvilket det jyske Agitationsudvalgs Formand, Bogholder *Th. Hansen*, Aalborg, klarlagde Centralorganisationens Program og vore nærmest foreliggende faglige Opgaver. Mødet sluttede med Oprettelse af en Afdeling under Centralorganisationen, og der tegnede sig straks nogle og tyve Medlemmer. Blandt disse findes velegnede Kræfter til Varetagelse af Afdelingens og vor Bevægelses Interesser.

Vi hilser Viborg-Afdelingen Velkommen!

Den fuldstændige Afdelingsfortegnelse, vil atter fremkomme d. 1. Januar 1908.

Fra Centralorganisationen.

Kjøbenhavn og Omegn.

Kolonial- & Materialmedhjælpernes Organisation. Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 5 Dec. Kl. 9¼ Aften i Alster-Pavillionen.

Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskabet fremlægges. 4. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. 5. Valg af Suppleanter og Revisorer. 6. Organisationens Stilling i Øjeblikket. 7. Eventuelt.

Agiter for Tilslutning!

Af ovenstaaende ses at der afholdes ekstraordinær Generalforsamling. Og hvorfor afholdes denne? Har Bestyrelsen ikke andet at bestille? Jo, men Grunden er, til den ordinære Generalforsamling, var der mødt et altfor lille Antal Medlemmer, til at behandle saa overordentlig vigtige Sager, som foreligger denne Gang, og som har saa stor Betydning for vor Organisation.

Kolleger! Alle maa møde denne Gang. Ingen bør melde Forfald.

P. Schou.

Jylland.

Ebeltoft. Kasserer: Kommis Joh. Andersen.

Nykjøbing M. Kasserer: Kommis J. H. Rechnagel.

Ringkjøbing. Mødeaften hver Fredag Kl. 8½ i Haandværkerforeningen. Afdelingen har valgt følgende Bestyrelse: Kommis Felix Postgaard (Formand), Inspektør Holger Eberhardsen (Kasserer), Kommis Otto Frandsen (Korrespondent til „D.H.K.M.T." og Sekretær). Til Suppleanter valgtes Kommisserne Carl Rabech Smidt og S. Jensen.

Skive. Formand: Kommis Nikolai Petersen.

I Anledning af at den tidligere Formand, Herr Sjørup Nielsen fratraadte Stillingen som Formand fra 1. November, paa Grund af, at han her etablerede sig, afholdtes der den 29. Oktbr. en særdeles vellykket Fællesspisning til Ære for S. N. som Tak for hans Arbejde for Foreningen.

Som Følge af S. N.'s Tilbagetræden, afholdtes ekstraordinær Generalforsamling den 13. Nvbr. med Dagsorden: Valg af et Bestyrelsesmedlem. Valgt blev Bestyrer Vald. Schlüter. Bestyrelsen har derefter konstitueret sig med Kommis Nicolai Petersen som Formand, og V. Schlüter som Næstformand.

A. A.

Thisted. Ordinær Generalforsamling er afholdt paa Hotel Royal. De ny af Lovudvalget reviderede Love forelagdes til Godkendelse. Af Bestyrelsen stod for Tur Formanden, Hr. Brandi og Kassereren Hr. G. W. E. Larsen til at udtræde — Hr. Larsen ønskede ikke Genvalg. Valgt blev Formand Chr. Brandi, direkte af Generalforsamlingen ifl. Lovene — Kasserer: Bogholder Wilh. Iversen, Sekretær: Kommis Carl Hansen, Næstformand: Bogholder Wilh. Markussen, Bestyrer Ch. Jørgensen, Revisorer: Kommis A. Ottesen og Frk. Laura Werner.

Iøvrigt afholdes hver Fredag Aften Møde paa Hotel Royal, med afvekslende Program, Diskussion, Foredrag, Oplæsning etc.

W. J.

Viborg. Formand (konst.) Kommis Lauritz Christensen, Adr. Jens Sandberg.

Stenografi

Undertegnede tilbyder ærede Handels- og Kontormedhjælpere Undervisning i „Letfattelig dansk Stenografi“ (Worms System). Et Kursus varer 3 Mdr. Stenografi kan ogsaa læres pr. Korrespondance. Nærmere Oplysninger gives. **M. Meilby**, Havnen 18, Randers.

ODENSE

Foreningens Lokaler,
Munkemøllestræde 11,
er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.
Fremmede kan indføres ved et Medlem.
Eget Pensionat. Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

NERO
FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

L. Andersens Eftf.,
21
Nørregade.
P. Joh. Døring
Bundtmager. Odense.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

Har De
en Annonce til denne
Plads
?

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Zum Zwecke der gegenseitigen Ausbildung in unsren Muttersprachen wünsche ich mit Dänen in Briefwechsel zu treten.
Leipzig-Sellerhausen
Bülow-Strasse 9, 1. *W. WIEGAND.*

HOTELLER

HOTEL „ROSEN“,
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National“
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid.“
ANNONCEPRIS:
1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.
Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning*
25 Øre pr. 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHIÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*
I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælver-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

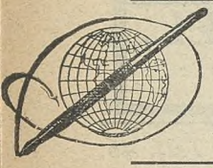
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd, 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler
faas i
Bernhard Petersens Boghandel,
Esbjerg.

Aalborg.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.
Tlf. Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
Indramning af Billeder.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer
fra **Johs. Kristiansen**
Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke
Svendborg.

Det bedste og
ved Brug
det billigste Fodtøj
faas hos
P. Hybel-Rasmussen,
„Hybelhus"
SVENDBORG.

Køb i Papirforsyningen
Gernitsgade, ligef. Nicolaj Kirke
FRANTS HANSEN, Svendborg.

Læs vore Annoncer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

H. JESPERSEN
SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler

kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.
Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi. Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. **HERNING.** Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN
KØBENHAVN

Hr. CHR. WULFF,
1, JOHANNEVEJ 1

Undervisning

Den jydske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen. For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
Lille Torv 2. Telefon 1179.
begynder ny Hel- og Halvaarskursus for Damer og Herrer 1. November. Program paa Forlangende.
Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium
1. Maj og **1. Novbr.**. nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.
J. F. Møller, cand. mag.

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: r. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Hornum: Hr. Kommis S. Weirsøe-Schjødt.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Middelfart: Hr. Bogholder Adolph Hansen.
Nykøbing M.: Hr. Kommis Chr. Høgh.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Randers: Hr. Joh. Sørensen, Storegade 3.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: Hr. Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. Aage Rathgen, Brogade 35.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 30. Novbr.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7. KØBENHAVN K.

DANSK

HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE

ORGAN FOR CENTRALORGANISATIONEN AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPERFORENINGER

Nr. 24. 15. December 1907. 7. Aargang.

Drik Esbjerg Øl

Abonnér
paa „D. H.- & K.-M. Tidende".

Tabt 1000 Kr.

har De i Løbet af nogle Aar, naar De ikke spiser fuld Kost à 35 Kr pr. Maaned i **Cafe „ØSTERSØ",**
Østersøgade 32, København.
Separate Værelser. Telefon 7913.

ESBJERG.
O. S. U. BAUER,
Herre- & Dame-Frisørsalon.
Kongensgade 49, Stuen & 1. Sal.
Stort Udvalg . . .
. . . i Toilet- og Sygeplejeartikler.
Bestilling paa Haararbejde modtages.

Berlitz School,
Aarhus.
Største Sprogskole for Voksne.
Kun indfødte Lærere.

Cloëtta's

	pr. Pd.
Surinam Chokolade	Kr. 1,60
Caracas do.	„ 1,40
Trinidad do.	„ 1,20
Cacaopulver, fineste Analyse	„ 2,00

sælges hos vore Forhandlere over hele Landet.

Depotet
for
Tuborg Fabriker
og
De forenede Bryggerier
er
J. M. JENSEN, Odense. Tl. 221.

Søeborgs Chokolader
er fordelagtige til Husholdningsbrug.
Telefon Taga Elleve.

Køb Deres Cigarer, Tobak og Spirituosa hos
Niels Eriksen, Hjørring.

JUL. PETESREN,
Hatte- og Bundtmager.
ESBJERG.

Jørgen Jepsen,
1. Klasses Skræderi.
Kongensgade 19, Esbjerg.

Gør Deres Indkøb før Kl. 7 Aften!

Saa meget staar fast,
det solideste Fodtøj faas hos
S. Pedersen,
Torvet, Esbjerg.

Havde Deres Navn
staaet her,
var det blevet læst.

A. Christensen.
Telefon 267. Vejle
Engelsk Klædelager!
High class Tailor Establishment.
Hattelager og Manchetlinned.
Complete stock of every thing for Gentlemen.

Dalsgaard Olsens BOGHANDEL
Esbjerg.
Specialitet: Kontorartikler.

Aalborg.
Køb **Fyrværkeriartikler**
hos
PETERSEN BACH
en gros en detail.
Bispensgade 12.

„Smaa fine Ting i kulørte . . ." Farver
trykkes billigst i nærv. Blads Bogtr. Smuk Udførelse. Hurtig Ekspedition. Krystalgade 7, København.

Hotel AALBORG, Thisted,
ældste, største og bedste Hotel.
Elektrisk Lys.
Chr. Sørensen.

Handelsforeningen af 5. Juni 1864
Skindergade 32. Telf. 1424.
administrerer
Handelsstandens statsanerkendte Sygekasse,
som omfatter
København, Frederiksberg, Hellerup.
Billig Afdeling (B) for ugifte Medhjælpere (i og udenfor Foreningen) yder: **Fri Læge, Medicin, Hospital, Sygepenge (50 Øre daglig i Hjemmet). Ingen Lægeundersøgelse. Kontingent 60 Øre mdl.**

Wilh. Knoke Frisør.
Specialitet:
Klipning & Frisering.
Enestaaende elegant.
Søndergade 39, Aarhus.

Centralorganisationens Engageringsbureauer:
KØBENHAVN:
ÆGIRSGADE 51, 2. S.
Leder: Hr. *CARL CHRISTENSEN.*
AARHUS:
LUNDINGSGADE 1.
Leder: Hr. *ALVIN LORENSEN.*

Esbjerg.
ENGERS HANSENS BOGHANDEL
anbefales

Aalborg.
Handels- & Kontormedhjælper-Foreningen
anbefaler sit 1ste Klasses Pensionat i Lokalerne i Bernhardt Rées Gade.
Fuld Pension 35 Kr. mdl.

La Premiere
Skræder-Etablissement
L. Millgaard
Ryesgade 24. Tlf. 1727. Aarhus
1. Klasses Herre-Skræderi.
Leverandør til Varelotteriet.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedkasse.

ESBJERG.
Chr. Eriksen.
(Vald. Nielsens Eftf.)
Fotografisk Atelier.
Kongensgade 71. Telefon 369.

ODENSE.

Alle Kommisser køber billigst *Engelske Regnfrakker, Habitter og Vinter Paletots, Hatte, Slips og Kravetøj* hos
HINKE, 70, Vestergade 70.

Alle bør drikke **Albani Øl**
eller
Albani Pilsner.

M. M. ANDERSEN, Esbjerg.
Special-Cigarforretning,
Kongensgade 49. Telefon 282.
Specialitet: **HAMBORGER-CIGARER.**

A. Eegs PALMEHAVE.
Torvegade 8, Esbjerg.
Iste Kls. Koncert-Restaurant.
Enestaaende i Skandinavien.

SKIVE

Jeg er udmærket tilfreds! Jeg køber mit Tøj hos J. Suurballe & Co., og dér er Klædelageret saa stort og smukt, at man uden for København ikke finder det bedre, og sker det en Gang, at et Klædningsstykke ikke passer tilfredsstillende, tages det beredvilligt tilbage. De kan spare Deres Ulejlighed, jeg handler som sagt hos J. Suurballe & Co.

Skive.
Prøv
Th. Machons
(Rudolf Schmidts Eftf.)
Barber- & Frisørstue
Torvet.
NB. Hovedbade med Massage.

Skive.
Peter Christensens
Hatte-
& Bundtmagerforretning
Adelgade
anbefales D'Herr. Handels- og Kontormedhjælpere.

Drik Odin
Lager & Pilsnerøl
fineste Kvalitet
samt
Skattefri Pilsner
Mørk Skattefri
Dobbeltøl.

D'Herr. Handels- & Kontormedhjælpere anbefales at købe
Kraver, Flipper,
Manchetter, Humbug,
Paraplyer etc.
Habitter leveres efter Maal
billigst hos
Johs. Jespersen & Gylding Sørensen.

AARHUS
E. Melchiorsen,
Cigarer & Tobakker.
Store Torv 7, AARHUS.
Telefon 1007.

Drik Ceres Øl

J. C. E. BOLDREEL.
Telefon **881.** Telefon **881.**
Agentur, Inkasso,
Assuranceforretning.
SØNDERGADE 44. Aabent 8—2 & 4—8.

O. Chr. Olesen,
Telefon 1024. Aarhus. Fr. Allé 94.
Bedste og billigste Indkøbssted for *Cycler* og *Symaskiner*, alt med reel Fagmands Garanti.
Iste Kl.s Reparationsværksted.

Aarhus
Dampvaskeri
Telefon **668.**
Indleveringssteder:
Skolegade 7. ondergade 58.

Nutidens bedste Sæbe
er **Savon 18—13**
Kun 25 Øre pr. Stk.
Gør Huden blød og smidig.
E. Mehls Fabrik
ved CHR. W. F. BESTLE, Aarhus

N. J. Cederstrøm.
Iste Kl. Skræderforretning
Stort Lager.
„Sct. Clemensborg", Aarhus.
Telefon 856.

Husk! Husk!
Dansk Beklædnings
Compagni.
Største Udvalg,
billigste Priser.
Esbjerg. Kongensgade. Esbjerg.

Prøv
H. J. HANSENS
Barber- og Frisørstue
Jernbanegade 6. KOLDING

Cafe „Standard"
(H. NIELSEN, Telefon Nr. 265).
Jærnbanepladsen, Vejle,
anbefales.
Iste Kl. Restaurant. Moderate Priser.

L. M. Berntsens
Skræderi & Klædelager
(Kolding)
bringes i velvillig Erindring.

Dürkopp-Cyklen
faas kun hos
A. Jensen, Du Nord,
Hjørring.

Boiesens Café,
VEJLE.
Jens C. Nielsen.
FROKOSTRETTER.
Koncert daglig fra Kl. 4—6 og 8—11.

C. W. OBEL'S
Cigaretter uden Papir
Perfect **Exception**
Apollo **Fix**
Perla **Beduina**
samt øvrige Sorter
anbefales og faas hos de fleste Handlende.

Mansfeld-Büllner & Lassens
eneste **ægte**
Brama- **Livs-** **Elixir**
faas **overalt** og **anbefales**
af **alle Butiksmedhjælpere.**

AALBORG.
P. HANSENS BOGTRYKKERI
leverer alle Slags Tryksager
hurtigt, smukt og billigt.

ESBJERG
Barbér- og Frisørsalonen.
A. HANSEN,
Kongensgade 19.

Jeg vasker mig aldrig
med andre Sæber end
den ægte Xeroform fra
Worning & Petersen i Vejle.

BRISTOL
SPECIALFORRETNING HERREUDSTYR
Jernbaneg. 4 **Kolding.** Telefon 375.

AALBORG. **Specialforretning**
i Herre-Kravats, Kraver, Flipper, Dag- og Natlinned, Normalunderbeklædning.
Engelske lette Hatte fra 3 Kroner.
N B. Ulster-Regnfrakker, Habitter efter nyeste Snit, billigst i
Cravatmagasinet, Algade 50.
Niels Jensen.

J. C. CHRISTENSENS
1. Kl. Skræder- og Herreekviperingsforretning bringes i velvillig Erindring.
Skolegade 1. Hjørring.

Dansk
Handels- og Kontormedhjælper-Tidende

Nr. 24. 15. December 1907. 7. Aargang.

Lovbestemte Hvile- og Spisetider.

„Der kan ikke beregnes Hvile- eller Spisetid, da Maaltiderne maa indtages til ubestemt Tid og i Løbet af en halv Snes Minutter for Middagens Vedkommende, medens Frokost og Aftensmad oftest indtages under Ekspeditionen"
(Af „D.H.-&K.M.T."s Enquéte over Butiksmedhjælpernes Arbejdstid).

Som den reviderede Helligdagslov af 29de Marts 1904 stængede Butikens Dør fra den aarle Morgen, vil den ventede Butikslukningslov paa et lovfæstet Tidspunkt skyde Slaaen for Døren hos Urtekræmmeren paa Hjørnet og sætte Stormagasinets Drejedøre i Staa. Varefordelingen udadtil standses i saa og saa mange Timer, indtil den kommende Morgen gryr' frem, forkyndende en ny Dags Arbejde.

Loven vil vel kunde lukke Butiker og Lagere, men vil den ogsaa evne at sætte Bom for Arbejdets Fortsættelse i den for det købende Borgerskab stængede Forretning? I saa Henseende giver Lovforslaget ingen Løfter, det udstrækker aldeles ikke sine Forpligtelser til Medhjælpernes Arbejdsydelse i Lagerrum og bag Disk i den stængede Bod, — det sætter kun Punktum for det Arbejde, der foregaar under det kjøbende Publikums umiddelbare Kontrol.

Men hvor Lovforslaget sætter Punktum, maa de organiserede Medhjælpere sætte Udraabstegn.

Principalernes Flertal slog Følge med os, da det gjaldt om at berede Vejen for den Lov, der formentlig om føje Tid løber af Stabelen. Vi drog ene videre, da det gjaldt om at sikre Loven Udviklingsmulighed og bringe andre Fagomraader end de oprindelig nævnte under dens Kontrol. — Vi har samarbejdet med Principalerne om en *Lukkelov*, men har paa egen Haand fortsat Arbejdet for den lovbestemte *Maximalarbejdsdag*.

Thi vort Maal er og forbliver fremdeles Arbejderbeskyttelseslovgivningens virkningsfulde Udstrækning til Handels- og Kontormedhjælperne!

De af Hovedbestyrelsen afgivne Betænkninger af Januar 1906 og November 1907, er af taktiske Grunde holdt indenfor de ministerielle Forslags Rammer. Vi accepterede Butikslukнings-Lovforslaget som Midlet til Begrænsning af Medhjælpernes Arbejdstid, og med de af Centralorganisationen fremsatte Ønsker og Tilføjelser til Regeringsforslaget, vil dette utvivlsomt bane Vej for vort socialpolitiske Maal — den lovbestemte Maximalarbejdsdag, saaledes som dette Krav først formuleredes af den første Medhjælperkongres Aar 1902.

Gennem den af Redaktionen afvigte Sommer foretagne Enquète (se „D. H.- & K. M. Tidende" No. 14), fastslog vi med uomstødelige Tal hvilken urimelig Mængde af Arbejdstimer Butiksmedhjælpernes store Masse maa yde Uge efter Uge, Vinter som Sommer. Vore Tal viste, at Antallet af Medhjælpernes ugentlige Arbejdstimer gennemgaaende var 33—50 pCt. større end i Industrien og Haandværket, og at Overtallet endog — end ikke sjældent — naaede de 100 pro Cent.

Disse uigendrivelige statistiske Data virker som et flammende Udraabstegn efter det Krav, som nu maa lyde: *Fastsættelse af en lovbestemt Hvile- og Spisetid for Medhjælperne i Butiker, Lagere og de dertil knyttede Kontorer!*

Butikslukningsloven bør i sine Virkninger blive en Medhjælperbeskyttelseslov, der garanterer disse Handelens Arbejdere en bestemt og uafbrudt Arbejdspavse til faglig og almén Uddannelse, og den fornødne Hvile indtil Ardejdspligten atter kalder dem til Dagens Gerning.

Udlandets mere fremskredne Sociallovgivning har her anvist os Vejen, der bør følges. Saaledes bestemmer den tyske Handelslovbog af 10de Maj 1897 (§ 139 c), at Medhjælpere, Lærlinge og Arbejdere i Butiker og Lagere skal have en uafbrudt Hviletid af mindst 10 Timer efter Afslutningen af den daglige Arbejdstid. I Kommuner med over 20,000 Indbyggere ansættes den minimale Hviletid til mindst 11 Timer. Kontormedhjælperne i de til saadanne Forretninger knyttede Kontorer er inddragne under Loven. — Disse Bestemmelsers Værd er saa iøjnefaldende, at den overflødiggør yderligere Forklaring. Lovbestemmelsen tynges ikke af mange Undtagelser og der er sørget for dens Overholdelse ved strenge Straffebestemmelser (Bøder indtil 2000 Mk. subs. Fængsel i 6 Md.) —

Den lovbestemte Hviletid vil saaledes sætte en Grænse for Medhjælpernes Arbejdsdag, som Butikslukningsforslaget kun begrænser pro forma og ingenlunde realiter. Uden denne Tilføjelse vil Loven miste en stor Del af sin socialpolitiske Værdi, dens beskyttende Indflydelse paa Handelsmedhjælperne vil forringes og dens kulturelle Betydning i væsentlig Grad forskertses.

Denne Artikel indledes med et Citat fra vor Statistikindsamling. Det er en Butiksmedhjælpers korte, men saare træffende Fremstilling af et Omraade i Arbejdsforholdet, hvor det ligeledes bør være den kommende Lovs Opgave at søge gennemført en til de moderne Forretningsforhold mere tidsvarende Ordning. Vi tænker paa Medhjælpernes Spisepavser.

Hvor Kost- og Logiforholdet raader er Tilstandene undergivne Vilkaarligheden. Vort Citat taler her et tydeligt Sprog. Men denne Uorden er meningsløs og fornuftstridig, den staar i skarpeste Modsætning til Tidens Krav om sund Levevis og social Hygiejne. God og rigelig Kost klarer ikke Spørgsmaalet alene, men der maa ogsaa være Tid til at sætte den til Livs, og som Kontormedhjælperen ikke fører sine Bøger med Smørrebrødet i den ene og Pennen i den anden Haand, skal Ekspedienten eller Lageristen ej heller røgte sin Gerning samtidig med, at han indtager sit Maaltid. Ejheller skal han indtage sit Hovedmaaltid i en Brøkdel af den Tid, der levnes andre Samfundsborgere. Thi undersøgte man Butiksfolks Sundhedstilstand, vilde det konstateres, at disse i Hast slugte Maaltider i Forbindelse med Manglen af Siddepladser i Forretningerne, foraarsager et meget stort Procenttal af de i Butiksfagene forekommende Sygdomstilfælde.

Vi protestere mod dette Uvæsen! I Samfundets og Sundhedens Navn kræver vi det afløst af ordnede Forhold.

Ogsaa her bør Loven være det rette og naturlige Middel. Den bør fastsætte bestemte Spisepavser — i hvert Fald for Middagens Vedkommende — for Medhjælpere og Lærlinge, og med de Særbestemmelser, som Forholdene i mindre Forretninger med en enkelt Medhjælper eller Lærling kan nødvendiggøre. For Medhjælpere eller Lærlinge, der indtager Maaltidet udenfor Forretningen, bør Middagspavsen under ingen Omstændigheder være mindre end $1^1/_2$ Time.

Nu ligger det i Lovgivningsmagtens Haand at gøre en mangeaarig Uret god mod Tusinder af Butiksmedhjælpere i dette Land. Men skulde Rigsdagen intet Hensyn tage til dette Medhjælperkrav, maa Butiksmedhjælpernes Tusinder — om de vil frem i lige Linie med deres lønarbejdende Medborgere i alle andre Fag — finde deres Plads i Centralorganisationens Rækker, og gennem enigt, fagligt Samvirke ikke alene arbejde for Opnaaelse af vore socialpolitiske Endemaal paa Arbejdstidens Omraade, men tillige søge virkeliggjort det faglige Krav om Godtgørelse for demangfoldige ikke betalte Arbejdstimer, Medhjælperne hidtil rundhaandet har skænket deres Principaler.

I første som sidste Fald er kun *én* Vej farbar — og Vejen fører gennem Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger.

Agitationen for Butikslukningsloven.

Centralorganisationens Agitation for Medhjælperkravene, der er formuleret i den af Hovedbestyrelsen udarbejdede Resolution og Betænkning vedrørende Butikslukningsforslaget, er, siden vort sidste No. udsendtes, fortsat med en Række velbesøgte Møder i forskellige Byer.

Svendborg.

Offentligt Medhjælpermøde afholdtes den 20de November paa Hotel „Phønix". Afdelingsformanden, Bogholder A. C. Møller, aabnede Mødet, hvorefter Forretningsfører H. P. Jensen i et klart Foredrag skildrede Medhjælpernes Stilling i Fortid og Nutid, og gav dernæst en Fremstilling af Regeringsforslaget og de af Centralorganisationen foreslaaede Ændringer.

Kommis E. I. Roslefi udtalte sig i Tilslutning til Indlederen og holdt derefter et dygtigt Foredrag om Organisationens Betydning, idet han sluttelig anbefalede Medhjælperne at indmelde sig i Foreningen.

Begge Taler modtoges med livligt Bifald af den anselige Forsamling, der ved Mødets Slutning ensstemmig vedtog Resolutionen.

Kolding.

Vor Korrespondent i Kolding skriver til os:

Afdelingen holdt den 22. November offentligt Medhjælpermøde om Lukke-Lovforslaget.

Formanden, N. C. Nielsen, gennemgik Forslaget og fremdrog de Indvendinger, man fra Medhjælpernes Side havde rettet imod dette.

Under den paafølgende livlige Diskussion, der lededes af Forretningsfører Bach, fremkom mange Udtalelser, der viste med hvilken Interesse dette Lovforslag modtoges i Medhjælperkredse. Bogholder N. Nielsen anbefalede Forslaget i den ændrede Skikkelse efter Hovedbestyrelsens Resolution.

C. Hammer mente, at Forslaget vilde virke hæmmende for en 7-Lukkelov. Lovforslaget stadfæster kun Udviklingen i Stedet for at bane Vej for denne. N. C. Nielsen nærede ikke saa mange Betænkeligheder ved Forslaget. Naar der gives Kommunalbestyrelserne Lov til at fastsætte tidligere Lukning, vil det sikkert ikke være hæmmende for tidligere denne. En anden Sag er det med Tilladelsen til i Landkommunerne at holde aabent til Kl. 9 om Sommeren. Denne Bestemmelse er absolut uheldig og bør udgaa. L. Jessen og Carl Hansen udtalte sig i Tilslutning til Forslaget. J. G. Jordahn: Loven burde ogsaa omfatte Automatsalget. Dette er uheldigt og bør afskaffes. K. Rasmussen forsvarede Automaterne.

Efter endnu nogle Repliker vedtoges det af Hovedbestyrelsen udsendte Udkast til en Resolution med Tilføjelsen: „Bestemmelsen om senere Lukning for Landkommunerne bør udgaa". Resolutionen blev ensstemmig vedtaget. Mødet var godt besøgt.

N. C. N.

Nykjøbing M.

Afdelingen afholdt den 26de November et velbesøgt offentligt Medhjælpermøde vedrørende Butikslukningsforslaget. Den af Hovedbestyrelsen foreslaaede Resolution med ledsagende Betænkning fremlagdes og motiveredes af Afdelingens Formand, og blev efter nogen Diskussion ensstemmigt vedtaget. Resolutionen er indsendt til Øens Rigsdagsmand.

Aalborg.

Fra Aalborg skrives til os:

Den 27de November afholdtes i Foreningens Lokale et offentligt Møde angaaende Butiksluknings-Lovforslaget. Assistent N. C. Nielsen valgtes til Dirigent. Formanden, Bogh. H. Wolters, oplæste Lovforslagets samtlige Paragrafer, og efter at han til Belysning af disse havde givet forskellige Oplysninger angaaende andre Landes Lovgivning paa dette Omraade, anbefalede han til Vedtagelse den af Centralorganisationens Hovedbestyrelse affattede Resolution.

Efter at Translatør C. Rasmussen, Kontorist Th. Hansen og Dirigenten havde anbefalet Resolutionen, vedtoges denne ensstemmigt.

Dirigenten slog til Lyd for Bladet og navnlig paaviste han Nødvendigheden af, at Medlemmerne støttede med deres Søgning de Forretninger, hvis Indehavere støttede os ved at annoncere i vort Medlemsblad.

Efter Mødet indmeldtes en Del — kvindelige saavel som mandlige — nye Medlemmer.

N.

Odense.

Det offentlige Medhjælpermøde, som vor Odense-Afdeling havde arrangeret den 1ste December i Industripalæets Sal, formede sig til en imponerende Manifestation for Medhjælpernes Krav vedrørende Butikslovgivningen.

De egenartede Forhold til Trods, der ved Tilstedeværelsen af to Medhjælperforeninger, deler de odensianske Medhjælpere i tvende mod hinanden fejdende Lejre, var Stemningen paa det stærkt besøgte Møde helt og udelt for Centralorganisationens socialpolitiske Kurs i Butikslukningsspørgsmaalet, og Lederne for den anden Forening — „Odense Handels- og Kontoristforening" — lod det ikke blive ved fra Talerstolen at udtale deres Tilslutning til Redaktør Vilh. Hansens indledende Foredrag, men knyttede hertil Ønsket om, at Splittelsen indenfor de odensianske Medhjælpere snart maatte høre Fortiden til. Det ensstemmige, minutlange Bifald, der hilste Indlederens Foredrag, gentoges derfor, da han i en kort men indtrængende Slutningstale kaldte alle Odense-Kollegerne til fælles Virke for fælles Sag.

Den lokale Presse skænker Mødet indgaaende Omtale, og „Odense Avis", der i den senere Tid vistnok har været ene om indenfor Dagspressen at bekæmpe vor Organisation, konstaterer, at Mødet viste Enighed om de faglige Interesser og betegnede et Vendepunkt i den lokale Medhjælperbevægelse. De store fynske Hovedorganer, „Stiftstidende" og „Tidenden", bringer spaltelange Referater og udførlig Gengivelse af Foredragets Hovedafsnit.

Odense-Afdelingens energiske Formand, Birger Kruuse, aabnede Mødet, der talte henved 200 Deltagere, hvoriblandt for første Gang de kvindelige Medhjælpere var fremmødt i større Tal, og gav Ordet til

Redaktør Vilh. Hansen, der i et 1¼ Times Foredrag gav en udførlig Fremstilling af Butikslukningens Historie, de af Regeringen fremsatte Forslag og de organiserede Medhjælperes Krav. H. gav sit Emne social Baggrund ved i Indledningen at skitsere, hvorledes ogsaa Handelsstanden er underkastet en Forandringens Lov, der har fostret Medhjælperstanden med dens vaagnende Standsfølelse og sine gennem Organisationsbevægelsen formulerede socialpolitiske og faglige Krav. Ved Hjælp af statistiske Data paaviste H., at Butiksmedhjælpernes Arbejdsuge oftest er 50—100 pCt. eller endnu længere end for Haandværkets og Industriens Arbejdere, og at selv Regeringsforslaget tillod 33 pCt. Merarbejde end i hine Fag. Taleren dvælede særlig ved vort Krav om Lovens yderligere Udvidelse under Paavisning af Centralorganisationens resultatfulde Arbejde for 7-Lukningen, og sluttede med at paavise, hvorledes Medhjælperstanden gennem Centralorganisationens faglige, socialpolitiske og understøttende Virksomhed burde yde sin statsborgerlige Indsats i Lighed med Folkets øvrige Lag.

Efter at det stærke, vedholdende Bifald, der hilste Foredraget, var hendøet, udspandt der sig en Diskussion, ledet af Birger Kruuse, der oplæste et Brev fra Folketingsmand, Kaptajn Madsen Halsted, hvori denne beklagede at være forhindret i at give Møde, men udbad sig Meddelelse om Forhandlingernes Resultat og Mødets Beslutninger. Den anden odensianske Folketingsmand, Redaktør Marott, tog derefter Ordet og udtalte, at han „efter det saglige og indholdsrige Foredrag ikke skulde knytte nye Synspunkter til Emnet", tilsagde Medhjælperkravene sin Støtte, og udtalte sig med Anerkendelse overfor Centralorganisationen, der synes at have overvunden den Modstand, den tidligere mødte, og nu sad inde med Førerstillingen for den danske Medhjælperstand (Bifald).

Foranlediget af en Opfordring fra Kruuse, udviklede der sig en kort Diskussion mellem Formand og Næstformand for Handels- og Kontoristforeningen, d'Herr. Olsen og Vald. Andersen samt Indlederen, der paaviste, at Centralorganisationen altid var ene om med Styrke og Resultat at varetage Medhjælpernes Interesser. Iøvrigt erklærede Formanden for nævnte Forening sin Tilslutning til Resolutionen, som han anbefalede, og udtalte samtidig Ønskeligheden af, at de Divergenser, der herskede mellem de to Foreninger og nærmest var af personlig Art, maatte bortfalde, — Udtalelser, der modtoges med Bifald og hvortil Kruuse sluttede sig.

Resolutionen vedtoges ensstemmigt og under stærkt Bifald.

Vilh. Hansen sluttede Mødet, idet han lagde Deltagerne Afstemningens Vigtighed paa Sinde, og vendte sig derefter mod den odensianske Splittelse („Lad fare Døgnpolitik, hvor Standens Velfærd og Fremskridt kræver vor Enighed i Socialpolitik. De store Opgaver bør sætte os fælles Maal. Lad os søge alt, hvad der kan samle os; vige alt smaatskaarent Dagens Kævl, der splitter og svækker vor Stræben fremad"), som han under levende Tilslutning hævdede burde ophøre. H. sluttede med et af begejstrede Hurraraab besvaret Leve for Handels- og Kontormedhjælperbevægelsen i Danmark. — Mødet sluttede under Leveraab for Indlederen.

Efter det vellykkede Møde havde Afdelingen arrangeret en festlig Sammenkomst, der fra først til sidst var præget af Fynboernes livlige og letfængelige Temperament, og viste, at med Hensyn til Begejstring for vor Sag er der næppe nogen Afdeling, der overgaar de organiserede Medhjælpere i den fynske Hovedstad.

Frederikshavn.

„Handels- og Kontormedhjælperforeningen for Frederikshavn og Omegn" afholdt den 2den December — efter hvad der kortelig meddeles os — et Medhjælpermøde paa „Centralhotellet", hvor Hovedbestyrelsens Resolution foranledigede en indgaaende Drøftelse. Resolutionen vedtoges ensstemmig.

Næstved.

Afdelingen har afholdt et offentligt Medhjælpermøde om Butikslukningsloven Formanden, *Chr. F. Johannessen*, holdt det indledende Foredrag, hvori han tillige stærkt fremhævede Arbejdsløshedskassens Betydning for Medhjælperne. Resolutionen vedtoges ensstemmigt.

Sidste!

Kort før Redaktionens Slutning indløber der Meddelelse fra *Horsens* og *Slagelse* om velbesøgte offentlige Medhjælpermøder i disse Byer. I Horsens talte Centralorganisationens Formand, *ge Hyllested*, og vor Næstformand, *Vald. Pedersen*, Aarhus. Medlem af Øernes Agitationsudvalg, *Chr. F. Johannessen*, Næstved, holdt det indledende Foredrag ved Slagelse-Mødet.

Resolutionen vedtoges ensstemmigt ved begge Møder.

Endvidere har *Skanderborg*-Afdelingen ensstemmig udtalt Tilslutning til Resolutionen ved en velbesøgt Generalforsamling.

Endelig er der afholdt offentlige Møder i *Vordingborg* og *Præstø* med *Chr. F. Johannessen* som Taler. Resolutionen er ensstemmig vedtaget. Møde er planlagt i *Haslev* i indeværende Maaned.

Vi vil i næste No. bringe nærmere Referat af disse Møder.

Ny Afdeling.

Vore Standsfæller i *Præstø* har dannet en Medhjælperforening under Centralorganisationen.

Er Strejken berettiget?

To Indlæg.

Om dette Spørgsmaal har Hr. Autor skrevet en indledende Artikel i „D. H.- & K. M. Tidende" pr. 15. Novbr., til hvilken jeg ønsker at knytte et Par Bemærkninger for at belyse Spørgsmaalet, set fra mit Standpunkt.

Det er uomtvisteligt, at Strejke kan være berettiget, men af dem vi har set til Dato, vil jeg nærmest betragte de fleste som det modsatte. Den nyere Tids Udvikling har bragt Ordet „Frihed" ind paa en fremskudt Plads, og med dette Ord som Grundsætning dannes de forskellige Organisationer, netop for at skabe sine Medlemmer Friheden, — men hvad er Frihed? Er det Magten? Dertil vil mange maaske sige Ja, og Magten betyder i Virkeligheden ogsaa Frihed for den Samfundsklasse, som besidder den. Magten er dog ikke Frihed i Ordets rette Betydning, for Friheden maa være ens for alle, saavel for de Svagere som for de Stærke, og for at opnaa dette, maa de, som har Magten, ikke benytte denne. Naar den Stærke benytter Magten til at skabe sig Frihed, da er dette menneskeligt, men ikke retfærdigt, og for at være berettiget, maa det være retfærdigt. Lige saa lidt som det er retfærdigt for Arbejdsgiveren at benytte sin Magt til at trykke Arbejderne ned i daarlige Livsvilkaar, lige saa lidt maa Arbejderne misbruge deres Magt, naar de ved Hjælp af en stærk Organisation kommer i Besiddelse deraf. Bliver en Organisation saa stærk, at den véd sig sikker paa sine Ønskers Opfyldelse, blot ved at erklære Strejke, da er det ikke retfærdigt at benytte dette Vaaben, idet de Svagere (Arbejdsgiverne) tvinges ind under dens Vilje og berøves derved Friheden. Det maa en Organisation, som selv raaber paa Frihed, ikke gøre, da den derved gaar udenom sin egen Grundsætning.

Jeg kunde ønske alle faglige Spørgsmaal afgjorte ved Voldgift, og kun forsaavidt at denne Afgørelse ikke blev overholdt af de stridende Parter, da vilde en Strejke eller Lock-out for disses Vedkommende være berettiget.

En Strejke eller Lock-out foranstaltet ved Hjælp af Organisation mellem Kapitalens Magt til at vinde Fordele for det enkelte Parti, er efter min Mening aldrig berettiget.

h.

* * *

I Anledning af Hr. Autor's Artikel i „D. H.- & K. M. Tid." No 22, føler jeg mig foranlediget til at fremkomme med et Par smaa Bemærkninger.

Hr. Autor udvikler selv, hvilke skadelige Følger en Strejke kan have for begge de stridende Parter, men fremsætter ikke desto mindre den Paastand, at en Strejke indenfor danske Handels- og Kontormedhjælpere vilde være et berettiget Middel til at gennemføre et retfærdigt Krav, naar alle andre Midler er forsøgt.

Vi vide altsaa, at en Strejke uafvendelig vil medføre store økonomiske Tab for begge de stridende Parter. Tab, som det maaske vil vare Aaringer at forvinde. Og hvad har vi da opnaaet? Maaske at faa vor Vilje, en lille Lønforhøjelse, eller hvad Striden nu har drejet sig om. Men kan denne Sejr da maale sig med de Ofre, det har kostet at tvinge vor Vilje igennem? I Reglen kan den det ikke; og jeg synes, at danske Handels- og Kontormedhjælpere skulde være for oplyste og kultiverede til at bruge et saa trygteligt Vaaben i Kampen for vore Krav, og jeg er bange for, at hvis vi kommer ind paa den Vej, vil mange Standsfæller falde fra.

Desuden vil en Strejke virke altfor nedbrydende paa det gode Forhold, der hidtil har hersket mellem Principal og Medhjælper, og jeg synes, at Centralorganisationen mindst af alle skulde bidrage til at bringe Strid ind imellem Principal og Medhjælper.

Set fra et andet Standpunkt, har Foreningen jo allerede opnaaet meget foruden Strejke, og jeg er sikker paa, at vi nok skal naa frem ad Fredelighedens Vej, saalænge vi kan forsvare vore Krav overfor alle og enhver. Maaske naar vi ikke vor Hensigt lige med ét, men med Tiden vil vi naa den. Og hvorfor saa bruge Sværdet til at tvinge igennem, hvad vi med lidt mere Taalmodighed kan naa ad fredelig Vej.

Rib.

Kvindelige Handelslærlinge.

En Diskussion i Kvindernes Handels- og Kontoristforening.

De Bestræbelser, der bl. a. spores i Tyskland, for at give de unge Kvinder, der uden forudgaaende fagmæssig Uddannelse finder Beskæftigelse i Handels- og Kontorfagene, en bedre teoretisk og praktisk Udrustning, før de træder ind paa den sociale Arena, har — synes det — ogsaa fundet Vej hertil.

I hvert Fald var „Kvinderne og Lærlingeuddannelsen" Emnet for en Diskussion, som den kjøbenhavnske „Kvindernes Handels- og Kontoristforening" forleden arrangerede. — Nævnte Forening, hvis tidligere Navn var „Hegnet", ledes af en Etatsraadinde, og i dens, iøvrigt faatallige Bestyrelse, findes bl. a. flere af de største kjøbenhavnske Forretningsmænds Fruer. Foreningens faglige Betydningsløshed turde allerede hermed være givet; den virker nærmest i filantropisk og selskabelig Retning, paa førstnævnte Omraade især ved en ikke obligatorisk Sygekasse, ligesom man ved en ivrig Agitation indenfor de større kjøbenhavnske Handelshuse søger at tilvejebringe Midler til en Alderdomsforsørgelsesfond.

Der var til fornævnte Møde indbudt flere Indehavere af kjøbenhavnske Stormagasiner og andre større Forretningsdrivende, og for disse og de fremmødte Medlemmer holdt Etatsraadinden et Foredrag, hvori Læretiden for Kvinder fremhævedes som en ønskelig Reform, der vilde medføre større Arbejdsydelse og dermed højere Lønninger. — Dette Reformkrav fandt — betegnende nok — ikke Tilslutning hos Stormagasinernes Mænd, der utvivlsomt bedre forstaar at værdsætte de nuværende Miniaturlønninger end den i Udsigt stillede rationelle Faguddannelse, Anskuelser, der dog ikke deltes af et Par af de Principaler, der deltog i Diskussionen. Denne sluttede med, at Bestyrelsen opfordredes til at tage Sagen under Overvejelse.

Hvor meget eller navnlig hvor lidt, der kommer ud af denne „Overvejelse", kan naturligvis ikke forudses. Og sét fra et organisatorisk Synspunkt, er denne „Fagforening"s Stilling til faglige Spørgsmaal hjertelig ligegyldig. Imidlertid peger Forhandlingsemnet mod en Ændring i den nuværende ubundne Udklækning af kvindelige Medhjælpere, der tager Læreaarene i et Spring. Allerede nu kan man sætte Fingeren paa det ømme Punkt, i det af Indenrigsministeren bebudede Forslag til Revision af Lærlingeloven, og det vil blive højst interessant at se, om Forslaget overhovedet tør befatte sig med Lærlingevæsenets feminine — og vanskeligste — Side.

Ogsaa vor Organisation maa med disse Muligheder in mente tage klart og afgjort Standpunkt til Kvindespørgsmaalet indenfor Medhjælperstanden. Thi vor principielle Programfordring: „Lige Løn for samme Arbejdsydelse", vil næppe, naar den skal bringes til Anvendelse i Praksis, fyldestgørende dække de faglige og socialpolitiske Foranstaltninger, der ad organisatorisk Vej maa træffes for at naa, hvad der paa dette Omraade bør være Maalet: Handels- og Kontorfagene for disse Fags egentlige og udlærte Arbejdere — Mænd saavel som Kvinder.

Brancher og Organisation.

Det er vist Tilfældet Landet over, at de fleste uorganiserede Medhjælpere høre til Manufaktur- og Isenkrambranchen. Der spores jo ikke indenfor de Brancher saadanne Fællesforetagender og den Stordrift som i Kolonialbranchen. Det vil altsaa være lettere i de førstnævnte Brancher at skabe sig en selvstændig Stilling og eksistere som Selvstændig.

Manufakturmedhjælperne er betydelig bedre lønnede end Kolonialmedhjælperne, og ofte er Pladserne paa „egen Station". Mange Manufakturister, ogsaa Isenkrammedhjælpere, betragter en Organisation indenfor deres Branche som overflødig, eller snarere af mere Skade end Gavn. Derfor vil det sikkert vare længe, inden vi vil opnaa fuld Tilslutning til vor Organisation fra de to Brancher.

Det er imidlertid mere beklageligt, at der indenfor Kolonialbranchen endnu staar mange udenfor vore Rækker, mange, der benytter det Paaskud, at de ikke vil ofre Penge, Tid og Arbejde til Fordel for en senere Generation, idet de gaar ud fra, at der endnu vil hengaa mange Aar inden enhver Medhjælper staar i Organisationen. De Fordele, Foreningen ad Frivillighedens Vej har opnaaet og fremtidig vil gennemføre, kommer alligevel disse uorganiserede Medhjælpere til Gode.

Dette er et usympatetisk og egoistisk Ræsonnement, som mange benytter, men som bør imødegaas efter Fortjeneste, hvor man hører det fremsat.

Randers, December 1907. p.

Den ærede Indsender har naturligvis — som saa ofte paavist Ret i sin Karakteristik af de Medhjælpere der, uden selv at røre en Haand for de faglige Reformer, er med til at høste Frugten af deres mere fremskredne organiserede Kollegers udholdende Bestræbelser, for at tilvejebringe Forbedringer, der kommer hele Standen til Gavn. — Disse Folk hører til Medhjælperstandens Tros, der er uden Marchtakt og Korpsaand. Og de snyder sig selv med al deres Snusfornuft! Thi ikke alene sætter de sig paa et lavere socialt Stade end deres organiserede Fæller, men de bliver tillige uden Andel i de afgjorte Fordele, vor Organisation kan og navnlig fremtidig vil kunde byde sine Medlemmer.

Ligeledes vil Frygten for, at enkelte eller en enkelt Branche vil holde sig mere tilbage fra Organisationen end de øvrige, sideordnede Fag, vise sig ubegrundet i Tidens Løb. Alle Handelens Lønarbejdere vil ufravigelig føle sig henvist til faglig Sammenslutning som eneste Middel til at holde deres og Branchens Levefod i Niveau med den almindelige Prisstigning og de stadig øgede Krav, som Livet stiller til den Enkelte.

Iøvrigt maa det ikke oversés, at Gennemførelsen af selv store og vidtrækkende faglige Forbedringer ingenlunde er afhængig af, om alle Medhjælpere er organiserede. Allerede nu kan Centralorganisationen pege paa Resultater , der, naar Hensyn tages til de forhaandenværende Forhold, ikke tør undervurderes, og denne Udvikling befordres fremdeles og i øget Grad af den Fremgang, der nu kendetegner vor Organisation. Det vil derfor i det lange Løb blive værst for de bestandig færre Medhjælpere, der isolere sig fra deres organiserede Standsfæller eller endog modarbejder vort Reformarbejde. Thi disse Folk vil ikke altid komme til at høste Frugten af andres Arbejde. Tværtimod!

Red.

Læs ikke dette No.

af Bladet, dersom De modtager det midt under det anspændte Arbejde, som Forretningen kræver af Dem ved den tilstundende Højtid. Langt hellere bør De lægge Deres Fagblad til Side, indtil De faar en rolig Stund, hvori De kan læse dets Indhold med Eftertanke

Kun ét Fagskrift findes der i vort Land til Varetagelse af Medhjælperstandens faglige Interesser. *Det er »Dansk Handels- og Kontormedhjælper-Tidende«*! Husk, at dette Blad er *Deres* fremfor noget andet Fagskrift, Dagblad eller Ugeskrift, at det ejes af de organiserede Medhjælpere og udelukkende — ene blandt alle Danmarks Blade — beskæftiger sig med Medhjælperstandens Anliggender og kæmper for Medhjælpernes Sag.

Altsaa læse De hvert No. af „D. H.- & K. M. T." grundigt og tænksomt. Virk for dets Udbredelse i Medhjælperkredse! Støt det ved at tilføre Annonceafdelingen nye Forbindelser! Opbevar hvert No., saaledes at De, naar De efter hver Aargangs Afslutning modtager den fuldstændige Indholdsfortegnelse, ved Indbinding af samtlige Numre erholder en righoldig Aarbog for dansk Handels- og Kontormedhjælperbevægelse.

Stenografi.

„Enhver Pladssøgende kender de Fordringer, der i vore Dage først af alle stilles til Kontormedhjælperne: Kan De Stenografi og Maskinskrivning? Uden disse Færdigheder er det i Nutiden saa godt som umuligt at opnaa en blot nogenlunde vellønnet Kontorplads. Chefen skal have mange Breve skrevne paa en Dag og til almindelig langsom Diktat er der absolut ikke Tid. Brevene skal stenograferes for senere at omsættes i smuk Maskinskrift, der igen forelægges Chefen til Underskrift. Saaledes er Forretningsgangen paa alle større Kontorer i vore Dage".

Ovenstaaende er et Citat, udtaget af et af vore største Ugeblade. Det viser i korte og tydelige Træk, hvor absolut nødvendig en Faktor Stenografien er for enhver Kontormedhjælper, der ikke hele sit Liv ønsker at friste Tilværelsen ved at arbejde for en lille Løn. Da Antallet af stenografikyndige Kontormedhjælpere kun er ringe, er Efterspørgslen langt større end Tilbudet. Det er ufatteligt, at Danmarks Kontormedhjælperstand endnu ikke har faaet Øjnene op for dette moderne og dog saa umaadelig let erhvervelige Hjælpemiddel til at faa sin Skrivefærdighed betydelig forøget,

Det er dog ikke Kontormedhjælperne alene, der kan drage Nytte og Fordel af denne moderne Hurtigskrift. Ogsaa Handelsmedhjælperne kan anvende den med Fordel, ved f. Eks. at optage de somme Tider temmelig lange telefoniske Ordre, der skal ekspederes, stenografisk, ved hvilket der spares megen Tid.

M. Meilby.

Den fuldstændige Afdelingsfortegnelse, vil atter fremkomme d. 1. Januar 1908.

Fra Centralorganisationen.

Meddelelser fra Afdelingerne, der ønskes optaget under denne Rubik, maa være Redaktionen i Hænde senest 8 Dage før Bladet skal udkomme.

Centralorganisationens Adresser:

Centralorganisationens Formand: *Åge Hyllested,* Esbjerg.
Centralorganisationens Hovedkasserer: *Chr. Ingvoldsen,* Esbjerg.
„D. H-. & K.-M. Tidende"s Redaktion: Kjøbenhavn. F. Redaktør *Vilh. Hansen,* Kronprinsesse Sofies Vej 23.
„D. H.- & K.-M. Tidende"s Ekspedition: Kjøbenhavn.V. Ekspeditør: *V. Zwicki,* Jacob Danefærdsvej 6.
„D. H-. & K.-M. Tidende"s Annonceekspedition: Kjøbenhavn. Johannevej 14. V.
Agitationsudvalgene:
Kjøbenhavn og Omegn. Formand *Chr. Wulff,* Johannevej 14. V.
Jylland: Formand *Th. Hansen,* Valdemarsgade 23, 1. Aalborg.
Øerne: Formand *Chr. Dreyer,* Slagelse.
Centralorganisationens Engageringsbureauer:
Aarhus: Leder *Alvin Lorensen,* Lundingsgade 1.
Kjøbenhavn: Leder *Carl Christensen,* Hesseløgade 4.
Ved skriftlig Begæring om Skema for Pladssøgende, tilstilles dette omgaaende som Tryksag, naar Svarporto vedlægges.

Jylland.

Aarhus. Foreningens Julefest for Medlemmer med Familie afholdes

Søndag den 5. Januar 1908

i Handels- og Kontoristforeningen. Koncert af Handelsstandens Sangkor, Oplæsning og Dans til Kl. 1. Entré 50 Øre pro persona. Festudvalget.

Forventer Alle møder. Billetter faas fra 15. Dec. hos Bestyrelsen og Festudvalget.

Frederikshavn. Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes den 2den ds. for at drøfte et fremkommet Forslag om ev. Nedsættelse af Kontingentet. Man mente, at den Forhøjelse som Arbejdsløshedskassen fra Nytaar vil medføre, skulde synes Medlemmerne for høj og tillige afholde mindre godt gagerede Kolleger fra at indtræde i Organisationen. Det viste sig imidlertid, at Flertallet holdt paa det nuværende Bidrag, og vedtoges det ingen Forandring at foretage. Der blev samtidig nedsat et Agitationsudvalg bestaaende af Kommis'erne V. Hauschildt, Carl Sørensen, E. Branth Nielsen og M. Brøndberg. I. S.

Nykjøbing M. Formand: Kommis *Chr. Hansen,* Adr.: Hr. J. G. Nagel. Kasserer: Kommis *J. H. Rechnagel.*

Ordinær Generalforsamling afholdtes den 3die ds. under Ledelse af Kommis Chr. Hansen. Til Formand valgtes Kommis Chr. Hansen. Valg af Bestyrelsen faldt paa Kommis'erne A. Nielsen, E. Øhlenschläger, M. Larsen og I. H. Rechnagel. Til Suppleanter valgtes A. Petersen og S. Møller og til Revisorer S. Svenningsen og G. Jørgensen. Regnskabet fremlagdes og godkendtes. Det vedtoges at forhøje Kontingentet til Kr. 1.50 maanedlig fra 1. Jan. 1908 samt at afholde Møde hver Torsdag Aften.

Generalforsamlingen sluttede under Leveraab for Centralorganisationen.

Bestyrelsen konstituerede sig saaledes: Formand: Kommis Chr. Hansen, Kasserer: Kommis I. H. Rechnagel, Sekretær: M. Larsen I. H. R.

Ringkjøbing. Formand: Kommis *Felix Parsborg* (ikke som tidligere meddelt: Postgaard).

Øerne.

Samsø. Søndag den 5. Januar afholdes ordinær Generalforsamling hos Hr. Holm Madsen, Onsbjerg. Dagsorden: Valg af Formand (bortrejser), Valg af Kasserer og Sekretær.

Efter Generalforsamlingen Fællesspisning og Bal.

Generalforsamlingen begynder Kl. 3 Eftm.

Chr. Licht.

Den sorte Tavle.

Slettet paa Grund af Restance: Kommis A. P. Torp, sidst hos Hammer & Drecher, Aarhus, nu Haderslev, Joachim Schjødt, tidl. hos Fred. Nielsen, St. Torv., sidst i Kolind, og Michael Sørensen, tidl. hos Jul. Kyster, nu ansat i Faderens Forretning i Vistoft pr. Knebel.

Aarhus, i December 1907. C. Knudsen, p. t. Kasserer.

BREVKASSE.

p. Randers. Deres Indlæg vedrørende Siddepladser for Butikspersonale er ikke optaget i dette No., da Emnet vil blive gjort til Genstand for indgaaende Behandling i en senere Artikel.

Stenografi

Undertegnede tilbyder ærede Handels- og Kontormedhjælpere Undervisning i „Letfattelig dansk Stenografi" (Worms System). Et Kursus varer 3 Mdr. Stenografi kan ogsaa læres pr. Korrespondance. Nærmere Oplysninger gives. **M. Meilby**, Havnen 18, Randers.

ODENSE

Foreningens Lokaler,
Munkemøllestræde 11,
er aabne hver Dag til Kl. 12 Aften.
Fremmede kan indføres ved et Medlem.
Eget Pensionat. Sangkoret prøver hver Torsdag Kl. 9. Biblioteket er aabent for Udlaan hver Mandag og Tirsdag fra 9—11 Aften.

Fisketorvets Kaffeforretning,
Odense, ligef. Springvandet.
Anbefaler
Kaffe,
The,
Telefon 1395. *Chokolade.*

Johs. Henrichsen,

Juveler og Guldsmed,
Nørregade 17—19. *Odense.*
Største Lager af moderne Sølv og Guldsager.
Forlovelsesringe.

KLINGENBERGS BOGTRYKKERI
— KR. E. PETERSEN —
ODENSE
Telefon 1044 Telefon 1044
50 Visitkort i Æske 1 Kr.

Carl Ferniss *Telefon 1170.*
Telefon 1170. Vestergade 16.
Største Udvalg i **Cigarer, Cigaretter, Røgtobakker, Piber og Stokke Merskum og Ravrør**
anbefales d'Herr Handels- og Kontormedhjælpere.

Gaa til MOGENS PROBST's bekendte
Barber & Frisørsalon
Nørregade 20
og bliv **smukkeseret.**

Husk
M. JANTZEN'S
Barbér- og Frisørsalon,
ALBANITORV 12.

Skal De købe et nyt Ur eller have det gamle repareret, da henvend Dem til Urmager
Johan Jensen,
Nørregade 35, Odense.

H. FREDERIKSENS VASKERI.
NØRREGADE 10.
Indgang fra Gravene.
Telefon Nr. 564.

NERO FODTØJ.
KLARAGADE 2.
Bestillinger modtages.
Reparationer udføres.

Mine Herrer!
Køb
Deres Hatte
hos **P. Joh. Døring,**
21, Nørregade 21.
Telefon 1438. Odense. Telefon 1438.

Fru Esben Hansens
Pensionat
Munkemøllestræde 11
anbefales.

L. Andersens Eftf.,
21
Nørregade.
P. Joh. Døring
Bundtmager. Odense.
Altid Nyheder. Billigste Priser.
Telefon 1438.

Naar 50 Øre om Maaneden i 2 Aar giver 30 Kr. om Maaneden i 3 Maaneder, hvormange Medhjælpere har saa Raad til ikke at være Medlem af Handels- og Kontormedhjælpernes Arbejdsløshedskasse.

HELLERUP.
HEINR. FRINGS
fyldte Chocolader,
fine Konfecturer
faas hos alle Handlende.

Zum Zwecke der gegenseitigen Ausbildung in unsren Muttersprachen wünsche ich mit Dänen in Briefwechsel zu treten.
Leipzig-Sellerhausen
Bülow-Strasse 9, 1. *W. WIEGAND.*

HOTELLER

HOTEL „ROSEN",
RANDERS.
Nyrestaureret.
Ny monterede Værelser.
S. Overgaard.

SKANDERBORG
Hotel Skandinavien
anbefales.
Ærbødigst **Julius Christensen.**

GRAND HOTEL,
Aarhus.
Telefon Nr. 656.

Telf. 46. **Aalborg.** *Telf. 46.*
Hotel „National"
Værelser fra 1,50, elektrik Lys.
Fortrinligt Køkken. *A. M. SAHL.*

Jernbanehotellet
Slagelse, anbefales
ANDREAS HANSEN.
Telefon 172.

Hotel Kronborg
anbefales.
H. NIELSEN, Kolding.

Wilh. Boesens
Kafé og Konditori,
Jernbanegade 4, Kolding,
anbefales.

„Dansk Handels- og Kontormedhj. Tid."
ANNONCEPRIS:
1. Side: 10 Kr. pr. Rubrik pr. Kvartal
2., 3., 4. — 8 - — —
eller 6 paa hinanden følgende Gange.
Linjebetaling *ved kortere Tids Tegning* 25 Øre pr. 1. Sd., 20 Øre 2., 3., 4. Side pr. Petitlinje.

Klip ud! *Skaf et Medlem!*

Undertegnede ønsker sig optaget som Medlem under

CENTRALORGANISATIONEN
AF DANSKE HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-FORENINGER.

Navn: .....
Stilling: .....
Adresse: .....
Branche: .....

Dersom ingen Afdeling findes i Deres By, tilstilles denne Blanket Hr. *Chr. Ingvoldsen, Esbjerg.*
I København sendes den til Afdelingsformændene eller Agitationsvalgets Formand, Adr. *Centralorganisationeu af danske Handels- og Kontormedhjælper-Foreninger, Johannevej 1.* Kbhvn.

ESBJERG.

JOH. GÖTSCHE.

Stort Lager i elegant Fodtøj.

Skræder Wilh. Nielsen,
Sorø, Vestergade, Sorø.
leverer det flotteste Skræderarbejde til de billigste Priser. Største Udvalg i Klædevarer. Reparationer udføres solidt.

AALBORG.

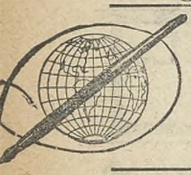
M. Jensen, Nytorv 9,
Cigar- og Tobaksforretning.
Piber og Stokke i stort Udvalg.

AALBORG.

Ure og Kæder købes
billigst hos
ADOLPH MØLLER,
Slotsgade.

AALBORG.

VICTOR MØRCHS
Barber- og Frisørsalon anbefales,
Slotsgd. 16. Underofficersbygn.

WATERMAN „IDEAL"
FYLDEPEN.
MARINUS M. SCHULTZ,
Jomfruanegade 3. Aalborg.
Anerkendt den bedste! Forlang gratis tilsendt „En Bog om Fyldepenne".

Alle Kontorartikler
faas i
Bernhard Petersens Boghandel,
Esbjerg.

Aalborg.
Glarmester S. N. Jensen, Algade 67.
Tlf. Nr. 5.
1. Kl. Værksted for
Indramning af Billeder.

RANDERS

Hattemagasinet „Stockport",
Slotsgade 7, Randers.
Elegante Hatte, fikse Sportshuer.
Anbefales i velvillig Erindring.

Skandinavisk Skotøjsmagasin
anbefales d'Hrr. Handels- og Kontormedhjælpere.
Torvegade 21. Randers.

Bryggeriet „THOR"
RANDERS
anbefales.

SVENDBORG

Stokke, Piber & Cigarer
fra **Johs. Kristiansen**
Gerritsgade 4—6, ligefor Nicolaj Kirke
Svendborg.

Det bedste og
ved Brug
det billigste Fodtøj
faas hos
P. Hybel-Rasmussen,
„Hybelhus"
SVENDBORG.

Køb i Papirforsyningen
Gernitsgade, ligef. Nicolaj Kirke
FRANTS HANSEN, Svendborg.

Læs vore Annoncer.

P. C. Dueholm,

Kongensgade 41, ESBJERG.
Cigar- & Tobaksforretning.
Eneudsalg af **Georg Bestles** Vine.

H. JESPERSEN
SORØ. Tlf. 149. SORØ.
Elegante, solide Herrestøvler
kun 12½ Kr.
Spænde-, Snøre- & Elastik.
Iste Kl. Reparationer hurtigst.

Algade 26. AALBORG. **Algade 26.**
Skotøjsforretningen i
DET RØDE HUS
bør huskes af enhver Handels- og Kontormedhjælper

SLAGELSE

K. Skaarups Boghandel. Papirhandel en gros & en detail.
Prisliste sendes paa Forlangende.
SLAGELSE. Telefon 59.

Telefon 353.
Køb altid Fodtøj hos
EMIL HANSEN, Slagelse
Lager af alt til Faget henhørende.

Royal-Victoria Cykler
elegante—solide—letløbende
Gode Afbetalingsvilkaar.
Slagelse Cykle-Depot
Telf. 42. Schweizerpladsen. Telf. 42.
Alle Reparationer udføres godt og billigt.

Det bedste er det billigste!

Derfor køber Handelsstanden Deres Forbrug hos os! Altid fixt Udvalg i engelske Stoffer! Stort Lager af færdige Habitter, Paletots og Regnfrakker. Hatte, Manschetskjorter, finere Underbeklædning, Sokker samt alt til Herreekvipering henhørende.
Christian Stahl & Nylander,
Gl. Torv, Slagelse.
Herreekvipering. 1. Kl. Herreskræderi.
Leverandør til Varelotteriet. Telf. 140.

HERNING

Cigarer

fra de billigste til de fineste Mærker, fra de mest anerkendte Firmaer anbefales d'Herrer Handels- & Kontormedhjælpere.

Jens Nygaard.

Husk M. KAMPMANN'S
Skotøjsforretning,
Største Udvalg, bedste Reparationsværksted
Telefon 430. **HERNING.** Telefon 430.

ANNONCE-EKSPEDITIONEN
KØBENHAVN
Hr. CHR. WULFF,
1, JOHANNEVEJ 1

Undervisning

Den jydske Handelshøjskole,
Hans Brogesgade 2, Aarhus.

1. Novbr. begynder nye **hel-** og **halvaars** Kursus for Mænd og Kvinder. Program sendes. Ansøgninger om **Statens, Amtets, Kommunens** og **Handelsforeningernes** hele og halve Fripladser sendes inden 1. Oktbr. til Forstander Henningsen. For Bestyrelsen
Joh. Baune.

Aarhus Handelsskole
Lille Torv 2. Telefon 1179.
begynder ny Hel- og Hafvaarskursus for Damer og Herrer 1. November. Program paa Forlangende.
Niels P. Nielsen.

Aalborg Handelsgymnasium
1. Maj og **1. Novbr.** nye Kursus for Damer og Herrer. Forlang **Program** med Oplysng. om **Fripl.** og **Statsunderstøttelse** (indtil 240 Kr.) Tlf. 1400.
J. F. Møller, cand. mag.

Hvorfor

er

„D. H-. & K.-M. Tid."

et godt og billigt

ANNONCEBLAD?

Fordi Bladet læses af Handels- og Kontormedhjælpere overalt i Landet.

Fordi Bladet sendes til saadanne Steder — Restaurants, Hoteller, Frisør- og Barbérstuer, Foreninger, Badeanstalter etc. — hvor Medhjælperne søger.

REPRÆSENTANTER
FOR
„DANSK HANDELS- OG KONTORMEDHJÆLPER-TIDENDE"S
ANNONCE-AFDELING.

Aalborg: r. N. C. Nielsen, Danmarksgade 45
Aarhus: Hr. Carl Knudsen, Falstersgade 7.
Ebeltoft: Hr. Bogholder R. Hvitved.
Esbjerg: Hr. H. Holm, „Hermes".
Frederikshavn: Hr. Bogh. S. West.
Grenaa: Hr. Kommis Chr. Hansen.
Helsingør: Hr. Kommis W. Gottlieb.
Herning: Hr. Bogholder Lind Jensen.
Hjørring: Hr. H. Hein, Hirtshalsvej 5.
Holbæk: Hr. Kommis Frode Pedersen.
Hornum: Hr. Kommis S. Weirsøe-Schjødt.
Horsens: Hr. Kommis Steen Vandborg.
Holstebro: Hr. Kommis N. Chr. Rasmussen.
Kolding: Hr. N. P. Petersen, „Bristol".
Kallundborg: Hr. Fuldmægtig P. G. Møller.
København: Hr. Chr. Wulff, Johannevej 1, 4. S.
Løgstør: Hr. Kommis C. Rørholm.
Middelfart: Hr. Bogholder Adolph Hansen.
Nykøbing M.: Hr. Kommis Chr. Høgh.
Næstved: Hr. Kommis Chr. F. Johannessen.
Odense: Hr. J. S. Christensen, Oluf Bagers Gd. 44.
Randers: Hr. Joh. Sørensen, Storegade 3.
Ringkjøbing: Hr. Kommis Otto Frandsen.
Roskilde: Hr. C. Clausen, Bondethinget 1.
Rudkøbing: Hr. Kontorist N. Bønnelykke.
Skanderborg: Hr. Kommis Carl J. Kerff.
Skive: Hr. Bogh. R. Sjørup Nielsen.
Slagelse: Hr. Bogholder Chr. Dreyer.
Sorø: Hr. Kommis N. H. Lange.
Svendborg: Hr. Aage Rathgen, Brogade 35.
Thisted: Hr. H. C. Poulsen, Frederikstorv.
Tranebjerg: Hr. Kommis Chr. Licht.
Vejle: Hr. A. Hamburg, Volmersgade 6.
Vordingborg: Hr. Bogholder U. Steinmetz,

Afleveret til Posten den 30. Novbr.

Udgivet af Centralorganisationen.
Ansvarhavende Redaktør VILH. HANSEN.
A. KANSTRUPS BOGTRYKKERI, KRYSTALGADE 7.
KØBENHAVN K.